Inv. A. 4709

03/3748

Doc.

(SECOLUL AL XIX^a)

Dicţionarul Contimporanilor

DE

DIM. R. ROSETTI

125/95

Donaţiunea
B. P. STATESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ

EDIŢIA I^a

BUCUREŞTI

EDITURA LITO-TIPOGRAFIEI «POPULARA», PASAGIUL ROMÂN No. 12,
1897

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota IV 513351
Inventar 125195

CONTROL 1953

956

Or-ce ecsemplar ne numerotat și ne purtând semnătura autoruluĭ, se va considera contrafăcut și se va urmări conform legeĭ.
Reproducerea și traducțiunea sunt interzise.

75

92(R)(03)=R
413.164:92:(R)

Persoanele cari se interesează la publicațiunea de față, sunt rugate să bine voiască a semnala autoruluĭ, lipsurile și erorile ce vor dovedi, spre a se putea face rectificările în ediția viitoare.

PRECUVÊNTARE

Sunt peste treĭ anĭ de atuncĭ. Mĕ găseam într'un local public, la o masă cu un tînĕr licenţiat în drept, cu o cultură generală destul de întinsă, şi care mĕ ruga tocmaĭ să înserez într'un ziar, conform obiceiuluĭ, că a trecut cu mare succes teza sa pentru licenţă şi că juriul l'a felicitat foarte viŭ—tot conform obiceiuluĭ.—La aceaşĭ masă cu noĭ, era alt tînĕr, un voluntar pe şase lunĭ.

Pe când licenţiatul se lăuda cu izbândele sale universitare, intră în localul public un medic militar cu treĭ trese la kepiŭ. Bacalaureatul voluntar se scoală, salută respectuos şi apoĭ se aşează iarăşĭ.

Ear eŭ, care am tristul privilegiŭ de a reprezenta deja o pagină a timpuluĭ de apoĭ, mĕ întorseĭ către ceĭ douĭ tinerĭ şi le ziseĭ:

— Cum se schimbă vremurile şi moravurile. Vedeţĭ pe oficerul care intră acum? Cu douĕ-zecĭ de anĭ înapoĭ, nicĭ un militar de la mic până la mare nu l'ar fi salutat, căcĭ pe atuncĭ medicĭĭ militarĭ, cu toată uniforma lor, eraŭ consideraţĭ ca *des intrus* în marea familie a armateĭ.

Pe atuncĭ li se zicea *lipitorile luĭ Davila.*

Cand rostiĭ cuvêntul «lipitoare», tovarăşiĭ meĭ de masă, se uitară nedomiriţĭ unul la altul, apoĭ la mine, şi mĕ întrerupseră zicênd:

— Lipitoare? N'am înţeles. Lipitorile luĭ Davila şi maĭ puţin.

— Ce feI, urmaĭ eŭ, nu ştiţĭ cine a fost Davila?

— Mărturisesc că din auzite, cunosc numaĭ picăturile luĭ Davila, carĭ mi s'aŭ recomandat la spiţerie contra colicelor, rĕspunse licenţiatul, dar cine a fost Davila şi dacă a fost turc, tătar, saŭ neamţ, habar nu am.

Eŭ rĕmăseĭ uimit.

Nu'mĭ venea să crez că douĭ-spre-zece anĭ sunt de ajuns în ţara noastră pentru ca o dată omul înmormîntat, dacă el n'a fost Kogâlniceanu,

Brătianu, saŭ n'a purtat un nume cu vază în politică, să nu se maĭ ştie nimic despre dênsul.

Făcuĭ în puţine cuvinte biografia doctoruluĭ Davila şi tălmăciĭ sensul satiric al calificativuluĭ lipitoare, dat medicilor militarĭ eşiţĭ din şcoala sa.

Dar aceasta nu mi se părea suficient. Din acest moment m'am tot gândit că precum tînĕrul licenţiat nu ştia nimic despre cine a fost Davila, tot ast-fel sunt mulţĭ carĭ nu ştiŭ nimic despre cine a fost Dinică Golescu, Filipescu Constantin, Filipescu Iordache, jurisconsultul Flechtenmacher, profesoriĭ Vaillant, Roques, Cesar Librecht, colonelul Pisoski şi mulţĭ, foarte mulţĭ alţiĭ carĭ aŭ jucat un rol important în România de la începutul secoluluĭ până astă-zĭ, dar ale căror biografiĭ chiar sumare, nu se găsesc nicăerĭ.

Toată lumea n'a fost Bolintineauu, Sion, saŭ alt literat, spre a i se găsi viaţa în numeroasele modeluri de proză şi poeziĭ ce se tipăresc anual cu autorizaţia ministerială.

Ast-fel mi-a intrat în minte idea de a întocmi un *Dicţionar al Contimporanilor din România* de la începutul secoluluĭ al 19-lea până astă-zĭ.

M'am pus pe lucru în 1896 şi credeam că voĭ termina în şase lunĭ. Amar am fost înşelat, căcĭ iată-ne în 1898 şi lucrarea mea este abia schiţată, o recunosc singur.

Dicţionarul de faţă apare incomplect, cu multe lacune, pentru că mi'aŭ lipsit elementele necesare spre a face ce doream să fac, şi ce nădăjduiam că voĭ putea să produc.

Spre a mĕ urni din loc, am găsit treĭ cărţi. Una este *Arhondologia Moldovei* de paharnicul Constantin Sion, care drept amănunte asupra vieţeĭ oamenilor secoluluĭ, se ecsprimă cam de regulă ast-fel: „X..., putoare grecească, boerit de Vodă Sturdza pentru că i-a netezit muerea; l'a făcut paharnic!“ Apoĭ cărticica luĭ J. Valentineanu *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic,* o colecţie de vre-o douĕ-zecĭ nume, în care toţĭ partizanii politicĭ aĭ autoruluĭ sunt numiţĭ marĭ patrioţĭ, fără a li se arăta faptele, iar toţĭ adversariĭ sunt numiţĭ hoţĭ, fără a li se arăta hoţiile.

De aceste lucrarĭ, bine înţeles că nu m'am putut sluji.

A treĭa carte este a luĭ Vasile Gr. Popu *Conspect asupra literaturei române.* Această lucrare mi-a fost de mare folos, însă prezenta douĕ neajunsurĭ. E publicată acum douĕ-zecĭ şi douĭ de anĭ şi nu se ocupă de cât despre publicistĭ.

In asemenea condiţiunĭ m'am gândit atunci să mĕ adresez publiculuĭ cu rugăminte să'mĭ vie fie-care în ajutor, trimiţându'mĭ biografiile ce po-

sedă. Luni întregi toată presa a reprodus apelurile mele desesperate către familiile tuturor foștilor saŭ actualilor fruntași ai țăreĭ.

Se vede că proza mea n'a avut darul să deștepte în public dorul desgropăreĭ trecutuluĭ, căcĭ mi-aŭ rĕspuns cel mult zece la sută din ceĭ carĭ ar fi trebuit să rĕspunză. In schimb însă recunosc că am primit biografiile unor necunoscuțĭ carĭ'mĭ destăinuiaŭ că de la nascere până în prezent aŭ fost neclintițĭ conservatorĭ saŭ liberalĭ, ba adesea aŭ cumulat aceste douĕ credințe politice cu vre-o demnitate de membru într'un consiliu județean.

Desnădăjduit, dar hotărât să joc de vreme ce intrasem în horă, am întreprins citirea tuturor ziarelor noastre, spre a stoarce dintr'însele vre-o biografie. M'am luptat cu slovele chirilice, am citit zi cu zi fie-care articol de fond din colecțiile ziarelor pentru că pe la 1850 și chiar maĭ încoace, în *primul Bucuresci*, găseaĭ de toate. Articolul începea cu o ecspunere a politiceĭ externe, apoĭ tot într'însul se vorbea maĭ la vale despre moartea luĭ Câmpineanu saŭ a luĭ Văcărescu, maĭ departe se istoriseaŭ izbândele luĭ Garibaldi și articolul închea cu o dare de seamă despre scumpirea zarzavaturilor.

Ca să găsesc ceva, trebuea să citesc tot. Mare lucru n'am găsit, dar am dobândit convingerea că de la 1850 până în prezent, presa noastră a câștigat mult, cel puțin în arta de a împărți materia.

Nimic în bibliotecĭ, aproape nimic în ziare; 'mĭ rămâneaŭ analele parlamentare. Ca un adevĕrat căine de vênătoare în urmărirea prăzeĭ, am pus mâna pe tablourile pensionarilor Statuluĭ din trecut și alegându'mĭ acolo numele fruntașilor, am alergat la izvor, cercetând proectele de legĭ făcute când li s'aŭ votat pensiile saŭ recompensele naționale.

Așa între altele voĭ istorisi rezultatul la care am ajuns nădăjduind că voĭ găsi amănunte asupra viețeĭ luĭ Vasile Sturdza.

Legea și proectul eraŭ cu desăvêrșire laconice; dar am constatat că M. Kogălniceanu luase cuvêntul în Cameră spre a susține proectul.

Deschid „Monitorul Oficial". Luase într'adevĕr cuvêntul M. Kogălniceanu, spre a grăi cam ast-fel: „Domnilor, nădăjduesc că nu este nevoe să maĭ susțiŭ meritele luĭ V. Sturdza și că toțĭ vĕ vețĭ grăbi a vota proectul".

Atât și nimic maĭ mult.

S'a grăbit și cu drept cuvênt toată Adunarea să voteze proectul, de și am convingerea că mulțĭ deputațĭ nu știaŭ maĭ multe despre V. Sturdza de cât licențiatul meŭ despre doctorul Davila.

M'aș opri aicĭ, de teamă să nu deviŭ prea monoton, dar trebue să maĭ adaog un exemplu. La Ministerul de rezbel nu mi-a fost cu putință

să găsesc starea civilă și foaea de serviciu a oficerilor morți în timpul rezbelului Independenței. Nădăjdueam că acești eroi sunt înscriși într'o carte de aur. Nu sunt trecuți nicăeri. Am reconstituit singur viața lor, servindu-mă de *Anuarul armatei* din 1876 și de cartea D-lui Th. Văcărescu: *Luptele Românilor*.

Toate acestea le-am spus pentru ca să'mi fie ertat dacă în asemenea condițiuni *Dicționarul Contimporanilor din România* e departe de perfecțiune, pentru ca să'mi fie ertat dacă pe unii din fruntașii țărei i-am dat poate ca născuți înainte de vreme, despre unii n'am vorbit de loc, despre alții am vorbit prea puțin, și pe unii i'am îngropat prea têrziu.

Am pus cel puțin temelia *Dicționarului*. De acum înainte, să'mi dea iubitorii de adevĕr ajutor și Dumnezeŭ zile ca să pot îndrepta greșelele într'o ediție viitoare.

DIM. R. ROSETTI.

A

Aaron (Teodor).—Preposit capitular în Lugoș (Transilvania), născut în Ardeal la 6 Februarie 1803, încetat din viață în Lugoș la 6 Aprilie 1859.

A făcut studiile în Sibiŭ, Blaj, și Pestha. Numit la 1828 profesor la gimnasiul din Blaj, el trece în 1835 paroch la protopopia de la Galșa, la 1837 devine canonic onorar iar la 1838 paroch în Arad. Mai târziŭ director al gimnasiuluĭ din Beiuș, la 1842 e numit censor si revisor la tipografia Universităței din Buda. După ce a trecut prin rectoratul seminaruluĭ român din Orada mare, a fost numit în 1857 preposit capitular în Lugoș. Aaron a publicat: *Catechetica practică* (1843) *Anotărĭ la Istoria luĭ Petru Maior* (1828) *Anotărĭ din Istoria eclesiastică despre urzirea și lățirea credințeĭ creștine între Românĭ* (1850) *Cuvêntărĭ bisericești* (1847).

Adamachi (Vasile). — Filantrop, născut în Iași la 1811, unde a încetat din viață la 20 Martie 1892. A făcut studiile în casa părintească și a ocupat diferite funcțiunĭ în județul Vasluĭ. A lăsat Academieĭ române o donațiune de două milioane și jumătate sub titlul *«Fondul Adamachi»* al căruĭ venit servește în mare parte pentru premiarea scrierilor morale, îmbrăcămintea copiilor săracĭ, imprimărĭ de lucrărĭ premiate, stipendiĭ, etc. etc.

Adamescu (Gheorghe).—Profesor, publicist, născut în București la 1869. A făcut toate studiile în țară și la 1891 a fost numit profesor suplinitor pentru limba română la liceul din Galați; la 1892 a fost numit definitiv la aceeași catedră, iar la 1894 a fost transferat în București la gimnasiul Sincai.

După ce a colaborat la mai multe reviste literare între 1886 și 1888, a publicat apoĭ: *Studiĭ despre Miron Costin* (1888), *Luptele pentru naționalitate ale Românilor de peste munțĭ în 1848 — 49.* (1892), *Despre dualizmul austro-ungar* (1892). *Poesia populară română* (1893), *Ideile politice ale cronicarilor* (1895), *Istoria limbeĭ și literatureĭ* (1894). *Modele de discursurĭ* (1896), *Poetică* (1897).

Adrian (Gheorghe).— General, născut în Transilvania, la 1820, încetat din viață în Bucurescĭ la 14 Decembrie 1889. A luat parte în 1848 la mișcarea revoluționară a Românilor din Transilvania; apoĭ a trecut în România și a intrat în serviciul militar, înaintând până la gradul de general. Sub domnia luĭ Cuza la 1863, de și în neactivitate, a fost dat în judecată și osândit la isgonirea din armată pentru că refuzase să plătească birul. Reintrat în armată la 1866, a fost ministru de resbel în cabinetul luĭ Ioan Brătianu de la 24 Maĭ 1867 până la 12 August 1868, având gradul de colonel. A întrebuințat o parte însemnată a avereĭ sale pentru bine-faceriĭ, fondând în Bucurescĭ o frumoasă școală primară care poartă numele sĕŭ.

Adrian (Ion. V.)— Profesor, publicist, născut în Mihăileni (Dorohoiŭ) la 1837, mort la 14 August 1875 în Botoșani.

A făcut studiile în Fălticeni și Iași. La 1856 a fost numit profesor la școala primară publică din Dorohoiŭ, apoĭ la 1858 profesor de istorie la gimnasiul din Galațĭ. La 1864 îl regăsim revisor al școalelor din Dorohoiŭ, Suceava, Iași, Botoșani, la 1868 director al liceuluĭ din Botoșani. In maĭ multe rânduriĭ, Adrian a fost ziarist, colaborând la gazeta umoristică *Bondarul* din Iași, *Independentul* din Botoșani și *Steluța*.

A publicat un volum de *Versurĭ*, (1872) și *Postulachĭ Slugărescu* satiră (1874). Pe la sfârșitul vieței sale de la 1871—1875, Adrian se strabilise tipograf în Botoșani.

Alcaz (Eugeniu). — Colonel, mare industriaș, născut la 1814 în orașul Huși, încetat din viață la Noembrie 1892.

A făcut studiile sale la școala Politecnică și la Metz (Francia) apoi a intreprins o lungă călătorie în America.

Intors în țară, intră în armată în Moldova și este numit imediat adjutant al Domnitoruluĭ Mihalache Sturza. In această calitate, ia parte la mișcarea revoluționară de la 1848, și apoĭ devine adjutantul luĭ Vodă Grigore Ghika, înaintând până la gradul de colonel. Maĭ tîrziŭ e numit prefect de poliție la Iași (1862) sub domnia luĭ Vodă Cuza, dar ocupă această funcțiune foarte puțin timp.

Colonelul Alcaz a fost în maĭ multe rânduri ales în parlament deputat și senator.

Activitatea sa cea maĭ mare a desvoltat'o însă în comerciŭ, având drept ideal întemeerea uneĭ industriĭ naționale. La 1865 el cumpără fabrica de postav de la Neamțu a luĭ M. Kogălniceanu, o transformă, și reînființând'o pe moșia sa Buhoși, îĭ dă importanța pe care o are și astăzĭ.

Alduleanu (Ioan). — Consilier la curtea de Casație ungară, născut la 1821 în satul Moeciĭ Branuluĭ (Transilvania), încetat din viață în Buda-Pesta la 1871.

După absolvirea studiilor juridice, s'a stabilit în Brașov ca avocat la 1847, apoĭ la 1848 a trecut ca notar al districtuluĭ Făgăraș. La 1850 e numit asesor al tribunaluluĭ de Alba Iulia, la 1858 președinte al tribunaluluĭ Brașov, la 1861 consilier al guvernuluĭ Transilvanieĭ în Cluj, la 1865 vice-președinte al tableĭ regescĭ în M. Vásárhely, la 1867 consilier în ministerul de justiție din Budapesta, și la 1869 membru al curțeĭ de Casație din acelaș oraș.

Intre 1863—1865 a fost vice-președinte al dieteĭ din Sibiŭ.

Aleco-Pașa.—(vezĭ **Vogorides**).

Alexandrescu (Dorna Aurel). — Publicist, cunoscut sub pseudonimul *Dorna*, născut la 1870 în orașul Limoges (Francia).

A făcut studiile sale primare și secundare în Bucurescĭ, și apoĭ a debutat imediat în literatură la 1887, publicând novele și versurĭ prin diferite reviste literare, și scriind cronice teatrale la ziarul *Constituționalul*.

A publicat: *Prietenie*, comedie într'un act, *După nuntă* 1 act, *Lumea Nouă* 2 acte, *Dragoste* 1 act, *Băĭ de mare* 1 act. *Cinstiții* 3 acte, *Craiŭ nou* poemă.

A tradus *Scoala Bărbaților*, *Tatăl nostru*, *Bolnavul închipuit*, *Fecioarele*, *Sapho*, *Diana*, *Cele treĭ sultane*, *De'aș fi Rege*, *Orfeŭ în infern*, *Mignon*, *etc.*

Alexandrescu (Constantin). — Profesor, născut în orașul Râmnicu-Vâlcea la 1 Martie 1856. A făcut studiile sale la liceul Sfîntul Sava, și la 1874 a fost numit institutor la Târgoviște.

Ziarist cât va timp, a colaborat la câte-va ziare din acest din urmă oraș, precum și la altele din capitală.

Publicațiile sale sunt: *Dicționarele geografice ale județelor Muscel, Prahova, Ilfov, Vâlcea, Oltu*, și altor județe, premiate de «Societatea geografică română».

Alexandrescu (Dimitrie). — Profesor, publicist, născut în Iași la 1 Octombrie 1850. A plecat în Francia la vârsta de 10 anĭ și a studiat acolo declamația, medicina, dar singurul studiŭ pe care l'a terminat în Paris, a fost dreptul.

In 1870, fiind student, s'a angajat ca militar în armata Parisuluĭ, legiunea streină *«Les amis de la France»* sub ordinele generaluluĭ belgian Van der Mer.

Intors în țară la 1875 cu titlul de doctor în drept, a fost numit procuror la tribunalul Iași, unde a funcționat până la 1 Martie 1880 ca membru de ședință, judecător de ședință, judecător de instrucție și prim procuror, când a demisionat.

De atunci până la 1888, exercită profesiunea de advocat luptând în opoziția-unită contra guvernuluĭ liberal.

La 1888, se raliază la partidul conservator și e ales deputat al colegiuluĭ al 2-lea Iași.

La 1891 este numit secretar general al Ministeruluĭ Justițieĭ, post pe care 'l ocupă până la 15 Octombrie 1892, când este numit profesor de drept civil la Universitatea din Iași, post pe care 'l ocupă și astăzĭ.

D. Alexandrescu a publicat: *Pistol baș a*, *Domnișoara Treĭ steluțe*, *Rămășagul sgârciturĭ* comediĭ într'un act (1879). *Comentariŭ asupra dreptuluĭ civil* 5 volume. *Le droit ancien et moderne de la Roumanie.*

Alexandrescu (Grigore). — Poet, fa-

bulist, născut în orașul Târgoviște (Dâmbovița) la 1812, mort în București la 1885.

A făcut studiile în București la liceul Sf. Sava și în pensionatul Vaillant, apoi îmbrățișă cariera armelor, înrolându-se ca junkăr. Părăsind oștirea la 1835, începu să publice numeroase satire care 'i atraseră câte-va luni închisoare pentru că erau îndreptate în contra guvernului și Domnului Alexandru Ghica.

Alexandrescu a ocupat diferite funcțiuni publice precum : censor al presei la 1847, mai târziu director general al arhivelor, apoi la 1860 făcu parte din comisiunea întocmită la Focșani pentru unificarea legilor celor două țări unite.

Scrierile sale sunt: *Poesii originale Elegii și Fabule* (1838) *Anul 1840* lucrare în care autorul concretizează aspirațiunile Românieĭ.

O impresie (1846) odă la armata română, *Memorial de călătorie* (1842) *Poesii noue și vechi* (1842) *Suvenire și impresii* (1847).

Apoi a tradus operile lui Voltaire *Alzira, Meropa*, ear la 1863 a tipărit *Meditațiile*, și la 1863 *Poesii diverse.*

La 1895, librarul Socec a publicat ultima edițiune complectă a operilor lui Grigore Alexandrescu.

Alexandri (Ioan)— Colonel, fratele poetului Vasile Alexandri, născut la 1 Ianuarie 1825. Intrat în armată cu rangul de soldat a înaintat până la gradul de Lt. colonel. A fost agent al țăreĭ la Paris la 1860. Data încetăreĭ din viață necunoscută.

Alexandri (Vasile). — Poet, autor dramatic, bărbat politic, născut la Bacău în Iulie 1821, mort la Mircești în 22 August 1890. A fost cel mai mare poet național român și în acelaș timp unul dintre bărbații politici fruntași, cari aŭ contribuit la regenerarea, desvoltarea și înălțarea spiritului public, la introducerea și propășirea reformelor și a civilisațiuneĭ în România, luptând cu energie și succes pentru unirea Moldoveĭ cu Valahia și pentru ridicarea în fața streinătățeĭ a prestigiului și a demnității noastre ca popor și ca Stat. După studiĭ mai întâiŭ de medicină, apoi de drept, de matematică și în fine de literatură la Paris, el se întoarse către finele anului 1839 în țară, unde împreună cu C. Negri, M. Kogălniceanu, Rolla, Docan, Sturzeștiĭ și toți corifeiĭ mișcăreĭ naționale de atunci, începu o luptă încordată în potriva domnieĭ lui Mihaiŭ-Vodă Sturdza, slăvind pentru întâia oară, în versuri frumoase și într'o limbă curat românească, virtuțile poporuluĭ, dragostea de țară, vitejia strămoșilor și dorul de libertate. Viața și activitatea lui Alexandri fură strîns legate de însuși viața poporuluĭ român, la strălucirea istorieĭ căruia el a contribuit timp de cincizeci de aniĭ, ca bun patriot și ca poet de mare talent. In sufletul luĭ aŭ fost înmănunchiate simțirile, dorurile, avênturile țăreĭ, a căreia glorie a buciumat-o, a căreia suferință a plâns-o, a căreia bunătate a cântat-o. Prima scriere românească a luĭ Alexandri fu o nuvelă: *Buchetiera din Florența*, publicată în «Dacia literară» a luĭ Kogălniceanu, după care urmară cântece și balade ca: *Doina-Doiniță, Baba Cloanța, Andriĭ-Popa, Groza* și altele cuprinse în *Doine și lăcrămióre*, prima sa carte poetică, tipărită la Iași, tipografia Bermann 1852, în care se află și *Marioara Florioara*, minunata legendă în formă populară.

In același timp el cutreera Moldova, aduna din gura țeranilor, din cântecile lăutarilor, din poveștile bătrânilor, horile, cântecele haiducești și doinele populare, pe cari mai târziu avea să le dea la lumină sub titlul de *«Poesiile populare ale Românilor.* (1865).

Lucrarea poetică și dramatică ce ne-a lăsat este foarte voluminoasă. O parte numaĭ, de și cea mai mare fu publicată de librăria *Socec* din București în anul 1875, sub titlul de *Opere complecte* coprinzênd poesiĭ, prosă și teatru. Așa, *poesiile* sunt cuprinse în vol. I. sub numele de : *Doine Lăcrămioare, Suvenire* (1842 — 1852), Vol. ,II. *Mărgăritărele* (1852—1862), Vol. III. *Pasteluri, Varia* și *Legende* de la 1862 înainte, Vol. IV. *Legende noue, Ostașiĭ noștri, La Turnu-Măgurele, Prosa :* (novele, schițe, biografiĭ) 1 vol. *Teatru* Cantonete comice, Doĭ morți viĭ, Iorgu de : Sadagura, Kir Zuliaride, Cinel-Cinel, Coroana luĭ Ștefan cel mare, Arvinte și Pepelea, (feerie), Sgârcitul risipitor, Rusaliile, Florain și Florica, Boeriĭ și Ciocoiĭ, Lipitorile satelor, Concina, Ginerile luĭ Hagi-Petcu (localisarea pieseĭ luĭ Emile Augier «Le Gendre de Mr. Poirier»), Drumul de fer, Despot Vodă (dramă), Fontâna Blanduzieĭ (comedie antică), Ovidiu (dramă

antică), Adăugăm la acestea volumul *poesiilor populare ale Românilor*, pomenit mai sus, şi mulţime de alte lucrări până acum ne date la tipar, plus o corespondenţă privată între dânsul şi Ioan Ghica, amicul luĭ de tinereţe, întreţinută timp de 40 de anĭ neîntrerupţĭ, corespondenţă care acum se află în biblioteca Academieĭ române şi numeră peste 1500 de scrisorĭ legate în 5 volume. Cele mai multe scrierĭ ale luĭ Alexandri aŭ fost publicate în *«Convorbirĭ literare»*.

In anul 1878 «Societatea pentru studiul limbelor romanice» din Montpellier instituise un premiu pentru autorul celeĭ mai bune poesiĭ asupra «Cânteculuĭ Gînteĭ Latine», în scop de a-'l pune în musică, şi traducându-l în toate idiomele romane, să-l împrăştie în lumea latină. Se trimiseră poesiĭ din toate părţile locuite de Latinĭ, dar comitetul serbărilor recunoscu că poesia luĭ Alexandri îndeplinea singură condiţiunile concursuluĭ. Pusă în musică de Marchetti (Roma) ea fu cântată în ziua de $^{10}/_{22}$ Maiŭ 1878 la Montpellier, în faţa unuĭ public de 60,000 de auditorĭ. Alexandri fu serbătorit ca un rege.

In politică, rolul luĭ V. Alexandri a fost negreşit cam şters faţă cu activitatea sa literară; totuşi nu trebue perdut din vedere că la 1848, prin presa franceză, a susţinut aspiraţiunile noastre şi că dupĕ moartea părinteluĭ sĕŭ, rĕmânĕnd stĕpân pe averea sa, de bună voe, cel întêiŭ în Moldova a desrobit pe ţiganiĭ sĕĭ.

V. Alexandri a fost Ministru al afacerilor străine pe timpul căimăcămieĭ luĭ St. Catargiu, V. Sturza şi A. Panu (1858), ministru la acelaş departament sub Cuza-Vodă, în mai multe rênduri deputat, senator v.-preş. al Camereĭ deputaţilor, trimis în misiune politică extra-ordinară pe lângă împĕratul Napoleon, regele Victor Emanuel şi guvernul Mariĭ Britaniĭ de amicul şi Domnitorul sĕŭ Alexandru Ion I.

In anii din urmă aĭ vieţeĭ sale la 1885, Alexandri a ocupat postul de trimis extra-ordinar şi ministru plenipotenţiar al M. S. Regeluĭ Carol la Paris. El era membru al Academieĭ române încă de la 1867, dată înfiinţăriĭ eĭ.

Oraşul Bacăŭ, locul de nascere al poetuluĭ, a ridicat în 1896 un monument în grădina publică în memoria sa.

Alexandru Ioan I (vezĭ **Cuza**).—

Alexi (Artemiu Publiu). — Profesor, născut la 1847 în Sangeorgie (Transilvania), încetat din viaţă la 15 Oct. 1896. A făcut studiile sale în Viena şi Gratz, unde a luat la 1874 diploma de doctor în ştiinţele naturale.

De la 1874 pênă la 1893 a fost profesor de ştiinţele naturale la gimnasiul din Naseud.

El a scris şi publicat:

«Resbelul oriental ilustrat» (cu d. M. Pop) (1878); *«Româniĭ la Plevna»*, disertaţiune, (1880) *«O escursiune botanică în România şi Dobrogea»*, (1883) *«Insemnătatea şciinţelor naturale şi reformele ce le reclamă studiul lor în şcoalele noastre»* (1883) *«Despre importanţa studiuluĭ botanic»* (1884) *«Compendiu de Meteorologiă»* (1889) *«Helveţia şi Wilhelm Tell»*, (1889) *«Die St-Georger Säuerlinge»*, (1892).

Alexi (Ioan). — Episcop greco-catoromân născut în Maladia (Selagiu) la 24 Iunie 1801, încetat din viaţă în Gherla la 29 Iunie 1863.

Absolvind teologia la universitatea din Viena la 1825, s'a hirotonisit şi în 1856 a ajuns episcop în Gherla.

A publicat *Gramatica românească*, în limba latină (1826).

Ca episcop el a figurat ca membru în comitetul permanent ales de congresul naţional românesc din Sibiu la 1861, pentru dobândirea drepturilor Românilor.

Alexi (Marin).—Profesor, chimist, născut în Craiova la 1814, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 25 Aprilie 1895.

A urmat clasele primare la vechea şcoală din Slatina, unde abea avênd vêrsta de 18 anĭ, fu numit la 1826 profesor suplinitor de către Eforia şcoalelor; la 1832 trece ca profesor pentru cl. I-a a II-a şi a III-a în Craiova, ear la 1834, e adus în Bucurescĭ la colegiul sfântu Sava.

Cu începere de la 1850, cariera ştiinţifică a luĭ Alexi Marin se defineşte mai bine, fiind numit conservator al cabinetuluĭ de fizică şi laboratoruluĭ de chimie la muzeul sf. Sava, dupe ce în decurs de cincĭ anĭ el îşĭ terminase şi complectase studiile în Paris.

Profesor aproape la toate şcoalele carĭ s'aŭ creat în Bucureştĭ, el intră în 1868 la Universitate, şi închee cariera sa la 1893 când se retrage ca cel mai în vêrstă din toţĭ profesorĭ noştri.

Principalele sale lucrări sunt : *Astronomie populară* (1837) *Convorbiri de geometrie practică* (1839) *Principii de mecanică* (1840) *Convorbiri de mecanică usuală* (1842) *Aritmetica practică* cu *Tabelele* (1843) *Fizica de Pouillet* (1852) *Chimia de Pelouze şi Fremy* (1853) *Cunoştinţe pentru şcoalele primare* (1858) *Fizica pentru şcoli primare* (1863) *Noţiuni de fizică* (1870) *Manual de aritmetică* (1871) *Desen al şcoalelor* (1876).

Alexi a colaborat la *Gazeta învăţătorului Satului* (1845—1850) şi a întemeiat foaea *Muzeul Naţional* (1856 la 1859).

Alexi (Teochar).— Născut la 1843 în Braşov; a studiat sciinţele comerciale, conducênd apoi până la 1868 tipografia *I. Weiss* din Bucureşti, iar de la 1869 până la 1882 *Prima Bancă Transilvană*. A scris : «*Dicţionar germano-român*» (1886); «*Rumänische Poeten*», traducere în nemţeşte din mai mulţi poeţi români; a redigiat doi ani «Noua Bibliotecă română».

Alexianu (Gheorghe).—Medic, născut în Bucureşti la 10 Iunie 1830. A început studiile sale la Sfîntu Sava şi le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină la 1863.

A fost numit medic secundar la Maternitate, apoi ajutor de primar al Capitalei în 1864 şi profesor la şcoala de medicină.

La 1865 G. Alexianu e numit medic legist al Capitalei şi Tribunalelor Ilfov, post pe care 'l ocupă până la 1890. El a mai fost medic al consultaţiunelor gratuite la spitalul Coltzea de la 1869 până la 1883, membru în comitetul sanitar superior, director general al serviciului sanitar de la 1889, până la 1892.

Doctorul G. Alexianu ocupă şi astăzi funcţiunea de profesor la facultatea de Medicină, post care i s'a încredinţat de la 1872.

Algiu (Ioan).— General de divisie, născut în Bucureşti la 10 Noembrie 1834. Fost elev al şcoalei militare în 1854, e înnaintat sub-locotenent cu promaţia de la 1856 şi ajunge la gradul de maior în 1864. Pus în disponibilitate la 1866, e rechemat în activitate la 1873, şi înaintat colonel la 1877. La 1888, e numit prefect al poliţiei Capitalei şi ocupă această funcţiune până în 1891 când e înaintat general de brigadă, şi i se încredinţează comandementul diviziei Buzĕu. La 1896 a dimisionat din armată.

In timpul resbelului Independenţei, a fost şef de stat major al corpului al II-a de armată, a participat la luptele din faţa Plevnei şi a fost numit chear 'comandant al pietzei al aceleĭ cetăţi cucerită.

Alimăneştianu (Constantin).— Inginer de mine, născut la 27 Septembre 1865 în comuna Alimăneşti (Olt). A făcut studiile primare şi secundare în ţară, terminându-le la Paris în liceul Saint-Louis. Elev al şcoalei de mine din Paris, s'a întors în ţară la 1891 când a fost numit inginer asistent în serviciul docurilor şi a procedat la reconstrucţia liniei ferate Bacău-Piatra. Detaşat în 1892 la serviciul minelor din Ministerul Domeniilor, a condus sondajiul pentru căutarea apelor artesiane pe Baragan, şi i s'a încredinţat conducerea şi controlul exploatărilor minere.

A publicat: *Raport sumar pentru reorganisarea serviciului minelor* (1894) *Comunicare asupra sondagiului din Baragan,* făcută la congresul naturaliştilor germani (1895). *Raport asupra organisăreĭ serviciului minelor* (1895) *Conbustibilii minerali din România* (1896).

Alpar (Ioan). — Pictor paysagist, născut în Bucuresci la 1857. A făcut studiile sale în ţară, urmând doi ani cursurile facultăţeĭ de drept. Apoi a început să se ocupe de pictură, fără profesor, făcând studiile sale singur după natură, între Câmpina şi Câmpinitza, cu primele noţiuni ce i-a dat pictorul Andreescu.

A expus pentru prima dată la Intim-Club în 1886, fiind unul din iniţiatorii acestuĭ cerc artistic ; de atunci a figurat la toate expoziţiile. Lucrările sale mai importante sunt: *O casă la Câmpina, Pe marginea băltţeĭ, O turmă de oĭ.* Acest din urmă tabloŭ, medaliat, a fost cumpărat de Minist. Instr. Publice pentru Pynacotecă.

Aman (Teodor).—Profesor, pictor, născut în Câmpulung (Muscel) la 1832 Martie, mort îu Bucuresci la 19 August 1891. A făcut studiile sale în Paris urmând cursurile profesorilor Droleng şi Picot.

Reîntors în ţară la 1858, Aman a fost numit Director al şcoalei de Bele-Arte din Bucuresci la 1864 şi profesor de pictură

la această școală, funcțiuni pe cari le a ocupat până la moartea sa.

Principalele tablouri ale acestuĭ artist sunt: *Vlad Țepeș și Solĭ* care se găsește la Pinacoteca din Iași, *Capul luĭ Batori* la Pinacoteca din Bucuresci, *Bătălia de la Oltenitza*, care se găsește în palatul Sultanuluĭ din Constantinopole. Acest tablou a fost făcut de Aman la 1853, când însoțea pe generalul Canrobert în Crimea; *Bătălia de la Călugăreni*, așezat la Pinacoteca din Bucuresci.

Artistul a lucrat peste 3000 tablouri cu subiecte istorice, naturi moarte, flori, diferite interioare de haremuri. El a făcut desemnurile cari aŭ servit pentru turnarea Coroaneĭ și sceptruluĭ regal, pentru statuea ridicată în memoria luĭ Mihaĭ Viteazu și pentru decorațiunea «*Coroana României*».

Aman a maĭ fost sculptor și muzicant amator.

Tabloul *Bătălia de la Oltenitza*, a fost reprodus de litograful Goupil din Paris.

Anagnosti (M).— Publicist. Data nașcereĭ și încetăreĭ din viață, necunoscute. A publicat în diferite ziare și cu deosebire în *Buciumul* numeroase scrieri istorice între altele *Monăstirile închinate* (1863).

Ananescu (Dimitrie).— Profesor, născut în Craiova la 1831, încetat din viață la Bucuresci în 19 Februarie 1885. A făcut clasele primare și gimnasiale în orașul sĕŭ natal și apoĭ a intrat copist la prefectura locală.

La 1848 isbucnind revoluția, Ananescu în etate de 16 anĭ se introduce în cancelaria generaluluĭ Magheru și 'l urmează cu trupele sale. Când intrară Ruși în țară, el trecu la Sibiŭ cu Magheru, apoĭ se întoarse earăși la Craiova și trăi dând 2 anĭ lecțiuni particulare. In 1851 Ananescu vine în Bucuresci și termină cursurile colegiuluĭ sfîntu Sava; apoĭ la 1856 e numit custode la biblioteca națională. După acea, obține prin concurs o bursă de la Eforia spitalelor și pleacă la Paris spre a studia științele naturale.

Reîntors în țară, Ananescu e numit profesor la școala de medicină și la școala militară, apoĭ profesor de științe fisico-naturale, la cursul superior de la sfîntu Sava și în sfîrșit director al acestuĭ liceŭ.

Scrierile sale sunt: *Natura*, ziar sciințific, *Contemplația natureĭ*, *Omul și rasele umane*, *Curs elementar complect de istorie naturală*, *Geologie*, *Zoologie și Botanică*.

Anastasievicĭ (Mișa).— Cunoscut sub numele de maior Mișa, milionar sârbesc, născut la 1803; agonisi prin comerciu o enormă bogăție sub principele Milos Obrenovicĭ și cumpără în România bunurĭ foarte întinse. A fost amestecat în toate mișcările politico-dinastice ale Sêrbieĭ. După omorîrea principeluĭ Mihail în 1868 voi să câștige tronul pentru ginerele sĕŭ Garașanin, dar nu isbuti. De atunci se așează în România, unde și muri, lăsând averea sa moștenire membrilor familieĭ *Karageorgievicĭ*. Sub Vodă Gr. Ghica, Moldova a făcut la Anastasievicĭ unul din primele eĭ împrumuturĭ (1855) în sumă de 2,500,000 leĭ vechĭ.

Andreescu. — Pictor, născut în Bucuresci la 1852, încetat din viață la 1884 în Paris.

Principalele sale tablouri sunt: «*Imprejurimea Bucurescilor*», proprietatea coloneluluĭ Perticari; «*Cărciuma de pe marginea drumuluĭ*», «*Pădure de fagĭ*», ambele în posesiunea d-luĭ Take Ionescu; «*După ploae*», în posesia d-luĭ I. Kalinderu, și altele. Numĕrul tablourilor luĭ Andreescu se ridică la 400.

Andrieviciu-Morariu (Silivestru).— Mitropolit, teolog, născut la 14 Novembre 1818 mitocul Dragomirneĭ (Bucovina), încetat din viață la Cernăuți la 3 Aprilie 1895. După ce termină studiile teologice, se preoți la 1842 și în 1862 ajunse referent provisor la consistoriul episcopesc din Cernăuți unde fu numit definitiv în 1866.

In 1874, se călugărește, în 1877 capătă demnitatea de arhimandrit, iar în 1880 e numit mitropolit al Bucovineĭ și Dalmațieĭ.

A publicat «*Cuvêntărĭ bisericești pe toate Duminecile și sărbătorile peste an*» (*1860*); «*Psaltichie*» (*1879*); «*Tipiconul bisericiĭ ortodoxe orientale*» (*1883*); «*Epistole pastorale*» (*intre 1880 și 1895*, *și «Apologiĭ» 1848*, *1885 și 1890*).

Angelescu (Elie). — Inginer, profesor, publicist, născut la 4 Iulie 1836 în satul Berteștĭ (Brăila), încetat din viață în Bucuresci la 1882. A făcut primele sale studiĭ în Bucuressi și le a terminat la Paris de

unde s'a întors la 1865 cu diploma de inginer al şcoalei centrale. Numit la 1 Maiŭ 1871 membru al consiliuluĭ tecnic pentru administrarea pădurelor Statuluĭ, a fost înaintat la 1872 inspector silvic, apoĭ la 1876 inginer hotarnic la creditul funciar rural şi peste curând în aceiaş calitate la Ministerul Domeniilor.

Ca profesor, a fost însărcinat cu catedra de geometrie la şcoala de Poduri şi Şosele în 1867, cu aceeaşĭ catedră la şcoala de la Pantelimon în 1868. A ocupat provisoriŭ şi direcţiunea acesteĭ şcolĭ unde era la urmă profesor de mecanică de la 1877.

El a publicat : *Elemente de aritmetică raţională* (1868) *Elemente de geometrie* în colaborare cu I. M. Râureanu (1865) *Curs de algebră elementară* (1869).

Anghelescu (Alexandru). — General, născut la 1839. Elev al scoaleĭ militare din Bucurescĭ. A luat parte cu gradul de colonel în resbelul Independenţeĭ din 1877—1878 la luptele de la Grivitza şi Vidin. Ministru de resbel în cabinetul Ion Brătianu de la 21 Feb. 1886 până la Noembre 1887, este dat în judecata Curţeĭ de Casaţie printr'un vot al Senatuluĭ şi osândit la 7 Decembre 1888 la 3 luni închisoare 5000 leĭ amendă, 25,000 leĭ despăgubire către Stat pentru acte de mituire săvârşite în calitate de ministru, pedeapsă care i-a atras şi ştergerea din controalele armateĭ.

Anghelescu (Gheorghe).— General de divisie, născut la 6 Ianuarie 1839. Elev al şcoaleĭ militare la 1854, sub-locotenent la 1856, Maior la 1865, Colonel la 1870, General de brigadă la 1877. In timpul resbeluluĭ Independenţeĭ (1877—1878) a comandat cu gradul de colonel divisia 3-a la atacul de la Grivitza, şĭ la Plevna, ear cu gradul de general, divisia 4-a de infanterie la Smârdan-Vidin. In anul 1882, Ianuarie 25 a fost câte-va luni ministru de resbel în cabinetul de sub presidenţia luĭ Ion Brătianu; la 1891 a fost înaintat la gradul de general de divisie, comandant al corpuluĭ 1-iŭ de armată. Retras din armată la 1894, în urma punereĭ sale în disponiblitate, generalul Anghelescu a fost ales senator în 1895.

Antipa (Grigore).— Naturalist, născut în Botoşani la 27 Noembre 1867. A făcut studiele liceale în Iaşĭ, iar pe cele universitare în Germania. Doctor în ştiinţele naturale de la 1891, a lucrat maĭ mulţĭ anĭ în diferite staţiunĭ geologice în Francia, Italia, Heligoland.

Director al muzeuluĭ de istorie naturală din Bucurescĭ, delegat al Ministeruluĭ Domeniilor cu direcţiunea şciinţifică a pescăriilor din România, G. Antipa a publicat: *Die Lucernariden der Bremer Expedition nach Ostpitzbergen im Jahre* 1889. *Zoologische Jahrbücher, VI. Bd, Jena, Verlag von Gustav Fischer* 1891. *Ueber das Vorkommen von rudimentären «Principaltentakeln» bei Lucernariden. Zoologische Jahrbücher, VI. Bd. Jena* 1891. *Eine neue Art von Drymonema, Jenaische Zeitschrift für Naturwissenschaft. XXVII. Bd. Jena* 1892. *Eine neue Stauromeduse. Mittheilungen aus der Zoologischen Station zu Neapel, 10 Bd. 4 Heft* 1892. *Ueber die Beziehungen der Thymus zu den sog. Kiemenspaltenorganen bei Selachiern. Anatomischer Anzeiger, VIII Jahrgang* 1892. *Lacul Razim, Starea actuală a pescăriilor din el şi mijloacele de îndreptare. Bucurescĭ* 1894. *Studiĭ asupra pescăriilor din România. Bucurescĭ* (1895). *Legea pescuituluĭ votată în sesiunea legislativă* 1895—1896.

Antonelli (Iôan),— Născut în Valasut la 1827, încetat din viaţă la Făgăraş în 1888.

A studiat la Cluj, Oşorheiŭ şi Blaj.

La 1848 până în 1849 e căpitan pe lîngă Axente Severu. La 1852—1855 e profesor la şcoalele normale din Blaj, apoĭ profesor la gimnasiu; de la 1863—1865 protopop în Turda, după aceea paroch şi vicar archiepiscopesc în Făgăraş. La 1872 a fost ales canonic. A luat parte în comisiunea de 12, aleasă în 1861 pentru inaugurarea Asociaţiunĭĭ transilvane. A tradus cartea I. şi II. din Titu, Liviu, a ţinut disertaţiunĭ în adunările Asociaţiunĭĭ asupra temeĭ: *«Poporul roman în constituţiune», «Monografia Făgăraşuluĭ»*. In 1865 a fost ales deputat la dieta din Cluj, iar în 1869 la dieta din Pesta la care n'a luat parte.

Apostol Mărgărit. — Vezĭ **Mărgărit.**

Arbore (Zamfir C.).— Publicist, născut la 14 Noembre 1848 la Cernăuţĭ. A făcut liceul la Moscova şi a intrat la 1866 ca student la academia militară din Petersburg

în secțiunea medicinei; la 1869 a luat parte la conspirațiunea politică a lui Neciaeff și a fost intemnițat în fortereța Petru și Pavel, de unde a eșit numai la 1871 și a fost trimis în exil. La 1872 a fugit din exil s'a stabilit în Elveția, unde a colaborat la *Geografia Universală* a lui Elisée Redus volumul «*La Russie*»; apoi a scris în limba rusă: *Schițe din istoria Rusiei*, 1874. I vol. *Revoluțiunea din Paris 1871. Povești pentru Popor* 3 vol. 1875. In anul 1876 a dirigiat împreună cu Dragomanow ziarul rus: *Obscina* iar în anul 1877 s'a stabilit în România, intrând ca colaborator la *Românul*, de sub direcțiunea repausatului C. A. Rosetti. Apoi, a colaborat la *Telegraful* lui C. Fundescu și *Telegraful Român* dirigeat de I. G. Bibicescu. Cu încetarea acestui ziar a părăsit ziaristica și a publicat treptat: *Temnița* 1895; *In Exil* 1896; *Nihiliștii* 1896, și mai multe broșure privitoare la Basarabia.

Dupe ce a fost cât-va timp funcționar la Arhiva Statului, a intrat în 1896 la Primăria Capitalei ca șef al serviciului statistic.

Argetoianu (Ioan).—General de brigadă, născut în Craiova la 5 Ianuarie 1841. Elev al școalei militare, a eșit la 1861 cu gradul de sub-locotenent de geniu și a plecat la Paris unde a urmat școala polythecnică și școala de aplicație de la Metz. Ajuns la gradul de căpitan, demisionează din armată la 1867 și e numit mai târziu inginer șef al circonscripțiunei din Craiova. Cu ocasiunea resbelului Independenței, reia serviciul cu gradul de maior, în statul-major al divisiei II-a și ia parte la operațiile din giurul Plevnei și Vidinului.

La 1888, fiind colonel, e numit secretar general al Ministeruluĭ de Resbel, iar în 1890, director al lucrărilor de fortificații din Bucuresci.

La 1894, e înaintat general de brigadă și în 1895 e numit Inspector general al geniului.

Arghyropolu (Gheorghe Gr).— Publicist născut la Bucuresci la 1853. Elev al pensionatului Schewitz, a urmat pe urmă cursurile liceului Sfântu Sava și facultății de litere din Bruxelles

Intors în țară la 1873 a fost numit în 1874 profesor la gimnasiul Lazăr pentru limba franceză și la 1875 profesor de literatură franceză la liceul din Craiova. A mai ocupat în urmă diferite funcțiuni publice, director al prefecturei Brăila, comisar de poliție, sub director al serviciilor penitenciare, prefect de județ până în 1895.

G. Arghyropolu a publicat: *Gramatica franceză* (1871) *Model de regulamente de poliție comunală, Faute d'une bougie* comedie în limba franceză (1875) *Au feu*, comedie tot în limba franceză (1876). El a colaborat la ziarele *Journal de Bucarest, La Roumanie, Le Courrier de Roumanie, Fanalul lui Diogen* broșură politică ebdomadară care apăru în 1876 câte-va luni.

Arghyropolu (Grigore). —Magistrat, bărbat politic, născut în Bucuresci la 1825, mort în Bucuresci la 2 Septembre 1892. A făcut studiile sale liceale și de drept la Paris, de unde s'a întors la 1848 spre a lua parte la mișcarea revoluționară.

La 1850 a fost numit judecător la Trib. Ilfov, apoi succesiv președinte, membru la Curtea de Apel și la Inalta Curte de Justiție, de unde a trecut ca membru la Comisiunea centrală, dupe convențiunea de la Paris.

In 1861 sub președinția lui Ștefan Golescu, a fost Ministru al Justiției, apoi deputat în Constituantă și vice-președinte al Camerei; în 1867 a fost Ministru al Justiției de la 1 Oct. până la 13 Nov. având câte-va zile și interimul Financelor.

La 1876 s'a retras din politică.

Arghyropolu (Manolache).— Om politic, de origină grec, president al divanului de la 1838, judecător la secția criminală în 1840, Ministru al dreptății de la 1851 până la 1853. Data nașterei și încetărei din viață necunoscute.

Aricescu (D. Constantin)— Publicist, născut la Câmpulung (Muscel) în 1823, încetat din viață la 1886. Elev al școalei Sfântu Sava, capătă la 1845 titlul de inginer, dar își părăsește cariera spre a se ocupa de ziaristică colaborând la *Pruncul român*. Exilat la monăstirea Snagovul în timpul ocupațiunei ruseștĭ, petrece acolo un an, și apoi la 1851 deschide un teatru în Câmpulung. pe care îl închide peste cât-va timp spre a intra ca redactor la *Românul* (1859).

Mai târziu a ocupat câți-va ani funcțiunea de director la Domeniile Statului și revi-

sor şcolar până în 1866. El a publicat: *Harpa română* (1852), *Lira* (1858), *Explicarea alegoriilor din Harpa română* (1859), *Trimbiţa uniriĭ* versuri (1860), *Şoimul Carpaţilor*, poesiĭ istorice, *Sora Agapia*, roman, în care se vede corupţiunea morală a mănăstirilor din România, (1871), *Octav* roman prelucrat (1856), *O preumblare prin munţi* (1872), *Misterele căsătorieĭ* (1862), *Călătorie împrejurul camereĭ mele* (1856), *Scrieri istorice*: *Istoria Câmpulunguluĭ*, 2 volume (1855 — 1856), *Capiĭ revoluţiuniĭ române de la 1848 judecaţi dupe propriele lor acte* (1866), *Corespondenţa secretă a capilor revoluţieĭ de la 1848* (1873), *Corespondenţa secretă şi acte inedite ale capilor revoluţieĭ de la 1848* (1874), *România sub prinţul Bibescu* (1862), *Carbonariĭ* (1873), *Tudor Vladimirescu saŭ revoluţiunea de la 1822* (1874), *Actele justificative la istoria revoluţiuniĭ de la 1821* (1874) *Scrieri politice: Procesul şi exilul meŭ la Snagov* (1859), *Despotismul şi constituţiunea* (1861). *Questiunea proprietăţiĭ* (1862), *Reforma legiĭ electorale* (1862), *Disolvarea camereĭ elective* (1866), *Politica d-luĭ Ion Ghica, ex-beiu de Samos.* (1870).

Arion (Eracle). — General de divisie, născut în Bucureşci la 25 Februare 1838. Intrat în şcoala militară la 1855, a eşit la 1857 cu gradul de sub-locotenent şi peste câte-va luni a părăsit armata. — La 1860 e reprimit earăşi în oştire şi la 1868 e înălţat la gradul de maior, ear la 1875 la gradul de colonel.

In timpul resbeluluĭ «Independenţeĭ» generalul Arion, atuncĭ colonel, făcea parte din comisiunea însărcinată cu construirea poduluĭ peste Dunăre necesar trecereĭ trupelor. Apoĭ a comandat artileria din brigada 2-a a corpuluĭ 1-iŭ de armată care se distinse în tot timpul campanieĭ. La 1883, colonelul Arion este înaintat la gradul de general de brigadă şi la 1892, general de divisie.

Aristarchi (Nicolae).—Născut la Constantinopole în 1800 dintr'o familie grecească, încetat din viaţă la 2 Februare 1866. — Lipsesc amănunte precise asupra evenimentelor care l'aŭ adus în ţară, însă fiind încă foarte tênĕr, la 18 anĭ începu prin a fi *muhurdar* al luĭ Vodă Alexandru Soutzo, cu care plecă în exil la 1821, în Asia.

Reîntors în Bucureşcĭ, fu numit la Constantinopole pe timpul regulamentuluĭ organic, agentul luĭ Vodă Alexandru Ghica domnul Muntenieĭ (1854). Urmele sale s'aŭ perdut maĭ târziu.

Aristias (Constantin).—Poet, profesor născut în Bucureşcĭ la 1800 din părinţĭ grecĭ, încetat din viaţă la 1880 Aprilie 18 în Bucureşcĭ. A făcut studiile sale la şcoalele greceştĭ şi apoĭ fiind încă aproape copil a participat la mişcarea Eterieĭ din Bucureşcĭ la 1821, ridicând pe casele luĭ Barbu Bellu stindardul emanicipăreĭ Grecieĭ. La intrarea Turcilor în ţară se retrase cu Ipsilante peste Olt şi luptă cu Eteriştiĭ în bătălia de la Drăgăşanĭ. Apoĭ trecu graniţa şi cu ajutorul filo-elenuluĭ lordul Ghilfort urmă studiile sale.

După resbelul Ruso-Turc (1828) Aristias se reîntoarce în ţară, şi e numit profesor de limba franceză şi elenă la liceul Sf. Sava. La 1835 el este unul din membriĭ ceĭ maĭ activĭ aĭ societăţeĭ filarmonice înfiinţată de colonelul I. Câmpineanu; traduce maĭ multe opere pentru teatru şi joacă chiar câte-va roluri.

In timpul revoluţieĭ de la 1848, Aristias numit comandant al guardeĭ naţionale, e arestat de Turcĭ şi apoĭ se retrage în Francia. Reîntors în ţară e numit la 1856 bibliotecar al Statuluĭ, apoĭ la 1863 profesor. La bătrâneţe el perde vederile şi trăeşte orb opt anĭ de zile.

Aristias a scris: *Omer şi Plutarche*, traducerile întregĭ, *Prinţul Român*, epopee. *Harmodios şi Aristogiton*, tragedie in versurĭ în limba elenă, *Saul şi Orest* de Alfieri, traduceriĭ, *Săteanul creştin*, etc.

Aron (A. Vasile).—Poet popular, născut în 1770 în Glogovăţ lângă Blaj, încetat din viaţă la 1822.

A făcut studiile sale liceale în Blaj, iar cele juridice la facultatea din Cluj.

Stabilindu-se ca avocat în Sibiŭ, s'a făcut cunoscut ca apărător al Românilor înaintea Tribunalelor, dar a lăsat maĭ ales un nume prin poesiele sale populare.

El a scris: *Piram şi Tisbe* (1808), *Narcis* (1808), două poeme al căror subiect este luat din metamorfosele luĭ Ovidiu, cartea III. 22 şi cartea IV. 23; *Patimile domnuluĭ nostru Isus Christos*, în versurĭ (1808); *Leonat şi Dorofata*, poemă satirică

în contra beției (1815); *Anul cel mănos* (1820), poemă didactică. *Istoria lui Sofronim și Hariteĭ*, în versuri (1821). Afară de acestea, după moartea sa, aŭ remas și alte scrieri ne tipărite, între cari se scie *Eneida* lui Virgiliu, și părți din *Bucolicele* lui Virgiliu.

Artachino (Constantin).—Pictor, născut la Giurgiu în 1870. Frequentând mai întâiŭ școala comercială, a intrat în 1886 la școala de bele-arte din Bucuresci, și isprăvind aici cursurile, s'a dus la Paris, unde lucră în atelierul Julieu. De aici trimitea primele sale tablouri la salonul din Bucuresci. Dintre pânzele lui mai cunoscute sunt: *Byblis* preschimbată în isvor, *Țiganul* rîzênd, Portretul d-nei *C... Colț de Atelier*.

Arsachi (Apostol).—Doctor, bărbat politic, de origină elenă, născut în Epirŭ la 1789 încetat din viață în Bucuresci la Decembre 1869.

Venit în țară ca medic, dupe ce își terminase studiile în străinătate, a fost consilierul intim al domnitorilor cari s'aŭ succedat în Muntenia de la 1830 până la 1860 și a fost secretar de stat sub Vodă Alexandru Ghica și Alexandru Cuza. La 1849 în timpul ocupațiunei ruseștĭ el a fost secretarul intim al generaluluĭ Duhamel; ales în mai multe rânduri deputat a făcut parte din Ministerul de sub presidența luĭ Barbu Catargiu ca ministru de externe și ad-interim la control de la 22 Ianuarie 1861 până la 8 Iuniu din acelaș an.

La această epocă Arsaki ia președenția consiliuluĭ de miniștriĭ dar nu o ține de cât 16 zile și apoĭ demisionează și se retrage din politică.

Asaky (Gheorghe).— Literator, născut la 1788 Martie 1 în comuna Herța (Dorohoiŭ) încetat din viață în Iași la 1869 Noembrie 12.

Studiile sale le-a făcut în Lemberg, Viena și Roma, ocupându-se mai cu seamă cu matematica, ingineria și istoria. Intors în țară la 1812, el deschise un curs de inginerie in limba română la școala grecească din Iași, unde predă lecțiuni 5 ani, întocmindu-și singur toate tractatele de trebuință. In 1817 organiză un teatru de diletanți în casele hatmanuluĭ Costachi Ghica, primul teatru român în Moldova; pentru acest teatru scrise și prelucră mai multe piese. In 1820, voind să ridice seminarul de la Socola întemeiat de metropolitul Veniamin Costache, aduse din Ardeal ca profesor pe Vasile Pop, Ioan Costea, Vasile Fabian Bob și Ioan Manfi, cari funcționară până la începutul Eterieĭ din 1821. După potolirea Eterieĭ, noul domn al Moldoveĭ Ioan Sturza, trimise pe Asaki ca representant al țereĭ la Viena. Aicĭ rămase el timp de 5 anĭ. Intorcêndu-se în țară înființă la S-tiĭ Treĭ-Ierarchi în Iași o școală primară, una normală și un gimnasiu. In urma păcii de la Adrianopole (1829) Asaky fu chemat în comisiunea pentru redactarea Regulamentuluĭ organic, și după intrarea în vigoare a acestuĭ regulament el fu numit «referendar» (director) al Eforieĭ școalelor din Moldova, în care calitate funcționă cu un zel deosebit până la 1849. Cu stăruințele luĭ se inaugurează în 1835 în Iași *Academia Mihăileană*, numită astfel după domnitorul de atunci Mihail Sturza (1834 — 1848). La 1841 el înființează o școală de arte tot în Iași. De asemenea în urma stăruințelor luĭ, se trimit tineri la învățătură în străinătate. După ce fu Ministru de Externe la Iași în 1856, Asaky se retrase din viața publică și trăi isolat, ocupându-se cu literatura, până la moartea sa. El a publicat: *Harpa română* versuri, (Iași, 1832); *Poesiĭ*, (Iași, 1836 și 1854); *Fabule versuite*, (Iași, 1844 și 1862); *Nuvele istorice ale Romănieĭ*, (Iași 1867); *Calendare* (din 1840 până 1867) etc. Pentru teatru, prelucră și compuse piesele: *Mirtil și Cloe, Lapeirys* (după Kotzebue), *Norma* (după Romani), *Păstorița Carpaților*, (idilă, Iași 1850), *Țiganiĭ*, (idilă cu cântece, Iași, 1856), *Elena Dragoș, Petre Rareș, Turnul luĭ Butu, Voichița*, (toate drame originale, Iași, 1863). Pe lângă toate acestea, Asaky este *întemeietorul preseĭ* române în Moldova. In 1829 el începu a scoate la iveală foaia politică și literară *Albina românească*, care trăi până la 1850. Intre 1850—1859 publică *Gazeta de Moldova*, iar mai târziu «*Patria*»» (1859—1860). Afară de acestea: *Icoana lumiĭ* (1840 — 41) și *Spicuitorul* (1841 până la 1842).

Un comitet pus sub presidența Mitropolituluĭ Moldoveĭ a ridicat în 1890 prin subscripțiune publică, un monument în memoria luĭ Asaky, la Iași.

Asaky (Gheorghe).— Medic, profesor,

născut la 1 Ianuarie 1855 în Iaşĭ. A făcut studiile sale în străinătate; a început medicina la Montpellier (Francia) şi a terminat'o la Paris la 1873. Apoĭ a intrat ca extern al spitalelor din Paris în 1876.

Intors în ţară la 1877, participă la resbelul Independenţeĭ, fiind ataşat la serviciul ambulanţelor *Crucea Roşie*. In 1878, obţine prin concurs postul de intern al spitalelor din Paris; în 1881 e numit preparator de fisiologie la Museul de istorie naturală din Paris, de unde trece apoĭ în 1884 la Facultatea de medicină, ca şef al laboratoriuluĭ de medicină operatorie. In 1886 trece teza pentru doctorat şi e însărcinat cu predarea cursurilor la facultatea de medicină din Lille (Francia).

In 1887, doctorul Asaky se reîntoarce în ţară şi e numit profesor de clinică chirurgicală la facultatea de medicină din Bucurescĭ şi chirurg al spitaluluĭ Filantropia. La 1889 suprimându-se acest post prin budget, D-r. Asaky pleacă în Paris dupe ce demisionează şi dă ast-fel nascere la o manifestaţie simpatică din partea studenţilor. Atuncĭ se reîntoarce şi este pus în capul institutuluĭ de chirurgie.

Simţinduse bolnav, D-r. Asaky părăseşte din noŭ ţara la 1891 şi se stabileşte în străinătate. La 1895 e numit chirurg al spitaluluĭ *Hotel Dieu Saint Gatien* la Tours (Francia), unde funcţionează până la 1896. La 1897 se reîntoarce în ţară.

Principalele sale lucrărĭ şi publicaţiunĭ sunt: *De la suture des nerfs á distance*, supra numită de Germanĭ *Die Assaky'sche Methode, De la greffe nerveuse—De la greffe tendineuse.— De la suture à distance des tendons* (în colaborare cu Fargin) *Amputation de la Verge.— Institutul de chirurgie* 2 vol. *Laboratorul de clinică chirurgicală* 2 vol.

In colaborare cu mediciĭ ceĭ maĭ eminenţĭ el a publicat ziarul medical *Clinica* şi *Arhives Roumaines* de *médecine*, tipărite la Paris.

Ascanio. — *(Vezi* **Ollănescu***)*.

Aslan (Edgard Th.)— Autor dramatic, născut în Iaşĭ la 1866; a făcut studiile sale liceale în acel oraş şi apoĭ s'a ocupat în special de literatura dramatică.

A scris: *Electra*, tragedie în 3 acte, *Fugariĭ*, operă într'un act, muzică de G. Stefănescu, *Ielele*, libret pentru balet, muzică de Spetrino.

A tradus în versurĭ: *Oedipe Rege, Nebuniele amoroase, Vincineta, Impricinaţiĭ, Amphitrion, Medea, Tartuf, Griselidis, Filippo*, ear în prosă: *Burghezul Gentilom, Frica de bucurie, Regele Lear*.

A maĭ scris câte-va nuvele publicate în ziarele *România Liberă* şi *Epoca*..

Assan (Gheorghe). — Mare industrial, de origină din Moldova, născut în Braşov la 1821, încetat din viaţă la Münich (Bavaria) în 1866. Introducător al maşineĭ cu vaporĭ în România, ei a fundat în ţară prima uzină cu vapor, moară şi fabrică de uleiurĭ şi lacurĭ, întemeiate de dânsul în Bucurescĭ la 1853. După moartea sa, aceste industriĭ aŭ fost continuate de fiĭ seĭ Gheorghe G. Assan şi B. G. Assan.

Athanasiad (Ioan B.)—Avocat, născut în Bucurescĭ la 10 Martie 1840, încetat din viaţă la 31 Iulie 1896.

A făcut studiile la gimnasiul Sfântu Sava, apoĭ la facultatea de drept din Bucurescĭ. La 1860, a fost numit copist la Ministerul Justiţieĭ, apoĭ la 1865 grefier la Trib. Ilfov, la 1866 judecător de instrucţie, la 1868 preşedinte al Trib. Ilfov secţia comercială, de unde a demisionat în 1869 spre a îmbrăţişa cariera de avocat.

Athanasiad a colaborat mulţĭ anĭ, la ziarul politic *«Pressa»*, a fundat ziarul umoristic *«Scaiul»* devenit maĭ târziu *«Ciulinu»*.

Scrierile sale sunt: *«Resumat de drept comercial, La Bessarabie, Viaţa luĭ Mihaĭ Viteazu, Dreptul constituţional şi administrativ* 2 vol. *Românii şi Ungurii*.

Athanasiad era membru al *Societăţeĭ geografice* şi unul din fundatorĭ aĭ *Societăţeĭ pentru Invĕţătura Poporuluĭ Român*.

Athanasovicĭ (Gheorghe). — Medic, născut la Sistov (Bulgaria) în anul 1822, încetat din viaţă în acel oraş la 1892.

A făcut studiile gimnasiuluĭ în Athena şi facultatea de medicină din Paris pe care a terminat'o la 1848. In acel an a venit în România şi s'a stabilit în Bucurescĭ unde a profesat medicina timp de peste 40 anĭ.

El din preună cu Davila, Proticĭ, Patzelt Triandaflidi, a fost dintre ceĭ d'ântêiŭ profesorĭ de medicină aĭ facultăţeĭ noastre la începutul eĭ, profesând toxicologia şi medicina legală. In acelaş timp era şi medic primar la spitalul de copiĭ.

Era renumit mai ales ca mamos.

Păstrând o dragoste adâncă țăreĭ sale, a jertfit întreaga sa avere pentru causa liberăreĭ politice a Bulgarieĭ, unde s'a întors după resbel, chemat fiind de principele Battemberg care 'ĭ a încredințat portofoliul Instrucțiuneĭ publice.

Aurelian (Petre S.)— Agronom, economist, născut în Slatina la 12 Decembre 1833. A făcut studiile primare în Slatina, liceul și dreptul în Bucurescĭ, iar agronomia și științele politice în Francia și Italia. A ocupat timp îndelungat direcția școaleĭ centrale de agricultură de la Pantelimon și Herestreŭ, și e profesor de economie politică la scoala de poduri și șosele până în present.

Membru al Academieĭ române, al societățeĭ de Economie politică din Paris, Aurelian a fost Ministru al Lucrărilor Publice de la 1877 la 1878 și Ministru al Cultelor de la 1882 la 1884 în cabinetul Ion Brătianu. La 1895 a fost ales președinte al Camereĭ. In anul următor 21 Nov. 96, a luat Președenția Consiliuluĭ de Miniștri și portofoliul Domeniilor până la 1897 Martie 31 când a demisionat lăsând succesiunea cabinetuluĭ d-luĭ Sturdza.

Principalele sale scrierĭ sunt: *Țara noastră, Bucovina, Notices sur la Roumanie* (în colaborare cu A. Odobescu), *Elemente de economie politică, Catehismul economieĭ politice, Manual de agricultură, Starea economică a Romănieĭ în secolul al 18-a, Cum se poate fonda industria în România, Politica noastră vamală.*

In colaborare cu D-nu Gr. Stefănescu a condus *Revista sciințifică* de la 1870 la 1882, și apoĭ revista *Economia Națională*, care apare și în present.

Avram (Iancu).—Vezi **Iancu Avram.**

Axente Sever (Ioan). — Fost prefect la 1848/9; născut la 3/15 Aprilie 1821 în Frâua (Transilvania); a studiat în Blaj și Sibiŭ. La 1842 fu primit în seminarul clerical din Blaj, pe care însă la 1845, l'a părăsit și la 1847 a trecut în România ca profesor de limbe latină și română. La 1848 luă parte activă la mișcările revoluționare, fu numit comisar de propagandă în județul Ilfov, și în urmă trimis cu Aron Florian la Craiova pentru organisarea județuluĭ care nu voia să recunoască guvernul provisor. Axente reîntors în Transylvania a luat parte activă la adunarea din 11 Sept. în Orlat, de unde în ziua următoare pleacă cu o ceată de 200 cetățenĭ la a 3-a adunare de la Blaj. După proclamarea armărĭĭ generale, Axente luă parte principală la organisarea gloatelor române și la apărarea eroică a Munților Apusenĭ și a forțăreței Alba Iulia în 1849. Restabilită ordinea în țară, înainte de depunerea armelor, Axente încearcă formarea și organisarea unuĭ escadron stabil de cavalerie, dar fără succes. Abia așezat în Cenade, în urma denunțărilor ce erau la ordinea zileĭ, fu arestat, dus la Sibiu și supus unuĭ interogator pentru ascundere de arme, incendiarea Aiuduluĭ și altele, dar, dovedit nevinovat, după 30 zile fu pus în libertate. Axente ocupă diferite slujbe iar după retragerea sa din serviciul Statuluĭ luă parte activă la mai multe acțiunĭ politice-naționale și la mișcările culturale ale Românilor din Transilvania. In present trăesce retras la Brașov.

B

Babeșiŭ (Aurel). — Doctor în filosofie, chimist, fiul prim-născut al luĭ Vincențiu Babeșiŭ; născut în Viena 1853, și-a început studiile în Viena și le-a terminat la universitatea și politechnicul din Budapesta. Chimia a studiat'o în Heidelberg, în laboratorul celebruluĭ Bunsen; a trecut în România în 1884, unde ocupă postul de profesor la școala veterinară superioară și de șef al lucrărilor chimice în institutul de bactereologie. S'a distins mai cu seamă prin lucrările sale asupra apeĭ de bĕut și prin cele de pe terenul tocsicelor bacteriene.

Babeșiŭ (Vincențiu). — Membru al Academieĭ Române din Bucurescĭ, născut la

1821 în Banat. A făcut studiile juridice şi teologice în Temişoara, Szegedin şi Pesta. La întorcerea sa în ţară a fost numit profesor la institutul teologic în Arad şi apoi a fost chiemat la 1849 să administreze ca director trei districte cu peste 500 şcoale române rurale din Bănat. In curând însă el a fost rechiemat la Arad şi trimis la Viena, unde a lucrat ca translator la ministerul împărătesc de justiţie; iar cu începutul anului 1851, reorganisându-se înalta curte de justiţie şi casaţiune pentru imperiul întreg, a fost numit secretar la acea curte. La 1860 a fost înaintat la rangul de secretar aulic, iar după separarea administraţiunii Ungariei la 1862, a fost chiemat în cancelaria Ungariei ca referent pentru causele criminale, de unde peste un an a fost numit şi trimis judecător la Tabla regească din Budapesta şi referent la septemvirat.

La 1860 Babeşiŭ a publicat cunoscuta broşură în limba germană: *«Die Sprach- und Nationalitätenfrage in Oesterreich, von einem Romänen»*, care pleda pentru unitatea monarchiei şi egalitatea tuturor popoarelor ce o compun, şi semnala grelele turburări şi pericole ce aŭ să urmeze, dacă Maghiarilor s'ar încuviinţa dualismul, pe basele istorice, cum stăruiaŭ ei. La 1861, convocată fiind dieta Ungariei, Babeşiŭ a fost ales în cercul român de la Sascamontană, unde el nici nu candidase. In adunarea representanţilor Ţării Unguresci, el a apărat cu toată energia autonomia Transilvaniei, şi cu alţi 10 deputaţi români a pus temeiŭ la crearea partiduluĭ român naţional. La 1866 s'a întemeiat jurnalul *«Albina»* în Viena, ca organ al partiduluĭ naţional, punându-se sub conducerea particulară a luĭ Babeşiŭ, însă după abia trei ani, *«Albina»* a fost oprită de-a intra în Ungaria, Bănat şi Ardeal. Atunci Babeşiŭ a adus foaia la Pesta, continuându-i ediţiunea încă 8 ani cu toată energia, şi grupând pe lângă ea aproape toate spiritele luminate din Ungaria şi Bănat mai vîrtos. Intre anii 1873—1875 *«Albina»*, a avut vr'o 7—8 procese, printre cari contra luĭ Babeşiŭ unul pentru calomnie, unul pentru agitaţiune contra statuluĭ şi unul pentru înaltă trădare. El a fost achitat de juraţi. Cu toate acestea, în faptă, Babeşiŭ prin foaia *«Albina»* şi prin cuvêntările sale în dieta Ungariei şi adunările române naţionale, representa şi pleda în mod energic politica moderată. Programul naţional pentru deslegarea chestiunii limbelor, după lungi desbateri între deputaţii români şi sêrbi dela dieta ungurească, Babeşiŭ l-a formulat şi cuprins în 12 puncte, într'un proect de lege subsemnat de 24 deputaţi români şi sêrbi şi de unicul ruteano-slav de la dietă, şi susţinut prin luptă parlamentară de trei zile cu toată energia în aceeaşi sesiune dela 1868. Mulţi ani de zile, pe această bază, s'a continuat lupta naţională prin reuniuni şi adunări particulare, până când la 1880, într'o asemenea adunare în Sibiiŭ, s'a pus temeiŭ conferinţei publice din Maiŭ 1881, unde tot Babeşiŭ ca raportor general a motivat şi susţinut programul Românilor din Transilvania, Bănat şi Ungaria. La Maiŭ 1891 inaugurându-se în politica naţională o nouă direcţiune, Babeşiŭ s'a retras absolut din lupta politică şi s'a reîntors la cercetările sale istorice.

Babeşiŭ (Victor). — Doctor, bactereolog, fiul luĭ Vincenţiu Babeşiŭ, născut la Viena în 1854, unde a făcut studiile sale. Doui ani după depunerea examenuluĭ de doctorat, a fost chiemat ca asistent la universitatea din Budapesta şi a devenit în curînd profesor la facultatea din acel oraş. Statul unguresc trimise pe tênĕrul profesor ca representantul sĕŭ la congrese şi în comisiuni speciale spre a studia anatomia-patologică, organisarea universităţilor, şi el se legă atunci cu Pasteur, Koch, Cornil şi alte celebrităţi.

La 1887 doctorul V. Babeşiŭ e numit în Bucuresci profesor de patologie experimentală la facultatea de medicină şi este pus în capul Institutuluĭ de Bactereologie. Aci el aduce foloase imense sănătăţeĭ publice mai ales prin înfiinţarea serviciuluĭ sĕŭ de inoculaţiune contra turbăreĭ, boală care nu se putea tămădui înainte de că, prin trimiterea bolnavilor la Paris. D-rul Babeşiŭ a ţinut la Ateneul român şi la Institutul sĕŭ numeroase conferinţe populare, cari aŭ contribuit mult pentru luminarea publiculuĭ asupra noţiunelor de igienă.

Numeroasele descoperiri scienţifice ale acestuĭ doctor, aŭ fost comunicate Academieĭ franceze care le-a premiat. Ele aŭ fost publicate în mai toate revistele sciinţifice din Europa.

D-rul V. Babeşiŭ este membru al Academieĭ române şi al Academieĭ de medicină din Paris.

125195

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREŞTI

Scrierile sale mai însemnate sunt: *Analele institutului de patologie și bactereologie din București* și *lecțiunile sale.*

Bacalbașa (Anton). — Ziarist, născut în Brăila la 1864. A colaborat la mai multe ziare între cari *Adevĕrul, Epoca,* și a scris numeroase schițe umoristice în revista sa *Moș Teacă.* Este prim redactor al ziarului *Dreptatea.*

Bacalbașa (Constantin C.). — Publicist, născut în București la 21 August 1856. A făcut studiile gimnasiale la Brăila și cele liceale la Sfântu Sava în București.

Inscris la facultatea de drept, a părăsit studiile spre a intra în presă la 1879.

A fost cronicar la ziarele *Telegraful, Națiunea, Epoca* și a făcut parte din comitetul de redacțiune al ziarului socialist *Drepturile omului.* Apoi a trecut la ziarul democratic *Lupta* la care a colaborat până la încetarea sa; iar la 1895 a trecut ca prim-redactor la *Adevĕrul.*

De la 1882 până la 1884 a fost șef de biuroŭ al accizelor comunei București.

A scris o comedie *Peticul lui Berechet* reprezintată pe scena Teatruluĭ Național și un studiu asupra *Reformeĭ impozitelor comunale.*

Bacalbasa (Ion C) — Ziarist, publicist, născut în Brăila la 24 Iulie 1863. A urmat cursurile liceuluĭ Sf. Sava și ale Gimnasiuluĭ din Brăila.

La 1886 a intrat în ziaristică, colaborând la ziarul radical *Lupta,* până la 1895 când a intrat la ziarul democrat *Ziua* și după încetarea acestuia, la *Adevĕrul.*

A publicat: *Mort fără lumânare* dramă în 3 acte jucată pe scena Teatruluĭ Național la 1895, *Moșu* comedie într'nn act și *Asan* dramă istorică în 5 acte.

Bacaloglu (Emanoil) — fisician român, de origină grec, născut în București la 11 Aprilie 1830, încetat din viață la 30 Aug. 1890. Bacaloglu a fost un adevĕrat enciclopedist al științelor positive. Studiile și-le-a făcut în Lipsca, unde a lucrat în laboratorul luĭ Erdmann, și la Paris, sub conducerea luĭ Dumas. Reintors în țeară la anul 1861, a fost numit profesor de fisică și chimie la școala de medicină și farmacie, apoĭ profesor de matematică la liceul St. Sava, iar la 1863, odată cu crearea facultățiĭ de științe sub Cuza, profesor de fisică la universitatea din Bucureștĭ. Dorind a-și crea un cerc științific, a pus la cale la 1868 înființarea societățeĭ de științe fisico-naturale, care l-a ales președinte. Bacaloglu a fost un activ colaborator al mai multor reviste științifice din străinătate, și o parte a scrierilor sale a fost presentată și academieĭ de științe din Paris. La 1879 Bacaloglu a fost ales membru al Academieĭ române, și fu pe rând vice-președintele, iar în urmă președintele secțiuniĭ științifice. Discursul sĕŭ de recepțiune l-a cetit în presența regeluĭ la 20 Martie 1880 «despre calendar», susținând necesitatea schimbăriĭ calendaruluĭ Iulian. Bacaloglu a contribuit mult la respândirea științelor prin numeroase articole publicate în «Revista științifică» și prin conferințe ținute la universitate și în Ateneul român.

Scrierile sale sunt: *«Cercetări relative la influența acidilor minerali asupra solubilităței acidului arsenios în apă»; «Despre câteva săruri oxaminice»; «Despre analisa gazelor»; «Explicațiuni teoretice asupra serielor homologe». «Despre pseudoscopia»; «Excesul sferic»; «Asupra difracțiuniĭ luminei»; «Notă relativă la liniile și suprafețele reciproce»; «Câteva observațiuni relative la direcțiunea verticală la diferite înălțimi deasupra solului»; «Corespondență»; «Considerațiuni teoretice asupra chimieĭ»;* (lucrări publicate în franțuzește); *«Elemente de algebră»; Elemente de fisică»;* 1870) *«Despre materia radiantă»; «Desvoltarea progresivă a luminatului electric»; «Oare-cari dispositiuni noui din cabinetul de fisică al universităței din București»; «Relațiuni asupra exposițiuniĭ de electricitate de la München din 1882»; «Dare de seamă despre exposițiunea de electricitate de la Viena din 1883»;* Despre *Paratoner»*; (toate scrise în românește).

Bachelin (Leo). — Publicist și scriitor, născut la 17 Decembrie 1857 în Neuchatel (Elveția). A făcut studiile în Italia, Germania (Berlin și Strasburg) și Francia (Paris). Licențiat în litere, a fost numit în etate de 25 anĭ profesor de literatură franceză și greacă la academia din Neuchatel, de unde la 1889 a trecut în România. Aci peste scurt timp a fost numit bibliotecarul Regeluĭ. Scrieri: *Le Château Royal de Sinaia, 1893;* în limba germană, *Studiĭ despre basmele românești (1882)* Apoĭ: *Han-*

Makart et les 5 sens, 1875, Mélanges d'Histoire et d'Art, 1879, La Première Idylle de Théocrite, 1883 etc.

Bacinschi (Vladimir). — General, născut la 1825 încetat din viață în Bucuresci la 1878. A intrat în armată cu gradul de junkăr la 21 Octomvrie 1842 și a fost înaintat sub-locotenent la 1844.

Maior la 1855, Colonel la 1866, e înălțat general la 8 Aprilie 1870 și comandant al Diviziei 4-a teritorială. A fost adjutantul Domnitorului Ghica al Moldovei și apoi al lui Cuza Vodă până la detronare.

Bădescu (Scipione). — Ziarist, scriitor, născut la 1840 Maĭ 2 în Rĕscoltz (Transilvania). A început prin a colabora la ziarele *Concordia* din Pesta (1866) apoi la revista *Familia.*

Terminând studiile sale în Pesta, veni în Bucuresci la 1868 și colaboră la *Românul* și alte ziare.

A publicat: *Coroana României*, poesii naționale (1881) și diferite lucrări prin *Convorbiri literare, Nouul Curier Român, Trompeta Carpaților.*

Băicoianu (Serge). — General de brigadă, născut la 15 Iunie 1841. A intrat în oștire ca soldat la 1860 Martie 8, apoi a plecat în streinătate unde a făcut studiile sale la școala militară Saint-Cyr din Paris. Reîntors la 1863 cu gradul de sub-locotenent, e înaintat ofițer superior la 1873 și locot-colonel la 1877. Cu acest grad e șeful statului major din divizia I-a de infanterie în timpul resbelului Independenței de la 1877—78.

La 1893 a fost înaintat general de brigadă, și mai târziŭ inspector general al cavaleriei.

Bălăceanu (Constantin). — Om politic, fost Ministru al cultului la 1838, president al Eforiei Spitalelor la 1840, și Ministru al justiției la 1856.

Bălăceanu (Grigore). — Spătar la 1821 în Muntenia. Vornic la 1822.

Bălăceanu (Ioan). — Om politic, născut în Bucuresci la 1825. A făcut studiile în Francia. Intors în țară a luat o parte activă la mișcarea revoluționară din 1848, și după comprimarea revoluțiunei a emigrat în Transylvania de unde apoi a trecut în Paris. Sub domnia Principelui Cuza, a fost cât-va timp Prefect de poliție.

De la 1866 înainte, J. Bălăceanu desvoltă toată activitatea sa ca diplomat; de la 15 Fevruarie 1866 până la 14 Maiŭ 1867, este agent diplomatic al țĕrei la Paris, apoi în aceiași calitate merge la Constantinopole de la 31 Decemvrie 1870 până la 26 Martie 1871.

Demisionat din corpul diplomatic, e numit Prefect al poliției Capitalei la 15 Ianuarie 1876, dar numaĭ pentru câte-va dile, căci la 30 Ianuarie din același an ia portofoliul Ministerului de Externe în Cabinetul Lascăr Catargi și 'l păstrează până la 4 Aprilie 1876.

Trimis din noŭ agent diplomatic la Viena în 1876, e înaintat Ministru plenipotențiar în același oraș la 1878; apoi este transferat la Roma în 1882, la Paris în 1884 până la 1885.

In anul 1886 reia funcțiunea de Ministru plenipotențiar la Constantinopole până la 1888.

Delegat în Comisiunea Europeană a Dunărei și în Comisiunea mixtă a Prutului la 1 Iulie 1889, păstrează această funcțiune până la 1 Aprilie 1893 când este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Londra, post pe care'l ocupă și astăzi.

Bălăcescu Constantin. — Fabulist, născut la 1800 Ianuarie 20, mort la 29 Fevruarie 1880 în Bucuresci. A făcut studiile sale în țeară și a ocupat diferite funcțiuni publice, prefect de județ, membru în comitetul Teatrelor, etc.

El a publicat: *Buna educațiune* comedie (1845) *Poesiĭ* în care se găsește satira:

Fă-mĕ tată să-ți seamăn, saŭ *Coftănitul de țară la Bucuresci (1845).*

Proect pentru o casă de păstrat și împrumutat (1845).

Bălănescu-Rosetti (Nicolae). — Vezĭ. Rosetti-Bălănescu.

Balanolu (Ioan P) — Comerciant, născut la 8 Septemvrie 1833 în Bucuresci, mort la Ianuarie 1896 în Viena. A făcut studiile sale parte în țeară parte în străinătate și la 1856 a luat direcția caseĭ de bancă Bălan, pe care a condus'o până la 1860.

Comerciant însemnat, fost antreprenor al

accizelor Capitalei de la 1873 până la 1883, Ion Balanolu a fost membru al Tribunaluluĭ de comerciu sub vechia legislaţiune, membru al Consiliuluĭ comunal, al mai tuturor societăţilor industriale, deputat, şi în urmă Preşedinte al Camereĭ de comerciu, post pe care l'a păstrat până la moartea sa.

Bălăşescu (Nicolau)—născut în Haşag, lângă Sibiu, a venit în 1835 la Bucuresci ca profesor la seminarul mitropolitan : după aceea, a fost călugăr la mânăstirea Cernica. Reîntors la Sibiu, a tipărit în 1847 şi 1848 un dicţionar latin-român, a luat parte la adunarea Românilor din 3 (15) Maiu 1848 la Blaj şi a fost ales membru în comitetul permanent cu reşedinţa în Sibiu. In 18 August 1848, a fost arestat ca agitator iar după câte-va zile eliberat. La 4 (16) Octomvrie 1848 fu întărit ca membru în comitetul de pacificaţiune al Românilor. După ocuparea Sibiuluĭ de armata maghiară, prevĕzând pericolul în care 'ĭ era viaţa, a pus de i-aŭ tuns pĕrul şi i-aŭ ras barba călugărească, apoĭ îmbrăcat în vestminte ţărăneşcĭ, pentru a nu fi cunoscut, a ieşit din Sibiu, şezând ca servitor pe capra careteĭ doamneĭ Golescu, care părăsind locuinţa sa din Sibiu, se reîntorcea în România. Acolo, denunţat că ar agita în contra regulamentuluĭ organic al ţereĭ, a fost arestat de o patrulă a armateĭ ruseşcĭ şi ţinut sub pază strictă în Râmnicul-Vâlceĭ mai multe zile, iar de aci escortat la Bucuresci, unde a fost pus în libertate. Scrierile sale, afară de dicţionarul sus arătat, sunt: *Gramatica română pentru seminariĭ*, (1848), *Elemente de gramatica română* (1850).

Bălcescu (Nicolae).— Om de stat, publicist, născut în Bucuresci la 2 Iunie 1819, mort în Palermo la 16 Noemvrie 1852. A făcut studiile sale în colegiul Sfântu Sava şi apoĭ a servit cât-va timp în armată, dar fiind implicat în conspiraţia contra luĭ Vodă Al. Ghica, fu închis la Margineni. Părăsind oştirea, a luat partea cea mai activă la revoluţia din 1848 atât în ţară cât şi în Transilvania, fiind chiar unul din membriĭ guvernuluĭ provisoriu, din care causă a fost ecsilat. Atunci a trăit cât-va timp în Paris apoĭ în Palermo, unde a murit şi a fost îngropat în cavoul săracilor din acel oraş.

Bălcescu a scris *Puterea armată a Românieĭ (1844), Istoria Românilor sub Mihaiŭ Vodă Viteazul (1851—1852)* pe care n'a avut timpul să o sfârşească. Se mai numĕră între operele sale, *Cântarea Românieĭ* cu toate că Bălcescu singur scrie că ar fi găsit manuscrisul într'o mânăstire din ţeară.

Băleanu (Emanoil).—Om politic, fost comandant al oştireĭ din Muntenia la reînfiinţarea eĭ în 1831 şi deputat în adunarea ţĕreĭ. Din preună cu J. Câmpineanu a făcut parte din opoziţia organizată contra principeluĭ Al. Ghika de la 1834 până la 1837. Isbucnind revoluţia de la 1848, Em. Băleanu intră în partidul antirevoluţionar şi face parte din căimăcămia instituită în Bucureşcĭ după fuga guvernuluĭ la Târgovişte (27 Iunie). Mai târziŭ, până la alegerea luĭ Cuza-Vodă, a făcut iarăşi parte din Căimăcămia muntenească din preună cu J. Manu şi I. Filipescu.

Baligot de Beyne. — Diplomat, născut în Francia, încetat din viaţă în 1892 la Paris. A fost mult timp secretar al Consulatuluĭ francez la Constantinopole; acolo, cunoscând pe C. Negri, sub influenţa acestuia, a lucrat mult în vederea unireĭ Principatelor. La 1860 în luna Fevruarie a venit în Bucuresci ca secretar al Domnitoruluĭ Cuza pe care nu l'a părăsit până la sfârşit. După 11 Fevruarie 1866 s'a retras în Francia, stabilindu-se la Paris.

Balş (Panait I.).— Născut la 1817 încetat din viaţă la Iveşti (Tecuciŭ) la 23 Ianuarie 1889. A fost ministru de finance al Moldoveĭ.

Balş (Tudor).— Fost caimacam al Moldoveĭ, născut la 1790, încetat din viaţă la 1857. Domnul Gr. Ghica al Moldoveĭ împlinind la 1856 termenul de şapte aniĭ pe care fusese numit, Tudor Balş îl înlocui cu titlul de caimacam. El desfiinţă toate instituţiunele făcute de Grigore Ghica, închise seminarul şi gimnaziul din monastirea Neamţu, desfiinţă facultatea de drept din Iaşi, banca naţională şi legea de presă.

Bălteanu (Eniu.— Profesor, născut în comuna Cocioc la Octomvrie 1847. A făcut studiile sale în Bucuresci, la facultatea de litere şi filosofie, apoĭ a mai urmat cursurile universităţilor din Berlin şi Toulouse. A fost cu începere de la 1872 şi până la 1876 în mai multe rânduri revisor şcolar

apoĭ profesor la mai multe şcoale până când a înfiinţat un institut a cărui direcţiune a luat'o la 1884.

A publicat: *Poesia didactică la Grecĭ. Davila* biografie populară. *Din studiul naturei. Abecedarul român*, etc. Eniu Bălteanu a înfiinţat la 1885 revista pedagogică «*Lumina pentru toţĭ*» care a apărut fără întrerupere până la 1 Iunie 1895.

Balu (Nicolae) — numit şi Coconul. Avocat, născut în Zerneştĭ (Transilvania) la 1790 încetat din viaţă în Braşov la 1855. Studiă filosofia şi dreptul în Cluj; intră mai întâĭ ca practicant la Tesaurariat în Sibiu, fără nici un salar, în decurs de 7 anĭ. Ascultând sfatul părinteluĭ sĕŭ, îmbrăţişă după aceea cariera preoţească, dar peste puţin o părăsi şi se făcu advocat. Om cu mare râvnă pentru luminarea şi înaintarea poporuluĭ, Balu stărui, mai ales în comuna sa natală şi în cele din jur, ca părinţiĭ să-şĭ trimeată copiĭ la şcoale mai înalte şi acesteĭ stăruinţe se datoreşte o pleiadă de bărbaţĭ aleşĭ eşiţĭ din acele părţĭ, carĭ aŭ avut un însemnat rol în viaţa publică naţională şi bisericească a Românilor transilvăneni. Advocat zelos, Balu, după lupte de peste 40 anĭ câştigă procesul locuitorilor români din graniţa Transilvanieĭ înspre România de circa 200,000 fl. drept despăgubire pentru daunele prin militarisarea graniţeĭ, întâmplate sub împărăteasa Maria Tereza.

Baraş (Iuliu).—Doctor, profesor, de origină israelită, născut la 1818 în oraşul Brody (Austria), mort în Bucureşcĭ la 1863. A făcut studiile în Austria unde a luat diploma de doctor în medicină, apoĭ a venit în Bucureşcĭ la 1842 şi e numit mai întâiŭ doctor de carantină la Călăraşi (Ialomitza). La 1845 trece ca doctor la Craiova şi la 1852 profesor de ştiinţele naturale la colegiul Sf. Sava din Bucureşcĭ, predând în acelaş timp ştiinţele naturale la şcoala de agricultură, şi cea militară.

El a fost întemeiătorul şi directorul primuluĭ spital de copiĭ.

Doctorul Baraş a publicat; *Minunile naturei* 3 vol. (1852).—*Mineralogia, după Belez*, (1854).—*Asfixia saŭ leşinul* (1854).—*Botanica*, după Belez (1856).—*Higiena populară* (1857).—*Zoologia* (1857). —*Debora*, melodr. în 4 acte (1858) *Cărticica altoiuluĭ* (1859).—*Manual de silvicultură* (1861).—*Isis saŭ Natura* (de la 1856 până la 1859). —*Natura*, foae pentru lăţirea sciinţelor naturale (de la 1861 până la 1863 în unire cu D Ananescu). — *Israelitul roman*, foae politică (1857).

Barbu (Gheorghe).—Vestit lăutar, născut la 1800 în Iaşi încetat din viaţă la 1893 în Iaşi. Fost staroste al lăutarilor, fiu al unuĭ lăutar devenit celebru prin cânţoneta luĭ V. Alexandri *Barbu Lăutarul*, Gheorghe Barbu avea mai ales un deosebit talent de improvizaţie şi de reproducere după auz. Se povesteşte că pe la 1847 ar fi uimit chiar pe vestitul compositor Liszt aflat la Iaşi şi în presenţa căruia executase după auz mai multe bucăţi muzicale.

Barcianu (Danil).—Profesor şi scriitor român, născut la 1847 în Reşinarĭ; a studiat în Sibiu. In 1869 a fost trimis în Germania din partea ministeruluĭ de culte şi instr. publică spre a studia organisarea şcoalelor populare de acolo, iar între 1870—74 a urmat la universităţile din Viena, Bonn şi Lipsca prelegerĭ de pedagogie şi sciinţele naturale. In 1876 a fost numit profesor la «institutul ped.-teol. din Sibiu,» unde funcţionează şi azĭ.

A fost şi director al «şcoaleĭ de fete a Asociaţiuniĭ transilvănene pentru literatură», de asemenea mai mulţĭ anĭ secretar al acesteĭ asociaţiunĭ. Barcianu a fost membru al comitetuluĭ naţional şi ca atare judecat în procesul Memorandului şi închis în Vaţ. A publicat: *Untersuchungen über die Blüthenentwickelung der Onagraceen.* (1874) *Elemente de istoria naturală*, (1881—83) *Lucrul de mână în şcoalele de băeţĭ şi în institutul pedagogic* (1885), *Istoria naturală în scoala poporală* (1890—91.) A prelucrat operele răposatuluĭ sĕŭ tată: 1) *Vocabular romnemţesc şi Wörterbuch der român. und deutschen Sprache.* (1886 şi 1888). *Gramatica germană* (1896). In 1891 a redactat revista literară «*Foaia Ilustrată*», iar împreună cu alţĭ colegĭ «*Foaia Pedagogică*».

Bariţiu (Gheorghe). — Istoric şi întemeietorul preseĭ române în Transilvania, născut la 12 (24) Maiŭ 1812 în Jucul de jos, cott. Cojocenĭ, încetat din viaţă la 1893. Şcoalele elementare le-a urmat în Trăscău (Toroczkó) 1820—1824 şi Blaj 1824—1827, iar liceul şi facultatea filosofică în Cluj, de unde

după 4 ani s'a reîntors iar la Blaj și a intrat în institutul de teologie.

La 1835 a fost numit profesor de fisică la facultatea filos., iar în anul următor a fost chiemat ca profesor la școala română din Brașov, înființată cu doi ani înainte.

La 1838 Bariţiu înfiinţează *«Foaia pentru minte, inimă și literatură»*, câte un număr pe septămână, și ceva mai târziu, ziarul politic *«Gazeta de Transilvania»*. In iarna următoare, a organisat o societate de diletanți, care a rămas în activitate până la 1856, și a contribuit în mod însemnat la desvoltarea limbei române în ținutul Brașovului.

La 1845 Bariţiu să retrage de la școala română și își consacrează întreaga activitate foilor sale, cari în urma censurei severe, având să lupte cu neîntrerupte greutăți, reclamaŭ o atenţiune deosebită. La 1848, a participat la adunarea națională ținută în 3 (15) Maiŭ pe câmpul libertăței de lângă Blaj și a subscris protocoalele și petiţiuniile ca vice președinte al adunării. In Octomvrie înființându-se în Transilvania «comitetul de pacificaţiune», Bariţiu a fost chiemat la Sibiu unde fu numit tot odată și membru al «comitetului pentru apărarea țărei». Remânând foile luĭ Bariţiu în grija colaboratoruluĭ sĕŭ Andreĭ Mureșan, el a stat peste 4 luni în Sibiu și a participat la lucrările ambelor comitete. La 11 Martie 1849, căzând Sibiul în mânele insurgenţilor, Bariţiu și cei l-alți membri ai comitetuluĭ s'aŭ refugiat în România. Bariţiu a mers la Câmpina, unde se refugiase și familia sa, aicĭ însă fu arestat de o patrulă rusească și escortat la Ploești și de aicĭ după 2 septămâni, la Cernăuți, unde a fost în fine eliberat după intervenţiunea familieĭ Hurmuzachi, la a căreĭ moșie,—Cernauca,—a petrecut până după pacificarea Transilvanieĭ.

Reîntors la Brașov, Bariţiu a obţinut de la noul guvern voea de a continua cu editarea foilor sale, însă la 1850 fură suprimate din causă că Bariţiu a publicat raportul luĭ Iancu după originalul german tipărit în Viena, și nu s'a supus ordinuluĭ autorităţilor de a întrerupe această publicare. *«Gazeta»* a reapărut deabia după 6 luni, sub conducerea luĭ Iacob Mureșan, care a fost numit redactor, iar Bariţiu a remas simplu colaborator la această foaie. In 1852 un consorţiu de comercianți români din Brașov înființează fabrica de hârtie din Zărnesci și numesce pe Bariţiu director comercial, care post l'a ocupat aproape 20 ani. La 1860 Bariţiu elaborează, după cererea mitropolituluĭ Șaguna, un proect de statute ale *«Asociaţiunii Transilvane»*. Cu anul 1861 reîncepând luptele politice în monarchia întreagă, Bariţiu a conlucrat la toate adunările și conferinţele Românilor; la dieta din Sibiu (1863/4) a participat ca regalist și a fost ales de aceasta de două orĭ deputat în senatul imperial din Viena. In 1866 a fost ales membru al Academieĭ române (atunci Societatea academică).

După retragerea sa de la postul de director al fabriceĭ de hârtie din Zernescĭ, Bariţiu s'a mutat la Sibiu, și a înființat ziarul *«Observatoriul»* (1878 până 1885), pentru a căreĭ linie politică i-s'au intentat 3 procese politice în carĭ însă juriul sibian l-a achitat. Organisându-se la 1881 partidul național, Bariţiu a fost ales în comitetul central și a redigiat *Memorialul* publicat conform însărcinăreĭ a conferinţeĭ electorale ţinute în Maiŭ 1881 în Sibiu, iar la 1884 a fost ales președinte al comitetuluĭ național și a ocupat acest post până la retragerea sa din viaţa politică, la 1887. De la acest an, Bariţiu și-a consacrat întreaga activitate Asociaţiunii Transilvane pe care a servit-o ca secretar I. și redactor al «Transilvanieĭ» (1861—1888), apoĭ de la 1888 ca președinte și delegat la școala civilă de fete din Sibiu. Scrierile luĭ Bariţiu sunt foarte numeroase; afară de Memorialul amintit, el a elaborat un *dicţionar german-român* (1835—1854), și altul *maghiar român* (1869), a publicat numeroase studiĭ, în cea mai mare parte istorice, în foile sale, mai ales în *«Foaia pentru minte, inimă și literatură»* (1838—1850), în revista *»Transilvania»*, al căreĭ redactor a fost aproape 20 ani, și în Analele Academieĭ române. A colaborat 2 ani și la dicţionarul și Glosariul Academieĭ. Scrierea sa principală este: *«Părţi alese din istoria Transilvăneană pe 200 ani din urmă»* (1889). Opiniunile și credinţele politice ale luĭ Bariţiu sunt desvoltate în diarul sĕŭ «Observatoriul» și în Memorialul conferinţelor din 1881.

Barnuţiu (Simeon.) — Om politic din Transilvania, profesor la Universitatea din Iași născut la 21 Iulie 1808 în Bocșa română (Transilvania) încetat din viaţă la 16 Maiŭ 1864.

A făcut studiile sale în Blajiŭ unde la 1830 e numit sub-director în seminarul teologic și la 1839 profesor de filosofie la gimnasiul superior. La 1843 demisionează, pleacă

la Sibiu şi să pune în fruntea mişcăreĭ naţionale de la 1848 jucând un rol foarte însemnat în Transilvania.

După liniştirea revoluţiunii, Barnuţiu lucră ca vicepreşedinte şi membru al comitetuluĭ naţional, apoĭ al comitetuluĭ de pacificaţiune alături cu N. Bălăşescu, Laurian, Cipariu, Bariţiu. In 11 Martie 1849, când insurgenţiĭ ocupă Sibiul, Barnuţiu să refugiază în România şi după multe suferinţe îndurate prin aresturile din R.-Vâlceĭ şi T.-Severin, ajunge la Constantinopole, iar de aci merge la Viena, unde a lucrat pentru reuşita causeĭ naţionale. In 1851—52 ascultă prelegerile la facultatea juridică din Viena; în 11 Octombrie 1852 merge la Pavia, unde în 1854 ia diplomă de doctor în drept; în 1854 merge la Iaşi, chiemat de către ministrul Mavrogheni şi de A. Treb. Laurian, ca să ocupe catedra de filosofie la gimnasiul academieĭ din Iaşi. In 1856 se deschiseră în Iaşi cursurile superioare şi anume: a făcultăţiĭ filosofice şi a celeĭ juridice; la cea dintâiŭ Bariţiu a luat catedra de filosofie, în a doua, catedra de dreptul ginţilor, dreptul public şi constituţional. La 1863 fiind bolnav demisionează. Operele luĭ Barnuţiu sunt: *Dreptul natural privat şi public; Dreptul ginţilor natural şi positiv; (Doctrina constituţiunii); Constituţiunile statelor principale,* cu introducţiuni; *Antropologia; Psichologia empirică; Enciclopedia filosofieĭ teoretice; Logica; Metafisica; Estetica; Sciinţa virtuţiĭ; Pedagogia; Istoria filosofieĭ.*

Barnuţiu este întemeetorul fracţiuneĭ libere şi independente din Moldova.

Baronzi (Gheorghe). — Publicist născut în Grecia la 1815, încetat din viaţă la 1896. A făcut studiile sale în România fără a le complecta. Colaborator la maĭ multe ziare precum *România, Vocea Poporuluĭ,* el a publicat: *Eleonora* (1844) dramă — *Lucia de Lamermoor* (1845) dramă; *«Romana»,* trilogie epică (1847) — *«Castelul Brâncovenesc, Carnavalul Veneţieĭ şi Visul vieţeĭ omenescĭ».* (1852) — *«Matilda»* (1853) — *«Metela şi «Orbul»,* — (1853) — *«Nopturnele», poesiĭ* (1853) — *«Istoria civilisaţiuniĭ», după Guizot* (1856)— *«Dominul roşu»* (1853) — *«Isac Lachedem» saŭ jidovul rătăcitor* (1855) — *«Lena şi ziua fără mâne»* (1855) — *«Fidanţata»* (1856) — *«Iacobiniĭ şi Girondiniĭ»* (1856)—*«Ricard inimă de leŭ»* (1856) — *«Contele de Monte-Christo»* (1857) — *«Mateiŭ Basarab saŭ dorobanţiĭ şi seimeniĭ»,* dramă (1858) *«Maria Stuart»* (1858) — *«Da nubianele»* (1859) — *«Zinele Carpaţilor»* (1860) — *Legenda României* (1862) — *«Cisterele Bucurescilor», «roman original»* (1862) — *«Orele dalbe»,* poesiĭ noue (1864) *«Satire»* (1867)— *«Limba română şi tradiţia eĭ»* (1871) etc.

Barozzi (Constantin). — General de divizie, născut la anul 1833 Octomvrie. Sub-Locotenent la 1856 Aprile, Major la 1864 Maĭ, Colonel la 1870 Aprilie, General de Brigadă la 1883 Martie, General de Divizie la 1892 Maĭ.

Elev al scoaleĭ militare din prima promoţie, ca Sub-Locotenent a fost ataşat la Institutul geografic din Viena în timp de doĭ anĭ; întorcându-se în ţară a fost numit la şcoala militară oficer repetitor, pe urmă profesor. La formarea Batalionuluĭ de Geniu trecut ca locotenent comandant de companie, a fost readus iar la şcoala militară ca profesor, Sub-director şi în fine Director.

La 1870 Şef de Stat-Major la Divizia IV Iaşi, e numit şef al Depozituluĭ de Rezbel (Institutul Geografic de azĭ) pe care 'l-a organisat şi sub-direcţia sa a început şi a executat harta din nordul Moldoveĭ, harta Dobrogeĭ şi parcelarea acestea. In resbelul de la 1877—1878 a luat parte întâĭ ca sub-şef de Stat-Major al Armateĭ Române, în urmă ca Şef de Stat-Major al eĭ. La 1878 este Director general al Ministeruluĭ de Resbel, în 1883 Comandant al Divizieĭ active Dobrogea, în urmă Şeful Stat-Majoruluĭ Regesc, iar în 1888 Ministru de Resbel şi Senator în primul Minister al luĭ Teodor Rosetti; în 1892 Comandant al Corpuluĭ III de Armată şi acum şeful Mareluĭ Stat-Major. Este Vice preşedinte al Societăţiĭ Geografice Române de la fondarea eĭ. Ca Delegat din partea Guvernuluĭ Român, a luat parte la Comisia de delimitare a Românieĭ despre Austro-Ungaria şi Bulgaria.

Barroczyn (de, baron) — Major, adjutant al Principeluĭ Alexandru Ghica de la 1836 până la 1840, maĭ târziu şef de secţie la direcţia lucrărilor publice de la 1846 până la 1850; a făcut cel d'întâiŭ plan al oraşuluĭ Bucurescĭ care să maĭ găsesce în present în arhiva Primărieĭ Capitaleĭ noastre.

In 1853 a reintrat în oştire cu gradul de

Colonel. Data nascerei şi încetărei din viaţă necunoscute.

Bârseanu (Andrei).—Profesor la şcoala comercială română din Braşov, născut în 1858 la Dârstele Braşovuluĭ, unde şi-a făcut studiile, terminându-le în Braşov, Viena şi München. S'a ocupat cu adunarea şi publicarea literaturei poporale, cu lucrărĭ didactice şi a scris versurĭ, pe carĭ le-a dat la iveală în *«Convorbirĭ Literare»*, *«Familia»* şi în *«Gazeta Trans.»* Publicaţiile sale sunt: *«Doine şi strigăturĭ din Ardeal»*, publicate în colaborare cu Dr. I. U. Jurnik, (1885), scriere premiată de Academia română; *«Cinci-zecĭ de colinde»*, (1890) *«Din traista luĭ Moş-Stoica»* 101 anecdocte poporale, publicate sub pseudonimul Sandu (1891). In anii 1887—1888 a redigiat împreună cu I. Popea, foaia *«Şcoala şi familia»*.

Bărsescu (Agatha).— Tragediană, născută în Bucureşcĭ la 1861. După terminarea claselor s'a angajat la Teatru Naţional din Bucureşcĭ ca elevă în luna Iulie 1878 pentru stagiunea 1878—1879 spre a juca rolurile de jună primă şi ingenue.

A debutat în *Azurina* din *Fata Aerului* apoĭ succesul eĭ s'a afirmat în *Smărăndiţa* din *Malul Gârleĭ* şi *Casilda* din *Ruy-Blas*.

Având o deosebită atracţiune pentru tragedie, a părăsit scena Teatruluĭ naţional şi s'a dus la Viena în 1880, unde după ce a sevârşit conservatoriul a fost angajată la *Burgh Theater* în 1883 jucând acolo rolurile cele maĭ importante din repertoriul tragic şi dramatic timp de 4 anĭ.

De aci a trecut în 1890 la Hamburg, iar maĭ târziŭ s'a reîntors în Viena, fiind angajată la Teatrul Raimund. Din când în când, D-na Bârsescu a venit prin Bucureşcĭ spre a se înfăţişa în diferite roluri din repertoriul german dinpreună cu trupe alcătuite de D-sa. Acum e angajată la Berlin.

Başota (Basiliu Moţiu Dâmbul).—Născut la 1836 în Zagra, (distr. Naseud, Transilvania); jude regesc apoĭ advocat, a publicat numeroase tractate istorice şi ştiinţifice în presa periodică din Transilvania, iar la 1883 a editat un studiu geologic asupra structurii munţilor apuseni. La 1876, — în urma pierderei fiuluĭ sĕŭ Emil Dionisiu,—a făcut o fundaţiune pe numele acestuia, din care să acordă stipendiĭ la studenţĭ românĭ din munţiĭ apuseni şi din distr. Naseud.

Basset (Louis). — Născut în Orbe, (cantonul Vaud, Elveţia) la Nov. 1846; a studiat la colegiul şi facultatea de litere din Neuchatel, în Elveţia. Trecând în România, încă în tinereţe, ca profesor, s'a distins prin aptitudinĭ multiple, carĭ l-aŭ designat pentru importantele funcţiunĭ de secretar privat al Regeluĭ Carol I. şi administrator al Curţiĭ Regale, posturĭ pe carĭ le ocupă de la 1869.

Bataillard (Paul). — Scriitor francez, născut la 22 Martie 1816 în Paris unde a făcut studiile sale.

Cunoscut pentru părerile sale democratice, era prieten cu C. A. Rosetti în 1848 şi s'a interesat mult de aspiraţiunile Românilor. El a publicat în afară de multe studiĭ asupra Ţiganilor, următoarele scrierĭ: *La Moldo-Valachie dans la manifestation de ses vœux* (1856). *Premier point de la question d'Orient. Les principautés de Moldavie et Valachie devant le congrès* (1856).

Beldiceanu (Nicolae).—Poet, arheolog, născut în satul Preoteştĭ (Suceava) la 1846, mort în Iaşi la Fevruarie 1896. A fost elev al şcoaleĭ primare din Folticenĭ şi apoĭ al liceuluĭ şi Universităţiĭ din Iaşi.

N. Beldiceanu a fost maĭ întâiŭ profesor la gimnasiul din Folticenĭ, apoĭ la liceul din Botoşanĭ, director la desfiinţata şcoală de meseriĭ din Iaşi, şi în urmă profesor la gimnasiul Stefan cel Mare din aceeaşĭ localitate. El era şi membru onorific al Academieĭ din Berlin.

Colaborator al revistelor *Convorbirĭ Literare, Contimporanul* şi *«Arhiva Societăţeĭ literare»* din Iaşi, el lasă urmatoarele scrierĭ: *Pământul* poemă, *Tata* nuvelă în versurĭ 1883 *Doine* (1893) şi un studiu asupra *Poezieĭ poliritmice*, netipărit încă.

Beldiman (Alecu).—Publicist născut în Moldova pe la sfârşitul secoluluĭ al XVIII, mort la 1862. El este cunoscut maĭ ales prin *Tragodia*, saŭ *Jalnica Moldoveĭ întâmplare după răsvrătirea Grecilor din 1821*, în care autorul într'o cronică versificată în peste 4000 versurĭ, istoriseşte nenorocirele aduse ţăreĭ în timpul zaverei de la 1821.

Beldiman Alecu a maĭ scris *Moartea luĭ Avel* (1818) *Numa Pompiliu*, (1820) *Oreste* după Voltaire, (1820) *Alexie* saŭ *Căsuţa din Codru*, *Călătoria luĭ Cox în Rusia*, *Întâmplările luĭ Carlo* şi *ale prietenilor luĭ*.

Beldiman (Alexandru).— Ziarist, născut la 1832, fost prefect al poliției în București la 1865, a ocupat această funcțiune până la 11 Februarie 1866 când a fost răsturnat Principele Cuza. Retras din viața politică în urma acestuĭ eveniment, a fundat în Iași la 1882 ziarul *Adevĕrul* care represinta aspirațiunile domnieĭ pământene și susținea candidatura fiuluĭ principeluĭ Cuza. După moartea acestuia, ziarul a devenit democratic socialist și cu deosebire anti-dinastic. De la 1888, *Adevĕrul* apare în București.

Belu (Barbu). — Bărbat politic născut în București pe la anul 1825. A făcut parte din studiile sale în casa părintească ear parte în Grecia pe la anul 1843.

La 1850 a început a lua parte la afacerile publice, fiind numit judecător la trib. Ilfov sect. II, apoĭ la 1852 președinte al aceluiaș tribunal, la 1853 procuror la Curtea de Apel sect. I, la 1856 judecător la aceașĭ Curte, la 1859 judecător la Inalta Curte.

La 1862, Barbu Belu este numit Ministru al Cultelor, dar demisionează la Iunie după asasinatul Președinteluĭ Consiliuluĭ Barbu Catargi, vĕr bun cu dênsul.

La 1863, el ia portofoliul justițieĭ în cabinetul N. Kretulescu și 'l ocupă numaĭ o lună.

A representat județul Muscel la 1859, 1861, și la 1864 a fost numit senator conform Statutuluĭ.

La 1866, Impĕratul Frantz Iosef i'a conferit titlul de baron.

După căderea Principeluĭ Cuza, Barbu Belu s'a retras din viața publică.

Bengescu-Dabija (Gheorghe). — Intendent general al armateĭ, autor dramatic, născut la 20 Iunie 1844 în Tîrgu-Jiuluĭ.

Intrat în armată ca soldat la 1859, a dobândit la 1861 gradul de sub-locotenent și apoĭ a trecut în intendență la 1875, înaintând până la gradul de controlor general în 1895.

Pe terenul literar, s'a făcut cunoscut prin numeroase comediĭ, drame, tragediĭ și traduceriĭ. Principalele sale producțiunĭ sunt: *O palmă la bal mascat*, comedie, *Nu e pentru cine se pregătește*, comedie, *Radu III*, drama istorică, *Pygmalion*, tragedie, *Olteanca*, și numeroase operete franceze traduse în limba română.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, publicist, născut în Craiova la 30 August 1848.

A făcut studiile sale în Paris la liceul Louis-le-Grand de la 1857 până la 1867 și apoĭ după ce a fost laureat la Concursul general din 1865 și 1866 a terminat facultatea de litere la 1869.

Iu 1870, din causa resbeluluĭ franco-german, trecu în Belgia unde 'șĭ făcu și studiile în drept și sciințe administrative. La 1871, întors în țară, fu numit procuror pe lângă Tribunalul Ilfov și profesor pentru limba franceză și literatură. La 1872, el trece la Viena ca secretar al legațiuneĭ noastre diplomatice, apoĭ se reîntoarce în Bucureștĭ și este numit judecător la Trib. Ilfov (1872).

La 1873 se stabilește în Paris spre a se ocupa cu studii istorice și literare și tipărește acolo în 1882 opera sa *Voltaire Bibliographie de ses œuvres*, pentru care Academia franceză 'ĭ dă un premiŭ în 1883 și o medalie de aur în 1890.

La 21 Ianuarie 1882, G. Bengescu reintră în diplomație ca secretar la legațiunea din Londra, de unde trece apoĭ la Paris și e numit prim secretar în 1885. La 1889, e înaintat Consilier de legațiune și la 1891 este numit ministru plenipotențiar la Bruxelles, funcțiune pe care o ocupă până în present.

Membru corespondent al Societățeĭ de istorie diplomatică din Paris, membru al Societățeĭ de istoria literatureĭ din Francia, membru corespondent al Academieĭ Române, încă de la 1882, G. Bengescu a publicat numeroase opere, între carĭ:

Alexandre le Bon, prince de Moldavie în colaborare cu Émile Picot. *Le conflit franco-roumain par un ami de la France* (1885). *Les origines de l'histoire roumaine.* par A. *Ubicini.* Texte revu et publié sur le manuscrit de l'auteur, et précédé d'une notice biographique (1886). *La question dynastique en Roumanie, par un paysan du Danube. Voltaire Bibliographie de ses Œuvres*, (1882—1890). *Notice bibliographique sur les principaux écrits de Voltaire ainsi que sur ceux qui lui ont été attribués. Memoires pour servir à la vie de M. de Voltaire, écrits par lui même, publiés par un Bibliophile* (1886). *Voltaire, Lettres et Billets inédits, publiés d'après les originaux de British Museum* (1887). *Œuvres choisies de Voltaire publiées avec Préface. Notes et Variantes.*

Bibliographie franco-roumaine du XIX-e siècle Tôme 1-er (1895).

G. Bengescu a mai publicat în *Convorbiri literare*, un studiŭ asupra vieţeĭ şi operilor luĭ V. Alexandri şi amintiri asupra misiuneĭ luĭ V. Alexandri în Francia.

Bengescu (Grigorie). — Născut în Craiova la 1824, încetat din viaţă în Bucureşci la 1881. A făcut studiile la Viena şi după ce a ocupat câte-va funcţiuni administrative, între altele prefect de judeţ, a fost sub domnia Principeluĭ Ştirbeĭ, ministru al cultelor, Mai tîrziu, a fost director general al teatrelor, director de minister, şi a făcut parte din cabinetul Kogălniceanu ca titular la justiţie şi culte de la 21 Ianuarie 1865 pênĕ la 26 Ianuarie acelaş an.

Benişŭ (Carol). — Arhitect, născut la 1822 în oraşul Jägendorf (Austria), încetat din viaţă în Bucureşci la Octombrie 1896. A făcut studiile la Viena şi Münich, apoĭ s'a stabilit în Pesta. La 1847 a fost angajat de către Prinţul Bibescu şi generalul I. E. Florescu spre a veni în Bucureşci ca arhitect aĭ logofeţieĭ bisericeştĭ, şi în această calitate a făcut diferite planurĭ pentru monăstirele Tismana, Arnota, biserica Bistriţa, etc.

Clădirile şi planurile mai însemnate ale arhitecteluĭ Benişŭ sunt: *Biserica Domniţa Bălaşa, Asilul şi spitalul Brâncovenesc. Catedrala catolică Sf. Iosif din strada Fontăneĭ* (Bucureşci), *catedrala din Constanţa.*

După ce a fost în serviciul Statuluĭ 27 anĭ ca arhitect, Benişu a dobândit în 1875 naturalisarea cu toate drepturile eĭ.

Berariu (Artemiu). — Scriitor român bucovinean, născut la 20 Septembre 1834 în Satul Mare. A studiat în Suceava şi în Cernăuţ, iar la 1858 fu trimis cu stipendiu la Viena. Aicĭ se înscrise la facultatea filosofică pentru studiul filologieĭ clasice. In 1861 se întoarse în ţară şi, ne mai primind stipendiu pentru continuarea studiilor, se preoţi. In 1865 se făcu paroch în Ceahor şi suplini de acolo timp doĭ anĭ şi jumătate la institutul teologic din Cernăuţ, catedra studiuluĭ Biblic al testamentuluĭ noŭ. Din Noembrie 1883 până la Aprilie 1895 fu redactor pentru textul românesc la foaia bisericească *Candela*. In 1884 fu numit cancelar mitropolitan şi sinodal, care funcţiune o împlini până în 1895, şi în 1892 se făcu protopop activ în Cernăuţ; în 1895 căpătă demnitatea de archipresbiter cu cruce (Staurofor). A publicat diferite scrierĭ în: *Gazeta Transilvanieĭ, Telegraful Român, Observatoriul* luĭ Bariţiu; a conlucrat la foile poporale *Steluţa* şi *Deşteptarea*, scriind totodată şi în *Revista politică* şi în *Gazeta Bucovineĭ*. In foiţa *Albineĭ* din 1870 a publicat *Cugetărĭ politice ale unuĭ ţĕran de la munte*, şi în 1888 broşurele *Norocul unuĭ Satmarean* şi *Terminul sfântuluĭ Nicolae.*

Berariu (Ioan). — Scriitor român din Bucovina, născut la 1846 în Suceava, încetat din viaţă la 1895. La 1866 luă parte ca voluntar în rĕsboiul din acest an al Austrieĭ cu Prusia. In 1867 îşĭ continuă studiile la institutul teologic din Cernăuţ, le fini în 1871 şi se preoţi. La 1880 a fost paroch în Stroieşcĭ, unde primi în 1890 demnitatea de esarch. A publicat mai multe poesiĭ, ca: *O noapte pe ruinele Sucevieĭ, Stâlpul luĭ Vodă*, în calendarul bucovinean pe 1867 şi 1882;» *Lupta de la Smârdan*, în «Rĕsboiul» pe 1884: «*Die Felsen der Fürstin,*» în Romänische Revue etc., iar în prosă: *Dochia*, novelă în Familia (1876), *Biografia mitropolituluĭ Silvestru Morariu, Notabiliĭ români din Bucovina*, în Observatoriul luĭ Bariţiu pro 1880 şi 1884; *Congresul bisericesc din Bucovina. Despre oratoria bisericească la Români, Despre formele predicamentuluĭ în biserica ortodoxă română*, 1882, 1885 şi 1888; *Colecţiune de predicĭ*, (1887); *Erinnerungen aus dem blutigen Gefechte bei Visakov*, în *Czernowitzer Zeitung* etc. Multe scrierĭ de ale luĭ aŭ rĕmas nepublicate.

Berdescu (Alexandru). — Compositor musical, născut în Bucureşci la 1833, încetat din viaţă la 1871. A avut de profesor pe Alex. Flechtenmacher în Iaşi şi s'a ocupat în special cu muzica naţională, culegênd mai toate melodiele naţionale şi transcriindu-le pentru piano. Lucrarea sa este publicată în vre'o 20 caete.

Berendeĭ (Anton). — General de divisie, născut la 6 Ianuarie 1838. A făcut studiile sale în strĕinătate urmênd scoala de la Metz, de unde a eşit la 1862 cu gradul de locotenent.

Maior în 1868, colonel în 1877, e înaintat general de brigadă în 1885, şi con-

duce toate lucrările de fortificaţiĭ din jurul Bucuresciuluĭ, fiind numit inspector general al geniuluĭ. Inaintat general de divisie în 1895, i se încredinţează comandamentul divizieĭ din Craiova.

Generalul Berindeĭ a fost în diferite rêndurĭ secretar general al ministeruluĭ de resbel, iar în timpul resbeluluĭ independenţeĭ a fost însărcinat cu stabilirea poduluĭ peste Dunăre şi a luat parte la luptele din faţa Plevneĭ unde comanda geniul.

La 1896—25 Noembrie a intrat în ministerul de sub presidenţia d-luĭ P. Aurelian, luând portofoliul resbeluluĭ, pe care'l deţine până în present în cabinetul Dimitrie Sturza.

Berendeĭ (Dimitrie). — Inginer, născut la 1831 în Roşiorĭ (Teleorman) încetat din viaţă la 1883 în Bucurescĭ. A făcut studiile în Paris, de unde s'a întors cu titlul de inginer.

A fost ministru al lucrărilor publice în cabinetul Ioan Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871.

A publicat: *Studiĭ asupra Romeĭ antice.* — *Bucurescĭ: Studiu istoric,* (1861) în *Revista română.*

Bergamenter (Francisc). — Profesor, născut în Viena (Austria) la 17 Maĭ 1830. A făcut studiile sale în Viena unde a funcţionat ca institutor la o şcoală protestantă, apoĭ la Consistoriŭ. La 1864 a venit în Bucurescĭ ca profesor la şcoală evanghelică, unde a funcţionat pênĕ la 1875; apoĭ a demisionat şi a înfiinţat în Capitală un institut de cursurĭ primare şi secundare pentru băetĭ, institut care esistă până în prezent.

A publicat: *Micul camarad în şcoală* (1867) *Inima copilărească* (1868) *Amicul Junimeĭ Române* (1883) *Probleme aritmetice, Obolul meŭ.*

Bernad (Alfred Nicolaus). — Doctor-chimist născut în 1836 în Zagreb (Agram) Croaţia, absolvent bacalauriat al liceuluĭ clasic din Warasdin şi Gratz şi al liceuluĭ encyclopedic al conventuluĭ St. Piarist din Viena. Studiile universitare le-a urmat la Universităţile din Göttingen, Gratz, Viena şi Dresda.

Specialisarea cunoştinţelor sale universitare, după ce a dobândit titlurile academice, a realisat'o frequentând laboratoarele luĭ Wöchler (Göttingen) intemeiătorul sinteseĭ chimieĭ organice, Ehrmann, Eder (Dresda) şi Schrötter (Polytehnica din Viena).

Ca asistent 1858—60 pentru lucrările demonstrative pe lângă Catedra de chimie organică şi anorganică experimentală a facultăţeĭ de filosofie din Viena, a avut de profesor pe celebrul dr. Ios. Redtenbacher.

A fost recomandat sub domnia luĭ Alecsandru Ion I Cuza din partea d-luĭ prof. Redtenbacher d-luĭ N. Kreţulescu, Primministru (1863) prin d nul dr. Carol Davila, directorul general al serviciuluĭ sanitar şi numit chimist-legist. Maĭ târziŭ i s'a incredinţat şi catedra de chimie analitică pe lângă scoala de medicină şi farmacie.

D-rul Bernad a întemeiat o eră nouă în practica expertiselor chimico-legale, chimico-hygienice, hydro-chimice şi biologice, atât pur ştinţifice, cât şi pentru cele cerute de necesităţile administrativ-juridiciare.

După 30 anĭ de muncă şi experienţe el a întemeiat institutul chimic Universitar.

Toate laboratoriile create de la 1863 până în zîoa de astăzĭ, exceptând acelea şi anume: al şcoaleĭ de podurĭ şi şosele ca şi de chimie anorganică al facultaţeĭ de ştiinţă, sunt organisate şi instalate de d-sa de şi se găsesc astăzĭ parţial incorporate institutuluĭ sus citat.

A inaugurat la 1869,—70 continuând pênă la 1880-81 prelegerile de chimie experimentală modernă în sensul conferinţelor demonstrative pe lângă prelegerile catedreĭ de chimie anorganică şi organică ale facultăţeĭ de medicină, a căruĭ titular a fost dr. Carol Davila.

Cu ocasiunea participăreĭ Românieĭ la exposiţiunea internaţională din 1873 la Viena, D-sa a expus lucrările sale exploratrice analytice şi technice maĭ cu seamă asupra petroleuluĭ, ozokeriteĭ şi carbunilor fosilĭ şi pe de o altă parte asupra apelor minerale adherente geneseĭ petroleuluĭ, ca şi acelea de genesa inherentă a petroleulnĭ.

Medaliile de merit, conferite d-sale din partea Juriuluĭ internaţional, demonstrează importanţa lucrărilor sale sub punctul de vedere ştiinţific şi economic.

Bianu (Joan).— Profesor, publicist, născut la 1856 Septembrie, în satul Fagat, comitetul Tîrnavelor (Transilvania). A studiat liceul la Blaj, facultatea de litere şi filosofie

la Bucureşci; a făcut studii speciale de filologie romanică la Milan şi la Paris (1881—1883). De la 1881 este profesor de limba şi literatura română la liceul Sf. Sava; de la 1879 este bibliotecarul Academiei române.

Ioan Bianu a scris şi publicat între altele: *Psaltirea Şcheiană (1482). Psaltirea în versuri de Dosofteiu Mitropolitul Moldovei*, 1671—1686. *Predice făcute pe la praznice mari de Antim Ivirénul Mitropolitul Ungrovlăchiei*, 1709—1716. *Dr. M. G. Obedenaru. Texte macedo-române. Poesia satirică la Romani. Despre cultura şi literatura românéscă în secolul al XIX-lea. Bibliografia românéscă veche* — 1508—1830.— *Catalogul descriptiv al manuscriselor românesci din Biblioteca Academiei. Catalogul cronologic al documentelor Academiei. Vieti'a şi activitatea lui Maniu Samuilu Miculu, alias Clainu de Sadu. Relaţiune asupra călătoriei în Galiţia făcută în vara anului 1885. Relaţiune asupra călătoriei în Polonia făcută în vara anului 1886. Medicina babelor. Adunare de descântece, reţete de doftorii şi vrăjitorii băbescî de Dimitrie P. Lupaşcu. Rapórte despre descoperirea inscripţiunilor din comuna Heréscî (Ilfov)* şi Târgovişte. *Raport asupra inscripţiunilor de la Argeş. Raport asupra documentelor istorice de la Tribunalul din Iaşi. Comunicări despre documente de la Veneţia şi din Viena. Asupra broşurii d-lui P. A. Sircu despre Nicolae Milescu. Despre relaţiunile lui Gheorghe Ştefan, Domnul Moldovei,* cu Suedia. *Despre documentele din Archivele de la Stockholm. Raport asupra hîrtiilor Mareluî Logofét Toderaş Balş. Despre o gramatică românéscă manuscrisă de la 1757 şi despre publicaţiuni ruso-române. Despre publicaţiunea «Epistolaire grec» a d-luî Legrand. Despre publicaţiunea d-luî E. Picot «Chants populaires des Roumains de Serbie.» Raport asupra colecţiunii de poesii poporale a d-luî I. Pop-Reteganul* (în colaborare cu d-niî I. Slavici şi G. I. Ionescu-Gion). *Despre revista «Dania»* redactată de d-l Kr. Nyrop. *Despre Psaltirea tipărită de Diaconul Coresi* la 1570. *Raport despre biblioteca Melchisédek. Despre corespondenţa luî G. Bariţ* dăruită Academiei. *Raport despre facerea bibliografiei române. Raport pentru publicarea catalogului manuscriptelor şi documentelor Academiei. Note din tr'o escursiune din Moldova. Manuscriptul românesc de la 1632 al luî Evstratie logofétul. Descriere O veche tipăritură românéscă necunoscută. Alexandru Dascălul. Un scriitor român de peste Oltde la sfârşitul secolului* XVII. *Stefan-cel-Mare. Câte-va documente din Archivul de Stat de la Milan. Schimbări în învéţământul filologiei romanice. Vito Piluzio. Documente inedite din Archivul Propagandei. Codex Negoianus. Cărţi poporane române scrise de popa-Ion din Sân-Petru la* 1620. *Timoteiu Cipariu. Costachi Conachi Dosofteiu Mitropolitul Moldovei*, 1670—1686. *A. Papiu-Ilarian. Intâiî bursieri români în străinătate.* Scrisori de ale luî E.rosin Poteca, 1822—1825. *Călătoria mortului,* baladă poporană, cu note de I. Bianu. *A. Treb. Laurian. Ştefan Vodă Racoviţă şi străiniî în Ţara Românéscă*, 1764—1765. *Filipii* etc. etc.

Bibescu (Alexandru). — Al treilea fiu al principelui Gheorghe Bibescu, născut la 1841. A făcut ca oficer în legiunea streină din Francia resbelul Mexicului. A publicat: *Les sept eaux* (1878) *Le grand Veymont;* (1880). De mai mulţi ani trăeşte în Paris unde s'a stabilit.

Bibescu (Gheorghe Dim. Principe). — Domn al Munteniei născut în Craiova la 1804, mort în Paris la 1 Iunie 1873. A făcut studiile sale în Paris de la 1817 la 1824 şi apoi s'a întors în ţară. Sub administraţia generaluluî Kisselef a fost sub-secretar de Stat la Justiţie, apoi secretar de Stat la Afacerile streine, post din care a demisionat o dată cu suirea pe tron a principeluî Alex Ghica. Atunci pleacă în streinătate, locueşte în Paris, Viena, şi publică în 1841: *Paul Kisselef ou les Principautès de Valachie et Moldavie en 1841.*

La reîntoarcerea sa în ţară e ales deputat al divanuluî ad. hoc. La 1842, redactează răspunsul la mesagiul tronuluî care atrage căderea Principelui Al. Ghica, şi publică: *Situaţia Munteniei sub administraţia Principeluî Ghica* (Bruxelles).

La 1 Ianuarie 1843 e ales Domn al Munteniei. Camerile fiindu'î ostile, obţine de la Poartă un firman pentru închiderea lor şi se fac alte alegeri al căror resultat e satisfăcător pentru tron.

Sub domnia luî G. Bibescu, s'aŭ făcut numeroase căi de comunicaţie, cheul Dâmboviţei, Brăileî, podul peste Olt; s'aŭ desrobit ţiganiî, s'a suprimat vama între Moldova şi Muntenia primul act al unireî, dar la 1847 se formează un partid radical Golescu, Bălcescu, I. Brătianŭ, Rosetti, care

începe să se pue în mişcare când isbuneşte revoluţiunea de la 1848 din Francia. Se produce mai întâiŭ o manifestaţie pacinică în Bucureşci, cerând altă Constituţie, dar revoluţia isbucneşce şi în ţară, iar Eliade, St. Golescu, Tell, proclamă noua Constituţie în România mică. Revoluţia se întinde şi în Bucuresci, Bibescu silit, adheră la Constituţie şi numeşte un Minister compus din şefii mişcăreĭ, dar peste două zile abdică şi trece în Transilvania. El trăeşte fără să maĭ ia parte la politică până la 1857 când e ales în divanul ad-hoc şi se arată partizan al Unireĭ. Maĭ e încă o dată ales în Camere de la 1862, dar refusă mandatul şi se stabileşte în streinătate, la Paris unde moare în urmă unuĭ accident de trăsure în 1873.

Bibescu (Gheorghe) Principe.— Născut în Bucuresci la 14 Martie 1834, fiul fostuluĭ Domn al Munteniei G. Bibescu. A făcut studiile sale în Francia, trecând prin liceul Henri IV, apoĭ Scoala militară de la Saint Cyr (1856-1857) şi şcoala de Statmajor (1858-1859).

Intrat în armata franceză ca oficer, el ia parte la resbelul din Mexique (1862) şi este însărcinat cu debarcarea trupelor a coloneĭ Lorencez (28 Aprilie 1862). Se distinge la atacul de la Puebla, este citat la ordina zileĭ la lupta des Cambrès (1862) şi e decorat la 3 Iulie din acelaş an.

In 1863, principele Bibescu este înaintat la gradul de căpitan. In 1867 este trimis în Algeria, obţine drepturile de cetăţenie franceză şi în 1870 ia parte la resbelul francogerman, obţinând laudele generaluluĭ Douai pentru curajul şi energia sa, şi e făcut prisonier la Coblentz.

In timpul acestuĭ resbel, şi în timpul Comuneĭ, principele Bibescu transformă locuinţa sa în spital şi întreţine cu spesele sale maĭ bine de 300 răniţĭ. Pentru meritele sale el este decorat cu ordinele *Takova, Nicham, medalia Mexiculuĭ, Legiunea de Onoare, Steaua şi Coroana Românieĭ, medalia Mexiculuĭ.*

Alcătueşte şi prezidează secţia românească la Expoziţia de la Paris din 1888.

Principele G. Bibescu, a publicat următoarele scrieri: *Belfort, Reims, Sédan* (1872) *Histoire d'une frontière,* (1883) *Retraite des Six mille* (1887) lucrare coronată de Academia franceză: *Politique, religion, duel* (1888) *Avant, Pendant, Après* (1890) *Le Règne de Georges D. Bibescu* (1893) 2 vol. *Réponse au mémoire adressé au Senat par les membres de la famille Ghica.* (1893). *Ignorance ou mauvaise foi.* (1893). *Neofit Métropolitain de Hongro-Valachie* (1894) *Réponse à Mr Xenopol* (1894).

Bibescu (Nicolae). — Fiul principeluĭ Gheorghe Bibescu, născut la 1832. A făcut studiile sale în Francia, şi a servit în armata aceleĭ ţări ca oficer, făcênd pe lângă mareşalul Randon expediţia din Algeria. A publicat în *Revue des deux Mondes,* maĭ multe studiĭ asupra ethnografieĭ Algerieĭ.

Bibescu (Nicolae). — Colonel, născut la 1820, încetat dîn viaţă la 1888 în Bucuresci. Intrat în armată de când era foarte tênĕr cu gradul de cadet, a înaintat pênă la acel de colonel; apoĭ a demisionat şi a ocupat diferite funcţiunĭ administrative. La 1862, N. Bibescu fiind prefect al Poliţieĭ Capitaleĭ, Barbu Catargiu preşedintele Consiliuluĭ de Ministri se găsea în birje cu dênsul când a fost lovit de glonţul ucigaşuluĭ, în momentul plecăreĭ sale de la Cameră.

Colonelul Bibescu a fost maĭ târziŭ vicepreşedinte al Senatuluĭ în parlamentul liberal, Efor al Epitropieĭ Brâncovenescĭ. El ocupa şi demnitatea onorifică de *grand veneur,* organisator al vênătorelor M. S. Regeluĭ Carol I.

Bibicescu (Ioan). — Ziarist, născut în Bucureşcĭ, unde a făeut studiile sale. A fost mult timp redactor şi apoĭ prim-redactor al ziaruluĭ *Românul* apoĭ al *Telegrafuluĭ* sub direcţiunea d-luĭ I. Fundescu. Despărţindu-se de dênsul, a întemeiat singur ziarul *Telegraful Român,* care însă n'a apărut de cât scurt timp.

I. Bibicescu a fost consilier comunal, ajutor de primar şi deputat, sub guvernul liberal înainte de 1888, şi consilier comunal dupe alegerile de la 1895.

A publicat: *Mişcarea populaţiuneĭ în România de la 1871 la 1878* (1880). *Cât suferă ţăraniĭ* (1892). *Câte-va cuvinte asupra convenţiunelor comerciale* (1884). *Poesiĭ populare din Transilvania,* culese şi adnotate (1898).

Billecocq (Adolf). — Fost consul francez în Bucureşcĭ la 1839. Din preună cu Victor Place, Ubicini, Edgard Quinet, a is-

butit a interesa prin presa franceză toate puterile la soarta țăreĭ românești, la aspirațiunele Moldoveĭ. Cu deosebire s'a silit să zădărnicească acțiunea Rusieĭ în țară, care era așa de asupritoare în acele vremurĭ.

Blanc (Louis Pierre).— Arhitect născut la Genova (Svitzera) la 31 Decembrie 1860. A urmat scoala polytechnică din Zurich între 1877—1879 și scoala de Bele-Arte din Paris unde a dobândit mai multe medaliĭ (1879—1886).

Stabilit în Bucurescĭ a esercitat aci profesiunea de arhitect. Principalele sale lucrărĭ sunt: *Universitatea din Iași, Ministerul domeniilor,* noua clădire de pe Bulevard, *Institutul Botanic* din *Bucurescĭ.* A dobândit premiul I-iŭ la concursurile deschise pentru viitoarea gară centrală din Bucurescĭ și viitoarea facultate de medicină. A clădit numeroase localurĭ scolare prin județe și case particulare la Sinaia și Bucurescĭ.

Blank (Mauriciu). — Născut în Pitești la 7 Iuliŭ 1848, a făcut studiile primare în acel oraș apoĭ a plecat in străinătate și a terminat în Viena, Lipsca, studiĭ speciale comerciale și financiare. La 1864 intră ca simplu funcționar în casa de bancă Marmorosch din Bucurescĭ și grație activitățeĭ și inteligenței ce depune în administrarea aceleĭ case, sfârșește prin a se asocia la 1874 cu bancherul Marmorosch, stabilind firma Marmorosch Blank, et C-ie.

La 1879 s'a maĭ asociat cu două case de bancă importante din Germania. De anĭ îndelungațĭ, Blank este sprijinitorul de frunte al antreprenorilor românĭ cărora le-a deschis cel d'ântêiŭ credite spre a putea participa la luarea în întreprindere a lucrărilor cari eraŭ până atuncĭ monopolul streinilor. In progresul realisat de țară pe calea economică, M. Blank a avut un loc însemnat prin participarea sa ca fondator al societăților industriale precum al fabriceĭ de hârtie, al fabriceĭ de equipamente militare Mandrea, al fabriceĭ de ciment din Brăila, al fabriceĭ de zahăr de la Chitila și al Societățeĭ generale de asigurare.

Cu sprijinul și intermediarul seŭ, Comuna a realisat împrumutul din 1894 precum și conversiunea împrumuturilor eĭ anterioare în patru la sută.

M. Blank a colaborat la maĭ multe ziare financiare din străinătate.

De origină israelită, M. Blank a fost împământenit la 1882 pentru serviciile pe cari le-a adus țăreĭ.

Blaramberg (Constantin Moret). — Născut la Decembrie 1838 în Bucurescĭ, unde a încetat din viață la Octombrie 1886. A făcut studiile sale în Rusia în scoale militare și a obținut primele sale galoane pe câmpul de resbel în Crimea (1854). Reîntors în țară, a fost primit în armata română la 1863 cu gradul de căpitan și adjutant al Principeluĭ Cuza. El demisionă însă după 2 Maĭ 1864 și se devotă politiceĭ, înscriindu-se între rêndurile partiduluĭ conservator.

Sub guvernul Lascar Catargiu, C. Blaramberg e numit prefect al Poliției Capitaleĭ, post care 'l ocupă de la 1873 pênă la 1875.

In timpul resbeluluĭ Independenței (1877—78) el este ataşat la Cuartierul general ca adjutant al M. S. Regeluĭ, și face campania cu gradul de Colonel.

C. Blaramberg s'a ocupat foarte mult de îmbunătățirea raseĭ cailor; avea pasiune pentru curse, concura la alergările din Francia, Anglia cu succese strălucite și a fondat gazeta *Sportul* în Bucurescĭ.

El a înființat la moșia sa Păşcanĭ (Ilfov) o hergelie care a adus servicĭĭ însemnate crescătorilor de caĭ.

Blaramberg (Nicolae Moret). — Jurisconsult, născut în Bucurescĭ la 24 Decembrie 1837, mort în Bucurescĭ la Ianuarie 1896. Elev al pensionatuluĭ Schevitz din Bucurescĭ, el urmă pe urmă cursurile liceuluĭ din Odesa (Rusia) pênă la 1853 când se reîntoarse în țară și intră la Ministerul justițieĭ candidat de scriitor. Inaintat șef de biuroŭ, substitut la Inalta Curte, judecător și președinte de Tribuual, el ajunse procuror la Curtea de Casație și ocupă această funcțiune pênă la 2 Maiŭ 1864 când demisionă în urma lovitureĭ de Stat.

Atuncĭ plecă earăși în streinătate, spre a 'și lua diploma de licențiat în drept. Reîntors în țară, el luă o parte activă la mișcarea revoluționară de la 11 Fevruarie 1866.

Ales în Constituantă, el face parte din grupul juna dreaptă și se arată partisan al dinastieĭ streine.

Membru al parlamentuluĭ în numeroase rînduri, Nicolae Blaramberg este în 1889

autorul propunereĭ de dare în judecată a guvernuluĭ de sub presidenţia luĭ Ion Bratianu.

In 1891 face pentru câteva zile parte din Ministerul generaluluĭ Florescu, şi apoĭ este numit prim efor al Eforieĭ spitaleler civile, post pe care 'l ocupă însă puţin timp.

N. Blaramberg a fundat maĭ multe ziare în colaborare cu mulţĭ bărbaţĭ politicĭ. Astfel vom cita: *Revista Dunăreĭ* (1865) *Desbaterile* (1866) *Ţara* (1870) *Le Pays* (1870).

El a publicat «*România şi resbelul actual*».— *Teoria ascultăreĭ pasive. Suveranitate şi Sufragiu. Incercărĭ asupra legilor şi Instituţiunilor Românieĭ.*

Blejian (Florea). — Sergent major, născut la 1854, mort la 4 Maiŭ 1877. Intrat în armată la 1874 ca voluntar, el căpătă în 1876 gradul de sergent şi apoi sergent major. In timpul resbeluluĭ Independenţeĭ face parte din regimentul al 2-a de artilerie, bateria 4-a şi moare la Islaz (4 Maiŭ 1877) în lupta artilerieĭ noastre contra bastimentuluĭ de resbel turcesc venit în faţa Islazuluĭ. Pe mormêntul acestuĭ prim eroŭ din resbelul Independenţeĭ, M. S. Regina Elisaveta aşează o cunună de laurĭ cu inscripţiunea: «*Elisaveta Doamna, sergentuluĭ-maior Florea Blejian, mort pentru Patrie.*»

Bobulescu (Iosef) — Episcop al Râmniculuĭ, născut la 1818, încetat din viaţă la 1890. Invĕţătura a făcut'o la Seminarul Veniamin din Iaşĭ, al căruĭ profesor şi inspector a fost apoĭ numit la 1856. Aci a stat pênă la 1860 când s'a reformat Seminarul şi-a trecut ca preot în armată. La 1862 s'a hirotonisit arhiereŭ, ocupând în acelaş timp postul de superior la biserisa Sf. Spiridon din Iaşĭ. La 1880 a fost ales episcop de Râmnic şi noul Severin.

Bodnărescu (Samson). — Profesor, publicist, născut în Bucovina la 1842. A făsut studiile sale în ţară şi le-a complectat la Berlin unde a luat diploma de doctor în filosofie. Intors în ţară a fost numit director al bibliotecceĭ Statuluĭ din Iaşĭ la 1872 post pe care l'a ocupat pênă la 1884 când a trecut profesor şi director al şcoaleĭ *Vasile Lupu.*

Colaborator la revista *Convorbirĭ literare* a publicat diferite poesiĭ, *epigrame*, traducerea luĭ *Rienzi* şi studiul *Lăpuşneanu Vodă.*

Boerescu (Constantin).— Avocat, născut în Bucurescĭ la 1836, frate maĭ mic al luĭ Vasile Boerescu. Terminând studiile sale în România, la finele anuluĭ 1865 a plecat la Paris unde a dobândit titlul de doctor în drept.

Intors în ţară dobândeşte prin concurs catedra de drept civil la Facultatea din Bucurescĭ pe care a ocupat'o pênă la 1894.

Ales deputat în Camera de la 1864 se distinge în 1865 printr'un discurs în contra regimuluĭ aceleĭ epocĭ: după căderea luĭ Cuza, ia parte activă la elaborarea Constituţieĭ şi se devotează apoĭ exclusiv profesiuneĭ sale de advocat.

La 1889 a făcut parte ca ministru al Cultelor din guvernul L. Catargi.

El a publicat: *Les Principautés devant le second congrès de Paris* (1858). *De l'amélioration de l'état des paysans roumains* (1861) şi un proect asupra *Reorganisăreĭ magistratureĭ.*

Boerescu (Vasile).— Jurisconsult, bărbat de stat, născut în Bucurescĭ la 1 Ianuarie 1830, încetat din viaţă la 1883 Noembrie 18 în Paris. A făcut studiile sale liceale la St. Sava, terminându-le în 1850.

La vêrsta de 18 anĭ, el începe să scrie în *Pruncul Român*, de sub direcţiunea luĭ C. A. Rosetti (1848) şi la 1852 pleacă la Paris unde ia parte la luptele pentru emanciparea ţăreĭ, terminând în acelaş timp studiile sale în drept. Intors în ţară la 1857 este numit îndată profesor de drept comercial la colegiul Sfintu Sava, de unde trece la Universitate şi continuă cursul seŭ pênă la anul 1882. Numit membru al Eforieĭ şcoalelor şi apoĭ director, isbuteşte în 1859 cu ajutorul luĭ Bozianu, Costaforu, să înfiinţeze Facultatea noastră de drept. Ales deputat al Capitaleĭ în Camera de la 1859, rosteşte un discurs memorabil în urma căruia se proclamă Unirea Principatelor sub domnia luĭ Cuza.

V. Boerescu a făcut parte din următoarele ministere: 1860 la justiţie, când propune desfiinţarea pedepseĭ cu moarte; apoĭ ţine şi interimul Cultelor; la 1868—1869 la justiţie în cabinetul Dim. Ghica, la 1873—1875 ministru de externe în cabinetul L. Catargi când cu toate opunerile Imperiuluĭ otoman închee în 1875 prima convenţie comercială cu Austro-Ungaria, afirmând astfel drepturile de egalitate ale Românieĭ faţă cu

cele-lalte puteri. Tot de o dată isbuteşte ca representanţii ţăreĭ să fie recunoscuţi oficial. In sfârşit la 1879 îl vedem pentru ultima oară ministru de externe în cabinetul Ion Brătianu, până la 1881. V. Boerescu a publicat: «*Mémoire sur le question politique et economique de la Moldo-Valachie* (1855). *La Roumanie après le traité de Paris* (1856) propunând în această lucrare emanciparea şi împroprietărirea ţăranilor; *Juridicţiunea consulară în România* (1865). *Drepturile României întemeiate pe tractate* (1874). *Comentar al dreptuluĭ comercial român, Anotarea şi codificarea tuturor legilor şi reglementelor ţăreĭ* de la 1859 până la 1882. El a fondat la 1870 organul politic *Pressa*, ear la 1857 *Naţionalul*, ziarul liberalilor moderaţi.

Procedura noastră civilă, proectul de revisuire al Constituţieĭ de la 1884 sunt operile sale. El a întemeiat la 1871 Societatea de asigurare *Dacia-România*.

Bogdan (Gheorghe).— Medic, născut în Iaşi la 18 Maiŭ 1859. Elev al liceuluĭ naţional din Iaşi, doctor în medicină de la facultatea din Paris, este actualmente profesor de medicină legală la Universitatea din Iaşi şi medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon.

G. Bogdan are direcţiunea ziaruluĭ *Buletinul Societăţeĭ de medicină şi naturalişti din Iaşi.*

El a publicat: *Sănătatea şi Educaţiunea copiilor nostri. Considération sur le traitement des ruptures utérines*, în colaboraţie cu dr. Porak din Paris; *Tratamentul afecţiunelor venerice, Studiĭ şi observaţiunĭ diverse, Observaţiunĭ rare de sifilis.*

D-rul Bogdan este membru al Societăţeĭ de medicină legală din Paris, membru al Societăţeĭ franceze de sifiligrafie şi oficer de Academie, cavaler al Legiuneĭ de onoare francese.

Bogdan (Ion). — Profesor de limbele slavice la Universitatea din Bucureşcĭ, membru corespondent al Academieĭ Române şi al Societăţiĭ de istorie şi antichităţi ruseşti din Moscova, născut la 1864 în Braşov, numit profesor universitar la 20 Iunie 1892. Principalele luĭ publicărĭ sunt: *Vechile cronice moldoveneşti până la Ureche* (Bucureşcĭ 1891); *Cronice inedite atingătoare de istoria Românilor* (Bucureşcĭ 1895); *Documente culese din archive şi bibliotecĭ polone* (3 vol. în editura Academieĭ Române, 1893—96); *Vlad Ţepeş, studiŭ critic* (Bucureşcĭ 1896).

Bogdan (Nicolae). — Căpitan, născut la 9 Noembrie 1849, mort la 4 Septembrie 1877. Intrat în oştire ca soldat la 1869, a fost înălţat la 1870 la gradul de sub-locotenent. Căpitan de vênătorĭ în batalionul al 3-a când a isbucnit resbelul Independenţeĭ (1877—1878) e ataşat la marele cuartier domnesc ca oficer de ordonanţă. In zioa de 4 Septembrie 1877, el cade mort în faţa reduteĭ Grivitza, lovit de o spărtură de obuz care 'ĭ a sfâşiat pântecele.

Boicescu (Alexandru).— Doctor. Profesor născut la Râmnicu-Vâlcea în 1854, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 22 Februarie 1893. A făcut studiile în ţară şi le-a terminat la Paris, de unde s'a întors în 1878 cu diploma de medic.

Imediat i se încredinţă direcţiunea spitaluluĭ din Piteşti şi apoĭ veni în Bucureşcĭ ca şef al lucrărilor anatomice la facultatea de medicină şi conservator al museuluĭ anatomic. La 1879 fu numit medic secondar la spitalul de copiĭ, post pe care 'l ocupă până la sfârşitul vieţeĭ sale. La 1891 a fost numit profesor suplinitor la facultatea de medicină.

El a publicat: *Centru Nervos* (1878) *Eritemul nodos malaric la copiĭ* şi a lăsat un manuscris *Purpura la copiĭ* (1893).

La 1 Noembrie 1892, în urma unuĭ concurs, fusese numit definitiv ca profesor de clinică infantilă la facultatea de medicină din Bucureşcĭ.

Boisguérin (Alexandre). - Inginer francez, născut la 1848, încetat din viaţă la Bucureşcĭ la 17 Septembrie 1886. A fost antreprenorul canalisăreĭ Dâmboviţeĭ.

Bojinca (Damaschin). — Român din Ardeal, venit în Moldova la 1830. Avênd multe cunoştinţe juridice, a fost numit profesor de drept dupe introducerea reglementuluĭ organic şi înfiinţarea şcoaleĭ de drept. In urmă a intrat ca jurisconsult la departamentul Dreptăţeĭ în Iaşi şi Mihaĭ Vodă Sturdza i'a dat rangul de ban. A fost rector al seminaruluĭ Socola din Iaşi. A tradus în limba română Codul Calimach, în urma însărcinăreĭ ce'ĭ a fost dată de Kisselnet

Boliac (Cesar). — Publicist, poet, om politic, născut în Bucureşci la 1813, mort în Bucureşci la 25 Februarie 1880.

Dupe ce termină studiile sale, parte în ţară parte în Francia, îmbrăţişă cariera armelor, dar pentru scurt timp, căci viaţa politică şi cea literară aveaŭ mai multă atragere pentru dênsul. Amestecat în mişcarea contra Rusieĭ la 1837, fu închis în mai multe rênduri. Arestat din noŭ la 1840, fu exilat la monăstirea Poeana Mărului, ear la 1848 când isbucni revoluţiunea fu numit primar al Capitaleĭ şi secretar al guvernului provisoriŭ.

Trimis în lagărul luĭ Fuad Effendi spre a protesta contra restabilireĭ regulamentului organic, e arestat şi condus la Orşova, de unde isbuteşte însă să fugă şi se duce în Transilvania. Acolo întemeză ziarul *Expatriatul* în scop de a împăca pe Unguri cu Români, dar peste un an se retrage în Francia şi se stabileşte la Paris.

Reîntors în ţară, Boliac se ocupă în special cu ziaristica şi fu în mai multe rênduri ales deputat în Cameră.

El a scris: *Meditaţiuni, Ode, Satire, Poesiĭ, Despre archeologie, Monăstirele închinate* şi a fundat ziarele: *Curiosul,* (1837) *Expatriatul,* (1848), *Buciumul,* suspendat dupe 2 Maiŭ 1864, *Trompeta Carpaţilor,* (1866). Pentru teatru, Boliac a scris: *Matilda* dramă în 5 acte.

Bolintineanu (Dimitrie). — Poet, publicist, om politic, născut la Bolintinu-din-Vale (Ilfov) în 1826, mort în spitalul Pantelimon la 20 August 1873. Numele sĕŭ adevĕrat era Cosma; intrând însă în şcoală a părăsit numele părinteluĭ sĕŭ care era macedonian şi a luat pe acel de familie al mumeĭ sale. A urmat cursurile colegiuluĭ Sf. Sava fără a le termina, şi fiind încă copil a publicat o duioasă elegie inspirată de poesia luĭ Chenier *«la jeune Captive»* sub titlu *«o fată tênără pe patul morţeĭ».*

Această poesie, atrase asupră'i atenţiunea fraţilor Goleştĭ, cari luară iniţiativa să trimită în streinătate pe tênĕrul viitor poet.

Plecat la Paris, Bolintineanu se întoarse peste puţin timp, spre a participa la mişcarea din 1848, în urma căreia fu exilat şi pribegi prin streinătate.

La 1857, Bolintineanu revine în ţară şi este Ministru al cultelor, sub Domnia luĭ Vodă Cuza de la 12 Octombrie 1863 pênă în 1864. La 4 (16) Iulie 1864 contrasemnează Decretul No. 765 pentru înfiinţarea Universităţiĭ din Bucureşci. In urmă, trecu la Consiliul de Stat.

Bolintineanu a călătorit mult în Orient, prin Palestina şi Egipet. Pe la sfârşîtul vieţeĭ sale, lovit de paralizie, a murit în spitalul Pantelimon unde fusese aşezat, nu din causa miserieĭ precum s'a scris adesea, dar din causă că era atins de alienaţiune mintală. Ingrijirile, de altminterea, 'i aŭ fost date cu prisos de Eforia spitalelor civile din Bucureşci.

Bolintineanu a scris: *Conrad* (1867). *Vizita Domnitoruluĭ la Constantinopole* (1860). *Călătorie la Ierusalim* (1867). *Viaţa luĭ Mihaiŭ Vitézu* (1870). *Viaţa luĭ Stefan Vodă* (1870). *Traianida* (1870). *Mărirea şi uciderea luĭ Mihaiŭ Vitézu* (teatru 1868), *Despot-Vodă* (teatru 1868). *Poesiĭ din tinereţe* (1869). *Legende Nuoĭ. Mihnea Vodă care 'şĭ taĭe boeriĭ* (teatru 1868). *Postelnicul Costandin Cantacozino* (teatru 1868) *Brancoveniĭ şi Cantacozinĭ* (teatru 1868), *Sorin* (poemă dramatică 1868). *Ielile* (1869). *Romănia roabă la Austro-Maghiarĭ* (1869). *Cleopatra regina Egiptuluĭ* (1870). *Alexandru Lăpuşnénu* (teatru 1868). *După bătălia de la Călugăreni* (teatru 1868). *Stefan Gheorghe Vodă* (Teatru 1868). *Stefan Vodă cel Berbant* (teatru 1867). *Viaţa luĭ Traian August* (1869). *Poesiĭ* (2 volume 1865). *Calendare 1860—1865* (în colaborare cu A. Zane).. *Cântece şi Plângerĭ. 11 Februarie* (1867) *Melodiĭ Române. Nepăsarea de religie, patrie şi dreptate. Legende. Viaţa luĭ Vlad Ţepeş şi Mircea. Brises d'Orient* (1865 Paris). *Viaţa luĭ Cuza Vodă, Bătăliile Românilor. Elena* (roman). *Poesiĭ vechĭ şi noĭ. Mihaiŭ Vitézu condamnat l» mórte. Nemesis. Cântarea României. Călătorie pe Dunăre şi în Bulgaria. Poesiĭ* (tipărite de Societatea literară 1871). *Cântarea României. Călătoria în Macedonia. Călătoria în Asia-Mică. Manoil* (roman). *Viaţa luĭ Mateiŭ Basarab. Doritoriĭ nebunĭ* (roman). *Cartea poporuluĭ. Les principautés roumaines* (Paris 1848). *Menadele. Plângerile României. Resbelul luĭ Traian în Dacia şi colonisarea Daciĕ cu Romanĭ. Călătorie în Italia. Anacreon* (traducere). *Miserabiliĭ* (trabucere în colaborare cu A. Zane şi Costandinescu). *Câmpul şi Salonul. Melodiĭ Române.*

El a fundat ziarele: *Poporul suveran* (1848), *Junimea română* (1851), *Dâmbovitza* (1853), *Bolintiniadele* (1866).

Bongianini. — De origină italiană; data nașcerei și încetărei din viață necunoscute. Câmpineanu înființând *Societatea filarmonică* la 1833, a numit pe Bongianini profesor de muzică la prima școală ce s'a înființat tot de dênsul în anul următor, pentru învățarea muzicei și artei dramatice.

Bordeanu (Pavel).— Locotenent, născut la 16 Iunie 1840, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1861 și capătă în 1866 gradul de sub-locotenent

In timpul resbelului Independenței, face parte ca locotenent din regimentul 10 de dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Borgovanu (Vasile).— Profesor, născut în satul Nou aproape de Bistrița (Transilvania) la 1850. A făcut studiile în Transilvania și le-a terminat la Budapesta și Viena. După ce a fost profesor de pedagogie și matematică la școala normală de învățători din Gherla, în 1888 a fost chemat în București și numit profesor de pedagogie la școala normală de institutori din capitală, post pe care 'l ocupă și astăzi.

Publicațiunele sale principale sunt: «*Aritmetică și Geometrie. Istoria pedagogică la Români. Curs de desen liniar. Curs gradat de caligrafie. Povățuitor spre conducerea copiilor. Curs complect de aritmetică. Carte de citire* etc.

Botescu (Gheorghe).— Sub-locotenent, născut la 19 Maiu 1852, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, căpătă la 1876 gradul de sub-locotenent. In timpul resbelului Indepedenței (1877—78) face parte din regimentul No. 5 de linie și moare lovit la atacul Griviței la luarea redutei în zioa de 30 August 1877.

Bozianu (Constantin).— Jurisconsult, bărbat politic, născut la 1815, încetat din viață la 21 Martie 1882. A făcut studiile sale în țară și a terminat dreptul la facultatea din Paris. Intors în țară a exercitat cu cea mai mare distincțiune profesiunea de advocat.

A format în 1865 un minister, luând presidența acestui cabinet dinpreună cu portofoliul Internelor și Lucrărilor publice. Acest minister n'a ținut de cât de la 26 Ianuarie și pênă la 14 Iunie 1865. Bozianu a fost profesor al facultățeĭ de drept de la 1863—1874 și decan al acesteĭ facultăți de la 1865—1872.

Bragadiru (Sofia M.). — Mare comerciantă de bere, născută în Bucuresci la 1851 Februarie.

Căsătorită la 1870 cu fabricantul de bere Luther, a sacrificat totul pentru a aduce această fabrică în starea de prosperitate în care se găsește astăzi.

Soțul fiind foarte bolnav în ultimii ani ai vieței sale, soția conducea toate afacerile cu o deosebită hărnicie.

După moartea soțului, d-na Luther continuă comerciul, și termină clădirea începută de soțul eĭ, dându'ĭ cea mai mare extensiune, astfel în cât astăzi berea fabricată în stabilimentul sĕŭ atinge anual 3,000,000 litri.

D-na Luther s'a recăsătorit în anul 1894 cu marele fabricant de bere Bragadiru Marinescu.

Brăïloï (Constantin N.). — Om politic, născut în Craiova la 1809, mort în Bucuresci la 19 Iunie 1889.

A făcut primele sale studiĭ la Hermanstadt și apoĭ la vîrsta de 17 anĭ a fost trimis la Geneva, Paris spre a studia dreptul.

Intors în țară la 1832, e numit supranumerar la Ministerul de externe, apoĭ procuror la 30 Decembrie 1834, și profesor de drept penal.

La 1840 este numit procuror pe lângă tribunalul de comerciŭ, la 1842 este ales deputat al județului Gorj.

La 1848, sub căimăcamia luĭ C. Cantacuzino este numit director al școalelor, la 1850 este însărcinat cu revisuirea legilor, la 1855 este numit asesor pe lângă secretariatul de Stat, la 1856 membru în comisiunea pentru desrobirea țiganilor, apoĭ membru la Inalta Curte, președinte al curței de comerciŭ.

La Octombrie 1858, C. Brăïloï este numit Ministru de externe când complectează și editează codul de comerciŭ, la 1859 este earăși numit president de Curte pênă în luna Aprilie din acelaș an când trece ca membru al comisiuneĭ centrale din Focșanĭ.

Sub domnia luĭ Vodă Cuza este Ministru al justițieĭ în 1861 și apoĭ în 1862 când se constitue Curtea de Casație. Deputat, senator în parlamentul de la 1866, 1869' 1871, el este ales primar al Capitaleĭ în

1873, și în mai multe rênduri vice-președinte al Senatului.

C. Brăiloĭ a scris diferite articole politice și juridice prin ziarele cotidiane, și a publicat mai multe broșuri.

Brâncoveanu (Grigore).— Mare ban, mare spătar în 1821. Mare vistier în 1827.

Brâncoveanu (Zoe). Principesă, fostă soție a Domnitorului Gheorghe Bibescu. S'a născut la 1805 și a încetat din viață în Bucuresci la 1892. Căsătorită cu Vodă Bibescu la 1825, s'a despărțit la 1846.

Brândza (Dimitrie).— Doctor în medicină și licențiat în științele naturale, născut la 1848 în satul Stefănești (Botoșani) încetat din viață în Bucuresci la 1895, 3 August. A urmat Academia Mihăileană din Iași și apoi a mers la Paris unde a studiat medicina. Avênd o mare vocațiune peutru botanică, a început să se ocupe de acest studiŭ sub conducerea vestitului profesor Baillou. Intorcêndu-se în țară obținu prin concurs catedra de geologie și botanică la Universitatea din Iași unde funcționă până la 1875 când fu mutat la Universitatea din Bucuresci. In acelaș an e numit membru al Academiei române.

In Bucuresci el înființă un muzeŭ botanic în Palatul Universității, muzeŭ distrus de un incendiŭ ; mai târziŭ creă institutul botanic de la Cotrocenĭ unde a acumulat un material foarte prețios ; erbarul este poate cel mai complect din Europa.

Dimitrie Brândză a publicat : *Recherches sur les Jentianacées, Recherches sur les Strophantus, sur les roses monstrueuses. Prodromul florei române. Flora Dobrogeĭ,* opere premiate de Academie.

Brândza (Marcel).— Profesor, doctor în științele naturale, născut la Iași în 1868. A făcut și terminat studiile sale în Paris, și întors în țară a fost numit profesor la școala normală de institutorĭ din Capitală la 1892. S'a ocupat de botanică și a publicat în limba franceză următoarele scrieri: *Recherches sur les Teguments de la Grame, Etudes sur l'anatomie des Hybrides, sur les Mucillages des Linnacées.*

Brătianu (Dimitrie).— Bărbat de Stat, născut în Bucuresci la 1818, încetat din viață la Iunie 1892. A făcut studiile sale începătoare în țară și a urmat dreptul la Paris. De la 1836 la 1848, ia parte la mișcarea politică și literară din acest oraș, publicând sub pseudonimul *Regnault,* numeroase articole în *Național* și *Revue independente.* Dinpreună cu fratele sĕŭ Ioan, se luptă în Februarie 1848 sub baricadele Parisului, și peste două luni se reîntoarce în țară. De aci plecă imediat în Transilvania ca delegat al Comitetului revoluționar central, spre a organiza mișcarea națională de peste Carpați. Reîntors în Bucuresci, face parte din Comisiunea care merge la Constantinopol spre a supune sancțiunei Sultanului noua Constituție a țĕrei. După căderea guvernului provisoriŭ din 1848, și intrarea Rușilor și Turcilor în Principate, isbutește să treacă în Transilvania, de unde merge în Francia și apoi în Londra la 1852.

Membru al comitetului revoluționar de sub direcțiunea luĭ Mazzini, Dim. Brătianu se leagă în Anglia cu lord Palmerston, lord Dudley-Stuart, d-nu Layard, și isbutește să aducă cestiunea română înaintea parlamentului englez. In acelaș timp publica în ziarele din Londra numeroase articole și memoriĭ privitoare la istoria și drepturile Principatelor-Unite. La 1857, el căpătă autorisațiunea de a reintra în țară împreună cu ceĭ-l'alțĭ exilațĭ. Ales deputat în divanul ad-hoc, Dimitrie Brătianu susține cele cinci puncte ale dorințelor naționale și se duce împreună cu Golescii spre a pleda în favoarea lor pe lângă membriĭ congresului de la Paris.

La evenimentele de sub domnia luĭ Vodă Cuza ia puțină parte, și tocmaĭ la 1867 îl găsim Ministru al cultelor în cabinetul Const. Kreţulescu de la 2 Martie până la 5 August, apoi trece la culte în cabinetul Stef. Golescu pînă la 13 Noembrie acelaș an. Numit ministru plenipotențiar al țărei la Constantinopol, ocupă această funcțiune de la 1878 până la 10 Aprilie 1881 când formează un minister sub presidența sa, minister care nu ține de cât până la 6 Iunie acelaș an. Ales president al Camerei, demisionează în Iunie 1882 și devine șeful disidenței liberale care mai târziŭ se contopește cu opoziția-unită în contra guvernului liberal ce avea de șef pe fratele sĕŭ Ion Brătianu. In acest scop, el fundează ziarul *Națiunea.* In urma căderei partidului liberal 1888, și în urma împăciurei disidenței, Di-

mîtrie Brătianu devine șeful partiduluĭ liberal, la moartea fratelui sĕŭ Ioan în 1891.

Brătianu (Ioan). Mare om de Stat, născut la 2 Iunie 1821 în orașul Pitești, încetat din viață la proprietatea sa Florica (Argeș) la 4 Maiŭ 1891. La vêrsta de 17 anĭ, el intră în armată după cum se obicinuea pe acele timpurĭ, și după patru anĭ plecă în streinătate spre a 'șĭ complecta studiile. Părăsind țara la 1841, se stabili în Paris unde urmă cursurile școaleĭ politechnice, luând parte foarte activă la manifestațiunile și turburările studențeștĭ ce precedară revoluțiunea de la 1848. La această epocă el se întoarse în țară și în unire cu frații Goleștĭ, C. A. Rosetti, Câmpineanu, M. Kogălniceanu, Alexandri, C. Negri și alțiĭ, se puse în capul partiduluĭ național și isbucnind revoluțiunea în Franța, isbutește să o întinză și la noĭ.

Revoluția potolită, Ion Brătiann, dupe intrarea Rușilor în țară și în urma uneĭ arestărĭ de douĕ septĕmânĭ, se refugiază la Paris.

In timpul șederei sale în acest oraș, el fu maĭ întêiŭ dat în judecată de autoritățile franceze în Septembrie 1853, acuzat fiind ca *«chef d'une société secrète et détenteur d'une presse clandestine»*. Fu achitat, de juraț dar în urmă fu condamnat de către tribunalul corecțional al Seneĭ la treĭ luni închisoare, în 16 Ianuarie 1854, 3000 leĭ amendă, perderea drepturilor civile pe 5 anĭ, pentru complicitate în afacerea atentatuluĭ Orsini îndreptat contra Impĕratuluĭ Napoleon al III-a.

Considerat ca atins de o boală nervoasă, fu închis în Casa de sănătate a doctoruluĭ Blanche, de unde fu liberat la 1856.

In timpul exiluluĭ seŭ, I. Brătianu publică o mulțime de broșurĭ, prin cari arăta suferințele și dorințele poporuluĭ român; între altele «*Mémoires sur l'Empire d'Autriche dans la question d'Orient* (1856). *Réflexions sur la situation* (1856). *Mémoire sur la situation de la Moldo-Valachie depuis le traité de Paris.*

La 8 Iulie 1857, el se întoarse în țară împreună cu ceĭ-l'alțĭ refugiați și fu ales membru în divanul ad-hoc, unde luptă pentru Unire, și contra căimăcămieĭ de treĭ.

In zioa de 24 Ianuarie, el merse în mijlocul mulțimeĭ adunată pe Dealul Mitropolieĭ gata a se rĕsvrăti, și o chiemă la liniște pênă se va efectua alegerea de domn a luĭ Cuza.

In timpul domnieĭ luĭ Alexandru I-iŭ, nu luă nicĭ o parte activă la guvern, publicând «*Mémoire adréssé au Prince Couza* (1859), *La Transylvanie le Prince Couza et la Russie* (1859), dar nemulțumit de administrația sa, intră în complotul contra acestuĭ Domn, care aduse dupe sine detronarea de la 11 Februarie 1866.

Atunci Ion Brătianu se duce la Paris, și apoĭ dupĕ indicația Impĕratuluĭ Napoleon al III-a, isbutește să hotărească pe Principele Carol de Hohenzollern la Dusseldorf să primească Coroana Românieĭ, onoare pe care o declinase principele Filip de Flandra. In zioa da 8 Maiŭ 1866, I. Brătianu intră în țară împreună cu noul Domnitor. In primul minister ce se formează la 11 Maiŭ 1866, el ia portofoliul ministeruluĭ de finance pênă la 15 Iulie acelaș an, când se retrage și scrie: *Cestiunea religioasă în România.*

La 2 Martie 1867 Ion Brătianu luă portofoliul internelor în ministerul presidat de *C. Kreţulescu*, stătu numaĭ pênă la 19 August când se retrase spre a lua portofoliul finanțelor în cabinetul ce'l formă *Ștefan Golescu* la 27 Octombrie acelaș an. Ocupă ministerele internelor, finanțelor și rĕsboiuluĭ în diferite cabinete formate de *St.* și *Nicolae Golescu*, pênă la 16 Noembrie anul 1868, când veni la cârma Statuluĭ ministerul format de principele Dimitrie Ghica.

In anul 1870, Ion Brătianu fu dat în judecată în urma evenimentelor petrecute la Ploeștĭ, dar jurațiĭ din Tîrgoviște l'aŭ achitat dinpreună cu ceĭ-l'alțĭ preveniți.

In urma așa numiteĭ coaliținnĭ de la *Mazar-Paşa*, Ion Brătianu ia portofoliul finanțelor în cabinetul Manolache Costache Epureanu la 27 Aprilie 1876 și'l păstrează pênă la 24 Iulie acelaș an când devine președinte al Consiliuluĭ.

In această calitate el guvernează țara 12 anĭ cu o mică întrerupere la 1881 când fu înlocuit prin fratele seŭ Dimitrie, și joacă un rol de frunte în toate evenimentele istorice prin cari a trecut România precum Resbelul contra Turcieĭ, Independența țareĭ, proclamarea Regatuluĭ etc.

La 1888 30 Martie Ion Brătianu care avusese mult de luptat în ultimiĭ anĭ cu numeroasele grupurĭ de opoziție, schimbate într'o opoziție unită, demisionează și se retrage la via sa Florica din Argeș, unde a murit și a fost înmormîntat.

In timpul guvernământului seŭ, două atentate neisbutite aŭ fost îndreptate contra vieţeĭ luĭ Ion Brătianu, unul la 1880 de către Pietraru, cel de al doilea în 1886 de către Stoica Alexandrescu.

Brătianu (Grigore T). — Născut la 1849, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1893 Martie. A făcut studiile sale în institutul Theresianum din Viena, apoĭ a terminat facultatea de drept din Paris. Intors în ţară la 1875 a fost numit judecător de şedinţă la tribunalul Mehedinţi. Demisionat peste câte-va luni, reintră în magistratură la 1876 la tribunalul Brăila, apoĭ trece membru la Curte în Bucureşcĭ şi ocupă această funcţiune până la 1887 când demisionează şi se alege deputat.

A colaborat la maĭ toate ziarele din Francia şi Germania susţinând în coloanele lor cauza Românilor din Transilvania. Preşedinte al *Ligeĭ culturale*, şĭ desvoltă toată activitatea pentru propăşirea acesteĭ instituţiunĭ naţionale şi se deosebeşte prin ajutorul ce dă din propria sa avere studenţilor, preoţilor, învĕţătorilor din Transilvania.

Inmormîntarea luĭ a dat naştere la o adevĕrată manifestaţie populară.

Brote (Eugeniu). — Născut la 29 Noembrie 1850 în comuna Răşinari (Transilvania). A făcut studiile sale la liceul din Sibiu şi a terminat cursurile academieĭ de agricultură din Ungarisch-Altenburg.

Reîntors în patrie, a luat în exploatare moşia părintească de lângă Sibiu şi s'a ocupat în special de cultura vitelor.

La 1874 a fost ales deputat al sinodului archidieceseĭ din Transilvania din care a făcut parte până la 1888. La 1877 sinodul l'a ales şi membru al Consistoruluĭ archiepiscopesc, în calitate de asesor-referent. De la 1876 până la 1888 a maĭ fost controlor şi casier al comitetuluĭ *Asociaţiuneĭ transilvane*.

Colaborator al *Foiţeĭ Telegrafuluĭ* din Sibiu a contribuit prin scrierile sale la acceptarea ortografieĭ fonetice prin şcolĭ şi publicaţiĭ.

La 1880 a întemeiat în Sibiu *Reuniunea română de agricultură* a căreĭ preşedinte a fost până la 1888, şi sub auspiciile sale s'aŭ înfiinţat într'o mulţime de comune românesti sindicate agricole şi bănci populare.

Membru al partiduluĭ naţional din Transilvania, s'a despărţit în 1888 de vechea grupare şi a luat direcţia ziaruluĭ *Tribuna* din Sibiu.

Amestecat în mişcarea naţională de peste Carpaţi, a susţinut cu deosebire lupta contra luĭ Alexandru Monsony. La 1893, fiind inculpat în şase-spre-zece procese politice şi de presă între cari unul pentru *Memorandum* şi altul pentru *Replică*, E. Brote s'a refugiat în România şi s'a stabilit în Bucureşcĭ, unde a tipărit la 1895 : *«Un memoriu politic. Chestia românească în Transilvania şi Ungaria»*.

Din însărcinarea Academieĭ române, a supraveghiat şi coordonat tipărirea discursurilor Regeluĭ Carol I-iŭ apărute la 1897 sub titlul : *«Treĭ-zecĭ de anĭ de domnie a Regeluĭ Carol I-iŭ. Cuvîntărĭ şi acte»*.

Brezeanu (Ioan). — Actor, născut la 1869 în comuna Micşuneştĭ, judeţul Ilfov.

A urmat cât va timp cursurile unuĭ liceŭ şi apoĭ a intrat în conservatorul din Bucureşcĭ la cursul de Declamaţiune. Rolurile principale jucate de acest actor sunt : *Sganarel* din «Doctorul fără voe». *Ciubăr Vodă* din «Despot Vodă». *Ipingescu* din «Noaptea furtunoasă». *Pandolfo* din «Bocacio» etc. etc.

Brezoianu (Ion).— Profesor, născut în Bucureşcĭ lu 1817, încetat din viaţă la 1892.

A făcut studiile sale la şcoala Sfintu Sava şi îndată ce le termină fuse trimis profesor la şcoala superioară din Cerneţi (Mehedinţi) în anul 1837. Destituit pentru motive politice, el colaborează de la 1839 până la 1842 la *Curierul românesc*, ziarul luĭ Eliade Rădulescu, apoĭ la 1843 reintră în profesorat. La 1857 Brezoianu e ales de colegiul al II de Ilfov în divanul ad-hoc ; le 1862 e numit consilier la Curtea de apel din Bucureşcĭ, dar demisionează la 1864.

Brezoianu a tradus, prelucrat şi publicat : *Metoda mutuală, Invĕţătorul primar. Rudimentul agricol universal. Curs de agricultură şi economie rurală. Despre educaţiunea mumelor. Medicina* şi *farmacia domestică. Elemente de istoria sfântă*.

Brialmont (Alexis Henri). — General şi scriitor militar belgian, născut la Verdun la 25 Maiŭ 1821. Elev al şcoaleĭ militare din Bruxelles, ataşat la direcţiunea fortificaţiilor, a fost însărcinat maĭ întâiŭ cu fortificarea oraşuluĭ Diest. Inaintând până la gradul de general, a efectuat mare parte din

lucrările de apărare ale Belgiei mai ales din partea Meusei. La 1883 generalul Brialmont a fost chemat în România spre a elabora planul general al fortificațiilor și întocmi planul fortificațiilor din jurul Capitalei.

Reîntors în Belgia, fu trecut în neactivitate la 1886 și urmă cu supravegherea lucrărilor fortificațiilor noastre cari saŭ efectuat sub direcțiunea generaluluĭ Berendeiŭ.

Briol (Oscar).— Ziarist, născut în București la 1 Octombrie 1854. A făcut studiile în Paris la liceul Sainte Barbe și apoĭ a dobîndit titlul de licențiat în drept al facultățeĭ din acel oraș.

Intors în țară s'a ocupat de ziaristică și a publicat prin diferite ziare numeroase poesiĭ. E cunoscut mai ales sub pseudonimele *Diogene* și *Tic-tac*, ca redactor al ziaruluĭ *l'Independance roumaine*.

De origină francez, este secretar arhivar al Legațiuneĭ franceze din București.

Brun (Jules). — Ziarist, publicist, născut la Lodève (Francia) la 8 Martie 1852. A făcut studiile sale în orașul Lyon, a fost funcționar la Ministerul de finance în Francia și apoĭ a venit în România la 1885 în calitate de corespondent al ziarelor franceze: «*Figaro, Le Temps, la Nouvelle Revue, La grande revue de Paris et de St. Petersbourg*».

In București, a colaborat la mai toate ziarele franceze din acest oraș.

El a tipărit: *Biographie du roi Charles. Histoire de la Ville de Bucarest*, 3 vol. *Sept contes roumains. Le Romancero roumain* (versurĭ).

Budisteanu (Alexandru). — Colonel în rezervă, născut la 1836 Iulie 10 în R.-Vîlceĭ. Elev al școaleĭ militare. Are mai multe publicațiunĭ precum: *Cartea soldatuluĭ de infanterie; Petrolul; Cestiunea puțurilor arteziane din România* etc.

Budișteanu (Constantin). — General de divisie, născut la 4 Noembrie 1838 în București; elev al școaleĭ militare (1854) a fost avansat în 1856 la gradul de sub-locotenent în infanterie. Maior în 1867, apoĭ colonel în 1876, el s'a distins pe câmpul de luptă în resboiul Independenței (1877—1878). Fiind numît comandant al brigadeĭ 2-a de infanterie din Corpul I-iŭ de armată, colonelul Budișteanu a fost greŭ rănit pe când îndrepta focul soldaților la atacul Plevneĭ de la vestul reduteĭ (Octombrie 1877). Numit general de brigadă la 1883, general de divisie la 1892, el intră în Ministerul liberal de sub presidența d-luĭ Dim. Sturza ca ministru de resbel la Octombrie 1895, pênă la 1896, 25 Noembrie.

La 1 Aprilie 1897, generalul C Budișteanu a demisionat din armată, spre a trece la pensie.

Buescu (Vasile). — Căpitan de artilerie, născut la 1846, încetat din viață în București la Martie 1883. Eșit cel d'ântêiŭ la clasificare din școala militară din București la 1867, intră în artilerie cu gradul de sub-locotenent. La 1871 plecă în Belgia și complectă studiile sale la Liège. La 1875 presintă un sistem de revolver și puscă inventat de dênsul, cu încărcarea pe la culasă, sistem care se adoptă pentru revolverile armateĭ române, acordându-se căpitanuluĭ Buescu medalia *Bene-Merenti clasa I.*

El a fost sub-director al arsenaluluĭ din București și profesor la școala militară.

Buicliu (Christea Stef). — Medic, născut la Roman în 7 Decembrie 1857. A urmat școalele primare în acel oraș, ear liceul în institutul academic din Iași. Bacalaureat la 1875, pleacă în acelaș an la Paris unde începe studiul medicineĭ. Numit intern al spitalelor din Paris la 1880, e primit doctor în medicină și laureat al Facultățeĭ la 1883.

La 1884 Aprilie, se stabilește în București și în anul următor e numit medic al spitaluluĭ Brâncovenesc, apoĭ la 1890 membru în consiliul sanitar și la 1896 profesor de clinică medicală.

Prințul moștenitor al Romînieĭ, Ferdinand, căzênd greŭ bolnav la 23 Aprilie 1897, D-rul Buicliu dinpreună cu d-riĭ I. Cantacuzino și Kremnitz sunt chemați să dea Alteței Sale îngrijirele lor. Printr'un devotament și o silință mai presus de orĭ ce laudă, doctorul Buicliu dinpreună cu colegiĭ seĭ, isbutesc să scape de o moarte aproape sigură pe moștenitorul tronuluĭ.

Scrieri: *Sur les formes et les anomalies de la sclérose en plaques. Lecțiunĭ clinice asupra semicologieĭ cardiace. Despre anevrismul aorteĭ abdominale. Boala luĭ Parkinson, Epilepsia Jacksoniană, Ambliopia încrucișată și hemianopsia de origină cerebrală*, (aceste

patru lucrări saŭ publicat în revista *Spitalul*). *Reflexiuni medicale asupra unuĭ caz de spleno-pneumonie* publicate în *Analele medicale române*. *Lecţiuni clinice*, inedite.

Bujoreanu (Ion). — Publicist, născut în Bucureşci la 3 Angust 1834. A făcut studiile sale în pensionatele din Capitală între 1841—1853 şi a urmat apoĭ gimnasiul St. Sava.

A ocupat diferite funcţiuni publice între cari: judecător de tribunal la Ploeşti 1868, director al *Monitorului oficial* 1870, apoĭ sub-director la aceaşi direcţiune de la 1888 înainte.

A tipărit între altele: *Cunoştinţe folositoare* 2 vol. *Itinerarul funcţionarilor administrativi*. *Colecţiunea legilor vechĭ şi noĭ ale ţĕreĭ* 3 vol. *Mĭstere din Bucureşci* 2 vol. A maĭ publicat câte-va comedii şi satire.

Burada (Teodor). — Publicist, născut la 1864. Scrierile sale sunt: *O călătorie în Dobrogea* (1880). *Impresiuni din valea Hatigului*. *Datinele la nunţĭ ale poporului român din Macedonia*. *O călătorie la muntele Athos* (1884). *Poesiĭ populare*. *Cercetările despre şcoale româneşti din Turcia* (1890). *Obiceiurile la naşterea copiilor din Macedonia*. *Cântecul luĭ Mihaiŭ Viteazu*. *O călătorie în satele Moldoveneşti din gubernia Cherson* (1893). *O călătorie la Românĭ* din *Moravia* (1894) etc. etc.

Burlănescu (Nicolae). — Pseudonim literar: *Alin*. Născut la 1868 în Târgu-Jiu (Gorj). A debutat printr'un volum mic de poezii: «*Singurătate*» şi prin traducerea operetei «*Cloches de Corneville*», jucată pentru întâia oară la Craiova. A scris «*Din Vraŭ*» poezii (1889-94); «*Două Cumetre*», comedie originală *ţărănească* în 3 acte, «*Sanda*» feerie originală în versuri cu muzica de prof. *C. Dimitrescu*. In urmă a tradus opera «*Carmen*». Cea din urmă lucrare a sa este volumul: «*Doine Olteneşti*».

Buşilă (Dimitrie). — Căpitan, născut la 15 Februarie 1836, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1858, e înălţat la gradul de sub-locotenent la 1864, şi de căpitan la 1875. In timpul resbeluluĭ Independenţeĭ (1877—1878) face parte din regimentul 14 de dorobanţĭ, şi la atacul Griveţeĭ, la luarea reduteĭ, cade mort pe câmpul de luptă în zioa de 30 August 1877.

Butculescu (Dimitrie C). — Născut la 1845 în Bucureşci, a făcut studiile sale în Paris şi s'a ocupat în special de cestiunele economice. La 1878 începe o vie propagandă pentru întocmirea Expoziţieĭ industriale a Societăţeĭ Concordia; la 1880 lucrează din toate puterile pentru înfiinţarea Societăţeĭ cooperative în scopul de a încuraja meseriile şi industria din ţară. In acelaş an el organisează cele 45 grupuri simbolice cari represintaŭ diferitele ramuri ale activităţeĭ noastre economice şi cari aŭ defilat la serbarile încoronăriĭ M. S. Regeluĭ şi M. S. Regineĭ.

Societatea Cooperatorilor o dată formată, D. Butculescu a organizat expoziţiile acesteĭ societăţĭ în Bucureşci la 1883, Iaşi 1884, Craiova 1889, Bucureşci 1894—95.

Din nenorocire, succesul material a fost departe de a încununa munca organizatoruluĭ, care a sacrificat pentru aceste expoziţiĭ o parte însemnată a avereĭ sale.

C

Cacaletzeanu (Enache).— Pandur din ceata luĭ Tudor Vladimirescu, născut în Ţîmburesci (Dolj) la 1795, încetat din viaţă. C. Aricescu spune în cartea sa asupra luĭ Tudor Vladimirescu, că atuncĭ când Tudor s'a vĕzut părăsit de panduri şi în primejdie de a fi prins, ar fi încredinţat luĭ Enache Cacaletzeanu, şeful tunarilor seĭ, sabia şi cu inelul seŭ, dinpreună cu un steag.

Calimac (Scarlat). — Fost Domn al Moldoveĭ de la 1812 pênă la 1819. A înzestrat Moldova cu codicele de legĭ cari poartă numele sĕŭ, promulgându-le la 1816.

Destituit din Domnie de către Poartă în urma plângerilor Românilor pentru abusurile ce se săvârşeaŭ de funcţionariĭ seĭ, Calimac se aşează la Constantinopole unde fu ucis la 1821 când isbucni mişcarea Eterieĭ.

Calimachi-Catargiu (Nicolae).— Diplomat, om politic; data nascereĭ şi încetăreĭ din viaţă necunoscute.

A fost ministru de externe în cabinetul Dim. Ghica de la 28 Noembrie 1869 până la 2 Februarie 1870, apoĭ în cabinetul Ion Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871. La 1875 e trimis ca agent al Românieĭ la Paris şi ocupă acest post până la 1880 când trece ca ministru plenipotenţiar la Londra.

A publicat: *Appendice au livre vert roumain sur la question du Danube* (1881).

Calimah (Alexandru).— Agă în Moldova la 1819, vornic la 1823, mare vornic la 1827 în ţara de sus.

Călinescu (Athanasie). — General de brigadă în reservă, născut la 1822 în Bucureşcĭ. A intrat în armată la 1838 cu gradul de iunkăr şi a fost înălţat sub-locotenent la 1845, maior la 1857, colonel la 1860. In 1863 având gradul de colonel şi comandând regimentul al 3-a de linie, a primit ordinul la 12 Iulie să se pue în urmărirea celor 300 Polonezĭ de sub conducerea luĭ Milkcowski, cari călcase teritoriul român spre a merge în ajutorul iusurecţiuneĭ poloneze. După o luptă fără succes la Costangalia, colonelul Călinescu, maĭ primind ajutoare de trupe, a putut să isbutească a înconjura pe Polonezĭ la Rănzeştĭ, unde aŭ fost desarmaţĭ.

Liberat din armată la 1869, colonelul Călinescu a fost înaintat la 1880 general de brigadă în reservă şi a fost inspector general al guardeĭ naţionale la 1883 până la desfiinţarea eĭ.

Călinescu (Dimitrie). — Locotenent, născut la 1849, mort la 7 Noembrie 1877. Intrat în armată ca soldat, dobândeşte la 1870 gradul de sub-loconent. In timpul resbeluluĭ Independenţeĭ, având gradul de locotenent, e numit oficer de ordonanţă al comandantuluĭ corpuluĭ de operaţie. In lupta din faţa Rahoveĭ la 7 Noembrie 1877, el cade pe câmpul de bătae, lovit de un glonţ.

Călinescu (Stefan). — Preot, născut la 1844. A făcut studiile în ţară şi a dobândit titlul de licenţiat în litere al facultăţeĭ din Bucureşcĭ. Numit la 2 Decembrie 1871 profesor de teologie, morală şi drept canonic la seminarul central din Bucureşcĭ, ocupă acest post până în present.

A publicat: *Tractatul sfîntuluĭ Ioan gură de Aur despre preoţie* (1882). *Manual de morală creştină* (1883). *Noul catechism ortodox* (1889). *Istoria sfîntă a nouluĭ testament* (1893). *Istoria sfîntă a vechiuluĭ testament* (1891). *Catechismu de dogmele bisericeĭ ortodoxe* (1893). *Noul catechism ortodox* (1893). *Manual de istorie sacră* (1893). *Manual de învĕţămînt religios* (1894). *Incercare de literatură bisericească* (1895). *Lecţiunĭ de teologie* (1896). *Manual de gramatică română* (1896).

Calinic (vezĭ **Miclescu**).

Călinic. — Episcop al Rîmniculuĭ, născut în Bucureşcĭ la 1787, mort la 11 Aprilie 1868. Studiile sale le-a făcut în ţară. La vêrsta de 16 anĭ a intrat la monăstirea Cernica unde a stat pe urmă ca stareţ timp de 40 anĭ, zidindu-se sub stăriţia sa biserica Sf. Gheorghe. La 26 Octombrie 1850 a fost ales episcop al Rîmniculuĭ şi Nouluĭ-Severin.

Câmpineanu (Constantin).— Logofĕt la 1822, caimacam al Craioveĭ în Decembrie 1822, spătar la 1825.

Câmpineanu (Ioan). — Bărbat de stat, născut la 1798, încetat din viaţă la Iunie 1863. La înfiinţarea oştireĭ din Muntenia, intră în armată cu gradul de căpitan în 1831 şi ajunse peste puţin timp colonel; însă încă de la 1826 Câmpineanu apare pe arena politică. Dinică Golescu se întorsese din ecsil dupe participarea sa la evenimentele din 1821 sub Tudor Vladimirescu şi căuta asociaţĭ pentru a întocmi o societate literară. La această operă Dinică Golescu lucrează cu I. Eliade şi I. Câmpineanu.

La 1835 I. Câmpineanu fondează *Societatea filarmonică*, care cu toate aparenţele eĭ pur literare, avea însă şi un scop politic. Dinpreună cu tovarăşiĭ seĭ de luptă şi graţie sprijinuluĭ luĭ Grigore Ghica, isbuteşte să deschiză colegiul Sfîntu Sava, ear în 1835 întemeză prima societate filarmonică şi se

dă pe scena română cea d'ântêiŭ representaţie cu traducerea luĭ *Mahomet* de Voltaire şi piesa *Mihaiŭ Viteazul şi ceĭ 12 boerĭ*.

La 1837 Ion Câmpineanu se pune dinpreună cu I. Rosetti şi Gr. Cantacuzino în capul partiduluĭ Naţional din Cameră întreprinzênd în acelaş an o călătorie în Francia şi Anglia spre a pleda în faţa cabinetelor streine causa Românieĭ.

Când se întoarse în ţară, 'l aşteapta un firman de ecsil. E arestat şi închis la monăstirea Mărgineni de unde de teama uneĭ rĕscoale fu mutat la Plumbuita şi ţinut acolo timp de maĭ mulţĭ anĭ, dupe intervenirea Rusieĭ.

Pe când era el închis la Mărgineni, se cânta de popor versurile :

Aideţĭ fraţĭ la Mărgineanu
Să scăpăm pe Câmpineanu.

Pus în libertate tocmaĭ pe la 1841, este în anul următor singurul candidat la Domnie maĭ serios, dar candidatura sa este combătută şi rĕŭ văzută de Rusia din causa împotrivireĭ luĭ Câmpineanu la votarea articoluluĭ adiţional din regulamentul organic de către divanul ad-hoc.

De la această epocă înainte, Câmpineanu joacă un rol aproape şters în politică, apărênd dupe abdicarea luĭ Bibescu şi fuga guvernuluĭ provisoriŭ de la 1848 în Târgovişte, ca membru în guvernul interimar. Maĭ târziŭ este ministru al Controluluĭ.

Atitudinea rece şi nepăsătoare din partea doua a vieţeĭ luĭ Câmpineanu, faţă de prieteniĭ de odinioară şi de ideile sale din tinereţe, a dat nascere la viĭ critice şi acuzaţiunĭ în contra sa.

Câmpineanu (Ioan). — Om politic, născut în Bucureşcĭ la 1 Octombrie 1841, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 13 Noembrie 1888. A făcut studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A ocupat cât va timp o funcţiune în magistratură pe care a părăsit'o spre a lua parte la luptele politice ca membru al partiduluĭ liberal.

El ia portofoliul justiţieĭ la 1877 Ianuarie 27 pênă la 26 August acelaş an când trece la finanţe, apoĭ la 25 Noembrie 1878 a luat portofoliul ministeruluĭ de externe.

Demisionat împreună cu întregul cabinet la 11 Iulie 1879, reintră în minister la 1880 25 Februarie la departamentul financelor.

La 16 Iulie 1880 e numit guvernator al Bănceĭ Naţionale unde funcţionează pênă la 11 Octombrie 1882 când demisionează spre a intra earăşĭ în minister la departamentul comerciuluĭ. In 1885 trece la externe şi demisionează în acelaş an. De la 1886 21 Noembrie şi pênă Martie 1888, i'l regăsim primar al Capitaleĭ, ear la 23 Februarie 1888, e din noŭ numit guvernator al Bănceĭ Naţionale, unde funcţionează pênă la încetarea sa din viaţă.

A fost în maĭ multe rênduri deputat şi vice-preşedinte al Camereĭ. Principalele legĭ propuse şi susţinute de Ion Câmpineanu în timpul ministeruluĭ seŭ sunt :

1). Legea peutru înfiinţarea a treĭ târguri de vite în ţară.

2). Legea pentru înfiinţarea a patru biurourĭ de analisă chimică.

3). Legea pentru înscrierea firmelor.

4). Legea pentru comerciul ambulant.

5). Legea pentru combaterea filoxereĭ.

Candiano-Popescu (Alexandru). — General, avocat, ziarist, poet. Născut la 1841, intră în şcoala militară la 1854, de unde ese cu gradul de sub-locotenent în artilerie la 1859.

Fiind căpitan, ia parte la revoluţiunea de la 11 Februarie 1866. La 1867, demisionează din armată, se alege deputat şi fundează două ziare : *Perseverenţa* şi *Democraţia* în carĭ apĕra ideĭ democratice înaintate. Agitator politic foarte îndrăsneţ, Candiano-Popescu a fost închis de treĭ orĭ în temniţă. La 1868, fu asemenea arestat în Ungaria şi închis în cetatea Arad maĭ multe săptămânĭ ca agitator Daco-Român.

In 1870, fiind deputat, ia parte în oraşul Ploeşti, la insurecţia care avea de scop rĕsturnarea dinastieĭ Hohenzollern. Mişcarea revoluţionară este însă năbuşită şi Candiano-Popescu arestat dinpreună cu 40 alţĭ acuzaţĭ, e dat în judecata juraţilor. Curtea din Târgovişte i'a achitat.

La 1877, isbucnind resbelul contra Turcieĭ Candiano deşi deputat, se înrolează în armată, ia parte la asaltul Griviţeĭ, conducênd batalionul al II-lea de vînătorĭ, e decorat cu ordinul Sfîntu Gheorghe de către împĕratul Rusieĭ, şi în 1880, e numit adjutant al M. S. Regeluĭ, sarcină pe care o îndeplineşte 12 anĭ.

La 1894 Candiano-Popescu, a fost înaintat la gradul de general în arma cavalerieĭ.

La 1879 a fost prefect de Poliţie al Capitaleĭ.

Candiano a scris un volum de poezii: «*Când n'aveam ce face*» şi mai multe cântări rĕsboinice.

Canta (Nicolae). — Vechiŭ boer moldovean, capul opoziţieĭ contra luĭ Vodă Mihaiŭ Sturdza la 1839, care căută mai întĕiŭ cu ajutorul Rusieĭ sĕ 'l trimită surghium, dar nereuşind, i'l numi ministru al Dreptăţeĭ, spre a 'l împăca. La 1857, sub căimăcămia luĭ Tudoritză Balş, Canta se arată duşman al unireĭ Principatelor şi lucrează contra eĭ, fiind Ministru de interne. El provoacă în acel an, 29 Decembrie 1856, câte-va luni înainte de a fi Ministru, demisiunea întregului Divan Domnesc, din cauza uneĭ petiţiuni adresată Caimacamuluĭ şi aprobată de dênsul, prin care acuza întregul Divan de patimă şi părtinire.

Cantacuzino (Constantin).— Om politic născut în Bucureşti la 1800, încetat din viaţă în Bucureşti la 27 Martie 1875. Intrat de timpuriŭ în administraţie, fu secretar de stat în ultimiĭ aniaĭ domnieĭ luĭ Alexandru Ghica, dar fu destituit la 1842. In timpul domnieĭ luĭ Bibescu, nu luă nicĭ o parte la afacerile statuluĭ şi nu reintră în ţară de cât o dată cu armatele turceşti conduse de Omer-Paşa şi Fuad-Effendi (1848). Numit de Poartă Caimacam, el cârmui până la 1849, când se alese Vodă Barbu Ştirbey domnitor, şi apoĭ se duse la Paris.

La 1854, după plecarea armatelor ruseşti, şi venirea celor austriace, C. Cantacuzino, fu numit de Poartă President al consiliuluĭ de administraţie şi însărcinat cu guvernămîntul civil al Munteniеĭ până la sosirea luĭ Ştirbey.

De aci înainte el nu se mai amestecă în afacerile statuluĭ, şi fuse până la unirea Principatelor, unul din pretedenţi la domnie.

Cantacuzino (Grigore C.)— Director general al teatrelor, născut în Bucureşti la 27 Ianuarie 1829. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors ca licenţiat în drept. A trecut mai întĕiŭ prin administraţiune ca prefect, apoĭ a intrat în magistratură, ca membru la Curtea de apel din Bucureşti, apoĭ consilier la Inalta Curte.

Părăsind magistratura, a fost în nenumĕrate rênduri senator, deputat, efor al spitalelor şi de la 1884 până în prezent, a fost şi este aproape neîntrerupt director general at teatrelor.

Gr. Cantacuzino a tradus pentru teatru câte-va comedii din repertoriul francez: *Le maître de Forges* (Mândrie şi Amor) *Tzarina, Lupta între femeĭ, Mărturisirea. Adrienne Lecouvreur, etc.*

Cantacuzino (Grigore Gr.)—Om politic, bărbat de stat, născut în oraşul Bucureşti la Septembrie 1837, fiul mareluĭ vornic Gr. Cantacuzino şi al d-neĭ Alexandrina Cantacuzino, născută Kretzulescu.

A făcut toate studiile sale în Paris unde a dobândit titlurile de licenţiat şi doctor în drept. Intors în ţară la 1862, intră în magistratură ca judecător la Tribunalul Ilfov, apoĭ înaintează consilier la Curtea de Apel, şi ocupă această funcţiune până la 4 Maiŭ 1864 când demisionează motivat în urma loviturеĭ de stat.

După căderea principeluĭ Cuza, G. Cantacuzino, reintră în magistratură la 1866 ca preşedinte al Curţeĭ de apel din Bucureşti. In acelaş an, judeţul Prahova 'l alege în Constituantă, unde lucrează în comitetul însărcinat cu elaborarea Constituţieĭ. In 1867, el este ales deputat de două judeţe Prahova şi Brăila, fiind şi preşedinte al Curţeĭ de apel. Atunci optează pentru judeţul Prahova şi părăseşte magistratura.

La 1869, locuitoriĭ oraşuluĭ Bucuresci 'l aleg primar al Capitaleĭ şi el ocupă această demnitate pĕnă la 24 Ianuarie 1870, când ia portofoliul justiţieĭ în cabinetul de sub preşedinţia principeluĭ Dim. Ghica. Dar peste opt zile demisionează.

La 21 Aprilie din acelaş an, formându-se ministerul Manolache Costache, G. Cantacuzino face parte din acest guvern, ca ministru al lucrărilor publice până la 18 Decembrie 1870.

In 1873, sub preşedinţia luĭ Lascar Catargi, d. G. Cantacuzino, ocupă iarăşi demnitatea de ministru al lucrărilor publice de la 16 Decembrie până la 1875 Ianuarie, când trece la ministrul de Finance, iar la 30 Ianuarie 1876, demisionă din minister.

Retras cât va timp din politica militantă, G. Cantacuzino se ocupă cu exploatarea vastelor sale domeniĭ, ridicênd pe proprietatea sa Drăgănească o mare uzină pentru industria petroluluĭ, şi este ales în toate legislaturele, până astă-zĭ, chiar în o-

poziție, reprezintant al județului Prahova, când la Cameră când la Senat. In legislațiunea 1889-1890, el este ales președinte al Camerei.

La alegerile din 1892, fiind ales senator de colegiul I de Ilfov, intră în matorul corp și este ales președinte al Senatului, ocupând această situațiune până la 1895, când s'aŭ disolvat Corpurile legiuitoare.

Actele sale de filantropie și iubire pentru țară sunt numerose. In 1869 fiind primar al Capitalei, a înzestrat câmpia Filaretului cu o fântână monumentală, căre'i poartă numele, fiind zidită din averea sa. In 1877, pe timpul resbelului, a dăruit 50.000 lei în producte, a fundat spitalul din Prahova unde d-nele Cat. Cantacuzino soția d-sale și d-na Moruzi sora d-sale, îngrijaŭ pe răniți; a mai dăruit pentru armată o șalupă.

La 1896, la o alegere parțială, G. Cantacuzino a fost ales iarăși senator de jud. Pahova.

Cantacuzino (Gheorghe C. Rîfoveanu).— Bărbat politic, născut în Ploești la Martie 1845. A făcut studiile sale în străinătate și s'a întors din Paris cu diploma de licențiat în matematici. A ocupat sub guvernul liberal funcțiunile de secretar al ministeruluĭ de Finance (1877), director general al regieĭ tutunurilor (1879), director general al căilor ferate (1883), post pe care l'a ocupat până la 1888, când a demisionat spre a lua direcțiunea ziaruluĭ *Voința Națională*.

La 1895 Octombrie 4, a intrat în cabinetul liberal de sub președința d-luĭ Dim. Sturdza, ca ministru de Finance, până în present.

Cantacuzino (Ion C.) — Om politic născut la 12 Septembrie 1825, încetat din viață. A făcut studiile în Francia și apoĭ a intrat în administrație ca ajutor de șef de biuroŭ la secția franceză din ministerul de externe. Din administrație trece la justiție ca judecător de tribunal, președinte, membru și președinte la Curte, ministru la Culte și instrucțiune publică, president la Casație.

Amestecat la mișcarea ce avea de scop resturnarea principeluĭ Cuza, Ion Cantacuzino face parte din ministerul constituit la 11 Februarie 1866 ca ministru de justiție până la 2 Martie 1867.

Cantacuzino J. A. (Zizine). — Om politic născut în Suceava la 24 Iunie 1829. A făcut studiile sale în Geneva, având ca profesor pe vestitul scriitor Topfer care menționează în cartea sa *Voyage en zig-zag* pe tînărul Cantacuzino între elevii săĭ.

A fost director general al teatrelor, agent diplomatic al țăreĭ la Belgrad și Ministru de Finance în cabinetul Al. G. Golescu de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie acelaș an.

Cu desăvârșire retras din viața politică de vre-o două-zeci de aniĭ, J. Cantacuzino și-a sacrificat tot timpul studiuluĭ sciințelor naturale și literatureĭ. El este traducătorul operelor luĭ Schopenchauer în limba franceză. (Ediția Alcan Paris și Soccec, Bucurescĭ).

La 1848, când mijloacele de comunicație eraŭ încă așa primitive și dificile, J. A. Cantacuzino a întreprins o lungă călătorie în America.

Cantili (George).—Profesor, om politic, născut în 1838. A făcut studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept, și a fost numit la Octombrie 1865 profesor de drept penal și procedură la facultatea de drept din Bucurescĭ. De la 25 Noembrie 1878 până la 10 Iulie 1879 a fost Ministru al Instrucțiuneĭ publice în cabinetul presidat de Ion Brătianu. A scris mai multe cărți juridice.

Cantili (Grigorie).—General de divisie născut la 24 Ianuarie 1839. Elev al scoaleĭ militare, a dobândit la 1857 gradul de sub-locotenent și a fost avansat major la 1868, apoĭ colonel în 1875.

In timpul resbelului «Independenței» (1877—1878) colonelul Cantili comandă 1-a brigadă de infanterie din divizia 4-a, corpul al 2-lea de armată, care pleacă prin Caracal spre Dunăre, ia parte la luptele cele mai însemnate împedicând eșirea Turcilor din Plevna la Dolny și la Gorny-Etropol și atrage Colonelului Cantili laudele generalului-major Arnoldi, mulțumirile loc.-general Gurko. Apoĭ brigada Cantili trece peste Vid, și prinde două bateriĭ turcești. In luptele de la Vidin, la cetățuia Belgradjk, și până la predarea și evacuarea acestor cetăți, Colonelul Cantili se distinge prin energia sa.

La 1884, el este înaintat la gradul de

general de brigadă, apoĭ la 1893 general de divizie, şi inspector al cavaleriei.

La 1895, generalul Cantili care comanda Corpul de armată din Dobrogea, demisionează din armată spre a trece la pensiune.

Capşa (Grigorie).—Mare industriaş şi comerciant, născut la Bucureşci în 4 Decembrie 1841. Intrat de mic copil în comerciŭ, plecă la 1862 în Paris unde studiă meseria sa la renumiţiĭ fabricanţi Boissier, Latinville şi Marquis.

La 1867 se reîntoarce în Bucureşci şi în tovărăşie cu fratele sĕŭ Constantin deschide casa pe care o conduce singur astă-zĭ şi care a rĕmas aşa renumită.

Punându-se imediat pe muncă, dorind să dea un avânt comerciuluĭ nostru de export în această ramură a fabricaţiuneĭ şi să facă cunoscute în strĕinătate produsele româneşti, Gr. Capşa concurează la cele maĭ principale expoziţiuni internaţionale şi munca sa e încoronată cu succes.

La Expoziţia universală din Paris la 1867, în anul cel dintâiŭ al instalăreĭ sale, capătă deja douĕ menţiuni onorabile. Apoĭ la Expoziţia universală din Viena (1873) are marea medalie pentru merit şi un certificat de felicitări din partea juriuluĭ, la 1875 marea medalie de aur la expoziţia internaţională din Paris; în 1889 la expoziţia universală, marea medalie de aur; la 1883 participă la expoziţia din Bordeaux singur dintre toţi comercianţiĭ români, expune produsele vinicole ale Românieĭ, le face cunoscute Occidentuluĭ Europeĭ şi ia ca recompensă medalia de bronz. Graţie acesteĭ expoziţiuni şi recomandaţiunilor D-luĭ Capşa se deschide imediat pentru vinurile româneşti un debuşeŭ în strĕinătate şi case marĭ din Bordeaux se pun prin intermediarul D-sale în legături cu cultivatoriĭ noştri de vinuri.

La 1869 i se dă brevetul de furnisor al Curţeĭ de o dată cu medalia *Bene-Merenti* clasa I-a.

La Expoziţiunea din Bucureşci 1881 şi 1886, a primit câte o medalie de aur.

O muncă atât de laborioasă a fost încununată şi de succese materiale şi de succese morale; Gr. Capşa a isbutit la 1874 a deveni proprietarul imobiluluĭ în care a început meseria sa, a transformat vechia sală Slătineanu şi a făcut dintr'însa actualul renumit local unde are otelul şi confiseria sa.

A fost ales senator în 1891, iar la 1896 Camera de Comerciŭ şi Industrie l'a ales preşedinte al acesteĭ instituţiuni.

Capşa (Scarlat).—Publicist, născut la 1838, încetat din viaţă la 1870 Martie 14 în Pizza (Italia). A colaborat la revista *Convorbirĭ Literare* din Iaşi şi a publicat o tragedie istorică: *«Alexandru Lăpuşneanu»*.

Capşa (Ştefan). — Doctor, născut la 1822, încetat din viaţă la 12 Ianuarie 1885.

A făcut studiile sale în strĕinătate şi a dobândit în 1850 titlul de doctor în medicină de la facultatea din Viena.

Întors în ţară, a fost numit medic primar, apoĭ medic şef al spitaluluĭ Maternitatea, profesor la facultatea de medicină din Bucureşci şi director general al serviciuluĭ sanitar civil.

A publicat: *Manualul pentru învăţătura moaşelor*.

Caracaş (Coustantin).—Doctor născut la 1773 în Bucureşci, fiul altuĭ doctor cu numele de Dimitrie Caracaş, mort în Bucureşci la 31 Octombrie 1828.

A făcut studiile sale în Viena şi întorcându-se în ţară la 1800 intră ca medic la spitalul Pantelimon, şi apoi la spitalul *Filantropia*, clădit graţie interveniuneĭ sale şi subscripţiunilor făcute prin îndemnul sĕŭ.

Doctorul Caracaş a scris în limba elenă *Topografia* saŭ *Descrierea ţĕreĭ româneşti*.

Carada (Eugenie).—Financiar, născut la Craiova în 1836. A făcut studiile sale în Colegiul Naţional—azĭ liceul Carol I—şi în institutul francez Raymond din Craiova. Apoĭ merse la Paris şi urmă cursurile de la *Collège de France*. Intors în ţară la 1860, intră în redacţiunea ziaruluĭ *Românul*, al căruĭ prim redactor rĕmase de la 1862 până la 1870.

La 1866, după căderea Domnitoruluĭ Cuza, fu ales în Consiliu comunal a Capitaleĭ şi deveni ajutor de primar, iar la 1867 fu ales deputat al colegiuluĭ al 3-lea de Ilfov şi secretar al Adunăreĭ. La 1869 e ales din noŭ ca liberal la acelaş colegiu dar neproclamat de biuroul electoral.

Implicat în revoluţiunea de la Ploeşti din 1870, fu dat în judecată ca autor intelectual al mişcăzeĭ dimpreună cu altiĭ, dar fu achitat de către juraţiĭ din Târgovişte.

La 1871 E. Carada părăsi redacțiunea *Românului* și se stabili în Paris de unde nu se întoarse de cât în timpul rĕsboiului Independenței.

Impreună cu D-nii D. Sturdza, E. Stătescu, I. Kalenderu, a fost numit la 1880 comisar princiar însărcinat cu supravegherea administrațiunei rĕscumpĕrărei căilor ferate.

La 1883, el fu numit membru în Consiliŭ de administrație al Căilor Ferate Române, însărcinare pe care o ocupă până la 1886 când demisionă.

Lâ 1881 E. Carada este numit director și vice-guvernator al Băncei Naționale, dar demisionează peste trei luni fără a fi intrat în funcțiune. La 1883, ales de acționarĭ Director al Băncei Naționale primi această funcțiune pe care o ocupă și astăzi.

In tinerețe, E. Carada a fost publicist și autor dramatic. A publicat în limba franceză mai multe scrierĭ politice asupra Principatelor române și a dat pentru teatru: *Fata de la Cozia. Banii, Gloria și Femeile. Fraților din munte. Cimpoiul fermecat* cari s'aŭ representat pe scena teatruluĭ național.

Caragea (Ioan).—Fost Domn al Munteniei de la 1812 până la 1818. A înzestrat țara cu codicele de legĭ carĭ poartă numele sĕŭ, elaborate de o comisiune de jurisconsulți și fără să le supue la controlul Rusiei și Turciei.

Aceste legĭ aŭ fost publicate în 1816.

Sub Domnia sa, se comiseră însă numeroase abusurĭ carĭ deteră nascere la plângerĭ din partea Românilor și la revocarea luĭ Caragea de către Poartă. El fugi în Italia la 1818 fiind dovedit că este amestecat în mișcarea eterieĭ grecești. La 1830 se întoarse în Athena unde se stabili și muri la 1844.

Caragiale (Costache). — Artist dramatic, născut la 13 Aprilie 1813, încetat din viață în Bucurescĭ la 13 Februarie 1877. In anul 1834 când se înființă societatea filarmonică, profesorul Aristias fu însărcinat de Ion Câmpineanu și Iancu Manu să alcătuească o trupă de comedie. Atunci debută pe scenă C. Caragiale în tragedia *Mahomet* a luĭ Voltaire, jucând rolul luĭ Mahomet. Teatrul se închise însă la 1837 și Caragiale plecă în Moldova la 1838 și înființă un teatru în Botoșani unde jucă trei luni spre a veni apoĭ la Iași și cu școlariĭ claseĭ de filosofie dă representațiuni debutând cu tragedia *Saŭl*.

La 1843, chemat în Bucurescĭ de Ion Câmpineanu, vine și dă cu trupa sa o representațiune înaintea Domnitoruluĭ, compusă din *Buna Educațiune* și un act din opera *Alina de Gologont*. In urma acesteĭ representațiunĭ i se dete direcțiunea teatruluĭ și o subvenție anuală de 5000 leĭ vechĭ.

El avu direcțiunea pênă la 1865, apoĭ se retrase și îmbrățișă cariera de avocat jucând însă din când în când pênă la 1868. In acelaș timp preda și cursurĭ de declamațiune. In ultimiĭ anĭ aĭ vieteĭ sale a fost judecător de ocol.

Caragiale a scris: *O representație românească pe scena teatruluĭ moldoveuesc* (1845). *O soare la mahala* (1847). *Andriașul mameĭ* (1848). *Versurĭ* (1840). *Biciuirea Cometuluĭ de la 1857. Teatru național în țara românească* (1867).

Caragiale (L. Ion). — Autor dramatic, ziarist, născut la 29 Ianuarie 1853 în satul Mărgineni din județul Prahova.

A făcut patru clase primare la școala domnească din Ploești și apoĭ s'a instruit singur citind cu multă râvnă autoriĭ clasicĭ toate producțiunele literare însemnate și căpătând astfel prin muncă, de și fără diplomă, o vastă erudițiune.

Caragiale a colaborat la *Convorbirele literare* și multe ziare politice, a fundat chiar o revistă satirică *Moftul român* (1894-1895) și a publicat: *Noaptea furtunoasă* comedie. *Scrisoarea perdută*, comedie *Leonida față cu reacțiunea* comedie. *Nĕpasta* dramă, toate representate pe scena teatruluĭ național și adunate într'un volum (1889).

El a mai scris și câte-va nuvele între carĭ «*Făclia de Pasce*.

Caragiale a ocupat scurt timp câte-va funcțiunĭ ale statuluĭ și a fost director general al teatrelor la 1888.

La 1896 a mai pnblicat o broșură politică *Culisele cestiuneĭ naționale*.

Caragiani (Ioan).— Profesor de limba elenă la facultatea de litere din Iași, numit încă de la 1865. Membru al Academieĭ române.

Carcalia. — Căpitan de infanterie ucis la atacul contra reduteĭ Griviția în timpul

resbeluluĭ Independenţeĭ în zioa de 30 August 1877.

Cariagdi (Dimitrie). — Bărbat politic, născut la 1815, încetat din viaţă la 9 Octombrie 1894 în Bucurescĭ. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat la Paris de unde întorcêndu-se la 1838 în Bucurescĭ, a intrat în magistratură, apoĭ a fost numit avocat efor al Statuluĭ.

La 1865 D. Cariagdi amestecat în mişcarea politică de câţĭ-va anĭ, face parte din ministerul N. Kreţulescu ca ministru al justiţieĭ de la 14 Iuniŭ până la 11 Februarie 1866 în guvernul care a precedat resturnarea principelui Cuza.

La 1870 18 Decembrie el reia portofoliul justiţieĭ în ministerul Ion Ghica şi îl deţine pênă la 11 Martie 1871. Dim. Cariagdi a făcut parte în nenumărate rênduri din Corpurile legiuitoare în Cameră şi Senat, şi a fost primar al Capitaleĭ sub guvernul Ion Brătianu în anul 1884.

Carini (Ercule).— Profesor de muzică şi compositor, născut la Milano la 20 Aprilie 1852. A făcut studiĭ musicale la conservatorul din Milano. Primit ca elev în anul 1866, a urmat cursurile pênă la 1871 obţinênd diploma şi *Grand prix* pentrn studiile musicale, şi studiĭ complementare de Istoria şi estetica a muziceĭ, şi de literatura dramatică.

In anĭĭ 1872 şi 73 a fost în orchestra de la *Scala* în Milano. La 1873 (Octombrie) a fost numit profesor de contra basă la conservatorul din Bucurescĭ şi prim contra basă la teatru naţional. A fost şi suplinitor la cathedra de canto (clasa de fete) timp de treĭ anĭ (1885—1888). Stabilindu-se definitiv în România, Carini s'a ocupat foarte mult cu lecţiĭ particulare de piano şi de canto, precum şi ca diriginte de orchestră. A publicat diferite compositiunĭ pentru canto şi pentru piano, dintre carĭ: *Steoa nopţeĭ, Un glas de mângâere, Ghioceĭ, Air de danse dans le style ancien, valsul Sorlle d'Italia* etc.

Cârlova (Vasile). — Poet, născut la 1809 în Târgovişte, mort la 1831. Fără altă instrucţiune de cât cea culeasă în şcoalele primare, a început încă de la vêrsta de 17 anĭ să publice micĭ poesiĭ prin *Curierul românesc* a luĭ Eliade Rădulescu.

El a publicat: *Păstorul intristat* poemă (1827). *Ruinele Târgovişteĭ, Resunetul unuĭ fluer. Rugăciunea* (1828). *Marşul Românilor* (1830). *Ero şi Leandru* (1830).

Incepuse să traducă *Zaira* tragedia luĭ Voltaire, când muri la vêrsta de 22 anĭ.

Carmen-Sylva. — Pseudonim literar al Majestăţeĭ Sale Regineĭ Românieĭ Elisabeta de Hohenzollern.

Născută la 17 (29) Decembrie 1843, în castelul Monrepos, pe valea Rhinuluĭ, proprietatea părinteluĭ seŭ principele de Wied, Carmen Sylva a arătat încă din copilărie multă tragere de inimă pentru literatură învĕţând repede limba francesă, italiană, engleză, svedeză, călătorind prin principalele oraşe ale Europeĭ, unde se ocupa cu deosebire de toată mişcarea literară.

Căsătorindu-se la 1869 cu Regele Românieĭ Carol I-iŭ, pe atunci Principe, învĕţă în scurt timp limba română şi începu să traducă pentru şcolĭ cărţĭ didactice franceze.

Despre tot avîntul pe care l'a dat Regina Românieĭ şcoalelor profesionale, despre interesul ce a purtat pentru munca femeilor, se pot găsi amănunte la cuvîntul: *Elisabeta de Hohenzollern*; aicĭ ne vom ocupa numaĭ despre poeta *Carmen Sylva*.

Eată principalele sale scrierĭ: *Sapho* (1880). *Rumänische Dichtungen* (1881). *Sturme* poesiĭ (1881). *Ein gebet* (1882). *Iehova* (1882). *Die Hexe* (1882). *Leidens Erdengang* (1882). *Pelesch Märchen* (1883) saŭ *Povestele Peleşuluĭ. Novele* (1886). *Ans zwei Welten* (1883). *Meine Ruh* poesiĭ 4 vol. (1886). *Handzeichnungen* (1884). *Mein Rhein* poesiĭ (1884). *Astra* (1886). *Les pensées d'une reine* (1882). *Vêrful cu dor* (1884). *Meşterul Manole* dramă jucată pe scena teatruluĭ Curţeĭ de la Viena, *Zioa scadenţeĭ*, piesă într'un act. *Marioara* etc.

Carol I-iŭ (Principe Carol, Eitel-Frederic-Zephirin-Ludovic de Hohenzollern-Sigmaringen).

Rege al Românieĭ, născut la 20 Aprilie 1839.

In anul 1866, principele Carol era sublocotenent ataşat la regimentul No. 2 de dragonĭ prusianĭ, când în urma refusuluĭ principeluĭ Filip de Flandra de a primi tronul Românieĭ, vacant prin abdicarea domnitoruluĭ Cuza, fuse proclamat prin plebiscitul de la 8 Aprilie, Domn al ţăreĭ.

La 10 Maiŭ din acelaş an, el puse piciorul pe pămêntul Românieĭ şi cel d'ântêiŭ act al Domnieĭ Sale, fuse gracierea celor ce participase la mişcarea anti-unionistă de la Iaşĭ. La 30 Iunie *Constituanta* votă Constituţiunea şi Principele o sancţionă jurându'ĭ respect şi credinţă.

Aniĭ ceĭ d'ântêiĭ aĭ domniei Principeluĭ Carol, se semnalară maĭ ales prin agitaţiile din interiorul ţăreĭ şi crizele ministeriale. Se făcuse mult sgomot în Europa din cauza persecuţiunelor la carĭ ar fi fost supuşĭ israeliţiĭ din Moldova, pe de altă parte statele vecine nu prea priveaŭ cu ochĭ bunĭ la început, întemeerea dinastieĭ; bandele bulgăreştĭ carĭ adesea veneaŭ pe teritoriul nostru făceaŭ să treacă România drept ţara unde răsvrătitoriĭ pot găsi cu înlesnire adăpost, ear neînţelegerile dintre partidele politice contribueaŭ şi maĭ mult a ţine ţara într'o agitaţie perpetuă şi a motiva vecĭnice schimbărĭ ministeriale.

Cu toate acestea, din primiĭ anĭ aĭ domnieĭ, Suveranul s'a ocupat cu crearea uneĭ şcoale normale pentru institutorĭ, cu organisarea armateĭ şi înzestrarea eĭ cu un armament perfecţionat şi cu construirea primelor liniĭ de căĭ ferate în interiorul ţăreĭ. De la 1866 pênă la 1870, să înfiinţează facultatea de medicină, se promulgă legea pentru vînzarea domeniilor statuluĭ, legea pentru organizarea armateĭ, pentru înfiinţarea Curţeĭ cu juraţĭ; se recunoaşte Românieĭ dreptul de a tăea monedă. Dar toată acţiunea Principelui, toată dorinţa Sa de a face binele, eraŭ zădărnicite în mare parte şi din pricina situaţiuneĭ politice din Francia şi Germania. Isbucnind resbelul între aceste douĕ puterĭ, o parte însemnată din lumea politică, fie în necunoştinţă de cauză, fie orbită de simpatiile ce păstra Francieĭ, privea ca probabilă învingerea Germanieĭ şi ca consecuenţă normală abdicarea Principeluĭ de Hohenzollern de la tronul Românieĭ. In aceste înprejurărĭ, se şi produce la 26 Martie 1870 tentativa revoluţionară de la Ploeştĭ sub conducerea căpitanuluĭ demisionat Candiano-Popescu, cu scop de a proclama decăderea Principeluĭ Carol şi întemeerea Republiceĭ, tentativă la care se gâsesc amestecate multe căpeteniĭ din partidul liberal, dar care nu isbuteşte.

Evenimentele cari se succedaŭ, zilnicile înfrângeri ale armateĭ franceze, surescitase însă spiritele în aşa grad, în cât în anul următor în seara de 10|22 Martie 1871, pe când colonia germană din Bucurescĭ serbătorea la un banchet în sala Slătineanu aniversarea nascereĭ Impĕratuluĭ Wilhelm, a ceată de oamenĭ năvăleşte în sală, sparge geamurile pe când alţiĭ sting felinarele din stradă, trag clopotele la Sărindar.

Armata sub ordinele generaluluĭ Solomon împrăştie mulţimea, ear Regele adânc mişcat de toată împotrivirea ce întâlneşte în îndeplinirea misiuneĭ sale, de o parte arătă guvernuluĭ neîncrederea şi nemulţumirea sa, ear pe de alta, exprimă ferma sa resoluţiune de a abdica, chemând pe foştiĭ locotenenţĭ domneştĭ spre a le remite puterea.

D-nu Lascar Catargiu isbuteşte însă să înlăture din gândul Suveranuluĭ idea abdicăreĭ, ia rĕspunderea restabilireĭ ordineĭ şi primeşte sarcina formăreĭ unuĭ minister.

De la această epocă începe o nouă eră de desvoltare politică şi economică a Statuluĭ nostru.

Să construesc nouĕ liniĭ ferate, se înfiinţează creditul fonciar, creditul urban, Societatea de asigurare «România», şi încep lucrările porturilor Galaţĭ-Brăila. Se promulgă legea vămilor, legea pentru organisarea serviciuluĭ sanitar, legea pentru organisarea Caseĭ de depunerĭ şi consemnaţiunĭ, legea de admisibilitate şi înaintare în funcţiunile judecătoreştĭ; se clădesc numeroase şcoale, se inchee convenţiunĭ comerciale cu statele vecine.

Pagina cea maĭ strălucită din istoria vieţeĭ Regeluĭ Carol I-iŭ, începe la 1877 când isbucneşte resbelul între Rusia şi Turcia, resbel în care România a jucat un rol hotărîtor.

Regele Carol a rostit de la început cuvîntul decisiv care a dat tuturor încredere în bravura oştireĭ noastre, El a luat îndrăsneaţa rĕspundere de a eşi învingător din luptă şi evenimentele cari s'aŭ desfăşurat în urmă, aŭ consfinţit pe deplin înţelepciunea şi dreapta cugetare a Suveranuluĭ Românieĭ.

Isbucnind rĕsboiul între Ruşĭ şi Turcĭ (12 Aprilie 1877), Domnitorul Carol convocă Camerile legiuitoare (14 Aprilie) ca să voteze convenţiunea din 4 Aprilie încheiată cu Rusia. In Mesagiul de deschidere Suveranul român arată că: «armatele imperiale ruse aŭ intrat pe teritoriul nostru fără ca puterile garante să fi protestat, că va fi poate nevoe de braţele fiilor ţĕriĭ, pentru

apărarea drepturilor ei, şi că în împlinirea acestei sfinte datorii, dênsul va sci, în capul unei şi braveĭ sale armate, să plătească cu persoana sa».

Turcia găsise tocmaĭ acum timpul să-'şĭ dea o constituţiune, înscriind într'însa România ca «provincie privilegiată» a imperiuluĭ, iar domnul român era numit «cap de provincie»; ba încă marele vizir făcu necuviinţa de a se adresa d'a dreptul Domnuluĭ Carol cu invitaţiune, să se pună sub ordinile unuĭ paşă pentru apĕrarea teritoriuluĭ *Principatelor*. Ministrul de externe Kogălniceanu dete însă vizirului răspunsul ce i ce cuvenea; iar tunurile de la Calafat aveaŭ să 'l deştepte din visul seŭ.

Intre acestea Turcia începe să bombardeze oraşele Brăila, Galaţi, Reni, Olteniţa, Călăraşi şi Giurgiu; bande de Cerkezi şi başibuzuci turcĭ trec Dunărea, preadă şi măcelăresc satele de prin prejur. Carol ordonă mobilizarea complectă a oştireĭ (6 Aprilie), dăruieşte 100,000 leĭ noĭ din caseta sa privată pentru echiparea oficerilor, şi când mobilisarea e terminată, ia însuşi comanda supremă. Armata sa de peste 50,000 oşteni şi 180 de tunurĭ o împărţesce ast-fel, ca să poată respinge un atac diu partea trupelor turcescĭ din Vidin, şi să le oprească de a trece pe malul stâng. In adevĕr (la 26 Aprilie) Turcii din această cetate deschid cu tunurile focul asupra oraşuluĭ Calafat, la care Românii răspund victorios arzênd vapoarele turceştĭ aflate în port şi maĭ multe case în Vidin.

Turcia provocase singură rĕsboiul contra Românilor, şi prin urmare ea singură rupsese legăturile vechĭ dintre amêndouĕ statele. Atacurile neîntrerupte şi nedrepte ale armatei sale pe întregul hotar dunărean eraŭ acte de ostilitate vĕdită. Resultatul acesteĭ purtărĭ fu, că Adunările legislative proclamară în zilele de 9 şi 10 Maiŭ 1877 Independenţa complectă a Românieĭ şi încetarea vechilor eĭ relaţiunĭ cu Poarta otomană. Domn şi popor luară cu tărie hotărîrea de a apĕra, cu armele în mână, integritatea teritoriuluĭ şi de a 'şĭ jertfi viaţa pentru Independenţa patrieĭ.

Nu este aicĭ locul să facem pe larg istoricul întreguluĭ resbel. Ne remâne însă de amintit că Rușiĭ, cari la început respingeaŭ cu semeţie ajutorul armatelor române, se vĕd respinşĭ de douĕ orĭ la Plevna cu perderĭ colosale ear Marele Duce Nicolae, fratele Impĕratuluĭ Rusieĭ, face apel la ajutorul Principeluĭ Carol şi roagă pe viitorul Rege al Românieĭ să ia comandamentul tuturor forţelor militare ale ambelor armate aliate.

Suferind în mijlocul oasteĭ sale toată asprimea şi greutăţile uneĭ campaniĭ de earnă, vecĭnic în mijlocul foculuĭ, desvoltând admirabile cunoştinţe strategice, vitejeşte secondat de bravele noastre trupe, Carol I-iŭ ese biruitor la Plevna, Rahova, Grivița, Smârdan, Vidin şi steagul Românieĭ fâlfâe pe toate cetăţile duşmanuluĭ cucerite de oastele române.

Sfârşindu-se resbelul, Rușiĭ răsplătiră ajutorul nostru prin luarea Basarabieĭ, dându-ne în schimb Dobrogea, cu toate protestările noastre la Congresul din Berlin.

Independenţa Românieĭ, datorită bărbăţieĭ ostaşilor eĭ şi înţelepciuniĭ domnitoruluĭ Carol, fiind recunoscută de toate puterile europeane, în urma tractatuluĭ de la Berlin, nu maĭ rĕmânea, pentru ca ea să devină certă şi hotărîtă, de cât *înălţarea Românieĭ la rangul de Regat*. In ziua de 14 Martie 1881, Adunările legiuitoare votară în unanimitate proiectul de lege, prin care România iea rangul de regat şi domnitorul eĭ pe acela de rege. Proclamarea regatuluĭ fu primită şi serbătorită de întreaga ţară în timp de 8 zile; toate statele suverane se grăbiră a o recunoaşte şi a saluta pe primul rege al Românieĭ.

La 10 Maĭŭ 1881, avu loc încoronarea şi zioa aceasta căpătă o întreită însemnătate pentru ţară: La 10 Maiŭ 1866, Carol I-iŭ chemat la tronul Românieĭ, intră în Bucurescĭ, la 10 Maiŭ 1877, se proclamă Independenţa Românieĭ, la 10 Maiŭ 1881 se înalţă România la treapta de Regat.

Se cuvine înainte de a termina această mică schiţă a domnieĭ Regeluĭ Carol să vorbim despre actele maĭ însemnate săvêrşite de la 1881 pênă acum.

Incetând resbelul pentru Independenţă, Regele şi-a îndreptat privirile cu toată atenţiunea asupra organisaţiuneĭ interne a ţăreĭ. S'aŭ încheat convenţiunĭ comerciale cu Elveţia, Anglia, Rusia, Germania, Austria, Turcia; s'aŭ rescumpĕrat căile ferate cari se găseaŭ în mâinele companieĭ streine, s'aŭ construit de către chiar Statul nostru alte numeroase linii; creditul ţăriĭ s'a mărit ear dobânzile ce aveam de plătit aŭ scăzut de la 12 şi 10% la 6 şi 5%. S'a fundat Banca

Națională, s'aŭ înființat Casele de economiĭ și veniturile Statuluĭ s'aŭ întreit.

Intru cât privește organisarea armateĭ și apărarea țăreĭ, s'aŭ creat regimente nouĕ, s'aŭ înmulțit scoalele militare, s'a întocmit marina, s'aŭ ridicat fortificațiunĭ in jurul Bucurescĭuluĭ și între Focșanĭ-Galațĭ.

Casele de credit agricol, legea pentru protecțiunea industrieĭ naționale, reedificarea și restaurarea monumentelor istorice ale țăreĭ, vînzarea în loturĭ la țeranĭ a bunurilor statuluĭ, inamovibilitatea magistratureĭ și alte numeroase legĭ cari aŭ contribuit la desvoltarea noastră economică, culturală, politică, sunt atâtea opere neperitoare săvârșite sub înțeleapta îmboldire a Regeluĭ Carol I-iŭ.

Afară de acestea, nu trebue uitat că din caseta sa particulară, M. S. Regele contribuește anual cu dărnicie pentru a veni în ajutorul celor desmoșteniți de soartă, că în casurĭ de secetă, inundațiunĭ, incendiurĭ, Suveranul a dăruit vecnic din averea sa sume însemnate, celor bântuiți de flagele.

Pentru desvoltarea culturală in special, a dat de la 1884 și pênă în present un premiŭ anual de șase miĭ leĭ pentru a se face: «*Magnum Etymologicum Romaniae*», o casă și 200,000 leĭ pentru ridicarea așezământuluĭ universitar ce poartă numele «*Fondațiunea Carol*» (1891) și diferite alte sume la numeroase societățĭ. La 1898 a maĭ întemeat «*Fondațiunea agricolă Ferdinand*».

La 3 Noembrie 1869, Regele s'a căsătorit cu Principesa Elisabeta de Wied, (vezĭ **Carmen Sylva** și **Elisabeta**). Unicul copil isvorît din această căsătorie, domnița Maria, încetând din viață la vêrsta de patru anĭ, și Suveranii ne avênd moștenitorĭ de sex bărbătesc, M. S. Regele a desemnat pe A. S. Principele Ferdinand de Hohenzollern, fiŭ al doilea al principeluĭ Leopold, fratele Suveranuluĭ nostru, ca moștenitor presumptiv al Tronuluĭ. Acest act s'a îndeplinit la 18 Martie 1889.

Carp (Costache V). — Poet, fabulist, născut în Iași la 1838, încetat din viață în acelaș oraș la 1880.

A făcut studiile sale în Iași și Cernăuțĭ fără a le termina, și apoĭ începu să se ocupe de literatură. Principalele sale producțiunĭ sunt: *Micĭ încercărĭ de poesie* (1866), *Boerul și Răzașul*, scriere pentru teatru (1873). *Fabule* (1880).

Carp (Ioan). — General de brigadă, născut în Bucurescĭ la 14 Decembrie 1842, încetat din viață la 1892 Martie 20.

Elev al școaleĭ militare în 1857, el capĕtă la 1861 gradul de sub-locotenent și apoĭ pleacă în Francia unde trece școala politecnică din Paris și școala specială de la Metz. Intors în țară, e înaintat la gradul de căpitan în 1873, maior în 1878 și apoĭ loc.-colonel.

In timpul resbeluluĭ Independenței (1877-78) comanda regimentul I-iŭ de artilerie.

La 1881 Ion Carp a fost înaintat colonel; la 1883 e mutat la marele stat-major al armateĭ și la 1891 e numit inspector al artilerieĭ cu gradul de general de brigadă.

Carp (Petre P). — Om politic, bărbat de stat, născut în Iași la 1837. A făcut studiile sale în Berlin și la Universitatea din Bonn. Intors în țară, a luat parte la evenimentele carĭ aŭ adus căderea Principeluĭ Cuza, apoĭ de la 1867 pênă la 1869 a redactat ziarul *Țara* dinpreună cu N. Blaramberg și Ar. Pascal.

Intemeetor al societățeĭ literare *Junimea* din Iași dinpreuna cu T. Maiorescu, I. Negruzzi, Th. Rosetti, era unul din colaboratoriĭ ceĭ maĭ activi aĭ revisteĭ *Convorbirĭ literare*, unde publică traducerea celebreĭ scrierĭ a luĭ Humboldt *Despre stepe și pustiurĭ*, precum și traducerea celor maĭ cunoscute drame a luĭ Schakespeare.

La 1870 Aprilie 20, intră ca ministru de externe în cabinetul Costache Epureanu pênă la 18 Decembrie acelaș an, ocupând ad-interimul și la cultele de la 23 Maiŭ pênă la 18 Decembrie.

La 1876, acțiunea politică a luĭ P. Carp începe a se desemna maĭ tare. El intră în cabinetul Lascar Catargi ca ministru al cultelor de la 30 Ianuarie 1876 pênă la 4 Aprilie acelaș an și apoĭ formează maĭ târziŭ grupul *junimist* întemeând ziarul *România liberă* devenit maĭ târziŭ *Constituționalul*.

Intr'un discurs program rostit în 1879, P. Carp arată vederile sale asupra viitoruluĭ partidelor noastre politice, discurs care 'l arată deja ca chemat să aducă într'un viitor apropiat schimbărĭ radicale în partidul conservator.

In ministerul pur *junimist* format la 1888, P. Carp ia portofoliul externelor la 23 Martie pênă la 29 Martie 1889; maĭ târziŭ pe cel al domeniilor ad-interim. Grație dis-

cursului celebru ce rosteşte arĕtând gradul de responsabilitate al parlamentelor în greşalele comise de guverne, isbuteşte să facă să se respingă propunerea de dare în judecată a ministrilor liberali de la 1877 pênă la 1888, între carĭ era şi I. Bratianu.

In noul guvern compus la 1891 de L. Catargi, P. Carp ia ministerul domeniilor la 18 Decembrie, pe care 'l deţine pênă la Octombrie 1895 când a demisionat întregul guvern. Numele acestuĭ bărbat de stat este legat de reformele cele marĭ introduse în ţară precum: *Legea vinzărei bunurilor între sătenĭ*, *Legea minelor*, carĭ sunt operile sale.

La 1888, P. Carp a văzut mărindu-se rândurile partiduluĭ *constituţional* al cărui şef este. La acea epocă a fundat în Bucurescĭ şi un club politic.

Cartu (Ioan).— Profesor de muzică, născut în comuna Băseştĭ (Fâlciŭ) la 1820, încetat din viaţă la 11 Martie 1875.

Şi'a făcut studiile la academia Mihăileană din Iaşĭ, apoĭ a intrat ca funcţionar la ministerul instrucţiuneĭ publice din Moldova. Maĭ târziŭ, dupe ce a fost scriitor caligraf pe lângă fostul Domn Mihaiĭ Sturdza, a fost luat de acest principe la Paris.

Reîntors în ţară, Cartu e numit profesor de muzică vocală la seminarul din Mănăstirea Neamţuluĭ pênă la finele anuluĭ 1864, apoĭ e chemat în Bucurescĭ ca profesor de muzică vocală la Asilul Elena Doamna, unde funcţionează 8 anĭ.

Lucrările sale sunt: *Exerciţiĭ, Lecturĭ şi Solfegie de muzică vocală, Liturgia S-tuluĭ Ioan Chrisostomul, Tractat complect asupra muziceĭ vocale.*

Catargiu (Alexandru C). — Născut în Iaşĭ la 1839 Iulie în 15, s'a înrolat în armată ca soldat la 1859. Inaintat sub-locotenent la 1861, s'a liberat din armată în acelaş an, apoĭ ear a intrat în oştire la 1862 şi a înaintat pênă la gradul de căpitan la 1869.

Demisionat la 1871, se amestecă în luptele politice ca unul din membriĭ ceĭ maĭ activĭ aĭ partiduluĭ conservator. Prefect de Ilfov la 1871-72 şi la 1889, deputat, vice preşedinte al Camereĭ în acelaş an, e numit trămis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al ţăreĭ la Petersburg la 14 Noembrie 1892. La 1895, demisionează.

Catargiu (Alexandru S). — Născut la 1825, încetat din viaţă la 1897 în Bucurescĭ. A făcut în special studiĭ financiare la Paris. A fost membru în consiliŭ de Stat, ministru de finance de la 11 pênă la 24 Martie 1862 şi apoĭ la lucrările publice şi control de la 16 Martie la 12 Octombrie 1863. Era membru în consiliul de administraţie al căilor ferate române pânâ la 1897.

Catargiu (Barbu). — Orator, om de stat, născut la 26 Octombrie 1807, mort asasinat în Bucurescĭ la 8 Iunie 1862.

Primele sale studiĭ le-a făcut într'o şcoală grecească, şi apoĭ a plecat la Paris unde a studiat literatura, finanţele, economia politică. Se zice că pe când era în acest oraş, pe la 1830, consultând pe faimoasa ghicitoare Lenormand, aceasta i'ar fi prorocit că va muri asasinat.

Intors în ţară pe la 1834, B. Catargiŭ, ia parte la formarea Societăţeĭ filarmonice şi din legăturele sale prieteneştĭ cu maĭ mulţĭ membrĭ aĭ acesteĭ Societăţĭ, devine un factor important al opoziţieĭ contra guvernuluĭ Domnuluĭ A. Ghica. La 1842, se alege pentru prima dată deputat al Teleormanuluĭ şi pronunţă primul seŭ discurs. La 1843, e numit director la Departamentul justiţieĭ, post pe care'l ocupă iarăşĭ dupĕ revoluţiunea de la 1848. In timpul acesteĭ rĕscoli, Barbu Catargiu a călătorit prin Francia, Austria şi Anglia.

La 1848 Decembrie, el este numit membru suplementar la sfatul Visfieriei, la 1849 Vornic de poliţie, şi apoĭ sub domnia principeluĭ Stirbey judecător la Inalta Curte, post pe care 'l ocupă pênă la 1856.

Partea cea maĭ marcantă a activităţeĭ luĭ Barbu Catargiu începe la 1857, când printr'o broşură manifest apărută la 14 Martie, arată dorinţele ţăreĭ faţă cu Europa, de şi el nu făcea parte din *Divanul ad-hoc*. Ales în 1858 deputat de judeţele Ialomiţa şi Oltu, el se declară partisan al Unireĭ şi al alegereĭ luĭ Cuza ca domn.

Dupĕ alegerea principeluĭ Cuza, Barbu Catargiu este numit ministru de finance în ministerul de fusiune. Apoĭ demisionează spre a deveni preşedintele consiliuluĭ în primul minister care se formează la 22 Ianuarie 1862, după proclamarea definitivă a Unireĭ.

Dar peste câte-va lunĭ, agitaţiile în ţară încep în urma votăreĭ uneĭ legĭ contra pre-

sei. Se vorbește despre comploturi, despre urzirea asasinăreĭ președinteluĭ consiliuluĭ și la 4 Iunie, Barbu Slătineanu unul din amicii luĭ B. Catargiu, vine chiar să 'l încunoștiințeze despre șoaptele din oraș.

Vineri 8 Iunie 1862, președintele consiliuluĭ pleacă la Adunare ; era vorba să se facă o mare întrunire de către liberalĭ pe câmpul de la Filaret, în amintirea aniversăreĭ de la 11 Iunie 1848 ; conservatoriĭ cereaŭ oprirea întrunireĭ și guvernul se declară favorabil acesteĭ din urmă cereri. Discuțiunea fusese aprinsă în Cameră și la ora 5 și jumătate, ridicându-se ședința, Barbu Catargiu se urcă în trăsură cu prefectul Poliției N. Bibescu, spre a se întoarce acasă. Sub tunelul care formează intrarea în curtea Mitropolieĭ, se auzi o detunătură de pistol și președintele consiliuluĭ căzu mort, lovit pe la spate în osul craniuluĭ de un glonț care'ĭ rupse coloana vertebrală. Autorul crimeĭ n'a fost descoperit nicĭ odată.

Barbu Catargiu a publicat : *Câte-va ideĭ asupra proprietățeĭ în Principatele-Unite* (1860). *Discursurile* acestuĭ mare orator și om politic aŭ fost culese de d-nu Ang. Demetriescu și tipărite de D-sa (1886).

Catargiu (Costin). — Fost ministru de interne al Moldoveĭ la 1857, sub cămăcămia luĭ Vogoridi ; lucrează contra unireĭ Principatelor, dând ordine pentru desființarea comitetelor unioniste, a programelor lor, arestând pe ceĭ ce se întruneaŭ spre a aduna partizanĭ aĭ unireĭ. Aceste eccese în ajunul alegerilor, aŭ adus în curând căderea luĭ C. Catargiu de la minister.

Catargiu (Lascar). — Bărbat politic, șeful partiduluĭ conservator, născut în Iași la 1823. A intrat foarte tînĕr în viața politică ca prefect de județ în Moldova, sub domnia luĭ Mihail Sturdza. Membru activ al propagandeĭ în favoarea Unireĭ Principatelor, el renunță la tronul Moldoveĭ care i se oferea, și ajută la alegerea principeluĭ Cuza.

Sub domnia acestuĭ Principe, Lascar Catargiu se ține maĭ retras de politică, dar participă la mișcarea din 1866, care aduce după sine abdicarea luĭ Cuza. In guvernul provizoriŭ de la 11 Februarie, face parte din locotenența domnéscă, dinpreună cu generalul N. Golescu și colonelul Haralambe. La 11 Maiŭ din acelaș an, îndată după sosirea principeluĭ de Hohenzollern, L. Catargiu ia președinția consiliuluĭ și portofoliul internelor pe carĭ le păstrează până la 15 Juliu acelaș an. De la această epocă înainte dispare iar din viața politică militantă pênă la 1871.

La această epocă, în urma unor manifestări îndreptate contra Germanilor, carĭ sĕrbătoreaŭ aniversarea nascerei Impăratului Wilhelm la un banchet din sala Slătineanu, principele Carol se hotărîse să abdice.

Chemat la palat de Domnitor care vrea să remită frânele Statuluĭ în mâinile fosteĭ locotenențe domnești de la 1866, Lascar Catargiu conjură pe Suveran să renunțe la proiectul sĕŭ și ia rĕspunderea situațiuneĭ. In noaptea de 11 Martie 1871, el compune imediat un guvern conservator cu care guvernează țara pênă la 1876 4 Aprilie, când formându-se coaliția zisă de la Mazar-Pașa, fu silit să se retragă, cedând locul generaluluĭ I. Em .Florescu pentru un foarte scurt timp.

La 1876 venind partidul liberal la putere, Camerile orbite de pasiunea politică, se transformă în instanță judecătorească, și după ce votează darea 'n judecată a luĭ Lascar Catargiu și foștilor miniștrĭ conservatorĭ, încep a face instrucția acuzaților; dar la 1878 aceaș Cameră este silită să retragă acuzarea în contra tuturor foștilor miniștrĭ.

In timpul din urmă al guvernăreĭ luĭ Ion Brătianu, formându-se desidența liberală, și apoĭ opoziția-unită, Lascar Catargiu devine șef al acesteĭ opoziții, dinpreună cu Dim. Brătianu și G. Vernescu, La Martie 1889, el se încearcă să formeze un guvern liberal — conservator dinpreună cu G. Vernescu, dar încercarea nu'ĭ reușesce, precum nu 'ĭ reușesce nicĭ maĭ tîrziŭ la 1891 Februarie.

In acelaș an, în luna Noembrie, Lascar Catargiu ia președinția unuĭ minister pur conservator, compus și din tinerii conservatorĭ (junimiștiĭ) cu care guvernează pênă la 3 Octombrie 1895.

Lascar Catargiŭ a fost în numeroase rînduri president al Camereĭ deputaților, unde a representat anĭ îndelungați județul Covurluĭ.

Catargiu (Nicolae). — Născut în Iași, încetat din viață în Galați la 1889 Februarie.

Fost vice-președinte în comisiunea centrală, fost delegat al lui Vodă Cuza la Constantinopole după proclamarea Sa ca Domn în 1859, spre a cere confirmarea Sultanului.

N. Catargiu a fost unul din partizanii cei mai devotați ai lui Vodă Cuza și a stat mult timp departe de viața publică în urma abdicărei acestui Domn.

Mai târziu, a fost prefect la Galați și în 1878, comisar al Dobrogei.

Catichi. — Membru al departamentului afacerilor streine la 1823; mare ban la 1826 în Moldova.

Catopol (Alexandru). — Actor comic, societar al teatrului Național din București, născut la 1859. După ce a urmat cursurile liceale, a intrat la Conservatoriul din București și a absolvit cursurile de declamațiune. A jucat roluri comice în operete și în comedii; principalele sale creațiuni sunt: *Farfuridi* din *Scrisoarea perdută*, *Topârdea* din *«Manevrele de toamnă»*, *Roco* din *«Mascota»*, *Stan Fundu* din *«Sfredelul Draculuĭ»*, *Senatorul Ionescu* din *«Femeile noastre»*, *generalul Timofte* din *«Fatinitza»* *Campotassio* din *«Briganzi»* *Bartolo* din *«Bărbierul din Sevilia»*, etc.

Caudella (Eduard). — Compositor muzical, violonist, născut în Iași la 22 Maiu 1841. A făcut studiile sale în Berlin cu concert-maestrul Hubert Ries, ear la Paris cu Massart și Vieuxtemps.

Dupe ce dete mai multe concerte în principalele orașe din streinătate, se întoarse în țară la 1861 unde începu să predea cursuri la conservatoriul din Iași și luă în acelaș timp postul de șef de orchestră la teatru național din acel oraș, post pe care 'l ocupă în decurs de 14 ani.

Numit la 1893 director al conservatoruluĭ din Iași și predând tot de odată până în present cursuri de violină, Ed. Caudella a dat la lumină numeroase compositiuni muzicale, între altele: *Olteanca* operetă în colaborare cu Gr. Otremba. *Fata răzașuluĭ* operetă (1881), *Hatmanul Baltag* operetă (1883), *Beizadea Epaminonda* operetă (1884), *Dorman* saŭ *Românii și Dacii* în colaborare cu Gr. Otremba (1885), *Petru Rareș* operă (1889). El a mai compus un număr foarte mare de valsuri, polce, romanțe, fantasii pentru violină și piano.

Cazzavillan (Luigi). — Ziarist, născut în satul Arzignano (Italia) la 1852. A făcut primele studii în institutul Chiari din Lombardia și la vêrsta de 14 ani s'a înrolat ca voluntar în armata italiană contra Austrieĭ în resbelul independenței. La sfârșitul campanieĭ, s'a întors în Vicența unde a absolvit cursurile institutuluĭ technic. La 1870—71 luă parte în Francia, sub ordinele luĭ Garibaldi, la rêsboiul contra Germanieĭ și fu înaintat sub-locotenent pe câmpul de luptă. La 1876, isbucnind resbelul dintre Serbia și Turcia, Cazzavillan intră în legiunea italiană din armata sêrbească. La 1877, trece în România în calitate de corespondent al mai multor ziare italiane și apoĭ lucrează ca secretar al inginerului șef la construirea linieĭ ferate Frățești-Zimnicea.

După câte-va încercări comerciale nenorocite, Cazzavillan, e numit profesor de limba italiană la Sfîntu Sava, apoĭ la Mateiu Bassarab și stă 10 ani în profesorat.

La 1880 începe a publica ziarele *Frăția Română-italiană* și *Tesaurul Familieĭ*, apoĭ în 1888 deschide o mică tipografie și întemează ziarul cotidian *Universul*. Peste câți-va ani, acest organ de publicitate foarte rêspândit în toate clasele populare, devine un puternic mijloc de reclamă pentru desfacerea numeroaselor articole comerciale de tot felul, grămădite în magaziile direcțiuneĭ *Universuluĭ*.

Cazzavillan a mai publicat *Curierul Serei*, ziar cotidian; *Veselia*, ziar ebdomadar cari apare și în present.

Cerkez (Mihail). — General, născut în Bêrlad la 1839, încetat din viață la 1884. A făcut studiile la academia Mihăileană din Iași și a ocupat pe urmă o funcțiune la departamentul justițieĭ. Intrat în armată cu gradul de cadet, peste un an a fost înălțat sub locotenent. Dupe detronarea principeluĭ Cuza, refuză dinpreună cu toți oficerii din regimentul generaluluĭ Solomon, atunci colonel, să jure credință guvernuluĭ provisoriu și nu se supune de cât în urma abdicăreĭ Domnitoruluĭ.

In resbelul Independenței 1877—78, a luat parte la luptele de la Plevna, ear Osman-Pașa a predat sabia sa în mâinele sale. Inaintat general, M. Cerkez s'a distins și la bătălia de la Smârdan conducênd atacul. El era membru al Societățeĭ literare *Junimea*, la înființarea eĭ în Iași.

Cernat (Alexandru).— General de divisie, născut la 17 Ianuarie 1828, mort la 7 Decembrie 1894 în Nizza. A intrat în armată ca sergent la 1851 şi a fost înaintat sub-locotenent la 1852, maior la 1858, colonel la 1866, general de brigadă la 1873 şi general de divisie la 1877. La 1878, trece în statul major general, şi la 1891 e trecut în retragere.

In timpul resbelului Independenţeĭ (1877-78) generalul Cernat fiind ministru de resbel, remite portofoliul d-luĭ Ion Brătianu şi e numit comandat al armateĭ române de operaţiune. In această calitate el dirijează mersul trupelor, planul de campanie, şi primeşte din partea Impĕratuluĭ Rusieĭ decoraţiunea Sfintu Gheorghe la 5 Septembrie 1877, pentru curagiul şi destoinicia sa.

La 29 Noembrie 1877, Marele Duce Nicolae, comandantul armateĭ active imperiale ecsprimă printr'un ordin de zi mulţumirile sale generaluluĭ Cernat şi armateĭ române după căderea Plevneĭ.

In afară de activitatea sa ca militar, generalul Cernat a jucat şi un rol politic însemnat, fiind în mai multe rânduri ministru de resbel în cabinetele liberale şi anume: de la 2 Aprilie 1877 la 21 August 1877, de la 17 Martie 1878 la 25 Noembrie 1878.

Cernătescu (Petre). — Profesor, născut in Craiova la 1825, încetat din viaţă la 21 Iulie 1892.

Fost profesor al facultăţeĭ de litere şi filosofie din Bucureşcĭ, fost deputat în mai multe sesiuni legislative, a publicat: *Compendiu la istoria generală* (1868) *Istoria contimporană de la* 1815 *pênă în zilele noastre* (1871).

Chiţu (Gheorghe).— Profesor, om politic, născut în Craiova la 24 August 1828, încetat din viaţă la Mirila (Dolj) la 20 Octombrie 1897. A făcut studiile sale în ţară la colegiul Sfintu Sava din Bucureşcĭ, unde fu numit profesor de limbele clasice chiar în şcoala de unde eşise abia ca elev.

La 1848, fiind în vêrstă de 20 anĭ, ia parte la mişcarea revoluţionară şi e numit comisar de propagandă al guvernuluĭ revoluţionar. In urmă, pleacă la Viena şi termină studiile sale juridice. La 1857 se întoarce în ţară şi fondează în Craiova ziarul *Vocea Oltuluĭ;* apoĭ intră în magistratură, procuror la Curtea de Apel.

De la 1867 înainte e ales de oraşul Craiova deputat, şi în 1876 senator.

In 1866 la 28 Aprilie, intră pentru prima dată în ministerul de sub presidenţia luĭ M. C. Iepureanu, luând portofoliul cultelor pe care 'l păstrează şi în ministerul I. Brătianu pênă la 31 Octombrie 1878. Apoĭ revine la finanţe în 1881, la interne în 1882 şi trece la culte în 1884, spre a părăsi ministerul în 1885 Ianuarie. G. Chitzu a fost profesor de drept la Universitatea din Bucureşcĭ.

De la 1888 s'a retras cu desăvêrşire din viaţa politică.

Christodorescu (Grigore). — Sub-locotenent, născut la 24 Ianuarie 1853, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1870, se liberează la 1873, trece în reservă, apoĭ se reangajează ca sergent la 1874, şi este înălţat la gradul de sub-locotenent la 1 Iulie 1877.

Peste douĕ luni, la 30 August 1877, moare la atacul de la Griviţa, la luarea reduteĭ, făcênd parte din regimentul 14 Dorobanţĭ.

Christofi (Alexandru). — Om politic, născut în Craiova la 1820, unde a făcut scoalele primare şi la vêrsta de 12 anĭ s'a angajat cu juncăr (sergent voluntar) în Regimentul No. 3 de linie din acel oraş.

La 1834, la întronarea principeluĭ Al. Ghica, el capĕtă primul sĕu grad de sub-locotenent şi înaintează încet încet pênă la 1848.

Isbucnind revoluţia, Christofi, de un temperament foarte întreprinzĕtor, ia o parte activă la dênsa şi e numit căpitan de revoluţie, lucrând în tot timpul cu şefiĭ acesteĭ mişcărĭ.

Dragostea sa pentru instituţiunea *poporuluĭ armat*, o arată earăşi mai târziŭ în 1866, când primeşte funcţiunea de şef al guardeĭ civice din Craiova şi o păstrează nouĕ anĭ făcênd sacrificiĭ din averea sa personală, înfiinţând o bibliotecă populară în acel oraş pe lângă legiunea sa.

Ales de mai multe orĭ deputat sĕu senator, Christofi a atras cu deosebire atenţiunea publică, prin spiritul sĕu democrat şi cultul şi veneraţiunea ce a păstrat timpurilor revoluţiuneĭ de la 1848.

Astăzi trăeşte retras în Craiova.

Çilibi (Moise).— Negustor israelit năs-

cut în Focşanĭ la 1815, încetat din viaţă la 1869 în Bucureşcĭ. Ţinea în Bucureşcĭ o prăvălie cu mărunţişurĭ şi desmerda lumea prin glumele sale, chemându'o în prăvălie cu strigătele: «O ghetă pe banĭ, alta de pomană!»

Natură foarte veselă, Cilibi Moise de şi lipsit de instrucţiune căcĭ nu scia carte, a lăsat mai multe cărticele, dictate de dênsul în limba românească, între carĭ: *Viaţa luĭ Cilibiu Moise vestitul* (1858) *Viaţa şi proverbele luĭ Cilibi Moise* (1859) *Visul de 48 noptĭ* (1861) *Anecdote şi Poveste* (1862) *Practica luĭ Cilibi Moise* (1862) *Practice şi culegerĭ* (1863) *Anul noŭ 1869*.

Un portret după natură al luĭ Cilibi Moise, în costumul israelit, făcut de pictorul Grigorescu, se găseşte în galeria Doctoruluĭ N. Kalendero.

Cioranu (Mihaĭ).—Fost adjutant al luĭ Tudor Vladimirescu în timpul mişcăreĭ de la 1821. A luat parte la toate luptele şi a scris la 1856 *Revoluţia luĭ Tudor Vladimirescu*».

Cipariu (Timoteiŭ).—Publicist născut la 1805 într'un sat din Transylvania, mort la 1887 în comuna Blaj (Transylvania).

Filolog de mare valoare, el a fost profesor de teologie, apoĭ preposit al Capitoluluĭ pe lângă Mitropolia din Blaj, şi membru al Academieĭ române. El a fost continuatorul scoaleĭ pe care o întemeease în Ardeal, Şincaĭ şi Maier.

Scrierile sale sunt: *Despre creştinarea Românilor.—Sciinţa în scriptură* (1854) *Elemente de limbă română după dialecte şi monumente vechĭ* (1854). *Acte şi fragmente latine românescĭ pentru istoria bisericeĭ române, maĭ ales unite* (1855). *Compendiu de gramatica limbeĭ române. Cristomaţia* (1858). *Istoria santă* (1859). *Elemente de filosofie după Krug* (1859) 2 vol. *Elemente de poetică* (1860). *Principiĭ de limbă şi scriptură* (1866). *Gramatica latină* (1869). *Gramatica limbeĭ române* (1870—1874).

I. Cipariu, a debutat printr'un ziar politic literar la 1847: *Organul luminăreĭ*.

Ciupagia (Anna).— Artistă dramatică şi autoară, fiica unuĭ militar, născută în Bucureşcĭ la 29 Octombrie 1865. A urmat şi terminat studiile liceale în Bucureşcĭ şi cursurile Conservatoruluĭ nostru de declamaţiune, apoĭ a plecat la Paris unde a urmat în timp de duoĭ anĭ cursurile aceluĭ conservator, clasa luĭ Delauney.

A debutat pe scena *Teatruluĭ Naţional* din Bucureşcĭ în 1889, în rolul *Lady Macbeth*. A maĭ jucat pe Astarbeea din *Pygmalion*, Martha din *Uvrieriĭ*, Joitza din *Morĭ fără Luminare*, etc.. etc.

A publicat versurĭ în diferite reviste şi a scris pentru teatru naţional: *Verginia*, tragedie în versurĭ; *Noaptea de Paşte, Apartamentul de închiriat* tot în versurĭ 1 act şi *Ultima deşteptare a Marieĭ Antoinetta*.

La 1897 a părăsit scena şi s'a căsătorit cu profesorul Ionescu-Gion.

Ciurcu (Alexandru).— Ziarist, născut în Şercaia (Transilvania) la 1854. A făcut studiile sale la gimnasiul din Braşov şi apoĭ a urmat cursurile de drept la universitatea din Viena.

Intors în Bucureşcĭ la 1876, debută ca redactor al *Unireĭ democratice*, de unde trecu în 1877 la *Românul*. Aci, făcênd cunoştinţă cu Galli, corespondent al maĭ multor ziare franceze, fondă din preună cu dênsul l'Orient, care deveni maĭ târziŭ *l'Indépendance roumaine*.

Fiind director şi proprietar al acestuĭ din urmă ziar, la 1885 a fost expulsat din ţară prin o decisiune a Consiliuluĭ de miniştri de sub presidenţia luĭ Ion Brătianu, sub inculpare că ar agita spiritele în contra monarhieĭ ungare şi că ar face parte dintr'o societate iridentistă.

Reîntors în ţară după căderea guvernuluĭ liberal la 1888, a luat direcţiunea ziaruluĭ *Timpul* pe care o păstrează pênă în present.

A fost ajutor de primar în Consiliul comunal din Bucureşcĭ de la 1894 pênă la 1895.

Ciurcu (Nicolae). — Născut în Braşov la 1820, încetat din viatză la 13 Septembre 1890 în Bucureşcĭ. A intrat în comerciŭ încă de tînĕr, ca funcţionar la o casă de bancă din Viena. La 1837 veni în Bucureşcĭ ca împuternicit din partea baronuluĭ Sina spre a urmări încasarea unor datoriĭ, ear la 1842 se stabili chiar în ţară spre a îndeplini realisarea acestor creanţe.

Terminându'şĭ misiunea, se ocupă de agricultură şi se amestecă la mişcarea revoluţionară din 1848, trăind în strînse legăturĭ cu membriĭ de frunte aĭ acesteĭ miş-

cărĭ. Când intrară Rușiĭ în țară, se refugiă în Brașov.

La 1856, N. Ciurcu se stabili din nou în România, unde 'și perdu toată averea din causa unor procese relative la moșiile ce ținea în arendă.

La 1885, a fost expulsat din țară printr'o decisiune a Consiliuluĭ de Miniștri de sub președința luĭ J. C. Brătianu, sub inculpare că ar agita spiritele în contra Ungurilor și ar face parte dintr'o societate iridentistă.

La 1888, după căderea guvernuluĭ liberal, s'a reîntors în țară.

Cobălcescu (Grigore).—Profesor, publicist, născut în Iași unde a încetat din viață la 21 Maiŭ 1892.

Încă de la 1852 a fost numit profesor de științele naturale la gimnasiul din Iași, apoĭ a ocupat catedra de geologie și mineralogie de la Universitatea din Iași cu începere de la 1866 și până la 1892.

Fost membru al Academieĭ române, și membru corespondent al maĭ multor Academiĭ din streinătate, G. Cobălcescu a publicat: *Manual elementar de geologie, studiĭ geologice și paleontologice asupra unor terenurĭ terțiare din unele părțĭ ale României* (1883). *Despre originea și zăcĕmintele petroluluĭ în general și particular în Carpați* (1887) *etc., etc.*

Codrescu (Teodor).—Profesor, publicist, născut în Iași la 1826, încetat din viață la 1894 Martie 29 în Iași. A început studiile sale în țară și le-a terminat în Francia. Intors în Iași a fost numit profesor la liceul central din acel oraș când înființă în 1854 tipografia *Buciumuluĭ român* și edită ziarul *Zimbrul*. A fost prefect al județuluĭ Iași înainte de Unire, dar s'a ocupat în special cu tipografia și editarea de cărți.

Scrierile sale principale sunt: *Uricariul* documente istorice 3 vol. și *Dicționarul româno-francez*.

Cohen-Linaru (Mauriciu).—Compositor, profesor de muzică, născut în Bucurescĭ la 26 Noembrie 1852 din părinți israeliți spaniolĭ. După ce'și făcu studiile clasice în liceul Mateĭ Bassarab și urmă cât-va timp Conservatoriul din Bucurescĭ, plecă în 1870 la Milano unde studiă armonia cu Lauro Rossi compositorul și directorul Conservatoriuluĭ din acel oraș. Apoĭ trecu la Conservatoriul din Paris.

Compozițiile sale muzicale sunt: *Les fleurs du Bosphore; Trois Mélodies, la Lyre Roumaine, Mazeppa*, operă, *Tudurel*, operă, *Insula Florilor*. Cohen a scris critice muzicale în ziarele *Presa* și *Românul*. El este profesor de canto la Asilul Elena Doamna din Bucurescĭ.

Conduratu (Petrescu C.)—Tipograf, născut în Roman la 10 Februarie 1844. Studiile primare și gimnasiale le a făcut în Iași până în anul 1859, când părăsind școala, îmbrățișă meseria artelor grafice, ajungând patron tipograf de la 1870—1890 în Bucurescĭ și Giurgiu.

El a scris și publicat: *Călăuza pentru studiul tipografic* (1876). *Giurgiul*, ziar politic (1880—1883) și Revista *Tipografia Română* de la 1886 până la 1894.

Gonstantinescu (Barbu). — Profesor, publicist, născut la 1837, încetat din viață în Bucurescĭ la Noembrie 1891. Fost director de studiĭ la Asilul Elena Doamna și la Școala pentru învățătura poporuluĭ român, fost profesor la facultatea de teologie și la liceul Mateĭ Basarab, fost director al Școaleĭ normale. El este fondatorul celeĭ d'întâiŭ școale române froebeliane. A publicat, *Limba* și *literatura țiganilor* (1878) numeroase cărți didactice, între carĭ: *Confesiunea ortodoxă a credinței bisericeĭ catolice și apostolice a răsăritului.* (1872). *Abecedarul românesc* (1874-1879). *Istoria antică și biografiĭ* (1890). *Istoria sacră a nouluĭ testament* (1890) *Carte românească de citire* (1890). *Noul abecedar românesc* (1891). *Carte de citire* (1891).

Conta (Vasile).—Profesor, publicist, născut la Ghinăoanĭ în Moldova la 1846, încetat din viață la 1884. A făcut studiile sale juridice și filosofice la Bruxelles ca bursier al Statuluĭ și întors în țară, a intrat profesor de drept la Universitatea din Iași în 1873. Deputat în Camera revizionistă la 1879, el a făcut parte din cabinetul luĭ Ion Brătianu ca Ministru al Cultelor și Instr. publice de la 20 Iulie 1880 până la 1881. Apoĭ a fost membru la Curtea de Casație. V. Conta a început prin a scrie versurĭ carĭ dovedeaŭ cugetarea luĭ filosofică, dar principalele luĭ publicatiuns sunt: *Teo-*

ria ondulațiunii universale, Teoria fatalismului, Încercări în metafisică..

Scrierile sale sunt traduse în limba franceză de D. Rosetti-Tezcanu.

Cornea (Dimitrie).— Om politic, născut în Iași la 1816, încetat din viață în București la 1884. A intrat în administrație ca pomojnic, și a trecut rând pe rând registrator, arhivar, translator șef de biurou director de minister și în fine Ministru.

După unirea Principatelor, a intrat în primul guvern comun ca ministru al lucrărilor publice de la 27 Ianuarie 1862 până la 24 Iunie acelaș an când a trecut la Justiție. La 14 Iunie 1863 demisionează. In 1876 la 4 Aprilie ia portofoliul externelor însă numai pentru câte-va zile, până la 27 Aprilie când demisionează cu întregul cabinet I. Em. Florescu.

Cornea (Mihail D.). — Avocat, născut în Iași la 1838. După ce a urmat și terminat cursurile liceului din orașul său natal, s'a dus la Paris unde a obținut titlul de doctor în drept. Reîntors în țară s'a ocupat cât-va timp de literatură, colaborând la revista *Convorbiri literare*, în care a publicat câte-va poesii lirice, adunate mai târziu într'un volum (1869).

La 1871 a scos *Revista practică de drept român;* apoi se stabilește în București unde a avut cât-va timp direcțiunea ziarului ebdomadar *La Boite aux lettres* broșură în limba franceză.

M. Cornea s'a distins mai ales ca avocat înaintea instanțelor civile.

Cornescu (Constantin). — Magistrat, născut în București la 1830. A făcut studiile clasice la liceul Henric al IV din Paris și apoi a urmat duoi ani cursurile de la facultatea de drept.

Reîntors în țară la 1852, a fost numit în magistratură procuror de Tribunal și a înaintat până la gradul de Consilier de Curte, ocupând aceste funcțiuni neîntrerupt până la 2 Maiu 1864, când a demisionat în urma loviturei de Stat.

Peste curând e numit membru la Inalta Curte de Casație, dar refusă acest post.

C. Cornescu a fost ales senator în sesiunile de la 1884 până la 1888.

Vânător renumit, el a publicat în 1874 *Manualul Vênătorului.*

Cornescu (Ioan). — General, născut la 1822 Ianuarie 7 încetat din viață la Februarie 1890 în București. Intrat în armată cu gradul de sergent la 1837, a înaintat sub-locotenent la 1839, maior la 1853, colonel la 1858, general comandant al diviziei a 3-a teritorială la 1870. La 1874 s'a retras din armată.

Coșbuc (Gheorghe).— Poet, născut în satul Hordou (Transilvania) la 8 Septembrie 1866. A făcut clasele primare la Nasaud și a urmat apoi cursurile Universității din Cluj. Atunci începe să și colaboreze la Biblioteca populară a *Tribunei*, publicând numeroase poesii.

La 1883, s'a ficsat în România unde de asemenea a colaborat la partea literară a unor reviste și ziare cotidiane.

El a publicat: *Blastem de mumă. Legenda populară din giurul Naseudului* (1885). *Pe Pământul Turcului* (1885). *Fata craiului* (1886) *Draga mameĭ* (1886) *Fulger* (1887) *Balade și Idile* (1893) *Lord Byron. Mazepa* (1896) *Fire de tort* (1896) *P. Virgilius Maro. Opere complecte,* premiate de Academia română (1896) *Antologia sanscrită* (1897) *Versuri și prosă* 1897.

Cosmovici (Leon). — Profesor, născut la 1857. Terminând studiile sale sciințifice în streinătate, a fost numit la 1883 profesor de zoologie și fisiologie analitică la facultatia de sciințe din Iași.

A publicat: *Elemente de geologie* (1883) *Noțiuni de botanică* (1887) *Noțiuni de mineralogie* (1887) *Introducere în sciințele naturale* (1887) *Elemente de morphologie* (1893) *Studiĭ morphologice, taxionomice, psycologice, etc.* (1894).

Costaforu (Gheorghe).— Om de stat, profesor, născut în București la 26 Octombrie 1821, încetat din viață în București la 28 Noembrie 1876. A făcut studiile sale juridice la Paris și întorcându-se în țară a fost numit profesor la facultatea de drept din Capitală. De la 1871 până la 1873 a fost decan al aceleĭ facultăți. Bărbat politic de o valoare incontestabilă, G. Costatoru a făcut parte din mai toate legislaturele ca deputat și a fost Ministru de externe în cabinetul Lascăr Catargiu de la 11 Martie 1871 până la 27 Aprilie 1873, apoi a fost agent al țăreĭ la Viena.

G. Costaforu a publicat : *Magazinul judecătoresc* (1855-1856) Volumul al 2-a în 1862. *Studii asupra instrucțiunei publice în unele din statele cele mai înaintate ale Europei* (1866).

Costescu (Anton).— Colonel, născut la 1840, elev al școalei militare la 1851, sub-locotenent la 1856.

La 1866, avênd gradul de căpitan în artilerie, a făcut parte din complotul de la 11 Februarie contra lui Vodă Cuza și a fost unul din ceĭ treĭ ofițerĭ carĭ, introducându-se noaptea în Palat, aŭ presentat Domnitoruluĭ spre iscălitură declarația de abdicare.

Inaintat maior la 1867 și locot-colonel la 1870, comandant al regimentuluĭ de artilerie din garnizoana Iași la 1877, a murit în acel oraș la 1889.

Costinescu (Emile).—Om politic, ziarist, născut în Iași la 1844. Incă tînăr a intrat la *Românul* ca redactor sub C. A. Rosetti și a devenit în curând prim-redactor al ziaruluĭ.

Ales deputat în toate Camerile liberale, s'a retras din ziaristică spre a'și desvolta toată activitatea în afacerile financiare. Astfel a fost director al Băncei naționale, membru în Consiliŭ de administrație la Societatea de Asigurare Națională, la Societatea Unirea, Patria, la Societatea pentru industria Petroleuluĭ

In Sinaia, Emile Costinescu a stabilit o fabrica de cherestea.

La 1897 a luat direcțiunea generală a *Băncei generale române*, la înființarea eĭ.

Cracalia (Leon). — Căpitan, născut la 6 Iunie 1838, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1855, capătă gradul de sub-locotenent la 1863 și acel de căpitan la 1871. Comandant al uneĭ companiĭ din Regimentul 10 dorobanțĭ, el moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la atacul reduteĭ Grivița.

Crainicianu (Grigore).— Colonel din geniŭ, născut în Bucureșcĭ la 1852. Elev în liceul St. Sava, elev al școaleĭ militare la 1869 a eșit sub-locotenent la 1873, apoĭ a absolvit școala de aplicație de artilerie și geniu din Bruxelles la 1878. Inaintat colonel la 1893, e profesor de fortificație la școalele militare de la 1878, apoĭ șeful serviciuluĭ de geniŭ din Bucureșcĭ, șef de stat-major al corpuluĭ 3 de armată, secretar general al Ministeruluĭ de răsboiŭ, și acum sub șef de stat major general al armateĭ.

La întoarcerea sa din străinătate, a intrat în răsboiul Independenței ca locotenent și apoĭ comandant al uneĭ companiĭ din Reg. 1 geniŭ. A lucrat la fortificațiile de la Calafat, la cele de impresurare ale Plevneĭ și Vidinuluĭ, la șanțurile de la Grivița și la lucrările de atac ale Opanezuluĭ.

A înființat «*Revista Armateĭ*», în 1880 și «*Cercul Publicațiunilor militare*», în 1890.

A publicat: *Curs de fortificațiune* în 5 volume 1881—86, care a fost premiat de Academia română. *Constituirea cetăților și fortificarea țărilor; Neutralitatea României într'un resboiŭ viitor. Utilitatea cetăților; Noŭ curs de fortificațiune în 3 volume. Geografia militară a țăreĭ—Ideĭ de apărare;*

Și în limba franceză:

Experiences de coupoles à Bucarest. La fortification permanente actuelle.

Crapellianu (Nicolae).—Profesor, născut în Craiova la 1843. A făcut toate studiile sale în țară. Numit la 1864 profesor de matematice la Ploești el funcționează în această calitate și până astăzi fiind și director al liceuluĭ din acel oraș.

A fost membru în Consiliul general al instrucțiuneĭ publice de la 1880-1886, și membru în Consiliŭ comunal al orașuluĭ Ploești ales în 1888 și 1894.

Scrierile sale : *Aritmetica, Geometria*, aprobate de Ministerul Instr. publice.

Creangă (Ion).— Nuvelist, născut la 1 Martie 1837 în satul Humuleștiĭ, județul Neamțuluĭ, mort la 31 Decembrie 1889 în Iași.

A început prin a învăța carte bisericească în satul unde se născuse, dar a fugit mereŭ din școli până la 1853 când a intrat în seminarul de la Socola(Iași) de unde a eșit la 1859 și apoĭ a devenit diacon. Mai târziŭ el intră în școala normală Vasile Lupu și apoĭ e numit institutor de clasa I-a.

La 1871 Creangă aruncă potcapul și devine mirean.

Colaborator al ziaruluĭ *Convorbiri Literare*, membru al Societățeĭ *Junimea*, Ion Creangă a publicat o sumă de nuvele și poveștĭ populare între carĭ : *Soacra cu treĭ*

nurori, Capra cu trei iezi — Dănilă Prepeleac — Pungută cu doi bani — Poezii populare. Moș Nichifor coțcarul — Fata babei și fata moșneagului — Povestea porcului. Povestea lui Stan Pățitul — Ivan Turbinca — Ioan Roată - Povestea lui Harap alb.

Scrierile sale adunate, au fost publicate în *Biblioteca pentru toți*, editura Carol Muller.

Cretzeanu (Gheorghe). — Jurisconsult, poet, născut în București la 1829, încetat din viață la București în 1887. Elev al colegiului Sfântu Sava, își termină studiile sale în drept la Paris unde întemeă cu alți tineri români ziarul «*Junimea Română*», menit a propaga ideea unirei, după ce scrise deja la alte ziare tipărite tot în Paris cu titlul »*România viitoare* și «*Republica română*».

Intors în țară la 1853, G. Cretzeanu intră în magistratură ca procuror de Tribunal, apoi substitut la Inalta Curte iar la 1857 jurisconsult al Statului. La 1859 este numit director al Ministerului Justiției, și peste puțin Ministru ad-interim la acelaș departament. La 1860 e numit membru la Inalta Curte, după acea procuror la Casație, în urmă Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice la 1862 timp de o lună și apoi ear membru la Casație până la sfârșitul vieței sale. Scrierile sale sunt: *Melodii intime* (1855)

El a colaborat la *Revista Carpaților*, *Revista română* și la ziarul *Patria* din 1854, care după câte-va luni fu oprit de censură.

Cretzeanu (Victor). — General de brigadă născut în București la 1832, încetat din viață la 1897 Aprilie în București. Angajat voluntar la vârsta de 19 ani în calitate de cadet, a făcut la 1860 cursurile școalei de cavalerie de la Saumur (Francia) și întors în țară a înaintat până la gradul de colonel în 1878 când, isbucnind resbelul *Independenței*, i s'a încredințat comandamentu diviziei independentă de cavalerie.

De atunci, și în tot timpul campaniei, până la terminerea ei prin luarea Vidinului, colonelul Crețeanu conduce trupa încredințată lui cu isbândă și cu cinste: la Mahaleta, unde călărețiî români pun pe fugă călărimea turcească și 'i cuceresc un steag, la Semeret-Trestenik, unde călărașii noștri, împreună cu brigada de cazaci Tutolmin, atacă o coloană de 8000 de turci și prind două convoiuri; la Dolny și Gorny-Dubnik și la Teliș, unde divisia de cavalerie Crețeanu și brigada de infanterie Cantili luptă alături de garda imperială rusească sub generalul Gurko în sângeroasa bătălie din 12 Octombrie; însfârșit, la 7 Noembrie, la Rahova, unde cavaleria și infanteria puse sub ordinile directe ale lui Cretzeanu, iau o parte decisivă la acea victorie specială a oștirei românești.

După încetarea resbelului, M. S. Regele a desemnat pe colonelul Cretzeanu ca adjutant al sĕu, iar mai târziu numindu'l general, l'a făcut șeful caseĭ sale militare.

Numit apoi inspector general al cavalerieĭ, a ocupat acest post până la 1891 când a demisionat din armată.

Cretzescu (Alexandru). — Jurisconsult, om politic, născut la 1825, încetat din viață la valea Călugărească la 28 Iulie 1885. Fost custode la Biblioteca națională, apoi advocat mănăstiresc, profesor de istorie la Sfântu Sava, revisor general al școalelor, procuror, membru de ședință și președinte la Inalta Curte de Casație.

In cabinetul Ion Ghica, a fost Ministru al Cultelor de la 14 Iunie 1869 până la 12 Decembrie, acelaș an.

Crutzescu (Constantin). — General de divisie, născut la 13 Septembre 1838, încetat din viață în București la 1897. A intrat elev în școala militară la 1857, și a fost înaintat sub-locotenent la 1859, apoi ofițer superior la 1867, și colonel la 1877.

In timpul resbelului Ineedendenței din 1877-78 a comandat brigada 1-a divizia 1-a care a luat parte la luptele de la Smârdan Vidin. La 1887, C. Crutzescu a fost înaintat general de brigadă și la 1893 comandant al divisieĭ 2-a din Craiova.

Cuciureanu (Gheorghe). — Medic, născut la 1824 în Dorohoiu, încetat din viață în Iași la 1886 Ianuarie. S'a stabilit în Iași pe la 1837, a fost protomedic al Moldoveĭ, apoi medic primar și epitrop al Caseĭ sfântu Spiridon din Iași, și Ministru de culte și Instr. publică al Moldoveĭ înainte de unire. A fost membru al Academieĭ române.

Cuciureanu (Mihail). — Publicist, născut la 5 Noembrie 1819 în Botoșani, încetat din viață la 5 Maĭ 1844 în Fălticeni. A făcut studiile în Pesthaĭ și Cernăuți și a

tost mai târziŭ asesor la Tribunalul Neamțu. A publicat *Poetice cercări* (1839).

Cucu (St. Nicolau). — Inginer, născut în Bucurescĭ la 1857. Și-a făcut studiile liceale la Matei Basarab, iar pe cele speciale la școala de Poduri și Șosele din Bucurescĭ.

Cariera de inginer și-a făcut'o la Primăria Capitalei unde se ridică treptat până la gradul de inginer-șef, director al Lucrărilor Orașuluĭ. La 1887 trece ca Director la Societatea română de Construcțiĭ, și la 1893 revine în capul serviciuluĭ tecnic al Primărieĭ, unde 'l regăsim și astăzi.

A tipărit: *Căile ferate de interes local* (1876) *Stațiunele meteorologice populare* (1876) *Asupra canalisațiuneĭ orașuluĭ Bucurescĭ* 1880) *Petrolul derivatele și aplicațiunele luĭ* (1881) *Iluminarea prin gaz a orașuluĭ Craiova* (1884) *Alimentarea cu apă a orașuluĭ Bucurescĭ* (1893) *Noŭ sistem pentru alimentarea orașelor cu apă* (1894). *Alimentarea cu apă a orașuluĭ Râmnicu-Sărat* (1894) *Sistemațiunea orașuluĭ Turnu-Severin* (1894). *Alimentarea cu apă a orașuluĭ Constanța* (1895).

Cugler-Poni (Matilda). — Poetă, născută la Iași în 1853 din părinți germani. Cunoscênd foarte bine mai multe limbi streine, a arătat încă de timpuriŭ vocațiunea sa poetică, prin poesiĭ publicate în *Convorbirĭ Literare* pe la 1866. De atuncĭ și până astăzi a scris numeroase poesiĭ adunate și publicate la Iași într'un volum (1874).

Culiano (Nicolae). — Născut la 1834, profesor de geodezie și astronomie la facultatea de sciințe din Iași de la 5 Iunie 1863, rector al Universității din acel oraș. A publicat: *Rapoarturĭ despre starea scoalelor publice* din Iași (1867—1868). *Lecțiunĭ de calcul diferențial și integral* (1870—1877). *Curs elementar de trigonometrie plană și sferică* (1886). *Curs elementar de algebră* (1890). *Curs de cosmografie* (1895).

Cuza (Alexandru Ioan I-iŭ).—Domn al Românieĭ, născut în Galatz la 1820 Martie 20, încetat din viață la 5 Maĭ 1873 în orașul Heidelberg (Germania), înmormîntat la moșia sa Ruginoasa. Intrat în oștire din tinerețe, demisionă peste cât-va timp și plecă la Paris unde 'și urmă studiile de la 1837 până la 1840. Reintors în țară, se căsători la 1844 cu Domnișoara Elena Rosetti, sora D-luĭ Th. Rosetti, fostul președinte de Consiliu, apoĭ intră în magistratură și peste scurt timp fuse numit în 1850, prefect al județuluĭ Covurluiŭ.

Sub căimăcămia luĭ Vogoridis (1857) reintră în armată, ajunse după câte-va luni la gradul de colonel și atuncĭ fu numit earăși prefect la Galatzĭ, dar își dete în curând demisiunea motivată pe faptele antinaționale și anti unioniste ale Căimăcămieĭ.

In timpul locotenenței domnești a luĭ V. Sturdza și A. Panu, Cuza e numit Ministru de resbel al Moldoveĭ și este ales al Galatzuluĭ în Camera electivă a Moldoveĭ chemată să aleagă un Domn dintr'o casă domnitoare streină. In ziua primeĭ adunărĭ, la 5 Ianuarie 1859, în lipsa uuuĭ candidat la domnie, dintr'o casă domnitoare streină, Cuza este ales domn al Moldoveĭ, ear la 24 Ianuarie acelaș an, Domn al Munteniei, și ast-fel el devine Domn al Românieĭ, aprobându-se de către Conferința de la Paris, unirea Principatelor.

Din nenorocire, primiĭ anĭ aĭ Domnieĭ se succedă în sbuciumărĭ interne produse de puținul caz ce făcea Suveranul de prerogativele Corpurilor legiuitoare, ear schimbările ministeriale necurmate, nu făceaŭ de cât să slăbească din ce în ce mai mult situațiunea sa. La 1860, se contopise ambele Ministere, cel din Moldova cu cel din Muntenia, dar acest guvern de fusiune se termină prin moartea tragică a luĭ Barbu Catargiu, șeful partiduluĭ convervator, președintele Consiliuluĭ, asasinat sub poarta Mitropolieĭ la 8 Iunie 1862, când eșea de la Cameră.

Cuza face atuncĭ apel la un guvern N. Kretzulescu și rênd pe rênd caută să uzeze toate partidele politice, nădăjduind că va sfîrși prin a fi singur stăpânul situațieĭ pentru tot-d'a-una. Budgetele nu se maĭ votaŭ de Cameră, ci se decretaŭ prin simplă ordonanță princiară, cetățeniĭ refuzaŭ plata impositelor în asemenea condițiunĭ (1863), administrația era pe mâna uneĭ camarile, libertatea omuluĭ nu se maĭ respecta.

In atare situațiune, Cuza făcu apel la Mihail Kogălniceanu, care luă puterea în 1864, făgăduind prin programul sĕŭ că va satisface cerințele parlamentuluĭ. In interval de câte-va luni, se votară atuncĭ legile pentru secularisarea averilor mănăstirești, pentru înființarea unuĭ Consiliu de Stat, uneĭ Curțĭ de Comptuŕĭ, pentru organisarea justițieĭ, reforma codului Penal. Se proc-

lamă desființarea pedepsei cu moarte, libertatea presei, inviolabilitatea persoanei și domiciliului, etc. etc.

La mai multe din aceste legi, precum la aceea relativă la organisarea guardei națională, și alegerea primarilor, Cuza refuză sancțiunea sa, amânând'o din zi în zi. Camera din parte'i amâna asemenea discuțiunea legei rurale din causă că mulți proprietari nu se puteau înțelege asupra cantității de pământ ce urma să se dea țeranilor, unii cerênd 5 pogoane, alții propuind 2 și jumătate.

Această amânare fu o armă în mâna Guvernului și în urma unui vot de blam dat Ministerului Kogălniceanu, parlamentul fu disolvat și deputații fură expulsați cu puterea armată din Cameră (2 Maiu 1864).

La 4 Mai 1864 se promulgă o nouă lege electorală stabilind sufragiul universal cu două categorii, și noul statut fu ratificat prin plebiscitul de la 10 și 14 Maiu 1864, care dete lui Cuza 713,000 glasuri contra 57,000.

Această lovitură de stat mări nemulțumirele, mai ales că toate concesiunile, toate furniturele se dedeau prin simple decrete. Financele Statului ajunsese de asemenea în cea mai tristă stare, ear amicii personali ai Domnului se înavuțeau în paguba Statului. Ultimul Minister N. Kretzulescu, format în afară de majoritatea parlamentară, fu semnalul explosiunei nemulțumirei generale.

Sub conducerea fruntașilor partidului liberal, isbucni mișcarea revoluționară de la 11 Februarie 1866, în care erau amestecați și câți-va militari, mișcare de altminterea cam neașteptată de vreme ce cu două luni înainte, prin discursul Tronului de la Ianuarie 1866, principele Cuza indicase deja intențiunea sa de a abdica spre a se putea realisa dorința Românilor: alegerea unui Domn strein.

In noaptea de 11 Februarie 1866, pe la 3 ore și jumătate, Batalionul de vînători sub comanda maiorului G. Lecca eșea din cazarmă și se așeza lângă aripa din dos a palatului, ear o trăsură avênd pe capră drept vizitiu pe un negustor Chiriță Tudor, aștepta la intrarea grădinei Schlater semnalul spre a înainta.

Dintre conspiratori intrară în palat fără nici o împotrivire, maiorul G. Lecca căruia îi era tocmai încredințată paza Domnitorului, Căpitanii Pilat, Costiescu și Lipoianu.

Ușile camerei de culcare a Domnitorului se deschiseră și căpitanul Costiescu presintă lui Cuza spre semnare actul de abdicare pe când căpitanul Lipoianu îi întindea un condei ear căpitanul Pilat plecând spinarea, o oferea spre a servi drept masă.

Domnitorul semnă, se îmbrăcă și părăsi palatul însoțit de conspiratori, fără să facă cea mai mică resistență.

In noaptea aceea se și institui o Locotenență Domnească compusă din generalul Nicolae Golescu, Lascăr Catargiu și Colonelul Nicolae Haralambe; apoi se formă un guvern compus din fruntașii tuturor partidelor politice.

Peste câte-va zile Principele Cuza părăsea țara și se stabilea în străinătate.

Mai târziu, după alegerea Principelui Carol I-iu, și atunci când inimicița dintre Francia și Germania începuse a se accentua, ear intrigile politice în interiorul țărei se deslănțuiră earăși, imperiul francez ispiti pe principele Cuza spre a ști dacă în mod eventual, ar mai fi dispus să primească earăși tronul României; dar principele refuză categoric.

La 1870 Ianuarie, ales deputat de către colegiul al 4-lea de Mehedinți, declină mandatul ce i se oferea.

Unirea Principatelor, secularisarea averilor mănăstirești, împroprietărirea țăranilor, au fost în viața Principelui Cuza pagine prea strălucite, pentru a fi întunecate cu desăvêrșire prin cele-l'alte greșeli și păcate ale Domniei de la 1859 la 1866.

Cuza (Alexandru).— Fiu adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încetat din viață la 1890 în orașul Madrid, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Alexandru C.) Poet satiric, născut în Iași la 1857. A colaborat la *Contimporanul* și *Convorbiri literare*. A publicat: *Epigrame, Monologuri.*

Cuza (Dimitrie).—Fiu adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încetat din viață la 1889, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Elena). — Doamnă a României, născută la Iași in 1825, sora d-lui Th. Rosetti fostul președinte de Consiliu și actual

Director al Băncei Agricole. In anul 1844 s'a căsătorit cu Alexandru Ioan Cuza, fostul Domn al Românieĭ pe atunci magistrat la Galatzi.

Doamna Elena îşi atrăsese în timpul Domnieĭ, dragostea tuturor prin virtuţile sale caznice şi nemărginita'ĭ iubire pentru ceĭ desmoşteniţi de soartă.

Cu un prim fond dat de Alteţa Sa şi apoĭ mărit de o suscripţiune publică, a pus temelia orfelinatuluĭ de la Cotrocenĭ care'ĭ poartă numele *Asilul Elena Doamna*, şi care a avut de scop creşterea şi educaţiunea fetelor orfane sărace.

Crud lovită prin moartea principilor Dimitrie şi Alexandru Cuza, fiĭ adoptativi aĭ A. A. L. L., Doamna Cuza a intrat în 1890 ca infirmieră la spitalul *Caritatea* din Iaşi, dând acolo ingrijirile sale celor bolnavĭ.

Acum, Doamna Elena în vêrstă înaintată, s'a stabilit la Peatra Neamtzu.

Numele acesteĭ blânde şi sfinte Doamne e binecuvântat de toţi Românii carĭ aŭ cunoscut'o.

D

Dabija (Nicolae).— General, născut la 15 August 1837 în Huşĭ (Fălciu), mort la 1 Decembrie 1884 în Paris. A făcut şcoala militară de la Metz (Francia) de unde a eşit în 1860 cu gradul de sub-locotenent de artilerie în armata română. La 1868, a fost înălţat maior, la 1874 colonel şi la 1880 general.

In timpul resbeluluĭ Independenţeĭ (1877-78) el comanda divisia 3-a de artilerie, înaintea Griviţeĭ.

Fiind colonel, Dabija a ocupat în maĭ multe rênduri demnitatea de Ministru, şi anume: de la 8 Ianuarie 1879 în cabinetul Ion Brătianu până la 11 Iunie acelaş an Ministru de resbel, apoĭ de la 14 Octombrie 1880 până la 1 August 1884 Ministru al lucrărilor publice.

Uniĭ cronicarĭ contimpuranĭ, pretind că Colonelul Dabija ar fi fost la 1871 candidatul opoziţieĭ antidinastice la Tronul Românieĭ, când a isbucnit mişcarea revoluţionară din Ploeşti.

Damé (Fréderic). — Publicist, ziarist, născut la 1849 în Comuna Tonnerre (Francia). A făcut studiile sale în Paris la liceul Saint Louis şi facultatea de drept. După ce a colaborat acolo la ziarele *Gaulois, La Cloche, le Corsaire,* veni în Bucuresci la 1872 ca redactor la ziarul *Journal de Bucarest.* Apoĭ în 1873 fondă cu C. Polysu la *Roumanie* şi *l'Europe Orientale* care se tipărea în Paris. Acest din urmă ziar devine maĭ târziŭ ebdomadar în colaborare cu Cyru Oeconomu.

La 1876, Dame e numit profesor pentru limba şi literatura franceză la liceul Sfîntu Sava; la 1877 colaborează la ziarul *Românul* iar în 1883 e numit prim redactor al gazeteĭ *l'Indépendance Roumaine,* loc pe care'l ocupă până la 1887, când fondează la *Libérté roumaine.*

In 1890 părăseşte ziaristica spre a se ocupa de profesorat. Rînd pe rînd e şef al serviciuluĭ statistic la Ministerul instrucţiuneĭ publice în 1892, apoĭ sub-director al învĕţământuluĭ primar şi însfârşit inspector până la Octombrie 1895 când a demisionat.

Damé a publicat la *Neutralité de la Roumanie* (1876) *Histoire de la tolerance* şi *Histoire critique* de Hasdeŭ (traducere) *Les Roumains du sud* în colaborare cu Densuşianu, *Crima din strada Polonă* roman. *Annuaire de la Roumanie* (1873) prima publicaţiune în acest geniŭ; apoĭ pentru teatru *Visul Dochieĭ* (poemă dramatică) *Hatmanul Drăgan,* în colaborare cu I. Malla, *Oşteniĭ noştri* în colaborare cu D. C. Ollanesco.

El a fondat în 1880 *Cimpoiul* revistă care s'a tipărit până la 1882. Ultima sa lucrare este *Dicţionarul Român-Francez.*

Dan (Badea).—Maior de pompieri, născut în Bucuresci la 1828, a intrat în oştire ca soldat la pompieri în 1845 când s'a creat compania de pompieri care înlocueaŭ pe tulumbagiĭ din vechime. Inaintat sergent la 1847, ia parte cu acest grad la lupta cu Turciĭ din Dealu Spirea (13 Septembrie 1848). La 1855 a fost înaintat sub-locotenent apoĭ căpitan la 1860 şi maior la 1868

când a luat comanda Batalionului de pompieri din Bucuresci.

Maiorul Badea Dan, unul din organizatorii vestiților pompieri de odinioară, a rămas în capul Batalionului până când s'a dat acestuĭ corp o nouă organizațiune prin contopirea luĭ cu regimentele de artilerie. Atunci a trecut la pensie și urma luĭ s'a perdut.

Dan (Dimitrie). —Publicist, data nascereĭ și amănunte biografice lipsesc. A publicat: *Popoarele Bucovinei* (1891-1892) *Biserica, proprietarii moșieĭ, satul și locuitorii din Lujenii* (1893) *Die Verfolgung der Armenier in der Moldau în Iahre* 1851 (1894). *Din toponimia românească* (1896).

Dănescu (Alexandru). — Sub-locotenent, născut în Bucuresci la 1844 Ianuarie în 5. A intrat în oștire ca soldat la 1864 și a căpătat la 1871 gradul de sub-locotenent.

In timpul resbeluluĭ Independenței face parte din regimentul 15 Dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahoveĭ la 7 Noembrie 1877.

Dănescu (Ana). — Artistă dramatică, născută în Bucuresci la 1850, încetată din viață în Bucuresci la 1893. A făcut studiile sale la Conservator și a intrat în Teatrul Național ca societară la 1877.

A ținut rolurile principale în *Scrisoarea perdută*, *Voevodul Țiganilor*, *Studentul cerșetor*, *Hatmanul Baltag*, *M-me Angot*, *Giroflé-Girofla*, *Paza Bună*, etc, etc.

Inainte de a veni în Bucuresci, debutase la Iași în 1873, și jucase în trupa de operetă a impresariuluĭ Aslan.

Danielopulo (Gheorghe). — Avocat, profesor, născut în Bucuresci la 1837. A făcut studiile liceale în țară și a terminat facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A îmbrățișat de la început cariera de avocat și a fost numit în acelaș timp profesor de drept roman la Facultatea de drept din Bucuresci (1865), unde predă cursurile sale până în present.

La 1897 a fost ales decan al Baroului Capitaleĭ.

A publicat: *Fragmente juridice* 2 vol. (1895-1897), a luat direcțiunea *Gazeteĭ Avocaților* la 1897.

Darclée.— Pseudonim artistic al primadoneĭ Hariclia Haricly. Născută în Bucuresci la 1860, a urmat studiile clasice într'un institut din Viena și apoĭ maĭ târziu a luat lecțiuni de canto cu ceĭ maĭ vestiți profesorĭ din Paris. A debutat ca prima-donă la opera din Paris în opera *Romeo și Julietta*. Reputațiunea eĭ este astăzi universală și în decurs de vre o zece anĭ a cules laurĭĭ pe toate scenele din Milan, Paris, Petersburg, Viena, etc.

Din când în când, a dat câte-va representațiuni pe scena Teatruluĭ Național din Bucuresci.

Datculescu (Constantin C). — Proprietar-cultivator, orticultor, născut în Râmnicu-Sărat la 26 Ianuare 1857. A făcut studiile sale în Bucuresci și Paris, ocupându-se maĭ ales cu orticultura.

E cunoscut în țară prin admirabila sa fermă agricolă de la proprietatea sa Slobozia-Galbenu și prin revista sa agricolă scientifică *Gazeta Săteanuluĭ*, întemeiată de la 1883.

Datculescu a representat în Camera de la 1888 și în acea de la 1895, colegiul al 3-a de Râmnicu-Sărat.

Davila (Ana).—Soția doctoruluĭ Carol Davila, născută în Bucuresci la 1830, încetată din viață în Bucuresci la 1873. A condus anĭ îndelungați Asilul Orfanelor de la Cotroceni Elena Doamna și a lăsat un nume neperitor prin părințeștele îngrijiri ce a dat copilelor orfane din acest institut de bine facere.

Ana Davila a avut un sfârșit tragic.

Asistând la experiențele chimice și fizice ce făcea doctorul Davila la laboratorul Spitaluluĭ Coltzea, a cerut o preparațiune de chinină pentru a tăea un acces de frigurĭ de care suferea. Din eroare, d-rul Bernad, i-a dat o soluțiune cu strichnină ; peste zece minute, nenorocita femee a căzut moartă.

Davila (Carol).—Medic, născut în 1828 la Parma (Italia) dintr'o familie franceză, încetat din viață la 26 August 1884. A făcut studiile sale în Francia și la 1849 fiind preparator de chimie în laboratorul facultățeĭ de medicină la Angers, compuse o licoare anticolerică foarte cunoscută astăzi la noĭ sub denumirea de *picăturile luĭ Davila*.

La 1852, după ce trecu înaintea facultățeĭ din Paris teza sa ca doctor, fu trimis în Bucureșcĭ de către guvernul francez după

cererea Principelui Stirbey, spre a organisa un corp medical în România, Nicĭ odată, alegerea nu a fost mai fericită, căci imediat ce Davila este numit medic şef al armatei, el se pune pe lucru, înfiinţează o şcoală de medicină sub a sa direcţiune, înfiinţează grădina botanică de la Cotrocenĭ şi şcoala de farmacie. Ear peste un an înfiinţează şcoala veterinară şi societatea medicală. Şcoalele sub direcţiunea sa, iaŭ o aşa mare desvoltare, în cât guvernul francez recunoaşte peste un an equivalenţa şcoalelor române de medicină şi farmacie cu acele franceze.

La 1860 Davila reuşeşte să înfiinţeze asilul de la Cotrocenĭ cu înalta protecţiune a Doamneĭ Elena Cuza: apoĭ împreună cu doctorul Lebiez, pune temelia museuluĭ de anatomie şi împreună cu dr. Bernad-Lendway înfiinţează pe cel de chimie.

Isbucnind resbelul franco-german (1870) Davila merge să 'şĭ pue cultura şi pricinerea în serviciul ambulanţeĭ franceze, precum mai tĕrziŭ la 1877 se distinge pe câmpiile bulgare în timpul resbeluluĭ Independenţeĭ conducĕnd cu mult zel şi inteligenţă ambulanţele noastre.

Delavrancea (Barbu Ştef.). — Ziarist om de litere, născut în Bucureşcĭ la 5 Aprilie 1858. A făcut studiile sale în ţară şi le a terminat la Paris, unde s'a ocupat în special cu istoria şi literatura. A colaborat cât-va timp la ziarele *România liberă*, *Epoca* şi apoĭ a intrat la 1888 în partidul liberal naţional ca redactor al ziaruluĭ *Voinţa Naţională* până la 1876.

Ales deputat al oraşuluĭ Ploeşti la 1892 a fost reales în 1895, tot de acest colegiŭ. Colaborator la mai multe reviste literare, Delavrancea a publicat şi mai multe nuvele precum: *Sultănica*, *Trubadurul*, *'Parasiţii* etc.

La 1897 a trecut la ziarul *Drapelul*.

Deleanu (Budaĭ Ion). — Poet născut într'un sat din Transylvania la 1770, mort la 1830. A făcut studiile sale primare şi universitare de la Lemberg unde a ocupat apoĭ o funcţiune în magistratură. A scris diferite cărţĭ didactice ne publicate încă şi o poemă eroi-comică tipărită după moartea sa sub titlul: *Ţiganiada* saŭ *Tabăra Ţiganilor*.

Demetrescu (Alexandru). — Om politic născut la 1809, încetat din viaţă la 1890 Iulie 24. A fost ministru de externe al Munteniei în timpul sesiuneĭ divanuluĭ ad-hoc.

Demetrescu (Traian). — Poet născut în Craiova la 5 Decembre 1866, încetat din viaţă în Craiova la Aprilie 1896.

Fără să termine studiile sale simţind o mare atracţiune pentru literarură, a colaborat la diferite ziare şi reviste, între carĭ: *Revista literară*, *Revista Oltenieĭ*, *Revista Nouă*, *Economistul*, *Adevĕrul* precum şi la câte-va ziare politice.

Scrierile luĭ sunt: *Amurgul* poesiĭ (1887-1888). *Evoluţia în literatură* (1889) *Cartea uneĭ inimiĭ* (1890) *Săracii* (1890) *Profile literare* (1891) *Intim* (1892) *Sensitive* (1894) *Iubita* (1895) *Priveliştĭ din viaţă* (1896) *Nuvele Posthume* (1896) *Simple* (1896) *Cum iubim* (1896) *Aquarele* (1896).

Demetriade (Mircea).— Publicist, autor dramatic, născut la 2 Septembre 1861 la Ocnele Marĭ (Râmnicu-Vâlcea). A urmat numaĭ cincĭ clase liceale şi apoĭ a intrat la Conservatorul de Declamaţiune. Colaborator la mai multe ziare politice şi literare el a scris: *Fabule*, *Versurĭ* (1880-1889) *Făt Frumos* (1884). ear pentru teatru: *'Renegatul* melopee în 3 acte versurĭ, *Un amic* comedie în 2 acte, versurĭ *In noaptea nunţeĭ* un act versurĭ, *Visul luĭ Ali* poemă feerie 7 tablouri versurĭ.

Demetriescu (Anghel).—Profesor, publicist, născut la 1847 Octombrie 5. A făcut studiile în ţară şi străinătate, absolvind facultatea de litere din Bucureşcĭ şi Berlin. Intors în ţară, a fost numit la 1869 profesor de istorie la liceul Lazăr unde predă cursurile sale pênă în present. Inainte de a pleca în străinătate, fusese deja profesor de istorie şi geografie la Sfântu Sava încă din 1869. La 1888 a luat direcţiunea şcoaleĭ particulare Sfântu Gheorghe din Bucureşcĭ. Demetriescu s'a distins ca publicist prin articolele sale literare publicate în diferite ziare şi reviste. Scrierĭ: *Elemente de geografie*, *Dim. Bolintineanu*, biografie; *Discursurile luĭ 'Barbu Catargiu* însoţite de o notă biografică (1886) *Lord Macaulay*—discursurĭ traduse din limbe engleză (1895).

Demosthen (Alexandru).—Medic mi-

litar născut în Brăila la 8 Noembre 1845. A făcut studiile sale la școala de medicină din Bucurescĭ și le a complectat la Montpellier. La 1881 a fost numit profesor de fisiologie la facultatea de medicină din Bucurescĭ. La 1883 e numit prim chirurg al spitalului militar central și apoĭ profesor de medicină operatorie și anatomie topografică la facultatea de medicină, post pe care-l ocupă de la 1881.

D-rul Demosthen a publicat: *Curs de fisiologie*, *Tratamentul hirurgical al peritonitei purulente*, (1889) *Resultatele imediate și întârziate ale intervențiunei hirurgicale în tuberculoasele locale* (1889) *Antisepsia pe câmpul de luptă*, (1890) *Studiŭ experimental asupra efectelor glonțului cuirat al pușteĭ Mannlicher* (1893) *Herniile în armată* (1894) *Tratamentul hirurgical al pleuresieĭ exsudative* (1894).

Densușianu (Aron).—Profesor universitar pentru literatura latină și istoria eĭ, la facultatea de litere din Iași, numit în acest post de la 25 Octombrie 1883, și profesor de limba germană la școala normală superioară din Iași.

S'a născut la Densușĭ (Transilvania). A publicat: *Să ne cunoaștem* (1879). *Negriada* epopee națională (1879). *Aventurĭ literare* (1881). *Artă politică a luĭ Oratiu* (1882). *Din vocalismul latin și român* (1882). *Istoria limbeĭ și literatureĭ române* (1885) *Cercetărĭ literare* (1887). *Valea vietzeĭ* (1892). *Hore oțelite* (1892).

Densusianu (Nicolae).—Avocat și publicist, născut la Densușĭ (Transilvania) la 1846. A făcut studiile la Hermandstadt și s'a stabilit în 1877 la Bucurescĭ, desfășurând toată activitatea sa în cercetarea studiilor istorice. Din când în când a făcut numeroase călătorii prin Italia, Sicilia, Croația, studiind documente relative la Istoria Românilor din Transylvania.

A publicat: *Românii de la apus* (1877) *Cercetărĭ istorice în arhivele Ungarieĭ și Transylvanieĭ* (1880). *Revoluțiunea luĭ Horia* (1884) *Note critice asupra scrieriĭ d-luĭ Xenopol: Teoria luĭ Roesler* (1885). *Monumente pentru istorta țĕreĭ Făgărașuluĭ* (1885).

N. Densușianu ocupă în present modesta funcțiune de bibliotecar al Statuluĭ major al armateĭ.

Deparatzeanu (Alexandru). — Poet născut la 1835 la Deparați (Teleorman) încetat din viață la 1865. A făcut studiile sale în țară și în străinătate.

După ce funcționă cât va timp ca subprefect, a fost ales deputat sub domnia luĭ Vodă-Cuza și apoĭ se retrase la țară la proprietatea sa.

El a publicat *Dorurĭ și amorurĭ* (1861) retipărit în 1896 de editorul Müller. *Grigore-Vodă, Domnul Moldoveĭ* (1864).

Diaconovich (Corneliu). — Publicist, născut în Bocșa--montană (Banat) la 18 Februarie 1859. A făcut studiile sale juridice la facultatea din Budapest. Activitatea sa ca publicist începe de la 1875, când apără causa română în ziarele germane și maghiare ale Austo-Ungarieĭ.

La 1884, e redactor șef al ziaruluĭ *Viitorul* din Budapesta, dar la 1885 părăsește această foae și înființează revista *Românische Revue* care s'a tipărit zece anĭ în Viena. In acelaș timp e numit secretar al bănceĭ *Albina* din Sibiu, post pe care'l ocupă până la 1894 când părăsește această funcțiune și înființează ziarul *Dreptatea* din Timmișoara.

La 1895 este ales prim secretar al Asociațiunĭ Transilvania» și director al revisteĭ *Transilvania*.

Scrierĭ: *Românische-Revue* (1885-1894) 10 vol. *Gheorghe Baritiu* (studiu biografic 1892) *Despre apărarea îndreptățită* (1894). *10 Mai* (1891) *Zŭr românische-magyarischen Streit frage* (1892), *Enciclopedia română* în curs de publicațiune (1896) din însărcinarea asociațiuneĭ Transilvane.

Diaconovici (Loga Constantin). — Profesor, publicist născut în Caransebeș (Transilvania) la 1770, încetat din viață la 12 Noembrie 1850. A început studiile sale în Logoș și le-a terminat în Pesta; apoĭ după ce a ocupat cât-va timp funcțiunĭ publice, a înbrățișat cariera didactică fiind numit în 1830 director al școalelor naționale din Banat.

El a tiparit: *Ortografia* (1818) *Gramatica română* (1822). *Versurĭ* (1821). *Viața Domnuluĭ Nostru Isus Christos* (1831). *Tălcuiala Evangheliilor* (1835). *Octoich și Tipicon* (1836) *Epistolariŭ românesc* (1841).

Dimancea (Nicolae) — Bărbat politic

născut la 1838 în orășelul Cerneți județul Mehedinți.

A intrat în luptele politice în 1858, și a luat parte ca agitator la evenimentele principale politice, precum la alegerea Domnitoruluĭ Cuza în Muntenia, la mișcarea revoluționară din Argeș în 1864, la revoluția din 1866 pentru detronarea luĭ Vodă Cuza, la altă resvrătire antidastică din 1871 când a fost dat în judecată și achitat de către juraț̦i.

A făcut parte din Camera deputaț̦ilor ca representant al județuluĭ Argeș de la 1870 până la 1888, și a fost reales la 1895.

Dimitrescu Iași (Constantin).—Profesor, născut în Iași la 1849. A făcut studiile sale primare și liceale în Iași ear cele universitare în Germania. Intors în țară, a intrat în profesorat și la 1878 a fost numit definitiv profesor de istoria filosofieĭ și morală la facultatea de litere din Bucurescĭ.

Maestru de conferințe la școala normală superioară din Bucurescĭ, director al Bibliotecеĭ Statuluĭ din Bucurescĭ, C. Dimitrescu-Iași a colaborat la numeroase reviste literare și ziare politice.

La 1890 a avut câț̦i-va anĭ direcț̦iunea *Revisteĭ Pedagogice*.

A publicat «*Der Schoenheits-Begriff* 1877 (Leipzig).

Dimitriadi (Constantin) —Artist dramatic născut în Bucurescĭ la 1831, încetat din viață în Bucurescĭ la 1885. Incă de mic copil fuge de la școală și la vîrsta de 10 anĭ se duce în Italia cu directorul uneĭ trupe de circ. Aci un om avut se interesează de soarta sa și'l trimite earăș̦i la școală, dar el fuge și se angajează pe un bastiment ca matroz. In fine la 1848 se întoarce în țară și îmbrățișează cariera dramatică. Principalele sale rolurĭ aŭ fost: *Arbore* din «Boerĭ și Ciocoĭ» *Regele Filip* din «Don Juan» *Orscolo* din «Căpitanul Negru». Amestecat în mișcarea revoluționară de la Ploești 1871, Dimitriadi a fost arestat și dat judecăteĭ, apoĭ achitat de juraț̦iĭ din Târgoviște. El este părintele artisteĭ Aristitza Romanescu».

A scris pentru teatru : *Fraț̦ii de munte* dramă în 5 acte în colaborare cu E. Carada (1856) *Virtutea străbună*, piesă în 4 părț̦ĭ (1864). *Blestemul*, dramă (1870).

Dinicu (Dimitrie). — Artist-muzicant nascut în Bucurescĭ la 13 Iunie 1868. La etatea de 13 anĭ intră în Conservatorul de muzică din Bucurescĭ, unde urmă cursul de violoncel cu profesorul Const. Demetrescu. La 1887, după terminarea Conservatoruluĭ din Bucureseĭ, plecă la Viena unde după 2 anĭ de studiu cu profesorul. Helimesberger, obț̦ine premiul I-iŭ, medalia de aur, premiul Beethoven și medalia cea mare a Societăț̦eĭ Gesellschaft der Musikfreunde.

Intors în țară, M. S. Regele 'l acordă titlul de violoncelist al Curț̦eĭ și'l trimise iarăș̦i la Viena spre a'și complecta studiile.

La 1892 se reîntoarce în țară unde s'a creat pentru dênsul o catedră de violoncel; la 1894, a fost numit inspector al învățĕmîntuluĭ muziceĭ din toată țara.

Dionisie (Climescu).—Episcop al Episcopieĭ Buzeuluĭ, născut la 1847 în Com. Berzunț̦iul (Bacăŭ). A făcut seminarul de clasa I-a și cursul preparatoriu al școaleĭ normale din Bĕrlad. Hirotonisit preot la 1868, a fost numit învățĕtor la Comuna Berzunț̦iul din județul Bacăŭ pênă la 1871 când a fost transferat ca preot și învățător la comuna Moineș̦tĭ din acelaș̦ĭ județ, apoĭ director al școaleĭ și institutor. Ales arhiereŭ la 1887, e numit director al Seminaruluĭ central din Bucurescĭ unde funcț̦ionează pênă la 1894 când a fost ales Episcop al Buzeuluĭ.

Dissescu (Constantin G).—Profesor, jurisconsult, născut în Slatina la 8 August 1854. A făcut studiile sale în Bucurescĭ la liceul Sfîntu Sava și le a terminat la facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

De la 1 Februarie 1878 pênă la 1880 Oct. a fost judecător la Tribunalul Ilfov; de la 1879 pênă la 1884 a suplinit pe V. Boerescu ca profesor la catedra de drept comercial de la facultatea din Bucurescĭ. In 1883 e numit profesor titular la Facultatea din Iași pentru dreptul penal, și procedura civilă; și la 1884 e transferat la Facultatea din Bucuresci ca profesor de drept public român.

De la 1884 pênă la 1887 Dissescu represintă în Cameră colegiul I-iŭ de Vîlcea, ear la 1892 este numit avocat al Statuluĭ și ocupă această funcț̦iune pênă la 1895 când demisionează.

Scrierile sale sunt: *Puterea maritală. Opiniunea publică. Criminalitatea şi formele ei. Partidele politice. Reforma codului de procedură civilă. Reorganisarea puterei judecătoreşti. Legea Minelor. Influenţa culturei. Dreptul public român* în 3 volume şi anume: *Drept Constituţional* vol. 1 şi 2. *Drept Administrativ* vol. III.

Djuvara (Alexandru). — Om politic născut în Bucureşci la 1858. A făcut studiile primare şi începutul gimnasiului în ţară, studiile secundare la liceul Louis-le-Grand din Paris. Fost admisibil la şcoala Polytechnică din Paris, laureat al secţiunei generale de drept public şi istoric la şcoala de ştiinţe politice, a luat diploma de licenţiat în drept din Paris.

Intrat în politică la 1883, a fost de mai multe ori reprezentant în Cameră al colegiului al 2-lea din Brăila.

La 1886 a făcut parte din disidenţa liberală contra guvernului Ion Brătianu. A fundat ziarul *l'Etoile Roumaine* şi a colaborat la *Românul* în direcţiunea ce avea atunci împreună cu d-nii Take Ionescu, C. Dissescu, etc.

La 1897 31 Martie, a intrat în Ministerul de sub presidenţia lui Dim. Sturdza ca titular la departamentul Justiţiei. A demisionat la Ianuarie 1898.

Scrieri: *Idealism şi naturalism* (1883). *Brătianu-Rosetti* (1884). *La Russie et la crise bulgare* (1886). *Discursuri politice* (1887). *Trainl nostru* (1894). *Lupta naţionalităţilor* (1895).

Djuvara (Trandafir).—Diplomat, născut în Bucureşci la 6 Noembrie 1856. A făcut studiile sale în Belgia, şi a dobândit diploma de doctor în litere şi filosofie de la facultatea din Bruxelles. Intrat în diplomaţie la 1879 ca ataşat de legaţie pe lângă agenţia diplomatică din Paris, trece secretar al 2-lea la Bruxelles în 1880, apoi secretar de clasa 1-a la 1881 în acelaşi legaţie. La 1881 e delegat al Ministerului Instr. publice la Congresul literar internaţional din Viena.

Insărcinat provisoriu cu funcţia de şef al divisiei consulare din Ministerul de Externe la 1883, devine în 1885 şef al divisiei politice; în 1887 gerează trei luni legaţiunea din Belgrad şi la finele aceluiaş an e numit secretar general al Ministerului de Externe. Agent diplomatic la Sofia în 1888, e înaintat Ministru plenipotenţiar la 1890. Secretar generel al Ministerului în 1891, demisionează la 14 Dec. acelaş an, şi reintră în diplomaţie la 1896 ca Ministru plenipotenţiar la Constantinopole post pe care 'l ocupă până în present.

Scrieri: *Istria Dalmaţia* (1880). *Les juifs de la Roumanie*(1880)*Essai sur la littérature roumaine* (1883). *Coarde sparte* (Poesii 1884). *Etudes sur les negociations commerciales de la Roumaine avec l'Autriche-Hongrie* (1886). *Tractate, convenţiuni şi invoiri internaţionale* (1888). *Politica economică a conservatorilor.* (1894). *Un peril national* (1894).

Dobrogeanu (vezi Gherea).

Docan (Ioan). — Om politic născut la 1825 în Iaşi, încetat din viaţă la 1896. A fost Ministru al Lucrărilor publice în cabinetul Ioan Brătianu de la 27 Ianuarie 1877 până la 26 August acelaş an.

Doda (Trajan).—General-major în armata austro-ungară. Român transilvănean, născut la 29 Iulie 1822 în Comuna Prilipeţ, Comit. Caraş-Severin, cercul Bozoviei, încetat din viaţă în Caransebeş la 3 (15) Iuliu 1895.

După absolvirea şcoalelor primare, a intrat în şcoala militară de la Wiener-Neustadt şi la 1840 a fost înălţat la gradul de sub-locotenent.

Căpitan în 1848, şef de stat-major în Veneţia la 1860, ear la 1866 general comandant al fortăreţei Cracoviei, generalul Trajan Doda a participat la toate campaniile Austriei contra Italiei (1859) şi contra Germaniei (1866).

La 1878 e trecut la pensie şi în 1874 Românii din Caransebeş îl aleg deputat la Dieta din Budapesta. Acest mandat îl păstrează până la 1887, urmărind la început idea reconciliaţiunei elementului maghiar cu cel românesc.

Reales earăşi la 1887, adresează Preşedinteluî Dietei o scrisoare prin care 'i face cunoscut că de şi nu resiliază mandatul sĕu, totuşi nu poate lua parte la deliberaţiunile Dietei nici presta jurământul cerut, din causa situaţiunei asuprită ce s'a creat poporului român din monarhia Austro-Ungară.

Preşedintele îi răspunde somându'l că până în 15 zile să facă act de sumisiune saŭ i se va anula mandatul.

Amenințarea se și pune în executare. Atunci Trajan Doda protestează printr'un manifest către alegătorii săi. Dat în judecată pentru acest din urmă fapt, Tribunalul din Arad îl condamnă la 14 Septembrie 1888 la doui ani închisoare și amendă.

Majestatea Sa Impĕratul Frantz Iosif a graciat pe condamnat, care fusese în vremuri profesorul pentru limba română al Suveranului austro-ungar.

Se zice că atunci când generalul Trajan Doda a fost osândit la închisoare, guvernul din Bucuresci drept semn de protestare a cugetat un moment să'i dea comandamentul unui corp de armată română. Din nenorocire, generalul era deja prea bolnav la această epocă spre a se putea pune în execuție acest proect.

Dodun des Perrières. — De origină franceză, tost funcționar în administrația închisorilor din Paris, a fost adus în țară la 1856 de Vodă Grigorie Ghica și însărcinat cu reorganisarea serviciilor penitenciare din Moldova. Mai tĕrziu, a trecut în Bucuresci ca inspector general al tuturor penitenciarelor din România, ocupând această funcțiune aproape trei-zeci de ani. A murit în 1892.

Donici (Alexandru). — Poet, fabulist, născut în Iași pe la anul 1790, dintr'o familie de boeri din Moldova, mort la 1870. A făcut studiile sale în Rusia și întorcîndu-se în țară a intrat în magistratură, ocupând funcțiunea de președinte al Curței de Apel. Opera sa principală este *Fabulele* 2 vol. scrise într'un stil foarte înțepător, cu mult spirit, și din această pricină lovite adesea în acele vremuri de legea censurei.

Donici a mai publicat și poema *Țiganii*, tradusă din rușește după poetul Puschin.

In fabulele sale, poetul s'a inspirat adesea din operile fabuliștilor francezi La Fontaine, Florian, păstrând cel puțin morala lor.

Donici (Panait).—Om politic, fost Ministru al Lucrărilor publice în cabinetul Stef. Golescu de la 13 Noembrie 1867 până la 16 Noembrie 1868.— Amănunte biografice lipsesc.

Dora d'Istria. — Pseudonim literar al Principesei Elena Koltzoff-Massalsky, născută Ghica.

Născută în Bucuresci la 3 Februarie 1828, moartă la Florența la 17 Novembrie 1888, Dora d'Istria era fiica lui Mihalake Ghica și a soției sale Catinca, născută Faca.

Instrucțiunea a luat'o în casele părintești sub conducerea profesorului Papadopulo, și o urmă apoi la Viena, Dresda, Berlin, unde locui vre'o șeapte ani cu părinții săi. La 1849, se reîntoarce în țară spre a se căsători cu Principele Koltzoff, oficer de husari din armata rusească, cu care plecă în Rusia, dar de unde fu isgonită la 1854 pentru opiniunile sale prea liberale.

Dora d'Istria, despărțită de bărbatul său, trăi cât-va timp în Elveția și apoi se fixă în Italia, unde a și murit legând averea sa Primăriei Capitalei Bucuresci.

Principalele scrieri ale acestei ilustre publiciste, sunt: *Au bord des lacs helvetiques*, (novele) *Les etudes indiennes dans la haute Italie; Vegli; Gli Albanezi in Rumenia ; Storia de Principi Ghica, les Epopees Asiatiques, La Poesie des Ottomans.* Dora d'Istria a colaborat la toate revistele mai cu vază precum: *La Revue des Deux Mondes, L'Illustration, La Revue Suisse, La Nouvelle Pandore, L'Independance hellenique, Revista contimporana* din Turin, *L'Aurora, L'Americano, La Revue internationale de* New-Jork, etc, etc.

In multe din scrierile sale, Dora d'Istria se arată dușmană neîmpăcată a resboiului și se ridică contra situațiunei femeei în societatea noastră.

Domnu Ceahetti, un publicist italian, a făcut o bibliografie interesantă a operilor acestei scriitoare sub titlul: *Di alcune opere della principessa Dora d'Istria.*

Drăghiescu (Dimitrie).—Doctor, profesor de obstretică, născut în Severin (Mehedinți) la 1841 Octombrie 6. A intrat la 1857 în școala de medicină din Bucuresci, de unde după terminarea cursurilor, a plecat la Paris spre a complecta studiile sale. Intors în țară la 1867 cu titlul de doctor în medicină, este numit medic secundar la Institutul Maternitatea și mai tărziu profesor de teorie obstetricală și medic primar de consultațiuni gratuite la Maternitatea. Apoi e înaintat medic primar al acestui Institut, profesor de clinică la școala de moașe, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, membru în Consiliu sanitar superior, dem-

nităţi pe cari le ocupă de la 1886 până în present.

In timpul resbelului Independenţei (1877) D-rul Drăghiescu oferi serviciile sale gratuite pentru căutarea răniţilor şi i se încredinţă un serviciu la cazarma Malmaison unde era o ambulanţă.

El a scris şi publicat: *Consideraţiuni asupra Keratitelor* (1867). *Cate-va consideraţiuni asupra abvorturilor* (1870). *Cate-va consideraţiuni asupra polypilor uterini* (1870). *Arta Moşitului* etc, etc.

Dragu (C. Gheorghe).—Profesor, născut la 20 Decembrie 1866 în Comuna Coroeşti (Tutova). A făcut studiile sale în Bucureşci, obţinând diploma de licenţiat în litere şi filosofie, şi absolvent al şcoalei normale superioare. E profesor de filosofie la liceul Lazăr de la 1891. A publicat: *Metafisica şi sciinţa*, *Cât putem şti despre lume*, *Din obiceiurile şi viaţa sufletească a animalelor*, *Teoria evoluţiunei*, *Sciinţa şi morala* etc.

Drasch (Aloës). — Medic, de origină germană, născut într'un orăşel din Styria, venit în România pe la 1850. A fost mai întâiŭ doctor în Călăraşi şi apoi s'a strămutat în Bucureşci. Mare partisan al hydroterapiei, D-rul Drasch se poate considera ca intemeetorul în România al acestui sistem de tratament al boalelor interne.

Pe la început, cu două zeci de ani înapoi, când singur în ţara noastră curarisea tifosul prin băi de apă rece, trecea drept nebun. El a avut de altminterea pururea reputaţia de medic empiric, recurgând la medicamente drastice. Filantrop în cel mai mare grad, cu desăvârşire desinteresat, el a murit în 1894 sărac şi binecuvântat de clasele sărmane ale oraşului nostru.

Duka (Alexandru).— Notiţe biografice amănuţite lipsesc. Fost colonel în armată, a ţinut portofoliul Ministeruluĭ de resbel în cabinetul Dim. Ghica, de la 16 Noembrie 1868 până la 14 Iunie 1869.

Dulfu (Petre).—Publicist, născut la 1856 în Comuna Tohat (Ungaria). A făcut studiile sale în oraşul Baea Mare şi le a terminat la 1881 în Cluş, obţinând titlul de doctor în filosofie.

Venind în România, a fost numit mai întâiŭ profesor de pedagogie la şcoala normală preparatorie Carol I din Bucureşci, apoi director al şcoalei normale din Turnu-Severin. La 1887 a fost transferat în Bucureşci ca profesor de filosofie şi pedagogie la Asilul Elena Doamna, post pe care'l ocupă şi astăzi.

P. Dulfu a colaborat la mai multe reviste literare şi didactice, între cari la *Familia* din Oradea Mare, la *Educatorul*, *Lumina pentru toţi*, la *Revista Padagogică* din Bucureşci, unde a publicat mare parte din scrierile sale.

Scrierile sale sunt: *Ifigienia* tregedie (1879) *Studiŭ asupra activităţeĭ literare a luĭ Vasile Alexandri* (în limba maghieră 1881). *Etica saŭ morala filosofică* (1889). *Noţiuni de estetică* (1890). *Ispravele luĭ Păcală* (1894) premiate de Academia română; *Legenda Ţiganilor* (1896).

Dunka (Nicolae R.) = Căpitan, născut în Iaşi la 1837, încetat din viaţă în Cross-Keys (Virginia) la 31 Maiŭ 1862. Cu ocasiunea ocupăreĭ Moldoveĭ de către trupele austriace, a intrat în armata austriacă în 1854, regimentul 4 de husari. Ajuns la gradul de sub-locotenent, demisionează, în 1859 şi se angajează între cei *o mie* voluntari aĭ luĭ Garibaldi, făcênd campania Sicilieĭ şi a Napolitanieĭ începută la Marsala, terminată la Vulturno. Apoĭ intră în legiunea maghiară formată în Italia de către principalii emigraţi maghiari de la 1848 : Kosuth, Klapta, Türr, etc; demisionează în urma unuĭ duel, şi pleacă în America.

Aci, ia serviciul în armata Statelor de Nord cu gradul de căpitan în statul major al generaluluĭ Fremont şi ia parte la resbelul seccesiuneĭ. După treĭ luni de serviciŭ, cade lovit de un glonţ în piept la marea bătălie de la Crossy-Keys (Virginia) la 31 Maiŭ 1862.

Dunka (Titus Al.) — Inginer, căpitan, născut la Iaşi în 1845. A făcut studiile sale în ţară şi le a urmat apoĭ în Neapoli fără a le termina.

Incepênd cariera sa prin gradul de elev inginer în Batal. 1 de geniu din Moldova, (1861—62) a plecat apoĭ în Italia unde a luat serviciu în legiunea maghiară care combătea contra armateĭ Regeluĭ burbon Francisc. In 1863 şi 1864, el ia parte la revoluţia Polonieĭ ruseşti, apoĭ se anga-

jează ca inginer conductor la lucrările istmului de Suez.

Reîntors în țară, pleacă earăși în Italia la 1866, reintră în legiunea maghiară și combate sub ordinele lui Garibaldi în campania din Trentiu. In vara anului 1866, revine în țară pentru a intra în corpul de 10,000 voluntari formați sub comanda generalului Magheru și i se încredințează angajarea voluntarilor din Moldova.

La 1870 isbucnind resbelul franco-german, căpitanul Dunka ia serviciu în legiunea streină din armata franceză, e rănit la marea bătălie de la Orleans, și la bătălia de la Vendornne.

Intors în țară la 1872, își reia profesiunea de inginer pênă la 1877, când isbucnind resbelul Independenței, e primit cu gradul de căpitan și ia parte la asediul Plevnei.

In 1881, Dunka se duce în Africa, reia serviciu în armata franceză, face campania Tunisiei, a Sudului marocan, și a Sudanului.

După o viață așa mult sbuciumată, a reluat acum profesiunea sa de inginer.

E

Elefterescu (Lache).—Locotenent născut la 1 Ianuarie 1841, mort la 12 Ianuarie 1878. Intrat în oștire ca soldat la 1863, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1868. In timpul resbelului Independenței (1877-1878) face parte ca locotenent din Regimentul No. 6 de infanterie și moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Eliade (Ioan P).— Profesor, născut în Brașov la 25 Iulie 1827, unde a făcut și studiile sale. Intrat în învățământul public la 1859 a ocupat până la 1894 funcțiunele de profesor și revisor școlar.

A publicat: *Elemente de Pedagogie* (1868). *Școala primară și conductorul ei* (1872). *Desemn pentru școalele primare de fete* (1873). *Noțiuni de aritmetică* (1879). *Istoria Universală după J. Paroz* (1880). *Elemente de sciințe naturale și fisice.*

A colaborat la ziarele «*Amicul Școalei. Școala Romană* și *Tribuna școalei române.*

Elisabeta.—(Paulina, Elisabeta, Atilia, Luisa de Wied).

Regina Romănieĭ, născută la 17/29 Decembrie 1843 în castelul Monrepos pe valea Rhinului, fiica Principelui Hermann de Wied și a Principesei Maria de Nassau. A fost crescută în casa părintească și a arătat încă din copilărie cea mai mare tragere de inimă pentru literatură. Invățând cu înlesnire limba franceză, italiană, engleză, svedeză, a călătorit prin principalele orașe din Europa, petrecând timp îndelungat la Curțile domnitoare din Germania, Rusia, și urmărind cu un deosebit interes toată mișcarea literară de la diferitele popoare.

In limitele impuse de laconismul ce se cere unui dicționar, am arătat la cuvêntul **Carmen-Sylva**, meritele literare ale Suveranei noastre; ne rămâne aci să vorbim despre tot avêntul pe care Regina Elisabeta l'a dat școalelor noastre profesionale, despre interesul ce a purtat propășirei munceĭ femeilor, despre binefacerile Sale și creștineasca dragoste ce a purtat răniților din timpul resbelului Independenței.

Căsătoria Majestății Sale cu Regele Carol I, atunci Principe, s'a săvêrșit la Neuwied în 3/15 Noembrie 1869, iar la 12 Noembrie s'a sărbătorit întrarea în Capitală a Augustilor soți.

De îndată, voind să arate deosebita tragere de inimă ce are pentru clasele sărmane, Regina Elisabeta dărueste zece mii lei pentru a se distribui venitul lor la 8 fete sărmane, patru din Iași și patru din Bucuresci (16 Noembrie 1869). Apoi în 1870, vizitând Asilul Elena Doamna de la Cotrocenĭ, ia acest institut sub patronagiul Sĕu, dărueste 12.000 lei spre a se sĕvârși mai multe lucrări, iar la 27 Aprilie acelaș an, pune piatra fundamentală a bisericeĭ ce ridică în curtea Asiluluĭ.

La 1873, mai dărueste Asiluluĭ locul zis Fontâna Brâncoveanului. In acelaș timp, Majestatea Sa, care în scurt timp învețase perfect de bine limba română, începe să traducă pentru școale cărți didactice franceze

De la această epocă înainte, nu este serbare de binefacere, nu e act filantropic, la care numele Reginei Elisabeta să nu se găsească în frunte.

Majestatea Sa ia sub patronagiul Său Societăţile *Muncа*, *Furnica*, ale căror menire este se înlesnească vênzarea produsului muncei femeilor sêrmane precum: pânză ţărănească, costumele naţionale, velinţele, scoarţele etc. Majestatea Sa, întemeiază şi Societatea de binefacere *Elisabeta* cu scop de a da ajutoare, lemne, haine, copiilor sêraci, ear de două ori pe an la Paşte şi Crăciun împarte din caseta sa personală jucării la toţi copilaşii desmoşteniţi de soartă.

Pururea muncită de dorul să mai aline o durere, Regina fundează *Institutul Surorilor de Caritate*, dăruieşte acestui stabiliment o casă în strada Clemenţei şi suportă singură ani îndelungaţi toate cheltuelele întreţinerei acestui institut, până când îi dă o organisare destul de puternică spre a putea merge înainte.

Isbucnind resbelul Independenţei (1877-78), Majestatea Sa Regina Elisabeta arată un devotament admirabil. Clădeşte din averea Sa o baracă la Cotroceni şi acolo zi şi noapte, la căpătâiul bolnavilor, ca o adevărată soră de caritate, alină durerile cu câte-va cuvinte de mângâere, leagă rănile, şi mulţi braví îşi daŭ sfârşitul în braţele sfinteí femeí.

In amintirea acestor îngrijiri fără preget, Comitetul ales de soţiile ofiţerilor armateí noastre, oferă Majestăţeí Sa la 28 Noembrie 1880, în dar, o statue de marmoră represintând pe Regina Elisabeta legând rana unuí ostaş, ear poporul o supranumeşte de atunci: *Mama răniţilor*, nume pe care'l poartă cu aceeaşi mândrie ca acel de Regină a Romănieí.

Filantropia Suveraneí merge strâns legată cu interesul ce poartă pentru desvoltarea belelor arte şi literatureí noastre. Majestatea Sa dă în toţi anii audiţiuní muzicale săptămânale la Palat, scoate în evidenţă talentele multora, dă burse în străinătate tinerelor carí arată aplecare pentru cântec, muzică, pictură.

Din căsătoria Majestăţilor Lor Regele şi Regina, s'a născut un singur copil, la 27 Septembrie 1870, Principesa Maria, care a încetat din viaţă la 28 Martie 1874.

Eminescu (Mihail).—Poet, publicist, născut la 20 Decembrie 1849 în satul Ipăteşti (judeţul Botoşani) mort în Bucureşci la 15 Iunie 1889 într'un institut de alienaţi.

A făcut primele sale studii în gimnasiul din Cernăuţi, apoi părăsi şcoala pentru a se lua după trupa de teatru a D-neí Fanny Tardini, cu care percurse Transilvania Mai târziu, urmă câţi-va ani cursurile de filosofie ale Universităţilor din Viena şi Berlin, cu ajutorul ce primea de la Societatea *Junimea* din Iaşi. Intors în ţară la 1874 ocupă la 1876 funcţiunea de revisor şcolar şi director al Bibliotecei din Iaşi.

Indepărtat din acest post, în urma schimbăreí guvernuluí, Eminescu luă direcţiunea ziaruluí conservator *Timpul*. La Iunie 1883, fu lovit de primele simptome ale alienaţiuneí mintale; îşi mai revine puţin în fire în două rânduri, dar peste puţin timp muri în casă de sănătate.

Eminescu a publicat mai toate scrierile sale în *Convorbirile literare:* Ele aŭ fost adunate în volum prin îngrijirea d-luí T. Maiorescu, sub titlul *Poesií*, editura Socec.

Prosa luí Eminescu, *Sêrmanul Dionis*, *Fat-Frumos*, *din Lacrimă*, etc este adunată într'un volum publicat de D nul Mortzun: *Proză şi Versurí*. In 1891 s'a făcut şi o culegere ale articolelor politice publicate de Eminescu în *Timpul* de la 1880 la 1881.

Enăcescu (Ghenadie). — Episcop de Râmnic şi Noul Severin, născut în Iaşi la 1837, încetat din viaţă la Ianuarie 1898 în Neapoli (Italia). A făcut studiile sale la şcoala Treí Erarchi şi Seminarul Socola. La 1856 s'a călugărit şi a fost trimis la Athena spre a studia teologia. După treí ani, întors în ţară, ocupă postul de profesor la seminarul Socola; apoi de la 1860 la 1865 face studiile Academieí spirituale din Kiew. Intors în ţară, e numit director şi profesor al Seminaruluí Nifon. Hirotonisit arhiereŭ la 1864, e profesor la facultatea de teologie din Bucureşci, până la 1886, când este ales Episcop de Râmnic şi Noul Severin.

Scrierí: *Principií de filosofie* (1868). *Istoria filosofieí după Albert Suegler* (1869). *Stilistica* (1874). *Crestianismul în Dacia şi creştinarea Românilor* (1878). *Mitropolia Ungro-Vlachieí* (1880). *Istoria sfinteí Mănăstirí Sinaia* (1881). *Din istoria bisericească a Românilor* (1882). *Inbunătăţirea soarteí clerului* (1888). *Arhiva Episcopieí Râmnicului* (1888). *Iconografia* (1891). *Visite canonice*

(1890-1891). *Eraldica vechie a Românilor* (1894).

Ene (Constantin).—Maior, născut la 20 Decembrie 1831. Intră în armată ca sergent voluntar la 1857 şi e înaintat sub-locotenent în 1858, maior în 1869. In timpul resbelului Independenţei, face parte din Reg. 6 de dorobanţi şi moare în fruntea batalionului său în faţa Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Epureanu (Manolache Costache).— Bărbat de stat, născut în Bârlad la 1824, mort la Schlangenbad, ducatul de Nassau la 7 Septembrie 1880.

Studiile sale le a făcut în Heidelberg (Germania) şi întors în ţară îşi începu cariera politică participând la mişcarea revoluţionară din Moldova (1848) şi intrând în adunarea ad hoc a Moldovei. La 1860 el este presedinte al Consiliului sub domnia lui Vodă Cuza şi apoi presidează Contituantă din 1866, care se rosteşte pentru dinastia străină aleasă de ţară.

La 1871, formându-se guvernul conservator sub preşedenţia lui L. Catargiu, M. C. Epureanu îi dă sprijinul său şi ia pentru cât-va timp portofoliul Ministeruluĭ justiţieĭ de la Octombrie 1872 până la Martie 1873. Apoĭ trece în opoziţie, face parte din coaliţia de la Mazar-Paşa şi în 1876 Aprilie ia prezidenţia unuĭ Minister liberal până la 24 Iulie din acelaş an. Apoĭ peste cât-va timp combătu iarăşi guvernul liberal şi trecu cu opoziţia conservatoare.

Epureanu era un orator de mare talent, foarte satiric.

A publicat: *Chestia locuitorilor privită din punctul de vedere al Regul: organic* (1866) *Despre pretinsa rescumpărare a căilor ferate* (1879).

Eraclide (Constantin). — Jurisconsult născut la 1819 încetat din viaţă la 1875. A făcut studiile în străinătate şi a ocupat în magistratură funcţiunele de judecător, membru, preşedinte de Curte, procuror, membru şi preşedinte la Casaţie, membru în Consiliul de Stat şi prim preşedinte la Casaţie. Fost secretar general al Ministeruluĭ Justiţieĭ în 1863, apoĭ Ministru al Justiţieĭ de la 3 până la 17 Noembrie 1868, s'a retras din politică la această epocă.

C. Eraclide a publicat: *Dorinţele ţăreĭ* (1856). *Despre elementul monarhic în sistemul representativ* (1860). *Curtea de întăriturĭ şi notariatul* (1862). *Studiĭ practice asupra dreptuluĭ criminal* (1865.) *Femeea şi misiunea eĭ* (1870). *Explicaţiunĭ teoretice şi practice a codului civil* (1873).

C. Eraclide a fost profesor de drept la Univesitatea din Iaşi.

Erbiceanu (Constantin). — Profesor, teolog, născut la 1835 în Comuna Erbiceni, judeţul Iaşi. Licenţiat în teologie, profesor de drept bisericesc numit la 1892 în această calitate la Facultatea din Bucuresci, a fost ales în 1896 decan al facultăţeĭ de teologie.

A publicat: *Religiunea şi ştiinţa* (1885). *Istoricul seminaruluĭ Venianim* (1885). *Despre viaţa şi activitatea mitropolituluĭ Venianim Costache* (1888). *Viaţa şi activitatea P. S. Episcop: Neofit Seriban* (1888). *Istoria Mitropolieĭ Moldovieĭ şi Sucevei* (1888). *Tetra vanghelul diaconuluĭ Coresi* (1884). *Poesiile protosinghelului Naum Râmniceanu din 1821* (1890), *Cronicariĭ greci carĭ aŭ scris despre România* (1890). *Mihail Kogălniceanu*—biografie—(1891). *Religiunea în luptele Românilor* (1895).

C. Erbiceanu este membru al Academie române.

Esarcu (Constantin).— Bărbat politic născut în Bucuresci la 1836, fiul doctoruluĭ Esarcu. A făcut studiile sale la sfîntu Sava şi apoĭ la Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în medicină.

La 1864, e numit profesor de zoologie şi botanică la facultatea din Bucuresci, dar demisionează la 1873 spre a intra în diplomaţie. După ce şade cât-va timp la Athena şi Roma, se întoarce în ţara jertfiind toată activitatea sa pentru *Atheneul român*. Cu o sirguinţă admirabilă, ne cruţând nici sacrificiŭ nici rugăciunĭ, nici muncă, isbuteşte să adune printr'o loterie publică fondurile necesare şi ridică monumentul din grădina Episcopieĭ.

La 1891 C. Esarcu a fost câte va luni Ministru de Externe în cabinetul de sub presidentia Generaluluĭ J. Florescu de la 21 Februarie la 27 Nov. 1891.

Ca diplomat, a representat ţara la Roma şi Athena.

A publicat: *Curs de ştiinţele naturale* (1864) *Stefan cel mare, documente descoperite în ar-*

hiva din Veneţia (1874). *Documerte descoperite în arhiva Italiei* (1878). *Rolul monumentelor în istoria unuĭ popor* (1883) *Atheneul Român* (1888). *Discursurĭ*, rostite la Atheneŭ.

Evolceanu (Dimitrie).—Născut în Botoşanĭ la 1 Oct. 1865. A făcut primele studiĭ în oraşul său natal, iar cele superioare în şcoala normală superioară şi Uuiversitatea din Iaşi, de unde eşi cu titlul de licenţiat în şciinţele istorico-filologice. Obţinând prin concurs o catedră de limba română la liceul din Bârlad şi un stipendiŭ din fondul «Iosif Nicolescu», studiă de la 1889-1894 filologia latină în Collège de France şi Ecole des Hautes Etudes din Paris, şi la Universităţile din Bonn şi Berlin.

Intors în ţară, a fost numit conferenţiar de limba latină la Universitatea din Bucureşcĭ. A scris în *«Convorbirĭ Literare»* din al căror comitet de redacţie face parte, studiĭ de critică literară asupra poesiilor d-lor Cosbuc, Gheorghe din Moldova, Artur Stavri, Vlăhuţă, Haralamb Lecca, asupra drameĭ «Mort fără lumânare» a d-luĭ I. Bacalbaşa, romanelor d-lor Ciru Oeconomu şi C. Nottara şi novelelor d-neĭ Sofia Nădejde.

F

Fabian (Vasile). — Profesor născut în satul Ruşiĭ Bărgăului (Ardeal) la Decembrie 1795, încetat din viaţă la 7 Aprilie 1836 în Iaşi. A făcut studiile în şcoala germană militară din Năsĕud şi la gimnasiul din Blaşiŭ, apoĭ a urmat cursurile academice la Oradia-Mare.

La 1820 în luna Noembrie, Vasile Fabian a fost adus de G. Asaki la Iaşi ca profesor la seminarul din Socola; dar peste puţin isbucnind mişcarea revoluţionară din 1821, V. Fabian fu silit să treacă în Basarabia, unde trăi până la 1822. La această epocă se reîntoarce Iaşi, dă mai ales lecţiunĭ în case particulare, şi în diferite împrejurări e trimis ca delegat din partea Statuluĭ la Sibiu cu depeşi către consulul general rusesc.

La 1828, înfiinţându-se gimnasiul din Iaşi, V. Fabian e numit profesor de matematică, geografie şi limba latină până la 1834 când e numit profesor de filosofie la Academia Mihăileană.

A publicat: *Moldova la 1821. Schimbarea soarteĭ Moldoveĭ. Geografia cinterimuluĭ. Glasul viitoruluĭ* (poesie).

Faka (Constantin). — Autor dramatic şi poet născut în Bucureşcĭ la 1790, încetat din viaţă la 6 Martie 1845. A făcut studiile sale pe la şcoalele greceşti din acele vremurĭ şi s'a distins mai ales prin spiritul său sarcastie. A publicat: *Franţuzitele*, comedie şi câte-va satire, precum: *Ministrul, Vulpea, Blestemul Lumeĭ.*

Fălcoianu (Scarlat). — Jurisconsult, născut în Bucureşcĭ la 26 Octombrie 1828 încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 26 Octombrie 1876. A făcut studiile sale în colegiul sfântu Sava şi apoĭ fu trimis la Paris unde termina dreptul. Reîntors în ţară la 1854 fu numit substitut de procuror la parchetul înalteĭ Curţi şi mai pe urmă Preşedinte al Trib. Civil de Ilfov.

Indată ce se institui Căimăcămia principeluĭ Al. Ghica, Scarlat Fălcoianu fu numit director al Ministeruluĭ Justiţieĭ. Apoĭ mai târziŭ, înainte de unirea definitivă fu cât-va timp Ministru de Externe sub domnia luĭ Al. Ion Cuza şi în urmă trecut preşedinte al Curţeĭ de Apel din Bucureşcĭ.

O dată cu înfiinţarea Curţeĭ de Casaţiune la 1861, Scarlat Fălcoianu a fost numit membru la Inalta Curte unde a funcţionat până la moartea sa ca membru, preşedinte de secţiune şi prim preşedinte.

Osebit de servicile eminente ce acest bărbat a adus ţăreĭ ca magistrat el a luat parte cu folos la Consiliul general al Instrucţiuneĭ publice.

Fălcoianu (Ştefan). — General de divisie, născut la 6 Iunie 1835. A intrat în şcoala militară ca elev la 7 Aprilie 1854, şi a fost înaintat sub-locotenent în 1856. Maior în 1865, apoĭ trecut în neactivitate la 1869, a reintrat în activitate la 1877 Aprilie cu gradul de colonel. Isbucnind resbelul Independenţeĭ şi colonelul Barozzi fiind chiemat în funcţiunea de secretar general

al Ministeruluĭ de Resbel, Ştefan Fălcoianu este numit şef de stat-major general al armateĭ române de operaţiune. În această calitate, el formează coloanele de atac înaintea Plevneĭ, înaintea Vidinuluĭ; negociază predarea Vidinuluĭ, subscrie convenţiunea de predare a acesteĭ cetăţi către armata română.

Înaintat general de brigadă la 1883, Ştefan Fălcoianu e numit ministru de resbel la 23 Iunie 1884 în cabinetul Ion Brătianu până la 13 Ianuarie 1886 când dimisionează din funcţiunea de Ministru. La 1892, înaintat general de divisie, îşi reia funcţiunea de şef al mareluĭ stat-major al armateĭ.

La 1895, generalul Fălcoianu trece la pensie.

Felix (Iacob).—Medic, născut în Austria la 6 Ianuarie 1832 (împământenit la 1871); a făcut studiile liceale la Praga, cele universitare la Viena, unde a dobândit gradul de doctor în medicină şi în chirurgie în Ianuarie 1858. A trecut examenul de liberă practică la Bucureşci la August 1858.

Apoĭ a fost rĕnd pe rĕnd: 1858, Medic al oraşuluĭ Oltenita.; 1859 Medic al judeţuluĭ Muşcel; 1861 Medic de coloare la Bucureşci; 1862 Profesor la şcoala naţională de medicină; 1863 Inspector al serviciuluĭ sanitar şi membru al Consiliuluĭ Medical superior; 1865 Medic-şef al oraşuluĭ Bucureşci; 1869 Profesor la facultatea de medicină; 1880 Membru al Academieĭ Române; 1892 Director general al serviciuluĭ sanitar până în present; 1893 Delegat al guvernuluĭ român la conferinţa sanitară internaţională din Dresda; 1877-78 în timpul resbeluluĭ, Director al spitalelor militare din Turnu-Măgurele.

Scrieri: *Despre alimentaţiunea ţĕranuluĭ.* (1861). *Observaţiunĭ asupra Pelagreĭ.* (1862). *Apele Bucurescilor* (1864). *Tractat de Igienă publică şi de Poliţie sanitară. Partea I* (1870). *Die oeffentliche Gesundheitspflege în Bucarest* (1871). *Zur Actiologie des Scorbutes.* (1871). *Hygienische Studie über Petroleum* (1872). *Traiul ţĕranuluĭ.* (1876). *Despre mişcarea populaţiuneĭ Românieĭ* (1880) *Crescerea igienică a copiilor* (1880). *La situation hygiènique de Bucarest.* (1882). *Sur la Prophylaxie de la Pellagre,* (1882). *Profiloxia Pelagreĭ* (1883). *Darea de seamă asupra congresuluĭ al IV internaţional de igienă.* (1883). *Die sanitären Zustände Rumäniens* (1883). *Darea de seamă despre exposiţiunea internaţională de igienă din Londra* (1884). *Despre desinfecţiune.* (1885). *Manual elementar de igienă pentru şcoalele rurale* (1885), *Progresele igienice în ceĭ din urmă anĭ* (1885). *Preveţiunea tuberculoseĭ* (1886). *etc, etc.*

Ferdinand (Victor, Albert, Mainrad de Hohenzollern). — Principe al Românieĭ, Moştenitorul Coroaneĭ, fiŭ al A. S. Principeluĭ Leopold de Hohenzollern şi nepot al M. S. Regeluĭ Carol I.

S'a născut la Sigmaringen în 12 (24) August 1865. Clasele secundare le a urmat la Düseldorf, apoĭ numit oficer de a dreptul în virtutea prerogativelor de carĭ se bucură principiĭ de sânge din Prusia, a plecat la Cassel unde a terminat cursurile scoaleĭ militare de rĕsboĭ. În urmă, a intrat sublocotenent în Regimentul I-iŭ de guardă imperială germană la Potsdam.

După duoĭ anĭ de practică, a mers la Universităţile din Tubingen şi Leipzig unde a urmat cursurile de economie politică, sciinţele financiare, dreptul roman.

Pentru limba română, în timpul şederei sale în Germania, Principele Ferdinand a avut de profesor de la 1883 şi pênă la terminarea studiilor sale, pe d. V. Păun.

La 18 Martie 1889, în lipsa unuĭ moştenitor direct al Tronuluĭ, A. S. Principele Ferdinand a fost desemnat ca Moştenitorul Coroaneĭ.

Intrat în armata română maĭ întêiŭ cu gradul de căpitan în Regimentul No. 3 de infanterie la 26 Aprilie 1889, a înaintat maior comandant al Bat. 2 de vênătorĭ la 29 Decembrie 1892, apoĭ la 1895 Ianuarie 1-iŭ locot.-colonel, cap al aceluiaş batalion. La 1895 Ianuarie, ia comanda Regimentuluĭ No. 4 de roşiorĭ cu gradul de colonel.

La 22 Aprilie 1892, A. S. Principele Ferdinand s'a logodit la Potsdam cu Principesa Maria Alexandra Victoria, ducesă de Saxa. La 29 Decembrie acelaş an s'a celebrat căsătoria Alteţelor Lor la Sigmaringen, iar la 23 Ianuarie 1893 perechea princiară face intrarea sa în Capitala ţĕreĭ.

Cu această ocasiune şi în această zi, se celebrează la 32 de biserici din Bucureşci, 32 de căsatoriĭ între sătenĭ şi sătence veniţi din toate judeţele. Nuniĭ lor aŭ fost A. S. Principele Ferdinand şi A. S. Principesa Maria.

Din căsătoria Principeluĭ Moştenitor s'aŭ născut duoĭ copiĭ: Principele Carol la 2

Decembrie 1893 şi principesa Elisabeta la 29 Septembrie 1894.

La Aprile 1897, A. S. Principele Ferdinand, atins de friguri tifoide, era cu desăvîrşire considerat ca pierdut, şi salvarea Sa, graţie îngrijirilor ce'i aŭ fost date de doctorii C. Buicliu, I. Cantacuzino, W. Kremnitz, se poate considera ca o minune, căci preotul recita deja la căpătîiul bolnavuluĭ rugăciunele pentru ceasul morţeĭ.

Numeroasele manifestaţiuni făcute Principeluĭ moştenitor cu prilejul acesteĭ crude boale, şi pornite din toate treptele societăţeĭ, aŭ arătat iubirea ce întreaga ţară păstrează dinastieĭ.

Astăzĭ, Moştenitorul Tronuluĭ este pe deplin restabilit.

Fĕtu (Anastase). — Doctor, filantrop, născut la 21 Decembrie 1815 la Muşata (Fălciu) încetat din viaţă în laşi la 3 Martie 1886.

A început studiile sale la şcoalele publice din Iaşĭ şi le a terminat la Viena la 1842, obţinênd gradul de doctor în legĭ, apoĭ trecu la Paris unde desăvîrşi studiile medicale în 1848. Intors în ţară, fu numit medic al Iaşilor şi apoĭ al miliţiilor moldoveneştĭ. La 1855 el întemeează *Societatea pentru încurajarea tinerimeĭ române la învăţătură* şi'ĭ dărueşte un capital însemnat. La 1856, pune fondamentul grădineĭ botanice din Iaşĭ, cheltuind din averea sa pentru acest scop 50,000 leĭ; apoĭ la 1859 alcătueşte un proect de organizare al poliţieĭ sanitare. El a lăsat Academieĭ 10,000 leĭ pentru facerea prin concurs a uneĭ harte sciinţifice a ţăreĭ şi 17,000 leĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşĭ pentru a se veni în ajutorul bolnavilor.

Principalele sale scrierĭ sunt: *Des signes des maladies du cœur* (1848). *Descrierea şi întrebuinţarea apelor simple şi a apelor minerale din Moldova* (1851). *Manual pentru învăţătura moaşelor* (1852). *Enumeraţia speciclor de plante cultivate în grădina botanică din Iaşĭ* (1861). *Proect de organisarea poliţieĭ sanitare în România* (1863).

Anastase Fĕtu, a fost ales membru în Divanul ad-hoc din Moldova, şi în nenumĕrate rînduri deputat şi senator în Corpurile legiuitoare după Unire. El era membru al Academieĭ Române încă de la Septembrie 1871.

Filimon (Nicolae). — Prosator, născut în Bucurescĭ la 1819, mort în acest oraş la 1865. A dus o viaţă foarte sbuciumată, fiind rênd pe rênd, cântăreţ de biserică, corist la teatru, flautist într'o orchestră, critic la un ziar, romancier şi la urma urmelor funcţionar la Arhiva Statuluĭ.

Posedând un spirit de observaţiune foarte adânc şi mult talent, el a scris: *Excursiunĭ în Germania meridională* (1860). *Mateo Cipriani, Oraşul Bergamo, Slujnicarĭĭ* (1861). *Ciocoiĭ vechĭ şi noĭ* (1863).

Filipescu (Alexandru). — Om politic născut în Bucurescĭ la 1775, încetat din viaţă la 1856. A primit o educaţiune foarte îngrijită în streinătate şi în ţară, şi era versat în cunoştinţa limbelor latine, elene vechie şi modernă, franceză, italiană. Delegatul boerilor pe lângă Tudor Vladimirescu la 1821, şi'a îndeplinit misiunea atât de îndemănatic, în cât a fost supranumit *Vulpe*.

Logofĕt al Dreptăţeĭ când se afla în ţară generalul Kisselef, trecu apoĭ la Ministerul de externe. A luat parte la redactarea regulamentuluĭ organic. La 1842 a contribuit mult dinpreună cu Filip Leng la alegerea Domnitoruluĭ George Bibescu care'ĭ conferi maĭ têrziŭ rangul de *Mare Ban*.

Filipescu (Constantin G.).—Fiul mareluĭ ban Jordache Filipescu, născut la 1804, încetat din viaţă la 1842 Februarie.

A făcut studiile în Francia. Intors în ţară la 1829, a intrat în oştirea românească la formarea eĭ şi a înaintat pênă la gradul de colonel. A fost în urmă efor al Scoalelor, deputat în obştească adunare, judecător la divanul civil, mare postelnic şi mare logofĕt al Credinţeĭ.

In timpul administraţiuneĭ principeluĭ Kisselef, acesta l'a luat ca secretar particular al sĕŭ.

Filipescu (Constantin N.). — Născut în 1807. A făcut studiile la Paris în 1829. I'şi desveli strălucitele calităţĭ de orator, când pentru prima oară abordând tribuna în 1844, în obştească adunare, denunţă printr'un discurs ce ţinu maĭ multe zile, concesiunea minelor către Rusia (afacerea Trandafirof).

Ministru de finanţe în guvernul revoluţionar de la 1848, plecă după revoluţie în exil unde publică, în limba franceză o lu-

crare însemnată sub titlul *Mémoire sur les conditions d'existence des Principautés danubiennes.*

El muri în exil, la Paris, în 1854, fiind abia în vêrsta de 47 anĭ.

Ingropat la Filipeşti — Brăila, poetul G. Creţeanu a compus pentru mormêntul sĕŭ următorul epitaf:

Urmând cu vrednicie tradiţia strămbună,
Inrĕuri streine bravă dupĕ tribună,
Şi când sună cea oră solemnă 'a deşteptărei
Costache Filipescu, păru 'n fruntea mişcăriĭ.
Pe ţĕrmurile Seneĭ, în urmă exilat
Muri, şi de'al sĕŭ frate aci fu transportat.
O juni generaţiĭ, morméntu'ĭ salutaţi,
De patrie şi onoare aci vĕ inspiraţi!

Filipescu (Gheorghe).—Cunoscut sub numele de *Dadu* Filipescu. Colonel de cavalerie, născut în Bucurescĭ la 1811, a încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1889 Decembrie. A intrat în oştire ca soldat la 1843 şi a înaintat sub-locotenent la 1846. Liberat din oştire la 1848, pleacă în Rusia, urmează cursurile şcoaleĭ de cavalerie din Moscova şi intră în armata rusească, unde stă până la 1859. La această epocă, dupe ce luase parte la resbelul din Crimea, şi căpătase pentru bravura sa o spadă de onoare, reintră în armată română cu gradul de căpitan. Colonel în 1867, faca parte din statul-major al Majestăţeĭ Sale Regeluĭ Carol I-iŭ, pe atuncĭ Principe.

Demisionat earăşĭ din armată şi trecut la pensie, reintră în oştirea rusească când isbucneşte resbelul Independenţeĭ (1877-78) şi este ataşat ca adjutant pe lângă marele Duce Nicolae, fratele Impĕratuluĭ.

Filipescu (Gheorghe C).—Născut în Bucurescĭ la 1840. A făcut studiile în Germania şi Austria, apoĭ a intrat în armata Moldoveĭ cu gradul de sub-locotenent şi a fost adjutantul Pricipeluĭ Cuza.

Demisionat din armată la 1863, s'a stabilit în Bucurescĭ.

Numit mareşal al Curţeĭ A. S. Principeluĭ Carol I-iŭ la 1866, a ocupat această înaltă demnitate pênă la 1874.

Trimis atuncĭ ca agent al ţăreĭ la Petersburg, a păstrat acest post pênă la 1876 când a demisionat în urma retragereĭ guvernuluĭ L. Catargiu.

Filipescu Ion (A.). — Supranumit *Vulpache,* fiul luĭ Filipescu Vulpe, om politic, născut la 1811, încetat din viaţă la August 1863.

A făcut studiile sale în Francia de unde s'a întors în 1835 cu titlul de licenţiat în drept, ocupând funcţiunile judecătoreştĭ de membru la Tribunalul Ilfov şi apoĭ membru la Curte. Retras din ţară când a isbucnit revoluţia de la 1848, s'a reîntors sub domnia luĭ Ştirbey când a fost numit secretar de stat (Ministru de Externe) şi apoĭ logofăt al Dreptăţeĭ. La 1856, a fost preşedinte al Comisieĭ Sfatuluĭ Orăşenesc, ear dupĕ plecarea luĭ Vodă Al. Ghica, e numit Caimacam dinpreună cu Manolache Băleanu şi Iancu Manu.

A lucrat maĭ târziŭ pentru Unirea Principatelor şi a fost Ministru al Justiţieĭ la începutul Domnieĭ luĭ Cuza. Ales de maĭ multe orĭ deputat al judeţuluĭ Dolj, era în 1863, vice-preşedinte în Adunarea Deputaţilor. La 1845 se căsătorise cu fiica cea mare a luĭ Vodă Bibescu, domniţa Elisa.

Filipescu (Iordache).—Om politic născut la 1765, încetat din viaţă la 1855. Bărbat cu multă erudiţiune, a ocupat funcţiunele cele maĭ importante în Stat. A fost mare vornic şi mare ban-Ministru de Interne până la 1835. In anul 1834 a fost cel maĭ serios candidat la domnie susţinut de partidul liberal, dar combătut de Ruşĭ. Alegându-se Alexandru Ghika, servi sub dânsul ca Ministru de Interne până la 1835.

La 1843 dupe retragerea Domnitoruluĭ Al. Ghika, fuse caimacam din-preună cu Th. Văcărescu şi M. Cornescu de la 15 Oct. 1842 până la Ianuarie 1843. Sub domnia luĭ Bibescu a fost Preşedinte al Sfatuluĭ de la 29 Iunie 1843 până la 29 Iunie 1846 şi Ministru de Interne până la 11 Maĭ 1847. Sub domnia luĭ Ştirbey a maĭ fost Ministru de Interne de la 1-iŭ Septembrie 1849 până la 4 Maĭ 1854.

Filipescu (Nicolae).—Om politic, născut în Bucurescĭ la Decembrie 1861. A făcut studiile sale în streinătate, luând la Paris diploma de licenţiat în drept. Intors în ţară s'a pus dupĕ puţin timp împreună cu alţĭ tineriĭ în capul ziaruluĭ *Epoca,* organ de luptă în contra partiduluĭ liberal de la 1884 până la 1888, când acest ziar s'a contopit cu *Constituţionalul.*

Ales deputat al colegiuluĭ al 3-lea de

Brăila, a representat în Cameră de la 1887 până la 1895 neîntrerupt interesele acestuĭ județ. La 1893 a fost ales Primar al Capitaleĭ, și a ocupat această funcțiune până la 1895 Octombrie când a fost disolvat Consiliul comunal în urma venireĭ la putere a guvernuluĭ liberal.

La 1895, Noembrie, a redeschis ziarul *Epoca*, organ de luptă conservator contra guvernuluĭ liberal.

A publicat câte-va broșurĭ, între carĭ: *Partidele politice* (1890) *Cestiunea țĕrănească* (1891) *Albiĭ și roșiĭ* (1894) *Către un nou ideal* (1897).

Flechtenmacher (Alexandru).—Violonist, compositor muzical ,născut în Iași la 23 Decembrie 1823 încetat din viață în Bucurescĭ la 28 Ianuarie 1898. A arătat încă din fragedă copilărie multă tragere de inimă pentru muzică, astfel în cât la vêrsta de 9 anĭ, cânta deja prin concerte.

La 1837, marele logofĕt Costache Konache, 'l trimise la Viena ca bursier spre a urma cursurile pentru vioară și compozițiune. Intors în țară la 1840, ĭ'l regăsim capelmaestru al Teatruluĭ național sub direcțiunea M. Millo în 1844, pĕnă la 1847 când Vodă Mihail Sturza ĭ'l trimite earăși în streinătate spre a se perfecționa în arta sa. El pleacă la Paris, dar evenimentele politice de la 48, ĭ'l recheamă în țară, și după ce trece pe la teatrul din Bucurescĭ la 1852, pe la teatrul din Craiova la 1853, earăși pe la Iași, el se fixează în Bucurescĭ la 1858.

La 1861, Flechtenmacher este numit profesor de muzică la o școală a Statuluĭ din Capitală, și la 1864 profesor la Conservatorul din Bucurescĭ, post pe care l'a ocupat până la 1894 când a fost trecut la pensie.

Acest compositor a contribuit mult la popularisarea repertoriuluĭ autorilor noștriĭ dramatici. El a scris muzica pentru *Insurățeiĭ Chiriția la Iași*, *Chiriția în provincie*, *Baba Hârca*, *Scara Mățeĭ*, *Urâta Satuluĭ*, *Cimpoiul Draculuĭ*, *Craiŭ Nou*, *Fata de la Cozia*, etc, etc. Intre operile sale, trebue sĕ numĕrăm o *colecțiune de cântece naționale*, tipărite la Socec.

Flechtenmacher (Christian). — Profesor, jurisconsult, adus din Transilvania de către vornicul Mihai Sturdza și numit la 1831 profesor de legislație la școala Vasiliană din Iași, unde a predat 18 anĭ cursurile sale.

Dinpreună cu Damaschin Bojinca, a tradus în limba română codul Calimah.

Flechtenmacher (Maria). — Artistă dramatică, născută în Bucurescĭ la Noembrie 1838, încetată din viață la 14 August 1888. După ce a urmat câte-va clase primare, a îmbrățișat din copilărie cariera dramatică la 1850, debutând la un teatru din Brăila. Apoĭ a intrat în trupa luĭ C. Mihăileanu la Craiova și la 1853 s'a căsătorit cu compositorul muzical Alex. Flechtenmacher, și a maĭ jucat pe scena teatruluĭ din Bucurescĭ

In afară de activitatea s'a artistică, Maria Flechtenmacher a publicat *Poesiĭ și proză* un volum (1871).

Fleva (Nicolae).—Om politic, născut în Focșanĭ la 1840. A făcut studiile sale la liceul Sfântu Sava și apoĭ a urmat cursurile Universitățeĭ din Neapole, unde a luat diploma de licențiat în drept.

Intors în țară la 1867, intră imediat în luptele politice și se distinge maĭ ales prin violențele sale ca agitator al maselor populare.

Ales deputat imediat de alegătoriĭ din Focșanĭ, e vecinic amestecat la toate turburările și toate mișcările de stradă.

Inaintea juraților din Târgoviște, este apărătorul celor amestecați în mișcarea revoluționară din Ploești de la 26 Martie 1870.

Primar al Capitaleĭ sub guvernul Ion Brătianu, demisionează la 5 Iunie 1886 și devine unul din membriĭ ceĭ maĭ activi și turbulenți aĭ opositieĭ-unite, provocând dese întruniri publice în carĭ se distinge prin violența limbagiuluĭ sĕŭ.

In Cameră din care face parte, urmează asemenea o crâncenă opoziție contra guvernuluĭ și din cauza unuĭ discurs maĭ agresiv, ĭ'și atrage un duel cu d-nu Pherekyde Ministru de Externe. In acest duel e rănit de un glonț în mâna stângă (14 Ianuarie 1887).

Arestat la 15 Martie 1888, e depus preventiv la Văcărești pentru că se pusese dinpreună cu alte personalități politice în capul manifestanților carĭ aŭ năvălit în curtea Mitropolieĭ, cerând demisiunea guvernuluĭ Ion Brătianu.

Pus în libertate după constituirea nouluĭ guvern Th. Rosetti, N. Fleva se raliază la

partidul liberal din nou şi reîncepe o campanie de agitaţii contra conservatorilor.

La 4 Octombrie 1895, formându-se Ministerul D. Sturdza, N. Fleva ia portofoliul Ministeruluĭ de Interne, dar pentru scurt timp, căcĭ la 15 Ianuarie 1896 este nevoit sĕ demisioneze din cauza neînţelegerilor dintre dênsul şi ceĭ lalţĭ colegĭ aĭ sĕĭ în privinţa moduluĭ prea democratic cum administra departamentul ce i se încredinţase.

In urma retragereĭ sale de la guvern, întemează ziarul *Dreptatea* şi devine şeful grupuluĭ liberal-democrat.

N. Fleva a publicat maĭ multe broşurĭ, între altele: *Prerogativele Adunăreĭ deputaţilor* (1877) *Discuţia generală asupra legeĭ comunale* (1886) *Dare de seamă către cetăţenĭ* (1886) *Misterele Poliţieĭ Capitaleĭ* (1887) *Gheşefturile de la Ministerul da rezbel* (1888) *Regim autrocratic* (1893).

Florescu (Alexandru Em).—Născut în Braşov la 22 Ianuare 1822. A făcut studiile sale în liceul Sfintu Sava, apoĭ a intrat la 1840 ca copist la Secretariatul Statuluĭ, unde a înaintat pĕnă la funcţiunea de secretar. La 1846 pleacă la Paris spre a studia dreptul şi urmează cursurile 2 anĭ.

Dupĕ revoluţiunea de la 1848, s'a întors în ţară şi a fost în diferite rênduri prefect de judeţ şi la urmă prefect de poliţie în Bucureştĭ.

Dupe ce face parte din divanul ad-hoc, este numit în 1857 Director la Ministerul de Interne apoĭ Ministru de control de la 24 Martie 1862 pênă la 24 Iunie acelaş an şi Ministru al Lucrărilor Publice de la 24 Iunie până la 11 Octombrie 1862.

In diferite rênduri, Al Em. Florescu a făcut parte din parlament, ca senator saŭ deputat.

Florescu (Bonifaciu).—Profesor, publicist, născut la Pesta (Ungaria) la 27 Aprilie 1848. Elev al liceuluĭ Louis-le-Grand din Paris, licenţiat în litere de la Rennes, e profesor de limba tranceză la liceul Sfintu Sava din Bucurescĭ de la 1843 şi pênă în present cu o micĭ întrerupere între 1874-1876 şi între 1882-1883.

A scris şi publicat în diferite reviste literare: *«Dacia sub jugul Goţilor» Istoria în cântece populare. Poetul Grigore Alexandrescu, Etiam contra omnes.* A înfiinţat ziarele *Portofoliul român* (1880-1881) *Biblioteca omuluĭ de gust*; *Dacia viitoare,* dispărute în curând. Lucrările sale maĭ principale sunt: *Curs metodic de limba franceză, Versification française, Hisioire de la litterature française* 2 vol. *Poésie lyrique française. Istoria în tablouri, Ritmuri şi rime, Buffon, discours sur le style. Studiĭ literare, etc.*

Florescu (Ion Em).—Om politic, general de divisie, fiul vorniculuĭ Manolache Florescu, născut la 1819 în Râmnicu Vâlcea, încetat din viaţă la 22 Maĭ 1893 în Paris.

A făcut studiile sale la colegiul Sfintu Sava şi apoĭ a terminat cursurile şcoaleĭ de stat-major din Paris. Reîntors în ţară, intră în armata română şi e însărcinat de principele Bibescu cu organizarea oştireĭ, când crează cea d'ântĕiŭ şcoală militară. La 1854 având gradul de Colonel, face campania în timpul rezbeluluĭ Orientuluĭ ca oficer de ordonanţă al generalilor Lüders şi Dannenberg, din armata rusă. La 1859, generalul Florescu e Ministru de rezbel al ambelor Principate, dupĕ unire; apoĭ demisionează şi revine în capul acestuĭ departament de la 30 Sept. 1862 până la 12 Octombrie 1863. In 1865, generalul Florescu face parte din cabinetul Kretzulescu ca Ministru de Interne şi Lucrărĭ publice de la 14 Iunie până la 30 Ianuarie 1866. Maĭ tĕrziŭ, în cabinetul Lascăr Catargiu, el ia încă o dată portofoliul Ministeruluĭ de Rezbel şi'l ţine de la 14 Martie 1871 pînă la 4 Aprilie 1876, când devine preşedinte al Consiliuluĭ pentru câte-va zile, şi apoĭ demisionează.

La această epocă, dinpreună cu ceĭ lalţĭ colegi aĭ sĕĭ din guvernul conservator, este pus sub acusare şi i se refuză autorisarea de a participa la rezbelul Independenţeĭ din 1877.

Guvernul liberal, renunţând la decisiunea sa de a merge înainte cu darea'n judecată a foştilor Miniştrii conservatorĭ, generalul Florescu reintră în viaţa politică; membru al partiduluĭ conservator, el este ales preşedinte al Senatuluĭ în 1890 şi în 1891 formă sub preşidenţia sa un guvern conservator care nu ţinu însă de cât puţine lunĭ, fiind compus numaĭ din elemente disidente.

Retras de la putere la 27 Noembrie 1891, generalul Florescu a plecat în streinătate spre a'şĭ căuta sănătatea şi a încetat din viaţă la Paris în 1893.

Generalul I. Em. Florescu a publicat: *Teoria dăreĭ la semn* (1845) *Datoriile Os-*

tașului (1876) *Contingentul armatei* (1877) *Situațiunea* (1877) *Instituțiunea militară bazată pe școală* (1888) *Fortificațiunile* (1889) *Armatele vechii și moderne* (1890).

Florian (Aron).—Publicist, născut la 1805 în Ardeal (Transilvania,) mort la 1887 în București. Terminând studiile sale în Pestha, a venit în București la 1826, adus de Const. Golescu care i'a încredințat conducerea școalei primare ce înființase la moșia sa Goleștĭ. La 1836, a fost numit profesor de istorie la Sfîntu Sava, ear mai tîrziŭ membru în consiliu de instrucțiune.

Amestecat cât va timp în viața politică, participând la mișcarea revoluționară din 1848, Aron părăsește țara, se reîntoarce în Ardeal ca redactor al unuĭ ziar fondat de Mitropolitul Șagună, trece la Viena unde colaborează la alt ziar și apoĭ se reîntoarce în România.

Acestuĭ publicist se datorește: *Istoria Principatelor* (1835-1838) *Dicționarul Francezo-Român*, în colaborare cu Hill și Poenaru; *Catechismul omuluĭ creștin* (1839) *Geografia, Istoria generală pe seama școaleĭ, Mihai Bravul* (1852), etc.

Fontaninu (Gheorge).—Profesor, născut în Brașov la 1825, încetat din viață în Craiova la 24 Aprilie 1866. Invățătura primară a făcut'o în Sibiŭ, liceul în Pesta și cursurile universitare în Viena. Intors în țară, a fost numit la 1851 Director al gimnasiuluĭ din Craiova, și profesor de limba latină ocupând această funcțiune treĭzecĭ de anĭ

Singura sa publicațiune este: *Geografia fizică și matematică* (1855).

Formac (Constantin). — General de brigadă în reservă, născut la 1830 Martie 8, încetat din viață în București la 27 Maĭ 1897. S'a înrolat în armată ca junkĕr la 1847, și a fost înaintat sub-locotenent la 1850. Liberat la 1855, a reintrat în armată la 1856 și a fost înaintat ofițer superior la 1865, colonel la 1882, general de brigadă în reservă la Aprilie 1890 când a demisionat din armată.

In timpul rezbeluluĭ Independenței 1877-1878, s'a distins prin vitejia sa și a prins în două rênduri convoiurĭ turcești, primind mulțumirile generalilor ruși Arnoldi și Gurko.

Fotiade.— Cumnatul caimacamuluĭ Vogoride și agentul sĕŭ la Constantinopole, trimis acolo spre a zădărnicĭ încercările de unire a Principatelor.

Fotino (Androcle.) —Medic, Inspector general de brigadă, născut în Brăila la 1834 Noembrie 11. Studiile liceale și primele studiĭ medicale le-a făcut în Grecia la Atena și în urmă s'a dus la Paris pentru complectarea studiilor sale medicale.

La 1860 s'a întors în țară, și a practicat medicina în București. Tot în acelașĭ an, cu ocasiunea organizăreĭ «Serviciuluĭ Sanitar Militar» a intrat în armată ca medic militar, cu gradul de medic de Regiment Cl. II-a. I s'a încredințat atunci Secțiunea Chirurgicală de bolnavĭ la Spitalul militar din Bucureștĭ, și a fost însărcinat să facă un curs de Clinică chirurgicală în serviciul sĕŭ.

La 1862 a fost numit secretar al Consiliuluĭ Medical Superior Civil, funcțiune pe care a ocupat-o până la 1865, când a demisionat.

La 1863 a fost înaintat Medic de Regiment Cl, I. Tot în acelașĭ an a fost numit și sub-Director la Școala Națională de medicină, funcțiune pe care a ocupat'o până la transformarea aceleĭ Școlĭ în Facultate de medicină.

La 1866,a fost înaintat medic principal Cl. II. La 1874,când pentru prima oară s'a aplicat legea sanitară a țĕreĭ, a fost numit membru al Consiliuluĭ medical civil, funcțiune pe care a ocupat'o până la 1894,când a eșit la sorțĭ și a fost înlocuit.

La 1875, a fost înaintat la gradul de medic principal Cl. I.

La 1877 Aprilie a fost ales senator al colegiuluĭ al 2-lea de Ismail. După retrocedarea Basarabieĭ, 'șĭ-a stabilit domiciliul politic în județul Mehedințĭ, unde este mare proprietar, și unde în maĭ multe rânduriĭ a fost ales senator al Colegiuluĭ marilor propietarĭ.

La 1877-78, a luat parte în Campania din Bulgaria, ca șef al ambulanțeĭ mareluĭ Cuartier General.

Această ambulanță forma baza operațiunilor Serviciuluĭ Sanitar al Armateĭ Române din jurul Plevneĭ.

In afară de conducerea ambulanțeĭ mareluĭ cuartier general, el a asistat cu personalul disponibil al ambulanțeĭ, la toate

atacurile armatei române în contra Plevnei; şi une ori s'a găsit în mijlocul focului inamicului «la 30 August şi 6 Septembrie.»

La 1878 Februarie, îmbolnăvindu-se la Poiana inspectorul general Dr. Davila, a fost însărcinat de către Ministrul de Rezbel cu evacuarea bolnavilor şi răniţilor din spitalele de campanie după marginea dreaptă a Dunărei. Această misiune a fost una dintre cele mai grele de împlinit, atât din cauza asprimei timpului, cât şi din cauza insuficienţei mijloacelor de transport, precum şi mai ales din cauza deprimărei fisice şi morale a personalului sanitar, care în acel moment 'şi plătea şi el tributul la o epiedemie de tifos de care era bântuită armata noastră din Bulgaria.

La 1883 a fost înaitat la gradul de medic inspector general şi numit şeful circomscripţiunei sanitare corpului I de armată şi divizieĭ active Dobrogea.

La 1885 a fost numit director general al serviciului sanitar civil, şi a ocupat această funcţiune în mod gratuit timp de opt luni; în urmă a demisionat.

La 1886, a fost numit Efor al spitalecivile din Bucuresci, funcţiune onorifică, pe care a ocupat-o până la 1889, când a demisionat.

La 1891, Ministrul de Războiŭ, l'a însărcinat să represinte ca delegat al acestuĭ Minister, serviciul sanitar militar român la congresul de hygienă şi demografie de la Londra.

La 1896 a fost numit iarăşi efor al spilelor civile din Bucuresci.

Scrierile sale originale se mărginesc în treĭ rapoarte către Ministrul de Interne publicate în broşurĭ asupra inspecţiunilor sanitare ce a făcut judeţelor : Buzăŭ, R.-Sărat, Putna, Brăila, Tulcea, Constanţa, Ilfov şi oraşul Bucuresci în calitate de membru al Consiliuluĭ Sanitar Superior, şi în comunicarea ce a făcut la Congresul de la Londra şi Raportul către Ministrul de Resbel publicate tot în broşurĭ.

Fotino (Dionisie).—Publicist născut la 1769, în Pathras (Peloponèse). A fost trimis din copilărie de părintele sĕŭ la Constantinopole pentru a 'şi urma studiile la «marea şcoală a neamuluĭ de la Patriarhie.»

El a urmat cu succes studiile sale literare la sus zisa şcoală, desvoltând tot de odată şi un deosebit talent pentru muzica vocală bisericească, ceea ce îĭ a atras simpatiile Patriarhuluĭ ecumenic. El cunoştea bine limbele greacă, latină şi arabă şi era familiarisat cu limba franceză şi italiană.

După terminarea studiilor sale la Constantinopole, Dionisie Fotino a vizitat oraşele Viena, Lipsca şi Veneţia, de unde reîntorcêndu-se la Constantinopol a intrat în societatea *Eterieĭ* şi a început a lucra ca membru al acesteĭ societăţi.

Dionisie Fotino a venit în ţară la anul 1804. La sosirea luĭ Vodă Caragea, el a fost ataşat pe lângă acest Domn în calitate de al 2-lea Secretar.

Dionisie Fotino a luat parte la toate lucrările de organizaţie şi de legislaţiune întreprinse de Caragea în primiĭ anĭ aĭ Domnieĭ sale, pentru care i s'a acordat rangul de Serdar, şi de atunci el a fost mai mult cunoscut sub numele de Serdarul Dionisache.

In urmă însă, văzênd că Vodă Caragea se abătea mult de la calea cea bună, abuzând în tot felul cu scop de a 'şi satisface plăcerile şi a se îmbogăţi, Dionisie Fotino a început să'l atace prin scrierĭ satirice anonime, ceea ce a făcut ca el să devie foarte simpatic boerilor pământeni.

Vodă Caragea convins că numaĭ Dionisie Fotino putea să-l atace astfel, a hotărît în secret decapitarea luĭ, şi pentru aceasta ceruse de la Paşa din Ruşciuc un calâŭ (gealat).

Scăparea vieţeĭ luĭ Dionisie este datorită numaĭ protecţiuneĭ Baş Boeruluĭ Iordache Filipescu, care prevenindu-l la timp, l'a adăpostit în casa sa pe timpul celor din urmă 4 anĭ aĭ Domnieĭ luĭ Caragea.

Casele Başi Boerilor ţăreĭ, eraŭ considerate în acea epoca ca inviolabile.

In acest timp de captivitate voluntară, Dionisie Fotino a întreprins scrierea *Istorieĭ Dacieĭ* în treĭ volume. Pentru această importantă lucrare, Iordache Filipescu 'i a pus la dispoziţieĭ toate mijloacele de carĭ dispunea dânsul, şi cu o generositate proprie boerilor marĭ din acea epocă, el nu a cruţat nicĭ un sacrificiu pentru procurarea de documente şi scrierĭ, de carĭ avea nevoe Dionisie Fotino în lucrarea sa. Pe tot timpul captivităţeĭ sale benevole, Dionisie Fotino a avut lângă dânsul pe nepotul sĕŭ Ilie Fotino fiul surori sale Pashaliţa, pe care 'l înfiase şi 'l instruea singur împreună cu Constantin fiul luĭ Iordache Filipescu şi cu nepotul acestuia, Grigore (Găgâţă) Filipescu.

Nepotul luĭ Dionisie Fotino, Ilie, 'i a servit tot timpul ca secretar, şi după moartea unchiuluĭ sĕŭ a continuat scrierea *Istorieĭ ţĕreĭ* şi a descris *Revoluţiunea din anul* 1821 *în România*, scriere în limba greacă în formă de cronică şi întitulată *Tudor Vladimirescu şi Alexandru Ipsilante saŭ revoluţiunea din* 1821 tradusă de M. Georgescu.

După plecarea luĭ Vodă Caragea, la anul 1818, Dionisie Fotino a părăsit casa bine făcătoruluĭ sĕŭ Iordache Filipescu şi s'a instalat în propria sa casă, pe podul Tîrguluĭ de afară (Calea Moşilor) în faţa bisericeĭ cu Sfinţiĭ, actuala casă a reposatuluĭ Dr. Warthiadi. Aci el a trăit stimat şi iubit de toţĭ câţĭ îl cunosceaŭ.

Se ocupă de o potrivă de scrierĭ literare şi scrierĭ de muzică bisericească. Spiritul sĕŭ umoristic, de la plecarea luĭ Caragea, luase o altă direcţiune. Biciuia fără milă cu pana sa satirică, cochetăriele femeilor din societate, cochetăriĭ importate din Fanar.

Dioisie Fotino a murit în mod subit la 10 Octombrie 1821. A foat îmormântat cu mare pompă la biserica cu Sfinţĭ din Podu Tîrguluĭ d'afară, unde şi până astăzĭ se poate vedea piatra ce acopere mormîntul sĕŭ, care se află sub jeţurile din strana stîngă a bisericeĭ.

Franchetti (Benedetti). — Impresario de trupe italiene şi profesor de cântec, născut în Verona. A început prĭn a fi voluntar în legiunea luĭ Garibaldi, pe care l'a urmat în maĭ multe expediţiunĭ. Rănit de două gloanţe în piciorul stâng, a părăsit cariera armelor şi s'a ocupat de muzică. Venit în Bucureşcĭ, se face cunoscut la 1852 ca şef al corurilor când se deschide Teatrul cel mare, şi începe să dea representaţiunĭ artiştiĭ de operă italiană. Anĭ îndelungaţĭ a fost apoĭ el singur în maĭ multe rînduri *impresario*, dar a perdut cu aceste întreprinderĭ tot ce avea. A fost numit maĭ târzĭŭ profesor de muzică la diferite şcoale particulare şi ale Statuluĭ în Bucureşcĭ.

A încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1895.

Francudi (Epaminonda). — Profesor, născut în insula Cipru la 1829, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1897. A făcut studiile sale la Athena şi apoĭ a venit în ţară şi a dat lecţiunĭ de limba elenă la diferite şcoale. In 1864 a fost numit profesor de limba şi literatura elenă la Facultatea de litere şi filosofie din Bucureşcĭ.

A publicat: *Discurs în amintirea eroilor de la Creta* (1866). *Hymn la Unirea Principatelor* (1859), toate în limba elenă.

E. Francudi a fost director al şcoaleĭ normale superioare şi interpret pe lângă Ministerul de Externe pentru limba elenă.

Frank (Andrei).—Farmacist, născut în 1815 în oraşul Mediasch (Transilvania). După ce a îmbrăţişat cariera de farmacist în oraşul sĕŭ natal, a trecut în Muntenia la 1846 ca farmacist în Mizil, apoĭ s'a strămutat în Bucureşcĭ unde a cumpărat un imobil şi a deschis farmacia «La Ursu» pe care o posedă şi astăzĭ.

La 1859, el a fondat Societatea farmaciştilor din România. A fost timp îndelungat membru în Comisiunea chimico-farmaceutică, cât şi membru al Comisiuneĭ de hygienă, şi al juriuluĭ examinator de licenţiaţĭ în farmacie.

Frollo (Giovani L).—Profesor universitar, filolog, născut în Veneţia la 1831, doctor în drept al facultăţeĭ din Padova.

A părăsit ţara sa fiind încă tênăr spre a se stabili în România ca profesor de limbi neo-latine, în diferite institute particulare şi de ale Statuluĭ. La 7 Octombrie 1878 a fost numit definitiv profesor la Facultatea de litere din Bucureşcĭ pentru cursul de istoria literaturelor moderne şi în special a celor neo-latine. A publicat; *Limba română şi dialectele italiane* (1860) *Vocabulariu italiano-românesc* (1869) *Limba naţională şi limbele streine în şcoalele române* (1871) *O nouă încercare de soluţiune a problemuluĭ ortografic* (1875) *Utilitatea studiilor neo-latine în România* (1878) *Lecţiunĭ elementare de gramatică latină* (1895).

Frunzescu (Dimitrie).—Publicist, născut în Iaşĭ la 1838. A făcut studiile în ţară şi streinătate, ca bursier al Statuluĭ. La 1859 a intrat în serviciul statistic al Moldoveĭ, ear la 1862 a trecut în Bucureşcĭ la acelaş serviciŭ.

A tipărit: *Geografiia fizică şi politică a Românieĭ* (1871) *Dicţionarul topografic şi statistic al Românieĭ* (1872). A colaborat la *Trompeta Carpaţilor şi Columna luĭ Traian.*

Frunzetti (Ioan).—Sub-locotenent născut la 8 Iunie 1852, mort la 12 Ianuarie 1877. Intrat în oştire ca soldat la 1870, trece în rezervă la 1875, apoĭ se reangajează ca sergent în 1876 şi este înălţat în acelaş an la gradul de sub-locotenent.

In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, face parte din Regim. No. 9 Dorobanţi şi moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Fundescu (Ioan)—Ziarist, publicist, născut în Piteşti (Argeş) la 1836. Dupĕ ce a urmat cât va timp cursurile colegiuluĭ St. Sava din Bucurescĭ, începu să publice versurĭ prin ziarele «*Dâmbovitza şi Naţionalul*».

Apoĭ publică foaia umoristică *Pepelea* (1860) *Tombatera* (1861) şi colaboră la *Românul* de la 1862 pênă la 1864, precum şi la *Nichipercea*, *Reforma*, etc.

Dupĕ ce se stabili cât va timp la Iaşĭ, (1865) unde înfiinţă foaia liberală *Teatrul*, se reîntoarse în Bucurescĭ ca administrator al «Buletinuluĭ Instrucţiuneĭ Publice». Dar în curând fundă alt ziar, *Telegraful* care a avut o existenţă maĭ lungă—1875-1885 cu câte-va intervale de întrerupere.

I. Fundescu a representat judeţul Vlaşca în maĭ multe rênduriĭ în Camerile liberale de la 1877 până la 1888.

El a publicat: *Vocea Argeşuluĭ* versurĭ (1859) *Florĭ de câmp* versurĭ (1864) *Bazme, poeziĭ, păcălituriĭ şi ghicitoriĭ* (1867) *Calendarul draculuĭ* (1867) *Poeziĭ noue* (1868), *Scarlat*, roman (1875.)

De la 1895, I. Fundescu a părăsit politica şi ziaristica dupĕ ce a maĭ colaborat puţin timp încă la *Românul* între 1893-1895.

G

Galleron (Albert).—Arhitect francez, născut în Paris la 1855.

Avênd legăturĭ de prietenie cu maĭ mulţĭ românĭ studenţĭ în Paris, a întreprins dupĕ îndemnul lor o călătorie în România pe la 1880. Aicĭ, dupĕ ce s'a ocupat cu diferite lucrărĭ, a fost numit arhitect al Eforieĭ Spitalelor civile la 1891, dar a demisionat peste douĭ anĭ spre a se reîntoarce în Paris unde s'a stabilit.

Albert Galleron a făcut între alte lucrărĭ, planurile *Băncel Naţionale*, *Atheneuluĭ român* şi *Asiluluĭ Slătineanu* din Bucureştĭ.

Galli (Emile).—Ziarist francez, născut în Corsica la 1845. A făcut studiile sale în Marsilia şi a debutat în ziaristică la 1868, ca redactor la ziarul *Le Rappel de la Provence*. Dupĕ resbelul din 1871 a făcut parte din redacţia ziaruluĭ *National* (Paris) unde a rĕmas până la 1875.

In timpul rezbeluluĭ Sêrbo-Turc, a fost corespondentul *Naţionaluluĭ* în Sêrbia şi în Herzegovina în timpul insurecţiuneĭ (1875—1876).

Venit în România tot ca corespondent al aceluĭ ziar cât a ţinut rezbelul independenţeĭ (1877—78) a fondat la 2|14 Iunie 1877 un ziar în limba franceză sub titlul «*l'Orient*» care apărea în Bucureştĭ. Rezbelu terminat, *l'Orient* deveni *l'Indépendance Roumaine*, în colaborare cu A. Ciurcu.

La 1883 E. Galli a fost expulsat din ţară printr'o decisiune a consiliuluĭ de miniştri de sub presidenţia luĭ I. C. Brătianu, şi apoĭ la 1885 fu expulsat şi A. Ciurcu, iar *l'Indépendance Roumaine* deveni proprietatea luĭ G. Em. Lahovary.

Corespondent al acestuĭ ziar în Bulgaria la 1886, E. Galli fu expulsat şi de aicĭ la 1886. La 1888, în urma căderel guvernuluĭ liberal de la putere, s'a reîntors în România şi a întrat administrator al ziaruluĭ *l'Indépendance Roumaine*.

Ganea (Nicolae).—Publicist, născut în oraşul Fălticenĭ la 1835. A făcut studiile sale în Iaşĭ şi Paris unde a terminat facultatea de drept. Reîntors în ţară s'a stabilit avocat în Iaşĭ; la 1871 a fost ales deputat şi primar al Iaşuluĭ.

N. Ganea a făcut parte din ministerul Ion Brătianu în ultima sa formaţiune ca ministru la domeniĭ de la 1 Martie la 23 Martie 1888. La 1897 a fost ales preşedinte al Senatuluĭ fiind în acelaşĭ timp primar al oraşuluĭ Iaşĭ.

Pe terenul literar, el este unul din mem-

brii fundatorĭ ai societăţeĭ literare *Junimea*, de care s'a despărţit mai târziŭ spre a lua o parte activă la luptele politice.

Scrierile sale sunt: *Incercări literare* — *Novele* (1873 şi 1886) *Poesii* (1886) în care intră şi traducerea a şapte cântece din *Infernul* luĭ Dante.

Gănescu (Dumitru).— Căpitan născut la 14 Octombrie 1834, mort la 7 Octombrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1854, e înaintat la gradul de sub-locotenent în 1864 şi căpitan în 1875. In timpul rezbelului Independenţeĭ moare pe câmpul de luptă în faţa Plevneĭ la 7 Octombrie 1877, în capul companieĭ sale din reg. 7 de linie.

Gănescu (Grigore).— Publicist născut în Craiova (Dolj) la 1830, mort la Montmorency (Francia) la 1877 în luna Aprilie. A făcut studiile în Paris şi graţie relaţiunelor pe carĭ le avea acolo în lumea politică, isbuti să intre în ziaristica franceză, debutând la 1860 ca redactor la *Courrier du Dimanche*, organ liberal, duşman al instituţiunelor imperiale. Expulsat din Francia din cauza articolelor sale violente, Gănescu trecu în Germania şi fondă la Francfort ziarul l'*Europe*, care peste puţin timp fu suprimat din ordinul generaluluĭ Vogel de Falckenştein.

Gănescu se reîntoarce atunci în Francia, se împacă cu puternicii zileĭ, dobândeşte naturalizarea şi devine redactorul şef al ziaruluĭ satiric *Nain Jaune*.

La începutul anuluĭ 1869, trece în aceeaşĭ calitate la ziarul *Le Parlement*, încercând să pătrunză în parlamentul francez.

Campania sa electorală, rămâne însă fără succes şi după căderea imperiuluĭ, Gănescu pleacă la Tours, unde tipăreşte ziarul *La Liberté*, apoĭ la Bordeaux, unde sub direcţiunea luĭ Thiers, colaborează la ziarul *Le Républicain*.

La 1876, Gănescu încearcă earăşi fără succes să pătrunză în parlamentul francez şi apoĭ fondează *Les tablettes d'un spectateur* ziar autografiat, la care lucrează până în momentul morţeĭ.

G. Gănescu a mai publicat: *La Valachie depuis 1830 jusqu'à ce jour* (1855 Bruxelles) *Diplomatie et nationalité* (1856).

Gaster (Moses).—De origină israelită, născut în România la 1856. A făcut studiile sale in ţară şi le a terminat în străinătate, ocupându-se în special cu filologia.

A făcut la Universitatea din Bucureştĭ în 1880 numeroase conferinţe asupra limbeĭ şi litaratureĭ române.

Expulsat din ţară la 1885 printr'o decisiune a consiliuluĭ de miniştri, sub guvernul Ion Brătianu, pe motivul că ar face parte dintr'o societate iridentistă, s'a stabilit la Londra. Aci a fost ales rabin al comunităţeĭ Israeliţilor portugezĭ, demnitate pe care o păstrează până în prezent.

M. Gaster a scris şi publicat: *Die rumänische condemnatio uvae* (1878) *Literatura populară română* (1882). *Christomatia română* (1891). *Instrucţiunea în Englitera* (1893) *Istoria biblică* (1897).

Gatineau (Alexandru.) — Artist dramatic de origină franceză, născut la 1812, încetat din viaţă în Bucureştĭ la 1 Maĭ 1883.

A fost cel d'âmtĕiŭ regisor al teatruluĭ naţional din Bucureştĭ. Venit în ţară la 1847 cu o trupă franceză care da representaţiunĭ în Iaşĭ şi în care juca şi dânsul principalele roluri de comic, s'a stabilit în Iaşĭ ca regisor la teatru romînesc ; de acolo a trecut peste curând în Bucureştĭ şi a ocupat aceeaşĭ funcţiune pâna la moartea sa. Gatineau a adus servicii imense teatruluĭ nostru care la formaţiunea sa, era firesce lipsit cu desăvârşire de cunoştinţele necesare pentru punere in scenă şi montarea pieselor.

Pentru serviciile aduse teatruluĭ, Camerile aŭ acordat luĭ Gatineau împământenirea cu dispensă de stagiu.

Găvănescu (Ion). — Profesor, născut la 1859. A făcut studiile în ţară şi le a terminat la Berlin. La 1 Septembrie 1888 a fost numit profesor la facultatea de litere din Iaşĭ, cursul de psihică, pedagogie şi estetică.

A publicat: *Elemente de psichologie pentru cursul secundar* (1890) *Există acţiunĭ desinteresate* (1891) *Etica* (1893) *The altruistic impulse in man and animals* (1895) *Istoria omenireĭ, Evul mediu, Evul antic, Evul modern* (1894-1896) *Meditaţiile luĭ Gr. Alexandrescu* (1896) *Gramatica* (1897).

Gavra (Alexandru).—Profesor născut în Oradea Mare (Transylvania) la 18 Decembrie 1797, încetat din viaţă la 23 Octombrie 1884 în Arad.

După terminarea studiilor sale a îmbrățișat cariera didactică și a fost rênd pe rênd profesor de pedagogie și aritmetică în Oradea Mare, apoĭ inspector al școalelor din Ardeal, director al institutuluĭ pedagogic. El a publicat : *Cronica Românilor* (1844) *Lexicon de conversație* (1847).

Gebauer (Alexis).—Profesor de piano născut la Cluj în 1815, încetat din viață în Bucureștĭ la 14 Decembrie 1889.

A făcut studiile muzicale la conservatorul din Viena, avênd de profesorĭ pe Sechter și Franz Liszt.

A fost în Bucureștĭ cel maĭ renumit profesor de piano între anĭĭ 1850—1870. A publicat numeroase compoșițiĭ cu *melodiĭ naționale* și diferite caete de studiĭ.

Genilie (Ioan).—Profesor, data nașterei și încetărei din viață necunoscute. A fost cel d'ântêiŭ profesor de geografie și istorie la colegiul Sfîntu Sava, de la înființarea luĭ. A publicat : *Geografia istorică, astronomică, națională și civilă* (1835) *Principurĭ de geografie* (1841) *Mondul, curs de cunoștințe și nuvele curioase* (1847).

Georgescu (Ioan). — Sculptor, pictor de aquarele, născut în Bucureștĭ la 1856 Ianuarie. A făcut studiile sale în liceu și apoĭ a intrat la Școala de Bele-Arte. În urma unuĭ concurs strălucit, a obținut o bursă la 1877 și a intrat la școala de Bele-Arte din Paris, unde a obținut maĭ multe recompense, precum și o medalie la Expoziția pictorilor și sculptorilor pentru statua sa : *Rugăciunea unuĭ copil.*

După ce a călătorit prin Italia, Georgescu s'a întors în țară și în curând a fost numit profesor de sculptură la școala de Bele-Arte din Bucureștĭ (1887).

Principalele sale producțiunĭ sunt : *Statua luĭ Lazăr* din Bucureștĭ pe bulevardul Academieĭ, *Statua luĭ Asachi* la Iașĭ, *Monumentul mitropolituluĭ Panaret*, așezat într'o biserică din Tîrnova (Bulgaria). Apoĭ busturile luĭ *C. A. Rosetti*, *I. C. Brătianu*, *Alexandri*, al artistuluĭ *Pascaly* așezat în salonul Teatruluĭ Național, și statua fostuluĭ primar al capitalei *Pake-Protopopescu*, care se va așeza pe bulevardul Pake.

Ca pictor, Georgescu a produs numeroase *aquarele, florĭ după natură, vederĭ*, etc., carĭ aŭ fost expuse la toate expozițiile noastre de pictură

Georgescu (Nicolae).—Poet născut în Bucureștĭ la 1834, încetat din viață în Bucureștĭ la 1866. A servit în armată până la gradul de căpitan (1858) când a demisionat spre a se ocupa de literatură. El a lăsat un singur volum sub titlul *Foĭ de toamnă* publicat un an după moartea sa.

Gestian (Miculeț Ioan).— Artist dramatic născut în Bucureștĭ la 1812, încetat din viață în Bucureștĭ la 30 Octombrie 1880. După ce a făcut ceva studiĭ prin școalele primare și gimnasiu, a intrat în trupa de sub direcțiunea Millo și apoĭ în acea a artistuluĭ Pascaly.

Maĭ târziŭ a fost angajat la Teatrul Național. Principalele sale roluri aŭ fost *Porthos* din «Muschetarii» *Duval* din «Dama cu Camelii» *Don Salust* din «Ruy-Blas», *Sbiera* din «Răsvan și Vidra-»

Ghenadie (Vezĭ **Enăcescu**.)

Ghenadie (Petrescu). — Mitropolit-primat născut în Bucureștĭ la 1836. In anul 1854 a intrat în schima monachală la mănăstirea Căldărușanĭ. Hirotonisit diacon la 1859, preot la 1869, funcționează ca mare eclersiarch la Mitropolia din Bucureștĭ de la 1870 până la 1875, când este ales arhiereŭ și la 1876 episcop al eparhieĭ Argeșul.

Sub păstoria sa, s'a restaurat biserica Curtea de Argeș s'a clădit localul seminaruluĭ din acea localitate.

La 1893, a fost ales mitropolit-primat.

In urma maĭ multor învinuirĭ ce i s'aŭ adus pentru delicte religioase, Sfîntul Sinod îl caterisește la 20 Maĭ 1896 luându-ĭ și darul preoțieĭ. Această măsură, din cauza moduluĭ neregulat cum a fost judecat mitropolitul, provoacă însă o nemulțumire generală, din care opoziția își face o armă de luptă contra guvernuluĭ Sturdza, și Sfântul Sinod este silit să revie asupra deciziuneĭ sale la 4 Decembrie 1896, ertând pe mitropolitul Ghenadie.

I. P. S. S. demisionează însă la 5 Decembrie 1897 și se retrage la mănăstirea Căldărușanĭ.

Revisuirea procesuluĭ mitropolituluĭ Ghenadie a atras după sine înlocuirea cabinetuluĭ D. Sturdza printr'un guvern sub președința luĭ P. Aurelian.

Gheorghian (Iosif). — Mitropolit Primat, născut la Botoşani în 1829 August 29. A făcut studiile sale la şcoala Trei-Erarhi şi la Academia din Iaşi. Hirotonisit la 1846, s'a dus la Paris şi s'a ataşat la Capela Română, continuând instrucţiunea sa în acest oraş. Intors în ţară, a intrat la mănăstirea Teodoreni, apoi la 1865 a fost numit episcop de Huşi. Ales la 1879, episcop al Eparhiei Dunărei de jos, în 1886 trece mitropolit primat şi păstoreşte în această demnitate până la 1883 Maĭ 1 când a demionat şi s'a retras la mănăstirea Căldăruşani.

La 5 Decembrie 1897, în urma demisiunei mitropolitului Ghenadie Petrescu, I. P. S. S. Iosif Gheorghian este iarăşi ales mitropolit primat.

A publicat : *Viaţa sfîntului Constantin, Evreul rătăcit* (traducere) *Viaţa iuĭ Isus*, etc.

Gheorghieff (Evloghie). — Financiar, născut la Carlova (Bulgaria) în 1819, încetat din viaţă în Bucureşti la Iulie 1897.

La vîrsta de 18 anĭ fugi din orăşelul sĕŭ natal din cauza barbariilor turceşti şi veni în România la Brăila. Aci începu prin a fi succesiv hamal, zarzavagiŭ şi băiat de prăvălie, dar, cum treburile nu mergeaŭ, veni în Capitală şi intră la un cârciumar din calea Călăraşilor.

Pe timpul acela, se afla în Capitală mitropolitul bulgar Panaret. El şedea în apropierea cârciumeĭ unde servea Evloghie. Acesta, fiind un băiat deştept, ştiu să se facă plăcut mitropolituluĭ bulgar şi intră slugă la el.

De aci înainte începe cariera politică a luĭ Gheorghieff. In casa mitropolituluĭ se adunaŭ bulgariĭ refugiaţi şi carĭ pregătiaŭ revoluţiunea bulgară. Preşedintele lor era Liuben Caraveloff, fratele actualuluĭ şef al extrem rusofililor bulgarĭ.

Evloghie Gheorghieff asista la toate şedinţele comitetuluĭ şi devenise omul de încredere al mitropolituluĭ.

După câţi-va anĭ, mitropolitul moare şi'ĭ lasă o avere de 800 de miĭ de leĭ. Administrând averea sa cu multă sîrguinţă şi înţelepciune, Gheorghieff a lăsat o moştenire de vre o 20 milioane.

A făcut numeroase fapte filantropice atât în Bulgaria cât şi în România unde a dăruit 200.000 leĭ pentru *Fondaţiunea Carol*.

Prin testamentul sĕŭ a lăsat sume însemnate primărieĭ Capitaleĭ pentru bine-faceri.

Gherassi (Nicolae). — Jurisconsult. Data naşterei necunoscută. A făcut studiĭ juridice în Francia şi întors în ţară a intrat în magistratură, înaintând până la demnitatea de consilier la Curtea de casaţie.

Demisionat în 1883, a făcut parte din cabinetul de sub preşedinţia d-luĭ Lascar Catargiu, ca ministru al justiţieĭ de la 29 Martie 1889 până la 5 Noembrie acelaş an, când s'a retras din preună cu întregul guvern.

De atunci trăeşte, departe de luptele politice.

Gherea (Dobrogeanu I.) — Publicist, critic literar, născut la 21 Maĭ 1855, în guvernămîntuĭ Ecaterinoslaw (Rusia).

La vĕrsta de 19 anĭ, urmărit de guvernul rusesc din cauza ideilor sale socialiste, fugi în România unde după multe suferinţe materiale sfârşi prin a se stabili ca birtaş la gara Ploeştĭ.

Om cu multă erudiţiune, el dobândeşte la 1889 împămîntenirea cu dispensă de stagiu. Principalele sale scrieri sunt : *Concepţiunea materialistă a istorieĭ* (1890) *Studiĭ critice* 3 v. (1890) *Literatură şi ştiinţă* (1893).

Ghermani (Menelas). — Mare financiar, de origină din Macedonia, născut la 1839. A fost Ministru de finance de la 23 Martie 1888 până 29 Martie 1889, apoĭ de la 5 Noembrie 1889 până la 21 Februarie 1891 şi de la 27 Noembrie 1891 până la 3 Octombrie 1895.

Chemat în capul Ministeruluĭ de Finance tocmaĭ atunci când agiul asupra auruluĭ atinsese proporţiunĭ foarte marĭ, urcându-se până la 20 la %, Menelas Ghermani a fost autorul proectuluĭ de lege pentru stabilirea etalonuluĭ de aur, care a avut de resultat desfinţarea agiuluĭ.

Numele acestuĭ financiar se găseşte în capul multor întreprinderĭ economice şi industriale maĭ importante din ţară.

Ghika (principe Alexandru). — Fost Domn şi Caimacam al Munteniei, născut în 1795 Maĭ 1-u, frate maĭ mic al luĭ Vodă Grigore Ghika—încetat din viaţă la Ianuarie 1862 la Torre del Monte lĕngă Neapoli.

A fost maĭ întâiŭ mare ban al Romănieĭ micĭ şi apoĭ mare spătar, comandant al miliţiilor la 1828. In timpul ocupaţieĭ ruseştĭ, 'şĭ atrase iubirea luĭ Kisselef graţie

căruia fu numit la 1834 Domn al Munteniei.

La începutul Domniei sale, înființă numeroase scoale rurale, încurajă formarea societății filarmonice sub presidența lui Câmpineanu, începu desrobirea Tziganilor, ajută chear întocmirea partidului național, dar încetul cu încetul are să lupte și contra liberalilor și contra partidului boeresc. Sprijinindu-se prea mult pe concursul Rusiei, făcu apel la dânsa care nu i'l acordă de cât în schimbul adăogirei unui articol la regulamentul organic, articol care nimicea de fapt independența politică și administrativă a Munteniei.

Concesiunele făcute Rusiei, exilul lui Câmpineanu, urmărirele contra capilor mișcărei neisbutită din 1840, îngreunară din ce în ce mai mult situația lui Al. Ghika, ear străsnicia ce arătă în reprimarea complotului de la Brăila (1841) la care participase și consulul rusesc din Galatzi, ridicară și pe Ruși contra sa, și la 1842 Sultanul le acordă destituirea Domnului.

Al. Ghika se retrase la Viena unde se stabili până la 1853, apoi se reîntoarse în Muntenia și la 1856 fu numit Caimacam până la unirea Principatelor, din preună cu T. Balș și N. Vogoride.

Ghika (Ana).—Soră de caritate, născută la Iași în 1835, încetată din viață la 20 Februarie 1896 în Iași. Măritată foarte tênără cu generalul Gheorghe Ghika, se divorțează de bărbatul ei pentru nepotrivire de caracter la 1853 și întemează la 1857 în Galatzi primul orfelinat de fete. In timpul holerei de la 1866 se distinge prin curajiul și abnegațiunea cu cari îngrijește pe bolnavi; în 1877 în timpul rezbelului contra Turciei, arată aceleași virtuți dirijând un spital pentru răniți și cheltuind în acest scop ultimele remășițe ale averei sale.

Apoi, sora Ana Ghika se retrase la monăstirea Varatic unde duse o veață monahală.

Ghika (principe **Dimitrie**). — Bărbat politic născut la 31 Mai 1816, încetat din viață la 18 Februarie 1897, fiŭ al domnitorului Grigore Ghika.

Incă tînăr, principele Dimitrie Ghika, fu trimis în Germania, unde făcu studii strălucite, și la întoarcere, intră ca ofițer de cavalerie în garda imperială rusă. Nu stătu însă mult în această situațiune; părăsi curtea Țarului și Rusia și făcu o lungă călătorie în Europa, de unde nu se întoarse în țară de cât la 1846.

La 1854 intră în magistratură, ca membru al Curței de apel pentru puțin timp, și apoi fu numit prefect de poliție în București.

La 1857, fu ales președinte al municipalității Bucureștilor, și, peste puțin, membru în Divanul Ad-hoc, ca deputat al Ilfovului.

In Divanul Ad-hoc, Principele Dim. Ghika luă parte, împreună cu patrioții luminați ai vremei, la actele cele mari ale acestei Adunări. Fu membru al comisiunei care a redactat *Memorandul explicativ al celor 4 puncte*; lui i se datorește accentuarea dorinței de alegerea unui principe străin.

Partisan călduros al Unirei, Dim Ghika stărui, în Adunarea electivă, pentru alegerea Domnului deja ales de către Moldoveni.

In 1859, fu numit membru al Curței de apel și, curênd, ales din noŭ președinte al municipalității Bucureștilor. Tot odată, este ales deputat în Cameră și, în 1860, ministru al cultelor.

Până în 1862, principele Dim. Ghika fu de mai multe ori ministru în guvernele de scurtă durată de atunci și, în timp de un an, președinte al consiliului.

După 1864, împreună cu mai toți fruntașii țărei, face opositiune guvernului lui Cuza și la 1866 ia parte la răsturnarea acestui Domn.

Până în 1868, principele Dim. Ghika fu pe rînd ministru de interne, lucrări publice, externe, președinte de consiliŭ.

Ales, în acel an președinte al Camerei, rămase în această însărcinare până la 1873 și, într'același timp, începu activitatea sa în direcțiunea operilor de bine-facere.

Deja în 1868, ca membru de căpetenie al familiei Ghika, fusese numit efor al spitalelor civile, cărora le-a consacrat peste 20 de ani de muncă stăruitoare.

Intr'același timp, principele Dim. Ghika presidă Senatul o îndelungată serie de ani, până la retragerea liberalilor în 1888. De atunci încoace, de mai multe ori, cetățenii Capitalei i-aŭ dat sufragiile lor, ca representant al lor în Senat și în 1896 a fost reales presedinte al acestui Inalt Corp deliberativ și a acceptat să reia locul de primefor al spitalelor civile.

Scrieri: *Articles publiés dans les journaux*

valaques. Réponse au Morning et à l'Etoile du Danube. Prefectura poliţiei, proect de reformă (1856) *Amicilor şi inamicilor mei.*

Ghika (Elena) vezi **Dora d'Istria.**

Ghika (Emil I.).—Născut la 27 Decembrie 1848 în Iaşi. A făcut toate studiile sale în Paris. Intrat în diplomaţie la 1874 a fost numit prim secretar la agenţia din Petersburg, apoi la 1879 a fost adus în serviciul interior al Ministeruluĭ de externe şi pus în capul divisiuneĭ politice. Peste câte-va luni detaşat la legaţiunea din Paris e numit definitiv în postul de secretar la 1880. In 1881 trece agent diplomatic şi consul general la Sofia până la 1885 când e înaintat Ministru plenipotenţiar la Belgrad; la 1888 e transferat în aceaşi calitate la Athena, în 1889 la Petersburg şi în 1891 la Viena unde se găseşte până în present.

A luat parte ca voluntar în rĕzboiul Independenţeĭ de la 1877-78.

Ghika (principe **Grigore**). — Fost Domn al Munteniei de la 1822 până la 1828.

El se sili de îndată ce luă frânele guvernuluĭ să tămăduească măcar în parte rănile lăsate de revoluţia grecească. Luă măsurĭ pentru uşurarea dărilor, îndeplinind lipsurile din veniturile averilor mănăstireşti luate de Turcĭ de la călugării greceştĭ.

Sub Grigore Ghika se începu pavarea stradelor cu peatră, se înbunătăţi starea colegiuluĭ St. Sava, unde Gheorghe Lazăr începuse, încă din timpul luĭ Caragea, cursurile de matematică şi filosofie în limba română, cea alungată prin lunga domnie a Fanarioţilor, şi dotă şcoală cu maĭ mulţĭ profesorĭ românĭ. Acest Domn contribui foarte mult la redeşteptarea spirituluĭ naţional, înnăbuşit maĭ bine de un secul, şi numi o comisiune, care să se ocupe cu elaborarea unuĭ regulament de reforme; şciinţele şi şcoalele naţionale de la Iaşi şi Bucureştĭ produseră în scurt timp cele maĭ frumoase fructe.

Dar de şi Principatele eraŭ acum guvernate de Domnĭ pământenĭ şi începuseră a se folosi de oare-carĭ drepturĭ şi libertăţĭ, totuşi Ianicerii carĭ nimiciseră eteria grecească, le ţineaŭ încă ocupate şi comiteaŭ cele maĭ îngrozitoare escese. Atunci ambasadorul englez protestă în numele puterilor europene şi provoeă pe Poartă sĭ'şi retragă trupele din Principate. Sultanul dete în adevăr ordinul de evacuare, însă Turcii nu eşiră de cât scoşi cu tunul. Impĕratul Rusieĭ, Nicolae Pavlovicĭ, care urmase după moartea fratelui sĕŭ Alexandru I, trămise la Constantinopol pe Minţiaki ca să aplaneze cestiunile dintre Rusia şi Turcia. Poarta la început nu primi condiţiunile propuse, însă, în urma ultimatuluĭ Rusieĭ, subscrise *Convenţiunea de la Cetatea Albă*. Prin articolul III al acesteĭ convenţiunĭ, Poarta se obligă a respecta privilegiile, tractatele şi actele relative la Principatele române, confirmate prin articolul V a'l tractatuluĭ de la Bucureştĭ, a complecta şi hatişerifele din anul 1802 şi a recunoaşte alegerea de domnĭ pământenĭ.

In timpul acesta, Grecii, încă din anul 1821, continuaŭ cu înverşunare contra Turcilor resbelul pentru independenţă; iar în anul 1827, Francia, Rusia şi Britania intervenirĕ a pacifica Grecia, însă fără resultat. In anul următor imperatul Nicolae, vĕzênd că Turcia nu voeşce să observe convenţiunea de la Cetatea Albă, declară al şeaptelea resbel şi dete ordin armatelor să treacă Prutul şi să ocupe Principatele. Grigore Ghika fugi în Transilvania.

Ghika (principe **Grigore**).—Fost Domn al Moldoveĭ născut în Botoşanĭ la 25 August 1807, încetat din viaţă la Meudon (Francia) la 26 August 1857, unde s'a sinucis. Intrat foarte tînĕr în oştire, ajunse în 1826 comandant general al milițiilor, apoĭ fu numit secretar de stat la 1842, Ministru de Finance la 1843.

După căderea luĭ Mihail Sturdza, Poarta numi pe Grigore Ghika Domn al Moldoveĭ la 1849 în urma convenţiuneĭ de la Balta-Liman. El contribui foarte mult la desvoltarea spirituluĭ naţional, încurajă literatura, deschise şcoale, imprimă pe socoteala sa manuscrisul Istorieĭ luĭ Şincaĭ.

Dar Ruşiĭ ocupară iarăşi ţara şi Grigore Ghika ne voind să se supue pretenţiunilor generaluluĭ Gortschiakof, ascultă poveţele Sultanuluĭ şi părăsi ţara la 1853.

Reîntors în Iaşi după ce Ruşiĭ părăsiră Moldova, el se puse în capul reformelor celor marĭ precum: desrobirea Tziganilor (1855) desfiinţarea censureĭ pentru presă (1856) etc. etc.

Implinind termenul de şapte anĭ, el fu

înlocuit prin căimăcamia de trei şi plecă la Paris.

Ghika (Grigore I.)—Diplomat născut în Iaşi la 20 Decembrie 1847. A făcut toate studiile sale în Paris.

Fiind acolo student s'a angajat ca voluntar în armata franceză, a participat la resbelul franco-german şi s'a distins prin vitejia sa. Pentru bravura sa, i s'a acordat medalia militară franceză (1870)

Intrat în diplomaţie la 1874 ca secretar I-u la agenţia din Constantinopole, părăseşte serviciul când isbucneşte rezbelul Independenţei întră în armata română, se distinge pe câmpiile Bulgarieĭ şi e decorat cu «Virtutea militară.»

La 16 Septembrie 1878 reîntră ca secretar în administraţia centrală a Minist. de Externe; ear la 1879 e detaşat la Petersburg. In 1882 e numit secretar general al Ministeruluĭ şi ocupă această fuucţiune pînă la 1885. In 1886 este delegat în comisiunea europeană a Dunăreĭ şi în comisiunea mixtă a Prutuluĭ; la 1887 este iarăşĭ însărcinat cu funcţiunea de secretar general al Minist. de Externe. Inaintat Ministru plenipotenţiar în acelaş an, e trimis în această calitate la Berlin în 1888 unde stă până la 1896, când trece la Paris.

Ghika (principe Ioan). — Om de stat, publicist, academician, încetat din viaţă la Gherghaní la 22 Aprilie 1897.

Ion Ghika s'a născut în 1814 din banul Dimitrie Scarlat Ghika şi Maria Scarlat Câmpineanu. Şi-a făcut primele studiĭ în ţară, şi pe cele superioare în Francia, unde a studiat la şcoala centrală. La 1841 s'a întors în ţară şi a fost numit, de către Mihaĭ Sturdza, profesor la Academia Mihăileană din Iaşi, unde a stat pînă în 1843.

In Iaşi, Ion Ghika a strâns legăturĭ intime cu tineretul inteligent şi progresist care numĕra deja personalităţĭ marcante în rêndurile sale, precum, Costache Negri, Vasile Alexandri, M. Kogălniceanu, etc.

La 1843, părăsind profesoratul, reveni în Bucureştĭ. Aci, luă o parte foarte activă prin asociaţiunĭ literare, prin presă, la lucrarea de pregătire a spiritelor pentru ideile de progres şi în favoarea redobîndireĭ vechilor drepturĭ ale ţĕrilor.

Cu puţin înainte de mişcarea de la 1848 îl găsim în fruntea asociaţiilor, carĭ împingeaŭ la înlăturarea legiuireĭ dată de străinĭ şi la acordarea libertăţilor constituţionale.

Om de acţiune, dar şi foarte mare bărbat de cugetare, fără îndoială, cel maĭ destoinic diplomat al nostru pe acel timp, Ion Ghika fu trimis ca reprezentant al ţăreĭ la Constantinopol.

Evenimentele de la 1848, şi, apoĭ, căderea revoluţieĭ, îl găsiră la Constantinopol, unde rĕmase ca exilat. Rolul ce Ion Ghika a avut în acel oraş a fost neajuns de mare. In activitatea emigraţiuneĭ române, Ion Ghica a fost sfătuitorul şi organisatorul generoaselor încercărĭ neisbutite ale luĭ N. Bălcescu şi celor-l'altĭ în Ungaria şi Ardeal; tot el a fost iniţiatorul mişcărilor emigraţilor stabiliţĭ în Turcia.

In scurt timp, Ion Ghika căpătase la Constantinopol o mare trecere, atât pe lângă personagiile turceştĭ cât şi pe lângă trimişiĭ Puterilor străine. Influenţa sa a folosit'o spre a atrage atenţiunea asupra mareĭ însemnătăţĭ ce aveaŭ ţările Române la Dunăre, şi asupra necesităţeĭ de a le organisa ca un bulevard al civilisaţiuneĭ europene în Orient. Atât de mare era încrederea Turcilor în exilatul român, în cât, pe la 1852, a fost numit guvernator al insuleĭ Samos, care se bucura de autonomie în imperiul otoman. La Samos, Ion Ghika avu prilej să-şĭ arate admirabilile sale aptitudinĭ de administrator, spre marea mulţumire a Europeĭ chiar, pe care o îngrijaŭ, până atunci, foarte mult corsariĭ din Archipelag.

In 1859, după conveţiunea din Paris, Ion Ghika se întoarse în ţară. Căimăcămia din Muntenia îĭ refuză drepturile cetăţeneştĭ şi'l împiedică de a întra în Adunarea electivă.

După alegerea luĭ Cuza ca Domn al ambelor ţĕrĭ, Ion Ghika e fost de maĭ multe orĭ ministru până la lovitura de Stat din 1864. De atunci trecu în rêndurile opoziţieĭ şi fu dintre ceĭ maĭ activĭ lucrătorĭ la răsturnarea principelui şi pentru aducerea unuĭ Domn străin.

In 1865, Ion Ghika călători în Francia. Belgia şi Italia, pentru a găsi pe membrul dinastieĭ europene care să primească eventual a fi Domnul României.

Această călătorie, ca şi o alta făcută de Ion Brătianu, în acelaşĭ scop, de şi nu dăduse resultate positive, lăsase credinţa că

cel puţin două dinastiĭ ar fi putut da un principe al României.

In faptul de la 11 Februarie 1866, Ion Ghika a jucat un mare rol. El a şi fost însărcinat, apoĭ cu preşedinţia cabinetuluĭ, şi cu ministerul afacerilor străine. In această calitate, a avut o puternică acţiune, şi, fără îndoială, luĭ i se datoreşte imens în reuşita intreprinderei de atunci.

După 1866, Ion Ghika a format cabinetul de sub presidenţia sa de la 15 Iulie având şi portofoliul Ministeruluĭ de Interne până la 2 Martie 1867, apoĭ la 1870 după retragerea luĭ Manolache Costache Epureanu formează la 18 Decembrie guvernul care cade aşa sgomotos în urma manifestaţiude la sala Slătineanu cu prilejul banchetuluĭ dat de colonia germană (11 Martie 1871).

De la 1881 până la 1888 Ion Ghika a fost Ministrul ţărei la Londra.

Membru al Academieĭ, publicist de o mare valoare, a colaborat la ziarele *Progresul* (1844) *Opiniunea Constituţională* şi a publicat: *Reorganizarea României. Convorbirĭ economice, Vade mecum al inginerului şi comerciantului, Amintirĭ din pribegie, Scrisorĭ către Alexandri, etc.*

Ghika (principe **Ioan Gr.**) — General, născut la Iaşi în Noembrie 1829, încetat din viaţă în 21 Martie 1891, fiul Principeluĭ Grigoie V. Ghika X, Voevod al Moldoveĭ — şi Domniţeĭ Elena fiica luĭ Iancu Sturza.

A făcut studiile elementare la colegiul des «Jésuites» din Fribourg, studiile literare şi militare sub direcţiunea Maioruluĭ Comitele de Girard, şi a R. P. de Girard, tot la Fribourg, studiile de drept şi de filosofie cu marele jurisconsult Odier şi ilustrul filosof Ernest Naville la Geneva.

S'a întors în ţară în anul 1851: după ce a fost de mai multe orĭ ministru sub domnia tatăluĭ sĕŭ, a fost deputat în Camera Convenţională a Moldoveĭ, în momentul alegereĭ Domnuluĭ Alexandru Ion Cuza. In 1861 a părăsit Moldova pentru Muntenia şi s'a stabilit la Bucureşti unde a fost ales de Cuza-Vodă ca ministru de resbel, şi ministru al Afacerilor străine. Se despărţise de Cuza Vodă, la lovirea de Stat, vĕzênd că nu mai rĕspundea la idealul ţĕreĭ; şi evenimentele fiind favorabile la chemarea unuĭ principe strein, a lucrat din toate putinţele sale la instalarea regimuluĭ actual. Agent diplomatic la Viena, apoĭ reprezentant diplomatic la Constantinopol (1872—1877) în timpul cel mai critic, significă cesarea plăţeĭ tributuluĭ, ia parte la declararea rĕsboiuluĭ stând la postul sĕŭ până la ultimul minut. Ataşat extra-ordinar al guvernuluĭ român pe lângă persoana M. S. ţarul Alexandru II l'a însoţit de la Kişineŭ, a trecut Dunărea, şi a făcut toată compania din 1877—1878. După rĕzboiŭ, numit general de divizie, fuse trimis la Petersburg; când România fu recunoscută ca Stat independent, i s'a dat titlul de ministru plenipotenţiar şi trimis extra-ordiuar.

Afară din discursurĭ şi lucrările sale oficiale, principele Ion Gr. Ghika a lăsat mai multe studiĭ de drept internaţional şi constituţional, tractate tecnice, fragmente literare, corespondente şi memorii — nepublicate până acum.

Ghika (Pantazi.)—Publicist, ziarist, născut în Bucureştĭ, încetat din viaţă la 19 Iulie 1882 în Bucureştĭ, înmormântat la Gherghaní. Terminând studiile în drept la Paris, a fost cât-va timp procuror şi president la Tribunal apoĭ a îmbrăţişat la 1858 cariera de avocat şi a fost în 1860 prefect de Ialomiţa.

Ca ziarist, P. Ghika a colaborat la *Stindardul, Nuvelistul, Românul, Naţionalul, Literatorul.* El a publicat: *Neacşa şi Mircore,* (1861) *Mărgăritărel, legendă* (1861) *Impresii de călătorie din Moldova* (1863) *Schiţe din Societatea română* (1863) *Adulter* nuvelă 1873, etc. Apoĭ pentru teatru a scris o revistă pamflet *Aĭ cuvêntul* în colaborare cu alţĭ scriitorĭ şi *Sterian Păţitul* comedie în 3 acte. A publicat numeroase cantonete între carĭ *Cloşca cu puiĭ.*

Ghika-Brigadier (Alexandru).—Diplomat, născut în Iaşi la 13 Ianuarie 1847. A făcut toate studiile sale în Francia de unde s'a întors cu titlul de licenţiat în drept al facultăţeĭ din Paris.

A intrat în diplomaţie la 1870 ca şef al divizieĭ politice în administraţia centrală a Ministeruluĭ Afacerilor strĕine. La 1871 este însărcinat cu funcţiunea de prim secretar pe lângă agenţia din Constantinopol, în acelaş an trece prim-secretar la Viena, iar la 1872 demisionează. La 1888 reintră în diplomaţie cu gradul de consul general la Budapesta; la 1891 trece agent diplo-

matic la Sofia până la 1892 când vine în administrația centrală secretar general. La 1894 e înălțat ministru plenipotențiar, afară din cadre; pus în disponibilitate la 1895, e rechemat ca agent diplomatic la Sofia în 1896, apoĭ la Belgrad unde se găsește până în present.

Gianni (Dimitrie).—Om politic, avocat, născut în București la 15 Iulie 1838. A făcut studiile gimnaziale în țară ear cele juridice în Berlin.

Intors în țară la 1865, a ocupat în timp de opt luni funcțiunea de procuror pe lângă Curtea criminală din București și apoĭ a îmbrățișat cariera de avocat pe care a ecsercitat'o continuŭ până astăzi. A intrat în viața politică la 1867 făcênd parte aproape din toate legislaturile

Ales în 1878 vice-președinte al Camerei, a intrat la 1880 29 Iulie, în ministerul de sub președința luĭ I. Brătianu ca ministru al Justiție până la 10 Aprilie 1881 când a demisionat. De aci înainte, el s'a apropiat maĭ mult de grupul disident al luĭ C. A. Rosetti până la 1888 când la sfârșitul cabinetuluĭ I. Brătianu, a primit iarăși pentru câte-va zile portofoliul justițieĭ de la 1 la 23 Martie. La 1896 și 1897 d. Dim. Gianni a fost ales președinte al Camerei.

Giurescu (Dimitrie).—Maior, născut la 27 Iulie 1835, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca scriitor la 1852, apoĭ demisionează în 1856 și se reangajează ca soldat la 1858. La 1861 e înaintat sublocotenent și la 1875 maior. In timpul rezbeluluĭ Independenței, rănit, el moare în capul batalionuluĭ sĕŭ din Reg. 4 dorob. stimulând soldații la atacul din fața Rahoveĭ la 7 Noembrie 1877.

Glück (Teophile).—De origină austriacă, fost medic-șef al Spitaluluĭ Brâncovenesc, născut la 1824, încetat din viață în Bucuresci, la 17 Septembrie 1884. A început prin a fi medic școlastic, apoĭ medic de despărțire, medic primar și Director general al serviciuluĭ sanitar la 1875.

Göbl (Francisc).—Tipograf, născut în Viena la 1822, încetat din viață în Bucuresci la 3 Ianuarie 1886.

A fost adus în țară la 1852 de către Mitropolitul Nifon, pentru tipărirea cărților bisericești, ca mașinist tipograf.

La 1864 se asociază cu Walter și Ispirescu și deschide un stabiliment tipografic, sub firma «*Lucrătoriĭ Asociațĭ*»; după moartea luĭ Walter și retragerea luĭ Ispirescu din asociațiune, Göbl conduce singur stabilimentul sĕŭ până la 1883, când lasă fiilor sĕĭ firma F. Göbl, cu brevetul de furnisor al Curței.

A adus servicii reale tipografieĭ, formând pe maĭ toți mașiniștii tipografi din țară carĭ i-aŭ fost elevĭ.

Prin economie și munca sa, ajunsese în capul uneĭ averĭ însemnate, moștenită de fiĭ sĕĭ, carĭ urmează profesiunea părintească, fie singurĭ uniĭ, fie asociați între dênșiĭ.

Gogu (Constantin).—Profesor, născut în Câmpulung la 1855, încetat din viață la Craiova la 1896. A început studiile sale în Bucuresci la liceul Mateĭ Basarab și le-a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în științele matematice.

Reîntors în țară, a ocupat catedra de geometrie analitică la facultatea de științe din Bucuresci, de la 24 Octombrie 1881 și până la moartea sa.

A publicat: *L'inégalité lunaire à longue période* (1888). *Observațiuni asupra variațiuneĭ gradațiuneĭ în aceiași localitate.*

Golescu (Alexandru G.).—Om politic, vĕr cu Ștefan și N. Golescu, născut la 1819, încetat din viață la 1881. A făcut studiile sale la liceul Sf. Sava în Bucuresci și a urmat treĭ anĭ cursurile Școaleĭ centrale din Paris. Intors în țară la 1840, a fost cât-va timp inginer, apoĭ amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, a fost secretar al guvernuluĭ provisoriŭ, iar maĭ târziŭ agent al țĕreĭ la Paris. In acest oraș s'a și stabilit după căderea guvernuluĭ național.

A fost ministru de finance în cabinetul Dim. Ghika de la 16 Noembrie 1868 până la 2 Februarie 1870, când a luat și președința Consiliuluĭ până la 20 Aprilie același an.

A publicat: *De l'abolition du servage dans les Principautés Danubiennes* (1856).

Golescu (Dinică).—Om politic, cunoscut și sub numele de *Constantin Radovicĭ din Goleștĭ*. Data nașterei necunoscută, încetat din viață la 1828.

G D

A făcut lungĭ călătoriĭ prin străinătate, căutând maĭ ales să-şĭ dea seama de starea desvoltăreĭ intelectuale în Francia şi Italia. Intors în ţară la 1826, el descrie îndată în cartea sa «*Insemnare a călătorieĭ mele Constantin Radovicĭ din Goleştĭ, făcută în anul 1824, 1825 şi 1826*, starea înfloritoare a instituţiunelor din străinătate, faţă cu cele din ţară. Apoĭ pe moşia sa Goleştĭ, el întemeiază o şcoală primară a căreĭ conducere o încredinţează renumituluĭ profesor Aron Florian, adus de dênsul din Transilvania.

Dinică Golescu dinpreună cu Eliade Rădulescu, se pot considera ca adevĕraţiĭ întemeetorĭ aĭ *Societăţeĭ literare*. Doritorĭ de a împinge poporul pe calea cultureĭ, eĭ alcătuesc un program de regenerare care trebuia ţinut în secret, realizat treptat, şi care n'a fost comunicat celor-l-alţĭ membriĭ aĭ societăţeĭ de cât maĭ târziŭ.

Dinică Golescu a maĭ lăsat ca publicaţiunĭ: *Adunare de pilde bisericescĭ şi filosoficescĭ* (1826).

Golescu (Iordache). — Bărbat politic, născut la 1768, încetat din viaţă la 1848. Om foarte erudit, vĕrsat în cunoştinţa limbelor străine, a ocupat diferite slujbe administrative, ajungênd până la demnitatea de mare Vornic la 1840, pe timpul domnieĭ luĭ Alexandru Ghika.

La 1821 a fost în înţelegere cu poetul Rigas care plănuea înfiinţarea uneĭ confederaţiunĭ balcanice cu statele creştine; iar la 1828 a fost mare Logofĕt al dreptăţeĭ. Când a isbucnit revoluţiunea din 1848, s'a refugiat în Orşova unde a murit.

Iordache Golescu a publicat la 1840 o *gramatică* şi a maĭ lăsat netipărite *Dicţionarul româno-elenesc. Dicţionarul elenesc-român. Charta veche a ţĕreĭ româneştĭ. Colecţiune de proverbe şi maxime*, publicată de Juliu A. Zanne (1895).

Iordache Golescu era frate cu Dinu Golescu.

Golescu (Nicolae).—General, om politic, născut la 1810 în Câmpulung, încetat din viaţă la 1878, fiul mareluĭ Logofĕt Dinu Golescu. A făcut studiile sale în Svitzera şi apoĭ întorcêndu-se în ţară, intră ca junkăr (cadet) în oştirea din Muntenia la organisarea eĭ. Adjutant al Domnitoruluĭ Al. Ghika, Nicolae Golescu îndeplini în 1839 funcţiunea de Prefect de poliţie în Bucurescĭ şi de Ministru de Externe. La 1841 părăseşte oştirea şi e numit procuror general la Curtea de apel, apoĭ director la Ministerul de Interne, dar părăseşte administraţia în 1847 spre a face parte din Comitetul revoluţionar dinpreună cu fratele sĕŭ Ştefan, C. A. Rosetti, Ioan Ghika, etc. Ministru de Interne sub domnia luĭ Bibescu, păstrează această demnitate chear după abdicarea Domnitoruluĭ la 1848 şi apoĭ dinpreună cu Tell şi Eliade face parte din locotenenţa Domnească. Intrând Turcĭĭ în ţară, Nicolae Golescu este arestat şi trimis peste graniţă. El se stabileşte atunci în Paris unde locueşte până la Iulie 1857, şi susţine pe lângă puterile streine cererile Românilor.

Reîntors în ţară, Nicolae Golescu este amestecat la toate evenimentele însemnate prin carĭ a trecut România, precum: Unirea Principatelor, alegerea luĭ Cuza şi apoĭ mişcarea din 1866 care aduce după sine întemeerea dinastieĭ M. S. Carol I.

Membru în locotenenţa Domnească de la 11 Februarie până-la 11 Maĭ 1866, N. Goleseu este maĭ târziŭ Ministru Preşedinte şi Ministru de Externe de la 1 Maiŭ 1868 până la 16 Noembrie acelaşĭ an, apoĭ maĭ târziŭ, inspector general al guardeĭ naţionale de la înfiinţarea eĭ şi până la disolvare.

Golescu (Radu). — Colonel, cunoscut sub porecla de *Catană*, frate cu Nicolae şi Ştefan Golescu. S'a născut la Câmpulung în 1817, a murit la moşia sa Dracea (Teleorman) în 1877.

A intrat ca junkăr în oştire unde a căpătat toate gradele sale până la cel de colonel.

A fost amestecat dinpreună cu fraţiĭ sĕĭ la mişcarea revoluţionară din 1848 şi a stat închis la Brussa, arestat de Turcĭ timp de treĭ anĭ. N'a scăpat de acolo de cât în 1853 spre a se duce în Francia. La 1856 i se dete permisiunea să se reîntoarcă în ţară şi reluă serviciul militar.

Golescu (Ştefan).—Om politic, născut în Câmpulung la 1809, încetat din viaţă la Nancy în 1874 Septembrie 8. A făcut studiile sale în Svitzera şi apoĭ reîntors în ţară, intră în armată.

Adjutant al Domnitoruluĭ Al. Ghika, părăsi oştirea sub domnia luĭ Bibescu spre a ocupa maĭ multe funcţiunĭ publice şi demisionă în 1847 spre a participa la miş-

carea revoluționară dinpreună cu Eliade, Tell, fratele sĕŭ Nicolae, C. A Rosetti și alții. Membru al guvernuluĭ provisoriŭ în urma abdicăreĭ Domnitoruluĭ G. Bibescu, Ștefan Golescu e nevoit să fugă în Francia unde se stabilește până la 1857, lucrând dinpreună cu ceĭ-l'alți refugiați pentru îndeplinirea aspirațiunelor țĕreĭ.

Membru în divanul ad-hoc, Ștefan Golescu e de aci înainte strâns legat de toate evenimentele politice la carĭ a participat fratele sĕŭ Nicolae cu C. A. Rosetti, I. C. Brătianu, etc. De la 5 August 1867 el presidează guvernul până la 1 Maĭ 1868 avênd și portofoliul internelor. La această epocă se retrage spre a da locul fratelui sĕŭ Nicolae. In cabinetul Ioan Ghika, a fost Ministru de Externe de la 2 Martie până la 24 Maĭ 1867.

Gorjan (August).—General de brigadă, născut la 1 August 1837. A intrat în oștire ca soldat la 1856 și la 1860 a fost înaintat sub-locotenent, iar la 1867 ofițer superior. Locotenent-colonel în 1872, ocupă funcțiunea de director al prefecturĕĭ polițieĭ Bucureștiuluĭ de la 1873 până la 1875 când se reîntoarce la regiment.

Inaintat colonel la 1878, a ocupat funcțiunea de director general al poștelor la 1891. In 1896 a fost înaintat general de brigadă.

Publicații: *Mitologia elementară* (1874). *Frederic cel mare, regele Prusieĭ* (1875). *Elemente de geografie* (1876). *Noul metod de geografie elementară* (1885). *Geografia maĭ multor județe* (1885—1892). *Atlas geografic* (1891).

Când a isbucnit mișcarea revoluționară anti-dinastică de la 24 Martie 1870 în Ploești, August Gorjan pe atunci maior, a fost dinpreună cu colonelul Polizu, însărcinat cu restabilirea ordineĭ.

Grădisteanu (Constantin).—Om politic, născut la 1830, încetat din viață la Aprilie 1890. A făcut studiile sale în Francia. A fost Ministru de finance în cabinetul Epureanu de la 20 Aprilie până la 18 Decembrie 1870, și president al Camereĭ în 1890.

Grădisteanu (Grigore). — Bărbat politic, născut în Bucureștĭ la 14 Octombrie 1816, încetat din viață la 28 Februarie 1892.

Primele sale studiĭ le-a făcut în casa părintească și apoĭ la colegiul Sf. Sava.

La 1840 a fost numit supranumerar la cancelaria *Sfatuluĭ Consultativ*, apoĭ registrator și maĭ târziŭ cap de măsă la cancelaria domnească și la Secretariatul Statuluĭ.

Amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, amic intim cu Eliade, Goleștiĭ Tell, el este numit director la Ministerul de Interne sub Nicolae Golescu, face parte din deputațiunea trimisă la Constantinopole spre a expune Sultanuluĭ dorințele țĕreĭ și este exilat la venirea Turcilor în țară.

Grădișteanu se stabilește atunci la Paris unde colaborează la maĭ multe ziare franceze, cu deosebire la scrierea luĭ Elias Regnault asupra Țĕrilor Române și presintă Congresuluĭ din Paris un memoriŭ asupra Unireĭ Principatelor sub un Domn strein.

La 1858 Gr. Grădișteanu reintră în țară și lucrează la unirea Moldoveĭ cu Muntenia și susține candidatura luĭ Cuza.

Reîntors în Francia la 1863, Gr. Grădișteanu se stabilește acolo spre a'și crește copiĭ și la revenirea sa în țară nu maĭ ia nicĭ o parte la luptele politice dintre partide.

Grădișteanu (Petre).—Avocat, om politic, publicist, născut în Bucureștĭ la 1841. A făcut studiĭ în drept la Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat și s'a înscris în baroŭ, intrând tot de o dată și în viața politică.

Natură foarte turbulentă, a jucat un rol important rênd pe rênd în tabăra conservatorilor, apoĭ în acea a liberalilor, atrăgênd atențiunea publică maĭ ales în timpurĭ de agitațiĭ electorale.

A făcut aproape necontenit parte din Corpurile legiuitoare, fie ca deputat, fie ca senator.

Colaborator vremelnic la *Românul*, a fundat în 1870 *Revista Contimporană*, apoĭ în 1886 un ziar umoristic *Colivia*, care a avut o foarte scurtă durată.

A maĭ colaborat și la multe alte ziare.

A publicat: *O noapte pe ruinele Târgovișteĭ*, tabloŭ în versurĭ (1857). *Scrisorĭ asupra raportuluĭ Ministeruluĭ justițieĭ din 1868. Femeea dinaintea legeĭ* (1873). *Cer cuvêntul*, revistă teatrală. *Scrisorĭ deschise către luminația sa Beizadea D. Ghika* (1885).

Așezămîntul Nifon Mitropolitul (1897). *Proect de lege pentru agravarea și suspendarea pedepselor* (1897).

Petre Grădișteanu este autorul proectului de lege votat în 1877 pentru înființarea societății dramatice și al proectului cu putere retroactivă pentru desființarea dreptului de urmărire asupra lefurilor și pensiunilor civile și militare (1881), care 'i a atras binecuvêntările slujbașilor și blestemul cămătarilor.

Tot el este autorul proectului de lege pentru desființarea clauselor penale din contractele de împrumuturi (1879).

Grandea (Grigore).—Publicist, ziarist, născut la 1843 în Țăndărei (Ialomița), încetat din viață la 1897. După ce face trei clase gimnasiale, intră în școala de medicină a doctorului Davila, fără a avea însă nici o predilecție pentru acest studiu. Cu toate acestea, isbuti să fie numit profesor de botanică și fisiologie la școala de medicină, dar în urma unui articol scris contra Ministrului de Rezbel, fu destituit. Intre 1872 și 1874 este revisor școlar, la 1874 profesor de literatură franceză la liceul din Craiova unde a funcționat mai mulți ani, apoi după o viață destul de sbuciumată, e numit profesor la gimnasiul din Bacău unde funcționează până la 1897.

G. Grandea a publicat: *Preludii* (1862) cu o prefață de G. Sion. *Miosotis* (1865). *Fulga sau Ideal și real* (1873). *Poesii noue* (1873). *Aurel.—Ipsilant și Tudor.—Carpații și Balcanii*, etc, etc.

El a colaborat la mai multe ziare politice și reviste literare, între altele la *Dâmbovița* până la încetarea ei în 1865. *Albina Prutului* (1868—1871). *Tribuna* care încetă după trei luni (1873). *Albina Pindului*, (1875).

Greceanu (Ioan).—Născut la 1835 în Iași, a făcut studiile în Francia și Germania și apoi a intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet. Inaintat sub-locotenent la 1858, devine maior în 1865 și colonel la 1875.

De la sosirea Principelui Carol în țară, a fost numit adjutant domnesc și apoi i s'a încredințat demnitatea de Prefect al Palatului, pe care a ocupat-o până la moartea sa 5 Martie 1891.

Grecescu (Dimitrie). — Doctor în medicină de la facultatea din Paris, născut în Cerneți la 1841 Iunie 15. A făcut studiile sale primare în Cerneți și în Severin, cele liceale și medicale în colegiul Sf. Sava și în Școala de Medicină și Farmacia din București. — Intern al Spitalelor civile ale Eforiei din București, în 22 Aprilie 1860, licențiat în medicină în 1864 Februarie, ajunge doctor în medicină cu diplomă de la facultatea de medicină din Paris, în anul 1868. — A fost numit profesor de botanică, la școala de medicină și farmacie în anul 1868 Iunie 17 și director al grădinei botanice; transferat profesor de botanică medicală la Facultatea de medicină din Bucureșci, Director al laboratoriului de botanică medicală și Medic-șef al serviciciului consultațiilor Spitalului de copii.

Ca fost elev al Școalei naționale de medicină și farmacie, a servit în armată ca medic militar și a trecut succesiv, prin gradele de medic de batalion clasa II-a apoi cl. I-a, gradele de medic de regiment clasa II-a și clasa I-a până în anul 1878 Octombrie, când a demisionat, eșind cu gradul de medic principal.

A luat parte activă în campania din Bulgaria, în resbelul din 1877—1878; a avut direcțiea spitalelor timporare din Turnu-Măgurele de la 4 Decembrie până la 1 Aprilie 1878.

Ca lucrări sciintifice a tipărit: *Flora Generală a Europei, Flora specială a Romaniei. Du Champignon de la Teigne faveuse.* Paris 1868. *Epididimita blenoragică*, (1871). *Plantele grădinei Botanică din Bucuresci* (1876). *Enumerațiea plantelor Romaniei* (1880), etc.

Grigore. Mitropolitul Valahiei, încetat din viață la 24 Iunie 1834. Nascut în Bucuresci, a făcut studiile la Sf. Sava și apoi s'a călugărit, intrând la mănăstirea Neamțu. In timpul ocupațiunei rusești la 1829, a fost surgiunit în Basarabia pentru că ceruse milă năvălitorilor și să opusese ca clerul să fie luat de la altare pentru a merge să care munițiunile de războiu, slujind ca vite.

Mitropolitul Grigore a publicat: *Invățătura pe scurt pentru nunți* (1838). *Carte ce se numește Puțul Sfântului Ioan Gură de aur* (1839) *Istoria bisericească* 4 volume (1849) publicate toate după moartea sa.

Grigore (Ion). Născut la 1849 Septem-

brie 14, în Comuna Mălăeşti din judeţul Prahova, fiul unuĭ plugar, recrutat la 1870 ca soldat în Regimentul 7 de infanterie, apoĭ liberat la espirarea termenuluĭ şi trecut în reservă.

In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ din 1877, el este chemat în activitate ca soldat la Batalionul 2 de vênătorĭ. La 30 August 1877, căzând reduta Griviţa în mâinele armateĭ române, soldatul Grigore Ion ajutat de sergentul Stan Gheorghe şi Nica Vasile caporal, cucereşte un steag turcesc.

Pentru această faptă, el a fost decorat cu *Steaua României, Virtutea Militară* şi ordinul *Sfântul Gheorghe*.

El are astă-zĭ o pensie de la Stat şi ocupă o mică funcţiune subalternă la Primăria Capitaleĭ.

Grigorescu (Nicolae).— Pictor, născut la 15 Maiŭ 1838 în Bucurescĭ. Cât isprăvi studiile sale liceale, intră ca ucenic la un zugrav de biserică de la care primi cele d'âtâĭ noţiunĭ ale pictureĭ; apoĭ plecă spre Paris în 1859, oprindu-se în drum la monăstirea Agapia pe care o zugrăvi spre a'şĭ agonisi banii trebuincioşĭ pentru drum.

La Paris ajunse în 1861 şi intră în şcoala de bele-arte, producênd în decursul şedereĭ sale acolo numeroase opere însemnate. La 1864 se reîntoarse în Bucurescĭ, călătorind din când în când prin Italia, Grecia, Anglia şi pretutindenĭ unde arta sa se putea perfecţiona.

Opera luĭ N. Grigorescu este colosală; între principalele tablouri ale sale, se pot cita: *La Smârdan*, tabloŭ istoric care se găseşte în sala de Consiliŭ a Primărieĭ Capitaleĭ, *Cortul Ţiganilor, Portretul generaluluĭ Năsturel Herescu, Ţiganca. Care cu boiĭ, Un transport de muniţiunĭ, Justiţia divină urmărind crima. Un evreŭ. Defilarea prisonierilor turcĭ pe dinaintea Regeluĭ Carol I, Dorobanţul, etc, etc.*

Grigorovitza (Emanoil). — Profesor, născut la Rădăuţĭ în Bucovina. A făcut clasele primare la părintele sĕu, a intrat apoĭ în gimnaziul superior din Cernăuţĭ şi după ce a frecuentat universitatea şi a absolvit şcoala normală de acolo, a obţinut diploma de profesor de limba germană, istorie şi geografie pentru institute civile. A stat ca profesor un an şi venind în ţară (1879), a ocupat întâiŭ funcţia de director de şcoală, apoĭ de Şef-Interpret la fosta Companie de cale ferată Lemberg-Cernăuţĭ-Iaşĭ şi în urmă a dat diferite concursurĭ strălucite ca profesor secundar înaintea universităţiĭ din Iaşĭ, după care a fost numit profesor suplinitor de limba germană la liceul din Iaşĭ şi profesor asistent la şcola militară din aceiaşĭ localitate. La 1889 a fost numit cu titlu definitiv, profesor la şcoala normală de institutorĭ din Bucureşcĭ şi maĭ târziu suplinitor la Liceul Sf. Sava, post pre care l-a schimbat la 1890 cu profesoratul definitif la şcoala de oficerĭ din capitală.

La 1892, obţinând diploma de doctor în filosofie, a fost numit, profesor de limba rusă la şcoala superioară de Rĕzboiŭ din Bucurescĭ.

In decursul activităţeĭ ca profesor în Capitală, a publicat o serie însemnată de scrierĭ didactice şi literare, precum:

Întâia şi a doua carte de lectură germană. Etimologia şi Sintaxa germană. Carte de Exerciţiĭ la Etimologia germană. *Autoriĭ Germanĭ* lectură specială din Grimm, Campe, Lessing. *Fragmente didactice şi teologice* din literatura germană. *Dicţionar Scolar român-german,* (cu supliment de gramatică şi ortografie). *Curs complect de limbă rusă* (publicat sub auspiciile şcoaleĭ superioare de rĕzboiŭ). *Studiu asupra epocelor slave* (disertaţiune linguist-mitolog în limba germană). *Traducerĭ ritmice germane din poesiile luĭ Mih. Eminescu, Criminalitate şi Şcoală. Diferite traducerĭ prosaice şi poetice, Impresiunĭ didactice, Ornicul metric Tablou sinoptic. Mare Dicţionar Rus-Român* şi *Român-Rus, Carte de Exerciţiĭ la Sintaxa germană şi Lexiconul de Campanie român-rus-bulgar-german.*

Grimani (Nicolae).—Pictor, născut în Slatina la 1872. Dupĕ ce a urmat câţi-va anĭ cursurile liceale, a plecat la Münich unde a făcut şcoala de Bele-arte şi apoĭ la Paris, şcoala de arte decorative.

Are un talent deosebit pentru pictura Nimfelor. Principalele sale producţiunĭ sunt: *Potretul M. S. Regeluĭ Carol. Apostoliĭ Petru şi Pavel,* aşezat la liceul din Ploeştĭ.

Grunaŭ (Adref G.). Fiul D-ruluĭ G. A. Grunaŭ, medic şi dênsul, născut în Bucurescĭ la 11 Februarie 1821, încetat din viaţă la 18 Septembrie 1892 la Vălsăneştĭ. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat

în strĕinătate la Iena, Göttingen şi Paris între 1840—1847.

Intors în ţară cu diploma de doctor în medicină, a fost rênd pe rênd medic secundar apoĭ medic primar al spitalelor Colţea, Filantropia, Spitalul de Copiĭ, până la 1872 când s'a retras.

La înfiinţarea şcoaleĭ de medicină, preda cursurĭ speciale pentru siphilis.

Grunaŭ (Gheorghe A.). Medic născut la Göttingen (Hanovra) la 17 Ianuarie 1785, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1859. A făcut toate studiile sale în oraşul sĕŭ natal, unde a dobândit diploma de doctor în medicină şi chirurgie. Persecutat de poliţia Regeluĭ Jerôme, el părăseşte Westfalia şi vine în Romănia la 1812. Pe la 1815 este numit doctor al Spitaluluĭ Colţea, ear maĭ târziu Kisselef i'l însărcinează să elaboreze un proect de lege sanitară pentru Regulamentul organic. In 1831 la înfiinţarea armateĭ române, D-rul Grunaŭ este numit Stab Doctor la Polcul 1-iŭ Bucurescĭ şi ocupă acest post până la 1837, după ce căpătase drepturile politice şi civile la 1822.

El a înfiinţat cel d'ântăiŭ spital militar în Bucurescĭ.

Gusti (Dimitrie).—Profesor, publicist, om politic, născut la 1818 în Iaşĭ, încetat din viaţă la Martie 1887. Elev al şcoalelor din Iaşĭ, la 1837 fu numit profesor la şcoala elementară din acel oraş, apoĭ profesor la academia de acolo. De la 1849 înainte a maĭ fost bibliotecar al Academieĭ, sub-inspector, inspector al învăţământuluĭ, Ministru al Cultelor şi Instr. Publice din Moldova.

La 1867 sub preşidenţia luĭ St. Golescu este iarăşĭ Ministru al Cultelor de la August până la Noembrie 1868.

El a publicat: *Geografia nouă* (1846). *Geografla vechie* (1849). *«De la Paris la Athena»*. traducere (1851); *Geografia pentru scoalele sătesci* (1851); *Retorica română*, înzestrată cu exemple scoase şi din scriitoriĭ literatureĭ române (1852), *Buchetul poetic* (1855); *Poporaţiunea Moldoveĭ şi agricultura eĭ pe anii 1859—60*, statistică. Gusti a redactat: *Zimbrul*, jurnal politic şi literar.

H

Halepliu (Constantin Z.) Profesor, publicist, născut în Brăila la 1816, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1873 Noembrie 29.

După ce a fost cât-va timp în oştire şi a ocupat diverse funcţiunĭ publice, la 1864 a intrat în profesorat.

Scrierile sale sunt: *'Pusnicul. Cumplitul amăgit*, comedie (1847). *Ucenicul şarlatanului* comedie (1851). *Trecutul şi presentul. Moartea luĭ Mihaĭ 'Bravul* (1854) *Serdarul Iliuşĭ*, *Sĕracul cinstit* comedie (1854). *Visul fericireĭ, Adelaida de Lusan.*

Halfon (Abram) Mare bancher, născut la Andrianopol la 1800, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1884. A continuat împreună cu fraţiĭ sĕĭ administrarea caseĭ de bancă S. Halfon, fondată în Bucurescĭ la 1832 şi a luat parte la toate marele operaţiunĭ de bancă din ţară în acest secol. Intre altele, a contractat la 1866 cu Statul în numele unuĭ grup financiar strĕin împrumutul zis Oppenheim, care împreună cu împrumutul Stern aŭ fost cele doue d'ânteiĭ făcute de Stat în străinătate.

Ab. Halfon a fost timp îndelungat Consul general al Imperiuluĭ otoman în Bucurescĭ.

Halfon (Salomon) Mare bancher, născut la Andrianopol în 1790, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1842; s'a stabilit în ţară pe la 1828 şi a fondat la 1832 în Capitală o casă de bancă dimpreună cu fiiĭ sĕĭ Abram, Iosif şi Nissim.

Maĭ târziu pe la 1838, a fost contracciu al Vămilor şi Salinelor din Muntenia.

Haralambie (Nicolae) General de brigadă, bărbat politic, născut la 1835. S'a angajat în armată la 1851 August în 27 ca juncăr (sergent voluntar) şi a dobândit în 1852 gradul de sub-locotenet. La 1856, era căpitan, la 1860 major. Era comandant al regimentuluĭ de artilerie din Bucu-

rescĭ, când isbucni revoluțiunea de la 11 Februarie 1866, care avu de urmare detronarea și abdicarea principeluĭ Cuza. Jucând un rol însemnat în această revoluție, Haralambie face parte din Locotenența Domnească, împreună cu Lascar Catargi și generalul Nicolae Golescu.

După suirea pe tron a Principeluĭ Carol, Colonelul Haralambie ia la 6 August 1866 portofoliul Ministeruluĭ de Rezbel în cabinetul Ion Ghika și 'l păstrează până la 8 Februarie 1867.

Atunci demisionează din Minister, iar la Octombrie acelaș an, demisionează și din armată.

In timpul rezbeluluĭ Independenței (1877-1878) colonelul Haralambie chemat în activitate, e înălțat la gradul de general de brigadă și ia comanda corpuluĭ al 2-a de armată, apoĭ comanda corpuluĭ de Vest, și se distinge la atacul Inoveĭ și a Smârdanuluĭ.

Generalul Haralambie, demisionând din armată la 1867, s'a ținut de atunci cu desăvârșire departe de toate luptele politice, cu toate că prin situațiunea eminentă ce avusese, putea se aspire la cele maĭ înalte demnități în Stat.

Haret (Spiru) — Om politic, profesor născut la 1851. Doctor în matematicĭ și sciințile fizice din Paris, ocupă de la 1878 catedra de mecanică rațională la Univesitatea din Bucurescĭ, facultatea de sciințe. Fost secretar general al Ministeruluĭ Instrucțiuneĭ publice de la 1885 până la 1888, a intrat la 31 Martie 1897 în cabinetul de sub președenția d-luĭ Dim. Sturdza, ca Ministru al Instr. Publice.

E membru al Academieĭ române.

A publicat: *Sur l'invariabilité des grands axes des orbites planétaires.* (1878) *Cercetărĭ asupra părțeĭ financiare a proectuluĭ de răscumpărare a căilor ferate.* (1880) *Curs de trigonometrie.* (1887) *Aritmetica elementară.* (1888) *Localele de școlĭ primare.* (1889) *Cestiunĭ de învățământ* (1897).

Hasdeŭ (Alexandru Petriceicu) Poliglot, publicist, născut la 1811 în Basarabia, încetat din viață la 1872. A făcut primele sale studiĭ sub direcțiunea părinteluĭ seŭ Tadeŭ Hăsdeŭ și a intrat încă tĕnăr la Universitatea din Hărcov unde studiă dreptul și botanica. De aci trecu la Universitatea din München și apoĭ se întoarse în Chișineŭ unde îmbrățișă cariera de avocat.

Scrierile sale sunt: *O idee despre filosofie ca sctiința vieței.* (1830) *Cântice naționale române. Duca-Vodă, Dabija-Vodă.* (1835) *Moartea Kasaculuĭ Kunichi. Despre literațiĭ din Basarabia.* (1840) etc.

Alecs. Hasdeŭ era foarte versat în cunoștința limbelor polonă, rusă, boemă, spaniolă, franceză, italiană, germană.

Academia română l'a ales membru onorar la 12 Septembrie 1870.

Hasdeŭ (Bogdan Petriceicu) Istoric și filolog, nascut în 1836 la Hotin (Basarabia). A făcut studiile sale la Universitatea din Hârcov; a servit cât-va timp în regimentul de husarĭ Radetzki în intervalul rezbeluluĭ Crimeeĭ, și apoĭ demisionând a venit în Cahul (Basarabia.)

Desmoștenit în Rusia de toate drepturile sale ereditare, a fost peste puțin timp numit membru la tribunalul civil de la Cahul pênă la 1858.

Apoĭ s'a stabilit în Iași; a fondat ziarul *România*, și a ocupat acolo funcțiunele de profesor și biliotecar al Universității. In 1863 a fost numit membru istoric al comisiuneĭ documentale din Bucurescĭ, post pe care l'a ocupat puțină vreme; la 1867 a fost ales deputat în Camera liberală.

Hasdeŭ a fost numit în 1876 Director al Arhiveĭ Statuluĭ din Bucurescĭ, iar la 1878 profesor de filologie la Universitatea din Bucurescĭ, posturĭ pe care le ocupă și astă-zĭ.

Operile sale principale sunt, ca publicist: *Foea din Moldova.* (1862) *Lumina* (1863) *Aghiuță* (1863) *Arhiva istorică a Românieĭ.* (1865—67) *Satirul.* (1866) *Traian.* (1869) *Columna luĭ Traian* 1870 și următoriĭ. *Revista Nouă* (1888-95) Ca istoric: *Analise literare externe.* (1864) *Viața și scrierile luĭ Luca Stroicĭ.* (1864) *Filosofia portretuluĭ luĭ Țepeș,* (1864) *Ion Vodă cel cumplit.* (1865) *Istoria toleranțeĭ religioase în România.* (1865) *Istoria critică a Românilor* (1875) *Originele Craioveĭ* (1878) *Cronica luĭ Zilot Românul.* (1884).

Opere linguistice: *Principie de filologie comparativă.* (1875) *Fragmente pentru istoria limbeĭ române.* (1876) *Beaudoin de Courtenay* (1876) *Zâna Filma. Goțiĭ și Gepeziĭ în Dacia.* (1877) *Cuvinte din bătrânĭ* (1878-1881) 3 volume.

Pentru teatru: *Răsvan-Vodă* dramă în

versuri. (1869) *Trei crai de la răsărit* comedie (1879).

Lucrarea cea din urmă a acestuĭ erudit este *Magnum etymologicum Romaniae*, făcută din însărcinarea Academieĭ române, dar neterminată.

A mai scris şi *Sic cogito! Ce e vieaţa? Ce e moartea? Ce e omul.* (1892) *Basarabii. Cine? De unde? De când.* (1894) *Sarcasm.* (1897).

Hasdeŭ (Iulia B. P.) Publicistă, fiica profesoruluĭ Hasdeŭ, născută la 2 Noembrie 1869 în Bucuresci, moartă la 17 Septembrie 1888 în Bucuresci.

La vârsta de duoĭ anĭ, copila învăţase deja să citească, la 11 anĭ terminase cele patru clase gimnasiale în liceul S-tu. Sava şi apoĭ intră în colegiul Sévigné la Paris şi la 1886, când nu avea de cât 17 anĭ, era deja înscrisă ca studentă pentru licenţa în filosofie la Facultatea de litere din capitala Francieĭ; dar nemiloasa moarte o culese pe neaşteptate înainte de vreme.

Iulia Hasdeŭ a lăsat următoarele scrieri tipărite prin îngrijirea părinteluĭ seŭ: *Bourgeons d'Avril. Rêves et fantaisies. Chevalerie. Confidences et Canevas. Idile. Legende.*

Pentru teatru a scris: *Buvez de l'eau*, proverb, la vârsta de 14 anĭ şi, a lăsat scheletul pentru mai multe scrieri dramatice.

Hechter (Salomon) Comerciant, de origină israelită, născut în Bucuresci la Ianuarie 1840, încetat din viaţa la Viena la 5 Septembrie 1894. Din copilărie se ocupă cu comerciul şi obţinu în urma uneĭ activităţi neobosite un loc printre fruntaşiĭ comercianţilor de manufactură en gros. La 1870 se ocupă mult în special cu exportul de păr de porcĭ, şi obţinu medalia de argint la Exposiţia universală din 1873. El figura în capul diferitelor societăţi israelite de binefacere din Capitală.

Henţia (Sava) Pictor, născut la 1 Februarie 1848 în cătunul Sibişel (Ardeal). A urmat clasele primare la şcoala din localitate şi apoĭ a venit în Bucuresci la 1862. La 1865 el intră în şcoala de bele-arte şi obţine în 1870 marele premiu cu bursă. Peste un an el pleacă în Italia, vizitează Roma şi se opreşte apoĭ la Paris unde intră la Academia de Bele-arte având de profesor pe Cabanel. La 1873 el este admis la exposiţia Salonuluĭ din Paris cu tabloul seŭ *Psichea părăsită de amor.*

La 1874 se întoarce în ţară, aducând pânza *Aurora*, aşezată la Teatrul Naţional în loja Suveranilor. La 1876 e numit profesor de desemn şi caligrafie la externatul secundar de fete şi profesor de desemn la Asilul Elena; acest din urmă post îl ocupă şi astă-zĭ.

In timpul rezbeluluĭ (1877-78) Henţia e ataşat ca pictor pe lângă marele cuartier general, şi inspirat de luptele noastre, compune numeroase tablouri.

Intre pânzele acestuĭ pictor, trebuesc semnalate şi următoarele: *Intrarea triumfală a luĭ Traian în Sarmisegetusa. Venera. Portretul d-neĭ Ana Davila. Moara. Târgul Moşilor. O romăncă ducând merinde l'a târg.*

Hepites (Alexandru C.) — Doctor, născut în Brăila la 1835, mort în Galaţi la 15 Septembrie 1883. Primele studii le-a făsut în Brăila şi sub direcţiunea părinteluĭ sĕŭ doctorul C. Hepites a învĕţat arta farmaceutică. La 1859 a plecat apoĭ la Viena unde a studiat medicina.

Intors în ţară la 1864, s'a instalat în Brăila unde s'a distins prin devotamentul sĕŭ în timpul holereĭ de la 1865. După puţin timp, s'a aşezat la Galaţi şi după crearea spitaluluĭ «*Elisabeta Doamna*» a fost numit medic şef al acestuĭ aşezămênt, post pe care l'a ocupat până la moarte.

La 1878, Doctorul Hepites organiză în acest oraş cu a sa cheltueală o staţiune meteorologică, şi în tot timpul şederei sale la Galaţi a fost consul al Statelor-Unite din America.

El a publicat *Manualul de technica chirurgieĭ rezbeluluĭ* (1877).

Hepites (Constantin C.)— Farmacist, doctor, profesor, născut la 1802 în mănăstirea Cernica (Ilfov) unde se ascunsese părinţii sĕĭ din causa zavereĭ, mort în Brăila la 7 August 1890.

A făcut studiile sale în Viena obţinând diplome speciale în mineralogie, chimie şi botanică (1826).

După o şedere de cât-va timp la Odesa unde studiă farmacia, se întoarse în ţară şi fu numit la 1831 medic al carantineĭ din Brăila, post pe care l'a ocupat până la1853. In acest oraş el a înfiinţat în 1833 o farmacie şi a fost necontenit de la 1840 până

la 1855 președintele Municipalității. El a alcătuit și pus în aplicare frumosul plan al orașului Brăila, înființarea grădinei publice, împodobirea de la Monument.

El era Președintele Eforiei Școalelor din localitate. Chemat în Bucovina la 1857, a stat acolo până la 1864 ca profesor la școala de medicină și șef al serviciului scientific din direcțiunea generală sanitară.

Reîntors în Brăila, el organizează un Comitet pentru crearea Bibliotecei publice și Muzĕului din Brăila, și rĕmâne până la moartea sa președintele acestui Comitet și președinte al Camerei de Comerciŭ.

A publicat: *Insușirea fizică a apei minerale numită Balta-Albă* (1847) *Farmacopea româna* (1864) scrisă în limba latină și română.

Dr. Hepites cunoștea foarte bine limbele moderne și vechi.

Hepites (Stefan C).— Inginer, doctor în științele fizice și matematice, profesor, născut în Brăila la 5 Februarie 1851, fiul D-ruluĭ C. C. Hepites.

A făcut studiile în țară și a eșit cu gradul de sub-locotenent de artilerie din școala militară din Iași la 14 August 1869. Peste puțin timp a demisionat din causa sănătății sale și a urmat la Bruxelles cursurile universitare, obținând la 1873 toate titlurile sale. De la 1879 până la 1883 a visitat și lucrat aproape în toate observatoriile meteorologice mai importante din Europa.

La 1875 a fost numit inginer al portuluĭ Brăila și apoĭ la Galați. La aceiași epocă e numit profesor de matematicĭ la gimnaziul din Brăila. Dupe rezbel, la care a luat parte ca locotenent de miliție, Hepites este numit inginer la Căile ferate și ocupă acest post până la 1883 când trece ca inspector general la Ministerul Domeniilor.

La 1884 el este numit Director al Institutuluĭ Meteorologic, care mai târziŭ în 1888 alipește pe lângă dânsul și serviciul central de mĕsurĭ și greutăți.

S. Hepites a luat parte activă la înființarea Liceuluĭ Sfântu Gheorghe din Bucurescĭ a cărei direcțiune a avut'o de la 1884 și până la 1888. El a mai fost profesor de matematicĭ la gimnaziul Mihaiŭ Bravul, la școala specială de silvicultură, profesor de fizică la școala specială de artilerie și geniu și la școala de oficerĭ.

Publicațiunele sale sunt: *Cursurĭ de fizică* (1882—1888—1890). *Curs de topografie* (1886). *Analele institutului meteorologic al Românieĭ* 10 vol. (1886—1895). *Buletinul observațiunelor meteorologice* (1892—1895). *Buletinul meteorologic zilnic* (1895—1896). *Serviciul meteorologic în Europa* (1884). *Istoricul studiilor meteorologice în România* (1886). *Studiĭ asupra climeĭ Bucurescilor* (1889). *Prevederea timpuluĭ* (1893). *Clima Sulineĭ* (1893). *Gerul Bobotezeĭ* (1895). *Meteorologia în România* (1891). *Ploaia în România* (1893). *Hartele sinoptice pentru prevederea timpuluĭ* (1884). *Navigațiunea aeriană* (1885). *Registrul cutremurilor de pământ de la 1837 până la 1895* (1892—95). *Cutremurul de pământ de la 14 Oct. 1892* (1893). *Observațiunele meteorologice de la Brăila făcute în anii 1879 și 1880* (1882). *Materiale pentru Climatologia Românieĭ* (1884 1895). *Reviste Climotalogice ale anilor* 1894—95 (1892—95). *Ploaia în România în anii* 1891—94 (1892—95). *Raporturĭ asupra lucrărilor Institutuluĭ Meteorologic* (1886, 1895) *Raport asupra decisiunilor Conferinței internaționale de Meteorologie reunită la München în 1892* (1894). *Raport asupra primeĭ Conferințe generale de măsurĭ și greutăți reunită la Paris în 1889* (1890). *Serviciul de Măsurĭ și greutăți în Austria* (1892). *Determinarea greutăților* (1893). etc. Cea mai mare parte din aceste publicațiunĭ sunt scrise și în *limba franceză*.

De la 1889 D. Hepites este membru în Comitetul internațional de meteorologie, fiind ales de Conferința de la München. De la 1894 dânsul face parte din Comitetul internațional de măsurĭ și greutăți în care represintă România.

Herescu (Constantin Năsturel).— Mare Ban, general, născut în Bucurescĭ în 1796, mort în Bucurescĭ la 30 Decembrie 1874. Dupĕ ce petrecu copilăria sa în țară, intră la 1823 în armata rusească, servind într'un regiment de ulanĭ, unde 'și făcu educațiunea militară.

La 1827, Herescu se întoarce în România și în timpul luĭ Alexandru Vodă Ghika este numit adjutant al Dominitoruluĭ. Sub Bibescu Vodă, fu numit vistier, ocupând această funcțiune până la 1848. Sub Știrbey Vodă el reintră în armată și este numit Mare Ban și Spătar al armateĭ.

Generalul Herescu a lăsat un nume neperitor în literatura română prin generoasa

sa donațiune făcută Academiei, lăsând moștenire jumătate din averea sa acestei instituțiuni care împarte anual premii în valoare de 9,000 lei, ear din patru în patru ani un premiu de 12,000 lei pentru cele mai bune lucrări românești.

Hestiotis (Constantin).—Medic, grec de origină; amănunte biografice lipsesc. E unul dintre cei d'întâiĭ medicĭ veniți în țară. A fost medic șef al carantinelor la 1838.

Hill (Gheorghe). — Amănunte biografice lipsesc. A fost primul profesor pentru limba latină la colegiul Sfântu Sava din Bucuresci de la 1833 înainte. A publicat: *Inceputurĭ de gramatică latină* (1842) *Gramatică latină; partea etymologică* (1851). *Gramatica limbeĭ latine în comparație cu limba română.* A coloborat cu P. Poenaru și F. Aron la întocmirea primuluĭ *Dicționar francez-român* (1842).

Hodocin (Carol Mihalik, de). — Notițe biografice lipsesc. A fost primul director al școaleĭ pentru arte și meseriĭ înființată la Iași în 1840. A fost adus din strĕinătate de către Domnul Moldoveĭ Grigore Ghika.

Hodoș (Iosif). — Publicist, om politic, născut la 1830 în satul Bergia, districtul Mureșuluĭ (Transilvania), încetat din viață în Sibiŭ (Transilvania) la Noembrie 1880. A făcut studiile sale la Blaj, Cluj, Viena și Padua.

A luat o parte activă la mișcarea din 1848 în Transilvania; mai tĕrziŭ a fost numit vice-comite al districtuluĭ Zarand, care-l alese ca representant în dieta Ungarieĭ.

Destituit de Ministerul unguresc, a fost numit de arhidiocesa metropolitană ca referent al Senatuluĭ școlastic din toată Transilvania, funcțiune pe care a ocupat'o până la moarte.

Ca membru al *Societățeĭ academice*, Hodoș a luat parte la lucrarea Dicționaruluĭ academic. El a tradus mare parte din operile luĭ *Cantemir*.

Hohenzollern (vezĭ **Carol, Elisabeta, Ferdinand, Maria**).

Horbasky.— Colonel, de origină polonezĭ, încetat din viață. A intrat în armata rusească cu care a venit în Muntenia la 1828. La 1830, când s'a organizat armata noastră, a fost ca instructor și apoĭ la 1833 a intrat în cadrele eĭ cu gradul de maior. La 1839 a fost înaintat colonel, iar la 1848 a ținut locul de spătar.

Apoĭ a demisionat. Rĕmas în țară s'a căsătorit cu o românca.

Horia (Ioan).— Sub-locotenent, născut la 23 Ianuarie 1848, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, e înălțat în 1873 la gradul de sub-locotenent. El moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, în timpul rezbeluluĭ Independenței, la atacul redutei Grivița, în rêndurile Reg. 10 de dorobanți.

Hötsch (Frederic).— Mare comerciant și filantrop, de origină germană, încetat din viață la 19 Septembrie 1880. A deschis o prăvălie în Bucuresci în 1845 la colțul actualuluĭ pasagiŭ român din calea Victorieĭ — vechea cale Mogoșoae—unde vindea la început cu deosebire periĭ, pepteni, parfumerie. Prăvălia era mai cu seamă cunoscută sub denumirea «*La Pieptenaru.*» Afacerile comerciale prosperând și luând din ce în ce mai multă întindere, Hötsch s'a asociat la 1853 cu nepotul sĕŭ C. H. Müller, apoĭ la 1879 s'a retras din comerciŭ, lăsând nepotuluĭ sĕŭ succesiunea.

Frederic Hötsch a fost un mare filantrop; a întrebuințat o parte însemnată din averea sa pentru institute de cultură, înzestrându-le cu 600.000 lei, fondând și un asil pentru săraci.

In strada Luterană, colț cu strada Calvină din Bucuresci, e clădită școala întemeiată de F. Hötsch.

Hrisoverghi (Alexandru). — Poet, născut în Iași la 1800, încetat din viață în același oraș la 1837. A colaborat la revista *Alăuta românească* din Moldova, unde a publicat scrierile sale. Cea mai principală este *Tĕnĕrul la pîrĕŭ.*

Hübsch (Eduard).—Fost inspector general al muzicelor armateĭ române, violonist, născut la 13 Februarie 1833, încetat din viață la Sinaia (Prahova) la 9 Septembrie 1894.

Venind în țară pe când era copil, a intrat

la 8 Octombrie 1858 în calitate de candidat la o muzică militară; înzestrat cu mult talent şi numeroase cunoştinţe muzicale, peste opt zile căpătă rangul de sub-locotenent asimilat; la 1860 e înaintat Şef de muzică clasa III-a, la 1862 Şef de muzică clasa II-a, apoi clasa I la 1864 şi inspector al muzicelor în 1867.

Principalele sale compoziţiuni sunt: *Himnul naţional român* care se cântă la toate serbările oficiale. *Marşul triumfal al jubileului. Marche du sacre. Marche d'attaque. Marşul pentru defilare. Les fanfares. Paza Dunării. Carmen Sylva*, vals etc.

Hübsch a fost anî îndelungaţi şeful orchestrei teatrului naţional din Bucureşci. El era nn om foarte vesel şi avea un spirit sarcastic foarte desvoltat.

Hurmuzachi (Alexandru).—Publicist, frate cu Eudoxie şi Gheorghe Hurmuzachi, născut la Cernăuţi în 1825, încetat din viaţă la Neapoli (Italia) în 1871. A făcut parte din studiile sale în Cernăuţi, parte în Viena, unde a terminat cursurile facultăţei de drept.

A colaborat la ziarul *Bucovina* şi dimpreună cu fratele sĕŭ Gheorghe a înfiinţat *Societatea pentru literatura şi cultura română în Bucovina*.

Hurmuzachi (Eudoxie).—Istoric, născut la Cernanca (Bucovina) în anul 1812, încetat din viaţă la 1874. A făcut studiile în Viena, unde a şi luat parte la mişcarea revoluţionară din 1848. In anul următor, guvernul austriac îl însărcinează cu traducerea în româneşte a codicelor civile şi penale şi graţie intervenirei sale, se datori în cea mai mare parte dobândirea unei oarecare autonomii a Bucovinei.

Eudoxie Hurmuzachi profită de situaţiunea sa pentru a face cercetări asupra Istoriei Românilor în arhivele din Viena. Documentele ce a adunat aŭ fost publicate după moartea sa şi se mai publică încă de Academia română sub titlul: «*Documente relative la Istoria Românilor*».

A mai lăsat şi *Fragmente relative la Istoria Românilor*.

Hurmuzachi (Gheorghe).— Publicist, născut la 1818 în satul Cernanca (Bucovina) frate cu Eudoxie şi Alexandru Hurmuzachi, încetat din viaţă la 1882.

Studiile şi le-a făcut parte în Cernăuţi, parte la universitatea din Viena, apoi intră în serviciul Statului.

Peste doui anî demisionă şi edită dimpreună cu fratele sĕŭ Alexandru ziarul *Bucovina*, suprimat de censura austriacă în 1850.

De la această epocă înainte, el se ocupă în special de literatură, înfiinţând *Societatea pentru cultura şi literatura română în Bucovina* şi colaborând la foaea literară a aceleî societăţi.

Iancu (Avraam). — Şeful mişcărei române din Transilvania. S'a născut la Abrud Banya (Transilvania) şi s'a făcut cunoscut cu prilejiul mişcărei din 1848 şi 1849 la care a luat parte activă pe terenul politic şi milităresc.

Incepuse studiî în teologie, dar mai târziŭ studiă dreptul şi se aşează ca avocat la Hermanstadt; însă spre a nu trăi cu Ungurii, se retrăsese la munte unde trăia cu ţăraniî.

Când după 1848, isbucni mişcarea din Transilvania Ungarei, Avraam Iancu, se arătă cel mai aprig şi înverşunat duşman al Ungurilor.

In marea adunare de la Blajiŭ, convocată de Barnuţiŭ, se manifestă în aşa chip încât fu recunoscut de şef al răsculaţilor români din Transilvania.

Convins că orî ce împăcare cu Ungurii este peste putinţă, se retrase în munţii Abrudului dimpreună cu câţi-va tovarăşi devotaţi şi începu prin a ataca câte-va sate maghiare spre a pune mâna pe arme; apoi locuitorii din munţii vecini alergând spre dânsul, întinse câmpul operaţiilor sale în treî districte.

După intrarea lui Bem în Transilvania pe când Puchner era isgonit de pretutindeni, Avraam Iancu dimpreună cu Balinte şi Acsente isbuti să'i ţie piept în munţi.

Stăpâni peste toată Transilvania, Ungurii încercară zadarnic să puie mâna pe acest din urmă locaş de resistenţă. Bătut de două ori la Abrud (Aprilie şi Maĭ 1849) maiorul Hatvany renunţă la ideia d'a maĭ urmări pe răsculaţi carĭ cu maĭ puţin de 6000 oameni şi patru tunurĭ ţin piept la 18,000 de Unguri. Sosirea Ruşilor sili pe Maghiarĭ să se retragă şi revoluţia fu potolită.

Iancu Avraam refuză or ce măriri şi se retrase earăşi la munte. El a fost supranumit Regele Munţilor.

La 1852 a fost arestat şi închis la Alba Iulia sub cuvênt că lucrează earăşi la răsvrătirea Transilvanieĭ.

Pe la sfârşitul vieţeĭ sale a înebunit.

A încetat din viaţă la 1872 Sept. 10.

Ianov (Ioan) Publicist, născut în Iaşi la 1834. A făcut studiile sale în acel oraş şi la Universitatea din Viena şi Paris. Intors în ţară, s'a stabilit avocat în Iaşi şi s'a ocupat de literatură colaborând la revista *Convorbirĭ Literare*, în care a publicat numeroase cânţonete comice în 1871, precum *Paracliserul, Stosachi, Kalikenberg*, devenite foarte populare.

Ianov a făcut în maĭ multe rênduri parte din Cameră şi Senat acum în urmă de la 1884 până la 1895.

Ianovicĭ (Vasile). — Preot, profesor, publicist, născut în Cernăuţi la 1808, încetat din viaţă în acelaş oraş la 1864. A făcut toate studiile în oraşul naşterei sale unde la 1836 a fost numit profesor la institutul teologic, ocupând această funcţiune toată viaţa sa. De la 1852 la 1860 el a maĭ fost şi translator român şi la 1862 a fost ales ca deputat în dieta Bucovineĭ, din partea clerului.

Scrierile sale sunt: *Istoriea literară, tâlcuire a cărţilor noului testament* 5 vol. (1856-1861). *Gramatica română pentru şcoalele primare, gramatica germano-română* şi alte cărţi bisericeşti.

Iarca (Aristide) Colonel de cavalerie născut în Bucureşci la 1838, încetat din vieaţă în Bucureşci la 1873. A intrat în şcoala militară ca elev la 1854 şi a fost înaintat sub-locotenent la 1856, apoĭ maior la 1863 şi colonel la 1869.

Avênd gradul de căpitan, face în armata franceză parte din expediţia Mexicului (1863). Se distinge pe câmpul de luptă, e rănit de un glonţ la cap şi i se acordă pentru curajiul său decoraţia *Legiuneĭ de onoare*.

Iarca (Leonida) General de brigadă, născut la 25 Aprilie 1845. Elev al şcoaleĭ militare la 1860, este înaintat sub-locotenent în 1862, maior la 1871.

Cu acest grad, ia parte la rezbelul Independenţeĭ (1887-78) la luptele din faţa Griviţeĭ, în regimentul No. 5 de infanterie. Înălţat colonel la 1883, e numit general de brigadă la 10 Maĭ 1893. Comandă actualmente corpul al 4-a de armată.

Iarca (Zamfir) Locotenent, născut la 10 August 1849. Elev al şcoaleĭ militare în 1867, căpătă gradul de sub-locotenent în 1869. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ e locotenent în Reg. 10 de Dorobanţĭ şi moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la asaltul reduteĭ Griviţa.

Iarcu (Dimitrie) Profesor, născut în Slatina la 1817, încetat din viaţă în Bucureşci la Ianuarie 1879. Incepu studiile sale în Slatina şi le termină în Bucureşci, avênd de profesorĭ pe Laurian şi N. Kreţulescu.

La 1843 fu numit profesor la şcoala primară de la Colţea şi ocupă acest post până la 1848, când amestecat în mişcarea revoluţionară, fu arestat la Văcăreşti.

De la punerea sa în libertate, Iarcu s'a ocupat in special cu predarea lecţiunilor de matematică, până la 1853, când a îmbrăţişat cariera profesoratuluĭ, ocupând şi funcţiunea de inspector general al şcoalelor de la 1860 până la 1863.

De la 1867 până la 1874, Iarcu a fost casier comptabil al Societăţeĭ Academieĭ.

Principalele sale scrierĭ sunt: *Invăţăturĭ trase din Sfânta Scriptură* (1838) *Dopia Scriptură* (1844 şi 45). *Dialogul italiano-român* (1846). *Principesa de Pontieu* (1851) *Prietena copiilor* (1853—54). *Morarul cel bun* (1856). *Măsurĭ şi greutăţĭ* (1857). *Românul glumeţ* (1857). *Enciclopedia poporană* (1858). *Abecedaru* (1860). *Istoria naturală, elemente* (1860). *Comptabilitatea comercială elemente* (1860). *Noţiunĭ istorice* (1863). *Comptabilitatea domestică* (1863).

Despre adevěratul calendar (1864). *Bibliografia cronologică română* (1865 şi 1873). *Istoria sacră* (1866). *Mitologia* (1867). *Aritmetica practică* (1869). *Comptabilitatea agricolă.* (1870).

Ienescu (Constantin) Profesor, născut la 15 Augut 1845 în Craiova. A făcut studiile sale în ţară şi după terminarea lor, a fost numit profesor la liceul din Ploeşti pentru cursul de istorie. Amestecat în luptele politice, a fost dat în judecată la 1875 într'un proces politic, arestat preventiv şi apoi achitat de Curtea cu juraţi.

De la 1883 şi până la 1895 a representat neîntrerupt în parlament oraşul Ploeşti, fie ca deputat fie ca senator. In 1889 a fost ales Primar al aceluĭ oraş. Ca ziarist Ienescu a dirijat foaia *Vocea Prahoveĭ* şi *Şcoala Română*. El a publicat maĭ multe opere didactice, între carĭ *Istoria* şi *Geografia*.

Ighel (Ilie). Poet, publicist, născut în Bucurescĭ la 8 Iunie 1870.

A făcut studiile sale primare şi gimnasiale la Piteştĭ şi apoĭ cele universitare în Bucurescĭ, unde urmează cursurile de drept.

A colaborat ca redactor literar la *Românul, Naţiunea. Adevěrul, Familia, Fontâna Blanduzieĭ* şi a scris pentru teatru: *Hipnotismul, Păcatul, Voluntarul,* comedii într'un act.

Versurile sale cu titlul *Melancolie,* aŭ apărut într'un volum la 1892.

Inocentie. Episcopul Romanuluĭ, născut la 1832 în satul Cernicescĭ (Botoşanĭ) încetat din viaţă la 1894. A urmat clasele primare la Botoşanĭ şi cursul inferior în seminarul Veniamin. A intrat la mănăstirea Socola, unde a fost numit şi profesor al seminaruluĭ. La 1862 trece ca director şi profesor la seminarul diu Huşi. La 1880 e ales arhiereŭ şi numit vicar al Mitropolieĭ ear la 1892 episcop al eparhieĭ Romanuluĭ.

Ioanid (Gheorghe). Fost profesor de limba elenă la 1830, maĭ întâiŭ la şcoala secundară din hanul Şerban-Vodă. Notiţe biografice lipsesc.

A publicat: *Gramatica de limba elenească* (1840) *Istoria Moldo-Românieĭ.*(1858) *Tractat de morală practică.* (1859) *Dicţionarul elenoromânesc.* (1864) *Disertaţiune asupra adevărateĭ origine a limbeĭ Daco-române.*

Ionescu (Gion) Publicist, profesor, născut la 14 Octombrie 1857 în Piteştĭ. Şi-a făcut studiile la gimnasiul Lazăr şi liceul Sfântu Sava din Bucurescĭ, apoĭ a urmat studiile universitare la Paris şi în Belgia, unde a luat doctoratul în litere şi filosofie. La 1876, a intrat în ziaristica română, scriind în ziarul *Telegraful, Binele Public,* apoĭ de la 1884 până la 1891, redactor la *Românul.* Din 1888 şi până în present colaborează la *Revista Nouă.*

E profesor de istorie la Şcoala Normală de institutorĭ de la 1890, profesor de limba franceză la liceul Mateĭ Basarab, membru corespondent al Academieĭ Române.

A scris următoarele opere: *Ludovic XIV şi Constantin Brâncoveanu. Elementul pitoresc în Cronicele române. Entusiasmul în trecuta generaţiune. Studiul istorieĭ naţionale în şcoalele noastre. Geografia în Cronicariĭ Românĭ. Astra* (roman) după *Dito şi Idem. Nuvele* după *Handzeichnungen de Carmen Sylva. Călătoria luĭ Carol XII, Regele Suedieĭ, prin România. Duşmaniĭ luĭ Mihaĭ Viteazul. Bucurescĭi în timpul Revoluţiuneĭ francese. România în secolul XVII. Schiţă geografică. Cum vorbim. Raport asupra expoziţiuneĭ geografice internaţionale de la Berna* 1891. *Din Istoria Fanarioţilor în România. Musăul pedagogic român. Doftoricescul meşteşug în trecutul ţěrilor române. Ciuma şi Holera după Zaveră. Poetica Română. Mihail Kogălniceanu şi Răpirea Basarabieĭ. Incercare asupra istorieĭ Sciinţelor în ţěrile române. Din Istoria şi Comerciul Braşovuluĭ în secolul XVI. Generalul Florescu. Portrete istorice.*

Ionescu (Ion de la Bran) Agronom, economist, născut în 24 Iunie 1818 la Roman, încetat din viaţă la 17 Decembrie 1891 la moşia sa Bran. După ce termină studiile sale la liceul din Iaşĭ, plecă în Francia şi termină cursurile institutuluĭ agricol de la Roville. Reîntors în ţară, se stabili în Iaşĭ; Vodă Mihaĭ Sturdza 'l trimise la o moşie, spre a'ĭ îngriji vitele ; apoĭ îl numi director al administraţiuneĭ moşiilor sale.

La 1844, e numit profesor de agricultură la academia Mihăileană, şi în 1846 trece comptabil la o moşie a fiuluĭ domnitoruluĭ Sturdza.

Amestecat în mişcarea revoluţionară de la 1848, fuge în Turcia, unde Rechid-paşa 'l însărcinează cu istituirea unor ferme model: apoĭ se întoarce în ţară şi se ocupă în special cu agricultura.

I. Ionescu a făcut parte din Cameră ca representant al colegiului al 3-ea de Roman în mai multe sesiuni de la 1880 înainte. El a publicat: *Excursion agricole dans la Dobrudja et la Thesalie* (1850 şi 1553 2 vol.) *Calendarul bunului cultivator* (1875) etc.

Ionescu (Nicolae). —Profesor, orator, om politic născut la 1820. A făcut studiile sale la liceul naţional din Iaşi, împreună cu fratele său Ioan. La 1856, sub direcţiunea lui M. Kogălniceanu a colaborat la *Steaua Dunărei* până la suprimarea acestui organ, când tipări acelaş ziar în Bruxelles.

Nicolae Ionescu a fost mult timp profesor la liceul naţional din Iaşi şi a făcut în nenumărate rênduri parte din Corpurile Legiuitoare, fie în Cameră, fie în Senat.

De la 24 Iulie 1876 până la 3 Aprilie 1877 el a fost Ministru de Externe în cabinetul de sub preşedinţia lui I. C. Brătianu.

A publicat: *Discursuri asupra epocei lui Matei Basarab şi Vasile Lupu* (1868) *Cuvêntări parlamentare.* (1879) *Proclamarea regatului* (1881) *Despre împărăţia romano-bulgară.* (1888) *Restaurarea monumentelor naţionale* (1891).

Ionescu (Radu). —Ziarist, om politic, născut la Bucureşci în 1832, încetat din viaţă la Decembrie 1873. După ce'şi termină studiile în Francia unde se ocupă cu deosebire despre literatura universală, se întoarse în ţară şi colaboră cu multă energie la ziarele *Dâmboviţa, Indepedentul.*

Numit director al Ministeruluĭ Cultelor şi Instrucţiuni Publice (1865) el fu ales deputat al judeţuluĭ Argeş, la Constituanta din 1864. Apoĭ la 1867 fu trimis ca agent al ţărei la Belgrad.

Ultimiĭ anĭ aĭ vieţei sale aŭ fost însă de plâns, căcĭ perduse raţiunea.

Scrierile sale sunt: *Cântări intime* (1854) *Odă la România* (1859) şi o sumă de articole, poesiĭ, răspândite prin ziare şi ne adunate.

Ionescu (Take).—Om politic, avocat, născut la Ploeşti în 13 Octombrie 1858. A făcut studiile liceuluĭ la Sfîntu Sava şi cele juridice în Paris unde a luat doctoratul la 1881. Intors în ţară, a colaborat cât va timp la *Românul* şi pe la 1884 a intrat în politică, făcând parte din Cameră ca deputat în toate legislaţiunele de la 1884 până la 1897. Membru al partiduluĭ liberal, s'a despărţit de Ioan Brătianu, când s'a format disidenţa din 1885 şi după ce a luptat cu opoziţia-unită s'a alipit de partidul conservator intrând în cabinetul de sub preşedinţia D-luĭ Lascar Catargiu ca Ministru al Cultelor şi Instrucţiuni publice de la Noembrie 1891 până la Octombrie 1895.

Take Ionescu a publicat: *De la cession des créances* (1878 Paris). *De la condition de l'enfant naturel à Rome* (1881 Paris). *Divorţurile noastre* (1883). *Discursurĭ parlamentare* (1887). *La Politique étrangère de la Roumanie* (1891). *Legea Cleruluĭ* (1893). *Proect de Lege pentru învĕţământul secundar şi superior* (1895). *Cestiunea macedoneană* (1897). A dirijat în 1889, *La Liberté Roumaine,* ziar politic, şi este până în prezent unul dintre colaboratorĭ de frunte şi conducător al ziaruluĭ *Timpul.*

Ionescu (Toma). — Doctor, profesor de anatomie, născut la Ploeşti (Prahova) la 13 Septembrie 1860. A urmat cursurile primare şi liceale în Bucureşcĭ până la 1878 când a plecat la Paris spre a face medicina. La 1884 a intrat ca extern al spitalelor din Paris în mod provisoriu, apoĭ titular la 1885.

Ajutor de anatomie la 1887, la facultatea de medicină din Paris, apoĭ prosector provisoriŭ la 1889, când a şi fost naturalizat cetăţean francez, prosector titular de la 1891—1894, D-rul Ionescu a dobândit medalia de argint la concursul pentru hirurgie şi premiul Laborie al Academieĭ de medicină.

Reîntors în ţară, a fost numit profesor al catedreĭ de anatomie topografică şi hirurgicală de pe lângă Facultatea de medicină din Bucurescĭ, hirurg al Spitalelor civile. Cu această ocaziune a recăpătat drepturile sale de cetăţean român.

Scrierile sale sunt: *Observations et réflexions sur un cas de panaris tuberculeux. Note sur une anomalie musculaire. Note sur un type artériel de la main. Sur un cas de péricystite et pelvicellulite. Sur un cas d'épulis fibreuse. Des kystes épidermiques traumatiques de la paume de la main et des doigts. Tuberculose et arthritisme. Sur l'anatomie topographique du duodénum et hernies duodénales. Note sur l'anatomie de l'S iliaque. Lymphangisme de la region*

crurale droite. Hernies internes rétropéritonéales. Technique opératoire des gastrectomies pour cancer. Technique opératoire pour l'ouverture des cavernes pulmonaires. De la consolodation des fractures chez les paludiques Tuberculose herniare. De côlon pelvien pendant la vie intra-utérine. Le côlon pelvien chez l'embryon et chez le nouveau né Disposition anormale des ligaments de l'appendince vermibulaire et de la fossette ileo appendiculaire De la fossette para-duodenale. Tube digestif (anatomie et histologie). Anatomie des ligamentts de l'appendince vermiculaire et de la fossette ileo appendiculaire.

Doctorul Ionescu a fondat în 1895 *La Revue des Sciences médicales*, care apare la Paris în limba franceză.

Iordache (Olimpiotul). —Celebru revoluționar, unul din șefii mișcăreĭ etheriste de la 1821. El era căpitan de Arnăuți, și se zice că ar fi fost român din muntele Athos. Dimpreună cu Ipsilanti, dar condus numaĭ de idealul emancipăreĭ Grecieĭ, a participat la mișcarea etheriștilor din București.

După perderea bătălieĭ de la Drăgășani, se îndreptă dimpreună cu ceĭ scăpați din măcel către Moldova și se adăposti în mănăstirea Secu cu 150 oameni, unde a luptat 15 zile contra Turcilor.

Mulți se predară, dar 10 inși cu Iordache se închiseră în clopotnița mănăstireĭ, și după ce sfârșiră glaonțele, puseră foc la butoiul cu praf ce maĭ aveaŭ și săriră cu toți în aer.

Iordache Olimpiotul a fost însărcinat cu prinderea luĭ Tudor Vladimirescu, pe care l'a ridicat din mijlocul tabereĭ sale spre a'l da pe mâna ucigașilor.

Iorga (Nicolae). — Profesor, publicist. A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în litere. La 1895 a fost numit profesor de istoria medie și modernă la facultatea de litere din Bucureșci.

A publicat: *Poesiĭ.* (1890—1893) *Schițe din literatura română. Despre concepția actuală a Istorieĭ și geneza eĭ.* (1894) *Acte și fragmente cu privire la Istoria Românilor.* (1895) *Despre utilitatea generală a studiilor istorice.* (1895) *Amintirĭ din Italia.* (1895) *Philippe de Mezières et la croisade du XVI-e siècle.* (1896) etc.

Iosafat (zis Znagoveanul). — Născut la 22 Aprilie 1797 în cătunul Valea-Caselor, județul Dâmbovița. La 1827 se preoți și fu rânduit la biserica Cămărășieĭ din Târgul Slănic, județul Săcueni; la 1829 fu chemat de Chesarie episcop al Buzăuluĭ, dupe îndemnul Eclersiahuluĭ sĕu Filaret și rânduit protopop al Săcuenilor; la 1831 dupĕ moartea soțieĭ și copiilor sĕĭ, fu rânduit de Episcopul de Buzĕu, membru în Consistoriul Episcopieĭ, la Buzĕu, dându-se numele de Iosaf; la 1834 fu numit de Eforia școalelor naționale, preot al Colegiuluĭ național din Sf. Sava (Bucurescĭ) unde urmă și cursurile în calitate de auditor până la 1840. In acest an fu rânduit de către Alexandru Ghika Vodă, eclesiarh al curțiĭ Domnescĭ; la 1842 fu trecut de către Gheorghe Bibescu Voevod, egumen al mănăstireĭ Znagovuluĭ din județul Ilfov. La 1848 *părintele Znagoveanul* cunoscut și sub numele sĕŭ anterior de *popa Ion*, luă parte în revoluțiune. Fuse president al comisiuneĭ bisericești și al Comisieĭ pentru eliberarea Țiganilor. In Sept. 1848 fu expatriat dimpreună cu alțĭ compatrioți.

De la granița Banatuluĭ unde scăpă din mâinele Turcilor, trecu în Transilvania, străbătu incognito țara românească, spre a trece la Constantinopole și Brussa, de unde se întoarse în Dobrogea, spre a lua serviciul bisericesc, la Mitropolia Dobrogeĭ în Tulcea

In Martie 1853 fu înălțat la gradul de Archimandrit, de către Dionisie Mitropolit al Dobrogeĭ și Silistreĭ.

In cursul luĭ 1853 părăsi Dobrogea, spre a da ființă ideiĭ ce concepuse de a fi folositor țăreĭ sale în străinătate, se așează în capitala Franceĭ, în ale căreĭ așezăminte culturale își complectează studiele floarea tinerimeĭ române, și fundă paraclisul saŭ capella română din Paris (rue Racine 22) spre împlinirea datorielor religioase ale aceleĭ tinerimĭ.

Această modestă fundațiune, arhimandritul Iosafat o făcu în Octombrie 1853 în virtutea bine-cuvêntăriĭ ce luase de la P. S. Părinte Ghermano Patriarh al Constantinopoleĭ și pe baza îngăduiriĭ guvernuluĭ împărătesc al Franceĭ, acordată în urma intervenirii luĭ Vély-Pașa ambasador otoman la Paris.

Capela putu să se susție, mulțumită ajutoarelor și donațiunelor multor Romănĭ piosĭ, la carĭ ajutoare se adăogară maĭ în

urmă subvențiile acordate de guvernul Moldoveĭ și Țăreĭ-Românești.

La 1860, arhimandritul Iosafat veni în București și închină Capella Mitropolieĭ. I- P. S. S. părintele Nifon, Mitropolit al României recunoscu oficial Capella, prenumĕrênd'o între Bisericele fiice ale Sfinteĭ Mitropolii

Arhimandritul Iosafat încetă din viață la Paris în 17 Noembrie 1872.

Iosif (Naniescu).— Mitropolit al Moldoveĭ și Suceveĭ, născut la 1820 în Basarabia de sus. Adus de mic copil în Moldova, a trecut la Buzĕŭ unde a urmat cursurile seminaruluĭ și apoĭ școala Sf. Sava din București. Apoĭ a fost numit egumen la Găiseni și profesor la seminarul central din București. Hirotonisit arhiereŭ la 1865, a fost ales episcop al Argeșuluĭ și peste puțin timp mitropolit al Suceveĭ și Moldoveĭ.

Ipătescu (Grigore).— General de divizie, născut la 1 August 1836, încetat din viață în București la 1895. A intrat în școala militară ca elev la 7 Aprilie 1854. Înălțat sub-locotenent la 1856, oficer superior la 1866, colonel la 1874, ajunge general de brigadă în 1883 și comandantul divizieĭ din Dobrogea la 1890. A luat parte la rezbelul Independenței din 1877—1878 ca comandant al coloaneĭ întâiŭ de atac la reduta Grivița, unde muriră maiorul Șonțu și căpitanul Valter Mărăcineanu.

Ipsilanti (Alexandru).—Capul mișcăreĭ *etheriste* de la 1821, fiul luĭ C. Ipsilanti fostul Domn al Munteniei la 1806. El intrase de timpuriŭ în armata rusească și după ce pierduse o mână în bătălia de la Dresda, fusese înaintat la gradul de maior.

Amestecat în mișcarea etherieĭ, a căreĭ conducere o avea, este șters din această pricină, din cadrele armateĭ ruseștĭ.

Indată după sosirea sa în Muntenia, Ipsilanti avu o întrevedere cu Tudor Vladimirescu căutând a se uni cu dênsul, dar acesta îl întâmpină cu cuvintele: *«In Grecia este locul Grecilor, în România acel al Românilor!»* și de atunci Ipsilanti hotărî moartea luĭ Tudor, înțelegênd că acesta va zădărnici, și la nevoe va combate, mișcarea etheristă.

Moartea luĭ Tudor odată hotărâtă, Ipsilanti se retrase la Târgoviște, când auzi despre venirea Turcilor în București. Aicĭ el însărcinează pe căpitanul etherist Iordache cu prinderea luĭ Tudor Vladimirescu. Porunca se aduce la îndeplinire și Tudor ridicat din mijlocul tabăreĭ sale, cade sub pumnalul ucigașilor sĕĭ Varnava și Pranga.

In urmă, bătut de Turcĭ la bătălia de la Drăgășani, armata sa e risipită, pusă pe goană, Ipsilanti fuge în Austria și moare la Viena aproape în mizerie la 1828.

Ipsilanti (Constantin). — Domn al Munteniei de la 1802 la 1806. In timpul scurteĭ sale Domniĭ, a plătit mare parte din datoriile contractate la Turcĭ și Grecĭ din Constantinopole încă din timpurile Sutețstilor și s'a arătat milostiv către sĕrmani. Spre a împedica năvălirea luĭ Pasvanoglu cu cetele sale în Bucureștĭ, el alcătui o oștire de vre-o 8000 oameni.

Amic al Rusieĭ, Ipsilanti favorizĕ mișcarea lor contra Turcieĭ și se amestecă în rĕscoala Sĕrbilor de la 1803, contribuind mult la autonomia ce eĭ dobândiră maĭ târziŭ. La 1806, dovedit de Poartă ca dușman al politiceĭ luĭ Napoleon I-iŭ și instrument al Rusieĭ, Ipsilanti fugi din Bucureștĭ spre a nu fi decapitat.

La 1806, 23 Decembrie reintră însă în Capitală dimpreună cu armatele ruseștĭ, punênd pe toțĭ Românii să jure credință Impĕratuluĭ Rusieĭ. Peste puțin timp e nevoit să părăsească tronul.

Ispirescu (Petre). — Tipograf, publicist, născut în București la Ianuarie 1830, încetat din viață la 21 Noembrie 1887. Părinții sĕĭ îl destinaŭ carieреĭ preoteștĭ, și'l încredințară spre învĕțătură unuĭ călugĕr la Mitropolie, după ce fusese pe mâna unuĭ preot de la Doamna Bălașa. Dar el părăsind ideea popieĭ intră în 1844 ca lucrător la tipografia Carcalechi, trecu maĭ târziŭ la tipografia Copainig și fu osândit la o lună închisoare pentru tipărirea corespondenteĭ luĭ Vogoride.

Director al tipografieĭ *Naționalului*, al *Românuluĭ* în 1864, Ispirescu deschide maĭ târziŭ în tovărășie cu Göbl Carol, tipografia *Lucrătorilor Asociați* și apoĭ devine proprietarul tipografieĭ *Academieĭ Române*.

Ispirescu a debutat ca publicist, la 1862 când primele sale basme aŭ apărut în *Țĭranul român* și în broșură. Apoĭ el a publicat *Legendele și basmele românilor*. (1874)· *Isprăvile și viața luĭ Mihaĭ Viteazu*. (1876

)

Snoave şi Poveşti populare. (1879). *Poveştele unchiaşuluĭ sfătos.* (1879) *Pilde şi ghicitorĭ.* (1880) *Basme Snoave şi glume* (1883) *Jucărĭĭ şi jocurĭ de copiĭ.* (1885) *Poveştĭ morale. Despre pomul crăciunuluĭ* (1886).

Profesorĭĭ ceĭ maĭ eruditĭ din străinătate, citează pe Ispirescu ca autoritate în materie de limbă şi tradiţiunĭ populare.

Istrati (Constantin). — Doctor, chimist, născut în Roman la 1850 Septembrie. A făcut studiile sale gimnasiale la Iaşi şi le-a terminat la facultatea de sciinţe şi medicină din Bucurescĭ, care 'ĭ a conferit la 1876 titlul de doctor. Imediat plecă cu secţiunea 3-a a Cruceĭ Roşiĭ ca medic militar pe câmpiile Bulgarieĭ, unde contractă tifosul dând îngrijirile sale bolnavilor.

După ce conduse de la 1879 până la 1882 stabilimentul de hidrotherapie din Sinaia, d-rul Istrati începu să sacrifice toată activitatea sa studiuluĭ chimieĭ, făcênd un curs de chimie judiciară la facultatea de medicină, şi plecă în 1882 la Paris spre a urma cursurile Sorboneĭ şi a lucra în laboratorul celebruluĭ chimist Wurtz. Intors în ţară, ocupă catedra de chimie medicală, devenită vacantă prin moartea generaluluĭ Davila şi la 1887 luă prin concurs şi catedra de chimie organică, organisând laboratorul actual.

El a publicat: *Curs elementar de chimie organică.* (1890) premiat de Academie. *Tratat elementar de chimie. Chimia din punctul de vedere al vulgarisăreĭ acesteĭ sciinţe. Despre nomenclatură în chimia organică.*

Istrati (Nicolae).— Publicist, născut în Moldova la 1818, încetat din viaţă la 1862. N'a urmat nicĭ un curs regulat la vre-o şcoală şi s'a instruit maĭ mult singur, adunând în biblioteca sa maĭ toate cărţile româneştĭ.

El a publicat: *Mihul.* (1850) *Satirele. Chestia Mănăstirilor închinate.* (1860) *Babilonia românească* (1860).

Isvoranu (Ilariu) Avocat, născut în Turnu-Severin la 1846. A fost prefect al Mehedinţuluĭ la 1871 şi Ministru de Domeniĭ în cabinetul de sub preşidenţia generalului I. E. Florescu, de la 21 Februarie 1891 până la 5 Noembrie acelaş an.

J

Jianu. — Haiduc celebru de peste Olt, judeţul Romanaţĭ, valea Tasluiuluĭ. A luat numele de haiduc, dar n'a fost nicĭ o dată hoţ. Indrăgostit de o fată de ţĕran, dorea să o ia de nevastă; tată-sĕŭ s'a împotrivit şi a dobândit de la stăpânire închiderea luĭ la Strehaia, de unde a fugit peste curând.

A pribegit şapte anĭ de zile prin păduriĭ şi munţĭ, fugind de panduriĭ şi poteră, apărându-se la nevoe şi cerênd numaĭ gazdă. Cuprins de dorul logodniceĭ sale Stăncuţa, s'a reîntors în sat unde a găsit'o moartă. Atunci se duse la zapciŭ şi se dete în mâinele luĭ zicêndu-ĭ: «Sunt Jianu, capul meŭ este pus la preţ; du-mĕ la Vodă să'ţĭ dea mia de leĭ».

Vodă Caragea l'a ertat şi el s'a reîntors la plug.

Jiquidi (Constantin). — Caricaturist, desinator, născut în Iaşi la 1865 Maĭ 22. Dupĕ ce a urmat cât-va timp cursurile liceuluĭ din Iaşi şi Galaţĭ, a stat cincĭ anĭ la şcoala comercială din Iaşi.

In 1884, pentru prima oară expune la exposiţia cooperatorilor, caricaturile unor persoane cunoscute din Iaşi şi obţine o medalie de argint. Apoĭ scoate albumul *Caricatura,* 2 numere (1884—1885).

Se mută în Bucurescĭ la 1886 şi colaborează cu caricaturile sale la *Epoca, Foarfeca, Viaţa, Moftul Român, Moş Teacă* şi alte publicaţiunĭ.

Producţiunile sale în albumurĭ sunt: *Profiluri parlamentare* (1886). *Ziariştiĭ dupĕ natură* (1888). *Tipurĭ din ţară* (1889). *Facultatea de medicină* (1895).

Jiquidi a maĭ făcut şi câte-va tablourĭ în uleiŭ, aquarele, ilustraţiunĭ etc.

Julian (Ştefan).—Artist comic, născut la 1853 în Bucurescĭ, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 30 Iulie 1892.

Fiind încă copil, fugea de la şcoală şi

împreună cu alţi băeţi, întocmea trupe de teatru şi juca pe scene improvizate prin grădini publice, cu deosebire la *Grădina cu cai*.

Mai tîrziu, el intră în trupele Vlădiceştilor şi Fany Tardiny, cari pe vremea aceea se găseau în Bêrlad. Acolo 'l găsi artistul Mihail Pascaly care'l aduse în Bucuresci, unde a rămas până la sfîrşitul vieţei sale, fiind societar al Teatrului Naţional din Bucuresci.

Julian avea un talent deosebit în rolurile comice şi nici un artist n'a interpretat mai bine de cât el pe grec, israelit, bulgar, într'un cuvênt toate rolurile de străin. Principalele sale creaţiuni aŭ fost: cele din întregul repertoriŭ al luĭ Alexandri, apoĭ rolurile comice din *Voevodul Ţiganilor*, *Moştenirea de la răposata*, *Un leŭ şi un zlot*, *Uite popa nu e popa*, *Boccacio*, *Fatiniţa*, *Mincinosul*, *Studentul cerşetor*, etc.

Nu este rol comic din repertoriul român în care să nu se fi distins Julian.

K

Kalinderu (Ioan).—Jurisconsult, născut în Bucuresci la 28 Decembrie 1840. A terminat studiile la Paris, unde a luat doctoratul în drept.

Intors în ţară, e numit procuror, ajunge iute membru şi prim-preşendinte al tribunaluluĭ de Ilfov, supleant, membru şi primpreşedinte al Curţeĭ de Apel din Bucuresci, în fine membru la Curtea de Casaţie.

Apoĭ a fost administrator al domenielor şi pădurilor Statuluĭ, director regal la Berlin al Căilor ferate române, la 1881—82, când guvernul luĭ I. Brătianu i-a încredinţat greaua misiune de a fi intermediatorul rescumpărăreĭ Căilor ferate române.

După retragerea sa din magistratură, s'a întors iarăş la ocupaţiunile sale de predilecţiune, la studiile sale de drept. Mai de mult publicase un studiu despre neretroactivitatea legilor şi un studiu în limba franceză asupra isvoarelor dreptuluĭ roman, apreciat favorabil de mai mulţi juriştĭ francezĭ.

Ast-fel publică la Paris 1885 un volum intitulat *Droit prétorien et réponses des Prudents* care tratează despre toate tranformările suferite de pretură de la instituirea ei până 'n timpul Imperiuluĭ.

La 1896 colaboră la revista înfiinţată în limba franceză de d. N. Basilescu, sub titlul *Revue générale du droit et des sciences politiques* şi publică în ea mai multe articole din cari unul apăru în limba română, intitulat *Consiliul împăraţilor la Roma şi Constantinopole*, un nou apendice asupra edictelor, rescriptelor şi mandatelor imperiale.

Academia Română 'l alese membru corespondent în secţiunea istorică, şi ca atare ceti în sesiune generală lucrarea sa *Studiu asupra celor XII tabule*.

La 1890, a publicat o nouă lucrare istorică *Viaţa municipală la Pompei* scrisă în urma uneĭ călătoriĭ întreprinse la faţa loculuĭ. Studiul e precedat de o ochire generală asupra admistraţiuneĭ colonielor şi alegerile municipiilor şi tratează cu preferinţă despre viaţa şi alegerile municipale de la Pompei.

Cea din urmă lucrare istorică a sa este: «Doĭ antagonişti romani», şi tratează despre rivalităţile dintre Pompei şi Cesar.

Academia Română a ales pe I. Kalinderu membru în sesiunea din anul 1894, când a ţinut discursul de recepţiune despre episcopul Melchisedec.

De la 1884, când s'a înfiinţat Domeniul Coroaneĭ, e administratorul luĭ. Scopul ce, după instrucţiunile Regeluĭ, urmăreşte, este să 'ĭ dea un caracter de folos social şi naţional.

A clădit şcolĭ, biserici, a înfiinţat bibliotecĭ, ateliere de lucru manual, a respândit o «Bibliotecă populară» alcătuită sub îngrijirea sa din broşurĭ tratând despre cunoştinţe folositoare, ast-fel în cât comunele de pe Domeniul Coroaneĭ să devie modeluri de progres pentru toată ţara.

Ales în Academia Română în sesiunea generală din 1893, şĭ-a inaugurat intrarea oferind Academieĭ moştenirea Otteteleşanu 3 milioane de leĭ, din carĭ s'a făcut şcoala de fete de la Măgurele (**Nota**: D-l K. dusese proces în toate instanţele cu rudele

donatorului, îl câştigase definitiv şi făcuse adaptarea castelului şi parcului Măgurele pentru noua lor destinaţiune precum şi proiectul studiilor, aşa în cât totul era gata când a predat averea Academiei).

I. Kalindero a mai publicat: *Essai sur les sources du Droit Romain. Notiţă asupra Societăţilor prin acţiuni după Codul general de comerciŭ german. Compétence des Tribunaux dans toute contestation relative aux biens mobiliers qu'un Etat étranger peut posséder en Prusse. Memoriŭ asupra transferăreĭ scaunului Societăţeĭ Acţionarilor Căilor Ferate Române din Berlin în Bucuresci. Droit Prétorien et Réponses des Prudents. Consiliul Împăraţilor la Roma şi la Constantinopole. Etudè sur le régime municipal Romain. Studiu asupra legeĭ celor XII Tabule. Notice juridique sur un testament. Viaţa municipală la Pompei. Observaţiuni în procesul cu moştenitorii I. Otteteleşanu. Doĭ antagonişti Romani. Episcopul Melchisedec. Vilegiatura şi reşedinţele de vară la Romani. Romanii călători. Rolul învăţătorului în formaţiunea generaţiunilor noi.*

Kalinderu (Nicolae).—Doctor, născut în Bucuresci la 1835. A făcut studiile sale la institutul Mitilineŭ din Bucuresci şi apoĭ la Paris, unde în 1853 începu studiile sale medicale. Aci, în 1863, este primit în urma unuĭ concurs ca intern al Spitalelor din Paris.

Intors în ţară, fu numit medic şef al spitaluluĭ Colentina, post pe care 'l ocupă până la 1874 când demisionă. La 1877 e numit şef de serviciu la spitalul Brâncovenesc, ear la 1877 în timpul rezbeluluĭ este pus în capul ambulanţelor de la Turnu-Măgurele.

La 1887 D-rul Kalinderu este numit profesor de clinică medicală la Facultatea de medicină din Bucuresci, post pe care 'l ocupă şi astă-zi. Academia l'a ales în 1889 membru corespondent.

Principalele sale scrieri sunt: *Lepra în România. Despre cosmetice. Tuberculosa în raport cu unele profesiuni. Epilepsia Jacksoniană. Influenţa unor maladiĭ ale cordului asupra desvoltăreĭ tuberculoseĭ. Mielita sifilitică*, etc.

D-rul Kalinderu este un mare amator de artă şi locuinţa sa conţine un numĕr însemnat de tablouri de preţ.

Kiriac I. — Medic, născut în Bucuresci la 1855. A făcut studiile liceale la Sf. Sava şi la 1883 a obţinut titlul de doctor în medicină de la facultatea din Bucuresci. Apoĭ pleacă la Paris unde'şi complectează studiile ocupându-se esclusiv cu lucrăriĭ de anatomie şi chirurgie. Reîntors în ţară, Dr. Kiriac este numit medic secundar în serviciul D-ruluĭ Assaky, apoĭ medic şef de clinică în acelaş serviciŭ până la 1890, când trece medic primar la spitalul Filantropia. De la 1892 până la 1893 ţine locul d-ruluĭ Assaky la spitalul Colţea şi cel de anatomie topografică la institutul de chirurgie. Astăzĭ este medic primar la serviciul de gynecologie, spitalul Filantropia.

A publicat: *Sifilisul ereditar la copiĭ. Curs clinic de patologie chirurgicală. Cura radicală de ernie inguinală. Tratamentul anevrismelor externe. Tratamentul emoroidelor. Tratamentul tumoareĭ albe a genunchiuluĭ*, etc., etc.

Kiriazi (Gheorghe).— Doctor în medicină, născut în Etolia (Grecia) la 28 Noembrie 1829, încetat din viaţă în Bucuresci la 24 Februarie 1893. A făcut primele sale studiĭ la Athena, iar medicina a început'o la Montpellier şi a terminat'o în Paris. Intorcându-se în Grecia la 1854 cu titlul de doctor în medicină, desvoltă acolo o mare activitate în combaterea epidemieĭ de holeră. La 1855 vine în Bucuresci şi este numit medic al carantineĭ de la Calafat; la 1857 e numit medic primar al judeţuluĭ Gorj şi al oraşuluĭ Târgu-Jiu. In 1863 e transferat ca medic al asiluluĭ Elena Doamna din Bucuresci, şi ocupă acest post până la retragerea sa la pensie.

Fiind lăsat ca executor testamentar de către unchiul seŭ Constantin Xenocrat, cu însărcinarea de a organiza un spital, d-rul Kiriazi vizită mai toate spitalele din oraşele principale ale Europeĭ şi la 1881 deschise în Bucuresci, Spitalul Xenocrat, desfăşurând o deosebită activitate pentru prosperitatea acestuĭ institut.

Kisseleff (Pavel Dimitrievich).—General şi diplomat rus, născut la Moscova în 1788, încetat din viaţă la 1872. La vêrsta de 18 anĭ intră ca iuncăr în armata rusă şi se distinse în luptele de la Eylau şi Friedland. La 1812 era căpitan şi lua parte la bătălia de la Moscova; peste doĭ anĭ Impăratul Alexandru al Rusieĭ îl atasa pe lângă statul seŭ major, şi când intrară în Paris armatele

aliate, îl numi general, ear mai târziu în 1823, adjutant general. Sub împăratul Nicolae, luă parte la rezbelul contra Turcilor (1828) şi se distinse la bătălia de la Schoumla. La 1829 Kisselef era numit comandant al trupelor ruseşti stabilite în Muntenia şi apoi comandant al trupelor de ocupaţiune din Moldova şi Muntenia.

El deveni sub titlul de resident plenipotenţiar, guvernator al Principatelor şi exercită o adevărată dictatură de la 1829 până la 1835, dictatură însă înţeleaptă, organizând diferitele servicii ale Statuluĭ, instituind comisiuni de legiferare carĭ aŭ dat nascere *Regulamentuluĭ organic*, însănătoşind oraşele, scoalele, îmbunătăţind poliţia, administraţia.

La 1-iŭ Maĭ 1831 sub preşedenţia luĭ Kisselef, se deschise şi *Divanul ad-hoc*. In timpul holereĭ care făcu aşa numeroase victime în ţara noastră, comitele Kisselef, se distinse prin prevederea şi curajiul seŭ ast-fel în cât *Divanul ad-hoc* spre a'ĭ da o dovadă de recunoştinţă, 'l împământeni dându-ĭ şi prerogativele boerieĭ.

La 1834, dupe votarea *Regulamentuluĭ organic* şi alegerea principilor Mihail Sturdza şi Alexandru Ghika, comitele Kisselef părăsi Principatele-Unite, se întoarse în Rusia şi fu numit Ministru al Domeniilor împărăteştĭ, apoĭ Director al Cancelarieĭ imperiale.

La 1856, el a fost numit ambasador al Rusieĭ la Paris, şi reintră în Rusia la 1862.

Una din grădinele Bucureşciuluĭ, situată la capul Caleĭ Victorieĭ, înfiinţată de fostul guvernator, poartă numele seŭ: Şoseaua Kisselef.

Khitzulescu (Inocentie). — Episcop al Eparhieĭ Buzĕuluĭ, născut în Bucureşcĭ la 1819, încetat din viată 1893. A făcut studiile sale, parte în seminarul Mitropolieĭ din Bucureşcĭ, parte la colegiul Sfîntu Sava şi parte la universitatea din Pesta. La 1846 a fost hirotonisit diacon şi la 1852 preot. De la 1850 până la 1863 a fost profesor şi director al Siminaruluĭ Mitropolieĭ din Bucureşcĭ.

De la 1860-1868, egumen la mănăstirea Dealuluĭ, de la 1868-1873 locoţiitor la episcopia Rîmnicu-Vîlcea, apoĭ arhiereŭ la 1872, P. S. Inocente Kitzulescu este ales episcop al eparhieĭ Buzĕuluĭ la 1873.

Kihaia (Constantin). — Vestitul şef al dorobanţilor poliţieĭ Bucureşcĭ de la 1838 până la 1840 şi în 1846, cunoscut maĭ mult sub numele de *Căpitan Costache*. Amănunte biografice lipsesc; cronicariĭ istoricĭ ni'l represintă pururea cu biciul în mână cutreerând oraşul în goana caluluĭ, şi aplicând pedepse corporale pentru cea maĭ mică infracţiune poliţienească.

Din Anuarul oficial al Munteniei pe 1846 se constată că la această epocă, Kihaia a românizat numele sĕŭ, schimbându-l în *Kihăescu*.

Kogălniceanu (Mihail)). — Orator, publicist, mare bărbat de stat, născut în Iaşĭ la 6 Septembrie 1817, încetat din viaţă la Paris la 1893.

După ce luă prima învĕţătură în casa părintească, intră la 1831 în pensionatul Lincourt din Iaşĭ, apoĭ cu cheltueala luĭ Mihail Vodă Sturdza fu trimis la colegiul din Luneville (Francia.) La 1835, spre a face pe placul Rusieĭ care nu privea cu ochĭ buniĭ creşterea Românilor în Francia, Vodă Sturza trimise pe Kogălniceanu la Berlin. Acolo el tipăreşte deja treĭ lucrări însemnate: *Limba şi literatura românească, Schiţe asupra istorieĭ moravurilor şi limbeĭ Ţiganilor, Istoria Valahieĭ şi Moldoveĭ*, volumul I-iu (1837) ear volumul al II-lea apare în 1858.

Kogălniceanu se întoarce în Moldova la 1838 şi colaborează în Iaşĭ la *Alăuta românească*, suprimată peste câte-va luni, apoĭ la *Dacia literară* (1840). In acelaş an, scoate volumul I-iu al *Arhiveĭ româneştĭ*.

La 1843 i se încredinţează catedra de istorie naţională de la Academia Mihăileană şi pronunţă la 26 Noembrie faimosul sĕŭ discurs de inaugurare al cursuluĭ, din pricina căruia a doua zi chiar se închide cursul din ordinul guvernuluĭ. Imediat Kogălniceanu scoate la lumină o a trea revistă literară *Propăşirea*.

La 1845, începe să pue sub tipar parte din *Letopisiţele*, apoĭ pleacă la Paris şi părăseşte literatura pentru politică.

Cea d'ântâiŭ manifestare politică a luĭ Kogălniceanu a fost participarea sa la mişcarea din 1848 şi prin scrierea sa *Dorinţele partideĭ naţionale din Moldova*, a arĕtat în ce chip trebue înlocuit Regulamentul organic.

In timpul Domnieĭ luĭ Grigore Ghika, Kogălniceanu termină publicarea opereĭ sale însemnate *Letopisiţele Moldoveĭ* (1852) şi apoĭ editează revista periodică *Albumul Is-*

torico-literar (1854). Figura acestuĭ om de stat se desemnează maĭ târziu cu o deosibită putere în *Divanul ad-hoc*, unde dă la lumină însemnatul sĕŭ talent oratoric, şi începu lupta pentru Unire care se încunună prin alegerea luĭ Cuza.

Secularizarea averilor mănăstireştĭ, împroprietărirea ţĕranilor, au fost marele acte de sub Domnia luĭ Cuza, de carĭ este strîns legat numele luĭ M. Kogălniceanu, Ministru Preşedinte de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuatie 1865. Sub Domnia luĭ Carol I, el este Ministru de Interne de la 16 Noembrie 1868 până la 24 Ianuarie 1870 şi Ministru de Externe de la 3 Aprilie 1877 la 14 Noembrie 1878 în timpul rezbeluluĭ Indepedenţeĭ.

Il regăsim maĭ târziu la Congresul din Berlin, apărând cu patriotism dar zadarnic, interesele ţĕreĭ în contra pretenţiunilor Rusieĭ în cestiunea retrocedăreĭ Basarabieĭ, şi apoĭ deputat în toate legislaţiunele până la moartea sa.

Koltzoff-Massalski Elena (vezĭ **Dora d'Istrla**).

Konake (Constantin). —Poet, născut în Moldova la 1777 mort la 1849. Studiile sale le a făcut maĭ mult în limba elenă în ţară, ocupându-se cu deosibire de ştiinţele exacte.

Maĭ târziŭ însă învaţă limba turcă, franceză şi literatura secoluluĭ al 18-lea.

El a lăsat un volum de poesiĭ tipărite în 1856 dupĕ moartea sa, sub titlul: *Alcătuirĭ şi traducerĭ.*

A făcut parte din Comisia pentru alcătuirea Regulamentuluĭ organic la 1831 şi a fost apoĭ mare logofăt al dreptăţeĭ în Moldova.

Konya (Samuel).— Chimist, născut în Kronstadt (Transilvania) la 1845. A făcut studiile sale la gimnaziul din localitate până la vîrsta de 15 anĭ când venind în Bucurescĭ, a intrat ca elev la farmacia Lochmann. Apoĭ merse la Viena în 1864 şi termină acolo studiile sale şi în special analisele chimice, obţinând titlul de doctor în chimie.

Reîntors în ţară, Konya s'a stabilit în 1872 farmacist la Iaşĭ şi începu numeroase cercetărĭ scienţifice asupra apelor minerale din Moldova contribuind la vulgarisarea apelor de la Slănic şi la desvoltarea acestuĭ stabiliment balnear. Aceleaşĭ cercetărĭ le urmă apoĭ pentru apele de la Bălţăteştĭ, Breaza, etc,

La 1885, D-rul Konya a fost cât va timp ca profesor de chimie-medicală al facultăţeĭ de medicină de la Iaşĭ, apoĭ în maĭ multe rânduri Consilier Comunal.

Kremnitz (Maria).—Publicistă germană, născută la Greifswald în 4 Ianuarie 1852, venită în România la 1875, căsătorită cu doctorul Kremnitz din Bucurescĭ. A publicat: *Rümänische Skizzen* (1877). *Neue Rümänische Skizzen* (1881). *Rümänische Märchen* (1882); în colaborare cu Carmen Sylva M. S. Regina Romănieĭ: *Rümänische Dichtungen* (1885); sub pseudonimul Georges Allan *Fluch der Liebe* (1881). *Aus der rümänische Gesellschaft* (1881). *Ein Fürstenkind* (1882); apoĭ sub pseudonimul Dito şi Item, tot în colaborare cu M. S. Regina: *Aus zwei Welten* (1886). *Astra, Anna Boleyn, Feldport.*

Kremnitz (Wilhelm).—Doctor, născut în Berlin la 1846, încetat din viată la 21 Iulie 1897 la Sinaia. A făcut studiile sale în Berlin unde a terminat cursurile facultăţeĭ de medicină şi apoĭ a intrat ca medic în armata prusiană luând parte cu ambulanţele la rĕzboiul franco-german din 1870.

Pe la sfârşitul anuluĭ 1874, D-rul Kremitz, a fost adus în ţară şi numit medic secundar la spitalul Brâncoveneasa, pe lângă D-rul Patzelt, funcţionând în această calitate până la 1889 când a fost numit medic primar la acelaş spital.

Când s'a îmbolnăvit A. S. Principele Ferdinand, D-rul Kremitz a fost unul din ceĭ treĭ medicĭ chemaţĭ în anul 1897 să scape viaţa moştenitoruluĭ Tronuluĭ.

Kretzulescu (Constantin).— Om politic, născut la 1809, încetat din viată la 21 Martie 1884. A făcut studiile sale în ţară la şcoala grecească şi apoĭ în 1831 s'a înrolat în armată cu gradul de sub-locotenent, servind până la 1840, când părăseşte oştirea cu gradul de maior şi e numit prefect al judeţuluĭ Brăila ; apoĭ trece procuror la Inalta Curte. In 1842 demisionează şi petrece maĭ mulţĭ anĭ în Francia, Anglia, Italia, studiând literatura, filosofia, istoria.

Intors în ţară, trăeşte retras până la 1857,

când 'l regăsim președinte al comitetului din Muntenia pentru alegerile divanului ad-hoc.

La această epocă, fundează ziarul *Concordia*, pe care'l trece pe urmă lui C. A. Rosetti. La 1867 a fost președinte al consiliului de miniștri și Ministru de Interne de la 1 Martie până la 17 August acelaș an.

A publicat: *Sumariu al istoriei universale a culturei* (1863). *Trecutul și era nouă. Despre mărirea națiunelor* (1863).

Kretzulescu (Dimitrie). — General de divizie născut la Octombrie 1824, încetat din viață la 1874 Aprilie 12. Intrat în armata otomană, a dobândit acolo gradul de locotenent-colonel și apoi la 18 Martie 1859 a fost primit în armata română cu gradul de colonel.

La 1866, fiind șef al diviziei teritoriale cu reședința în București, ia o parte însemnată la mișcarea de la 11 Februarie contra Domnitorului Cuza și în casa sa se uneltește complotul militar în care aŭ fost amestecați cei trei ofițeri ce s'aŭ introdus noaptea în palat. Trecut în neactivitate la 1869, Dim. Kretzulescu e reprimit în activitate la 1870 și înaintat general de divizie la 1 Ianuarie 1871.

Peste câte-va luni însă este trecut iarăși neactivitate și apoi la pensie.

Kretzulescu (Nicolae). — Om politic, născut în București la 1 Martie 1812. A făcut studiile sale în Paris, unde a dobândit diploma de doctor. Intorcându-se în țară la 1840, a obținut de la guvern voe să deschiză o școală de chirurgie la spitalul Coltea, unde a fost ca profesor de anatomie.

Amestecat în timpul revoluțiunei de la 1848 în această mișcare, a fost exilat și s'a dus la Constantinopole unde a fost numit medic-șef al spitalului militar Culeli. Reîntors în țară la 1850, intră în viața politică și este sub domnia lui Știrbei la 1854 în mai multe rênduri Ministru de Interne, finanțe, instrucție și președinte al consiliului, ocupând aceleași demnități și sub căimăcămia lui Vodă Ghika.

De la Unirea Principatelor, N. Kretzulescu a fost Ministru prezident de la Iunie 1862 până la 12 Octombrie 1863, apoi Ministru prezident și Ministru de finance, iar pe urmă ministru de interne de la 14 Iunie 1865, la 11 Februarie 1866.

La 1871 N. Kretzulescu face parte din ministerul L. Catargiu, ca Ministru la justiție și apoi lucrările publice până la Octombrie 1873. Apoi el represintă țara în străinătate ca Ministru plenipotențiar la Roma, Petersburg și Paris sub guvernul liberal.

N. Kretzulescu este membru al Academiei române. El a publicat: *Tratat de anatomie* 3 vol. (1842). *Amintiri istorice.*

Kretzulescu (Scarlat). — Om politic, născut în București, încetat din viață. A servit mai întâiŭ în armata rusească și apoi a intrat în cea românească la 1831, înaintând până la gradul de colonel.

Demisonat din armată, a fost Ministru al cultelor în Muntenia sub domnia lui Vodă Ghika; mai tărziŭ a fost întreprinzător al serviciului poștelor pe la 1848.

Alte amănunte biografice lipsesc.

L

Laerțiu (vezi **Lăzărescu**).

Lahovari (Alexandru). — Bărbat politic, orator, născut la 16 August 1841, încetat din viață la Paris la 4 Martie 1897, descendentul unei familii originare din județul Vâlcea.

A făcut studiile la Paris în liceul Louis-le-Grand, apoi la facultatea de drept, unde a obținut la 1862 primele două premii pentru dreptul francez și român și în 1865 diploma de doctor.

Intors în țară, a intrat pentru scurt timp în magistratură, pentru a se da apoi cu totul politicei. După ce luase parte activă la evenimentele cari aŭ precedat detronarea prințului Cuza și alegerea prințului Carol, a fost ales deputat în prima Cameră care a urmat Constituantei de la 1866. Impreună cu prințul Ioan Ghika, P. P. Carp, G. Cantacuzino și

C. Grădişteanu a fondat atunci aşa zisa «Juna dreaptă». La 30 Iulie 1867 a primit funcţiunea de secretar general şi director al ministeruluĭ afacerilor strĕine şi a ocupat postul acesta până la 11 Octombrie acelaş an. Demisionând, Alexandru Lahovari a intrat iarăşi în viaţa politică, ca membru al partiduluĭ conservator, şi a fost ales la 1869 deputat al judeţuluĭ Vâlcea; în Cameră a susţinut cabinetul Dimitrie Ghika-Boerescu. După căderea ministeruluĭ Alex. Golescu, care a succedat cabinetuluĭ Dim. Ghika, Manolache Costache Epureanu a compus, la 20 Aprilie 1870, ministerul juneĭ drepte în care a încredinţat luĭ Alexandru N. Lahovari, portofoliul justiţieĭ.

In urma demisiuneĭ cabinetuluĭ Ioan Ghika, Suveranul a încredinţat d-luĭ Lascar Catargiu şeful partiduluĭ conservator, formarea cabinetuluĭ care a durat cinci anĭ (Martie 1871-Aprilie 1876) şi în care Lahovari a deţinut patru anĭ şi jumătate portofoliul justiţieĭ. Din perioada aceasta de activitate ministerială a luĭ Lahovari, trebue să relevăm în prima linie reforma Coduluĭ penal şi a procedureĭ penale.

Ministerul Ion Brătianu, care a luat frânele puteriĭ în 1876, a guvernat 12 anĭ. In timpul acesta, Lahovari ales de maĭ multe orĭ în Camera deputaţilor, a ştiut să-şĭ asigure, prin rarul sĕu talent oratoric, un loc de frunte.

La 1884, Lahovari s'a retras împreună cu toată opoziţia conservatoare din Parlamentul liberal şi până la 1888, când regimul liberal a fost răsturnat, a luptat prin presă şi în întruniri publice, cu o vigoare care n'are exemplu, în contra guvernuluĭ de atunci.

In Noembrie 1888, când s'a reconstiuit cabinetul Teodor Rosetti cu elemente conservatoare, Al. Lahovari a primit portofoliul domeniilor. In Martie 1889 s'a format ministerul Catargiu, în care Al. Lahovari a luat portofoliul externelor, pe care l'a păstrat şi în cabinetul prezidat de generalul Manu.

Când Lascar Catargiu a format apoĭ cabinetul din Noembrie 1891, Al. Lahovari a luat din noŭ portofoliul ministeruluĭ afacerilor străine, pe care l'a păstrat până în Octombrie 1895, când guvernul conservator s'a retras de la putere spre a face loc unuĭ guvern liberal.

Cea din urmă manifestaţie politică a regretatuluĭ om de Stat, a fost memorabilul discurs pronunţat în sala Dacia, la 27 Octombrie anul 1896 în chestia mitropolitană.

Lahovari (Gheorghe Em.).— Ziarist, născut la 1 August 1854, încetat din viaţă la 29 Noembrie 1897. A făcut toate studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diploma de licenţiat în drept. A început prin a intra în diplomaţie la 1879 ca ataşat de legaţiune, apoĭ a trecut în 1881 şef al cabinetuluĭ Ministruluĭ de externe.

La 1885, cumpĕră dela Al. Ciurcu ecspulsat, ziarul *l'Indépendance Roumaine* şi duse în capul acestuĭ organ de publicitate o violentă campanie contra guvernuluĭ liberal. Deputat în Cameră de la 1888 până la 1891, G. Em. Lahovary a fost censor la Banca Naţională până la 1895 când a demisionat. In 1897 ziarul sĕŭ susţinând până la un punct oare care politica guvernuluĭ liberal, G. Em. Lahovary în urma uneĭ polemice personale violentă cu Nicolae Filipescu, şi ziarul *Epoca*, a fost provocat în duel de N. Filipescu şi a murit pe teren, străpuns de spada adversaruluĭ sĕu.

Scrieri: *Essai sur la politique de la Roumanie contemporaine Histoire d'une fiction. Le gouvernement des partis* (1897).

Lahovari (Gheorghe I.) — Născut la R.-Vâlcea la 1|13 Iunie 1838. Primele studiĭ le-a făcut în institutul «Schewitz» (1849—1854); a făcut în urmă colegiul la Berlin (1855—1858) şi studiele superioare la universitatea de Heidelberg şi la şcoala polytechnică din Carlsruhe (1858—1862). Intors în ţară la 1862, a servit ca inginer în Ministerul lucrărilor publice (1862—1864), în urmă şef de secţie şi director la acelaş Minister (1866—1868). La 1871 a fost numit director general al poştelor şi telegrafelor (1871—1876) şi la 1876, fiind ales de Camera Deputaţilor, a fost confirmat consilier la Inalta Curte de Compturĭ. La 1893 a fost numit preşedinte al acesteĭ înalte Curţĭ.

Ca director al poştelor, a luat parte la primul congres poştal internaţional de la (1874) unde multe propuneri făcute de dînsul aŭ fost primite de congres, între carĭ acea de a se adopta ca limbă oficială, *limba franceză* pentru toate corespondenţele Uniuniĭ poştale universale. A încheiat maĭ multe convenţiuni poştale şi telegrafice

cu Rusia, Austria, Serbia, Turcia etc. Tot ca director a desființat serviciile poștale streine care se făceaŭ de către societatea vapoarelor austriace pe Dunăre, cum și biurourile poștale franceze de la Galați și Brăila.

Dînsul a introdus pentru prima oară în serviciul nostru poștal, cărțile și mandatele poștale. Asemenea prima lucrare statistică asupra poștelor și telegrafelor (1871—1876), a fost publicată de G. Lahovari.

Ca consilier și în urmă președinte al Inalteĭ Curți, a colaborat la facerea legilor comptabilității generale a Statuluĭ și pentru organizarea Curțiĭ de Comturĭ, cum și la maĭ multe regulamente de aplicație a acestor legĭ.

La 1875 după îndemnul Majestățeĭ Sale Regeluĭ, d. Lahovari împreună cu Alex. Cantacuzino, generaliĭ Manu și Barozzi, d-niĭ V. A. Ureche, T. Maiorescu. Al. Odobescu, Gr. Tocilescu și alțiĭ, aŭ fondat Societatea geografică Română, a cărui secretar general este încă de la fondarea eĭ. Prin îngrijirea sa, societatea publică pe tot anul un buletin trimestrial cum și dicționarele geografice a celor 32 județe.

De aproape 20 de anĭ, G. Lahovari este membru și vice-președinte al societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ român, pentru a cărui prosperitate nu puțin a contribuit.

El a publicat în «Convorbirĭ literarale» o serie de acte și documente vechĭ și foarte interesante, sub modestul titlu de *Hîrtiĭ vechĭ.*

Sub pseudonimul de *Gil*, a publicat tot în «Convorbirĭ literale» maĭ multe novele originale.

Lahovari (Iacob). — General de brigadă, născut la 16 Ianuarie 1846. Elev al școaleĭ militare (1862) a căpătat la 1864 gradul de sub-locotenent; a trecut cu succes școala de Stat-major din Francia și a fost înaintat în 1874 la gradul de maior.

In timpul rezbeluluĭ Indepedenței 1877-78, face parte din Marele Cuartier General al Armateĭ, atașat la secția operațiunelor militare ca ofițer de Stat-major, și este însărcinat cu facerea recunoașterilor spre Dermikioĭ și Opanez. La 1883 este înălțat la gradul de Colonel apoĭ la 1891 la cel de general după ce sub președinția D-luĭ general I. Em. Florescu i se încredințase portofoliul Ministeruluĭ de Rezbel pe care l'a deținut de la 21 Februarie până la 22 Ianuarie 1894.

La 1895 a fost pus în disponibilitate.

Lahovari (Nicolae).— Om politic, fost deputat, senator, membru al divanuluĭ ad-hoc și al Constituanteĭ din 1866; încetat din viață în Bucurescĭ la 16 Februarie 1883.

Lakeman (Stephen Bartlett).—Cunoscut maĭ mult sub numele de Mazar-Pașa; s'a născut la Darmouth (Anglia) în 1825, și a încetat din viață în Londra la 1897 Iuliu. A făcut studiile sale în liceul Louis-le Grand din Paris, și apoĭ a intrat în armata engleză, distingându-se, în Indiĭ prin curajul sĕŭ în 1852, astfel în cât fusese supranumit dimpreună cu soldațiĭ de sub ordinele sale *Vênătoriĭ morțeĭ.* La 1856, Lakeman intră în serviciul oasteĭ otomane, însoțiĭ la Bucurescĭ pe Omer-Pașa, care 'l făcu șef al poliției turcești, apoĭ dupe rezbel primi din partea Sultanuluĭ titlul de Mazar-Pașa și fu trimis în Turcia asiatică cu gradul de locotenent general.

Dupĕ ce maĭ petrecu cât va timp în Anglia, se reîntoarse în România și se căsători cu D-na Maria Filipescu.

Amestecat în politică, a cheltuit o parte însemnată din averea sa când s'a format coaliția zisă de la Mazar-Pașa, în contra guvernuluĭ conservator de la 1875.

Posesor al uneĭ averĭ însemnate, însă foarte cheltuitor și nechibzuit, a sfârșit prin a ajunge în cea maĭ mare mizerie cu câțĭ-va anĭ deja înainte de moartea sa.

Lambrior (Alexandru). — Filolog, născut la Socĭ (Județul Neamțu) în 1846, încetat din viață la 1883. A început studiile în Iași și le a terminat în Paris dupĕ ce fusese cât va timp profesor în Botoșanĭ.

Filologia a fost știința în care Lambrior s'a distins și studiile sale se publicaŭ în *România,* revistă filologică din Paris, și în *Convorbirĭ Literare.*

Lambru. — Profesor în fruntea uneĭ școale grecești în 1800, predă cursurile de istorie, filosofie, poesie de la 1800, până la 1808 când 'ĭ succedă Vardalah.

Amănunte biografice lipsesc.

Lascăr (Vasile). — Avocat, născut în

Târgu-Jiului. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A trăit cam neamestecat în luptele politice până la 1896, de și intrase în Camerile liberale ca deputat între 1880 și 1888.

După retragerea guvernului de sub prezidența lui Dim. Sturdza și formarea cabinetului Aurelian, a luat portofoliul Ministerului de Interne de la 21 Noembrie 1896 până la 31 Martie 1897, când a demisionat împreună cu întregul guvern.

La această epocă, a intrat în gruparea liberală disidentă de la *Drapelul*.

Laurian (August Treb.) — Publicist, profesor, născut în Ardeal la 1810, mort în București la 1881.

A făcut studiile sale în țară și în străinătate și a ocupat catedra de filosofie la liceul Sfântu Sava până în 1848 când mișcarea Românilor din Transilvania 'l rechemă în Ardeal, unde jucă un rol însemnat.

Intors în Moldova pe la 1851, se ocupă în special cu lucrări didactice până în 1858 când veni earăși în București și fu numit profesor al facultății de litere, membru al Academiei, ajungând președinte al acestei Societăți.

Laurian a publicat: *Tentamen Criticum*, *Magazinul istoric pentru Dacia* în colaborare cu Bălcescu. *Coup d'oeil sur l'histoire roumaine*. *Dicționarul limbei române* în colaborare cu Maxim și un *Glossar*.

In afară de aceste lucrări, mai există studii făcute de Laurian, asupra matematicelor și astronomiei.

Laurian (Dimitrie A.) — Profesor, ziarist, născut în București la 1846, fiul lui August Laurian. Licențiat în litere al facultății juridice din București, a luat apoi doctoratul la facultatea din Bruxelles și a fost numit la Septembrie 1871, profesor de filosofie la Liceul Sfântu Sava.

A ocupat în diferite rânduri funcțiunea de Secretar general al Ministerului Instrucțiunei publice și inspector general al învățământului secundar, 1888—1894.

Ca publicist, Laurian a fundat foaea *Transacțiuni literare* și a fost directorul ziarului *România Liberă*, devenit mai târziu *Constituționalul*. El a fost ales senator și deputat sub guvernul conservator din legislațiunele 1888—1895. Astă-zi are direcțiunea *Constituționalului*.

Lazăr (Gheorghe.) — Născut în Avrig (Ardeal) la 1779, încetat din viață în aceași localitate la 1823. A făcut studiile în Sibiu, Cluj, Viena, și s'a ocupat mai ales de teologie.

Candidat la scaunul de episcop român al Ardealului, nu isbuti să fie ales, și atunci se retrase în Brașov unde fu cât va timp învățător al copiilor doamnei Bărcănescu, refugiată acolo. Cu această familie, veni în București, și se ocupă mai întâiu de inginerie.

Lazăr făcu peste scurt timp cunoștință cu banul Const. Bălăceanu, și sfârși prin a'i insufla credința că sciințele se pot învăța și în limba română. Banul fiind efor al școalelor, supuse lui Vodă Caragea o anafora pentru a se înființa la Sfântu Sava o școală românească. S'a convocat un divan spre a delibera asupra propunerei care fu respinsă. In urmă însă, se puse la cale să se înființeze o școală română la Sfântu Sava, ear Lazăr fu numit profesor de inginerie și teologie și începu predarea cursurilor sale la 1818, deșteptând spiritul de naționalitate între Români.

Patru ani, predă el cursurile sale, dar in urma evenimentelor de la 1821, școala fu închisă și Lazăr se refugiă în Transilvania unde muri la 1823.

El a scris: *Cursul de matematice de Volf*. *Filosofia lui Cant*.

Țara recunoscătoare meritelor și sacrificiilor făcute de Lazăr, a ridicat pe bulevardul Academiei din București, o statue în amintirea acestui bărbat.

Comitele Carol Rosetti, călătorind în Transilvania, s'a oprit în satul Avrig unde odihnesc rămășițele lui Lazăr, și a ridicat în memoria acestui ilustru bărbat un monument de marmoră pe care transcrisese de pe cruce, inscripțiunea epitafică, ce Lazăr însu'și dictase, când zăcea pe patul morței:

Viețuitorule!
Stăi puțin și citește,
Apoi te gândește
La trista omului soarte,
Nepregetătoarea moarte.
Ce ești astă-zi eŭ am fost,
Asta s'o știi de rost.
Ce sunt eŭ acum, veĭ fi,
Când ceasul îți va veni.

În josul acestor linii, Sc. Rosetti a adăogat:

«Precum Christos pre Lazăr din morți a înviat, Așa tu România din somn ai deșteptat.»

Lăzărescu (Alexandru.) — Publicist, născut în Bucuresci la 1830 Decembrie, încetat din viață la August 1876 în Bucuresci. A făcut studiile în țară și înscriindu-se la școala de drept, a intrat în acelaș timp ca secretar al Mitropolitului Nifon. Peste puțin, pleacă la Paris, termină acolo studiile, și la întoarcere în țară e numit membru pe lângă Tribunalul Ilfov. In magistratură, ajunge Consilier la curte, apoi demisionează în 1867 și îmbrățișează cariera de avocat.

A publicat: *Gheorghe sau un Amor românesc. Samito* (1850) *Poesii. Alfredo* (1854). *Massim pictorele* melodramă în 5 acte (1858) *Stroe Ciobanul* (1867) *Țăranii și boerii odinioară* (1871-1872) *Mișcarea insurecțională în țară de la 1848 încoa.*

A colaborat la *Revista Contimporană.*

Lecca (Constantin). — Pictor, profesor, născut în Brașov la 18 Decembrie 1810, încetat din viață în Bucuresci la 14 Octombrie 1887. A studiat pictura în Viena și Roma și apoi reîntors în țară s'a stabilit la Craiova dând lecțiuni de desen în acel oraș.

La 1847 trece în Bucuresci ca profesor de desen la Sfîntu Sava până la 1859.

Principalele sale tablouri sunt: *Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia — După bătălia de la Războeni; Mihai Viteazu ucis de Basta — Descălicarea lui Radu Negru. Portretul lui Cuza-Vodă.* Aceste trei tablouri se găsesc la Pinacoteca din Bucuresci.

El a mai decorat bisericile *Madona Dudu* din Craiova, *Sfânta Troița* din Brașov, *Curtea Veche, Sfântu Gheorghe Nou, Răzvan-Vodă, Sfânta Ecaterina, Radu-Vodă* din Bucuresci.

C. Lecca a mai lăsat și niște copii după tablouri celebre precum *Capul lui Christ încoronat de spini, Coborârea dupe cruce, Potopul.*

Lecca (Dimitrie). — General, bărbat politic, născut în 2 Decembrie 1832 la Tecuciu, încetat din viață la Radomirești(Bacău) la 4 Iulie 1888.

La vêrsta de 16 ani plecă la Paris unde isprăvi colegiul și apoi urmă ca extern cursurile școalei de stat-major. Intors în țară la 1854 intră în oștire și plecă în Maroc la 1860 având gradul de căpitan, spre a urma operațiunele armatei spaniole, dar ajunse acolo când se încheeă pacea.

La 1863, numit maior, i se încredință comanda batalionului de vênători creat atunci. La 1866, dimpreună cu soldații și oficerii batalionului sêu, cari aveaŭ garda palatului, intră cu Mălinescu, Lipoianu, Pilat, Costiescu, în Palatul Domnitorului Cuza, presentându'i spre semnare actul de abdicare și apoi 'l arestează.

A doua zi, 11 Februarie 1866, era Ministru de rêzboiŭ și deținu acest portofoliu până la 11 Mai din acelaș an, când fu înaintat lt.-colonel și i se dete comanda Regim. 7 din linie.

La 1876, ales deputat de orașul Bacăŭ, fu ales în acelaș timp vice-președinte al Camerei. In timpul rezbelului Indepedenței (1877—1878) fu numit comandant al diviziunei a 4-a, și luă parte la luptele de la Lom-Palanca, Smârdan, Vidin. Dupe rezbel, fu înălțat la gradul de general și 'și reluă locul în Cameră; dar mai târziŭ i se dete comandamentul diviziei a 4-a.

Generalul Lecca a mai fost Ministru de Rezbel și de la 11 Iulie 1879 până la 29 Aprilie 1880, având gradul de Colonel.

La 1883, a fost ales Președinte al Camerei, ocupând această demnitate până la moartea sa.

Lecca (Gheorghe.)—Om politic, născut în Tecuciŭ la 1831, încetat din viață la 30 August 1885 în Comuna Lecca jud. Bacăŭ. După ce termină Academia din Iași plecă la 1849 în Paris și urmă școala de statmajor, de unde se întoarse la 1853 ca sublocotenent. La 1854, împreună cu fratele sêu Dimitrie, formă o legiune menită a ajuta pe Turcî în rêzboiul lor contra Rușilor. In urma reclamațiunei consululuĭ austriac, Poarta nu recunoscu această legiune și Omer-Pașa comandantul armatei de ocupațiune, arestă pe organizatorî.

La 1859, G. Lecca fiind căpitan, e numit director al școalei militare din Iași. In 1861 demisionă din armată. In 1868, fu numit prefect al județuluĭ Bacăŭ. Vice-președinte al Senatuluĭ de la 1876 până la 1882, e numit Ministru de Finance la 1 August 1882 și

păstrează portofoliul acestuĭ departament până la 2 Februarie 1885.

Lecca (Haralamb G.) — Poet, născut la 1873 Februarie 10 în orașul Caracal. A făcut studiile sale în școlele din Bucurescĭ și le urmează acum înainte la facultatea de drept.

Având o deosebită atracțiune pentru poesie și literatură, a publicat în 1895 un volum de versurĭ sub titlul *'Prima*, cu o precuvântare scrisă de B. P. Hasdeŭ, *Pentru o femee* dramă în 5 acte, *Bianca* 3 acte versurĭ, *Femea îndărătnică* comedie 5 acte versurĭ traducere, *Enoch Arden* poemă tradusă, *Flămânzĭĭ de glorie*, comedie 4 acte localizare.

Lecomte du Noüy (Andreĭ.) — Arhitect francez, născut în Paris la 7 Septembrie 1844. Elev al atelierului Vandremer, și apoĭ al renumitului arhitect Viollet-le-duc, a debutat ca arhitect prin construirea palatului de la Monaco (1863—1865). Apoĭ, urmează următoarele sale lucrărĭ:

1866: Restaurarea a douĕ capele din secolul al 12-a de la catedrala din Cahors, care 'ĭ a fost încredințată de Viollet-le-duc. 1867-1868: Ridicarea monumentului *Pater Noster* și monumentului funebru al Principeseĭ de la Tour d'Auvergne, pe muntele Măslinilor, lângă Ierusalim.

La 1869 Lecomte du Noüy este numit inspector atașat pe lângă comisiunea Monumentelor istorice pentru restaurarea Capeleĭ Castelului de la Vincennes (Francia); la 1870 intră ca sergent voluntar în arma geniului pe timpul rezbelului Franco german, ear la 1873—1874 întreprinde a doua a sa călătorie în Orient și face numeroase descoperirĭ arheologice în jurul Ierusalimului.

La 1875, dupĕ cererea fostului Ministru al Cultelor T. Maiorescu și pe baza recomandațieĭ arhitectului Viollet-le-duc, Lecomte du Noüy este delegat pentru restaurarea bisericeĭ episcopale Curtea de Argeș, ale cărei lucrărĭ de o maestrie și frumusețe fără seamăn, le termină în 1886.

De la această epocă, el a restaurat și construit în România: Biserica Treĭ Erarchĭ din Iași, Biserica Sfântu Nicolae din Iași, Reședința Episcopului de la Curtea de Argeș, Clopotnița și Paraclisul; Biserica sf. Dumitru din Craiova, Biserica și clopotnița S-ta Treime din Craiova; Mitropolia din Târgoviște.

La 1887 Lecomte du Noüy a fost ales membru corespondent al Academieĭ Române. El a primit numeroase decorațiunĭ franceze și române pentru lucrările sale.

Lecomte du Noüy (Jean Jules Antoine.)—Pictor francez, născut în Paris la 10 Iunie 1842. A avut de profesorĭ pe Gleyre, de Signol, Gerôme și a obținut la 1871 al doilea premiu mare *de Rome* cu tabloul seŭ *Moartea luĭ Jocaste.*

S'a distins la toate expozițiunile cu tablourile sale: *Sentinela greacă. Eros Cupido. Poarta seraiului. Amorul și Noaptea.* Afară de multe alte producțiunĭ, se mai datorește acestuĭ pictor următoarele portrete: *Regele Carol I-iu al Romănieĭ. Regina Elisabeta. Principesa Maria* și picturele decorative din interiorul Catedraleĭ Curtea de Argeș și bisericelor Sfântu Nicolae și Treĭ Erarchĭ din Iași.

Lecomte du Noüy s'a distins și ca sculptor. In anul acesta a început să lucreze o placă în marmoră în amintirea visiteĭ făcută la 1896 de Impĕratul Austrieĭ, Regeluĭ Carol I.

Mult aprețuit de familia noastră Regală, Lecomte du Noüy 'și petrece adesea toamna la Castelul Peleș (Sinaia), dând lecțiunĭ de pictură M. S. Regineĭ Elisabeta.

Ca semn de iubire pentru țara noastră, acest pictor a dăruit Academieĭ 10,000 leĭ al căror venit e atribuit pentru un premiu de desen.

Lemeny (Gheorghe.) — Pictor, data nascereĭ și încetăreĭ din viață necunoscute. A domiciliat în Iași și a fost trimis ca bursier al Statuluĭ de la 1838 până la 1846 spre a studia pictura la München și Roma. S'a întors în țară la 1847. Principalele sale tablourĭ: *Arhangelul Mihail învingând pe Satana*, și numeroase portrete ale boerilor din acele vremurĭ.

Lemnea (Dimitrie.) — Sub-locotenent născut la 20 Octombrie 1850, mort la 7 Octombrie 1877. Intră ca soldat în armată la 1870 și e înaintat sub-locotenent la 1875. In timpul rezbelului Independenței, face parte din Reg. 7 de linie și moare pe câmpul de luptă în fața Plevneĭ la 7 Octombrie 1877.

Leonescu (Vasile). — Artist dramatic și autor, născut în Bucurescĭ la 1866. Fu-

gînd de la şcoală cînd era numaĭ de 16 anĭ, se duse maĭ întâiŭ cu o trupă de actorĭ la Buzĕŭ, de-acolo trecu la teatru Dacia la 1883 sub direcţiunea luĭ G. Manolescu; apoĭ la 1885 a intrat în Conservatorul din Bucurescĭ. Fiind încă elev, a fost atuncĭ angajat la Teatrul Naţional spre a juca rolurĭ de a doua mână.

Dupĕ moartea luĭ Gr. Manolescu, trece însă în rândul întâiŭ şi joacă pe rând rolurile: *Robert* din *Onoarea, Ruy Blas*, *Hamilcar Barca*, *Hipolit* din *Phedra*, *Leicester* din *Maria Stuart*, *Gondebald* din *Griselidis*, *Carloo Wandernot* din *Patria*, *Trimisul* din *Œedip*, *Mireanu* din *Lăcrămioare*, *Cavalerul de Waudrey* din *Orfelinele*, *Petruchio* din *Femeia îndărătnică*, etc. etc.

La 1897 a fost ales societar al teatruluĭ naţional.

A scris pentru teatru: *In timpul alegerilor* comedie în 2 acte. *In flagrant delict* în 3 acte (1885). *Rosamunda* tragedie în versurĭ, *Traian şi Andrada* în colaborare cu Gr. Ventura, tragedie în versurĭ, *Ion Vodă cel cumplit*, tragedie în versurĭ jucate pe scena Teatruluĭ Naţional.

Leonte (Anastasievicĭ).—Chirurg, născut în Giurgiu la 28 Februarie 1851. A făcut studiile sale la liceul Mateiu Basarab; în 1875 a obţinut la facultatea din Bucureştĭ titlul de doctor în medicină. Fost medic de regiment, a condus în timpul rezbeluluĭ Indepedenţeĭ (1877—78) o ambulanţă aşezată în dosul platouluĭ Griviţa.

La 1891 a fost înaintat medic de regiment clase I-iŭ în rezervă.

Medic secundar de spitale până în 1884, la această epocă a fost înaintat medic primar şi în această calitate a trecut în 1897 la Spitalul Brâncoveneasa.

La 1894 a fost numit şi membru al Consiliuluĭ sanitar superior. A represintat Eforia Spitalelor Civile maĭ în toate congresele chirurgicale din Francia.

Leria (vezĭ **Zosima**).

Lhomme (Abel).—Ziarist francez, născut în Paris la 1858, încetat din viaţă la 1891 în Mentone (Francia). Venit în ţară la 1888, a colaborat sub pseudonimul *Gallus* la ziarul *l'Indépendance Roumaine* până în 1891 cînd a murit.

Librecht (Cesar). — Asupra originieĭ acestuĭ om care a jucat un rol foarte important sub Domnia Principeluĭ Cuza, sunt două versiunĭ carĭ nu s'aŭ putut încă controla cu siguranţă. Unĭĭ pretind că a început prin a fi servitor în casa unuĭ boer din Moldova care 'ĭ a dat crescere şi apoĭ l'a băgat în serviciul telegrafic din Galaţĭ unde a cunoscut maĭ târziŭ pe colonelul Cuza, atuncĭ prefect.

Alţiĭ susţin că Cesar Librecht, intrat în armata belgiană cu rangul de cadet, ar fi dezertat în urma unuĭ fapt de indisciplină şi s'ar fi refugiat în Moldova. Cunoscênd perfect da bine limbele germană, italiană, engleză, avênd vaste cunoştinţe de inginerie, ar fi fost însărcinat în timpul rezbeluluĭ Crimeeĭ să facă telegraful militar pentru armatele aliate pe câmpul de luptă.

Este însă cert că la 1854, 'l găsim şef de serviciu telegrafic la Galaţĭ; apoĭ îndată dupĕ Unire, 'l găsim în anuarul militar, înălţat în treĭ zile de le soldat la rangul de sub-locotenent (1860) adjutant al Principeluĭ Cuza.

La 1861 e locotenent, la 1863 căpitan şi la 1864 maior.

In ziua în care a fost înrolat în oştire ca soldat, Vodă Cuza l'a numit tot de odată inspector general al poştelor şi telegrafelor din toată România. In această calitate face în 1863 cea d'întâiŭ convenţiune telegrafică cu Serbia. Bărbat de o activitate şi o deşteptăciune netăgăduite, Librecht se poate considera ca organizatorul serviciuluĭ nostru telegrafo-poştal. El a jucat însă şi un rol politic foarte important în tot timpul domnieĭ luĭ Cuza, trăind în cele maĭ strânse legăturĭ cu dênsul şi fiind, pe drept saŭ ne drept, considerat de mulţĭ, ca geniul cel rĕŭ al acestuĭ Domnitor.

Vodă Cuza detronat, Librecht este arestat în noaptea de 11 Februarie, reformat, dat în judecată pentru delapidare de banĭ publicĭ şi închis în prevenţie până la 1868. Judecat, e osândit de Curte; Casaţia casează însă sentinţa şi curtea din Craiova 'l achită.

Atuncĭ pleacă în Spania şi intră cu gradul de colonel în statul-major al generaluluĭ, Prim, contra armateĭ luĭ don Carlos. Se distinge la bătălia de la Albega şi i se dă—saŭ ia singur, nu se ştie bine—titlul de comite d'Albega. La 1870 se reîntoarce pentru câtva timp în Bucurescĭ spre a se ocupa de

afacerile sale personale în procesul ce avea cu Statul pentru despăgubiri băneşti.

De aicĭ pleacă în Paris şi în timpul rezbeluluĭ franco-german, face parte din legiunea streină a luĭ Garibaldi. Se zice că a fost rănit pe câmpul de luptă. In urmă, stabilit în Paris, caută să se amestece în diferite întreprinderĭ industriale de electricitate, dar nu reuşeşte, şi moare în cea maĭ mare mizerie acum câţi-va anĭ.

A publicat în Londra o carte: *Les vues de la guerre moderne.*

Lipoianu (Alexandru).—Colonel, născut la 1839; a intrat în şcoala militară la 1854, şi a dobândit în 1856 gradul de sublocotenent. La 1866, fiind căpitan, intră dimpreună cu căpitanii Costiescu şi Pilat în complotul îndreptat contra luĭ Vodă Cuza şi este în special însărcinat să capete prozeliţi în armată. In noaptea de 11 Februarie 1866, el dimpreună cu ceilalţi doĭ oficerĭ sus numiţi, se introduce în palatul domnesc, intră în camera de odihnă a Principeluĭ Cuza şi'ĭ presintă spre semnare actul de abdicare. La 10 Maiŭ acelaş an, Lipoianu este înaintat la gradul de maior, şi în anul următor e pus în neactivitate.

Rechemat la front în 1868, înaintează maĭ târziŭ până la gradul de colonel şi apoĭ dimisionează.

A ocupat şi maĭ multe funcţiunĭ civile sub diferitele guverne liberale, precum: prefect de judeţ şi director al poştelor şi telegrafelor.

Luchian (Nicolae). — Artist dramatic, născut în Iaşi la 1821, încetat din viaţă în acelaş oraş în 1893.

De mic copil avea aplicaţiune pentru pictură şi părinţiĭ sĕĭ l'aŭ trimis în Paris ca să se perfecţioneze în această artă. Ajuns acolo, se ocupă însă numaĭ de teatru şi când se întoarce în ţară, îmbrăţişează imediat cariera dramatică, debutând pe scena teatruluĭ din Iaşi.

Cu mult talent comic, el s'a distins în tot repertoriul luĭ Alexandri şi maĭ ales în rolul de *Jocris*. Cariera sa dramatică a fost foarte bogată, şi Luchian a fost în doŭĕ rênduri închis pentru aluziunele politice cu care 'şĭ presărea rolurile. Prima sa arestare datează de la 1846, sub domnia luĭ Mihail Sturdza, a doua, sub căimăcămia luĭ Vogoridi.

Lugoşianu (Octavian). — Publicist, născut în Slatina la 11 August 1866. A făcut studiile sale la liceul Mateĭ Basarab din Bucureşcĭ (1878—1885) şi apoĭ a terminat facultatea de litere (1889).

Colaborator al revistelor *Convorbirĭ Literare* şi *Revista Nouă*, el a publicat: *Oltenia sub ocupaţiunea austriacă* din 1717—1739 (1889) *Societatea femeilor române în* 1815 (1895). *Boscărie, O serbare la Iaşĭ în 1834* (1895). *Bibliografiĭ şi Biografiĭ.* Lugoşianu a luat parte la publicarea volumuluĭ IV din supl. 1 al *Documentelor Hurmuzaki*, carĭ coprind actele dintre 1802—1849.

Lupu-Antonescu (Alexandru).— Profesor, născut la 1859 Aprilie 15, în satul Lunca-frumoasă, com. Pârscov, jud. Buzĕŭ.

A urmat clasele primare în şcoala domnească din Buzĕŭ (1867—1871), apoĭ studiile liceale în Bucureşcĭ la liceul Sf. Sava (1871—1873) şi la Mateĭ Basarab (1873—1878), ca bursier al Statuluĭ.

Studiile universitare le-a făcut în Bucureşcĭ (1879—1882) ca bursier al fonduluĭ Hilel şi a dobândit titlul de licenţiat în litere (ştiinţele istorico-filologice). La 1882 e numit profesor la liceul Mihaĭ Bravul în Octombrie, apoĭ profesor la şcoala normală Carol I, de la 1 Noembrie 1882 şi până în present. A maĭ fost profesor la şcoala normală de institutorĭ în anul şcolar 1888—1889, director al şcoaleĭ normale Carol I, de la 1890 Decembrie până la 1892 Noembrie, revizor şcolar al judeţuluĭ Ilfov de la 1 Decembrie 1885 până la 1 Septembrie 1888, Inspector al învĕţământuluĭ primar şi normal, de la 1 Noembrie 1895 până la 1 Noembrie 1896.

A publicat: *Veacul XVI. Limba şi literatura Românilor* (1889). *Studiŭ de istorie şi linguistică. Tâlmăcitorul tabelelor intuitive* (1888). *Exerciţiĭ de compoziţiune* (1895). *Povĕţuitorul* acestor gramatici şi exerciţiĭ de compunere (1895). *Chestiunĭ de învĕţământ* (1896). *Din viaţa săracă*, poveştĭ (1896).

In colaborare cu d. I. Găvănescu, profesor la universitatea din Iaşi: *Carte de citire*, bucăţi din autorii românĭ, (1895). *Gramatică* (1896).

Colaborator literar al ziarelor şi revistelor *Binele Public* (1881—1883), *România Liberă* (1886—1888). *Literatorul. Convorbirĭ didactice. Revista literară*, este unul din întemeietoriĭ şi redactoriĭ ziarelor:

Curierul Capitalei şi *Scaiul* (umoristic) (1884) şi al revistei *Ştiinţe şi arte* (1881).

Dirijează, împreună cu soţia sa, un *Institut de domnişoare* în strada Fântânei No. 22 Bucureşci.

Lupu (Gheorghe).—General de divizie, născut la 1832, încetat din viaţă la 1888. A intrat în armată la 1849 cu gradul de sergent şi a fost înaintat sub-locotenent la 1851. Maior în 1858, colonel în 1866, are deja gradul de general de brigadă când isbucneşte rezbelul Independenţei (1877—78). In timpul campaniei, el cu trupele de sub comanda sa, susţine acţiunea de pe malul stâng al Dunărei şi apoi ia comanda cetăţei Nicopole cucerită. Mai tărziu e înălţat general de divizie.

Luther (Erhard). — Mare comerciant, născut la 1841 în oraşul Kainsbach (Bavaria). După ce sub conducerea părinteluĭ sĕŭ a făcut în ţara sa studiĭ comerciale, a venit în România la 1866 şi s'a angajat ca maestru berar la fabrica Czipser din Bucureşci, apoĭ la 1867 asociându-se cu Ciopech deschide o minusculă fabrică de berărie; asociaţiunea nu prosperă şi Luther plecă la Oltenita.

După multă muncă, afacerile sale mergênd maĭ bine, Luther se întoarce în Bucureşcĭ şi se căsătoreşte cu d-şoara Sofia Kaltmayer.

In Capitală, deschide o fabrică de bere, care graţie munceĭ sale neobosite şi concursuluĭ vredniceĭ sale soţiĭ, dă din zi în zi roadele cele maĭ marĭ şi ridică fabrica la rêndul ântêiŭ.

Activitatea sa a fost recompensată şi atrage asupra sa atenţiunea guvernuluĭ. La 1881, Luther primeşte medalia serviciul credincios cl. I, iar juriul agricol al districtuluĭ Ilfov 'ĭ conferă medalia de aur pentru fabricarea specială a bereĭ, în 1883. In acelaş an, expoziţia cooperatorilor 'ĭ decernă diploma de onoare cl. I, iar M. S. Regele 'l numeşte furnisor brevetat al Curţeĭ Regale.

La 1884 Corpurile legiuitoare 'ĭ acordă împământenirea,.

La 1885, după o activitate de 13 anĭ, Luther concepe planul de a face o nouă fabrică, pe care o şi începe la 1890, transformând vechiul local într'o clădire impunătoare.

Dar abea pune piatra fundamentală şi în acelaş an, în ziua de 15 Iunie, încetează din viaţă.

M

Macarovitsch (Gheorghe).— General de brigadă, născut la 3 Septembrie 1843. Elev al şcoaleĭ militare la 1862, e înălţat sub-locotenent la 1864 şi maior la 1876, colonel în 1887 şi general de brigadă, comandant al brigadeĭ 2 de artilerie la 1896.

Avênd gradul de colonel, a fost mult timp directorele şcoaleĭ militare din Iaşi.

Macedonski (Alexandru.)—Poet, născut în 1854. A făcut studiile sale în Craiova şi apoĭ a urmat studiile literare la facultăţile din Geneva şi Piza. A debutat ca scriitor în 1870 printr'o poesie tipărită într'un ziar din Transilvania sub direcţiunea luĭ Bariţiu.

Apoĭ a colaborat la numeroase ziare şi reviste literare, a fondat ziarele cotidiane *Stindardul.* (1875) *Vestea* (1877—78) revista *Literatorul.*

A publicat: *Primăvara,* versurĭ (1872). *Excelsior, Teatru* 1 vol. *Novele* 1 vol. *Criticĭ* 1 vol. *Epigrame* 1 vol., *Bronzes,* poesiĭ în limba franceză (1897). Unele din poesiile sale, aŭ fost traduse în limbele germană, franceză, italiană, greacă.

Magheru (Gheorghe). — General, născut în Craiova la 1804 încetat din viaţă la 25 Aprilie 1875. A început prin a intra în serviciul armateĭ ruseşti făcând campania din 1828-1829 şi semnalându-se prin vitejia sa în capul unor panduri. După pacea de la Adrianopole, intră în magistratură şi fu prezident de Tribunal până la 1846 când a fost prefect al judeţuluĭ Romanaţi. Dim-

preună cu Eliade Rădulescu şi ceĭ-lalţĭ fruntaşĭ aĭ partiduluĭ naţional, Magheru ia parte la evenimentele de la 1848, devine membru al guvenruluĭ provizoriŭ şi e numit comandant al voluntarilor şi dorobanţilor. In urma zilelor de 11 şi 12 Iulie, e numit comisar general al celor cincĭ judeţe din Oltenia, însărcinat în acelaş timp cu organizarea pandurilor şi miliţiilor. Peste douĕ lunĭ el avea în lagărul seŭ 6000 de oameni, şase tunurĭ, când primi ordinul să licenţieze trupele în urma intrăreĭ Turcilor în Bucurescĭ.

Se supuse dupĕ ce protestă înscris şi dimpreună cu câţĭ-va tovarăşĭ de arme, trecu în Transilvania iar de acolo plecă la Viena. La 1854, Sultanul 'l chemă la Constantinopole spre a'ĭ da un comandament în armata luĭ Omer-Paşa şi a organiza o legiune românească. Ne putând izbuti, el publică numeroase scrierĭ relative la drepturile ţăreĭ.

Intors în ţară la 1857, Magheru face parte din divanul *ad-hoc* şi e unul din luptătoriĭ ceĭ maĭ de frunte spre a îndeplini unirea Principatelor şi alegerea Domnitoruluĭ Cuza.

Maior (Petru de Dicio). — Născut în comuna Capusicel de Campia (Transilvania) la 1754, încetat din viaţă la 14 Februarie 1821. A făcut studiile la Blaj şi Cluj; în 1774 e trimis la Roma în institutul *collegium de propaganda fide*. Acolo studiază filosofia, teologia şi adună în biblioteca Vaticanuluĭ o mulţime de documente precioase asupra origineĭ Românilor. La 1779 se întoarce în Blaj, unde se face călugăr şi profesor de teologie şi filosofie.

Micşorând-se numĕrul călugărilor printr'un decret imperial, se face paroh într'o comună şi funcţionează până la 1809 când pleacă la Pesta.

Acolo, ocupă funcţiunea de revizor censor şi corector pentru cărţile româneştĭ la tipografia Universităţeĭ. Această funcţiune a ocupat'o 12 anĭ.

Prin testamentul seŭ a lăsat maĭ multe sume de banĭ pentru instituţiunĭ culturale şi filantropice.

A publicat: *Invĕţătura pentru creşterea fiilor la îngropăciunea pruncilor morţi* (1809) *Propovadanit la îngropăciunea oamenilor morţi* (1809). *Predice la toate Duminicile şi sĕrbătorile anuluĭ* (1810—1811). *Istoria pentru începutul Romanilor în Dacia* (1812). *Istoria bisericeĭ Românilor* (1813) etc.

Maiorescu (Ioan). — Profesor, născut la Bucerdea lângă Blaj în 1811, mort în Bucurescĭ la 4 Septembrie 1864.

A făcut studiile sale în Blaj, Cluj, Pesta şi Viena, urmând cursurile de filologie, istorie şi teologie în institutul Sfinteĭ Barbare din acest din urmă oraş.

Profesor la 1837 într'o scoală primară din Cerneştĭ înfiinţată chear de dânsul, el devine apoĭ inspector şcolar peste Oltenia şi trece pe urmă în Ardeal în timpul revoluţieĭ de la 1848, unde joacă un rol politic însemnat în mişcarea naţională. El este trimis atuncĭ în Germania de către guvernul provizoriu din Bucurescĭ spre a stărui în favoarea Românilor, şi a protesta contra politiceĭ Rusieĭ.

In acest timp, Maiorescu colabora la *Augsburger Allgemeine Zeitung*, publicând memoriĭ prin carĭ descriea situaţiunea Românilor în Orient şi în Transilvania.

Maĭ târziŭ, Maiorescu intră ca funcţionar la Ministerul Justiţieĭ din Viena unde traduce în limba română toate legiuirele austriace.

La 1857, el se reîntoarce în ţară spre a se consacra cu desăvârşire profesoratuluĭ.

Director la Ministerul Cultelor sub A. G. Golescu, el este numit în Noembrie 1859, director al Eforieĭ şcoalelor.

I. Maiorescu a scris: *Itinerar în Istria*, un *vocabular*, *Die Rumänen des Oesterreichischen Monarhie* (rapoarte) şi maĭ multe scrisorĭ şi memoriĭ publicate în *Revista Nouĕ* de Ioan Ghika.

Maiorescu (Titu). — Profesor universitar, publicist, om de stat, născut în Craiova la 15 Februarie 1840, fiul luĭ Ioan Maiorescu. A făcut studiile sale în Theresianum la Viena şi le-a terminat în Berlin şi Paris. Intors în ţară, a fost numit la 1862, procuror pe lângă Trib. Ilfov, apoĭ în Decembrie din acelaş an, profesor la Universitatea din Iaşi ales şi primul eĭ rector. A maĭ fost cât-va timp director al liceuluĭ din Iaşi şi apoĭ al şcoaleĭ normale Treĭ Erarchĭ.

In capitala Moldoveĭ, T. Maiorescu fondează împreună cu I. Negruzzi, P. P. Carp, Th. Rosetti, V. Pogor, societatea literară *Junimea* şi revista *Convorbirĭ literare*.

Ales pentru prima dată deputat la 1871, este de la 7 Aprilie 1874 până la Ianuarie 1876, ministru al şcoalelor în cabinetul

Lascăr Catargiu, apoĭ până la August 1876, agent diplomatic al ţĕreĭ la Berlin.

Dat în judecată de Camera liberală din 1876 împreună su colegiĭ sĕĭ din cabinetul L. Catargiu, el este ales de colegiul I-iŭ din Iaşĭ deputat al opoziţieĭ în Ianuarie 1878. Imediat după aceasta, Camera a retras actul de acuzare în contra foştilor miniştriĭ conservatorĭ.

La 1884, T. Maiorescu este transferat ca profesor de logică şi filosofie la Universitatea din Bucurescĭ, care în 1892 l'a ales rector şi în 1895 senator, reprezentant al colegiuluĭ universitar.

De la Martie 1888 până la Martie 1889 şi de la Noembrie 1890 până la Ianuarie 1891, el a maĭ fost Ministru al şcoalelor în cabinetele Th. Rosetti şi general Manu.

T. Maiorescu a publicat: *Einiges Philosophische* (Berlin 1863) *Critice* 3 vol. *Logica*, *Aforismele luĭ Schopenhauer* (traducere) *Precedente constituţionale*, maĭ multe discursurĭ politice printre carĭ *Reforma instrucţiuneĭ publice*, precum şi traduceri de novele şi drame streine.

Discursurĭ politice 2 vol. (1897).

Măldărescu (Gheorghe). — Colonel, născut la 20 Octombrie 1838, mort la 1896. Intrat ca soldat în armată la 1855, e înaintat sub-locotenent în 1859, maior în 1868 locot. colonel în 1875. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ are comanda Regim. No. 10 de dorobanţĭ şi se distinge atât la Grivita la 30 August 1877, cât şi la Rahova la 7 Noembrie 1877. Aci, are în timpul lupteĭ, calul ucis sub dênsul, şi el urmează a'şĭ conduce pe jos soldaţiĭ la atac până ce un glonţ 'ĭ străpunge amândouĕ picioarele.

După rezbel, având gradul de colonel, G. Măldărescu remâne comandant al unuĭ reg. de infanterie pênă la moartea sa.

Mălinescu (Vasile). — Născut la 10 Decembrie 1817 în satul Valea Seacă (Bucovina) încetat din viaţă în Iaşĭ la 13 Februarie 1866. A fost mult timp secretar al arhiveĭ Statuluĭ, dar persecutat pentru ideile sale democratice, sub domnia luĭ Mihaĭ Sturdza, fu nevoit să părăsească Iaşul unde era stabilit, şi se statornici la Paris. Voind sĕ reintre în ţară fără autorizaţie, fu surprins într'o trecătoare şi se refugiă în Transilvania, la 1847.

In anul următor, după revoluţie, se întoarce în ţară şi continuă agitaţia pentru unire. In 1857 fu ales membru al divanuluĭ ad-hoc al Moldoveĭ, şi scrise petiţia ţăranilor către Divan. Apoĭ a fost ales în comisia centrală din Focşanĭ.

La 1861 a fost Ministru al Cultelor de la 12 Maĭ până la 18 Iulie.

Malla (Ioan D).—Publicist, autor dramatic, născut în Bucurescĭ la 16 Martie 1854. A făcut studiile sale în ţară.

Ca ziarist a colaborat la *Naţionalul*, *Gazeta Poporuluĭ* şi alte organe liberale. A scris pentru teatru: *Furiile tinereţeĭ*. *Din glumă*. *In pragul sceneĭ*.

A localizat *Prima scântee*. *Hagiul*. *Afurisit epure*. «433».

Mandinescu (Ioan).—Profesor, născut în Iaşĭ la 1833, încetat din viaţă la 5 Maĭ 1868. A făcut studiile în seminarul Socola (1846—1852) şi la universitatea din Petersburg (1852—1857).

Intors în ţară, e numit îndată profesor de filosofie la seminarul Socola unde predă cursurile până la 1859. La 1860, obţine catedra de istoria universală şi eclesiastică, cursul superior, la acelaş seminar.

Scrierĭ: *Istoria universală* 3 vol. tipărită după moartea sa (1870—1872).

Mandrea (Gheorghe).—Arhitect, născut în Focşanĭ la 2 Ianurie 1855. A început studiile sale în ţară şi le-a terminat la Dresda de la 1870 până la 1879, terminând şcoala de Conductorĭ şi Politecnicul. Apoĭ veni la Paris unde intră la *Creditul Lyonez*, biroul de arhitectură şi urmă cursurile şcoaleĭ de Bele-arte.

Intors în ţară i s'a încredinţat de Ministerul Domeniilor construcţia Băilor de la Călimăneştĭ. Angajat ca arhitect al Primărieĭ Capitaleĭ, şef de serviciŭ, a executat clădirea a 14 şcolĭ primare, rampa de vinurĭ, etc. etc. A maĭ executat construcţiunea Seminaruluĭ central şi Liceul internat model de la Iaşĭ. Actualmente este arhitect la Eforia spitalelor civile.

Mandrea (Mihail Th).—Mare industriaş, născut în Focşanĭ la 6 Maĭ 1844. După terminarea claselor primare, a mers la Lipsca unde a făcut clasele reale şi comerciale de la 1860 la 1864.

In urmă, el intră ca practicant într'o casă

de comerciŭ din Berlin unde instalează apoĭ o casă de comision şi export de la 1870 la 1873. Reîntors în ţară, se ocupă până la 1879 cu afaceri de comision, iar atunci instalează în Bucureşci o fabrică de cismărie mecanică cu aburi. Concesionar al Statuluĭ, el funisează toată cismăria şi equipamentul de piele, necesariĭ armateĭ de la 1885 până la 1895. Mihail Mandrea a contribuit mult la ridicarea diferitelor industriĭ şi în special la acea a tăbăcărieĭ. El este membru al Camereĭ de Comerciŭ şi al comisiuneĭ industriale de pe lângă Ministerul Comerciuluĭ.

Manfi (Ioan). — Amănunte biografice lipsesc. Unul din ceĭ patru profesoriĭ aduşi de Asaky la 1820 în Iaşi, spre a preda limba latină la seminarul Socola.

Maniu (Vasile).—Publicist, om politic, născut în Lugoş (Banat) la 1824. A făcut studiile în Caransebeş, Arad şi Pesta unde a terminat cursurile de filosofie şi drept. La 1847 se stabili în Bucureşci şi luă o parte activă la mişcarea revoluţionară din 1848. Silit să părăsească România, se retrase în Transilvania şi se înrolă în comitetul de apărare din Sibiu. Dupĕ ce ocupă acolo diferite funcţiuni publice, se reîntoarse în Bucureşci şi ecsercită profesiunea de advocat.

A fost ales deputat în tot timpul legislatureĭ de la 1876—1888 şi e membru al Academieĭ române.

Scrieri: *Amelia saŭ victima amoruluĭ,* dramă originală 3 acte (1849). *Care sunt literile române?* (1856). *Să ne desamăgim!* (1856). *Disertaţiune istorico-critică şi literară. Despre originea Românilor din Dacia luĭ Traian* (1857). *Unitatea latină saŭ causa română în procesul naţionalităţilor* (1867). *Misiunea occidentuluĭ latin în orientul român* (1870). *Questiunea Orientuluĭ* (1872). *Monumentul de la Călugăreni* (1872). *Conjuraţiunea luĭ Catilina* (1872). *Proscrisul,* dramă (1880). *România în literatura streină* (1883). *Şapte scrisoriĭ deschise către M. S. Carol I.* (1888).

Manliu (Ioan). — Profesor, publicist, născut la 1841 în Comuna Tofelde (Transilvania). A făcut studiile secundare în Transilvania iar pe cele universitare la facultatea de litere din Bucureşci. Intrat în corpul didactic la 1871, a trecut în 1875 în Capitală ca profesor de limba română la şcoala centrală de fete.

Scrierile sale sunt: *Gramatica română, Etimologia* (1870—1874). *Stil şi compoziţiunĭ* (1880). *Curs elementar de literatură* (1884). *Sintaxa* (1887). *Poetica română* (1890). *Crestomatia română* (1891). *Antologia română* (1891). *Gramatica istorică şi comparativă a limbeĭ române* (1894). *Exerciţiŭ de compoziţiunĭ* (1895). *Povăţuitor pentru predarea în clasele primare* (1896). *Educaţiunea fetelor noastre, în colaborare cu D-na Elisa Manliu.*

Manolescu (Grigore). — Artist dramatic, născut în Bucureşci la 1857, încetat din viaţă în Paris la 12 Iulie 1892.

Dupĕ ce a urmat cursurile şcoaleĭ de declamaţie din Bucureşci, a debutat în sala Bossel la 1873 în comedia: *«Un poet romantic»* apoĭ intră în trupa artistuluĭ Millo şi atrage atenţiunea publiculuĭ în comedia *«Un bal din lumea mare».*

Peste puţin e angajat la Teatrul Naţional din Bucureşci de unde pleacă în Italia cu marea tragediană Pezzana. La reîntoarcerea sa în ţară, joacă la Teatrul Valhala şi pe diferite alte scene cu o trupă de sub direcţiunea sa.

Reangajat pe scena Teatruluĭ Naţional, talentul sĕŭ se desvoltă din ce în ce maĭ mult şi reese în rolurile luĭ *Hamlet, Galus, Ruy-Blas, Dragomir* (din *Năpastea*) etc...

Manolescu, cu o trupă sub conducerea sa, a dat câte-va representaţiunĭ în limba română pe o scenă din oraşul Viena la 1890.

Manolescu (Nicolae). — Medic oculist, născut la 10 Februarie 1850 în comuna Şaranga (Buzĕŭ). A făcut studiile sale în ţară şi le a terminat la Paris în clinica oftolmologică a d-ruluĭ de Vecker. Intors în ţară după ce maĭ fusese 3 luni în clinica profesoruluĭ Arlt la Viena, a fost numit în 1881, medic oculist la Spitalul Brâncoveneasa.

La 1883 trece în aceaşi calitate la Colţea unde e numit definitiv în 1884.

La 1885 e numit profesor la catedra de oftolmologie de la Universitatea din Bucureşci, pe care o suplinea încă de la 1883.

D-rul N. Manolescu a dirijat *Analele medicale române* de la 1881 până la 1884

şi a fundat la 1890 revista medicală *Apărătorul sănătăţeĭ* al căreĭ proprietar este.

Membru în Comitetul de redacţie al «Românieĭ medicale», fondator al Societăţeĭ Studenţilor în medicină, şi al unuĭ premiu de 500 leĭ la fie-care 3 anĭ pentru cea maĭ bună scriere asupra uneĭ cestiunĭ de oftolmologie, Dr. N. Manolescu a publicat, *Boalele conjunctiveĭ* (1884). *Boalele transmisibile* (1896). *Hygiena ţĕranuluĭ* (1895), lucrare premiată de Academia română.

Manu (Gheorghe).—General, inspector al artilerieĭ, bărbat de stat, născut la 1833, fiul mareluĭ vornic Ioan Manu.

După ce termină în ţară studiile sale liceale, fu trimis în Prusia la 1847 şi trecu prin şcoalele militare din Germania. Apoĭ cu învoirea guvernuluĭ român, intră la 1853 în armata prusiană cu gradul de sub-locotenent în artilerie.

Intors în ţară la 1858, intră în armata română, fu însărcinat cu organizarea artilerieĭ noastre şi comptă în această armă până la 1884, când a demisionat.

De la 1869 până la 1870, generalul Manu, pe atunci colonel, a făcut parte din cabinetele de sub preşidenţia Principeluĭ Dimitrie Ghika şi Manolaki Costake Epureanu, având portofoliul Ministeruluĭ de Rezbel. — La 1874, el este ales Primar al Capitaleĭ şi păstrează această funcţiune până la 1877.

La 1877, izbucnind rezbelul ruso-turc, generalul Manu e numit comandant al divizieĭ a 4-a, însărcinat cu apărarea ţăreĭ la Olteniţa, Corabia, Bechet, Islaz şi Turnu-Măgurele; apoĭ a luat parte la toată campania pe câmpiile Bulgarieĭ, la Plevna, Vidin. Această din urmă cetate s'a predat în mâinele sale. Generalul Manu, a fost primul oficer român decorat cu *Virtutea militară* la 10 Maiŭ 1877.

După campanie, el a ocupat funcţiunea de inspector general al artilerieĭ până la 1888 când a demisionat.

In afară de rolul politic pe care l'a jucat generalul G. Manu de la 1869 până la 1877 când a reintrat în armată, îl maĭ regăsim iarăşi Ministru de rezbel în cabinetul Th. Rosetti şi L. Catargiu de la 12 Noembrie 1888 pâna la 5 Noembrie 1889. La această epocă, în scop de a efectua unirea tuturor elementelor conservatoare, primeşte Preşidenţia guvernuluĭ de la 5 Noembrie până la 15 Februarie 1891 când demisionează.

La 27 Noembrie 1891, în cabinetul Lascăr Catargiu, ia portofoliul Domenielor, dar pentru scurt timp. Unirea conservatorilor efectuată, generalul Manu părăseşte Ministerul pentru a fi ales de majoritatea Camereĭ preşedintele eĭ, şi timp de patru anĭ, până la 1895 când se retrage guvernul conservator, desfăşură o activitate roditoare pentru a se putea legifera multe legĭ importante.

Scrieri: *Tractat de aritmetică şi de algebră.* Paris (1864).

Manu (Ioan. M.)— Mare vornic, născut în Bucureşcĭ la 1803, mort în Bucureşcĭ la 29 Noembrie 1874, fiul luĭ Mihail G. Manu de origină din Veneţia, venit în România pe la mijlocul secoluluĭ al 18-lea, din Constantinopole, unde figura printre familiile aristocratice ale fanaruluĭ.

A făcut studiile sale în casa părintească, urmând apoĭ şcoala românească dimpreună cu Simeon Marcovicĭ, Eliade Rădulescu şi alţiĭ.

In vremea luĭ Kisselef, a fost prefect la Galaţĭ, apoĭ la Giurgiu până pe la 1833 când s'a stabilit în Bucureşcĭ, şi a ocupat următoarele funcţiunĭ: Director la Ministerul de Interne (vornicie) sub domnia luĭ Alexandru Ghika, secretar al obşteşteĭ Adunărĭ, Prefect de Poliţie (Agă) în timpul luĭ Vodă Bibescu, când a organizat el cel d'âniâiŭ Corpul Pompierilor.

In timpul groasniculuĭ incendiu de la 1847, a desfăşurat atâta activitate şi energie, în cât oraşul Bucureşcĭ, i-a dăruit o sabie de onoare.

După isbucnirea revoluţieĭ de la 1848, zilele sale fiind în primejdie, s'a refugiat în străinătate, de unde s'a reîntors peste cât-va timp, şi a trăit retras din viaţa politică până sub Domnia luĭ Vodă Ştirbeĭ, când a ocupat funcţiunea de Ministru al afacerilor streine (postelnic).

In timpul vieţeĭ sale politice, el a suit toate gradele boereşti, ajungând până la cea maĭ înaltă treaptă, acea de mare vornic.

La 1858 Ioan Manu deveni membru de drept al Căimăcămieĭ de treĭ.

Partizan al alegereĭ fostuluĭ domn Bibescu în 1859, el s'a retras în viaţa privată în tot timpul domnieĭ luĭ Cuza până la 1866 când alegându-se prinţul Carol I participă din noŭ la lucrările Senatuluĭ şi Con-

siliului județean ca ales al colegiului întâiu de Ilfov.

Marele Vornic Ioan Manu, încurajea tot ce putea contribui la desvoltarea patriotismului și el fu unul din fundatorii *Societății filarmonice* pentru încurajarea teatrului național.

Vechile case în care a trăit marele Vornic în București, se găseau pe locul unde s'a clădit «*Fundațiunea Carol I-iu*» strada Vămei, colț cu strada Clemenței.

Manu (Savel).—General, născut în Botoșani la 1834. A făcut studiile sale în Iași, Athena, Paris, apoi a intrat în armată și a ajuns adjutant al Principelui Al. Ghika.

Plecând la Iași, s'a pus acolo dimpreună cu câți-va tineri în capul mișcărei unioniste și după ce a fost prefect de poliție în acel oraș, a fost numit la 1859 comandant superior al armatelor din Moldova. La 1864 e înaintat general de brigadă și intră în cabinetul prezidat de M. Kogălniceanu ca ministru de rĕzboiŭ de la 12 Aprilie 1864 până la 30 Ianuarie 1866.

După căderea principelui Cuza, a mai fost deputat și primar al Capitalei și apoi s'a retras cu desăvârșire din viața politică la 1875.

Mărăcineanu (Valter).—Căpitan, născut la 30 Mai 1840, mort la 30 August 1877. A intrat în armată ca sergent voluntar la 1858, a fost înaintat sub-locotenent la 1861 și căpitan la 1868. In timpul rezbelului Independenței face parte din Reg. 8 de linie, comandant al batalionului 1-iu și în capul soldaților sei, strigând: «După mine copii» se repede la asaltul reduteĭ Grivița. El cade în șanțuri, pătruns de gloanțe (30 August 1877). Turcii din redută, în urma primeĭ retragere a ostașilor români, luară corpul căpitanului Mărăcineanu și al maiorului Sontu și le înfipseră ca trofee pe parapetul reduteĭ.

In amintirea numelui acestui eroŭ, Municipalitatea Bucureșciului a dat numele Valter Mărăcineanu la o stradă de lângă grădina Cișmigiu, lângă fostul Tribunal Ilfov.

Marcovicĭ (Alexandru. S). — Medic, născut în București la 26 Iulie 1835, încetat din viață la 5 Ianuarie 1886 în București. A făcut studiile sale elementare în institutul Schevitz, apoi a terminat liceul Sfântu Sava și la 1853 a plecat la Paris ca bursier al Statului. In 1855 se înscrie acolo la facultatea de medicină. După ce 'și face stagiul în serviciul lui Velpeau, la spitalul *Charité*, trece în 1858 extern la *Hôtel-Dieu*. De la această epocă și până în 1864, când trece cu mare laudă teza sa de doctorat, Al. Marcovicĭ a făcut parte din serviciile cele mai principale ale diferitelor spitaluri din Paris.

Intors în țară, este numit în 1864 medic al poliției sanitare, și după scurt timp profesor de medicină legală la școala națională de medicină. In 1868 este numit profesor de clinică și terapeutică medicală și medic primar la spitalul Colțea. In scurt timp, el devine medicul cel mai cu vază din țară și câștigă un mare renume cu deosebire pentru diagnoza boalelor.

Al. Marcovicĭ a fost în mai multe rânduri delegat la congresele medicale din Viena (1873), Bruxelles (1875), Amsterdam (1879) Paris, Londra (1881), unde a făcut comunicări de o mare valoare sciințifică.

El a fondat la 1879 *Jurnalul societății medicale.*

Marcovicĭ (Simion).—Profesor, născut la 1790, încetat din viață la 1877 în București. La deschiderea școalelor române din București a fost profesor la Sfântu Sava dimpreună cu Gheorghe Lazăr; apoi în timpul zaverei a plecat în Paris unde a terminat studiile sale și s'a reîntors în țară la 1830. Anul următor e numit profesor de limba franceză și retorică la Sfântu Sava unde predă cursurile sale până la 1849 când este numit și efor al școalelor. La 1855 demisionează și din profesorat și din această funcțiune. La 1861 este iarăși numit director al Eforiei școalelor, dar pentru foarte scurt timp.

Simion Marcovicĭ a publicat: *Triumful virtuții* (1831). *Culegere din noptile lui Yung* (1832). *Curs de rhetorică* (1833).

A colaborat la *Gazeta Teatrului național* (1835) și la *Muzeul național* (1837).

Mărgărit (Apostol).—Născut în Macedonia la 1834. Amănunte biografice asupra tinereților sale lipsesc.

Se știe însă că a fost în legături cu mai toți bărbații de frunte ai țărei, precum C. Negri, A. C. Golescu (Arăpilă) Ioan Ghika, Kogălniceanu.

Invățător în școla comunală din Vlaho-Clisura, Apostol Mărgărit începuse la 1862

să predea copiilor Armâni, limba lor maternă împreună cu cea grecească. Persecutat de patriarchul din Constantinopol, a trebuit să plece de la școală, a rămas însă în Clisura unde dedea lecții particulare de limba română.

Mărgărit și cu răposatul Tăut aŭ fost întemeietorii și învățătorii mai multora din școalele din Macedonia. In 1878 îndată după rezbel, guvernul otoman a încuviințat ca Apostol Mărgărit să fie rânduit de către guvernul român ca inspector al școalelor române din Turcia.

Cu toată activitatea lui, și-a atras mulți dușmani atât în Macedonia cât și în țară. Nu odată era să piarză vieața. Pumnalat la Salonic, aruncat de două ori în Vardar, împușcat în munții Ohridei, a scăpat ca prin minune. Grecii îl acuză de trădare; ei zic că el este agent austriac și că lucrează pentru catolici. In țară la noi i se aduc aceleași învinuiri, a căror temeinicie saŭ netemeinicie nu avem să o controlăm aici.

Activitatea lui Mărgărit s'a manifestat și printr'unele scrieri. In afară de numeroase suplici și cereri adresate Porții în numele poporului armânesc pentru cutare saŭ cutare drept național, el a mai scris despre afacerile macedonene: *Réfutation d'une brochure grecque* par un Valaque épirote (1878). *Etudes historiques sur les Valaques du Pinde* (1881). *Les Grecs, les Valaques, les Albanais et l'Empire turc* par un Valaque du Pinde (1886). *La politique grecque en Turquie* (1890). *Raport despre persecuțiile școalelor române în Macedonia din partea Grecilor* (1875). *Memoriŭ privitor la școalele române de peste Balcani* (1887) etc. etc.

Mărgăritescu (Mihail). — Compozitor și critic muzical, căpitan de cavalerie, născut în Bucurescĭ la 27 Februarie 1862.

A studiat muzica la Conservatorul din Geneva, armonia cu profesorul Anton de Kontski.

Operile sale pentru piano sunt: *Gavotte du Roi. Carmen Sylva gavotte. Vals de Amor. Marche du Prince de Hohenzollern. Gavotte du Sultan. Aurore-Valse. Feuille d'Album.*

Producțiunele sale muzicale sunt executate și în străinătate.

A scris critice muzicale în mai multe ziare.

Marghiloman (Alexandru. I). — Om politic, avocat, născut în Buzeŭ la 27 Ianuarie 1854. A urmat cursurile liceului S-tu Sava sub direcțiunea însă a unor profesori particulari, apoi școala de drept și școala de sciințe politice la Paris, unde a obținut doctoratul la 18|30 August 1878.

A intrat în magistratură ca procuror la Tribunalul Ilfov la 8 Ianuarie 1879, și a demisionat la 1883 pentru a intra în baroŭ. In Iunie 1884 a înlocuit pe D. Grig. Triandafil ca advocat al Statului, dar s'a retras după scurt timp pentru a'și pune candidatura la Cameră.

Ales pentru prima oară la 6 Noembrie 1884 de colegiul 1 de Buzĕŭ, a reprezintat încontinuŭ acest colegiu până azĭ; o singură dată, sub ministerul Florescu-Catargi, a fost ales de colegiul I de Ialomița. A intrat în Cameră ca Junimist, alături de Petre Carp.

La 22 Martie 1888 a fost numit Ministru de Justiție în cabinetul Th. Rosetti și până la 1895 a făcut parte din toate cabinetele conservatoare afară de scurtul cabinet liberal-conservator Florescu-Catargi. A fost pe rând, ministru la Justiție, la Lucrările Publice, la Domenii, și iarăși la Justiție.

Ca ministru al Lucrărilor publice, a sequestrat liniele ferate ale Companiei Lemberg-Cernovitz-Iași, și a putut regula printr'o convențiune cu totul satisfăcătoare, aceasta spinoasă cestiune. A pus piatra fundamentală a poduluĭ peste Dunăre, adjudecat tot sub ministerul sĕŭ.

Ca ministru al Justiției a elaborat actuala lege de organizare a magistraturei, lege adoptată de Th. Rosetti și votată sub dênsul; a modificat codul de comerciŭ și a dat administrațiunei falimentelor actuala organizare; a întocmit în fine actuala lege a Judecătoriilor de pace care în 1896 a fost modificată numaĭ în compunerea treptelor de judecată. Sportsman pasionat, dă îmbunătățirei raseĭ căilor o deosebită atențiune și ese cu grajdurile sale învingător mai la toate cursele.

Marghiloman (Ioan). — Născut în Verneștĭ (Buzĕŭ) la 1817, încetat din viață în Bucurescĭ la 16 Noembrie 1892. Obligat se stea pe lângă părintele sĕŭ pe când frații lui eraŭ unii în străinitate, alții la oștire, n'a putut face de cât studiĭ elementare. In îngrijirea însă a bunurilor comune, el a contractat acea cunoștință perfectă a

pământului, acea pasiune a culturei agricole, cari aŭ făcut dintr'însul unul din ceĭ mai mari agricultorĭ aĭ țĕreĭ.

In nenumĕrate rânduri deputat şi senator, a luat o parte activă la aplicarea legeĭ rurale, în calitate de comisar extraordinar pentru Buzĕŭ şi Ialomița. Membru al comisiuneĭ consultative de la Domeniĭ, Prezident al Camereĭ de Comerciŭ, prezident fundator al Societățeĭ de Asigurare «Națională» al Societățeĭ pentru exploatarea de păduri, Ioan Marghiloman făcea parte din toate societățile industriale importante.

Maria (Alexandra, Victoria, de Hohenzollern). — Principesa Romănieĭ, născută la Eastwell Park în 17|28 Octombrie 1875, fiica A. S. R. Ducelui de Saxa-Coburg şi Gotha. S'a căsătorit la 26 Decembrie 1892 cu A. S. R. Ferdinand, Moştenitorul Coroaneĭ Romănieĭ.

Marian (Simion. Fl). — Publicist născut în satul Iliescĭ (Bucovina) la 1846. Studiile elementare le-a făcut în Suceava, apoĭ a urmat în Cernăuți cursurile de teologie pe cari terminându-le în 1874, se sfinți preot.

E membru al Academieĭ române. Scrieri: *Poesiĭ populare din Bucovina* (1869). *Chromatica poporului român* (1882) *Mănunchiŭ din manuscrisele lui Gh. Săulescu* (1883). *Ornitologia poporană română* (1883). *Câteva inscripțiuni şi documente din Bucovina* (1885). *Descântece poporane române* (1886). *Nunta la Românĭ* (1890). *Nascerea la Românĭ* (1892). *Inmormântarea la Românĭ* (1892). *Satire poporane române* (1893). *Vrăjĭ, farmece şi desfaceri* (1893). *Tradițiĭ poporane române din Bucovina* (1895). *Păsările noastre şi legendele lor. Resplată* (1897).

Marienescu (Marian Atanasie). — Născut în 8|20 Martie 1830 în Lipova, (Banat). A studiat gimnaziul în Arad, Temişoara şi în Buda-Pesta unde în 26 Septembrie 1852 a depus examenul de maturitate.

Studiând legile în 1856, a dobândit în 1862 diploma de avocat. La 31 Octombrie 1862 a fost numit asesor în Lugoş, în 20 Dec. 1871 jude la tribunalul regesc din Oravița, iar la 1880, jude la tabla regească din Buda-Pesta şi în 1891 fu strămutat la Oradia mare, unde se află şi azĭ. A publicat: *Invățătorul şi poporul* (1858). *Balade poporale* (1859). *Colinde poporale* (1859). *Istoria română națională pentru tinerime* (1861). *Petru Rareş* nuvelă istorică (1862). *Datorințele noastre* (1868). *Steaua Magilor*, cântece de crăciun (1875). *Viața şi operile lui Petru Maior* (1883). *Cultul păgân şi creştin* (1884). Afară de o mulțime de poesiĭ şi articole de materiĭ diferite, a publicat 14 poveşti româneşti, prevĕzute cu note explicatoare mitologice în *Albina*, *Familia* şi în *Foişoara Telegrafului Român* în aniĭ 1870—1879, şi cele mai multe aŭ fost retipărite.

La 13 Sept. 1877 a fost ales de membru corespondinte, iar în 25 Martie 1881, de membru ordinariŭ al Academieĭ Române.

Marsil (Sultana). — Filantropă, încetată din viață la 22 August 1871 în Bucurescĭ. Cu prilegiul împroprietăririi țĕranilor, a renunțat în favoarea sătenilor la despăgubirea ce i se cuvinea de la două proprietăți ale sale (1864). A lăsat un venit de 500 galbenĭ prin testament pentru Asilul Elena Doamna precum şi numeroase alte sume pentru biserici şi acte de binefacere.

Testamentul acesteĭ filantroape este încadrat în sala de Consiliŭ a Primărieĭ Capitaleĭ.

Marsillac (Ulysse, de). — Profesor, publicist, ziarist, de origină franceză, născut la Montpellier în 1821, încetat din viață în Bucurescĭ la Noembrie 1877.

Dupe ce a fost profesor mai mult timp la diferite licee din Paris, a fost adus în Bucurescĭ la 1854 de către Iordache Slătineanu.

Aproape toată generațiunea de la 1854 şi până la 1877 care 'şi-a făcut educațiunea în țară, a învĕțat limba franceză de la profesorul Ulysse de Marsillac. El preda cursurile în principalele institute particulare din Bucurescĭ, apoĭ la şcoala militară, la Sfintu Sava şi la Universitate.

Cariera sa ca profesor în Bucurescĭ numĕra 23 de aniĭ neîntrerupți.

Ca ziarist, el a fondat: *Le Moniteur roumain* (1859). *La Voix de la Roumanie* (1860). *Le journal de Bucarest* (1870).

Intre scrierile sale, trebuesc citate: *Leçons de littérature* (1859). *De Pesth à Bucarest* (1869). *Histoire de l'armée roumai-*

ne (1871). *Etudes sur la Roumanie* (1871). *Guide du voyageur à Bucarest* (1872).

Marţian (Dionisie. P).—Publicist, născut în Ponor (Transilvania) la 1829, încetat din viaţă la Münich (Bavaria) în Iunie 1865. A făcut studiile în Sibiŭ, Blaj, Viena, unde a terminat facultatea de drept în 1857.

De la această epocă ş'a ocupat cu deosebire despre studiul statisticeĭ, introducând această ştiinţă în România.

Publicaţii: *Studiĭ statistice în economia politică* (1858). *Coloniştiĭ germanĭ şi România* (1860). *Analele statistice şi economice ale României* (1860—1865).

Mărzescu (Gheorghe).—Profesor, om politic, născut în Iaşi la 1834. A făcut sutudiile sale juridice în străinătate şi la întoarcere, a îmbrăţişat profesoratul fiind numit la 1860 profesor de drept civil la facultatea de drept din Iaşi. Amestecat cu deosebire în luptele politice, a colaborat la maĭ toate ziarele din Muntenia şi Moldova. Ministru al Cultelor sub guveruul principeluĭ Dim. Ghika a păstrat acest portofoliu de la 12 Decembrie 1869 până la 20 Aprilie 1870, când s'a format cabinetul Manolache Costache Epureanu.

De aci înainte, ia o parte activă la opoziţia formată contra guvernuluĭ conservator (coaliţia de la Mazar-Paşa), apoĭ contra guvernuluĭ liberal, (opoziţia unită de la 1886-1888). Raliat iarăşi partiduluĭ liberal, intră în Ministerul de sub prezidenţia D-luĭ Aurelian ca Ministru al Instrucţiuneĭ Publice de la 21 Noembrie 1896 până la 1897 31 Martie, când s'a format guvernul sub prezidenţia D-luĭ Dim. Sturdza.

Scrieri: *Ecsplicaţiune introducereĭ codicelui civil* (1865). *Despre dreptul de succesiune al copiilor naturalĭ* (1865). *Le code Couza devant la religion et la famille* (1865). *Efectul testamentelor şi donaţiunelor între viĭ* (1870). *Fără de legea canonică a Sfintului Sinod* (1873). *Martiriĭ de la 48 şi salvatoriĭ de la 66* (1878) *Maximele dreptuluĭ român* (1880). *Scrieri diverse* (1881). *Căsătoria, studiu comparativ* (1883). *Apărarea Arhereuluĭ Calistrat Orleanu* (1884). *Regimul corupţiuneĭ şi al teroareĭ saŭ guvernul D-luĭ I. C. Brătianu. Tocsinul popoarelor* (1891). *Discursurĭ asupra legeĭ clerului* (1893).

La 1896, G. Mărzăscu a fost transferat ca profesor la facultatea de drept din Bucurescĭ.

Massim (Ioan. C.) — Profesor, născut la 1825 în satul Gropeni (Brăila) încetat din viaţă la 2 Iunie 1877 în Bucurescĭ. Incepe studiile sale la seminarul din Buzĕŭ în 1839, apoĭ trece la şcoala din Brăila la 1841, şi vine în Bucureşcĭ la 1844, unde învaţă, supravegheat de a Creţescu fostul Prim-preşedinte de la Casaţie. Atunci intră în colegiul sfintu Sava şi sfârşeşte cursurile în 1847 când e numit institutor în Brăila.

La 1856 în urma unuĭ concurs, obţine o bursă şi pleacă la Paris, de unde se întoarce în 1860, fără să fi isbutit sĕ obţie titlul de licenţiat.

Totuşi Eforia şcoalelor, ţinând seamă de eruditiunea sa, îl numeşte în 1862 director al gimnaziuluĭ Mateĭ Basarab; la 1862, trece in aceaş calitate la Sf. Sava. La 1864 i se încredinţează catedra de limba latină şi română la Sfintu Sava, cursul superior. La 1867 e numit profesor de limba română la şcoala normală Carol I.

I. Massim a fost membru aĭ Academieĭ române la 1867.

Scrieri: *Elemente de gramatică elenică* (1850). *Noŭ abecedar românesc* (1868). *Elemente de gramatică română. Repede idee de gramatica macedo-românească* (1862). *Gramatica macedo-românească* (1862). *Una monstra de istoria critica* (1874).

Mateescu (Mihail). — Artist comic, născut în Bucurescĭ la 1866, încetat din viaţă la 1888.

A debutat foarte tînĕr, şi la vêrsta de 21 anĭ a fost angajat la Teatrul naţional din Bucurescĭ şi admis ca societar. Era un comic de mult talent şi-a ţinut rolurile principale în: *Pepelea, Fata Aeruluĭ, Un leŭ şi un zlot, Nebuniĭ din faţă, Moştenire de la răposata, Noaptea furtunoasă, Scrisoarea perdută, Revizorul general, Limba portaruluĭ* etc.

Mavrogheni (Petre).—Financiar, om de stat, născut în Moldova la 1819, încetat din viaţă la Viena în 1887 Aprilie. Educaţia şi-a făcut'o la Paris de unde întorcându-se în Iaşi sub domnia luĭ Mihail Sturdza, ocupă îndată un şir de funcţiunĭ pregătitoare la posturile maĭ înalte ale Statuluĭ.

La 1849 ocupă funcţiunea de prefect la

Galaţi şi apoi i se încredinţă portofoliul Ministeruluĭ de Finance. Dupĕ căderea luĭ Vodă Sturdza, P. Mavrogheni este rênd pe rênd, sub Vodă Grigore Ghika, Ministru de Externe şi Lucrărĭ Publice.

In urma abdicăreĭ acestuĭ Domn, el lucrează la unirea Principatelor şi este chear candidat la Domnie. Dupĕ alegerea luĭ Vodă Cuza, P. Mavrogheni se retrage din viaţa politică şi se ocupă cu afaceri de căĭ ferate, în carĭ nu isbuteşte şi'şĭ perde chiar partea cea maĭ însemnată a avereĭ sale.

La 1866, el ea parte la rĕsturnarea Principeluĭ Cuza şi intră în primul Minister de la 11 Februarie sub prezidenţia luĭ Ioan Ghika, la Finance. Apoĭ trece la Externe în Iulie sub prezidenţia luĭ L. Catargiu spre a lua din noŭ portofolul Financelor de la 15 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. De la 11 Martie 1871 până la 7 Ianuarie 1875, P. Mavrogheni este iarăşĭ Ministru de Finance în cabinetul L. Catargiu.

In 1881, P. Mavrogheni părăsind politica militantă, fu numit Ministru al Românieĭ la Roma, de unde fu transferat la Constantinopole şi apoĭ la Viena unde a şi încetat din viaţă.

P. Mavrogheni era un bărbat cu vaste cunoştinţe economice şi financiare.

Mavros (Nicolae).— General, grec de origină, dar născut în România la 1782, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1868 Martie 23. A făcut studiile sale în ţară sub conducerea marchizuluĭ Saint-Holler, francez refugiat care da în Bucureşcĭ lecţiunĭ la câţĭ-va fiĭ de boerĭ. La 1819 a fost secretarul intim al Domnuluĭ Muntenieĭ Alexandru Şuţu care lucra în favoarea *Etherieĭ* greceştĭ şi îngăduia strângerea de volontarĭ. Nicolae Mavros este şi dânsul amestecat în această mişcare revoluţionară.

Peste puţin, pleacă în Rusia şi se angajează în armata aceleĭ ţărĭ, unde înaintează până la gradul de general, după ce a luat parte la maĭ multe campaniĭ contra Turcilor.

Reîntors în ţară o dată cu Kisselef, este numit inspector general al carantinelor, maĭ întâiŭ pentru Muntenia la 1829, apoĭ pentru Moldova, şi ocupă acest post până la 1851, cu titlul de inspector al ambelor Principate.

Serviciul militar l'a părăsit la 1848.

A lăsat Muzeuluĭ naţional din Bucureşcĭ o bogată colecţiune de antichităţĭ. Căsătorit în ţară, a avut din a doua căsătorie, douĕ fete: una a luat în căsătorie pe principele Ioan Ghika, cea-l'altă pe Ioan C. Cantacuzino.

Mawr (Barker. Iohn).— Doctor, născut în Londra (Anglia) la 1815, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1892.

A făcut studiile sale în Anglia şi era membru al Colegiuluĭ regal al chirurgilor şi fizicianilor din Londra. La 1858 a fost chemat de guvernul român sĕ vie în ţară spre a ajuta cu luminele sale corpul nostru medical atunci pe la începutul înfiinţăreĭ sale.

A fost anĭ îndelungaţĭ medic al spitaluluĭ Brâncoveneasa şi al asiluluĭ Doamna-Bălaşa. Avea o reputaţiune stabilită ca medic pentru copiĭ. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ 1877—1878, cu ajutorul uneĭ contribuţiunĭ venite din Anglia, a întreţinut 30 de paturĭ la un spital pentru răniţĭ.

El a publicat *Arta de a îngriji copiĭ micĭ.* Era corespondentul unuĭ ziar medical englezesc *The Lancet.*

Max (Eduard). — Artist dramatic, de origină izraelită, fiiul unuĭ medic din Iaşĭ, s'a născut la 1865. Elev al Conservatoruluĭ din Paris şi al profesoruluĭ Worms, a debutat la *Odĕon* în Paris la 1 Septembrie 1891 şi de atunci nu s'a maĭ întors în ţară, având angajamente pe principalele scene din capitala Franciеĭ, ca «*jeune premier.*»

Mayer (Ignatiu). — Medic german, născut în Breslaŭ la 1800, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1870. A fost unul din ceĭ maĭ renumiţĭ doctorĭ aduşĭ în Muntenia de Vodă Ghika la 1834 când a şi fost numit doctor al palatuluĭ. Până la 1849 a fost medic şef al armateĭ şi medic la Pantelimon.

Scrierĭ: *Du progrès daus les Principautés de Valachie et de Moldavie* (1835). *Ueber sanitäts Anstaltĕn în Orient* (1840). *Instrucţiunĭ spre a întrebuinţa cu folos apele minerale din Borszek* (1863).

De la 1834 până la 1849, D-rul Mayer a reprezentat ţara la toate congresele naturaliste şi medicale din Germania.

Mazar-Paşa (vezĭ **Lakeman**).

Melchisedec. — Episcopul Romanuluĭ,

născut la 1822 în satul Garcina (Neamțu), încetat din viață la 1892. Primele învățături le primi în anul 1831 de la dăscălul bisericeĭ Treĭ Erarchĭ din Piatra. La 1834 intră în seminarul Veniamin din Iași și la 1841 se făcu învățător în satul Ștefănescĭ. Apoĭ trecu profesor la seminarul Veniamin și la 1843 intră la mănăstirea Socola, iar la 1848 se duse la Kiew (Rusia) spre a'și termina studiile în teologie. Bărbat de o mare erudițiune, el este numit la 1856 archimandrit, locoțiitor al episcopieĭ de Huși, apoĭ la 1864 locoțiitor al Eparhieĭ Dunăreĭ de jos, unde a funcționat provizoriŭ până la 1865, când fu întărit definitiv. La 1879 fu ales episcop al Romanuluĭ.

Acest prelat a scris: *Raport privitor la facultatea de teologie. O vizită la câte-va mănăstirĭ. Inscripțiunile bisericilor armenești din Moldova. Formularul slujireĭ luĭ Dumnezeŭ* (1854). *Teologia dogmatică a bisericeĭ ortodoxe* (1855). *Introducere la cursul sciințelor teologice* (1856). *Catihisul ortodox* (1857) *Introducere în sfintele cărțĭ al vechiuluĭ și nouluĭ așezământ* (1860). *Manual de liturgică* (1862). *Teologia păstorală* (1863). *Oratoriŭ* (1869). *Cronica Hușilor* (1869). *Lipovenismul* (1871). *Evchologiŭ* (1873). *Cronica Romanuluĭ* (1874—75). *Biserica ortodoxă* (1881). *Relațiuni istorice* (1882). *Inscripția de la monăstirea Răsboenĭ* (1882). *Studiĭ despre ierarhia sinodală* (1883). *Papismul* (1883). *Predice* (1883). *Icoanele de la Athon* (1883). *Notițe istorice și archeologice* (1886). *Memoriu despre starea preoților din România* (1888). *Didachiele* (1888). *Viața și minunile cuvioaseĭ Maicĭ noastre Paraschiva* (1889). *Cinstirea și închinarea icoanelor* (1890).

Melidon (Gheorghe).—Profesor, născut la Roman în 1831. A făcut toate studiile sale în Iași la Academia națională. Colaborator al ziaruluĭ *Zimbrul* de la 1854 până la 1860, e numit în 1856 profesor de mitologie și retorică la colegiul Academic din Iași, apoĭ trece șef de secțiune la Ministerul cultelor din Moldova până la 1862. De la această epocă până la 1864, este director general al școalelor în Bucureștĭ; de la 1864 la 1867 inspector școlar și mai târziŭ director al școaleĭ pedagogice. Pe urmă se întoarce iarăși la Iași.

A publicat: *Tractat de versificațiune* (1857) *Cântecul Unireĭ* (1859). *Prietenul tinerimeĭ. Carte de lectură* (1858). *Pedagogia elementară* (1874).

Melik (Ioan. M.)—Profesor de matematice la universitatea din Iași, încetat din viață.

Notițe biografice lipsesc. A publicat: *Despre moneda română* (1868). *Elemente de geometrie* (1873). *Elemente de aritmetică* (1876). *Anuarul institutelor unite din Iași* (1880—82). *Equerul grafometru* (1885). *Curs practic de geometrie* (1888).

Merișescu (Constantin).—Locotenent-colonel, născut la 22 Iulie 1847. Elev al școaleĭ militare la 1859, este înaintat sublocotenent la 1861. In 1877 având gradul de căpitan, ia parte la rezbelul Independenței și se distinge în fruntea a două companiĭ de dorobanți cu 600 oameni, apărând contra a 2000 Turcĭ podul de la Hĕrlek spre Rahova și silindu-l să bată în retragere. In raportul sĕŭ către comandantul armateĭ de Vest, generalul rus Meyendorf laudă curajul căpitanuluĭ Merișescu. M. S. Regele 'l înalță pe câmpul de luptă la gradul de maior (1877 Noembrie) și'ĭ adresează următoarea scrisoare:

«Căpitane, batalionul 1 din regimentul 1 «de dorobanți s'a purtat cu cea mai mare «vitejie, înaintea Rahoveĭ. După ce bravul «sĕŭ comandant, maior Mateescu, fu rănit, «d-ta aĭ condus această trupă care a desfă-«șurat la apărarea podului de la Hĕrlek un «nespus eroism. Te însărcinez a mulțumi «voinicilor dorobanți în numele Țĕreĭ și «în numele Meŭ, a distribui din partea M. «S. Impĕratuluĭ Rusieĭ, 8 crucĭ de S-tul «George, câte 2 de fie-care companie, și 24 «medaliĭ de «Virtute militară», câte 6 de «fie-care companie. Iar spre a rĕsplăti bra-«vura și inteligența ostășească ce aĭ dove-«dit personal, te numesc maior și'țĭ confer «medalia de aur pentru «Virtute militară.»

«Carol».

Înălțat locot.-colonel la 1888, Constantin Merișescu demisionează din armată la 16 Iulie 1889 și e trecut în rezervă.

Michăilescu (Nicolae).—Profesor, născut în Bucureștĭ la 20 Maĭ 1854 A făcut toate studiile sale în țară și a intrat în profesorat la 1876 ca profesor de matematică la școala centrală din Bolgrad; apoĭ a fost

transferat în Bucureşci la 1877 ca profesor de geografie şi istorie la liceul Mateĭ Basarab unde funcţionează şi astă-zĭ de la 1878.

A publicat *Manual de geografie* (1884). *Geografia judeţuluĭ Ilfov. Harta Românieĭ. Curs de geografie. Atlas. 7 hărţĭ generale ale continentelor. Scrisoare deschisă către ministrul C. Boerescu.*

Michăilescu (Ştefan). — Profesor şi autor, născut în Bucureşci la anul 1846.

A terminat cursurile liceuluĭ Sf. Sava şi pe acelea ale Facultăţeĭ de sciinţe din Bucureşci. La anul 1867, a obţinut prin concurs catedra de ştiinţe fizico-naturale de curs liceal; acum profesează la liceul Lazăr.

A ocupat maĭ multe funcţiunĭ publice: Şef al comptabilităţeĭ în ministerul Instrucţiuneĭ publice, Şef al diviziеĭ agricole şi industriale în ministerul Domeniilor; Secretar general al ministeruluĭ Instrucţiuneĭ publice; Inspector general al învĕţământuluĭ primar şi apoĭ secondar. In colaboraţiune cu D-nu Dim. Aug. Laurian a condus foaia: *Transacţiunele Literare şi sciinţifice*, şi a fost prim redactor al ziaruluĭ politic: *România Liberă*, de la 1876 până la 1884.

A scris: *Elemente de Mineralogie*, 2 vol.; *Influenţa luminеĭ asupra vieţeĭ*; *Incercărĭ critice asupra învĕţământuluĭ nostru primar*; *Introducere la Psichofizică*; *Industria şi rĕzbelul*, etc. A publicat multe articole sciinţifice şi sociologice în diferite foĭ şi gazete, maĭ ales în *Revista contimporană*. Are şi publicaţiunĭ critice cu umor satiric, sub psedominul de «Stemill».

Micheru (Toma). — Violonist, născut la 1858, încetat din viaţă la 13 August 1892. A făcut studiile muzicale la Münich. Compositiĭ: *Liebeslieder*, *Un dor*, etc.

Micle (Ştefan). — Profesor, născut în Comuna Feleaculuĭ (Transilvania) la 1820, încetat din viaţă în Iaşi la 1879. A început să înveţe carte la Cluj, dar fiind lipsit de mijloace, a fost nevoit să întrerupă studiile sale şi să intre ucenic la un fierar, unde s'a ocupat cu lăcătuşeria. Cu multă stăruinţă, multă muncă, a isbutit să termine învĕţătura sa chiar la Viena.

Intors în Transilvania, el participă la mişcarea revoluţionară din 1848, e închis, scapă cu mare greutate, şi apoĭ se reîntoarce la Viena.

Pe la 1854, St. Micle se stabileşte în Iaşi ca profesor de fizică la liceu şi predă în acelaş timp lecţiunĭ de chimie, istorie naturală, mineralogie. La 1858 e numit profesor la şcoala militară, şi la 1860 profesor de fizică şi chimie la facultatea de sciinţe din Iaşi, post pe care'l ocupă până la moartea sa.

El, de şi nu a tipărit operile sale, a lăsat însă numeroase manuscrise între carĭ: *Mecanica agricolă, Curs de astronomie, Zoologia, Chimia analitică, Chimia anorganică, Chimia ecsperimentală, Fizică*, etc. etc.

St. Micle era soţul poeteĭ Veronica Micle.

Micle (Veronica). — Poetă, născută în Iaşi la 1853, moartă la mănăstirea Varatic (Neamţu) la 1889. A făcut studiile sale la şcoala centrală de fete din Iaşi şi a debutat în literatură sub pseudonimul *Corina*, publicând în foiţa *Curierului român* la 1873 o nuvelă *Rendez-vous*. Apoĭ a tradus unele din poesiile luĭ Lamartine şi Alf. de Musset, colaborând la revista *Convorbirĭ literare* în Iaşi.

V. Micle a tipărit: *Poesiĭ* (1887).

Miclescu (Călinic).—Mitropolit Primat, născut la 16 Aprilie 1822 în oraşul Suceava, mort la 14 August 1886. A fost crescut şi instruit de moşul sĕŭ Mitropolitul Sofronie. Uns în schima monahală la 1842, hirotonisit diacon la 1843 şi ieromonach la 1848, la 1855 s'a făcut arhiereŭ, la 1858 locotenent al episcopieĭ Huşilor, când a luat parte şi la lucrările Divanuluĭ ad-hoc. Numit la 1863 locotenent al mitropolieĭ Moldoveĭ, la 1866 ia parte în Iaşi la mişcarea separatistă din 3 Aprilie, este arestat, dat judecăţeĭ şi apoĭ graţiat cu ocasiunea suireĭ pe tron a principeluĭ Carol I.

La 1873, recunoscut definitiv în calitate de mitropolit al Moldoveĭ, la 1875 este ales Mitropolit Primat al Românieĭ.

Miclescu (Dumitru. Sc.). — Bărbat politic, născut în Iaşi la 29 Februarie 1820, încetat din viaţă în Botoşani la 20 Noembrie 1896.

A făcut studiile sale în Iaşi şi apoĭ după o lungă călătorie prin streinătate se întoarse în ţară.

La 1846 fu numit candidat (supleant), iar la 1847, consilier la divanul apelativ din Iași. Amestecat în mișcarea de la 1848, nu fu nici surghiunit, nici trimis la mănăstire, pentru că fugi la timp la moșia Hocenĭ, din districtul Fălciŭ, proprietatea unchiuluĭ sĕŭ Beldiman. La 1849, sub domnia luĭ Grigorie Ghika, el redobândește funcția judecătorească, perdută la 1848; iar la 1850 este înaintat candidat la divanul domnesc (Curte de Casație), și la 1852 consilier. In fine, la 1855, este numit prezident al divanuluĭ de apel din Iași. Ca atare și conform convenției de la Balta-Liman, face parte și din divanul obștesc (Camera legiuitoare), care'l alege mădular pentru redactarea legiuirilor votate. La anul 1856 societatea de medicĭ și naturaliștĭ din Iași îl numește membru onorar. Iscălește unul din cei d'întâiŭ actul înființăreĭ comitetuluĭ Unireĭ din 30 Maiŭ 1856. La 3 August 1857, este ales, ca unionist, deputat la divanul ad-hoc, de către mariĭ proprietarĭ din Capitala Moldoveĭ. Ia parte activă la toate discuțiunele și voturile carĭ aŭ imortalisat marele divan, prezidat de unchiul sĕŭ Mitropolitul Sofronie Miclescu, din care mai făcea parte și fratele sĕŭ, Calinic, mai pe urmă Mitropolit primat. In deosebĭ se distinge în chestiunea juridicțiuneĭ consulilor, reclamând ca străinĭ să fie supușĭ tribunalelor indigene; face un discurs program asupra despărțireĭ ce se cuvine între celе treĭ puterĭ ale Statuluĭ: legizlativa, judiciara și esecutiva.

După încheierea lucrărilor divanuluĭ ad-hoc, ia parte activă la propaganda pentru Unire. La 1859 este ales deputat al ținutuluĭ Dorohoĭ în adunarea electivă care, la 5 Ianuarie, alege pe Cuza domnitor; în acelaș an, intră, la 16 Ianuarie, în minister, la departamentul lucrărilor publice. La 29 August, ia departamentul finanțelor. La Noembrie, trece ministru de justiție. La 1861 se retrage din Adunare pentru că s'a convins «că aplicarea sinceră și desvoltarea constituțională a marilor principiĭ liberale și naționale înscrise în constituție, nu se pot realiza cu legea electorală mărginită în cercul impus țăreĭ prin convenția de la 7|19 August.»

Retras la Cotnarĭ, cere și obține voea să predea gratis un curs de istoria patrieĭ la eleviĭ școaleĭ din acea comună. Mai târziŭ cere și obține aceași autorizație pentru a preda gratis filosofia la liceul noŭ înființat, din Botoșanĭ.

După 2 Maĭ 1864, Kogălniceanu 'l numește comisar, ca să explice legea rurală locuitorilor sătenĭ. Dimitrie Sc. Miclescu se pune pe explicat, cu un entusiasm care întrece intențiunile celor carĭ l'aŭ numit. Se îmbrăcă țărănește. Se leapădă de numele sĕŭ de familie și nu mai iscălește de cât «Dumitru sin Scarlat»; se dedă la fel de fel de manifestațiunĭ carĭ nelinișteșc spiritele și carĭ nemulțumesc pe guvern. Ast-fel la 8 Septembrie 1864, adună 6.000 țăranĭ și pleacă în fruntea lor la Ruginoasa, unde Vodă Cuza ascultă cu voe, fără voe, discursurĭ și ovațiunĭ carĭ nu'ĭ făceaŭ trebuință. In fine Kogălniceanu speriat, exasperat, trimite la 21 Noembrie 1864, comisaruluĭ sĕŭ, tipica telegramă:

«Cunoscênd și apreciând concursul ce ați bine-voit a da în aplicația legeĭ rurale, am onoare a vĕ exprima deplină mulțumire din partea guvernuluĭ și a vĕ încunoștiința că, *această lege devenind deja destul de explicată*, misiunea d-voastră încetează».

Rĕsturnarea luĭ Cuza Vodă a fost pentru inima luĭ Dumitru Miclescu, durerea cea mai mare a vieței sale politice. De atunci de și raliat, mai ales după moartea vechiuluĭ sĕŭ Domn și prieten, la noul regim și la dinastia Regeluĭ Carol, a dus, când în Dorohoĭ, când în Botoșanĭ, o viață ștearsă și retrasă. Din când în când se apucă de ziaristică: *Opiniunea*, *Curierul de Dorohoĭ*, *Cocoșul pe prag*, aŭ fost create saŭ lucrate de dênsul, fie singur, fie în colaborație. La 1877 a mai fost ales deputat. Dar cariera politiceĭ celeĭ marĭ era sfêrșită: timpurilor nouĭ, trebuiaŭ oamenĭ nouĭ. La 1876 fusese închis de conservatorĭ, pentru articole revoluționare, la 1877 fu scos din funcțiunea de avocat al Statuluĭ, de către guvernul liberal, pentru că lucra fățiș la răsturnarea luĭ. Dar acestea le amintim numaĭ pentru că zugrăvesc temperamentul neastâmpărat al omuluĭ, căcĭ încă o dată, rolul istoric al luĭ Dumitru Miclescu se închisese la 1866.

El a publicat: *Fata Cojocaruluĭ*, *Dragul Mameĭ*, *Fluerul Fermecat* și alte piese originale saŭ localizate, menite, pe la 1855, ca toate scrierile de pe atuncea, să deștepte o literatură națională.

Miclescu (Sofronie). — Mitropolit al

Moldovei, născut la 1790, încetat din viață la mănăstirea Slatina la 1863.

Studiile sale și le-a făcut în țară. Cunoștea limba franceză, greacă și a tradus mai multe scrieri din aceste limbi. Fost episcop al Hușilor până la finele anului 1850, la 1851 a fost ales mitropolit al Moldovei, ocupând această înaltă demnitate până la 1860, când a fost isgonit de principele Cuza la mănăstirea Slatina unde a și murit. E înmormîntat la mănăstirea Neamțu.

Mihăescu (Ioan). — Căpitan, născut la 12 Septembrie 1842, mort la 30 August 1877. Sergent voluntar în 1860, el căpătă la 1863 gradul de sub-locotenent și în 1868 cel de căpitan. In timpul rezbelului Independenței face parte din batalionul 2 de vênătorĭ și moare pe câmpul de luptă la luarea redutei Griviția, la 30 August 1877.

Milicescu (Constantin).—General, născut în Roman la 1810. Intră în armata Moldovei cu gradul de cadet și ajunse în 1859 la gradul de general.

In August 1859 a fost numit Ministru de rezbel și comandant al armatelor Principatelor-Unite. In această calitate a fost însărcinat de Vodă Cuza cu o misiune diplomatică în Rusia.

A încetat din viață în Iași la 15 Martie 1868.

Milicescu (Theresa).—Născută la 1825. Soția generalului Milicescu Constantin. A donat o parte însemnată din averea sa pentru opere de bine-facere Epitropiei spitalelor Sf. Spiridon, spitalului Pășcani, spitalului Caritatea, Bisericei Sf. Treime și altor instituțiuni din Iași.

Mille (Constantin).—Publicist, ziarist, născut în Iași la 21 Decembrie 1861. A făcut studiile liceale în orașul său natal, iar cele universitare la Bruxelles de unde s'a întors la 1884, cu titlul de doctor în drept.

A colaborat cât-va timp la *Românul* sub direcțiunea lui C. A. Rosetti, apoi în 1885 a fondat cu mai mulți amicĭ politicĭ, ziarul socialist *Drepturile omului*, care apărea cotidian.

Amestecat de tînĕr în mișcarea socialistă, pentru care fapt a și fost exclus din universitatea de la Iași, el s'a pus mai tîrziu în capul acestei mișcări în România și cu deosebire în Bucurescĭ.

In 1895 C. Mille a devenit proprietarul ziarului cotidian *Adevĕrul*.

Scrierile sale sunt: *Versurĭ* (1883). *Dinu Milian* (1887). *Feciorul Popei* (1888). *Scrisorĭ către iubita* (1897).

Millo (Mateiŭ). — Artist și autor dramatic, născut în Moldova la 1813, încetat din viață în Bucurescĭ la 1894. Părinții sĕĭ îl băgară funcționar la minister ca scriitor, când era în vêrstă de 17 anĭ.

Dar fugi din școală și cu toată împotrivirea familiei plecă la Paris, unde studiă arta dramatică. La întoarcerea sa în țară voește să debuteze pe scenă, dar unchiul sĕŭ fiind ministru, se împotrivește la aceasta, dându'ĭ drept consolațiune direcțiunea teatrului din Iași, cu condițiune să nu joace.

Intr'o bună seară Millo calcă însă angajamentul sĕŭ și joacă, dar intrarea sa pe scenă e întâmpinată cu fluerăturĭ din partea unei cabale întocmită de familia sa.

Atuncĭ trece în Muntenia și joacă neîncetat pe diferite scene și mai ales pe aceea a Teatrului Național, unde s'a ilustrat până pe la anul 1888, când s'a retras.

Ar fi imposibil de enumĕrat aci tot repertoriul acestuĭ mare artist; e suficient să spunem că el a contribuit la succesul comediilor luĭ Alexandri în carĭ a jucat toate rolurile principale. Millo a fost și scriitor dramatic. Operile sale sunt: *Nicșorescu* vodevil, *Tuzu cerșetoru* vodevil, *Baba Hărca* operetă, *Apele de la Vacărești* revistă, *Prăpăstiile Bucureșciuluĭ*, *Spoelele Bucureșciuluĭ*, vodevile, *Paraponisitul pus în slujbă*, *Chiriția la expoziția din Viena*, etc.

In decursul anilor de când Millo a părăsit Moldova, a avut sub conducerea sa de multe orĭ direcțiunea teatrală din Bucurescĭ.

In considerație că el și-a cheltuit toată averea sa în folosul teatrului național, Camera legislativă din anul 1868 avênd în vedere și meritele acestuĭ mare artist, i-a votat în unanimitate o recompensă națională de 600 leĭ lunar.

Mincu (Ioan). — Architect, născut la Focșanĭ în 1852. A urmat clasele primare în orașul sĕŭ natal, iar liceul în Bucurescĭ la Mateĭ Basarab. A terminat școala de poduri și șosele din Bucurescĭ și a intrat apoi ca inginer în serviciul Primărieĭ Ca-

pitalei. La 1873 trece în aceaşĭ calitate la Primăria din Focşanĭ unde stă până la 1877. In acest timp se ocupă de literatură, publicând versurĭ în *Convorbirĭ literare*. La 1877 pleacă la Paris şi intră în şcoala specială de arhitectură, obţinând la sfârşitul anuluĭ premiul vechilor elevĭ, (douĕ medaliĭ, una de platină, cea-l'altă de aur). In anul următor el intră în şcoala de Bele-arte unde obţine douĕ prime medaliĭ, treĭ secunde şi premiul societăţiĭ centrale de arhitectură din Franţa. La 1883, obţine diploma de arhitect, întreprinde o călătorie prin Spania, Italia, şi apoĭ se întoarce în ţară.

Principalele sale lucrărĭ sunt: *Palatul Justiţieĭ din Bucureşti. Şcoala centrală de fete. Cărciuma de la şoseaua Kiselef. Casa Vernescu. Casa Monteoru. Decoraţia interioară a Catedraleĭ din Constanţa. Biserica de la Valea Călugărească.* etc, etc.

Mincu (Mihail).—Artist dramatic, născut în Craiova la 1815, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1887. N'a făcut de cât clasele primare şi a petrecut tinereţele sale umblând cu trupele de teatru prin diferitele oraşe ale ţăreĭ, ataşat în special la trupele de sub direcţiunea luĭ M. Millo, pe care 'l ajuta în toate întreprinderile sale, graţie caracteruluĭ sĕŭ glumeţ şi unuĭ deosebit talent comic.

A jucat şi s'a distins maĭ ales în piesele: «*Douĭ pricopsiţi*», *Apele de la Văcăreştĭ, 33,333 francĭ, Prăpăstiile Bucureştilor, Jianu* etc.

Pe la sfârşitul vieţeĭ sale, după ce a maĭ apărut în câte-va rânduri pe scena teatruluĭ naţional din Bucurescĭ, ne maĭ putând juca din causa vârsteĭ, a fost numit controlor al Teatruluĭ, funcţiune pe care a ocupat'o până la moartea sa.

Minovicĭ (Mina Ştefan).— Doctor în medicină de la Facultatea din Paris. Licenţiat în farmacie, profesor de medicină legală la Facultatea de medicină din Bucureşti, medic legist şi directorul Institutuluĭ medico-legal. Originar din Craiova, născut în Brăila la 1858. A făcut studiile în Bucurescĭ în liceul Mateiu Basarab şi Sfîntu Sava. Cele medicale în Paris unde s'a ocupat în special numaĭ cu medicina legală. Elev al profesoruluĭ Brouardel, Minovicĭ este organizatorul Institutuluĭ medico-legal şi al serviciuluĭ antropometric din Bucurescĭ. Scrierile sale maĭ principale sunt: *Etude médico-légale sur la mort subite à la suite de coups sur l'abdomen et le larynx. De l'infleuence des Ptomaïnes dans la recherche toxicologique des alcaloïdes végétaux. Etude medico-légale sur les alcaloïdes cadavériques. L'antropologie criminelle et la responsabililité. Remarques statistiques relatives à l'antropologie du criminel. Importanţa şi evoluţiunea medicineĭ-legale. Consideraţiunĭ medico-legale asupra maladiilor mintale simulate. Otrăvirile cu phytolace decandra. Utilitatea învĕţămêntuluĭ medicineĭ-legale în facultăţile de drept. Identificarea antropometrică, metoda Bertillon. Catalogul de condamnaţĭ din toată ţara pe anul 1892 ca început al unuĭ cazier judiciar. Discursul ţinut cu ocaziunea deschidereĭ morgeĭ. Rapoartele relative la congresele de antropologie criminală ţinute la Bruxelles şi Geneva în 1892 şi 1896. Rezistenţa spermatozoizilor în organele genitale femeeştĭ lung timp după moarte. Profilaxia turbăreĭ după metoda luĭ Pasteur.*

Mirea (Gheorghe. D).—Pictor, născut în Câmpulung la 1852, elev laureat al şcoaleĭ de bele-arte din Bucurescĭ, elev al luĭ Lehmann la şcoala de bele-arte din Paris, şi al renumituluĭ pictor Carolus Duran.

A obţinut în 1889 medalia de argint (hors concours) la Exposiţiunea din Paris şi medalia de aur la exposiţiunea din Bucurescĭ în 1894.

E profesor la şcoala de bele-arte din Bucurescĭ încă de la 1 Noembrie 1892.

Principalele sale tablourĭ sunt: *Capul luĭ Andreĭ Bătorĭ înaintea luĭ Mihaĭ Vodă. Vârful cu dor. Prometeŭ furând focul din cer. Mercur recompensând agricultura şi industria.* Aceste douĕ panourĭ decorative sunt în salonul de onoare al băncеĭ naţionale din Bucurescĭ. *Dantul şi muzica. Decoraţiunea catedreĭ din Constanţa. Portrete.*

Mironescu (Constantin M). — Inginer, născut în Bucurescĭ la 22 Martie 1850. A făcut studiile liceale în Bucurescĭ şi studii de specialitate în Paris de la 1868 până la 1878, întorcându-se cu titlul de licenţiat în drept, inginer de poduri şi şosele.

A ocupat următoarele funcţiunĭ:

Inginer şef de secţie la construcţia linieĭ ferate Mărăsescĭ-Buzĕŭ, de la 1879—1881; Inginer la serviciul hidraulic şi apoĭ şef al acestuĭ serviciŭ de la 1881—1890; Inspec-

tor general, membru în consiliul technic al ministeruluĭ Lucrărilor Publice de la 1890 până astă-zĭ; Profesor la şcoala naţională de poduri şi şosele de la 1882 până astă-zĭ.

Missail (Gheorghe). — Publicist, născut în Moldova la 1834. Elev al gimnaziuluĭ Vasilian şi al Universităţiĭ din Iaşi, a servit anĭ îndelungaţi în magistratură ca judecător, grefier şi prim grefier la Casaţie, director la ministerul Justiţieĭ până la 1868 când a dimisionat şi a îmbrăţişat cariera de advocat. La 1891 a mai fost câteva lunĭ Secretar general la Ministerul Domeniilor.

Ca ziarist, G. Missail a colaborat la *Steaua Dunăreĭ*, *Zimbrul*, *Vulturul*, *Ateneul Român*, *Binele Public*, *Traian*, *Buletinul instructiuneĭ publice* etc.

El a publicat: *Evenimentele de la 1821. Trădarea Basarabieĭ*, *Ioan Câmpineanu, biografie; Despre responsabilitatea funcţionarilor publicĭ. România. Scrisorĭ daciane. Doamna Dora d'-Istria. Străinĭ în Principate. Ţeranul de la Dunăre. Studiĭ constituţionale. Mănăstirile închinate, Originele legislaţiuneĭ române. Epoca luĭ Vasile Lupu şi Mateiŭ Basarab. Cuscria cu străinit. Studiĭ asupra datinelor şi moravurilor românescĭ. Celibateria şi funestele eĭ consequenţe. Dunărea şi Româniĭ. Vechile referinţe ale Românilor cu Englezĭi. România vechiă şi nouă. Istoria şi actualitatea. Muzica naţională la Românĭ. Apoteosa luĭ Şincaĭ. Istoria modernă a Românilor* de la 1828—1866.

Mitilineŭ (Mihail). — Diplomat, născut în Bucureşcĭ la 18 Octombrie 1836.

După terminarea cursurilor primare şi liceale, a intrat ca scriitor la secţia diplomatică a Ministeruluĭ de Externe la 1 Ianuarie 1858.

Inaintat 'n serviciul interior al aceleĭ administraţiunĭ, după ce trece prin toată filiera ca registrator, ajutor de şef de masă şef de divizie, e numit la 1871 secretar general al Ministeruluĭ de Externe şi ocupă acest post până la 1879 când este trimis ca Ministru reşedinte al ţăreĭ la Bruxelles şi Haga în 1880 Aprilie.

In luna Noembrie din acelaş an, este readus ca secretar general la Externe, şi în 1881 este însărcinat cu lichidarea despăgubirilor ruseştĭ din rezbelul 1878—78, ca reprezentant al guvernuluĭ. La 30 Septembrie 1882, M. Milineŭ e numit Ministru plenipotenţiar la Belgrad, la 1885 e transferat la Bruxelles şi este însărcinat cu direcţiunea legaţiuneĭ din Paris.

La 16 Martie 1889 el este transferat la Constantinopole şi ocupă acest post până la începutul anuluĭ 1896 când demisionează.

El a publicat: *Colecţiune de tractatele şi convenţiunele Românieĭ de la 1368 până în zilele noastre* (1874). *Les droits de la Roumanie basés sur les traités. La Roumanie en 1876.*

Mocsonyi (Andreĭ). — Om politic, născut în Transilvania la 12 Iunie 1812. Face studiile în Pesta şi terminând dreptul la 1832, ocupă câte-va funţiunĭ administrative.

Apoĭ ia parte la luptele politice şi în 1848 e nevoit să părăsească Ungaria. La 1849 se întoarce în Banat şi e numit comisar districtual suprem în părţile Banatuluĭ locuite de Românĭ. La 1852, neputând dobândi îmbunătăţirea soarteĭ Românilor, demisionează. La 1856, după ce a mai ocupat câte-va lunĭ o funcţiune administrativă, se retrage la Foen. La 1866 convocându-se în Viena un consiliŭ de notabilĭ, spre a trata reconstituirea monarhieĭ pe baze nouĕ, Mocsonyi face parte din acest Senat imperial comun, şi susţine reconstituirea pe baza naţionalităţilor.

Memorandul propus de dênsul, e combătut şi e nevoit să'l retragă.

Atuncĭ se reîntoarce la moşia sa şi dă numeroase subvenţiunĭ la ziare şi studenţilor pentru desvoltarea literaturieĭ şi arteĭ române. La 1863, fiind foamete în Banat, dă pêine pentru 400 de familiĭ din Foenĭ.

La sfârşitul anuluĭ 1861, el începe să lucreze pentru emanciparea bisericeĭ române ortodoxe, provocând o mare agitaţiune prin ziaristică, precum şi direct în popor, împreună cu Vicenţiu Babeşiŭ până ce isbuti la 1864 să dobândească restaurarea mitropolieĭ române ortodoxe în Transilvania, Banat şi Ungaria. Pe la sfârşitul vieţeĭ sale, desgustat de luptele politice, căzu într'un mare pesimismu.

Andreĭ Mocsonyi, a fost ales membru al Academieĭ române la 1866. A murit la 5 Maiŭ 1880.

Monti (Jules).—Profesor francez, adus

din Paris la 1848 de principele Gheorghe Bibescu ca profesor de limba franceză la sfîntu Sava. Fusese înainte profesor şi director la Colegiul Rollin din Paris. In anul venirei sale, a deschis un pension pe seama sa în Bucuresci, unde Statul avea câţi-va bursieri. A profesat până la 1855. Alte amănunte biografice lipsesc.

Motru (vezi **Rădulescu Motru**).—

Müller (Carol. H.) — Mare comerciant, născut la 1827 în Klein Rossen (Prusia) încetat din viaţă în Bucuresci la Câmpina (Prahova) în 7 Iunie 1895.

A făcut studii de agricultură şi apoi a venit în România la 1845, intrând în prăvălia unchiului său Hötsch cu care după o muncă de câţi-va ani, graţie silinţelor depuse, se asoci'ă la 1853, conducând actuala prăvălie din calea Victoriei, pasagiul român, cunoscută odinioară sub denumirea de *Peptenarul* pentru că acolo se vindeau mai ales pepteni. La 1879, retrăgându-se Hötsh, C Müller a rămas singurul şef al casei. El era în deosebire cunoscut şi prin numeroasele sale acte de filantropie făcute tot d'auna în taină.

La moartea sa, a lăsat prăvălia fiilor săi Oscar şi Hugo, cel de al treilea Carol rămâind în capul unei importante librării care publică operile literaţilor români în editura sa, sub titlul «*Biblioteca pentu toţi*».

Mumuleanu (Paris Barbu). — Poet, născut în Slatina la 1794, mort în Bucuresci la 1837. A fost crescut de mic copil în casa lui Constantin Filipescu, unde găsindu-se mereu în contact cu mulţi învăţaţi, a sfârşit prin a simţi o deosebită aplecare pentru literatură şi s'a instruit singur.

El a publicat un volum, *Versuri* (1817) coprinzând primele sale încercări, *Plângerea Patriei şi Caracterele* (1825). *Ultime Poesii* (1837).

Mureşianu (Andrei).—Poet ardelean, născut la 1816 în oraşul Bistriţa (Transilvania) mort la 1863.

Invăţă limba românească la un militar mărginean din Valea Rocnei şi apoi după ce făcu clasele primare în Comuna sa, urmă la Blaşiu filosofia şi teologia.

La 1838, fu numit la şcoala română din Braşov şi la 1839 profesor la gimnaziul catolic din acelaş oraş, post pe care l'a ocupat până la 1850, când a fost numit translator de limba română pe lângă autorităţile române.

Mureşeanu este autorul imnului «*Deşteaptă-te române*» devenit celebru de la revoluţiunea din 1848.

El a publicat: *Icoana crescerei rele. Poesii naţionale.*

Murgescu (Ioan).— General de brigadă, comandant al flotilei române, născut la 27 Martie 1846. Elev al şcoalei navale din Bresta la 1864, e înaintat sub-locotenent la 1866 şi ofiţer superior la 1875. Fiind comandant al flotilei la 1877, cu gradul de maior, se distinge în timpul rezbelului Independenţei prin următorul fapt de arme: «In noaptea de 13 spre 14 Maiu 1877, împreună cu trei ofiţeri din marina rusească Schestakof, Dubaschof şi Petrof, întreprinse cu şalupa română *Rândunica* o expediţiune în contra monitorului turcesc *Seife* staţionat în canalul Măcinului în faţa Brăilei. Cu tot focul cuirasatului turcesc, reuşi a se apropia de dênsul şi isbuti a'l izbi în coastă cu o torpilă care'l sparse şi afundă cu totul».

Inaintat colonel la 1881, a ajuns general de brigadă la 1893 şi este comandantul flotilei.

Murgu (Eftimie).—Jurisconsult, profesor de filosofie, adus din Transilvania în 1834 şi însărcinat cu facerea cursului de filosofie la şcoală Vasiliană şi apoi la academia Mihăileană din Iaşi. Alte notiţe biografice lipsesc.

Musicescu (Gavril). — Născut în oraşul Ismail (Basarabia) la 1847 Martie 20. Şcoala primară a făcut'o în Ismail, apoi seminarul din Huşi; terminând seminarul s'a înscris la conservatorul din Iaşi; la 1866 în urma concursului depus, a fost numit profesor de muzică la seminarul din Ismail. La 1870 a mers să'şi complecteze studiile muzicale la Capela Imperială şi la conservatorul din Petersburg.

La 1872 reîntorcându-se în ţară, în urma concursului depus la Bucuresci, a obţinut catedra de armonie de la conservatorul din Iaşi, pe care o ocupă şi azi.

La 1876 i s'a încredinţat şi conducerea coruluî Mitropolitan din Iaşi.

A scris mai multe coruri pentru biserică, şcoală şi serbări naţionale, un curs de teo-

rie cu aplicaţiune practică, o colecţie de cântece populare pentru cor. A transpus de pe psaltichie, pe notaţiunea liniară cântările bisericeşti.

La 1890 s'a înscris ca student la facultatea juridică din Iaşi, şi la 1893 a obţinut titlul de *licenţiat în drept*.

A dat concerte corale în ţară şi peste hotare.

Myller (Teodor. A).— Publicist, născut în Botoşani la 1848. A făcut studiile în Iaşi şi la 1866 a intrat în administraţia Ministeruluĭ de Finance unde a servit aproape treĭ-zecĭ de anĭ, ajungând la gradul de inspector financiar.

A publicat: *În Iaşi* roman (1871). *Un vis de biurocrat,* nuvelă. *Zoe,* nuvelă (1871). *Calendarul Telegrafuluĭ* (1875). *Socrul unuĭ ginere,* comedie. *Fata luĭ chir Troancă,* comedie (1874). *Răpirea Bucovineĭ,* dramă în colaborare cu V. A. Urechiă, Ţincu şi Scorţescu. *Un ginere de elită,* comedie în colaborare cu P. Grădişteanu.

A publicat şi câte-va lucrărĭ fiinanciare.

N

Nacu (Constantin).—Avocat, profesor de drept, născut în Bucureşcĭ la 29 Iunie 1844. Elev al liceuluĭ Sf. Sava, a făcut apoĭ dreptul la Paris, unde a obţinut diploma de doctor în drept.

Reîntors în ţară la 1870, a fost numit supleant la Tribunalul Ilfov, apoĭ judecător, prezident, prim prezident şi membru la Curtea de Apel.

La 1875 a demisionat din magistratură şi la 1876 a fost numit procuror general, post pe care l'a ocupat până în 1876 Octombrie. Ales deputat la 1881, C. Nacu face parte din Ministerul I. Brătianu, ca Ministru al Justiţieĭ la 1885 şi apoĭ al Financelor de la 1886 până la 1888.

Profesor de drept civil la Universitatea din Bucureşcĭ de la 1876, colaborator juridic al ziaruluĭ *Dreptul,* C. Nacu a scris: *Principiĭ elementare de drept civil.*

La 1895, 1896 şi 1897 a fost ales vicepreşedinte al Camereĭ.

Nădejde (Ioan). — Publicist, născut în Tecuciŭ la 20 Decembrie 1854. A făcut şcoala primară la Zamostea şi Botoşanĭ, liceul în Botoşanĭ, bacalaureatul l'a dat în Iaşi. La 1874 a luat prin concurs catedra de limba franceză la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iaşi; peste puţin timp a concurat pentru limba română şi latină la cursul inferior liceul naţional din Iaşi. La 1881 a fost destituit din profesorat din cauza teoriilor sale socialiste în urma judecăţeĭ unuĭ juriŭ universitar din Iaşi. A scris în *Basarabia, Drepturile omuluĭ, Muncitorul, Munca, Contimporanul, Literatură şi ştiinţă, Revista socială, Critica socială, Lumea nouă, Die neue zeit* şi *Vorwärts.* A fost ales deputat social-democrat în 1889 de colegiul al III-lea de Iaşi. De la 1894 Iunie, s'a strămutat în Bucureşcĭ, chemat de consiliul general al grupuluĭ socialist pentru a conduce *Munca* şi apoĭ *Lumea nouă.* A publicat: *Gramatica limbeĭ române. Istoria limbeĭ şi literatureĭ române. Botanica şi geologia. Zoologica* cu Gh. Nădejde. *Dicţionarul latino-român.*

Nădejde (Sofia).—Născută în Botoşanĭ în 1858 Septembrie 14. A făcut şcoala primară şi cursurile unuĭ pensionat secundar din Botoşanĭ. A scris în *Femeea română* a d-neĭ Flechtenmacher pe la 1878, în *Basarabia, Contimporanul, Literatură şi ştiinţă* a luĭ Gherea, *Gazeta săteanuluĭ, Muncitorul, Munca, Social-democrat* şi *Lumea nouă.* Cea maĭ mare parte din articolele sale aŭ fost privitoare la chestia femeească; a maĭ scris articole sociale de popularizare ştiinţifică, de folklore şi bucăţĭ literare. A scos douĕ volume *Nuvele* şi *Fie-care la rêndul sĕŭ,* precum şi o comedie *O iubire la ţară.*

Naniescu (vezĭ **Iosif).**

Nastase (Ioan Grigore).—Căpitan, născut la 6 Ianuarie 1842, mort la 7 Noembrie 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1857, a fost

înălțat la gradul de sub-locotenent în 1864. Căpitan în Regim. 15 dorobanți, el ia parte la asaltul în contra reduteĭ Grivița în timpul rezbeluluĭ Independenței, și cade mort, lovit de un glonț, în ziua de 7 Noembrie 1877.

Naum (Anton). — Publicist, născut la Roman la 1835, unde și-a făcut studiile elementare. Liceul l'a terminat în Iași și apoĭ a trecut cursurile facultățeĭ de litere din Paris. Reîntors în țară a intrat în profesorat și a fost institutor, revizor școlar, provizor al liceuluĭ central din Iași.

E membru al Academieĭ de la 1894. A publicat: *Traduceri* (1875). *Aegri somnia* (1876). *Versuri* (1890). *Cuvênt de primire la Academie* (1894).

A. Naum este profesor de limba franceză la școala normală superioară din Iași.

Negoescu (Christu).—Profesor, publicist, născut în Bucuresci la 26 August 1858. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Belgia, la Universitatea din Bruxelles.

Intrat în profesorat la 1879, a fost rênd pe rênd, profesor, șef al diviziuneĭ școalelor din Ministerul Cultelor la 1888, inspector școlar la 1892, director al învățămîntuluĭ primar și normal de la 1892 până la 1895, când a demisionat.

A tipărit poesiĭ și diferite scrieri prin *Jurnalul* (Craiova), *Resboiul* și *Renascerea*, apoĭ a publicat *Retorica* (1883). A colaborat la diferite reviste literare și la ziarul politic *Alarma*.

La 1879 a fondat Societatea studenților universitari *Unirea* și la 1884 Societatea economică *Viitorul* din Ploești. De la 1888 până la 1891 a reprezentat în Cameră colegiul al 2-lea de Prahova.

Negri (Constantin). — Caimacam al Munteniei de la 1821 până la 1822. Acuzat de Turcĭ că seamănă spiritul revoluționar în clasele de jos contra boerilor, și că ar fi în corespondență cu fratele sĕŭ Teodor contra siguranței Statuluĭ Otoman, a fost arestat de Turcĭ, trimis la Constantinopole și acolo i s'a tăeat capul în ziua de 9 Noembrie 1822.

Negri (Constantin).—Bărbat de Stat, născut la 1812 în Moldova, mort la 1876. A făcut studiile sale în țară și în Francia și s'a deosebit prin patriotismul sĕŭ, participând la operile cele maĭ marĭ carĭ s'aŭ săvêrșit în România, între altele: La secularizarea mănăstirelor închinate.

Inainte de a se face Unirea Principatelor, el lucra la moșia sa pentru înfrățirea Muntenilor și Moldovenilor și la Paris în anul 1848 la 27 Decembrie, rostea în fața emigraților români, un discurs plin de inimă și foc sacru pentru *Unire*.

C. Negri a scris: *Noptile venetiene. Strigoiul. Călugărița* și a tradus pe *Mazepa* de Byron.

Când a crezut opera sa de căpetenie săvêrșită, marele patriot s'a retras la moșia sa, trăind înconjurat de iubirea și respectul tuturor și îmbărbătând pe ceĭ tineri prin povețele sale.

El a fost toată viața sa în cele maĭ strînse relațiunĭ cu toți bărbațiĭ noștri de stat, carĭ în momentele cele maĭ grele, alergaŭ după sfaturile sale înțelepte.

Ca lucrări politice C. Negri a lăsat: *Mémoire avec pièces justificatives présenté à la commission internationale pour les couvents dédiés* (1865). *Supplément au mémoire* (1865).

Negruzzi (Constantin).—Poet și scriitor, născut la 1809 în Moldova, mort la 1868 August 25. Educațiunea sa se făcu în casă sub privegherea părintească până la 1821 când revoluțiunea sili toată familia să fugă în Basarabia. Peste curând, mergênd în Rusia, făcu cunoștința poetuluĭ Puskin și se deșteptă ast-fel maĭ mult într'ênsul gustul sĕŭ pentru literatura modernă.

Scrisorile acestuĭ autor, nu aŭ poate pereche în literatura noastră. *Amintirile din juneță* saŭ *Păcatele tinerețelor*, *Fragmentele istorice* cu Alexandru Lăpușneanu, *Negru pe alb*, *Aprodul Purice*, sunt adevărate mărgăritare.

C. Negruzzi a tradus unele din baladele luĭ Victor Hugo, câte-va din poesiile irlandezuluĭ Thomas Moore și a scris pentru teatru *Muza de la Burdujeni*, *Cârlaniĭ*, actul al 3-lea din Molière: *Les femmes savantes*.

Să nu uităm traducerile sale din Cantemir, *Satire*, *Epigrame*, *Fabule*.

C. Negruzzi a ocupat diverse funcțiunĭ în stat, până la înalta demnitate de Ministru al Financelor. Fost deputat sub domnia luĭ Sturdza-Vodă, a fost în două rênduri

exilat la moşia sa Trifeşti, din causa ideilor sale liberale şi pentru că făcea opoziţie guvernului.

Negruzzi (Iacob).—Profesor, publicist, membru al Academiei, fiul lui Const. Negruzzi, născut la 31 Decembrie 1842 în Iaşi. A făcut studiile sale în casa părintească şi în pensionatul Fieweyer din Iaşi; le-a terminat în Berlin. Intors în ţară, a fost numit în 1864 profesor de drept comercial la Universitatea din Iaşi, iar la 1885 a fost permutat cu acelaş titlu la Universitatea din Bucureşci. In 1897 a fost trecut la pensie.

La 1867 Iacob Negruzzi întemeiă revista *Convorbiri literare*, după îndemnul societăţei *Junimea*, pe care a condus'o până la 1895.

Scrierile principale ale acestui autor sunt: *Copiile de pe natură*, *Mihai Vereanu*, *Plimbări prin munţi*, *Pe malul mărei*, *Bistriţa*, *Poesii*, *Miron şi Florica*.

Pentru teatru, I. Negruzzi a scris : *Nu te juca cu dracul*, *Impăcarea*, *O poveste*, *Amor şi viclenie*, *O alegere la Senat*, *Beizadea Epaminoda*.

In colaborare cu I. Caragiale, a compus opereta *Hatmanul Baltag*, şi în colaborare cu D. R. Rosetti, revistele *Nazat* şi *Zeflemele*.

A mai tradus următoarele tragedii : *Hoţii*, *Conjuraţia lui Fiesco*, *Cabală şi amor*, *Don Carlos*, *Fecioara de la Orleans*, *Maria Stuart*.

I. Negruzzi a fost în nenumărate rânduri deputat al colegiului 1-iu de Iaşi.

Negruzzi (Leon. C.)—Publicist, născut în Iaşi la 1840, încetat din viaţă în noaptea de 15 spre 16 Iulie 1890 la Trifeşti (Iaşi). Invăţătura de carte a început să o primească în Academia Mihăileană din Iaşi sub direcţiunea lui Malgouverné, iar la 1852 a fost trimis împreună cu fratele său Iacob la Berlin, unde şi-a terminat studiile liceale. La Universitate voia să înveţe medicina, dar disecţiunile anatomice fiindu'i prea antipatice, a trecut la filosofie şi la drept, ascultând prelegeri în Berlin şi Viena, fără a dobândi vre-un titlu academic. Intorcându-se în ţară la 1864, a fost numit judecător la Tribunalul din Iaşi şi a înaintat succesiv până la Curtea de apel ca membru şi ca procuror general. Sub ministerul Lascăr Catargiu (1871—1876), a fost prefect al districtului Iaşi; a mai primit prefectura pe timpul Ministerului de Interne al lui Kogălniceanu în cabinetul I. Brătianu; apoi a fost ales primar al Iaşului şi senator. De la Martie 1888 a funcţionat iarăşi ca prefect şi în fine a fost numit epitrop al aşezămintelor Sf. Spiridon.

Activitatea lui Leon Negruzzi s'a îndreptat şi spre literatură. Indemnat de mişcarea produsă în Iaşi prin societatea *Junimea* şi prin revista ei *Convorbiri literare*, înfiinţată de la 1 Martie 1867, sub redacţia fratelui său, Leon a scris mai multe nuvele între cari : *Vântul soarteĭ*. *Evreica*. *Răzbunarea*, etc.

Negulici (Ioan). — Pictor, născut în Câmpulung la 1812, încetat din viaţă la Constantinopole în Aprilie 1850. Incă din fragedă copilărie a simţit o mare aplecare pentru desen şi pictură, petrecându'şi timpul la şcoală, zugrăvind pe ziduri caĭ, arborĭ, case, etc.

După câte-va studiĭ întrerupte pe la şcoalele din Bucureşci, Câmpulung şi Iaşi, a intrat ca funcţionar la Ministerul Justiţieĭ în Iaşi la 1830, apoi s'a dus la Paris şi a urmat cursurile profesoruluĭ Coignet. Aci dobândeşte ca premiu o medalie pentru opera sa *Intoarcerea de la câmp*.

La 1837 se întoarce la Câmpulung, vine în Bucureşci, unde locueşte chiar în casele luĭ Barbu Catargiu cu care trăise în intimitate, şi la 1839 călătoreşte prin Athena, Constantinopole. Mai târziu în 1842, după ce a stat un an în atelierul pictoruluĭ Droling din Paris, se reîntoarce în ţară.

De aci înainte, Negulici părăseşte pictura (1845) spre a face literatură şi politică; se asociază cu Eliade la publicarea *Curieruluĭ de ambe sexe*, traduce diferite opere şi participă la mişcarea revoluţionară din 1848. Guvernul provizoriu 'l şi numeşte prefect la Ploeşti, dar potolindu-se rescoala, e silit să se refugieze la Braşov, de unde apoi trece în Turcia, după ce a fost internat cât va timp la Brussa.

Principalele producţiuni ale acestuĭ artist sunt: *Portretele luĭ Dim. Brătianu* (1835), *C. A. Rosetti în uniformă* (1837), *C. Bolliac* (1837) etc, apoi numeroase desenuri înfăţişând priviri, monumente, costume din ţară.

Nenciulescu (Alexandru). — Vornic de poliție în 1822, Caimacam de Craiova la 1823. Mare vistiernic până la 1835.

Nenițescu (Ioan).—Publicist, profesor, născut în Galați în anul 1854 la Aprilie în 11. Cursurile primare și o parte din cele liceale 'și le face în Galați. Publică de timpuriŭ poesiĭ lirice în ziarul *Gardistul civic.* Își termină cursurile liceale în Iași și publică poesiĭ lirice în *Convorbirĭ Literare.*

Tot în Iași își face volontariatul pe un an la 1876 și obține, în urma unuĭ examen, gradul de sub-locotenent în 1877. Pleacă la Oituz ca comandant de punct, cere însă să participe la rĕzboiul pentru Independență ca voluntar. In Iulie 1877 i se acordă cererea; pleacă grabnic în Bulgaria și intră în rândurile Regimentuluĭ al 13-lea de dorobanți. Ia parte la lupta din 27 August și cade rănit în lupta de la Grivița, în noaptea de 30 spre 31 August 1877.

După ce se vindecă de rana câștigată, pleacă în străinătate, spre a'și continua studiile și se înscrie la facultatea de filosofie din Berlin în 1878.

In 1880 publică la Berlin: *Florĭ de primăvară,* poesiĭ (1874—1880), iar a doua ediție a acesteĭ lucrărĭ se imprimă în Bucurescĭ în 1889. La 1882 publică: *Șoimiĭ de la Rĕsboeni,* poemă în 9 cânturĭ, iar ediția a doua a acesteĭ poeme se imprimă ca și întâia în Bucurescĭ la 1889. Tot în acest an, revenind în țară, întemeează *Țara Nouă,* revistă științifică, economică și literară, pe care o dirigează 4 anĭ, alcătuind 4 marĭ volume.

In luna Septembrie 1884 este numit de către ministrul Gh. Chițu, în postul de revizor școlar al Capitaleĭ. Pleacă din noŭ în străinătate în baza unuĭ concediŭ în 1886, iar în 1887 trece la Lipsca examenul de doctor în filosofie și pedagogie. Lucrarea înscris pentru obținerea doctoratuluĭ este: *Die affectenlehre Spinoza's,* Leipzig, 1887. Druck von Bär & Hermann.

La 12 Septembrie 1887 este numit profesor de istoria generală și pedagogie, la școala normală de institutorĭ. Curând însă demisionează și este ales deputat de către colegiul II de Covurluĭ.

In 1891 publică: *Puĭ de Leĭ,* poesiĭ eroice și naționale și tot în acel an se trage și a doua ediție.

In 1892 pleacă în Turcia spre a cerceta școalele române din Macedonia și pe poporul Macedo-Român. In toamna anuluĭ 1892 este numit inspector școlar al circumscripțieĭ Bucurescĭ, post din care se retrage la finele anuluĭ 1895.

La 1894 publică: *Tatăl nostru, în câteva istorioare pe înțelesul tuturor,* lucrare ce în anul următor se trage în a doua ediție.

In 1895 publică: *De la Româniĭ din Turcia Europeană.*

Cât timp a stat în Berlin, a maĭ scris tot în limba germană: *Die Entwickelung des Seelenbegriffs.*

In 1898 este numit prefect la Constanța.

Neofit (vezĭ **Scriban**).

Neuschotz (Iacob).— Bancher, născut în Herța (Dorohoiŭ) la 1809, încetat din viață la 1889.

La vêrsta de 10 anĭ a intrat ca băeat de prăvălie la un negustor de manufactură din Iași și peste alțĭ zece anĭ, deveni el singur negustor. Perdu însă capitalul sĕŭ și intră comptabil la un mare comerciant, unde isbuti prin economie să formeze un capital de o mie galbenĭ.

Atuncĭ deschide o casă de schimb și devine sub Vodă Mihaĭ Sturdza, un bancher maĭ însemnat, în capul uneĭ averĭ cu vază. La 1863 zidește un templu izraelit în Iași și fondează maĭ târziŭ tot acolo o casă de orfanĭ, care posedă astă-zĭ o avere de peste 200,000 leĭ, provenită din donațiunele sale.

Prin testamentul sĕŭ a lăsat 20,000 leĭ Academieĭ române și a destinat un fond special spre a se trimite bursierĭ în străinătate, fără deosebire de confesiune.

Nicolae (Ioan). — Maior, născut la 2 Decembrie 1827, încetat din viață la 7 Noembrie 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1850, a fost înălțat la gradul de sub-locotenent la 1858 și la gradul de maior la 1868. Când a isbucnit rezbelul Independenței (1877—78), el comanda batalionul 2 din Reg. No. 15 de dorobanți, care s'a distins la asaltul de la Grivița. Lovit de un glonț, a căzut mort în șanțurile redutei, la 7 Noembrie 1877.

Nicolaŭ (Dobre).—Industriaș, întreprin-

zător de lucrări, născut la 1821, încetat din viață în București la 6 Iulie 1894. Fiŭ de plugar, fără nicĭ o instrucțiune specială, dotat de natură într'un chip cât se poate de bine, a început din tinerețe să se ocupe cu lucrări de arhitectură, înzestrând Capitala cu o sumă de edificiĭ importante. Intre altele, trebuesc enumerate: *Biserica Doamna Bălașa, Spitalul Brâncoveneasa, Spitalul Filantropia, Ministerul Domeniilor, Casa de Depuneri*, astăzĭ dărâmată, spre a se construi alta mai mare, *Monetăria Statuluĭ, Cazarma jandarmilor, Otelul Bulevard, Otelul Imperial, Ateneul Român*, lucrări carĭ s'aŭ efectuat toate de dênsul.

Dobre Nicolaŭ a fost în mai multe rênduri membru în Consiliul comunal al Capitaleĭ și deputat, ales de colegiul al 2-lea din București.

Niculeanu (Nicolae). — Poet, născut în Craiova la 1833, încetat din viață la București în spitalul Pantelimon la 1871. A făcut studiile sale în școalele din Craiova și s'a ocupat scurt timp de literatură în Paris.

Intors în țară, dupĕ ce colaboră la ziarul *Românul*, fuse câte-va luni director al liceuluĭ din Iași, apoĭ secretar la arhiva Statuluĭ din București și la urmă șef de secție la Ministerul Cultelor până în 1869, când lovit de o crudă boală, fu internat la Pantelimon.

El a lăsat un volum *Poesiĭ* (1865) și a redactat ziarul umoristic *Satirul* (1866).

Niculescu (Ioan). — Actor comic, societar la Teatrul național, născut în anul 1863 August 20, fiul unuĭ funcționar de la Ministerul Financelor. A urmat cât-va timp cursurile școaleĭ de comerciŭ, de unde a fugit, atras de pasiunea teatruluĭ și a intrat în Conservatorul din București, obținênd premiul âmtêiŭ la cursul de declamațiune.

Niculescu a debutat în comedia luĭ Caragiale *Scrisoarea perdută* și prin jocul sĕŭ firesc, prin veselia sa comunicativă dar astâmpărată, a isbutit să capete un loc printre fruntașiĭ Teatruluĭ național.

Principalele sale creațiunĭ sunt: *Fănică Frumușeanu* (Manevrele de Toamnă). *Sganarelle* (Don Juan de Molière). *Mateĭ Dadilov* (Femeele noastre). *Argan* (Bolnavul închipuit); apoĭ *George Dandin, Burghezul gentilom, Isidor* (Moștenitoriĭ), *Poirier* (Ginerele luĭ Poirier) etc.

Niculescu s'a distins cu deosebire în rolurile din repertoriul luĭ Molière.

Nifon. — Archiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlachieĭ, născut la anul 1797 în București, încetat din viață la 5 Maĭ 1875.

A intrat la mănăstire la 1809 unde a stat până la 1827 când a fost orânduit econom al Episcopieĭ de Râmnic. La 1836 s'a înălțat la rangul de archimandrit, apoĭ la 1839 a trecut egumen la mănăstirea Cozia. La 1841, a fost numit vicar al Mitropolieĭ, la 1842 archiereŭ, la 1848, cărmuitor al Episcopieĭ de R-Vâlcea, la 1849, cârmuitor al Mitropolieĭ din București ear la 1850 Septembrie 14 a fost ales Mitropolit al Ungro-Vlachieĭ. La 1865 în fine s'a numit Primat al Românieĭ.

A publicat: *Principiile fundamentale ale religieĭ* (1856). *Testamentul pentru fondarea seminaruluĭ Nifon* (1857).

Mitropolitul Nifon a lăsat averea sa pentru a se face în București un seminar care poartă numele sĕŭ, și pentru alte opere de binefaceri.

Nitzulescu (Nicolae). — Teolog, născut în comuna Burdușenĭ (Ialomița) la 19 Septembrie 1837. Este doctor în filosofie și licențiat în teologie, profesor de limba ebraică, de exgesă și de archeologia biblică, numit la facultatea de teologie din București la 15 Octombrie 1892. A fost decan al acesteĭ facultățĭ.

Scrieri: *Compendiu de istoria bisericeĭ* (1875). *Contra pseudo-ortodoxieĭ* (1876). *Elemente de gramatică ebraică* (1877). *Noul așezământ* (1897).

Nottara (Constantin).—Artist dramatic, născut în București la 1859 Iunie 5. Clasele primare le-a făcut în pension la Codreanu și la Trajan, apoĭ a urmat la liceul Sf. Sava și Mihaĭ Bravul, până în clasa V-a.

La 1877 a intrat în Conservatoriŭ și a fost imediat angajat ca elev în Teatrul național, cu prilejul înființăreĭ actualeĭ societățĭ dramatice. Cel d'întâiŭ rol ce a jucat a fost *Dom Sanchezz*, bătrânul preot din Don Juan de Marana. I s'a dat în fie-ce an, pe când era în Conservatoriŭ, premiul I. In teatru a creat până la 1883 roluri ca *Don*

Salust, *Don José*, *Gaspard Graţiani*, *Despot-Vodă*, *Petre* din *Orfelinele*, etc., când a fost trimis de direcţia teatrelor pe timpul verei, la Paris, unde a urmărit cu multă râvnă, reprezentaţiile de la *Comédie*, *Odéon* şi alte teatre însemnate.

La întoarcere a creat imediat pr *Ştefan* din *Neruşinaţii* (Les éffrontés), apoi pe *Radu* din *Fata de la Cozia*, *Dumont* din *Supliciul*, *Horaţiu* din *Fântâna Blanduziei*, *Pygmalion*, *Frantz Movr* din *Hoţii*, *Ludovic XI* din *Gringoire*, *Othello*, *August* din *Ovidiu*, *Shyloch*, *Richard III*, *Œdip rege*, *Ion* din *Năpastea*, *Rabagas*, *Marchizul* din *Griselidis*, *Don Juan*, *Tartuffe*, *Răsvan*, *Macbeth*, *Sulivan*, *Lesurques şi Dubosc* din *Curierul*, *Wurm* din *Intriga şi amor*, *Marchizul Poza* din *Don Carlos*, *Tezeu* din *Phedra*, *Petru cel mare* din *Ţarina*, *Oswald* din *Strigoii* şi *Rosmersholm de Ibsen*, *Thoma Leher* din *Vinovatul*, *Derblay* din *Mândrie şi amor*, *Dâmbreanu* din *Lizzi*, *Radu* din *Lăcrămioare*, *Polieucta de Racine*, *Tipătescu* din *O scrisoare pierdută*, *Lăpuşneanu de Roşca*, *Robeanu* din *Primul bal*, *Olivier de Jalin* din *Demi-Monde*, *Rysor* din *Patria*, *Lorenzzo* din *Sfînt orî nebun*, *Lascu* din *Silvina*, *Matho* din *Amilcar Barca*, *Contele Trast* din *Onoarea*, *Carlo* din *Necinstiţii*, *Trajan* din *Trajan şi Andrada*, *Tholosan* din *Amicii falşi*, *Mortinar* din *Maria Stuart*, *Don Alphonse* din *Lucrezzia Borgia*, *Hamlet* şi multe altele.

A localizat şi a tradus pentru scena română piese ca *Amicii falşi*, *Să ne despărţim*, *Bechierii* de Sardou, *Lucrezzia Borgia* de Victor Hugo, *Egoism şi făţărnicie* de Octave Feuillet, *Sullivan* de Melesvilles, *Avocatul iscusit* de Jules Sandeau, *Desrobire sufletească* de Brieux, *Demi-Monde* de Al. Dumas fils, *Jean Baudry* de Vacquerie, *Fiorî de iubire*, etc, etc.

E director de scenă la Teatru naţional şi profesor de dicţiuni la Conservatoriu.

Nuovina (Zîna).— Pseudonim artistic al Doamnei Margareta Iamandi, primadonă, născută în Iaşi la 1865. A fost crescută la Sacré-cœur din Lemberg şi apoi s'a reîntors în Iaşi. La 1884 a plecat la Paris unde terminând studiile muzicale cu Maurel, a îmbrăţişat cariera artistică. A debutat pe scena teatrului «*La Monnaie*» din Bruxelles cu opera lui Massenet *Esclarmonde*. Acolo a jucat patru ani creând rolurile principale de primadonă în *Lohengrin*, *Cavaleria Rusticană*, *Armide*, *L'attaque du moulin*.

A trecut apoi la Opera-comică din Paris şi a mai cântat la Nice, Monte-Carlo, Petersburg, Cowent-Garten.

A cântat în 1889 pe scena teatrului naţional din Bucnresci, în *Carmen*, *Faust*, *Cavaleria Rusticană*.

O

Obedenaru (Alexandru). — Născut în Bucuresci la 13 Iulie 1865. A colaborat la *Convorbirî literare*, *Revista Nouă*, *Literatorul*.

A publicat: *Spleen* (1891), *Rondele* (1892), poesii. A scris satire politice în câte-va ziare cotidâne de la 1884 până la 1888.

Obedenaru (Georgiade, Mihail.) — Medic, publicist, diplomat, născut în Bucuresci la 5 Noembrie 1839, mort la Atena (Grecia) la 1885 Iulie în 9.

A făcut studiile sale în ţară până la vârsta de 20 de ani când plecă la Paris şi urmă acolo cursurile şcoalei de medicină, ajungând intern al spitalelor din capitala Francieî pe baza unuî concurs strălucit.

In August 1866, Obedenaru se întoarse în ţară şi începu sĕ practice medicina în Bucuresci, sacrificând literaturei ceasurile sale perdute.

El fuse până la Noembrie 1874, medic primar al spitaluluî de copiî, profesor la facultatea de medicină; apoi se retrase la Montpellier în sudul Francieî, şi îmbrăţişă cariera diplomatică la 1877 Aprilie 17, mergând la Roma ca însărcinat de afaceri al agenţieî noastre diplomatice.

Prim secretar de legaţiune tot la Roma, el trece în aceiaşi calitate la Constantinopole în 1879, se întoarce la Roma în 1880 şi în sfârşit este numit Ministru plenipotenţiar la Atena în 1885.

D-rul Obedenaru a fost membru al Academiei române, căreia a lăsat prin testament toată averea sa şi numeroase manuscrise.

El a scris pentru teatru *Amorul doctor* localizarea comediei lui Molière, şi a publicat numeroase broşuri sciinţifice, medicale, economice, literare, precum: *Mic tratat despre friguri. Cercetări asupra intoxicaţiunei palustre. La Roumanie économique. Les Celtes de l'Europe orientale*, şi a colaborat la diferite reviste ştiinţifice franceze.

El a lăsat o bogată colecţiune de manuscrise, o colecţiune de 200 arii româneşti şi documente relative la istoria trecutului ţărei noastre.

Obregia (Alexandru).—Născut în Focşani la 1827.

A urmat cursurile liceului şi Academia Mihăileană din Iaşi. A fost mai mult timp la Divanul Moldovei, mai în urmă ca subdirector, până la mutarea acestuia în Bucuresci, când reţinut de interese de familie, a rămas ca avocat în Iaşi

A scris un studiu economic *Ocnele sau sarniţele Moldovei* (1852).

A colaborat la însemnata carte a principelui N. Sutzu, *Notices statistiques sur la Moldavie* şi a lucrat mai tot timpul cu G. Asaky, scriind diverse articole, unele semnate, în mai multe din revistele scoase de marele luptător şi în mai toate *almanachurile* sale, cari formaŭ atunci cea mai cunoscută parte a bibliotecei literare naţionale.

A fost avansat le gradul de Paharnic de Gr. Ghika în 1856, şi a murit în Iaşi la 1896.

Obregia (Alexandru).— Doctor, profesor la Facultatea de medicină din Bucuresci, medic primar director al ospiciului Mărcuţa. A absolvit liceul naţional şi bacalaureatul din Iaşi, apoi Facultăţile de medicină din Bucuresci, Berlin şi Paris.

Scrieri: *Centrii cerebro-corticali, motori şi visuali* (1888). *Ueber Augenbewegungen auf Sehsphärenzeizung* în colaborare cu prof. H. Munk (1890). *Nervenendigungen in den glatten muskelfewern des hundedarmes.* Mai multe metode tehnice în revistele streine; *Toxicitatea urinară în psichose* (1893). *Fenomenul cubital, Reacţiunea de degenerescenţă şi lesiunele istologice cu aplicarea teoriei neuronelor în paralisia generală* (1895) etc.

Obregia (Anastasie).—A terminat liceul naţional şi bacalaureatul în Iaşi. A studiat şi a luat diploma de chimist technologic în Politechnicul din Zürich, unde pentru studiile sale distinse, i s'a oferit postul de asistent, ce a ocupat mai mulţi ani. A luat apoi diplome de doctor în chimie al universităţei din Zürich. De la 1892 ocupă prin concurs postul de profesor de chimie organică la Universitatea din Iaşi şi este director al laboratoriului anex, pe care l'a organizat cu totul, în monumentalul edificiu nou al Universităţei.

Scrieri: *Ueber die Wirkung des Cyankaliums auf die Monohalogenketone*, Zürich (1891).

Odobescu (Alexandru). — Archeolog, profesor, publicist, născut în Bucuresci la 1834, încetat din viaţă în Bucuresci la Noembrie 1895. A terminat în Paris studiile sale pe cari le începuse în ţară, şi îndată s'a făcut cunoscut prin publicaţiunele sale literare: *Michnea Vodă, Doamna Chiajna, Despre satyra latină*, nuvele istorice publicate la 1858—1859 în *România literară* a lui V. Alexandri. La 1860 începu să facă numeroase escursiuni archeologice prin ţară apoi de la 1861 până la 1863 redactă jurnalul *Revista română* în care publică studii asupra poetului Văcărescu, *Psaltirea* lui Coresi, precum şi articole de archeologie (Bistriţa, Snagovul etc.)

Director al arhivei Statului, al Ministeruluĭ Cultelor şi Instrucţiunei Publice, Al. Odobescu e chemat la 26 Mai 1863 în capul departamentului Cultelor şi conduce acest minister până la 12 Octombrie acelaş an, când se ocupă cu cestiunea mănăstirelor închinate publicând memoriul sĕŭ în limba franceză: *Etudes sur les droits et obligations des monastères Roumains dédiés aux Saints-Lieux.*

Trimis la Paris spre a organiza secţiunea română la expoziţiunea universală din 1867, publică la întoarcere *Notice sur la Roumanie*, apoi colaborează la revista *Columna lui Traian.*

La 1868 Al. Odobescu este ales membru al Academiei române şi combate latinismul exagerat în limba română. La 1873 a fost numit director general al teatruluĭ din Bu-

curescĭ până la 1876 când a demisionat şi s'a fixat pentru mai mult timp în Paris. La 1873 a mai publicat volumul umoristic *Psevdokynigheticos*.

In 1878 a fost numit profesor la facultatea de litere din Bucurescĭ, cursul de arheologie şi antichităţĭ, apoĭ a fost director al şcoaleĭ normale superioare din Bucurescĭ şi maestru de conferinţe la aceaşĭ şcoală.

Un amor nenorocit a împins pe Al. Odobescu să se sinucidă prin otrăvire la Noembrie 1895.

Odobescu (Ioan). — General, născut la 1793 în Craiova, încetat din viaţă la 1857 în Bucurescĭ.

A început prin a aduna cete de panduri cu carĭ a mers în Rusia spre a participa la rĕzboaele ce a avut această ţară în 1812.

Apoĭ s'a angajat în armata regulată rusească, făcând campaniile din 1828—1829. Când aŭ venit Ruşiĭ în ţară, Ioan Odobescu avea gradul de colonel şi a intrat în armata română la formarea eĭ, fiind numit adjutant a luĭ Vodă Alexandru Ghika de la 1834 până la 1842.

Când a isbucnit mişcarea revoluţionară de la 1848, dupĕ constituirea guvernuluĭ provizoriŭ, Colonelul Odobescu intrând în sala de deliberare a membrilor guvernuluĭ în ziua de 19 Iunie, arestează pe Eliade Rădulescu şi pe ceĭ-l'alţĭ. Dar eĭ sunt scăpaţĭ din mâinele armateĭ şi fug la Târgovişte.

La 1848, Odobessu a fost câte-va luni Ministru al Cultelor dupĕ potolirea mişcăreĭ revoluţionare.

Œconomu (Ciru). — Jurisconsult, publicist, născut la 1848 în comuna Lungulețĭ (Dâmbovița). A urmat până la 1864 cursurile pensionatuluĭ Schewitz din Bucurescĭ şi apoĭ a plecat la Paris, unde a urmat până la 1872 cursurile facultăţeĭ de drept.

La 1873 29 Ianuarie, a fost numit procuror pe lângă Trib. Ilfov, post pe care l'a ocupat până la 1875.

La 1876 este numit procuror la Curtea de apel din Bucurescĭ, la 1878 consilier la Curtea de apel, la 1879 secretar general la Ministerul Justiţieĭ, la 1882—1884 procuror general pe lângă Curtea de apel şi de la 1884 procuror de secţie la Curtea de casaţie, post pe care'l ocupă şi în prezent.

D-l C. Œconomu a colaborat la *Revista Contimporană* şi mai tĕrziŭ a dirijat ziarul politic *Alegătorul liber*.

Scrierile sale: *Istoria dreptuluĭ român*, *Penalităţile în condica luĭ Mateĭ Basarab şi Vasile Lupu. Legislaţiunea luĭ Lycurg. Vechile aşezămînte judecătorescĭ. Apele de domen public*, toate discursurĭ rostite la deschiderea anilor judecătoreştĭ; apoĭ *Cronicĭ şi Legende*, colecţie de micĭ poeme eroice şi *Rĕsbunarea luĭ Anastase*, roman istoric care coprinde un studiŭ istoric amănunţit, al vieţeĭ bizantine în al 5-lea secol, roman publicat în revista *Ateneul român*.

Olănescu (Constantin).—Inginer, născut în Bucurescĭ la 1845. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licenţiat în sciinţe.

A fost director general al căilor ferate române la 1883.

A făcut parte din diferite guverne conservatoare, ca Ministru al Lucrărilor publice de la 21 Februarie 1891 până la 4 Octombrie 1895.

A reprezentat în Cameră judeţul Dâmbovița de la 1888 până la 1895.

Olchowschi (Ştefan).—Medic, de origină poloneză, născut în comuna Zvoristea (Dorohoiŭ) la 1859. A făcut studiile liceale la Cernăuţĭ şi în 1878 s'a înscris la facultatea de medicină din Bucurescĭ, urmând în acelaş timp cursurile şcoaleĭ superioare de farmacie. In 1888 a obţinut titlul de doctor în medicină. Dupĕ ce a făcut câţĭva anĭ serviciul de medic de plasă şi spitale rurale, s'a stabilit în Bucurescĭ.

A redactat de la 1887 până la 1888 revista *Spitalul*.

Olimpiotul (vezĭ **Iordache**).

Ollănescu (Dumitru. C.)—Poet, publicist, diplomat, născut în Focşanĭ la 21 Martie 1849. A făcut studiile sale în Bucurescĭ şi le-a terminat la universităţile din Francia, Germania, Belgia, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept şi în ştiinţele politice.

Intors în ţară la 1873, intră în magistratură, apoĭ la 1875 e ales primar al oraşuluĭ Tecuciŭ şi avocat la căile ferate. La 1876 intră în diplomaţie ca şef de divizie, apoĭ în 1880 trece prim secretar la lega-

țiunea din Constantinopole și rămâne acolo ca însărcinat de afaceri până la 1883. La 1885 e numit secretar general al Ministerului de Externe și trimis peste puțin să gireze legațiunea din Viena până la 1888. La 1889 e numit Ministru plenipotențiar la Atena, post pe care'l ocupă până astă-zi.

Scrierile sale sunt : *Ruy-Blas*, traducere în versuri, *Oșteniĭ noștri*, comedie, *Visul Dochieĭ*, în versuri, apolog într'un act în colaborare cu T. Șerbănescu. *Doctorul satuluĭ*, comedie. *Pe malul gârleț, Fanny, Pribeagul*, comedii în versuri. *Dupĕ rĕzboiŭ, Primul bal*, comedii. *La mormîntul poetuluĭ*, apologie.

Apoĭ *Odele, Epodele, Carmen Saeculare, Arta poetică*, traduceri în versuri ale luĭ Horațiŭ, premiate de Academia română, *Nuvele* și *Poesiĭ*, publicate sub pseudonimul *Ascanio*, câte-va scrieri politice, etc, etc.

C. Ollănescu este membru al Academieĭ române de la 1893. A fost membru în Comitetul teatrelor de la 1884 până la 1888, renumit la 1897 pe un period de patru anĭ.

Onciul (Dimitrie). — Profesor, născut în Straja (Bucovina) la 26 Octombrie 1856. Terminând în străinătate studiile sale filosofice și literare, a fost numit în 1895 profesor de Istoria Românilor la Facultatea de litere din Bucurescĭ.

E membru corespondent al Academieĭ române.

A publicat : *Für rumänische Streitfrage* (1887). *Zur geschichte der Bukoviner. Zur geschichte der Romänen in Marmorosch* (1890). *Din predicele protopresisteruluĭ Dimitrie Onciul* (1894).

Opran (Petre, zis și **Pera).** — Bărbat politic, născut în Austria la 1815, încetat din viață la Iunie 1885 în comuna Ișalnița (Doljiŭ).

Dupĕ ce a terminat studiile sale în Pesta și a făcut o lungă călătorie în Italia, s'a reîntors în Craiova și a fost numit procuror de Tribunal, post pe care l'a ocupat până la 1848, când a demisionat.

De la această epocă înainte, se ocupă în special cu cestiunile sociale și cu deosebire cu acea a împroprietăririeĭ sătenilor. A reprezentat în mai multe rênduri colegiul al 2-lea de Craiova în Cameră și Senat.

El a scris : *Chestia proprietățeĭ în România* (1859). *Patriotismul* (1857). *Cestiunea navigațiuneĭ Jiuluĭ* (1871). *Agronomul din țara noastră* (1874). *Viitorul Românieĭ* (1881).

Orășanu (Nicolae. T.)— Scriitor satiric, născut în Craiova la 1833, încetat din viață în Bucurescĭ la 1890. A făcut studiile sale în colegiul Sf. Sava fără a le termina, și a început să publice prin ziare poesiĭ încă de la 1854, și cu deosebire satire politice antidinastice, contra principeluĭ Carol I, de la 1871 până la 1876.

Principalele sale publicațiuni sunt : *Botezul luĭ Filfison. Treĭ feți logofeți. Cânța luĭ Filfison* (1847). *Misteriele mahalalelor. Târgul cu ideĭ. Iane Halvagiopulo. O fată de mărităt. Satire și Epigrame. Opere satirice. Panoramele. O pagină din viața mea. Intemnițările mele politice. Talmeș-balmeș.* A mai colaborat la ziarele *România, Românul, Opiniunea publică* (1865), *Te'egraful, Spiriduș, Ghimpe'e, Asmodeu, Daracul*, etc.

N. Orășanu a servit cât-va timp la Ministerul Justițieĭ în 1852 și apoĭ a fost comisar de poliție în Bucurescĭ între 1866 și 1867. La 1878 a fost cât-va timp funcționar la Regia Monopolurilor Statuluĭ și în 1880 director al *Monitoruluĭ oficial*.

Orbescu (Petre).—Magistrat, născut la 1826 Februarie, în Bucurescĭ. A intrat în magistratură de la 1849, copist la Tribunalul polițienesc din Bucurescĭ, apoĭ a trecut în aceiași calitate la Curtea de apel, unde a stat până la 1852.

La această epocă, începe să facă studiĭ în drept și le termină în 1857, când e numit procuror la Trib. Ialomița.

Cât va timp face parte din administrația Ministeruluĭ de Interne și apoĭ intră iarăși în magistratură de la 1862 până la 1863.

De la 12 Octombrie 1863 până la 12 Aprilie 1864 e Ministru al Lucrărilor Publice, și Ministru al Justițieĭ de la 27 Februarie până la 12 Iunie 1864. Apoĭ 'și reia locul în magistratură ajungând în 1894 prezident al Inalteĭ Curțĭ de casație.

Peste puțin demisionează și e ales în 1895 senator și vice-prezident al Senatuluĭ până în prezent.

Orĕscu (Alexandru). — Profesor, arhitect, om politic, născut în Bucurescĭ la

30 August 1817, încetat din viață în București la 17 Decembrie 1894.

Începu d'întêiŭ instrucțiunea sa la un popă, și apoĭ trecu la Sf. Sava, unde se distinse prin silințele sale și'și atrase sprijinul Domnitoruluĭ Alexandru Ghika. Cu o bursă plătită de acest Domnitor, Orĕscu studiă științele și arhitectura la Berlin, Paris și în urmă la Münich.

Întors în țară înainte de 1848, luă parte la mișcarea revoluționară de la acea epocă, apoĭ începu maĭ târziŭ să predea cursurĭ de inginerie în Bucurescĭ

Principalele lucrărĭ de arhitectură ale sale sunt: *Clădirea Universităței* din Bucurescĭ, începută la 1857. *Otelul Carol* din Constanța, *Mitropolia restauratâ* din Iași, *Gimnaziul* și *Trebunalul* din Ploeștĭ.

Decan al facultățeĭ de științe, rector al Universităței și reprezentant al eĭ în Senat, Al. Orĕscu a fost și Ministru al Instrucțiuneĭ Publice de la 4 Aprilie la 27 Aprilie 1876 în cabinetul Generaluluĭ I. Em. Florescu.

El a tipărit: *Geometria descriptivă.*

Oteteleșanu (Ioan).—Născut la 1795, încetat din viață în Bucurescĭ la 1876. A intrat maĭ întêiŭ în magistratură și a fost membru de Curte la 1831; apoĭ, părăsind magistratura a devenit de la 1838 până la 1841 contracciŭ al ocnelor Statuluĭ și director al salinelor.

După aceea, a fost Vornic al orașuluĭ, Ministru al controluluĭ de la 1851 până la 1853; a maĭ fost Ministru de Finance la 1866, 30 Ianuarie în guvernul care a precedat căderea luĭ Vodă Cuza.

Prin testamentul sĕŭ, a înființat la proprietatea sa Măgurele din Ilfov, un orfelinat pentru educațiunea fetelor. Mijloacele acestuĭ institut de binefacere s'aŭ mărit prin veniturile de la treĭ moșiĭ lăsate în acelaș scop filantropic de Elena Oteteleșanu soția donatoruluĭ.

P

Paapa (Vasile). — Mare filantrop, născut la 1818 în Bucurescĭ, încetat din viață la 19 Ianuarie 1884 la Nizza (Francia). Posesor al uneĭ averĭ însemnate, a construit școale model la toate proprietățile sale din județul Teleorman pe carĭ le întreținea cu cheltuială sa. Prin testamentul sĕŭ, a lăsat 400,000 leĭ pentru crearea uneĭ școale de de meseriași în comuna Valea-Bouluĭ (Prahova), 12,000 leĭ Azilului Elena-Doamna din Bucurescĭ, 10,000 leĭ școaleĭ comerciale din Ploeștĭ, 10,000 leĭ gimnaziuluĭ din Giurgiu, 10,000 leĭ școaleĭ normale a Societățeĭ pentru învĕțătura poporuluĭ român, 12,000 leĭ pentru o bursă în străinătate.

E înmormântat la proprietatea sa Valea Bouluĭ (Prahova).

Păcățian (Teodor. V.) — Născut la 1852, în comuna Ususeŭ, lângă Lipova, comitatul Timiș, în Banat. Și-a făcut studiile în gimnaziul din Lugoș (Banat) și liceul din Arad (Ungaria). A intrat în funcțiune publică, primind postul de notar comunal în comuna Jadani (lângă Temișoara) în Banat.

A colaborat la foile: *Familia, Amicul Familieĭ, Aurora Română, Noua bibliotecă română, Luminătorul.*

A editat la 1882 un volum de poesiĭ sub titlul *Florĭ de toamnă.* A întemeiat la 1885 prima foae poporală în Ungaria, întitulată *Gazeta Poporuluĭ* al căreĭ proprietar editor și redactor responsabil a fost până la 1889. A fost redactor al organuluĭ național din Temișoara *Dreptatea,* iar în presinte e redactor al organuluĭ național *Tribuna* din Sibiŭ.

A scris în 1895 un studiŭ despre *Cadastru* și modurile introducerii sale în România.

Palade (Gheorghe).—Om politic, născut în Bârlad. A făcut studiĭ juridice și a intrat cât-va timp în magistratură ca judecător de instrucție în Bucurescĭ.

Demisionat, a intrat în viața politică ca membru al partiduluĭ liberal și în această

calitate a reprezentat în Camerile liberale de la 1885—1888, oraşul Bârlad.

Formându-se disidenţa liberală şi opoziţia unită contra guvernului Ioan Brătianu, s'a distins prin campania violentă ce ducea atât în Cameră cât şi în întruniri publice, contra guvernului liberal de la 1885 până la 1888.

După împăcarea disidenţei, s'a înscris iar în rândurile partidului liberal. A fost Ministru al Domeniilor în primul Minister Dim. Sturdza de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896, când a demisionat. A reintrat în cabinet ca Ministru al Justiţiei la Ianuarie 1898.

Paladi (Constantin).—General de brigadă, născut la 19 Martie 1843. A intrat în şcoala militară la 1860 şi a fost înaintat sub-locotenent la 1862, oficer superior la 1874.

In timpul rezbelului Independenţei, comanda batalionul 2 din Regimentul No. 2 de linie.

Colonel la 1885, e înaintat general de brigadă la 1896, comand. al brigadei din Craiova.

Paleologu (Ioan). — Pictor, desenator, cunoscut mai mult sub pseudonimul **Pal.** S'a născut în Bucureşci la 1855 şi după ce a urmat cât-va timp cursurile şcoalei de bele-arte sub direcţiunea pictorului Aman, a plecat la Paris şi Londra, unde a terminat studiile sale.

Inzestrat cu mult talent artistic, cu o bogată imaginaţie de compoziţiune, a intrat la 1890 în atelierul tipografului Dupont de la Asnières (Francia), unde se găseşte şi astă-zi.

Acolo şi-a făcut repede un renume prin afiptele sale colorate, remarcabile prin coloritul lor ales şi fineţea execuţiunei.

Pann (Anton) —Scriitor, născut la 1795 din părinţi bulgari, fiul unui căldărar. In copilăria sa, a dus o viaţă foarte sbuciumată, servind ca muzicant în armata rusească.

Stabilindu-se în Bucureşci, el începu prin a da lecţii de muzică bisericească, şi apoi publică scrierile sale pe la 1830 *(Cântece de stea).*

Mai târziu urmează: *Poesii, Calendare, Fabule şi istorioare, Noul Erotocrit, Povestea vorbei,* scrisă într'un stil plin de glume şi popular, *Memoria foculuĭ din Bucureşci, Spitalul amorului, Povestele luĭ Moş Albu, Năsdrăvaniile luĭ Nastratin Hogea.*

Anton Pann, foarte vărsat în limbele streine, a publicat un *Dialog* în ruseşte, turceşte şi româneşte.

El a mai publicat şi numeroase cărţi bisericeşti: *Irmologhion, Epitaful, Cherovicu-chinonicar, Rânduiala leturgieĭ,* etc.

Fabula luĭ Anton Pann cu plăpumarul, a rămas legendară; şi astă-zi încă se repetă versurile sale:

Nu te lungi pe cât n'ai,
Ci te 'ntinde pe cât aĭ!

Panu (Anastase). — Om politic, născut în Iaşi la 1810, încetat din viaţă în Viena la 1867. A făcut studiile sale în Iaşi şi a petrecut o mare parte din viaţa sa la Huşi, unde a şi fost numit pe la 1845 membru la Tribunal şi apoi preşedinte.

La 1847, susţinând candidatura la deputăţie a luĭ Lascar Rosetti în contra voinţeĭ Domnitoruluĭ Mihail Sturdza, a fost destituit şi închis treĭ luni în cazarma de la Galaţi. Amestecat în mişcarea revoluţionară de la 1848, este iarăşi arestat.

După căderea Domnitoruluĭ M. Sturdza, An. Panu se strămută la Iaşi şi la 1852 Vodă Ghika 'l numeşte director al Ministeruluĭ Justiţieĭ, apoĭ mai târziu Ministru ad-interim la acelaş Minister.

Mai pe urmă, e ales deputat al Iaşuluĭ în divanul ad-hoc. A. Panu a făcut parte din comitetul celor unu-spre-zece membriĭ aĭ Unireĭ Principatelor şi a fost unul din membriĭ căimăcămieĭ de treĭ a Moldoveĭ.

Sub domnia luĭ Cuza el a fost în mai multe rânduri ales deputat al Iaşuluĭ şi preşedinte al Camereĭ.

Panu (Gheorghe). — Ziarist, născut în Galaţi la 1848.

A făcut studiile sale în Iaşi şi apoĭ la 1875 a fost trimis ca bursier al Statuluĭ, împreună cu Conta şi Lambrior la Paris, unde a urmat cursurile *des Hautes Etudes.*

Intors în ţară, a ocupat la Iaşi catedra de istorie la gimnaziul Alexandru cel Bun, pe care o ocupase deja înainte de plecarea sa.

Apoĭ părăsind instrucţiunea publică, a intrat în magistratură ca prim-procuror la

Iaşi, iar în 1881 ca şef de cabinet al Ministruluĭ de Interne C. A. Rosetti.

Deputat al colegiuluĭ al 4-a din Iaşi, când s'a făcut revizuirea art. 24 din Constituţiune la 1884, relativ la libertatea preseĭ, s'a retras din Cameră şi a înfiinţat peste câte-va luni ziarul *Lupta* care apărea maĭ întâiŭ în Iaşi, de treĭ orĭ pe săptămână.

Apoĭ la 1886, ziarul a devenit zilnic şi s'a tipărit în Bucureşcĭ.

Pentru un articol *Omul primejdios,* prin care ataca pe Regele Carol, Panu a fost condamnat la duoĭ anĭ închisoare, însă spre a nu face pedeapsa, a părăsit ţara şi s'a strămutat în Paris.

Reîntors în ţară, a fost apoĭ ales deputat al colegiuluĭ al II de Cameră şi la urmă al colegiuluĭ II de Senat în toate legislaturele până la 1895, representând grupul radical. A fost reales senator al Galaţilor la Martie 1898, ca raliat partiduluĭ conservator.

G. Panu a publicat: *'Portrete şi tipurĭ parlamentare* (1890). *Studiĭ asupra sufragiuluĭ universal, Chestia agrară, Chestia evreilor, Chestia impositelor* (1890).

Incetând colaborarea sa la *Lupta* de vre-o duoĭ anĭ, el a fondat în 1895 ziarul cotidian *Ziua,* care a încetat la 1896.

Panu (Nicolae. V.) — Căpitan, născut la 20 Iulie 1844, mort la 30 August 1877.

Angajat voluntar la 1861, capătă gradul de sergent la 1862 şi trece de sub-locotenent la 1864. La atacul reduteĭ Griviţa în timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, comandă o companie din Regimentul No. 8 de linie şi moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Papadopol-Calimach (Alexandru).— Om politic, publicist. Amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministru de Externe în cabinetul N. Kretzulescu de la 17 Octombrie 1865 până la 11 Februarie 1866 şi Ministru al Cultelor opt zile, în cabinetul D. Ghika de la 16 până la 24 Noembrie 1868.

Este membru al Academieĭ române.

A publicat: *Despre expediţia luĭ Igov Sveatoslavicĭ* (1885). *Despre Gheorghe Ştefan Voevodul. Dunărea în literatură şi în tradiţiunĭ* (1886). *Generalul Pavel Kisselef în Moldova şi în ţară* (1887). *Sofia Paleolog* (1895).

Papasoglu (Dimitrie). — Locot.-colonel de miliţie, născut în Bucureşcĭ la 1811 Martie 28, încetat din viaţă la 1893. Intrat în oştire la 5 Maĭ 1830 ca iuncăr, la organizarea armateĭ, a ajuns până la gradul de locot.-colonel în miliţie la 1875.

El a popularizat prin creionul sĕŭ figurile Domnilor şi oamenilor de Stat aĭ Românieĭ, şi fiind dată modicitatea preţurilor acestor gravurĭ în foĭ volante, ele se răspândeaŭ cu înlesnire prin casele oamenilor cu puţină dare de mână.

El a lăsat şi maĭ multe scrierĭ interesante prin amintirile istorice, între carĭ *Istoria 'Bucureştiuluĭ.*

Fiind ofiţer de miliţie şi având ast-fel dreptul de a purta la ceremoniile oficiale uniforma militărească, el îmbrăca până la sfârşitul vieţeĭ sale, în asemenea ocasiunĭ, uniforma primitivă cu chivără a infanterieĭ române, (adică cea rusească), în amintirea trecutuluĭ sĕŭ ostăşesc.

Papiniu (Ioan).— Diplomat, născut în Ploeşti la 9 Noembrie 1853. A făcut studiile liceale în ţară şi facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de licenţiat în drept.

Intrat în diplomaţie la 1879 în calitate de cancelar al consulatuluĭ din Salonic, trece la 1881 secretar de legaţiune cl. 2-a la Constantinopole, la 1884 consul general la Salonic, la 1885 şef al divizieĭ consulare din Ministerul de Externe, la 1885 secretar de legaţiune cl. 1; la 1891 este însărcinat cu funcţiunea de secretar general al Ministeruluĭ până la Noembrie când e numit consul general la Buda-Pesta. La 1893 este agent diplomatic şi consul general la Sofia; înaintat Ministru plenipotenţiar la 1894, este trimis în această calitate la Belgrad în 1896.

Papiu Ilarianu (Alexandru).— Publicist şi mare patriot, născut la 1828 în Transilvania, încetat din viaţă la 11 Octombrie 1878.

A început studiile sale în Transilvania la Blaj şi Cluj, dar le-a întrerupt la 1848, spre a participa la mişcarea revoluţionară în care a avut un rol însemnat. Apoĭ la 1850 a plecat în Italia şi a studiat dreptul la Padova până la 1855, când s'a întors cu diploma de doctor.

Atuncĭ, Domnitorul Grigore Ghika l'a numit în Iaşi profesor la facultatea de drept,

mai în urmă jurisconsult al Moldoveĭ ; iar după Unire, Papiu Ilarianu e numit procuror pe lângă Curtea de casaţie.

El a publicat: *Istoria Românilor din Dacia superioară* (1852) 2 vol. *Independenţa constituţională a Transilvaniei* (1861). *Tesaur de monumente istorice pentru România* (1862-64), 4 vol. *Viaţa, operile şi ideiile luĭ Gheorghe Şincai* (1868), discurs de recepţiune rostit la Academia română.

Papiu Ilarianu a fost membru al Academieĭ de la 1868 şi până la moartea sa. Intreaga sa bibliotecă şi o mare parte din manuscrisele sale, aŭ rĕmas proprietatea Academieĭ.

Pascal (Aristide). — Om politic, profesor, născut în Bucureşcĭ la 1827. A făcut studiile începătoare în ţară şi le-a terminat în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept. Numit profesor de drept civil la Facultatea din Bucureşcĭ, a predat cursurile sale până la 1894; de la această epocă a rĕmas profesor onorar, şi la 1896 a fost numit decan.

De la 1867 până la 1869, A. Pascal a redactat ziarul *Ţara* împreună cu N. Blaramberg şi P. P. Carp. El a făcut parte din mai toate Corpurile legiuitoare de la Unire până astă-zi ca deputat saŭ senator.

Pascali (Mathilda).—Artistă dramatică, soţia artistuluĭ Mihail Pascali, născută în Bucureşcĭ la 1840, încetată din viaţă la 1872. A urmat pe soţul eĭ pe scena Teatruluĭ naţional şi pe diferitele scene din provincie, jucând rolurile principale de cochetă, prima amoreză şi *ingénue*.

Pascali (Mihail).—Artist dramatic, născut în Bucureşcĭ la 1831, încetat din viaţă în acelaş oraş la 1882.

După ce termină clasele gimnaziale, începu să joace pe scenele teatrelor din Bucureşcĭ şi apoĭ plecă la Paris, unde avu de profesorĭ pe Bouffé, Samson, Boccage.

Reîntors în ţară, luă direcţiunea Teatruluĭ naţional şi o conduse până la 1877, când formându-se societatea dramatică, fuse primit ca societar ; mai tĕrziŭ părăsi însă societatea şi luă direcţiunea uneĭ trupe care juca la «Dacia» şi prin provincie.

M. Pascal a jucat rolurile cele mai importante din repertoriul Teatruluĭ naţional cu deosebire în *Idiotul, Hamlet, Ştrengarul de Paris, Sĕrmanul Jack,* apoĭ în comediile luĭ Sardou pe carĭ le-a tradus în parte, iar pe altele le-a localizat.

Pascu (Şerban).—General de brigadă, născut la 15 Decembrie 1844. Elev al şcoaleĭ militare în 1861, a înaintat sub-locotenent în 1863, oficer superior în 1875, colonel în 1884 şi general de brigadă, comandant al brigadeĭ 4 de artilerie la 1896.

Pastia (Mihail). — General de divizie, născut la 15 Decembrie 1839.

Intrat în oştire ca sergent la 1857, a căpătat în 1858 gradul de sub-locotenent; maior în 1869, e locot.-colonel la 1873. In acest interval a făcut studiĭ speciale de stat-major.

De la 1884 până la 1888, a fost trecut în neactivitate, fiind numit director general al poştelor şi telegrafelor. La 1893 a fost înaintat general de brigadă şi inspector general al artilerieĭ.

Păun (Vasile. D.) — Profesor, născut în Bucureşcĭ la 9 Februarie 1850. A făcut studiile sale în ţară de la 1857 până la 1868, iar cele superioare la facultatea de litere din Bucureşcĭ şi la Universitatea din Berlin (1885—1888).

După ce a fost cât-va timp funcţionar în ramura judecătorească şi administrativă, a intrat în corpul didactic la 1878, ca profesor de limba latină şi germană şi a trecut în 1890 ca profesor de limba şi literatura română la liceul Lazăr, cursul superior.

La 1893 a fost numit director al acestuĭ liceŭ, post pe care'l ocupă şi astă-zi.

La 1883, V. Păun a fost însărcinat să înveţe limba şi literatura română tinerilor principĭ Ferdinand şi Carol de Hohenzollern, pentru care sfĕrşit a stat mulţi aniĭ în strĕinătate, la Düsseldorf, Sigmaringen, Cassel şi Berlin cu tinerii principĭ.

Acum el are misiunea de a preda lecţiunĭ de limba şi literatura română Principeseĭ Maria de Hohenzollern.

Scrierile luĭ V. Păun sunt : *Momente de misantropie, Fecioara adormită, Umbra luĭ Mihaĭ* şi alte poesiĭ publicate în revistele *Albina Pinduluĭ, Traian, Columna luĭ Traian.* El a mai colaborat la *România liberă, Românul literar, Vatra,* etc. şi a tipărit într'o broşură (1877) *Oda la rĕzboiŭ.*

Pavelescu (Cincinat).— Poet, născut în Bucureşci la 20 Octombrie 1873. A făcut studiile sale în liceul Sf Sava şi la facultatea de drept din Bucureşci. A început să publice versuri în 1891 prin revista *Biblioteca Familiei*, sub pseudonimul *De la Milcov*, apoi a colaborat cu poetul Al. Macedonschi la *Literatorul*, unde a publicat poeme şi poesii, precum *Răsplata*, *Zopira*, *Degetele fermecate*, *Eşafodul*.

Pavelescu a mai colaborat la toate revistele literare, precum *Lumea Nouă*, *Convorbiri literare*, şi a mai scris împreună cu Al. Macedonschi o tragedie biblică în versuri *Saül*, cinci acte, care a fost reprezentată pe scena Teatrului naţional din Bucureşci.

Pavlidi (Dimitrie).—Profesor, grec de origină, născut la 1795, încetat din viaţă în Buzĕŭ la Iunie 1883. Unul din cei mai vechi profesori ai şcoalei Sf. Sava la înfiinţarea ei; preda cursurile de algebră şi trigonometrie la 1833.

A publicat *Elemente de aritmetică raţională* (1855).

Pelimon (Alexandru).—Publicist, născut în Bucureşci la 1820, încetat din viaţă la Bucureşci.

N'a făcut nici un fel de studii, dar a căpătat prin sirguinţa sa proprie, o mare aplecare pentru literatură.

El a publicat: *Poesii fugitive* (1846). *Poesii* (1847). *Suliotu saŭ Grecia liberată* (1847). *Bătălia de la Călugăreni* (1848). *Fiul mazilului* dramă, (1851). *Actriţa din Moldova* dramă, (1852). *Curtea lui Vasile Vodă* tragedie, (1852). *Hoţii şi Hagiu* (1853). *Tandalida* (1854). *Crimea şi căderea Sevastopolului* (1855). *Avutul şi săracul* (1856). *Faptele eroilor* (1857). *Bucur saŭ Istoria Bucurescilor* (1858). *Impresiuni de călătorie în România* (1859). *Traian în Dacia* (1860). *Memoriŭ, descrierea Sf. Monăstiri* (1861). *Jidovul cămătar* (1863). *Flori de Moldo-România* poesii, (1864). *Epoca glorioasă a lui Mihaĭ-Viteazu* (1867). *Revoluţia din 1848* (1868). *Mateĭ-Vodă la M-rea Sadova* (1871). *Catastrofa întâmplată boerilor în muntele Gavanul la 1821*, etc., etc.

Pellerin (Alphonse. Fr.) — Inginer-constructor, francez, născut la Laigle (Francia) în 1833. A făcut şcoala de arte şi meseriĭ de la Châlons (Francia), de unde a eşit cu diploma de inginer-constructor.

La 1852, terminând studiile, intră ca inginer la societatea «des Batignolles» din Paris, ocupând această funcţiune până la 1878. In calitate de reprezentant al acestei societăţeĭ, vine în România la 1872 şi construeşte podurile linieĭ ferate Piteşti-Craiova (1872—1876).

Se reîntoarce în Francia şi apoi revine în Bucureşci la 1885, când înfiinţează biuroul sĕŭ de întreprinderi pentru lucrări publice.

De la 1885 până în present, a construit podurile linieĭ ferate pe rîurile Ialomiţa Jiul, Bistriţa, Siret, etc., numeroase şosele, tunelul de la Epureni de o lungime de 2000 metri, şi linia ferată Comăneşti-Palanca în 1897.

Pencovici (Eustatiu). — General de brigadă, născut în Bucureşci la 15 Iunie 1836. A intrat în 1854 ca elev al şcoaleĭ militare şi a căpătat la 1856 rangul de sublocotenent; la 1864 pe acel de oficer superior. La 18 Decembrie 1870 fiind colonel, i se încredinţează portofoliul Ministeruluĭ de rezbel, pe care 'l păstrează până la 11 Martie 1871.

In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, a fost şef de stat-major pe lângă corpul al 2-a de armată. La 1883 a fost înaintat la gradul de general de brigadă şi la 1893 a fost pus în disponibilitate ca pentru concediŭ.

De la 1879 şi până în present, generalul Pencovici este delegatul ţăreĭ în Comisiunea europeană a Dunăreĭ.

Peters (Rudolf).—Compozitor muzical, născut în Praga la 1851. Absolvent al Conservatoruluĭ din Praga 1871—17, dirigent de opera şi opereta în Teplice (Boemia) sub direcţiunea Bucovicz, şef de muzică militară în Austria la 1875, Peters este chemat prin mijlocirea direcţiuneĭ Conservatoruluĭ din Praga ca profesor de oboe la Conservatorul din Bucureşci la 1876. De la 1888-1893 este şef de cor al societăţeĭ corale «Liedertafel», şi a aranjat cu acest cor concertele publice. In vara anuluĭ 1893 a alcătuit şi dirijat orchestra în grădina Casino; este dirigent al orchestreĭ la stabilimentul Bragadiru.

Dintre compoziţiunile sale pentru piano, oboe, canto, coruri şi orchestră, s'aŭ publicat

câte-va în editura Gebauer. Cunoscute şi mult apreciate, sunt şi aranjamentele sale de *Cântece naţionale* pentru orchestră.

Are sub tipar un *Tratat de instrumentaţiune* pentru orchestre şi muzicile militare.

Petraşcu (Nicolae).—Publicist, născut în oraşul Tecuciŭ la 5 Decembrie 1859. Şi-a făcut studiile liceale în Bârlad şi cursurile de drept le-a terminat în Universitatea din Bucureşci.

La 1885 a intrat în cariera diplomatică, ca ataşat la Ministerul de Externe; la 1887 a fost trimis în aceiaşi calitate la legaţiunea din Constantinopole; la 1888 este şef de cabinet la Ministerul de Externe, la 1889 secretar de legaţiune la Paris şi permutat la 1890 în aceeaşi calitate la Constantinopole.

La 1892 s'a retras din cariera diplomatică.

Ca publicist a debutat în *Convorbiri literare*, prin studii de istorie literară contimporană.

A tipărit mai multe volume de critică literară: *Mihail Eminescu* (1893), *Figuri literare contimporane* (1894), *Vasile Alecsandri* (1895). A scris alte mici monografii politice şi artistice în *Constituţionalul*: *C. A. Rosetti, Dumitru Brătianu, Pictorul Grigorescu*, etc.; alte mici studii de morală socială, precum sunt: *Noi în 1892, O altă direcţie în creşterea femeei române*, etc.

Petrescu (Costin).—Pictor, născut în Piteşti la 10 Mai 1872. A absolvit şcoala de bele-arte din Bucureşci şi şcoala de arhitectură. Medaliat la expoziţia operilor artiştilor în viaţă din 1896, a compus câteva tablouri cumpărate de Stat pentru Pinacoteca din Bucureşci, între cari: *Un simpatic, Cap de ecspresie, Un nemulţumit.*

Petrescu (Zaharia). —Medic militar, inspector de brigadă, şeful spitalului militar central, născut la 25 Aprilie 1841. A intrat în serviciul sanitar al oastei ca subchirurg la 1860 şi în acelaş an a fost înaintat medic de batalion cl. 2-a. La 1863 este medic de batalion cl. 1-a, la 1865 medic de regiment, la 1875 medic de divizie, la 1883 medic de corp de armată şi la 1893 medic inspector de brigadă.

De la 1870 este profesor de terapeutică la facultatea de medicină din Bucureşci.

A publicat: *Elemente de farmocologie* (1870). *Hidroterapia contra infecţiunei tifice* (1878). *Elemente de terapeutică în materie medicală* (1884). *Bryonia albă* (1888). *Recherches cliniques et médicales sur l'antisepsie médicale* (1889). *Mémoire lu au congrès médical de Berlin* (1890). *Despre remediul antiftisic al D-rului Koch* (1891). *Tratamentul pneumoniei cu digitale* (1893).

Petrini-Galatzi (Mihail).—Medic, născut la 1846. A făcut studiile sale parte în ţară, parte în Francia şi a fost numit la 1881 profesor de istologie la facultatea de medicină din Bucureşci şi la 1891, profesor de clinică dermatologică şi sifilitică la această facultate.

Scrieri: *Tratat elementar de histologia umană* (1881). *Istoria anatomiei generale* (1881). *Le traitement de la syphilis* (1889). *Lecţiuni chimice asupra boalelor de piele* (1892). *Lecţiuni de clinică dermatologică* (1891).

Petrino (Dimitrie).—Poet, născut în Besarabia la 1846, încetat din viaţă la 29 Aprilie 1878.

A făcut studiile sale în Cernauţi fără a le termina, şi în urma unei aventuri amoroase şi după ce risipi în petreceri toată averea sa, se stabili la Iaşi în 1875 şi fu numit director al Bibliotecei Statului.

Venit în Bucureşci mai târziu, greŭ bolnav, încetă din viaţă la spitalul Brâncoveneasa.

El a publicat: *Flori de mormînt*, poesii (1869) *Puţine cuvinte despre conruperea limbei române în Bucovina* (1868), *Lumini şi Umbre* poesii (1870), *Raul* poemă, (1875), *La gura sobei* (elegie) etc.

Pĕucescu (Grigore. G).—Avocat, om politic, născut în Roşiori-de-Vede (Teleorman) la 5 Februarie 1842, încetat din viaţă la Mai 1897. A făcut studiile sale liceale la Sfîntu Sava de la 1853 la 1859 şi le-a terminat la Paris de unde s'a întors în 1865 cu titlul de licenţiat în drept.

Intors în ţară, e numit procuror de secţie la Tribunalul Ilfov în 1866, apoi membru la acelaş Tribunal în 1867, avocat al Statului pe lângă Ministerul de Finance în acelaş an, procuror de secţie la Curtea de Apel

din Bucuresci în 23 August 1867, procuror la Casaţie, la 31 August 1868.

Părăsind magistratura, G. Pĕucescu fundează la 1873 împreună cu mai mulţi avocaţi ziarul *Dreptul* pe care'l derijează pînă la 1878, şi ia o parte însemnată la luptele politice, în rândurile partiduluĭ conservator. Ales deputat pentru prima dată în 1875, de colegiul al 2-a de Ilfov, este reales de colegiul I de Teleorman la 1884 pentru Constituantă, apoĭ de la 1888 până în 1897, reprezintă în Cameră neîntrerupt acelaş colegiu. In anul 1891, până la 1892, a fost chear ales vice-preşedinte al Camereĭ.

Gr. Pĕucescu a făcut parte din cabinetul Lascar Catargiu de la 1889 ca Ministru al Domeniilor, precum şi din cabinetul generaluluĭ Gh. Manu din acelaş an.

El a scris şi publicat: *Tratatul obligaţiunelor* 2. volume (1878). *Despre partidele politice*, *Fragmente Politice*, *Chestiunea ţărănească*.

Ca ziarist, a dirijat multă vreme *Timpul* şi a fondat împreună cu alţi tineri conservatorĭ ziarul *Epoca* pe care l'a dirijat de la 1885 până la 1887.

Pherekyde (Mihail). —Bărbat politic, născut în Bucuresci la 14 Noembrie 1842. A făcut studiile sale la liceul Louis-le Grand din Paris (1853-1861) şi s'a întors în ţară la 1866 cu titlul de doctor în drept, îmbrăţişând cariera de avocat.

Intrat în politica militantă la 1875, face parte din cabinetul Ion Brătianu ca Ministru al Justiţieĭ de la 24 Aprilie 1896 până la 24 Iulie acelaş an. La 25 Noembrie 1878 ia portofoliul lucrărilor publice şi 'l deţine până la 11 Iuliu 1879; apoĭ intră la 10 Aprilie 1881 în cabinetul Dim. Brătianu ca Ministru al Justiţieĭ până la 16 Noembrie când e trimis la Paris ca Ministru plenipotenţiar, unde stă până la 1884. La 16 Decembrie 1885 ia portofoliul Ministeruluĭ de Externe şi 'l ţine până la 1888.

La 1895, ales deputat al colegiul I-ŭ Ilfov, este ales şi vice-preşedinte al Camereĭ, iar la 31 Martie 1897 i se încredinţează portofoliul Ministeruluĭ de Interne în cabinetul Dim. Sturdza.

Pherekyde (Stefan).—Jurisconsult, născut la 1806, încetat din viaţă în Bucuresci la 11 August 1887. Amănunte biografice lipsesc. A fost avocat, profesor de drept civil şi consilier la Curtea de casaţie.

Picot (Auguste Emile).—Publicist, născut la Paris în 1844, Septembrie 13. După ce termină studiile în drept, se înscrise ca avocat stagiar al baroului din Paris, când Principele Carol, devenit Domn al Romănieĭ, 'ĭ oferi funcţiunea de secretar intim. Venit în Bucuresci, ocupă acest post de încredere de la 1 Septemarie 1866 până la Decembrie 1867.

Reîntors în Paris, a fost numit la 1869 vice-consul al Franciei la Temeşvar. La 1875 a fost însărcinat cu predarea unuĭ curs de limbă şi literatura română la şcoala limbelor orientale din Paris. La 1888, a fost numit profesor titular la aceaşi şcoală.

De la 1879 este membru al Academieĭ române.

Publicaţiĭ: *La question des Ieraëlites roumains au point de vue du droit.* (1868). *Les Serbes de Hongrie* (1873-1874) *Documents pour servir à l'étude des dialectes roumains* (1873). *Les Roumains de la Macedoine* (1875). *Alexandre le Bon, prince de Moldavie* în colaborare cu G. Bengescu. (1882), *Chants populaires des Roumains de Serbie* (1889) şi alte numeroase scrierĭ literare şi istorice.

Pilat (Constantin). — General de divizie, născut în Moldova la 10 Aprilie 1838. A intrat în oştire ca iuncăr, la 18 Decembrie 1855 şi a fost înaintat sub-locotenent la 1858, apoĭ căpitan la 1865. Având acest grad, el ia o parte activă la conspiraţia militară care aduce dupe sine căderea Principeluĭ Cuza în noaptea de 11 Februarie 1866, şi intră în palat dimpreună cu Lecca, Lipoianu, Costescu, spre a presenta Domnitoruluĭ spre iscălire, actul de abdicare. La 1870 pleacă în Francia, se angajează în armata franceză, şi ia parte la luptele contra Germanieĭ; din care cauză, fiind înrolat fără autorisarea guvernuluĭ, este şters din controale.

La 1877, isbucnind rezbelul între România şi Turcia, e reprimit în oştire cu gradul de locotenent colonel şi avansat colonel la 1877. In timpul rezbeluluĭ a fost sub-şef de stat-major. La 1883 a fost înaintat general de brigadă; la 1893 comandă diviziunea din Dobrogea iar la 1896 pe cea din Galatzi, unde se găseşte şi acum.

Pisoski (Nicolae).—Locot.-colonel, om politic, născut în Moldova. Dată nascereĭ şi încetăreĭ din viaţă necunoscute. A început prin a fi revizor pe lângă Ministerul de Interne din Moldova la 1834, apoĭ la 1840 a fost casier de judeţ în Botoşanĭ, la 1849 prefect în Botoşani şi de la 1854 la 1856 prefect al judeţuluĭ Iaşĭ.

La această epocă, el lucrează pentru unirea Principatelor şi maĭ ales pentru alegerea luĭ Cuza ca Domn al Moldoveĭ. In privinţa rolului important jucat de Pisoski în această împrejurare, iată ce spune A. Xenopol în *Istoria Românilor:* «In seara de 3 Ianuarie, deputaţiĭ liberali naţionali se întruniră la Costache Rolla. Aicĭ după ce se discută până la 11 ore, Mihai Kogălniceanu văzând că nu era cu putinţă a se obţine conglăsuirea tuturor asupra uneĭ persoane, eşi furios din adunare. După el eraŭ să se iee maĭ mulţĭ, când Pisoski se aruncă la uşe, scoase un pistol şi ameninţă să se sinucidă în casul când toţĭ ar *urma* înainte a părăsi consfătuirea. Reluându-se în desbatere pe cine să aleagă, Pisoski care şedea la gura sobeĭ, rosti numele luĭ Alexandru Cuza.»

Vodă Cuza o dată Domn, Pisoski intră în armată ca simplu cadat în armata Moldoveĭ la 1857. In aceaşĭ zi e înaintat sublocotenent şi la 1858 este căpitan. In 1863 ajunsese locot.-colonel, adjutant al Domnitoruluĭ, omul săŭ de încredere pe care nu îl părăsi un moment.

După abdicarea Domnitoruluĭ, a trea zi, la 14 Februarie 1866, N. Pisoski demisionează din armată. De atunci şi până la moarte, a trăit cu desăvârşire departe de luptele politice.

Place (Victor).—Diplomat francez, fost consul francez în Moldova la 1856. E unul din diplomaţiĭ carĭ aŭ contribuit la propagarea şi admiterea ideeĭ Unireĭ Principatelor. Casa luĭ Victor Place, devenise localul unde se adunaŭ toţĭ fruntaşiĭ Moldoveĭ carĭ luptaŭ pentru unire. Cu ajutorul seŭ şi al luĭ Ubicini, Quinet, ziarele franceze îmbrăţişează cauza noastră până la izbândă.

Născut în Paris la 1822, a încetat din viaţă la la 1875 în acelaş oraş

Plagino (Alexandru). — Om politic. Data nascereĭ şi încetăreĭ din viaţă necunoscute. A fost prefect al poliţieĭ Bucureşciuluĭ de la 1850 la 1851 şi Ministru de Finance în 1861.

Apoĭ în 1877 a fost comisar general al guvernuluĭ pe lângă comandantul şef al trupelor ruseştĭ, de la începutul ostilităţilor până la 13 Iulie acelaş an, când a demisionat. In 1880 este trimis în misiune extraordinară la Madrid şi Lisabona spre a notifica Regeluĭ Spanieĭ şi Portugalieĭ Independenţa Romanieĭ. La 1891 a fost Ministru plenipotenţiar al ţăreĭ la Roma.

Poenaru (Costantin).—General de divizie, născut în Bucureşcĭ la 8 Aprilie 1842. A intrat în şcoala militară din Bucureşcĭ la 10 Iulie 1859 şi a fost înaintat sub-locotenent la 10 Iulie 1861, apoĭ oficer superior la 1872 şi locot.-colonel la 1877.

In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ din 1877-78, era oficer de stat-major când i se încredinţă comanda regimentuluĭ 8 de linie care a luptat vitejeşte la Grivita şi Tatargik. Inaintat colonel la 1880, apoĭ general de brigadă la 1891, comanda divizionul al 3-a din Târgovişte, când la 22 Iunie 1894 i se încredinţează portofoliul Ministeruluĭ de Rezbel, pe care'l ţine până la 3 Octombrie 1895 în cabinetul prezidat de Lascăr Catargiu.

La această epocă a fost apoĭ trecut comandant al divizieĭ din Dobrogea.

Poenaru (Petre).—Profesor, născut în Craiova la 1799, mort în Bucureşcĭ la 2 Octombrie 1875. A făcut studiile sale în şcoala grecească din Bucureşcĭ şi apoĭ în şcoala luĭ Lazăr. La 1821, a servit ca secretar luĭ Tudor Vladimirescu spre a'ĭ traduce diferite documente, şi apoĭ a plecat în străinătate.

Dupe o lungă călătorie prin Anglia, Germania, Francia, Poenaru se întoarse în ţară la 1831, şi peste puţin timp, fu numit director al şcoalelor naţionale, şi întemeă colegiul naţional din Bucureşcĭ, acel din Craiova, scoalele primare din capitalele judeţelor şi cele rurale din Muntenia.

Destituit dupe 1848, el'şĭ recapătă postul la 1856, şi la 1860 fu numit consilier de stat, iar la 1870 ales membru al Academieĭ române şi preşedinte al Societăţeĭ pentru învăţătura poporuluĭ român.

Scrierile luĭ Poenaru sunt: *Muzeul Naţional* (1836-1837) *Geometria* (1837) *Dicţionarul Academieĭ* (1840) *Vocabularul fran-*

cezo-român (1841) aceste două în colaboraţiune cu A. Florian şi G. Hill. *Învăţături de prăsirea duzilor şi crescerea gândacilor de mătase* (1849). *George Lazăr şi scoala Română* (1870).

Pogor (Vasile).—Om politic, născut în Iaşi la 1833. A făcut studiile sale în Paris, arătând o preferinţă deosebită pentru literatură. Colaborator al revisteĭ *Convorbirile literare* de la întemeerea eĭ, a publicat acolo numeroase traduceri din poeţii latini, francezi şi germani, între altele a tradus opera lui Schiller *Faust*.

A fost în mai multe rânduri, deputat, senator, vice-preşedinte al Camereĭ, apoĭ primar al oraşului Iaşi.

La 1870, numit Ministru al Cultelor în cabinetul Manolache Costache Epureanu la 20 Aprilie, a demisionat fără să intre în funcţiune.

Polizu-Micsunescu (Dimitrie). — Jurisconsult, născut în Bucureşci la 1836. A făcut studiile sale în Francia de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept. Intors în ţară a intrat în magistratură la 1866 fiind în acelaş timp deputat în Constituantă. Rînd pe rând preşedinte de Tribunal, membru şi în urmă preşedinte al Curţeĭ de apel din Bucureşci, a demisionat spre a se alege Senator în parlamentul ales la 1883 pentru revizuirea Costituţiuneĭ. In acel an dimpreună cu V. Boerescu şi N. Fleva a fost desemnat pentru a elabora ante-proectul de revizuire al constituţiuni şi modificarea legeĭ electorale. A fost ales chiar raportor al comisiuneĭ de revizuire. A participat în aniĭ următorĭ la însemnate opere de legislaţiune, precum modificarea codul de comerciŭ, etc.

Polisu-Micsunesti (Mihail). — Autor dramatic, pictor, muzicant, născut în Bucureşci la 1846. A făcut studiile sale în Germania şi apoĭ a îmbrăţişat cariera armelor pe care a părăsit'o dupe scurt timp, spre a se ocupa de muzică şi pictură. Ca pictor 'i datorim tablourile. *Pe ţărmul măreţ*, premiat la expoziţia din 1874, *un militar din evul mediu*, care se găseşte în galeria M. S. Regeluĭ Românieĭ.

Ca muzicant a compus ariile pentru poeziile luĭ Eminescu. *Somnoroase păsărele şi «Lasă-ţĭ lumea ta uitată»*.

Pentru teatru, M. Polişu a scris în ultimiĭ aniĭ: *Lăcrămioare, Lizi, la 30 de aniĭ, Judecata şi osânda»*.

Pompiliu (Miron).—Publicist, născut în Scheiŭ, ţinutul Beiuşuluĭ la 1848, încetat din viaţă în Iaşi. A făcut studiile sale în gimnaziul de la Nagy-Vasad şi le-a terminat la Universităţile din Iaşi şi Bucureşci.

Venit în ţară la 1868, a fost numit profesor la scoala centrală de fete din Iaşi şi apoĭ la scoala militară din aceaşi localitate. A publicat: *Balade populare* (1870), *Antologia română pentru usul şcoalelor secundare* (1877), *Poeziile logofătuluĭ Konaki* (1888), *Studii şi critice, Doine populare şi poeziĭ propriĭ*; aceste două din urmă aŭ apărut în revistele *Comborbiri Literare, Albina Pinduluĭ, Familia, Traian*.

Poni (Petre). — Om politic, profesor, născut la 1841. A făcut studiile sale în streĭnătate şi a fost numit la 1865 profesor de chimie organică la facultatea de sciinţe din Iaşi.

A publicat: *Noţiuni de fizică* (1874). *Apa minerală de la mănăstirea Neamţuluĭ* (1877). *Observaţiuni metereologice* (1882). *Cercetăriĭ asupra mineralelor din masivul cristalin de la Broscenĭ* (1882). *Analisa apelor minerale de la Peatra* (1883). *Curs de chimie* (1887). *Analisa apelor minerale de la târgul Neamţuluĭ* (1889). *Elemente de fizică* (1891).

P. Poni este membru al Academieĭ române. A făcut parte din cabinetul generaluluĭ I. E. Florescu ca Ministru al Cultelor de la 21 Iulie 1891 până la 21 Noembrie acelaş an şi din cabinetul D. Sturza tot ca Ministru al Cultelor de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896.

Pontbriant (Raoul).—Vechiŭ profesor de limba franceză; data nascereĭ şi încetăreĭ din viaţă necunoscute. A publicat: *Noua gramatică românească. Cheia autorilor latiniĭ. Prosodie. Abecedar. Dicţionar româno-francez* (1862).

Pop-Florentin (Ioan).— Profesor, născut în Topa (Transilvania) la 1840. A făcut studiile gimnaziale la Cluj şi a terminat cursurile facultăţeĭ de litere şi filosofie din Viena. La 1867 a fost numit profesor de filosofie la liceul din Botoşaniĭ; la 1869 a fost transfertat în Bêrlad şi peste un

an în Iaşi unde ocupă până astă-zi catedra de filosofie.

A publicat: *Cântece voinicesti* (1870), *Fundamentu de filosofie* (1871), *Integritatea educaţiei* (1871), *Romeo,* roman (1873), *Estetica* (1874), *Decebal,* nuvelă istorică (1882), *Jocuri froebeliane* (1884), *Metoda nouă de a învăţa aritmetica* (1887), *Avram Iancu* (1891), *Anecdote populare, Tinereţea lui Ştefan cel mare* (1897).

Pop (Gavril).—Istoric, născut în Selice (Transilvania) la 1818, încetat din viaţă la 1888.

A făcut studiile sale la Cluj şi seminarul din Blaşiŭ; apoi a fost numit în 1842 profesor şi director al liceuluĭ din Blaşiŭ, post pe care 'l ocupă până la 1862. De acolo, trecu paroch la Ploasca-baia, vicar la Haţeg şi la 1862 canonic la Lugoş.

El a publicat: *Manuscrisele luĭ Samuil Clain* (1848), *Istoria Daciei antice* (1855), *Geografia banatuluĭ Temişoara* (1864), *Istoria revoluţiunei divine a ambelor aşezăminte* (1869). etc...

Popescu (Eufrosina), — Artistă dramatică, născută în Craiova la 1828, dintr'o familie de boerĭ. Avênd o educaţiune bine îngrijită şi o instrucţiune superioară, a simţimţit încă din tinereţe o mare atracţiune pentru arta dramatică şi mai ales pentru cântec.

Sub numele de *E. Marcalini,* o găsim pe la 1845 mai pe toate scenele din Europa, cântând cu mare izbândă la Milan, Veneţia, Palermo, Florenţa etc, în operile cele mai renumite. Dar peste puţin se întoarce în ţară, intră la teatru naţional şi devine societară a primeĭ noastre scene pe care nu o părăseşte până la 1891, când a fost înscrisă între pensionarele acesteĭ instituţiunĭ.

Eufrosina Popescu s'a distins cu deosibire în rolurile de *mumă nobilă* şi în comediile zise *de salon,* prin dicţiunea sa perfectă şi eleganţa joculuĭ.

Popescu (Mihaĭ).— General de brigadă, născut în Bucureşcĭ la 15 Maĭ 1843. Elev al şcoaleĭ militare, a fost înaintat sub-locot. la 1863, şi maior la 1875. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, a ecsecutat lucrările de întărire în contra Vidinuluĭ şi la 24 Aprilie 1877 a comandat deschiderea foculuĭ de bateriile române contra acesteĭ cetăţĭ turceştĭ. Apoĭ a luat parte la luptele de la Plevna şi Rahova. Inaintat colonel la 1887, a fost înălţat general de brigadă la 1894 şi comandant al regimentelor întărite F.N.G.

Popescu (Nicolae. D).—Publicist, născut în Bucureşcĭ la 9 August 1843. A făcut studiile primare şi gimnaziale în Bucureşcĭ şi apoĭ a intrat la 1861 ca funcţionar la Ministerul de Externe copist, înaintând până la postul de şef al serviciuluĭ arhiveĭ la 1876, post pe care'l ocupă şi astă-zĭ.

El a scris: *Radu al III-a cel Frumos* şi o sumă de alte nuvele în *Calendarul pentru toţĭ.* Cele maĭ principale sunt: *Bătălia de la Rovine* (1866), *Moartea luĭ Mihaĭ-Viteazu* (1867), *Distracţiile luĭ Vlad Ţepeş* (1871), *Constantin Brâncoveanu* (1873), *Mihnea Vodă cel rĕŭ* (1873), *Banu Mărăcine* (1874), *Alexandru Lăpuşneanŭ* (1875), *Mircea cel bĕtrân* (1876), *Constantin Hangerliu* (1877), *Constantin Mavrocordat* (1878), *Postelnicul Constantin Cantacuzino* (1884), *Radu al VII-a de la Afumaţĭ* (1885), *Epoca luĭ D. Cantemir* (1886), *Epoca Ghiculeştilor* (1889), *Al cincelea rĕzboĭ ruso-turc* (1806-1812 (1894), etc., etc.

Afară de aceasta, N. D. Popescu a publicat cu începere de la 1887 *Efemeridele,* adică evenimentele principale ale fie-căruĭ an.

Popescu (Petre).— Profesor, născut în comuna Bocşa (Banat) la 1804, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 17 Decembrie 1889. A făcut studiĭ în drept la facultatea din Pesta şi teologia la institutul românesc din Arad.

Pe la 1846 veni în Moldova şi fu primit în casa Rosetti, în calitate de dascăl al tinerilor Th. şi D. Rosetti. In toamna anuluĭ 1848, se reîntoarce în Banat şi de la 1849 până la 1855 e profesor pentru limba şi literatura română la facultatea de litere din Temişoara. La 1858 se reîntoarce în România, e primit îndată în corpul didactic şi i se dă catedra de limba latină la gimnaziul Lazăr; de aci trece la Cantemir, unde stă până la sfârşitul vieţeĭ sale.

Popescu (Simeon).—Născut la 6 August 1848 în Rîpa de Jos (Transilvania) Şi-a făcut studiile liceale în Blaj, iar cele superioare în seminarul din Sibiŭ, apoĭ la Uni-

versitatea din Lipsca. Intors în patrie, a ocupat postul de profesor la seminarul Andreian din Sibiŭ, director al internatuluĭ aceluĭ seminar şi catihet al şcoalelor heterodocse de acolo; asesor (consilier) al consistoruluĭ arhidiciesan în senatul şcolar, apoĭ deputat al sinoduluĭ arhidiciesan şi al congresuluĭ naţional bisericesc. In primul an de profesura s'a preoţit, primind gradul de diacon, în care grad a servit până la 1883, când a fost ales şi instalat ca protoereŭ al circumscripţiuneĭ Sibiuluĭ, în care funcţiune a stat până la 1888, când a fost suspendat contra legeĭ, din motive politice.

Chemat în acel an de Ministrul Maiorescu, a ocupat postul de profesor la facultatea teologică din Bucurescĭ până la 1891, când a demisionat şi a primit direcţiunea bibliotecheĭ centrale, pe care a ocupat'o până la 1893, la care dată s'a retras rĕmânênd numaĭ cu catedra de religiune şi istoria ţĕreĭ de la şcoala normală de institutorĭ, catedră pe care o are de la venirea sa în România. In Iulie 1894 a fost însărcinat cu direcţiunea internatuluĭ Sf. Sava, de unde s'a retras în Septembrie 1895.

Scrierĭ: *Genesa evangeliilor* (1880), *Metodica specială a studiuluĭ religiuneĭ* (1880), *Catechism* (1880), *Desvoltarea primatuluĭ papal şi influenţa luĭ asupra creştinătăţeĭ* (1882); etc., etc.

Popescu (Virgiliŭ).— Profesor, publicist, născut în Lugoş (Banat) la 28 Septembrie 1860. A făcut studiile sale în filosofie şi litere în Roma şi Buda-Pesta.

Intors în ţară cu titlul de doctor în filosofie şi licenţiat în litere, a fos numit la 1883 profesor la liceul şi şcoala comercială din Ploeşti, unde a funcţionat până la 1892, când a trecut ca sub-director al învĕţămîntuluĭ primar la Ministerul Cultelor. La 1894 părăseşte această funcţiune spre a trece ca profesor de limba germană la liceul Sfântu Sava şi de limba italiană la şcoala specială de finance.

Scrierile sale sunt, pentru teatru: *Sgârcitul*, *Caiu Gracchu*, *Magda*, *Rosmersholm* (traduceriĭ), jucate pe scena Teatruluĭ Naţional; apoĭ *Curs practic de limba germană*, *Crestomaţia germană*, *Compendio di gramatica romana* (cărţĭ didactice).

Popovicĭ (C. Aurel).—Publicist, născut la 1863 în Lugoş (Banat); a făcut liceul în Braşov şi în Beiuş, unde a trecut şi bacalaureatul. A urmat apoĭ medicina la facultăţile din Viena şi Graz, făcênd însă în acelaş timp studiĭ de filosofie şi ştiinţe politice. Este autorul *Repliceĭ* tinerimeĭ universitare române din Transilvania, o scriere care a făcut oare-care sensaţiune când a apărut şi care fu tipărită în cincĭ limbĭ, în 25,000 exemplare şi răspândită în toată Europa.

Ca membru în comitetul naţional din Transilvania, Popovicĭ preconizează politica de agitaţiuni sistematice. Pentru publicarea *Repliceĭ* el fu condamnat în 1893 de către Tribunalul din Cluj, la 4 anĭ temniţă de Stat.

Ameninţat şi de alte câte-va procese, el se refugiă în România şi se stabili în Bucurescĭ.

In afară de *Replică*, el a maĭ publicat: *Principiul de naţionalitate* (1894), *Cestiunea naţionalităţilor şi modurile soluţiuneĭ sale în Ungaria* (1895).

Popovicĭ (Ioan).—Poet, născut în Lugoş (Transilvania) la 1869, încetat din viaţă la 10 Septembrie 1892 în Lugoş, fiind încă student la institutul teologic din acea localitate.

A publicat *Din viaţa meseriaşilor bănăţenĭ* nuvelă, (1893), *Poesiĭ diverse*.

Era colaborator al revisteĭ *Convorbirĭ literare*.

Popovicĭ (Sava). — Scriitor, născut la 1804 în Reşmarĭ, Transilvania, încetat din viaţă la 1879. A studiat în Sibiŭ şi Cluj, apoĭ la Viena; după un an a îmbrăţişat cariera preoţească. Episcopul Şaguna l'a chemat la postul de profesor de teologie şi pedagogie în Sibiŭ, unde mulţĭ anĭ a lucrat ca asesor în consistoriul arch. Nevoele familiare l'aŭ silit să se retragă ca preot la Reşinarĭ. Era cunoscut şi sub numele de *Popovicĭ-Bercanu*.

A publicat: *Culegere de istorii morale* (1846-48). *Epistolariu* (1847), *Kurzgefasstee Conversations und Wörterbuch der deutschen und romänischen Sprache* (1852), *Gramatica germană* (1858), *Vocabular româno-nemţesc* (1868), *Wörterbuch der rom. und deutschen Sprache* (1886).

Popp (Mihail). — Pictor, născut în Braşov la 28 Martie 1827. A urmat cursurile şcoalelor din localitate şi apoĭ după ce a stat doĭ anĭ în şcoala militară, a început să ajute părinteluĭ sĕŭ la zugrăvirea interiorilor de biserică.

La 1845, el pleacă la Viena, unde urmează cursurile Academieĭ de Bele arte; peste doĭ anĭ se întoarce în ţară şi participă în 1848 la revoluţia din Transilvania. La 1849 se refugiază în Ploeştĭ şi apoĭ vine în Bucurescĭ unde trăeşte zugrăvind firme la prăvălĭĭ.

Peste cât-va timp, asociindu-se cu pictorul Lecca şi poleitorul Barbu Stănescu, el zugrăveşte în 1852 interiorul bisericeĭ Curtea veche, Sfîntu Gheorghe noŭ şi Capela de la Cimitirul Şerban-Vodă din Bucurescĭ; la 1855 biserica Domnească din Tîrgu-Jiŭ, biserica de la schitul Frasineĭ, în 1863 bisericele Radu Vodă din Bucurescĭ, sfîntul Nicolae din Bucurescĭ, Satu-Lung din Ardeal, unde în urma unuĭ accident, perdu degetul arătător al mâneĭ drepte.

La 1881 Popp, s'a reîntors în Braşov unde s'a stabilit.

Poteca (Eufrosin). — Poet, profesor, născut la 1780, încetat din viaţă la 1856. Dimpreună cu Simeon Marcovicĭ şi C. Moroiu, a făcut studiile sale în strĕinătate, după ce urmase cât-va timp la şcoalele grecescĭ din Bucurescĭ. Intors în ţară a fost numit profesor la Sfîntu Sava unde a predat cursurile până la 1821. Apoĭ a plecat iarăşĭ la Paris de unde s'a reîntors la 1825 ca profesor de filosofie tot la Sfîntu Sava. La 1832, fiind slăbit de boală, a demisionat şi a intrat ca egumen la mănăstirea Motru. La 1846 a înfiinţat din veniturile avereĭ sale, douĕ burse pentru şcolariĭ săracĭ de la Sf. Sava, iar prin testamentul sĕŭ din 1856 a lăsat pentru aceştĭ elevĭ, un capital de 1,200 galbenĭ.

Părintele Eufrosin Poteca a scris: *Elementele filosofieĭ luĭ Ainechie,* traducere din limba grecească (1825). *Sfînta scriptură* traducere din limba grecească (1836).

Poujade (Eugène).—Diplomat francez, născut la 15 Ianuarie 1815, încetat din viaţă la 7 Martie 1885 în Paris.

A scris: *L'union des Principautés, Chrétiens et Turcs, Scènes et souvenirs de la vie politique, militaire et religieuse en Orient,* cărţĭ relative la starea socială din România.

Pralea (Ioan).—Publicist, născut în Besarabia, satul Volniceţul Răzeştĭ, în anul 1769, încetat din viaţă la Iaşĭ în 1847. A călătorit mult timp prin Rusia şi a rămas cunoscut prin compunerea uneĭ întregĭ *Psaltiri* în versurĭ (1820), şi unuĭ *Alfabet* cu numere arabice spre a servi ca alfabet universal.

Protici (Petre).—Medic, de origină bulgară, născut în Sistov, încetat din viaţă. A venit în ţară la 1822, când a fost numit doctor al temniţelor din Muntenia. Apoĭ a fost profesor de patologie chirurgicală la şcoala de medicină şi farmacie în 1858. In acelaş timp era doctor la azilul Mărcutza. In 1880 a trecut la pensie şi s'a retras în Bulgaria, unde a încetat din viaţă.

Protopopescu (Dumitru).—Născut la 5 Ianuarie 1850 în comuna Poboru (Olt). A primit instrucţiunea primară în oraşul Slatina, a urmat cursurile liceuluĭ Mateĭ Basarab din Bucuresci şi a terminat şcoala de drept din Paris.

Intors în ţară, a fost maĭ întâiŭ profesor de limba română la şcoala normală Carol I-iŭ de la 1871 Octombrie până la 1873 Noembrie. Apoĭ intră în magistratură şi este supleant şi judecător la Tribunalul Buzeŭ de la 1876 la 1877, preşedinte al Tribunalul Ialomiţa de la 1877 la 1878.

La această epocă, e numit director general al Vămilor, pe urmă trece secretar general al Ministeruluĭ de finance şi apoĭ director general al Regieĭ Monop. Statuluĭ (1878-1888).

Deputat al colegiuluĭ I-iŭ Olt de la 1888 până la 1895, e numit iarăşĭ director general al Regieĭ Monop. Statuluĭ la 1895 până la 1 Aprilie 1897.

De la 1 Aprilie 1897 este sub-director al creditului fonciar rural.

Protopopescu Pake (Emanoil).—Bărbat politic, fiul unuĭ preot de la Biserica Negustorĭ din Bucuresci, născut în Bucuresci la 1843, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 23 Aprilie 1893. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat la facultăţile din Geneva şi Paris. Intors în ţară, începe prin a fi grefier la Tribunalul de comerciŭ, apoĭ

demisionează şi se înscrie ca avocat în baroul Capitalei, când e numit şi profesor de drept administrativ la şcoala comercială din Bucuresci. La 1877 Protopopescu-Pake, intră în politică alături cu sinceriĭ liberali de sub conducerea luĭ G. Vernescu şi la 5 Maĭ 1876 este nnmit prefect al poliţieĭ Capitaleĭ. Peste câte-va luni demisionează şi se alege deputat.

La 1885 dimpreună cu G. Vernescu începe lupta contra partiduluĭ liberal pe care o duce până la 1888, făcênd parte din opoziţia-unită.

In urma venireĭ guvernuluĭ conservator la putere în 1888, Protopopescu-Pake se alege primar al Capitaleĭ şi administraţiunea sa se distinge printr'o deosebită activitate pentru înfrumuseţarea şi însănătosirea Oraşuluĭ. Intre altele i se datoreşte terminarea deschidereĭ bulevarduluĭ Academieĭ în spre Obor şi Cotroceni, iluminarea cu lumină electrică a acestuĭ bulevard şi a soseleĭ Kisselef, alinierea şi însănătoşirea multor părţi ale oraşuluĭ.

De la 1888 şi până la moartea sa, el a representat în Cameră colegiul al 2-a al oraşuluĭ şi era preşedintele unor însemnate instituţiuneĭ de ajutor. Prin îngrijirea sa, s'a edificat Azilul şi şcoala protopopuluĭ Tudor, al cărui executor testamentar a fost.

Protopopescu (Tudor). Preot, protopop, încetat din viaţă la 1883. Mare filantrop, a lăsat cea maĭ însemnată parte a avereĭ sale pentru opere de binefaceri precum: 3000 leĭ Societăţeĭ pentru învăţătura poporuluĭ român, 70,000 leĭ pentru şcoală profesională, 800,000 leĭ pentru un institut care poartă numele seŭ, 8,000 leĭ spre a se dota anual din venitul lor patru fete sĕrmane, 10,000 leĭ societăţeĭ preoţilor mireni, 100,000 leĭ azilului fondat de dânsul la biserica Udricani.

Pumnul (Aron). — Profesor, născut la 1818 în satul Căciulata, lîngă Făgăraşu (Transilvania), încetat din viaţa la 12 Ianuarie 1866. Fiŭ de ţăran, a urmat cursurile scoaleĭ din Odorheiŭ, apoĭ făcu gimnaziul din Blaşiŭ şi termină studiile sale la Cluj şi Viena. Intors în Blaşiŭ, fu numit la 1847 profesor de filosofie la liceul din acea localitate.

Isbucnind mişcarea revoluţionară din 1848, Aron Pumnul e silit să fugă în Bucovina unde fraţiĭ Hurmuzache 'l iaŭ sub protecţiunea lor, şi e numit la 1849 profesor de limba română la scoala din Cernăuţi. In decurs de 17 anĭ el desvoltă acolo Românilor veniţi din toate părţile, tesaurele limbeĭ şi literatureĭ noastre şi lăţeşte în inimi sentimentul iubireĭ patrieĭ mumă.

Principalele sale publicaţiuni manuscrise sunt:

Tractat de filosofie, prelucrat după Cant (1848), *Arta poesieĭ* (studiu critic), *Versificaţia română*, *Gramatica română* (1864), *Lepturariŭ românescu*, în 6 volume (1862-1865), *Extract de literatura română*, *Limba română*, *Ochire fugitivă asupra limbeĭ şi istorieĭ literatureĭ române*, *Fondul religionar român din Bucovina* (1865), *Retorica*, *Convorbiri limbistice*, *Privire fugitivă asupra istorieĭ Romanilor şi Românilor*, *«Foaea pentru minte, inimă şi literatură»*, *Gramatica complectă a limbeĭ române*, *Formele din afară ale cuvintelor limbeĭ române.*

Q

Quinet (Edgard). — Istoric şi om politic, bărbat de stat francez, născut la Bourg (Francia) în 17 Februarie 1803, încetat din viaţă la Versailles (Francia) în 27 Martie 1875.

N'avem să urmărim aicĭ toată activitatea politică şi literară a acestuĭ ilustru bărbat de stat şi serviciile imense ce a adus ţăreĭ sale.

Numele luĭ Quinet 'şĭ are locul de onoare în acest dicţionar prin faptul că el dimpreună cu Bataillard, Ubicini, Michelet, Victor Place, s'a făcut în străinătate, fie prin presă, fie prin lumea politică, cel maĭ aprig apărător şi susţinĕtor aĭ aspiraţiunelor Munteniei şi Moldoveĭ pentru dobândirea unireĭ.

Ca semn de recunoştenţă, Corpurile noas-

tre legiuitoare, aŭ acordat în 1866 luĭ Edgard Quinet, drepturile de cetăţean român.

Quintescu (Nicolae).— Doctor în filosofie; a fost maĭ întêiŭ profesor la facultatea de litere din Iaşĭ la 1869 şi apoĭ a fost transferat în Bucurescĭ la 1881 ca profesor de literatura latină şi istoria eĭ, la facultatea de litere.

A publicat: *De diminutivis linguæ Romaniæ, vulgo Valachicæ numinatæ* (1867 Berlin). *De la Bonn la Coblentz* (1881) *Omagiul artelor*, versurĭ (1882), *U ameninţat cu decapitarea* (1881) *Studii critice* (1887), *Chesliunea luĭ u mut* (1895). *O formaţiune adverbială introdusă «fuiorul popeĭ» în limba română* (1895). *Noul proect de lege al învĕţămîntuluĭ public.*

N. Quintescu este membru al Academieĭ române.

R

Racocea (Teodor).—Translator românesc în Lemberg la 1817, publică la această epocă acolo prospectul uneĭ foĭ române periodice care însă nu a apărut de cât la 1820: *Chrestoniaticul românesc».*

Amănunte biografice despre dânsul lipsesc.

Racovitză (Dimitrie. D).— Publicist, critic dramatic, născut la Buzeŭ la 18 Octombrie 1868, încetat din viaţă în Bucurescĭ, la 1892. A debutat în ziaristică la 1880 printr'o serie de articole publicate în *Binele public* şi adunate apoĭ în volum sub titlul «*Observări sociale şi morale*». La 1882 a trecut la ziarul *România liberă* unde sub pseudonimul *Sfinx* a scris critice teatrale săptĕmânale, apoĭ a publicat în *Revista Nouă* numeroase studiĭ asupra teatruluĭ din Bucurescĭ.

Racovitză (Matake).—Fost mare spătar peste oştirea din Muntenia până la 29 Martie 1823 când a încetat din viaţă. Amănunte beografice lipsesc.

Racovitză (Nicolae. D).—Om politic, magistrat, născut la 1820 în Bucurescĭ, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1896. A intrat în administraţie la 1838 ca scriitor la departamentul Dreptăţeĭ, a înaintat şef de masă la 1847 şi judecător la Trib. Ilfov în 1850. Apoĭ după ce a fost prefect de judeţ în 1856 şi director al Ministeruluĭ Instrucţiuneĭ publice în 1858, e numit membru la Înalta Curte în 1860 şi păstrează acest post până la 1864, când demisionează.

A fost Ministru al Cultelor în cabinetul N. Kretzulescu de la 10 Iulie 1862 până la 30 Decembrie acelaş an.

Racovitză (Nicolae. Gr).— Născut în Bucurescĭ la 1838, încetat din viaţă la Roma la 3 Martie 1894. A făcut toate studiile sale în Germania de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept şi a fost numit imediat secretar general al Ministeruluĭ Justiţieĭ, post pe care l'a ocupat de la 10 Noembrie 1861 până la 15 Martie 1863. N. Racovitză avea însă o deosebită aplecare pentru muzică şi arte, cărora le-a sacrificat politica, ocupându-se maĭ ales de propăşirea *Atheneuluĭ român* dimpreună cu C. Ecsarcu, Al. Odobescu, Wachmann, etc.

In cabinetul Ion Ghika de la 1870, a luat portofoliul Cultelor şi Instrucţiuneĭ Publice la 18 Decembrie şi l'a păstrat până la 11 Martie 1871. De atunci a trăit aproape retras din viaţa politică.

Radovici (Alexandru). — General de divizie, născut în Bucurescĭ la 10 Iunie 1832. Intrat în armată ca sergent la 1847, a fost înaintat sub-locotenent la 1849, colonel la 1864, şi general de brigadă la 1871. La 1891 a fost înaintat general de divizie în rezervă şi trecut în retragere. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ (1877-78), a comandat corpul al 2-a de armată.

Radovici (Nicolae).—Locotenent, născut lu 1840 Iunie 30, încetat din viaţă la 7 Noembrie 1877. A intrat în oştire ca soldat la 1861 şi a căpătat la 1869 gradul de sub-locotenent. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, face parte din regim. 10 Doro-

banți și moare ca locotenent pe câmpul de luptă în fața Rahoveĭ, la 7 Noembrie 1877.

Radu (Mihai). — General de brigadă în rezervă. Născut la 1840, mort la 1894, 8 Aprilie.

A intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet și a fost înaintat sub-locotenent la 1858, maior la 1867, ear în anul 1869 a demisionat din armată. Peste câți-va anĭ, a intrat în administrație și a fost numit mai întâiŭ prefect al județuluĭ Brăila 1876, post pe care l'a ocupat până în momentul isbucnireĭ rezbeluluĭ Independenței, când a fost chemat în Bucurescĭ și i s'a încredințat prefectura poliției Capitaleĭ în 1878.

La 1885, a fost Ministru al Lucrărilor publice de la 2 Februarie până la 17 Octombrie 1886, când trece la Interne în cabinetul de sub președința luĭ Ion Brătianu, până la 1 Martie 1888, când demisionează.

In 1884, i s'a dat gradul de general de brigadă în rezervă.

Rădulescu (Eliade Ion). — Poet și scriitor, cunoscut mai mult sub numele de *Ioan Eliade* de cât sub acel de *Rădulescu*, născut în Târgoviște la 1802, mort în Bucurescĭ la 1872.

A făcut studiile sale în școala Sf. Sava, sub conducerea luĭ Gheorghe Lazăr și a fost elevul săŭ cel mai meritos. Opera literară a luĭ Eliade Rădulescu este colosală. Scrierĭ didactice, poesiĭ, publicațiunĭ politice, filosofie, lucrărĭ teatrale, scrierĭ în limba franceză asupra istorieĭ naționale, toate aŭ fost concepute de puternica sa imaginațiune.

Acestuĭ autor se datoresc următoarele lucrărĭ: *Gramatica românească*, *Fabulele luĭ Țichindel*, *Istoria Universală și mitologia*, *Istoria Românilor*, *Regulele saŭ gramatica poezieĭ*, *Profeția luĭ Dante*, traduceri din *Lord Byron*, *Christianismul la începutul sĕŭ*, *Biblicele. Isachar*, *Christianismul și Catolicismul*, *Equilebrul între antitese*, *Instituțiile Românieĭ*, *Proprietariĭ și Sătenĭĭ*, *Paralelism între limba italiană și română*, *Meditațiĭ poetice din Lamartine*.

Eliade a lucrat mult pentru Teatrul național, traducênd pe *Amfitrion* de Molière, *Norma* din italienește și scriind numeroase articole în *Gazeta Teatruluĭ*. Sub auspiciile sale, s'a dat în Bucurescĭ la 1834, prima reprezintațiune teatrală, în limba română.

Incepând de la 1829, el a redactat: *Curierul de ambe sexe*, *Curierul românesc*, ear în limba franceză a scris: *Souvenirs et impressions d'un proscrit*, *Mémoires sur les événements de 1848*.

In poesie, Eliade a scris poesia epică *Sburătorul* și satira *Măceș*.

Ca om politic, a fost unul din căpeteniile revoluțiuneĭ din 1848 cu Golescu, Magheru, Tell, Scurtu, făcênd parte din Locotenența Domnească.

In fața Academieĭ, Statul a ridicat o statue în Bucurescĭ spre amintirea și neuitarea misiuneĭ istorice îndeplinită de Eliade Rădulescu.

Cu drept cuvânt însă, unele din scrierile sale sunt criticate, pentru că Eliade a căutat să pocească limba românească, italienizând'o și schimbând între altele consonanta *c* prin *q*. Exemplul săŭ din fericire, pe acest teren al gramaticeĭ, n'a fost urmat de ceĭ laltĭ scriitorĭ.

Rădulescu-Motru (Constantin). — Născut în comuna Butoeștĭ jud. Mehedințĭ în 1868 Februarie. A terminat facultatea de litere și de drept în anul 1889 în Bucurescĭ, a continuat studiile în filosofie la Paris, München și Leipzig, de unde în 1893 s'a reîntors cu titlul de doctor în filosofie. La 1895, (14 Martie) când s'a inaugurat fundațiunea universitară Carol I, a fost numit secretar al comitetuluĭ administrativ și bibliotecar al acesteĭ instituțiunĭ, post pe care îl ocupă și în prezent. Scrierile sale sunt: Zŭr Enwickelŭng von Kant's Theorie der Caŭsalität (Wŭndt's *Philos.* Stŭdien B. *IX*), diferite articole cu cuprins filosofic în *Convorbiri literare* și *Epoca literară* și alte reviste.

Rallet (Dimitrie). — Om politic, născut în Constantinopol, încetat din viață, în Botoșanĭ la 1858, Octombrie 25. A făcut studiile în străinătate și a intrat în magistratură ca prezident al Tribunaluluĭ din Botoșanĭ. La 1849 a fost director al Ministeruluĭ justițieĭ din Moldova, apoĭ mai târziŭ sub vodă Grigore Ghika, Ministru al Cultelor din Moldova.

A fost unul din membriĭ activi ai comitetuluĭ unionist din Iași.

Rămniceanu (Naum). — Preot, publi-

cist, născut la 1764 în Bucureşci, încetat din viaţă la 1839.

A făcut studiile la şcoalele greceşti din Capitală şi apoi s'a preoţit şi a dat lecţiuni pe la diferitele şcoale din oraş. Având o ură neîmpăcată contra Grecilor pe care'i învinovăţea de toate relele de cari suferea ţara, a scris contra lor numeroase satire în limba elenă.

A publicat: *Cronic al Românilor* (1764-1810). *Tânguirea ţăreĭ Valachieĭ asupra jafuluĭ şi derăpănăreĭ ce'i aŭ făcut străiniĭ tâlhari Greci* (1821), şi alte multe cărţi didactice.

Rasti (Mihail). — General de brigadă, născut la 10 Septembrie 1841. Intrat în şcoala militară ca elev la 1857, este înaintat sub-locotenent la 1859 şi ofiţer superior la 1872. Cu acest grad ia parte la rezbelul Independenţeĭ (1878-78) şi conduce recunoaşterea de la Rahova.

Înălţat colonel la 1887, ocupă postul de prefect al poliţieĭ Capitaleĭ în 1891 până la 1894, când e înaintat general de brigadă la 9 Iunie, şi numit inspector general al jandarmerieĭ rurale, la înfiinţarea eĭ.

In această calitate el organizează această instituţiune.

La 1896 este trecut comandant al divizieĭ a 8-a din Botoşani.

Raţ (Ioan). — Jurisconsult, născut la Turda în Transilvania, la 1828. A studiat la Blaj şi a terminat gimnaziul la Cluj. Intră în cariera preoţească şi făcu un an de teologie în seminarul din Pesta. Atunci (1848) izbucni revoluţia maghiară, şi tênărul Raţ intră ca tribun în prefectura luĭ Balint, a oasteĭ luĭ Iancu. Dupĕ sugrumarea revoluţieĭ, nu maĭ urmă cursul clerical, ci se duse la Viena, unde se înscrise la facultatea de drept, şi terminând'o la 1854, în anul următor s'a dus la Pesta, unde făcu doctoratul în legĭ, îndeplinind în acelaş timp la locotenenţa din Buda şi postul de translator pentru textul român al legilor. La 1860 a fost numit avocat la Alba-Iulia. In 1861 a fost ales vice-prefect în comitatul Turzii; nu peste mult însă, renunţă la postul acela. De aci datează activitatea sa politică. In acelaş an a mers de două orĭ la Viena, făcênd parte din deputaţiunile Românilor din Transilvania, prezentând Impĕratuluĭ memorii în causa naţională. La 1862 a început a practica maĭ mult timp profesiunea de avocat şi multă vreme a fost aproape singurul avocat român în toată Transilvania, care a susţinut drepturile Românilor în miĭ de procese. La 1863 a luptat ca deputat în dieta de la Sibiŭ, apoĭ la cea din Cluj, unde a susţinut cu multă energie votul minorităţiĭ, care pretindea autonomia Transilvanieĭ.

De aci încolo rolul sĕŭ politic se accentuează în conferinţele naţionale, ţinute de fruntaşiĭ Românilor de peste munţi, ocupând în maĭ multe rânduri fotoliul de vice-preşedinte şi în urmă acela de preşedinte. Sub preşedinţa luĭ s'a redactat şi s'a dus memorandul la Viena. Pus sub acuzare dimpreună cu intregul comitet, a fost osândit la Cluj la douĭ anĭ de închisoare de Stat, din care a şi făcut un an şi două luni în închisoarea din Seghedin, fiind graţiat dimpreună cu tovarăşiĭ sĕĭ. De atunci trăeşte la Sibiŭ, unde s'a mutat dupĕ vandalismul din Turda, şi este şeful partiduluĭ naţional.

Robescu (Constantin. F.)— Profesor, om politic, născut la 1839. A făcut studiile în ţară şi le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licenţiat în ştiinţele naturale.

Intors în ţară, a fost numit la liceul Mateĭ Basarab profesor de ştiinţele naturale şi a ţinut această catedră de la 1866 până la 1896, când a demisionat.

A fost cât-va timp director general al poştelor şi telegrafelor sub guvernul Ioan Brătianu la 1880. La 1895 a fost ales în consiliul comunal al Capitaleĭ şi numit primar al oraşuluĭ.

A făcut parte din Cameră ca deputat sub toate guvernele liberale de la 1875 până în prezent.

Rolla (Constantin).— Membru al Comitetuluĭ central al Unireĭ din Iaşi la 1857. In casa sa, s'a hotărît la o întrunire pregătitoare, alegerea luĭ Vodă Cuza de Domn al Moldoveĭ.

Amănunte beografice lipsesc.

Roman (Alexandru).— Născut la 1826 Noembrie, în comuna Rogoz din comitatul Bihoruluĭ, încetat din viaţă la Sebeş (Transilvania) la Septembrie 1897.

Studiile 'şi le-a făcut la Blaj şi Beiuş, iar teologia la Viena.

Intrând la 1868 în politică, a fost ales în şeapte rânduri deputat al cercului electoral Ceica din Bihor, până la 1888, când şi Românii din Ungaria propriu zisă, aŭ încetat de a mai lua parte la alegeri.

In timpul acesta, Al. Roman s'a distins şi ca publicist, înfiinţând şi redactând la Budapesta ziarul naţional de opoziţie *Federaţiunea*, care a încetat însă pe la anul 1870. Persecutat în urma atitudinei sale energice ca deputat şi ziarist, Alexandru Roman a trebuit să sufere o pedeapsă de un an închisoare la Vaţ, pedeapsă la care a fost condamnat de juriul din Pesta în urma ultimului proces de presă ce i s'a intentat.

După încetarea *Federaţiunei*, Al. Roman a primit postul de profesor de limba şi literatura română la universitatea din Pesta. Fiind ales membru ordinar al Academiei române, a desfăşurat şi în calitatea aceasta o vie activitate până la moartea sa.

Inainte cu trei luni, conferinţa din Cluj în chestia bisericei române unite, a distins pe Alexandru Roman, alegându-l preşedinte al Adunării.

Romanescu (Aristitza).—Artistă dramatică, născută în Craiova la 24 Decembrie 1854, fiica artistului C. Dimitriadi şi a tragedianei Polixenia Stavrescu.

Crescută în familia Teodorini, manifestă din copilărie multă aplecare pentru teatru şi se căsători încă tânără cu actorul Romanescu al cărui nume 'l poartă. La această epocă, începu să joace, şi mai ales se cânte pe scenele din grădinele publice, cu deosebire la otelul «*de Pestha*» în Bucureşci.

La 1874 debută la teatrul din Craiova, în piesa *După şase ani*. Apoi fu angajată în trupa de sub direcţiunea Millo-Dimitriadi şi jucă în *Lupta pentru credinţă* şi într'o revistă a lui P. Grădişteanu: *Cer cuvêntul*.

Talentul D-nei Romanescu nu s'a arătat însă în întregimea sa de cât de la 1880 înainte.

Angajată la Teatrul naţional din Bucureşci, principalele sale creaţiuni aŭ fost: *Vestala* din *Roma învinsă*, *Delfinul* din *Ludovic al VI*, *Albone* din *Nunţile veneţiane*, etc., etc.

Mai têrziŭ Ar. Romanescu pleacă la Paris, unde 'şi termină studiile sale sub direcţiunea lui Delaunay. Reîntoarsă în ţară, reintră la Teatrul naţional şi se distinge creând sute de roluri însemnate. Principalele sale succese aŭ fost în *Scânteea*, *Daniel Rochat*, *Fôntâna Blanduziei*, *Ovidiu*, *Onoarea*, *Marion de Lorme*, *Ruy-Blas*, *Bucuria casei*, într'un cuvênt în întregul repertoriu de frunte al sceneĭ noastre naţionale. Toate creaţiunele sale nici că se pot enumera.

D-na Aristiţa Romanescu a fost numită la 1894 profesoară de dicţiune pentru cursul de declamaţiune la Conservatorul din Bucureşci.

Romanescu (Ioan).—Profesor, născut în Craiova la 28 Ianuarie 1840. A făcut studiile în ţară şi la 1862 a fost numit pedagog repetitor în internatul Statului din Craiova. La 1864 fu trecut profesor de limba latină, română, istorie şi geografie la gimnaziul din Ploeşti, ocupând acest post până la 1891, când a eşit la pensiune.

La 1866, Romanescu a înfiinţat secţiunea de Prahova a Societăţei pentru învăţătura poporului român, în fruntea căreia a stat când ca preşedinte, când ca vice-preşedinte.

El a publicat: *Gramatica românească* cu toate părţile ei.

Romano (Mihail).—Căpitan, născut la 5 Decembrie 1842, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1861, el capătă gradul de sub-locotenent la 1864 şi acel de căpitan la 1874. La atacul de la Griviţa, la luarea reduteĭ, cade mort pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Romnicianu (Grigore).—Medic, născut în Bucureşci la 5 Decembrie 1845. A făcut studiile sale la şcoala de medicină din Bucureşci, apoi trimis de Stat la Paris, le-a complectat acolo, obţinênd titlul de doctor în medicină.

Fost mai întâiŭ medic al şcoaleĭ de oficeri, şef de lucrări anatomice la facultatea de medicină din Bucureşci, în 1875 a fost numit medic primar la spitalul de copiĭ, post pe care'l ocupă şi în prezent.

In 1890, Dr. Romnicianu a fost numit profesor la facultatea de medicină din Bucureşci.

In timpul rezbelului Independenţeĭ, el a făcut serviciul gratuit de medic la spitalele militare şi trupă.

Membru al societăţeĭ de chirurgie şi de medicină din Paris, membru al societăţeĭ Crucea roşie şi membru corespondent al Academieĭ române, doctorul Romniceanu a publicat: *Cholera epidemică*, *Acţiunea fisiologică şi terapeutică a tutunuluĭ*, *Anatomia descriptivă*, *Grefa dermo-epidermică*, *Lacul Sărat şi indicaţiile luĭ în boalele de copiĭ*, *Patologie chirurgicală* 2 vol., *Corpiĭ streinĭ*, *Dare de seamă asupra spitaluluĭ de copiĭ de la 1874-1878 şi de la 1893-1894*, *Lecţiunĭ de clinică asupra boalelor copiilor* 1 vol., *Tratamentul picioruluĭ strâmb*, *Sifilisul infantil*. El a colaborat la gazeta medico-chirurgicală *România medicală*.

Roques (Antonin).—Profesor, publicist francez, născut şi mort în Francia.

Venit în ţară pe la 1840, a fost anĭ îndelungaţi profesor pentru limba franceză la Sf. Sava şi în diferite alte institute.

A colaborat la maĭ multe ziare franceze de sub direcţiunea luĭ Marsillac şi a publicat unele scrierĭ chiar în limba română prin *Revista contimporană*.

Scrierĭ: *Leçons et modèles de littérature*. *La princesse Ema* dramă în versurĭ, *Un mari s'il vous plait* comedie, *Poésies diverses*, *Legendele şi doinele* poetuluĭ Alecsandri, traduse în limba franceză, *Constantin Brâncoveanu*, dramă, *Elena* dramă, *In braţele luĭ Morfeu* comedie, *Căsătoria luĭ Eduard*, comedie, etc., etc.

Roşca (Juliu).—Poet, publicist, născut la 10 Octombrie 1858 în Bucureşcĭ. A colaborat cât-va timp la ziarele *Dorobanţul* şi *Ghimpele*, *Doina* şi altele.

A debutat în literatură prin poema *România liberă* (1877); apoĭ a publicat: *Florĭ de primăvară*, *Zina florilor*, *Crivăţul* (1879), *Zimbirĭ şi Lacrime*, *Sacrificiu pentru sacrificiŭ* roman, *Fata de la Cozia* dramă în versurĭ (1882), *Lăpuşneanu* tragedie.

Rosenthal (Emanoil).—Mare întreprinzător de lucrărĭ publice, născut în Austria la 1828, de origină izraelită, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 1889.

A fost adus în ţară la vârsta de 4 anĭ, de un unchiŭ al sĕŭ care ţinea cu arendă proprietăţile Brâncovenilor.

Pe la 1848 a început întreprinderile sale, înfiinţând primele diligenţe între Braşov şi Giurgiu şi Bucureşcĭ-Brăila-Galaţĭ, carĭ aŭ circulat de la 1848 până la 1863.

Apoĭ a fost mare întreprinzător de lucrărĭ pentru căile ferate în ţară, şi a construit numeroase cazărmĭ, şcoala militară din Iaşĭ, palatul domnesc din aceiaşĭ localitate.

A fost membru în comisiunea pentru organizarea poştelor române, spre a înlocui pe cele streine (1863) şi în acelaş an a prezentat guvernuluĭ cel d'întâiŭ proiect pentru înfiinţarea monopoluluĭ tutunurilor.

A sĕvârşit numeroase binefacerĭ, luând în timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ din 1877—78, iniţiativa înfiinţăreĭ uneĭ secţiunĭ a *Crucieĭ Roşie* izraelită.

Rosetti (Constantin. A).—Ziarist, publicist, om de Stat, născut la Bucureşcĭ în anul 1816, mort în Bucureşcĭ la 19 Aprilie 1885. A făcut studiile sale în Bucureşcĭ la colegiul Sf. Sava, apoĭ intră în oştire la 1833 spre a demisiona peste treĭ anĭ, îmbrăţişând cariera literilor. A debutat prin niştе traducerĭ din Byron, Lamartine, Voltaire şi publică la 1840 un volum de poeziĭ *Ceasurĭ* de *mulţumire*, din carĭ unele aŭ rĕmas populare.

La 1842, fu numit poliţaĭ în oraşul Piteştĭ, pe urmă procuror al Tribunaluluĭ din Bucureşcĭ, demisionând la 1845, spre a se stabili în Paris. Reîntors în ţară la 1846 se căsătoreşte cu Maria Grant şi deschide o librărie în Capitală.

Membru în comitetul revoluţionar de la 1848, este arestat la Iunie şi liberat a doua zĭ de poporul răsculat. El devine atunci prefect de poliţie în Bucureşcĭ, apoĭ secretar al guvernuluĭ provizoriu şi director la Ministerul de Interne. In acest an, fundează ziarul «*Pruncul român*.

In luna Septembrie din acelaş an, fiind trimis în lagărul luĭ Fuad Effendi spre a protesta contra restabilireĭ regulamentuluĭ organic, e arestat dimpreună cu ceĭ laltĭ emisarĭ şi trimis la Orşova. De acolo a reuşit să-l scape soţia sa, îmbrăcându-se în haine de ţărancă.

Scriitorul francez Michelet a istorisit de a lungul această tragică epizodă din viaţa Marieĭ Rosetti.

Stabilit în Paris, C. A. Rosetti fundă în 1850 maĭ multe ziare politice şi literare precum *România viitoare*, *Republica română*. In acelaş an publică *Apelul către toate par-*

tidele, Apologia revoluțiunei române; Catechismul Săteanului, Scrisori către Principele Stirbey; aceste două în 1852.

Reîntors în țară e ales deputat în divanul ad-hoc, ia o parte însemnată la toate evenimentele cari aduc Unirea Principatelor, alegerea lui Cuza, și fundează ziarul *Românul*.

Deputat în mai multe legislațiuni, Ministru chiar timp de o lună, după Unire, trece în opoziție și începe o campanie crâncenă contra guvernului lui Vodă Cuză, din care cauză este arestat și dat judecății de două ori, suspendându-se și ziarul său *Românul*, pe care'l înlocuește prin *Libertate* și *Constiința națională*, cari și acestea sunt suspendate.

C. A. Rosetti e atunci unul din membrii principali care organizează detronarea principelui Cuza; în casele sale se face planul mișcărei și la miezul nopței spre 11 Februarie 1866, pe când în etajul de jos se tipărea proclamația viitorului guvern provizoriu, în etajul de sus se dansa spre a nu deștepta bănuelile poliției, deja încunoștiințate prin denunțări, despre ce are să se întâmple.

In primul guvern al Locotenenței domnești, C. A. Rosetti ia la 11 Februarie portofoliul Cultelor și'l păstrează în guvernul de contopire al partidelor, de la 11 Mai până la 15 Iulie 1866 sub prezidența lui Lascar Catargiu.

După căderea guvernului liberal de la 1868, el trece earăși în opoziție; după o ședere de câți-va ani la Paris, se întoarce în țară spre a organiza coaliția de la Mazar-Pașa care atrage după sine răsturnarea partidului conservator. Țara fiind în ajunul rezbelului de la 1877, C. A. Rosetti se arată cel mai înflăcărat partizan al intrărei României în acțiune. La 1878, sub prezidența lui I. C. Brătianu ia portofoliul Ministerului de Interne de la 26 Martie până la 17 Noembrie 1878, când trece Președinte al Camerei.

De la 9 Iunie 1881 până la 25 Ianuarie 1882 este iarăși Ministru de Interne.

Cu ocaziunea revizuirea Constituției, din cauza unor abuzuri comise de unii liberali și nepedepsite, C. A. Rosetti dete semnalul disidenței liberale, care trebuea și aducă mai târziu după moartea sa, coaliția și opoziția-unită, apoi formarea partidului liberal-conservator.

C. A. Rosetti a fost toată viața sa dimpreună cu I. C. Brătianu, conducătorul partidului liberal.

Rosetti (Dimitrie).—Publicist, ziarist, născut în București la 17 Aprilie 1850, fiul lui Radu Rosetti. A urmat în Paris cursurile liceului Louis-le-Grand, fără a le termina, și apoi doui ani la școala «*des sciences politiques et administratives*»

Intors în țară la 1876 după ce a ocupat cât va timp funcțiuni administrative, a intrat la redacția ziarului *Românul*. Sub pseudonimul *Max*, a mai colaborat la ziarele: *La Boîte aux lettres, l'Independance roumaine, Epoca, Timpul* și *Constituționalul*.

A scris pentru teatru: *Uite popa, nu e popa*, comedie, *Vicleimul, Șahăr-Mahăr, Zeflemelele, Nazat*, reviste umoristice, aceste două din urmă în colaborare cu I. Negruzzi, *Un leu și un zlot*, și *Moștenire de la răposata*, localizate după repertoriul lui Labiche, și toate jucate pe scenele teatrelor din București.

La 1888 a fost numit membru în comitetul Teatrelor, funcțiune onorifică pe care o ocupă până în prezent.

A tipărit un volum la *Cronice* (1886), *Trotoarul Bucureștiului* (1897), *Povețe către Sătean* (1880), *Dicționarul contimporanilor din România* (1898).

A reprezentat în Camera de la 1888-1890, colegiul al 3-a de Telcorman.

Rosetti (Ioan).—Locotenent, născut la 25 Aprilie 1845. Intrat în armată ca soldat la 1860, se liberează la 1863 apoi se reangajează ca sergent în 1865, este înălțat sub-locotenent la 1868. In timpul rezbelului Independenței (1877-78) fiind locotenent în Bat. 3-a de vânători, moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 12 Octombrie 1877.

Rosetti (Maria. C. A). — Născută în anul 1819 la Guernesey (Englitera), încetată din viață în București la 1893.

La 1847, s'a căsătorit cu marele bărbat de stat C. A. Rosetti pe care l'a urmat în exil la 1848, isbutind să'l scape dimpreună cu ceî lalți proscriși din mâinele Turcilor. Pentru isbutirea planului său, se deghizase în țărancă română. Reîntoarsă în țară la 1857, colaboră la diferite ziare, almanacuri și cu deosebire la *Românul*. In 1863-1864 publică *Mama* și *Copilul*, ziar săptămânal.

Câte-va din scrierile sale aŭ apărut în 1893 într'un volum tipărit prin îngrijirea fiului ei Vintilă Rosetti.

Rosetti (Mircea C. A).—Fiul cel mai mare al lui C. A. Rosetti, născut în Paris la 1850, încetat din viață în Bucuresci la 1882. In urma unui accident de trăsură întâmplat pe când era copil de patru ani, a rămas atins de o gravă boală de pept care l'a impedicat să joace un rol mai activ fie în politică, fie în literatură. Inzestrat însă cu un mare talent natural, a publicat numeroase scrieri între cari unele în limba franceză, altele în românește. Vom cita: *Spovedania unei murinde*, *Anul nou*, *O romăncă*, *Bălanul*, *Prietenul meŭ Ion*, *Zinca*, *Prima ciocnire*, *14 Iulie al mamei Bernard*, *Lacrămĭ de mumă*, *Cărmuiți și cărmuitorĭ*. *Ștăpânii noștri* pamflete politice, *Inamovibilitatea magistraturei*.

Democrat înaintat, a luat parte la mișcările sociale ale tinerimei scoalelor din Francia și Italia.

Rosetti (Radu. D).—Publicist, om politic, născut la Bucuresci în 1820, încetat din viață în Bucuresci la 13 Martie 1868.

A ocupat mai întâiŭ funcțiunea de membru la tribunalul Doljŭ în 1846, apoi a trecut prefect al județuluĭ Gorjiŭ (1847), director al prefecturei poliției Bucurescĭului (1849), prefect la Argeș și Brăila (1849-50), prefect al poliției Capitalei (1855), director general al temnițelor (1860-1862), membru la curtea criminală 1863. Apoi demisionează.

De la această epocă înainte, începe ca publicist satiric, să colaboreze la un număr însemnat de ziare ostile principeluĭ Cuza.

Sub pseudonimele «*Udar*» și «*Pauvre Diable*» publică proză și versurĭ în ziarele *Convențiunea*, *Cicala*, *Nikipercea*, *Sarsailă*, *Spiridușul*, *Țințarul*.

După detronarea principeluĭ Cuza și suirea pe tron a principeluĭ Carol I, este numit prefect al poliției Capitalei în primul guvern constituit la 11 Februarie 1866 sub prezidența luĭ Ion Ghika, și păstrează această funcțiune sub toate ministerele cari se sucedă, până la moartea sa.

Rosetti (Radu. D).—Poet, născut în Bucuresci la 1874 Decembrie în 18, fiul luĭ Dimitrie Rosetti (Max). A întrerupt studiile sale încă din frageda copilărie, și a început să publice versurĭ prin diferite ziare.

Mai târziu luând bacalaureatul, s'a înscris la facultatea de drept în 1897.

Scrierile sale sunt adunate în volum sub titlul *Venezzia*, *Epigrame*, *Din inimă*, *Sincere*, *Duioase*.

A mai adunat într'un volum principalele scrieri de dragoste ale poeților români sub titlul: *Cartea dragosteĭ*.

A tradus în versurĭ pentru teatru *Steaua* de Richepin, care a și fost jucată pe scena Teatruluĭ național din Bucuresci.

Rosetti (Scarlat).—Născut în Bucuresci la 1802, încetat din viață la 1872. A ocupat mai multe funcțiunĭ publice, între cari acea de primar al Bucurescĭului în două rênduri, după ce fusese și judecător pe la 1840.

Amănunte biografice lipsesc.

A făcut multe călătoriĭ în viața sa, mai ales prin Asia. A lăsat o parte însemnată a averei sale pentru *Ateneul român* din Bucuresci, dăruind acestei instituțiunĭ și o bibliotecă de peste 6000 volume.

Avea titlul de *comite*, care i se conferise de Curtea imperială a Austrieĭ.

Rosetti (Teodor).—Om politic, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale liceale în țară și cele universitare în Paris. După terminarea lor, a intrat în magistratură unde a ocupat funcțiunile cele mai înalte până la Curtea de casație, unde a ajuns membru. La 7 Ianuarie 1875 a intrat în cabinetul prezidat de L. Catargiu ca Ministru al Lucrărilor publice până la 31 Martie 1876. Reintrat în magistratură, este înaintat prezident al Curței de casație.

Evenimentele din 1888, în urma retragereĭ guvernuluĭ Ion Brătianu, 'l readuc iarăși în viața politică și M. S. Regele 'ĭ încredințează fomarțiunea guvernuluĭ.

Th. Rosetti prezidează cabinetul de la 23 Martie 1888 până la 29 Martie 1889, apoi ia portofoliul justițieĭ și face legea inamovibilității magistratureĭ; la 1890 demisionează.

La 1891 e numit guvernator al Băncei naționale, funcțiune pe care o părăsește în 1895 spre a lua direcțiunea Băncei agricole.

Th. Rosetti este unul din membriĭ întemeetorĭ aĭ societățeĭ literare *Junimea* și aĭ partiduluĭ *Constituțional*.

A colaborat la revista *Convorbiri literare*

unde a publicat în 1874 un interesant studiu *Despre direcțiunea progresului nostru.*

E cumnatul fostului domnitor Alexandru Cuza.

Rosetti (Vintilă C. A). Al doilea fiŭ al luĭ C. A. Rosetti, născut la Domet (Francia) în 1853. A făcut studiĭ de architectură în Paris, apoĭ întors în țară a luat parte ca soldat voluntar în batalionul de Vânătorĭ la rezbelul din 1877 contra Turcilor, când fu decorat cu *Virtutea militară* la atacul Griviței, medalie pe care o refuză, considerând'o nepotrivită cu principiile sale democratice.

A luat în 1885 direcțiunea politică și financiară a ziaruluĭ *Românul* pe care o păstrează până astă-zĭ. Consilier comunal al Capitaleĭ în 1888, apoĭ ajutor de primar, membru al Camereĭ de comerciu și al Comitetuluĭ teatrelor, Vintilă Rosetti a fost reales consilier comunal în 1895 și deputat al Capitaleĭ în 1896.

Membru al Ligeĭ culturale, președinte al secțiuneĭ Bucurescĭ, el este în politică, naționalist și democrat înaintat.

A publicat treĭ volume din scrierile luĭ C. A Rosetti (1885, 1886, 1887) o broșură asupra morțeĭ și înmormântăreĭ luĭ C. A. Rosetti (1885), două volume din scrierile luĭ Mircea Rosetti (1882) un volum din scrierile Marieĭ Rosetti (1893), *Amintiri istorice* (1888) și diverse cronice, nuvele, prin *Românul* sub pseudonimele Rovin, Stan. In 1881 a fost unul din fundatoriĭ revisteĭ socialiste *Dacia viitoare*, care apărea la Paris.

Rosetti-Bălănescu. (Nicolae).— Om politic, născut în Iași la 1829, încetat din viață la Paris în 1884.

A făcut toate studiile în Paris la liceul *Henri IV* și la facultatea de drept. Intors în țară, a fost judecător la Suceava până la 1856, apoĭ prefect la Galați de la 1858 la 1859 când a demisionat.

A fost Ministru de Externe în cabinetele N. Kretzulescu și M. Kogălniceanu de la 17 August până la 17 Octombrie 1865.

Rosetti-Solescu. (Gheorghe). — Diplomat, născut în Iași la 30 Noembrie 1852. A făcut studiile juridice în Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A intrat în diplomație la 1880 ca atașat supranumerar în administrația centrală a Ministeruluĭ de Externe, după ce fusese supleant, procuror și judecător de ședință la Trib: Iași de la 1876 până la 1878.

La 17 Maĭ 1880 a fost înaintat secretar de cl. II la legațiunea noastră din Petersburg; înaintat cl. I-a la 1881 este transferat la Paris, apoĭ Viena, și la 1885 se reîntoarce la Petersburg, de unde trece la Viena în 1886.

Consilier de legație în 1888, e numit Ministru plenipotențiar la Belgrad în 1889 și la 1895 este transferat cu acelaș titlu la Petersburg unde se găsește și acum.

Rosnovanu (Gheorghe). — Colonel, născut la 1 Martie 1832. A făcut studiile sale în Rusia și a servit în armata rusă până la 1857 când a fost primit în oștirea română cu gradul de sub-locotenent. La 1858 era maior, la 1859 colonel. Apoĭ de la această epocă până la 1872, colonelul Râsnovanu a fost în diferite rânduri în neactivitate până la 1872 când a părăsit oștirea.

Isbucnind rezbelul Indepedenței (1877-78) este rechemat sub drapel ca șef al cavalerieĭ divizionare, și se distinge la Nicopole, Opanez și înaintea Plevneĭ.

Colonelul Răznovanu a reprezentat în maĭ multe rânduri pe alegătoriĭ județuluĭ Neamțu în Camera sub guvernul conservator și a fost în 1872, prefect în acest județ.

Rosnovanu-Roset (Iordache). — Amănunte beografice lipsesc. A fost mare vistier al Moldoveĭ la 1819, consilier de stat rus, prezident al divanuluĭ Moldoveĭ. A încetat din viață la 1836.

Roth (Mauriciu).— Medic, de origină izraelită, născut în Bucurescĭ la 1844. A făcut studiile sale liceale în țară și apoĭ a plecat la Viena de unde s'a întors la 1870 cu titlul de doctor în medicină. Stabilindu-se în Bucurescĭ a fost medic șef al Spitaluluĭ izraelit până la 1879, medic diriginte al Caseĭ de sănătate din strada Teilor până la 1886, medic al societățeĭ de asigurare *Dacia.*

Naturalizat la 1879, D-rul Roth a fost numit la 1882, medic comunal al orașuluĭ Bucurescĭ, post pe care'l ocupă și astă-zĭ.

Scrierile sale sunt: *Causele mortalității populațiuneĭ române* (1880). *Verificările de de-*

cese (1889). *Câte-va experinţe cu Amylnitrit*, etc, etc.

Rukman (baron, **de**).—Diplomat rus, de origină germană, venit în Bucureşci la 1834 în calitate de consul al imperiuluĭ rusesc.

Om cu mare trecere pe lângă Vodă A. Ghika, cu mare înrîuirire asupra afacerilor publice, şi adesea adevĕratul arbitru al situaţiuneĭ.

Opoziţia din Adunare criticând la 1837 unele acte ale ocârmuireĭ şi amestecul consulului rusesc în afacerile Statuluĭ, baronul Rukman impuse Domnitoruluĭ să trimită Adunăreĭ o mustrare.

Apoĭ maĭ ceru să se introducă în regulament un articol adiţional care dispunea ca pe viitor orĭ-ce modificare ar voi Adunarea să introducă în *Regulamentul organic*, să nu se poată face de cât cu autorizarea specială a sublimeĭ Porţĭ şi consimţimîntul Rusieĭ.

La aceasta se împotrivi I. Câmpineanu, dimpreună cu opoziţia. Rukman aflând refuzul Adunăreĭ, trimise Domnuluĭ o adresă în regulă de protestare, dar nereuşind, plecă la Constantinopole şi smulse de la Sultan un firman, impunând Adunăreĭ articolul adiţional.

Apoĭ Rukman ameninţă în scris cu o pedeapsă disciplinară pe deputaţiĭ din opoziţie. Ameninţările se traduseră în fapt prin ecsilarea luĭ I. Câmpineanu, destituirea prefectuluĭ poliţieĭ I. Filipescu şi alte persecuţiunĭ, între carĭ destituirea profesoruluĭ de limba franceză de la Sfântu Sava, Vaillant, sub acuzare că dă tinerimeĭ o cultură franceză, împotriva intereselor Rusieĭ.

La 1839, în urma unuĭ scandal de familie şi căsătorieĭ sale cu o româncă — soţia luĭ Glogoveanu,— Rukman fu rechemat în Rusia, de unde nu s'a maĭ întors în ţară şi unde a murit.

Ruset (**Iancu**). — Amănunte biografice lipsesc.

Se ştie însă că a făcut studiile în Lipsca la 1827. Intors în ţară, a fost ales în Adunare, unde dimpreună cu I. Câmpineanu, Em. Baleanu şi Gr. Cantacuzino, aŭ format eĭ patru, la 1834, primul grup liberal-naţional, avênd drept ţintă, reforma regulamentuluĭ organic.

Ruso (**Alexandru**). — Poet, născut în Moldova, încetat din viaţă la 1859. A făcut studiile în Elveţia, unde începu să producă câte-va poesiĭ.

Reîntors în ţară la 1840, a fost numit judecător la Tribunalul Piatra. Atuncĭ publică maĭ multe poesiĭ în limba franceză.

Amestecat în mişcarea revoluţionară de la 1848, pleacă în Transilvania, unde este închis. Pus în libertate se întoarce în ţară şi îmbrăţişează cariera de avocat.

A publicat în *România literară* (1855): *Criticĭ asupra limbeĭ române.*

Rusu (**Ioan Şirianul**).—Publicist, născut în Şiria (Ungaria) la 1864. A făcut studiile la Arad. Apoĭ a venit în Bucureşci şi a fost profesor şi redactor la *Românul* până la 1891. După acea, reîntors în Sibiŭ, a înfiinţat acolo *Foaia Poporuluĭ.*

Osândit de treĭ orĭ pentru delicte de presă, a stat în temniţele de la Sibiu, Cluj, Segedin, de la 1893 până la 1894.

Scrierĭ: *Moara din vale.*

S

Şaabner-Tuduri (**Alexandru**).— Doctor în medicină, profesor, născut în Bârlad la 1859.

A făcut studiile sale primare în Bârlad, cele secundare în Institutul academic din Iaşi, ear cele universitare la facultatea din Bucureşci, obţinênd titlul de doctor în medicină şi chirurgie.

A fost profesor de stiinţele naturale la şcoala comercială din Capitală precum şi la diferite institute particulare.

A fost medic secundar al spitalelor Eforieĭ şi medicul consultaţiunilor gratuite a dispensaruluĭ pendinte de Eforia spitalelor precum şi medicul direcţiuneĭ generale a

Poștelor și Telegrafuluĭ. Este directorul caseĭ de sănătate din Capitală.

A colaborat la confecționarea hărțeĭ geologice a Românieĭ, făcând parte 7 anĭ din biuroul geologic.

A scris: *Apele minerale din districtul Dâmbovița* (1885), *Atlas Zoologic*, coprinzênd 263 figurĭ colorate cu text explicativ (1889), *Studiu asupra apelor minerale din districtul Neamțu* (1890), *Isvorul cu apă alcalină thermală de la Siriu* (județul Buzĕu) (1890).

Safir. — Pseudonim literar al poetuluĭ *Nicolae Demetrescu*, născut în Craiova la 1847, încetat din viață la 1883, Septembrie.

A colaborat la revista *Oltul* (1873-1875) și la *Revista literară*.

A publicat *Cavalul*, poeziĭ.

Șaguna (Andreĭ). — Mitropolit din Transilvania și Ungaria, născut la 1 Ianuarie 1809 la Miscolț (Ungaria), încetat din viață la 16 Iunie 1873. A făcut studiile sale juridice în Pesta și apoĭ a studiat teologia la Verșeț.

La 1848 el este confirmat episcop al eparhieĭ bisericeĭ ortodoxe din Ardeal și începe a lucra pentru a pregăti terenul de luptă spre a putea proclama despărțirea bisericeĭ Române de Sêrbĭ. Pentru acest sfârșit întemeiază școlĭ, seminariu, înființează o tipografie, fundează la 1853 în Sibiŭ «*Telegraful român*» și isbutește la 24 Decembrie 1864 să se restabilească vechea mitropolie a Ardealuluĭ în capul căreia este pus.

Mitropolitul Șaguna a apărat adesea în dieta Ungarieĭ la 1867, legalitatea Mitropolieĭ române ortodoxe, iar în 1868 făcu să se voteze de congresul bisericesc național, *statutul organic* al bisericeĭ românești.

El a publicat: *Elementele dreptuluĭ canonic* (1854), *Istoria bisericească* 2. v. (1860), *Compendiu de drept canonic* (1868), *Enhiridion* (1871), *Manual de studiu pastoral* (1872), etc, etc.

Șăineanu (Lazăr). — Profesor, de origină izraelită, născut în Ploești la 23 Aprilie 1859. Frequentă maĭ întâiŭ gimnaziul local Sf. Apostolĭ Petru și Pavel, apoĭ continuă cursurile liceuluĭ Mateĭ Basarab din Bucuresci. Dupĕ absolvirea claselor liceale, se înscrise la facultatea noastră de litere, unde timp de 5 anĭ (1881—1886), se consacră studiilor înalte. Încă pe băncile universitare Șăineanu se făcu cunoscut prin douĕ lucrărĭ remarcabile: *Elemente turcesc în limba română* și *Ielele*, una consacrată limbeĭ române și cea-l-altă credințelor poporuluĭ român, lucrărĭ carĭ atraseră asupra-ĭ atențiunea oamenilor specialĭ. Aceste studiĭ pe terenul filologieĭ române, fură încoronate prin opera *Semasiologia limbeĭ române*, care, presentată în Martie 1887 ca tezĕ de licență în litere, fu onorată de Universitatea noastră cu un premiŭ de 5000 leĭ. În anĭ 1887 și 1888 L. Șăineanu merse în Francia și Germania, unde obținu doctoratul. Intors în țară, d-sa fu însărcinat a suplini pe d. Hasdeŭ, maestrul juneluĭ filolog, în catedra-ĭ de la facultatea de litere, unde profesă douĭ anĭ de zile și publică un volum de prelegerĭ ținute la Universitate. În 1893—94 d-sa fu din noŭ însărcinat a suplini pe d. Hasdeŭ la aceiași facultate.

L. Șăineanu a scris și publicat până astă-zĭ: *Elemente turcesc în limba română* (1885). *Ielele*, studiŭ de mitologie comparativă (1886), *Glosar* de cuvintele vechĭ și streine din operele luĭ Miron Costin (1887), *Incarcare asupra Semasiologieĭ limbeĭ române*, (1887), *Les Jours d'emprunt ou les Jours de la Vieille* (Zilele Babeĭ), tezĕ de doctorat în litere (1889), *Linguistica contimporană saŭ școala neo-gramaticală* (1889), *Autorĭ românĭ moderni* (1891); ed. II, (1892), *Raporturile între gramatica* și *logica* c'o privire sintetică asupra părților cuvîntuluĭ (1891), *Ioan Eliad Rădulescu ca gramatic și filolog*, (1892), *Istoria filologieĭ române*, (1895), *Studiĭ folklorice* (1896), *Dicționar universal al limbeĭ române*, (1896).

Saligny (Anghel).—Inginer, născut în Focșanĭ la 1854. A terminat acolo liceul și apoĭ a plecat în Germania, unde a făcut studiĭ speciale de inginerie.

Intors în țară, guvernul 'l trimite maĭ întâiŭ la Praga spre a supraveghea construirea mașinelor și vagoanelor comandate acolo. Apoĭ la 1876 este numit inginer de control la construirea linieĭ ferate Predeal-Ploești.

La 1881 este sub-director al linieĭ Adjud-Têrgul-Ocna, apoĭ director al linieĭ Bêrlad-Vasluĭ.

Dupĕ terminarea acestor lucrărĭ, este numit în 1883 șef al serviciuluĭ construi-

rei docurilor Galaţi-Brăila, pentru linia ferată Feteşti-Cernavodă şi podul peste Dunăre, care s'a terminat în 1895.

La această epocă a fost numit director general al căilor ferate.

A publicat: *Memoriu asupra proectului podului peste Dunăre* (1888), *Cercetări asupra păcurilor din România.*

Samurcaş (Constantin). — Fost caimacam al Olteniei de la 1821 la 1822 când a demisionat. Incetat din viaţă în Craiova la 1822. Amănunte biografice lipsesc.

Sarandi (Frosa). — Artistă dramatică, născut în Bucureşci la 1840. A debutat încă de tênăra pe scena teatrului din Bucureşci şi a jucat cu un succes strălucit toate rolurile femeeşti comice. Angajată mai întâiu ca subretă, a făcut parte dintre societarele Teatrului naţional de la 1877 şi până la 1897. S'a distins cu deosebire în cele *Două orfeline*, rolul bătrânei Frochard; apoi nu e comedie din reportoriul lui Alecsandri precum şi din toate cele-l-alte comedii mai cu vază în care Frosa Sarandi să nu fi strălucit în roluri prin verva şi talentul admirabil ce a desfăşurat.

In *Cocoana Chiriţă*, *Lipitorile satelor*, *Manevrele de Toamnă*, *Moştenire de la răposata*, *Un leu şi un zlot*, *Femeele noastre*, etc, această artistă înveselea publicul prin talentul ei fără seamăn. La 1897, în urma boalei de care suferea de cât-va timp, Frosa Sarandi a fost trecută între pensionarele societăţei dramatice.

Sbiera (Ioan. G.)—Profesor, născut la 1836 în satul Horodnicul de jos (Bucovina). A făcut studiile în Rădăuţi, Cernăuţi şi Viena. La 1862 a fost numit profesor de limba română la liceul din Cernăuţi şi a funcţionat în această calitate până la 1870. Membru al Academiei române (1867), profesor de limba şi literatura română la Universitatea din Cernăuţi (1875), Ioan Sbiera a publicat: *Conceptul naţiunei şi însemnătatea graiului naţional* (1880), *Puterea graiului naţional* (1884), *Grigore Urechie* (1884), *Poveşti poporale româneşti* (1888), *Colinde, Cântece de stea, Urări de nunţi* (1888), etc, etc.

Schachmann (Max).—Doctor în medicină, născut în Bucureşci la 1 Ianuarie 1859. A urmat cursurile gimnasiului Lazăr, liceului Sf. Sava şi apoi a făcut studiile sale medicale la Paris. Primit intern al spitalelor civile din Paris la 1883, s'a întors în ţară la 1887 şi a fost numit medic primar al spitalului Caritas în 1891.

A publicat următoarele lucrări: *Epidémie du muguet bénin chez le vieillard* (1881), *Portes d'entrée et voies de propagation des bacciles de la tuberculose* (1885), *Sur la cirrhose pigmentaire daus le diabète sucré* (1886), *Intoxications par l'oxyde de carbone* (1886), *Contribution au traitement de la pelade* (1887), *Sur un cas d'epistaxis incoercible*, (1888), lucrări apărute în diferite reviste medicale franceze.

Scheleti (Gheorghe). — Compozitor muzical, născut în Iaşi la 1837, încetat din viaţă în Bucureşci la 1887. A început prin a intra la 1885 în şcoala de cadeţi de unde eşi cu gradul de sub-locotenent peste puţin timp şi înaintă până la gradul de maior, când demisionă din oştire.

Avea încă de mic copil o mare aplecare pentru muzică şi era la vêrsta de 14 ani, unul din ceî mai buni pianişti din Iaşi; de acea, o dată eşit din armată, 'şi sacrifică tot timpul şi activitatea pentru muzică.

Profesor de piano la Conservatorul din Iaşi, compozitor de mare talent, G. Scheleti a lăsat un numĕr însemnat de producţiuni muzicale, dintre carî vom cita: *Aurora Borealĕ*, *Gangurul*, *Suspinul Carpaţilor*, *Valurile*, *Iluziuni perdute*, *Ingerul păzitor*, *Un cântec drag*, *Dorul*, *Ce te legeni codrule?*

Scheleti (Nicolae).—Colonel, publicist, născut la 1836, încetat din viaţă la 20 Iunie 1872. După ce a făcut studiile la şcoala militară din Potsdam (Germania), s'a angajat în oştire ca soldat şi a înaintat până la gradul de colonel în 1869.

Pe terenul literar, a colaborat mult timp la revista *Convorbiri literare*, şi a publicat: Partea 1-a din opera lui Goethe: *Faust*, în colaborare cu V. Pogor, apoi *Suferinţele lui Werther* şi traduceri însemnate din poesiile lui Heine, Schiller, Goethe.

Schneider (Charles).—Născut la 1826 la Saint Gall (Elveţia), încetat din viaţă în aceaşi localitate la 1897.

Controlor poştal în Elveţia, a venit în Bucureşci la 1869, făcĕnd parte din misiu-

nea elveţiană trimisă aci după cererea guvernului român, spre a organiza serviciul poştal, luat din mâinele administraţiunei streine.

A rĕmas în Bucuresci două ani, desfăşurând o mare activitate în îndeplinirea misiunei sale.

Reîntors în ţara sa la 1871, direcţiunea poştelor din România, ca semn de gratitudine, i'a ecsprimat acolo felicitările sale, când a împlinit *50 de ani* de serviciŭ.

Un fiŭ al sĕŭ, Jules Schneider, s'a mutat în Bucuresci la 1880 şi a stabilit aci una din cele mai importante case comerciale pe strada Sf. Vinere No. 12, pentru lucrări technice, instalări de electricitate, apă, etc. El s'a căsătorit chiar în ţară.

Scriban (Neofit).—Arhereŭ, născut la Burdujeni (Botoşani) la 1808) încetat din viaţă la 1885.

Prima învĕţătură a luat'o în şcoala de la Burdujeni, apoi la vêrsta de 19 ani a intrat în mănăstirea Govora ca frate. In 1833 merge la Iaşi şi intră la biserica Trei Erarhi ca preot servitor, urmând în acelaş timp cursurile Academiei Mihăileană. La 1830 este numit predicator al Mitropoliei.

Apoi vine în Bucuresci şi urmează cursurile de la Sf. Sava până în 1839. La 1840 este închis la mănăstirea Neamţuluĭ de către mitropolitul Veniamin, pentru că s'a găsit la dênsul operile luĭ Voltaire. Ridicându-i-se pedeapsa la 1842, el fondează şcoala naţională din Fălticeni şi la 1843 deschide o şcoală în mănăstirea Neamţuluĭ pentru călugării tineri.

La 1846 fiind arhimandrit, este chemat la Iaşi şi numit director al şcoalei Trei Erarchi şi superior al bisericei Sf. Vasile, unde profesează până la 1862. In acelaş timp este profesor şi la seminarul Veniamin.

La 1861 se pune în capul a 40,000 locuitori şi reclamă împroprietărirea sătenilor.

In aceşti ani el lucrează cu cei mai de frunte bărbaţi ai Moldovei pentru unirea Principatelor.

El este reprezentantul direct al cleruluĭ în Divanul ad-hoc şi lucrează pentru constituirea unirei Principatelor.

La 1862 este locoţiitor de episcop al Argeşuluĭ. De la 1872 până la 1885 a trăit retras.

Scrieri: *Catechism saŭ învĕţătură de căpetenie ale bisericeĭ rĕsăritene* (1838), *Urziri istorice* (1851), *Duplul paralel* (1851), *Unirea şi neunirea Principatelor* (1856), *Scurtă istorisire despre mitropolia Moldoveĭ* (1857), *Necesitatea cleruluĭ în societate* (1859), *Clerul român în faţa articoluluĭ 46 din Constituţiune* (1860), *Răspuns guvernuluĭ şi sinoduluĭ românesc din 1865*, *Apologia faţă cu clevetitoriĭ sĕĭ din Iaşi* (1867), *Cuvintele bisericeşti* (1867), *Incercări poetice*, *discursuri politice* (1870), *Călătoria mea la Ierusalim* (1875), *Testamentul vechiŭ* (1876).

Scrob (Carol).—Căpitan de infanterie, poet, născut la 21 Iulie 1856. Intrat în şcoala militară ca elev, a dobândit la 1877 gradul de sub-locotenent. Reputaţiunea sa şi-a făcut'o ca poet prin numeroase poesii şi romanţe devenite populare, între cari vom cita: *Valurile Dunărei*, *Dor de rĕsbunare*, *Ştiĭ tu*, etc, mai toate puse în muzică. Poesiile sale aŭ apărut într'un volum.

Scurtescu (V. Nicolae). — Publicist, fiŭ de ţĕran, născut la 1844 în satul Valea Lungă (Dâmboviţa), încetat din viaţă la 31 Martie 1879 în spitalul Colentina.

După ce termină studiile sale în Bucuresci, fu numit profesor la o şcoală primară şi începu să colaboreze la mai multe ziare sub pseudonimul *Vintilă Stroie*, publicând poesii populare şi articole despre teatru şi literatura dramatică în *Columna luĭ Traian* (1872—73) şi în *Viitorul* (1873). El a mai colaborat la ziarele: *Ghimpele*, *Telegraful*, *România liberă*.

Scrierile sale sunt: *Manual de Istoria Românilor*, *Catechismul român şi creştin*, *Rhea Silvia* şi *Despot-Vodă* teatru, (1873-75), *Ştefan Rareş* dramă publicată la 1883, *Poesiĭ* şi *teatru* 2 vol. (1877).

Şendrea (Ştefan. C.) Om politic, profesor, născut în Iaşi la 1842. Profesor de drept civil la facultatea de drept din Iaşi, de la Octombrie 1867 până în prezent, a fost agent diplomatic al ţĕreĭ la Paris în 1876.

La 1896 a intrat ca Ministru al Justiţie în cabinetul de sub preşidenţia luĭ P. Aurelian de la 21 Noembrie până la 31 Martie 1897.

Serbănescu (Dimitrie).—Locotenent, născut la 20 Iulie 1849, mort la 12 Ia-

nuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1866, se liberează în 1872, apoĭ se reangajează ca sergent şi e înălţat sub-locotenent la 1874. In timpul rezbelului Independenţeĭ, el face parte din Reg. 8 de linie, e rănit de moarte în ziua de 12 Ianuarie 1878 la atacul asupra podurilor de pe digul şoseleĭ Novoselo, şi moare în timpul nopţeĭ.

Serrurie (Grigore).— Om politic, încetat din viaţă în Bucurescĭ la Ianuarie 1892.

A fost unul din membriĭ ceĭ maĭ devotaţĭ aĭ partidului liberal şi a fost amestecat în toate mişcările revoluţionare de la 1848, 1866, 1871.

A făcut parte ca deputat din toate Camerile liberale până la 1888, şi a fost adesea membru în consiliul comunal al Bucurescĭului.

A publicat: *Colecţiunĭ de poesiĭ scrise în exil* (1858), *România şi Mihaĭ Viteazul* (1875).

Sĕulescu (Gheorghe).—Profesor, născut în Iaşi la 1799; data încetăreĭ din viaţă necunoscută.

A făcut studiile sale în seminarul de la Socola în Iaşi de la 1812 până la 1819. Apoĭ a fost în şcoala de la Chio şi în Universitatea din Viena.

Intors în ţară, a fost numit la 1830 profesor de filosofie şi limbele moderne la şcoala Treĭ Erarchĭ din Iaşi, iar la 1837 inspector al şcoalelor din Moldova. La 1852 a demisionat din profesorat.

G. Sĕulescu a publicat: *Intâiele cunoştinţe şi ideĭ pentru tinerimea şcoalelor începătoare* (1833), *Geografia, gramatica, aritmetica, Fabule în versurĭ* (1835), *Despre Tamblach, note originale* (1845). El a colaborat la *Foaia pentru minte* (1839) şi *Alăuta românească* (1837).

Severeanu (Constantin. D.)—Doctor în medicină de la facultatea din Paris, profesor la facultatea de medicină, medic primar al Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ, medic de corp de armată (colonel) în rezervă, s'a născut la Turnu-Severin (Mehedinţĭ) în 1845. Elev al şcoalelor din această localitate, a intrat la 1856 în şcoala secundară de medicină, înfiinţată de generalul Davila şi a urmat cursurile până în 1862, când în urma unuĭ concurs, a fost trimis de guvern la facultatea de medicină din Paris, unde a urmat cu deosebire cursurile chirurgilor Velpeau, Nelaton, Maisonneuve, Malgaigne, etc.

Reîntors în ţară la 1864, el este numit în 1869, medic primar al spitaluluĭ Colţea, apoĭ în 1879 profesor de anatomie topografică şi medicină operatoare la facultatea de medicină din Bucurescĭ, şi în 1886 e trecut profesor de clinică chirurgicală la aceaşĭ facultate.

Ales deputat în 1888, a făcut parte în acelaş an din consiliul comunal al Capitaleĭ, şi a fost delegat la congresele medicale din Berlin (1886), Paris (1887), Viena şi Roma.

El a scris un tratat de *Medicină populară* şi a colaborat la maĭ multe reviste medicale, conducênd gazeta medico-chirurgicală, în timp de zece anĭ.

Sevescu (Panait). — Născut în Bucurescĭ la 1832. La 1 Aprilie 1851 a începeput cariera sa la Ministerul de Finance, unde a fost copist, şef de biuroŭ, şef de secsie aproape 9 anĭ.

La 25 Februarie 1860, a fost numit prefect în judeţul Teleorman şi de aci a trecut director general al poştelor, când poştele unindu-se cu telegraful, el fu numit în 1864 revizor general al Ministeruluĭ de Interne. De aci el a fost numit supleant şi în urmă membru la Curtea civilă. La 1865 a trecut secretar general la Consiliul de Stat.

Desfiinţându-se Consiliul de Stat, P. Sevescu a fost numit prefect al districtuluĭ Argeş şi la 1868 a trecut şef de divizie la Ministerul de Interne.

La 1870 a fost numit procuror la Curtea de compturĭ până la 1891, când ceru regularea sa la pensie.

Astă-zĭ se găseşte la administraţia Regieĭ Monop. Statuluĭ, ocupând postul onorific de preşedinte al consiliuluĭ de administraţie.

Sihleanu (Alexandru) —Poet, născut în Bucurescĭ la 1834, încetat din viaţă la 14 Martie 1857. A făcut studiile sale în ţară şi la Paris, dar a murit foarte tênăr fără să ne poată da toată măsura adevăratuluĭ sĕŭ talent.

A publicat: *Armoniĭ intime* (1857). La

1871 s'a tipărit a doua ediție, prin îngrijirea familiei sale.

Sihleanu (Ștefan).— Profesor, născut în București la 1 Februarie 1857, doctor în drept și științele naturale de la Universitatea din Neapoli (Italia) la 1876.

A ținut cursuri libere de zoologie la Universitatea din București și la 1888 a obținut prin concurs catedra de zoologie medicală la aceași Universitate, facultatea de științe.

Fost director la Ministerul de Finance de la 1881 până la 1888, e numit la 1895 secretar general al Ministeruluĭ Cultelor și Instrucțiuneĭ publice, post pe care'l ocupă până în prezent.

A publicat: *Curs de zoologie generală* (1881-1888), *Studiu asupra pescilor electrici*, în limba italiană (1876), *18 anĭ de istorie financiară de la 1870 la 1887* (1889).

Șincaĭ (de **Sinca, Gheorghe**).— Născut în Siamoiudu (Transilvania) la 28 Februarie 1754, încetat din viață la 2 Noembrie 1816. La 1766 învață primele elemente ale limbeĭ latine, la 1768 trece la Cluj unde învață gramatica și poetica. Terminând retorica, e primit la 1773 în mănăstirea de la Blaj și e însărcinat cu predarea retoriceĭ și poeticeĭ în școalele române de acolo.

La 1774, merge la Roma, unde stă cinci anĭ studiând filosofia, teologia, și la 1779 capătă titlul de doctor. Atunci intră un an în seminarul *S-ta Barbara* și publică: *Elementa linguæ Daco-Romanæ*.

Se întoarce la Blaj prin 1782. Douĭ-sprezece anĭ este director al școalelor naționale din Ardeal și el înființează aproape 300 de scolĭ.

La 1794 este arestat sub inculparea că ar rĕsvrăti pacea publică. Pus în libertate și văzându-se părăsit de toți, se așează la o moșie a comiteluĭ Vass din Ardeal, și stă acolo șease anĭ, dând crescere copiilor acestuĭ nobil proprietar.

La 1806 se întoarce în Oradea Mare și apoĭ se ocupă cu cercetărĭ istorice în Pesta și Viena. La 1809 se retrage în Siunea, sat din Ungaria.

La 1812 vine în Alba Julia spre a supune censureĭ opera sa *Cronica Românilor*, rezultatul uneĭ muncĭ de 30 anĭ, dar censura o respinge sub cuvânt că opera e bună de foc, și autorul eĭ demn de furcĭ.

De aci înainte, nu se maĭ știe nimic despre urma luĭ Șincaĭ. Tocmaĭ la 1866, se descoperă că el a murit în 1816 la fostiĭ sĕĭ elevĭ, fiĭ comiteluĭ Vass.

Sion (Gheorghe).—Poet, născut la 1821 în Hărșova (Moldova), încetat din viață în Bucureșcĭ la Octombrie 1892. A făcut studiile sale în țară și la vêrsta de 18 anĭ intră ca scriitor la cancelariile judecătorești. Dar peste puțin timp fu depărtat din slujbă pentru o scriere politică; se ocupă atunci cu exploatarea moșieĭ sale părinteștĭ și luă parte în 1848 la mișcarea revoluționară din Moldova.

Arestat, el fu ecsilat și nu se întoarse în țară de cât la suirea pe tron a principeluĭ Grigore Ghika. Peste puțin timp trecu în Muntenia unde publică: *Revista Carpaților*.

Scrierile sale sunt: *Ceasurile de mulțumire*, poeziĭ (1843), *Moartea luĭ Socrat*, după Lamartine, în versurĭ (1848), *Misantropul*, după Moliere, în vers. (1854), *Zaira*, după Voltaire, în vers. (1854), *Istoria și întâmplările baronuluĭ de Münhausen* (1855), *Din poeziile mele* (1857), *Suvenire de călătorie în Basarabia* (1857), *Safir, peatră prețioasă* (1857), *Ziua*, jurnalul (1859), *Revista Carpaților* (1859—1862), *Istoria generală a Daciei*, 3 vol. (1860), *Istoria țĕreĭ românescĭ*, trad. după fraților Tunusli (1863), 191 *Fabule*, în versurĭ (1869), *Influența morală*, comed. 1 act. (1869), *Fedra*, dramă tradusă în versurĭ, *Candidat și deputat* comedie, *La Plevna*, dramă, *Femea luĭ Socrate*, comedie în versuri, etc.

G. Sion era membru al Academieĭ române.

Slăniceanu (Gheorghe). — General, născut la 23 Aprilie 1835, mort la 12 Ianuarie 1885 la San-Remo. A intrat ca elev în școala militară la 1854 și a fost înălțat sub-locotenent la 1856, maior la 1864, colonel la 1870, general la 1880.

In timpul rezbeluluĭ Independenței (1877-78) fiind șef de stat-major, e numit comandant al Corpuluĭ de observațiune pe Isker. Insărcinat cu atacul Rahoveĭ, trupele de sub comanda sa se disting cu deosebire la 7 Noembrie 1877.

Fiind colonel, Slăniceanu a fost Ministru

de rezbel de la 26 Aprilie 1876 până la 2 Aprilie 1877, apoĭ de la 20 Aprilie 1880 până la 9 Iunie 1881.

Slavicĭ (Ioan). — Publicist, născut la Șiria (Ardeal) în Ianuarie 1848. A făcut primele sale studiĭ în Șiria apoĭ în Minoriții și Temișoara. La 1868 a urmat cursurile facultăților juridice din Pesta și Viena. Colaborator al revisteĭ *Convorbirĭ literale*, a fost însărcinat la 1874 cu supravegherea publicațiuneĭ documentelor istorice rămase de la Eudoxie Hurmuzachi, lucrare pe care o urmează și astă-zĭ.

Profesor de istorie, filosofie, geografie și limba română la *Mateĭ Basarab*, la *Școala normală pentru învețătura poporuluĭ român*, la *Azilul Elena Doamna*, el pleacă la 1884 în Sibiŭ unde ia conducerea ziaruluĭ *Tribuna* și e condamnat la un an închisoare pentru articolele sale în contra Ungurilor. Intors în țară la 1890 a avut câte-va lunĭ sarcina de director de studiĭ la Azilul Elena Doamna.

Slavicĭ a publicat: *Novele, comediĭ, drame, Manual de istorie* 2. vol. *Românii din Austro-Ungaria*, în limba germană.

Smara.— Publicistă. (Smaranda Gheorghiu), cunoscută sub pseudominul Smara, născută în Târgoviște la 5 Septembrie 1857. A făcut studiile sale la școala centrală pedagogică și este institutoare în Bucurescĭ.

Scrierĭ: *Un abecedar ilustrat, Din pana suferințeĭ*, un vol. versurĭ; *Nuvele, Poeziĭ*. A maĭ scris câte-va istorioare pentru copiĭ, *Schițe cu creionul*, versurĭ, *Descrierĭ din Roma, Florența, etc.*

Socolescu (Ioan. N.)—Inginer-arhitect, născut în Ploeștĭ la 17 Ianuarie 1857. A făcut studiile liceale în țară și la 1878 absolvind școala de podurĭ și șosele din Bucurescĭ, a plecat la Paris, unde a urmat cursurile școaleĭ de bele-arte.

Reîntors în țară la 1883, a executat diferite lucrărĭ între carĭ: *Palatele comunale din Piteștĭ, Călărași, Constanța, spitalele județene de la Târgoviște, Călărași, Constanța, catedrala din Alexandria, biserica și presbiterul de la Bușteni*, etc.

La 1885 a fondat revista *Analele arhitectureĭ*, iar la 1887 *Monitorul licitațiunilor* care apare și astă-zĭ.

Sofronie (vezĭ **Miclescu**).

Solomon (Alexandru).— General de brigadă, născut în Craiova la 1832, încetat din viață în Bucurescĭ la Ianuarie 1875. A intrat în armată că iuncăr și apoĭ dupĕ o călătorie prin Viena, Londra, Paris, însoțit de un institutor, a fost înaintat sub-locotenent în Regimentul al 3-a de linie.

Gradele sale le a dobândit foarte repede și la 1860 era înaintat colonel. La 30 Maĭ 1866, colonelul Solomon este Ministru de rezbel în cabinetul N. Kretzulescu care ține până la 11 Februarie, ziua detronăreĭ principeluĭ Cuza.

La 1872, Al. Solomon a fost înaintat la gradul de general.

In afară de cariera sa militară, el a maĭ fost sub domnia Principeluĭ Ghika, prefect de județ la Slatina și Piteștĭ.

Solomon (Ioan).— Colonel, născut la 1793 Octombrie, în satul Pleșoiul (Doljiŭ), încetat din viață la Craiova în 1892.

La 1806 a intrat maĭ întêiŭ într'o lipscănie ca ucenic, dar intrând Rușiĭ în țară s'a înrolat la 1809 într'o ceată de panduri și a dus în această calitate numeroase lupte contra Turcilor la 1809, 1810, 1821.

La 1812 a fost numit comandant de poteraș și trimis în prinderea haiducilor; ear la 1821 el și cu pandurii sĕĭ s'aŭ unit cu Tudor Vladimirescu, în contra căruia fusese trimiși de stăpânire. După prinderea luĭ Tudor, Solomon a fugit în Austria unde a stat până la 1826, când reîntors in țară a fost din noŭ numit căpitan de poteraș.

La 1828 intră în armata rusească și ia iarăș parte în luptele contra Turcilor. Pentru purtarea sa vitejească în lupta de la Băileștĭ (14 Septembrie 1828), Impĕratul Rusieĭ îĭ dăruește o sabie de onoare cu inscripția de vitejie.

La 1830 a intrat în armată regulată românească cu gradul de colonel. La 1853 a fost adjutant al Principeluĭ Stirbey.

Șonțu (Alexandru).— Născut la 1862 Aprilie 23, în orașul Focșanĭ. In 1881 a terminat liceul Mateĭ Basarab din Bucurescĭ, la 12 Ianuarie 1882 a obținut diploma de bacalaureat în litere și științe, și la 1889 diploma de licențiat în drept de la facultatea din Bucurescĭ.

La 1881, în baza unuĭ concurs, a fost

numit institutor la una din şcoalele publice din Bucureşci, de la care catedră s'a retras în 1882.

La 1883 a fost numit profesor la catedra de matematică de la şcoala normală a Societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român; iar în Decembrie 1889, i s'a încredinţat şi catedra de drept constituţional şi administrativ de la aceaşi şcoală, catedre pe carĭ le ocupă şi astă-zĭ cu titlul definitiv.

La 1890 a fost numit şef al biurouluĭ bunurilor Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşci, de unde s'a retras în Martie 1891.

A publicat: *Procesul Epocet*, satire politice în versurĭ (1883), *Poeme şi maxime* (1885), *Vorbe pentru un amic*, viaţa şi scrierile poetuluĭ Dumitru Soreanu (1887), *Poetul George Creţeanu*, studiu literar (1888), *Mandatul* în legislaţia romană şi română (1889).

A fost redactor al ziaruluĭ *Poporul* şi a colaborat la ziarele *Rĕzboiul*, *Binele public*, *România*, *Universul-Literar*, etc.

Şonţu (Constantin).—Născut în Focşanĭ la 1854.

A absolvit liceul Sf. Sava şi facultatea de ştiinţe fizico-matematice din Bucureşci.

La 1875 a fost numit profesor la liceul Mateĭ Basarab din Bucureşci, unde funcţionează şi astă-zĭ, la catedra de ştiinţele fizico-chimice.

De la 1885—1888 a fost revizor al Internatuluĭ şi director al liceuluĭ Mateĭ Basarab; de la 1889 până la 1892 a fost director al şcoaleĭ normale a Societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român, al căruĭ profesor este şi astă-zĭ, predând ştiinţele fizico-chimice, şi la seminarul Nifon.

La 1885 a fost numit chimist şef al laboratoruluĭ de chimie al Ministeruluĭ Domeniilor, de unde a trecut ca chimist-expert cl I, şi şef de secţiune al Institutuluĭ chimic universitar din Bucureşci, unde funcţionează şi astă-zĭ.

In 1897 a fost însărcinat de Primăria Capitaleĭ cu instalarea şi organizarea unuĭ laborator chimic municipal pentru controlul alimentelor şi bĕuturilor.

In Februarie 1897 a fost numit inspector al învĕţămîntuluĭ secundar.

A publicat o lucrare asupra *Roluluĭ chimieĭ în România*, şi a colaborat cu D-rul Bernad la publicarea lucrărilor efectuate în secţia hidro-chimică a institutuluĭ chimic, asupra *Apelor minerale din ţară*.

Şonţu (Gheorghe).— Maior, născut la 5 Octombrie 1851. Elev al şcoaleĭ militare în 1859, e înălţat la gradul de sub-locotenent în 1861 şi maior în 1874. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, el face parte din Regimentul 10 de dorobanţĭ şi moare în fruntea batalionuluĭ sĕŭ la 30 August 1877, în tranşeul întâiŭ al reduteĭ Griviţa. Turcĭĭ aŭ luat corpul sĕŭ şi l'aŭ înfipt pe parapetul reduteĭ ca trofee.

Spartali (Ioan. S.)— Publicist, născut în Bucureşci la 8 Maĭ 1855. Fost elev al liceuluĭ Sf. Sava, a urmat cât-va timp cursurile facultăţeĭ de medicină şi apoĭ le-a părăsit spre a se ocupa de literatură şi în special de traduceriĭ din limba franceză, între carĭ notăm: *Sĕrutările, Copilul Draculuĭ, Preotul din Nancy, Idioata*, etc, etc.

A tradus peste una mie nuvele, basme, legende din literatura tuturor popoarelor, şi a colaborat la maĭ toate ziarele din Bucureşci.

Spineanu (Nicolae. D.)—Născut la 21 Septembrie 1859 în satul Podeşu (Mehedinţĭ). Terminând studiile gimnaziuluĭ din Craiova, a intrat în învĕţămînt ca institutor, apoĭ a fost numit revizor şcolar şi apoĭ director al uneĭ şcoale primare din Turnu-Severin.

A publicat: *Catalogul anual, Dicţionar geografic al judeţuluĭ Mehedinţĭ, Atlas geografic al judeţuluĭ Mehedinţĭ* (1895), *Calendarul societăţeĭ comerciale agricole din T. Severin. Urme romane în Mehadia şi Mehedinţĭ* (1896).

Staehli (Ioan). — Bancher, născut în Svitzera la 1846, Februarie. A făcut studiĭ comerciale la Berna şi apoĭ a intrat în acel oraş într'o casă comercială la 1863.

De acolo a venit în România la 1869 şi s'a stabilit ca împiegat într'o casă comercială din Brăila; la 1871 a părăsit acea casă şi a venit în Bucureşci în calitate de casier-comptabil la întreprinzătorul de căĭ ferate Jean Marie, la care a stat până în 1877.

La această epocă, J. Staehli deschide în Bucureşci o casă de bancă, maĭ întâiŭ în asociaţiune cu Ruffer până la 1888, când

ia singur direcțiunea caseĭ de bancă, avênd pe Braicof comanditar.

E unul din acționariĭ ceĭ mai importanțĭ aĭ fabriceĭ de postav Buhușĭ și al societățeĭ de pielărie Mandrea.

Stăncescu (Constantin. I.) — Pictor, născut în Bucurescĭ la 20 Octombrie 1837. După terminarea liceuluĭ la 1855, a urmat cursurile facultățeĭ de drept și a învățat pictura cu Tătărescu.

Apoĭ în 1857 a plecat la Paris ca bursier al statuluĭ și a urmat șeapte anĭ cursurile școaleĭ de Bele-arte, trimițând de acolo maĭ multe tablouri cari se găsesc în pinacoteca din Bucurescĭ.

Numit la 1865 profesor de istoria artelor și de estetică la școala de Bele-arte din Bucurescĭ, astă-zĭ este director al acesteĭ școale.

Este membru în Comitetul teatrelor încă de la 1877.

Ca pictor, C. Stăncescu a făcut portretele artiștilor teatruluĭ național, cari se găsesc în galeria de sus a teatruluĭ.

A scris pentru teatru: *Resbunarea morților*, dramă (1854), *13 Septembrie*, tablou istoric, *Bunul părinte*, comedie (1853).

A tradus și numeroase piese din repertoriul francez.

Stăncescu (Dimitrie).—Profesor, născut la 1863 în satul Zanoaga județul Romanațĭ.

A făcut studiile sale primare în Craiova și în seminarul din R.-Vêlcea (1877-1881). A urmat apoĭ seminarul central din Bucurescĭ (1881—84) și facultatea de teologie (1884—88), obținând titlul de licențiat în această ramură.

La 1889 a fost numit profesor titular la gimnaziul din Slatina. Peste un an a fost permutat în Bucurescĭ și astă-zĭ funcționează la liceul Mateĭ Basarab.

De la 1 Aprilie 1894 până la 1 Ianuarie 1896 a ocupat în Ministerul Cultelor, postul de defensor eclesiastic al circumscripțieĭ Bucurescĭ. Cu începerea luĭ Septembrie 1894, ocupă și locul de director al liceuluĭ particular *Lumina* din Bucurescĭ, fondat la 1876 de d. Daniel R. Cordescu.

Principalele sale scrierĭ sunt: *Origina creștinismuluĭ la Românĭ*, *Degenerarea morală față de scăderea simțuluĭ religios la Românĭ*, *Statistica morală despre sinuciderĭ*, *Istoria sacră a vechiuluĭ testament*, *Istoria sacră a nouluĭ testament*, *Despre dogmele și misterele bisericeĭ ortodoxe*.

Stăncescu (Dumitru).—Publicist, născut în Bucurescĭ la 20 Decembrie 1866.

A făcut studiile sale la Liège, unde a luat în 1891 doctoratul în științele politice și administrative.

A publicat: *Basme*, *Alte basme*, *Snoave*, *Glume și povestĭ*, *Basme și snoave nouĕ*, *La gura sobeĭ*. A tradus: *Economia politică* de Luigi Cossa, *Deniza*, *Francillon* de Dumas fiŭ.

A înființat la 1895, împreună cu librarul editor Carol Müller: *Biblioteca pentru toțĭ* în care se publică cele maĭ bune cărțĭ instructive.

Stănescu (Chivu).—Locotenent, născut la 14 Noembrie 1834, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1851, e înălțat în 1866 la gradul de sub-locotenent. In capul companieĭ sale din Regim. 10 de dorobanțĭ, el moare în reduta Grivița, la atacul din ziua de 30 August 1877.

Stătescu (Eugenie).—Avocat, om politic, născut la 1838. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept.

A colaborat la maĭ multe ziare liberale și s'a ocupat în special de avocatură până la 1868, când începe cariera sa politică și este ales în maĭ multe rênduri deputat în Cameră.

Pentru prima oară intră în Minister la 24 Iulie 1876, la departamentul Justițieĭ, în cabinetul Ioan Brătianu, și păstrează acest portofoliu până la 27 Ianuarie 1877. La 23 Septembrie 1878 revine iarăși la Justiție, până la 11 Iunie 1879. Apoĭ de la 10 Aprilie 1881 până la 9 Iunie 1881 e Ministru de Interne, când trece la Externe până la 1 August 1882. La această epocă reia departamentul Justițieĭ până la 30 Septembrie 1883.

La 1895 Octombrie, a luat portofoliul Justițieĭ în Ministerul de sub președinția luĭ Dimitrie Sturdza și l'a păstrat până la 21 Noembrie 1896.

La 1897 a fost ales președinte al Senatuluĭ la sfârșitul sesiuneĭ, când s'a format în Martie noul guvern sub președinția luĭ

Dimitrie Sturdza. La 1898 a declinat onoarea de a mai fi reales.

Stavrescu (Raluca). — Artistă dramatică, născută în Focşani la 1836, încetată din viaţă în Bucureşci la 1884. A debutat pe scenă la 1853, jucând mai întâiŭ la teatrul din Craiova 12 ani; de acolo a trecut la Iaşi şi pe urmă la Bucureşci. In 1878 a fost primită ca societară a teatruluĭ naţional din Bucureşci, dar n'a putut juca mult timp căci îmbolnăvindu-se, a petrecut mai toate stagiunele dintre 1880 şi 1884 în streinătate. La 1883 Corpurile legiuitoare acordase artisteĭ Raluca Stavrescu o recompensă naţională pentru meritele sale artistice.

A jucat rolurile principale din mai tot repertoriul dramatic şi s'a distins cu deosebire în *Nebuniĭ din amor*, *Maria Tudor*, *Curierul de Lyon*, *Viaţa uneĭ comediane*, *Cerşetoarea*, etc.

Steege (Ludovic).—Medic, om politic, de origină germană, născut la 1813, încetat din viaţă la 28 Martie 1872.

A început prin a fi medic de despărţire şi medic primar în Moldova, când a şi scris cartea sa *Les eaux minérales de Slanic en Moldavie* (1854).

Având tot de o dată vaste cunoştinţe juridice, este numit mai târziŭ membru în Comisiunea centrală din Focşani şi apoĭ membru la Casaţie.

L. Steege a mai fost agent diplomatic al ţĕreĭ la Viena, Berlin, Petersburg, şi a făcut parte din deputaţiunea care a mers la Düsseldorf în 1866, spre a notifica alegerea Principeluĭ Carol, ca Domn al Românieĭ.

Sub domnia luĭ Cuza, a fost ministru de Finance de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuarie 1866.

Apoĭ în 1867 a mai fost Ministru de Finance de la 19 August până la 1 Octombrie acelaş an.

Stefănescu (Grigore).—Profesor, născut în 1838. A făcut studiile în ţară şi le-a terminat în streinătate, întorcându-se cu titlul de licenţiat în ştiinţele naturale. La 18 Noembrie 1864 a fost numit profesor de geologie şi mineralogie la facultatea de ştiinţe din Bucureşci.

Este membru al Academieĭ române, director al cabinetuluĭ de paleontologie şi la 1897 a fost numit rector al Universităţeĭ din Bucureşci.

Ştefănescu (Grigore). — Profesor de cântec, compozitor muzical, născut la 1843.

La 1872 a fost numit profesor la Conservatorul de muzică şi declamaţiune din Bucureşci, post pe care 'l ocupă şi în prezent.

Compoziţiuni principale: *Ingere dulce*, romanţă, *In zadar gândesc la tine*, *Mândruliţo de la munte*, *Cântec de fericire*, etc. şi partiţiunea operetelor: *Scaiul Bărbaţilor*, şi dramelor *Œdip Rege*, *Pygmalion*.

Are şi multe compoziţiuni de muzică religioasă.

Ştefănescu (Sabba).—Născut în Craiova la 1857. A făcut studiile primare şi secundare în acel oraş, iar pe cele superioare la Bucureşci şi la Paris. S'a ocupat cu ştiinţele naturale şi în special cu geologia şi cu paleontologia.

A publicat lucrări ştiinţifice originale şi manuale didactice. Principalele sale producţiuni ştiinţifice sunt: *Contribution à l'étude des faunes sarmatiques, pontiques et levantines*, apărută în *Mémoires de la société géologique de France*, *Memoriu relativ la geologia districtuluĭ Dolj*, *Memoriu relativ la geologia districtuluĭ Argeş*, înserate în *Anuarul biurouluĭ geologic* în colaborare cu d-niĭ Grigoriu Ştefănescu şi Constantin Botea, la care a contribuit cu descripţia şi reprezentarea districtelor Mehedinţi, Dolj, Argeş, Olt, Teleorman, R.-Sărat, Bacăŭ Fâlciŭ, Iaşi şi Botoşani. Charta geologică a d-luĭ Mat. M. Drăghiceanu (critică), *L'extension des couches sarmatiques en Roumanie*, *L'usage des conglomerats tertiaires de la Muntenia*, *Les couches géologiques traversées par le puits artésiens de Marculesti dans le Baragan de Ialomiţa*, publicate în *Analele Academieĭ române* şi în *Bulletin de la société géologique de France*, *Noŭ observaţiuni geologice în Dobrogea* şi *Studiu geologic asupra împrejurimilor Craioveĭ*, apărute în *Revista ştiinţifică*, *Manualele didactice*, scrise într'un stil clar şi precis, pentru clasele secundare, anume: *Fisiografia* pentru cl. I. *Zoologia şi botanica* pentru cl. II, *Mineralogia şi geologia* pentru cl. III.

A fost profesor de ştiinţele naturale la şcoala de comerciŭ din Bucureşci şi mem-

bru al fostuluĭ biuroŭ geologic. Astă-zĭ este director al liceuluĭ Sf. Sava şi profesor de ştiinţele naturale la acelaş liceŭ, membru al societăţeĭ geologice din Francia şi membru corespondent al Academieĭ române.

Steiner (Sigismond).—Medic izraelit, născut în Bucurescĭ la 1838, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1891. A făcut studiile medicale în Viena şi întorcându-se în ţară a fost numit la 1878 medic şef al spitaluluĭ *Caritas* din Capitală, ocupând acest post până la moartea sa.

Foarte iubit de clasele sărace ale oraşuluĭ, s'a semnalat prin îngrijirea ce da celor lipsiţĭ de mijloace.

In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ (1877-78), a avut direcţiunea uneĭ ambulanţe la Colentina.

Steriu (Constantin).—Bancher, născut în Braşov la 1833 Februarie. A făcut studiile la liceul român şi la cel german din Braşov. Apoĭ a venit în Bucurescĭ şi a intrat ca împiegat la casa comercială Anghelovicĭ unde a stat doĭ anĭ.

Reîntors in Braşov a deschis acolo o casă de bancă în 1858 pe care a ţinut'o până la 1881. In acelaş timp a întemeiat şi în Bucurescĭ la 1878 casa de bancă Steriu et C-ie pe care o are până astă-zĭ în tovărăşie cu fiul sĕŭ.

A fost în Braşov mare întreprinzător de lucrărĭ, şi antreprenorul accizelor aceluĭ oraş.

Stirbey (principe, **Alexandru**).—Născut la 1836 în Bucurescĭ, fiul Domnitoruluĭ Barbu Stirbey, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 2 Martie 1895.

A fost Ministru al Lucrărilor Publice de la 23 Martie 1888 până la 12 Noembrie acelaş an, apoĭ Ministru de Interne de la 12 Noembrie 1888 la 29 Martie 1889 şi maĭ târziŭ Ministru de Finance de la 29 Noembrie 1891 la 18 Decembrie 1891.

Stirbey (principe, **Barbu**).—Fost Domn al Munteniеĭ, născut în Craiova la August 1799, încetat din viaţă la Nizza în 12 Aprilie 1869. Era frate cu vodă Bibescu. Unchiul sĕŭ, vornicul Barbu Stirbey, îĭ lăsă toată averea, cu condiţiune să'ĭ poarte numele.

Crescut maĭ întĕiŭ în şcoalele din Bucurescĭ, merse la 1817 în Paris, unde studiă dreptul şi ştiinţele de stat. La 1821 se întoarse în ţară tocmaĭ când isbucni mişcarea luĭ Ipsilante, şi fu silit să se aşeze în Transilvania, până la 1825.

Sub domnia luĭ Vodă Al. Ghika, el fu numit director al Vistierieĭ (Ministerul de Finance) şi la 1829 secretar al comitetuluĭ însărcinat cu redactareaStatutuluĭ organic.Sub administraţia luĭ Kisselef, fu unul din ceĭ treĭ membriĭ aĭ divanuluĭ executif însărcinat cu conducerea departamentuluĭ internelor. Numit în 1831 secretar de Stat, devine în 1834 Ministru al Invĕţămîntuluĭ public, apoĭ dupe ce şezu doĭ anĭ la Paris, se reîntoarse în 1837 şi fu numit Ministru al Dreptăţeĭ.

Plecat iarăşĭ la Paris în 1841, nu se reîntoarce în ţară de cât la 1843 cu prilejiul alegereĭ Domnuluĭ când pune candidatura sa, contra fratelui sĕŭ G. Bibescu.

Cu toate acestea, sub domnia fratelui sĕŭ, primeşte în 1844 portofoliul Ministeruluĭ de Interne şi leagă numele sĕŭ de câte-va lucrărĭ importante precum podul de la Slatina, cheul portuluĭ Brăila, etc. La 1847 părăseşte iarăşĭ ţara şi se stabileşte în Paris de unde nu se întoarce în ţară de cât la 1849, dupe ce fratele sĕŭ căzuse din domnie. Nemulţumirile partiduluĭ naţional, protecţiunea prea puternică ce'ĭ arăta Rusia, slăbiciunea Porţeĭ, contribuiră mult pentru a face luĭ Vodă Stirbey o domnie grea de dus şi ast-fel la 1853 când trecură Ruşiĭ Prutul, isbind în autoritatea Sultanuluĭ, Domnul primi porunca din Constantinopole să părăsească provizoriu ţara. Isbucnind rezbelul, el plecă şi se retrase la Viena, unde şezu până la evacuarea Principatelor de către Muscali. Reîntors în ţară el reluă frînele domnieĭ până la Iulie 1856, când veni căimăcămia da treĭ.

In urma unireĭ, şi alegereĭ luĭVodă Cuza, se retrase în Francia.

Stoenescu (M. Theodor).— Publicist, născut în Brăila, la 23 Septembrie 1860.

A terminat liceul Sf. Sava din Bucurescĭ în anul 1879, a urmat cursurile facultăţeĭ de medicină şi facultăţeĭ de litere, fără însă a le termina. In acelaş timp a urmat şi a absolvit Conservatorul de muzică şi declamaţiune din Bucurescĭ, obţinând diploma de laureat al acestor şcoale, în anul 1882.

Până la 1894 n'a ocupat nicĭ o funcţiune

publică: la 16 Noembrie 1894 a fost numit funcționar în direcția Cultelor din Ministerul Cultelor și Instrucțiunei Publice.

La 20 Ianuarie 1880, în timpul când urma la facultate, a fundat *Revista Literară*, pe care o dirijează și până astă-zi în al 18-lea an de la apariția acesteĭ publicațiunĭ.

Scrierile sale sunt: *Poezii*, (1880-1883), *Nuvele*, (1880-1883), *Nunta Neagra*, dramă în 2 acte în versurĭ. *Sofia, Nopți Albe*, *Zile Negre*, *Decepții*, (1884-1892), *Nuvele*, *Teatru*, *Severo-Torelli*, după Fr. Coppée, *Athalia*, după Racine, *Nuvele inedite*, *Poezii* (1892-1896), *Cronici*, *Anecdote*, *La Băĭ*, comedie în versurĭ, *Director*, comedie în proză, *In Noaptea mea*, poezii după d-na Galeron, *Ades bărbatul schimbă*, comedie în două acte, *Elisa*, (M-elle du Vigean) dramă în 1 act, *Pentru Coroană*, (după Fr. Coppée), dramă în 5 acte, *Curs teoretic de declamațiune*, un vol. *Lina*, roman.

Stoicescu (Constantin).—Avocat, născut în Ploești la 1852. Elev al liceuluĭ Mateĭ Basarab, doctor în drept al facultățeĭ din Paris, a intrat în magistratura la 1876 judecător la tribunalul Ilfov. Inaintat președinte la acelaș tribunal în 1872, ocupă acest post până în 1877 când trece ca prim secretar la legațiunea română din Paris. La 1879 reintră în magistratură ca procuror de Curte până la 1881. Apoĭ demisionează și colaborează ca prim redactor la ziarul *l'Indépendance Roumaine*. Ales deputat al județuluĭ Prahova la 1882, face parte din Camera liberală până la 1888. In 1890 este iarășĭ reales de alegătoriĭ orașuluĭ Ploești. La 1895 intră în Ministerul de sub președinția luĭ Dimitrie Sturdza ca Ministru al Lucrărilor Publice, de la 4 Octombrie 1895 la 2 Noembrie 1896, când a trecut la Externe în cabinetul P. Aurelian. La 31 Martie 1897 a demisionat.

Stoicescu (Gheorghe).—Medic, născut în Bucureștĭ la 14 Maĭ 1845. A făcut studiile în țară și a terminat facultatea de medicină din Paris. Este de la 1887, profesor de clinică medicală la facultatea de medicină din Bucureștĭ, medic primar la spitalul Colțea și membru în consiliul sanitar superior.

A publicat: *Du frisson* (1877), *Lecțiunĭ de clinică medicală* (1888)

Stolojan (Anastase). — Om politic, născut în Craiova la 5 August 1836. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. Fost cât-va timp procuror la Tribunalul Dolj și la Curtea de apel din Craiova (1865), e ales in 1868 Primar al Craioveĭ, și ca deputat cu începere de la 1869, face parte dinCameră aproape în toate legislaturele. A făcut parte din cabinetul de sub președinția luĭ Ion Brătianu, ca Ministru al Justițieĭ de la 11 Iulie 1879 până la 29 Iulie 1880 și ca Ministru al Domeniilor de la 2 Februarie 1885 până la 1887. La 3 Februarie 1896 a intrat în cabinetul de sub președinția luĭ Dimitrie Sturdza ca Ministru de Interne până la 21 Noembrie acelaș an. Demisionat, la 31 Martie 1897 a luat portofoliul Domeniilor.

Storck (Carol).—Sculptor, născut la 21 Maĭ 1826 la Hanau (Germania), încetat din viață în Bucureștĭ la 18 Maĭ 1887. Imbrățișă de tînăr meseria de gravor pe metal, plecând în 1847 la Paris, spre a face studiĭ speciale.

Isbucnirea revoluțieĭ de la 1848, îl sili să părăsească capitala Franciеĭ, și veni în Bucureștĭ unde primi locul de gravor în atelierul firmeĭ I. Resch, bijutier în Bucureștĭ.

După scurt timp, a părăsit definitiv gravura și începu să producă ornamente de artă decorativă în ipsos.

Ca sculptor în lemn, a ecsecutat opera însemnată, *Biserica Curtea de Argeș* care se află astă-zi la Muzĕul nostru și care operă a fost trimeasă la expoziția din Paris de la 1867, din partea guvernuluĭ român.

După o muncă îndelungată, reușĭ să producă și lucrărĭ în marmoră, între altele: *Statuea luĭ Cantacuzino*, în fața Bisericeĭ spitaluluĭ Colțea, *Domnița Bălașa*, *Regina noastră Elisabeta*, reprezintată ca soră de caritate pe timpul rĕzboiuluĭ Russo-Turc, *Statuea rĕposateĭ Prințeseĭ Maria*, care se află în parcul de la Cotrocenĭ, *busturile Majestăților Lor*, și înfine o mulțime de busturĭ de bărbați însemnați aĭ țăreĭ noastre, ca *Barbu Catargiu*, V. *Boerescu*, *Kogălniceanu*, *Costaforu*, *C. A. Rosetti* etc. carĭ decorează în parte, sala parlamentuluĭ nostru.

A mai făcut monumentele comemorative pentru soldații căzuți în rĕzboiŭ

la Griviţa, Prahova şi Vidin, şi o mulţime de alte lucrări artistice.

Corpurile legiuitoare aŭ acordat luĭ C. Storck drepturile de cetăţenie.

In 1865 a fost numit profesor la catedra de sculptură şi perspectivă a Şcoaleĭ de Bele-arte din Bucurescĭ, şi a ocupat acest post onorific până la moartea sa.

Storck (Carol).—Sculptor, fiul celuĭ precedent, născut în Bucurescĭ la 10 Maĭ 1854.

Absolvent premiat al Academieĭ regale da Bele-arte din Florenza (1870-75) elev al renumituluĭ sculptor, prof. A. Rivalta, la 1876 pleacă la Philadelphia (Statele-Unite) unde'şĭ urmează studiile patru anĭ.

Rechiemat de părintele sĕŭ, se întoarce în ţară la 1880, dându'ĭ ajutor puternic în întreprinderile sale. Dupĕ moartea tatăluĭ sĕŭ, rĕmase şef al atelieruluĭ.

Din operile sale executate în marmoră, dupĕ modele făcute de d-sa, vom menţiona: *Statuea d-neĭ Anna Davila* la azilul Elena-Doamna, *Protopopu Tudor, Forţa şi Prudenţa* pentru faţada Palatuluĭ Justiţieĭ, *busturile fraţilor Golescĭ şi al Generalului Magheru* la Cameră.

Din lucrările sale de arhitectură, sunt de remarcat, *capela E. Luther,* a familieĭ *M. Bragadir şi Nicolae Mihail* din Craiova.

A fost naturalizat la 1895.

Strajanŭ (Mihail).— Profesor, publicist, născut la 1841 în Transilvania. A făcut studiĭ la Blaj, a terminat facultatea de litere din Bucurescĭ, facultatea de filosofie din Berlin (1872) şi apoĭ a intrat în profesorat.

Este de la 1873 până în prezent profesor de limba română la liceul *Carol* din Craiova.

A publicat: *Anuarul de statistică* (1880) *Manualul de gramatica limbeĭ române* (1881), *Curs de limba italiană. Grădinele de copiĭ* (1887), *Manual de bună cuviinţă* (1890), *Inceputul renascereĭ naţionale* (1891), *Principiĭ de literatură* (1892), *Principiĭ de estetică şi poetică* (1893). *Epistolar* (1893), *Chestiuni literare şi pedagogice* (1897).

Strat (Ioan).—Bărbat de stat, profesor, economist, născut în Roman la 1836, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 20 Octombrie 1879. A făcut studiile juridice şi de stiinţe de stat la Universităţile din Paris şi Berlin.

Intors în ţară, a început prin a fi secretar intim al Ministruluĭ de Interne din Moldova, apoĭ la 1860 este numit profesor de economie politică la Universitatea din Iaşĭ, şi peste douĕ luni rector al aceleĭ Universităţĭ.

La înfiinţarea Consiliuluĭ de stat în 1864, face parte din această înaltă instituţiune.

La 19 Decembrie 1866, Ioan Strat intră în Ministerul de sub prezidenţia luĭ C. Bosianu, luând portofoliul Financelor de la 26 Ianuarie 1865 până la 14 Ianuarie acelaş an; apoĭ în cabinetul Ion Ghika este Ministru al Cultelor de la 19 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. In sfârşit în cabinetul L. Cartargiu, este iarăşĭ Ministru de Finance de la 30 Ianuarie 1876 până la 4 Aprilie acelaş an.

I. Strat a fost agent diplomatic al ţăreĭ la Paris şi Constantinopole.

Opera sa principală este *Economia politică* (1869). A maĭ publicat: *Un coup d' oeil sur le question roumaine* (1858), *De Italorum jure criminali* (1859), *Studiŭ asupra budgetuluĭ* (1868).

Strousberg (Bethel Henry).— Mare întreprinzător de lucrări, născut la Neidenburg (Prusia) la 20 Noembrie 1823, încetat din viaţă la 31 Maĭ 1884 în Berlin.

De origină izraelită, botezat la Londra, era funcţionar în comptoarul de export al unchiuluĭ sĕŭ în acel oraş.

A început maĭ târziŭ să colaboreze la ziare comerciale, făcând şi pe agentul pentru o societate de asigurare. La 1848 a plecat în America şi s'a reîntors în Londra la 1855. Apoĭ se mută în Berlin şi la 1861 are cea d'âmtêiŭ întreprindere de drumurĭ de fer în Germania, cu un consorţium de căpitalişti englezĭ. La 1863 ia alte concesiuni în Ungaria şi la 1870 vine în România unde ia marea concesiune a facereĭ drumurilor de fer Bucurescĭ-Iaşĭ, Bucurescĭ-Vârciorova, pe un termen de 90 anĭ, concesiune rĕscumpărată de statul nostru maĭ târziŭ.

Concesiunea această precum se ştie, a dat nascere la numeroase procese şi conflicte.

La 1875, Strousberg are în Rusia o altă concesie de căĭ ferate, dă faliment, este ecspulsat şi se întoarce în Berlin.

Sturdza (Alexandru). —Fiul primuluĭ guvernator al Basarabieĭ, născut în Iaşĭ la 18 Noembrie 1791, încetat din viaţă la 13 Iunie 1854. Primeşte educaţiunea sa în casa părintească şi este ataşat în 1809 la Ministerul Treburilor streine al Rusieĭ, de unde e trimis când la Viena, când la Paris până în 1816. La 1821 demisionează şi se stabileşte în Odesa.

La 1828 vine în Bucureşcĭ, chemat de autorităţile ruseştĭ spre a dirija cancelaria armateĭ de ocupaţiune.

La 1830 demisionează din diplomaţia rusă. La 1843 a fost cât-va timp epitrop al seminaruluĭ Socola din Iaşĭ.

A publicat: *Essai sur les lois fondamentales de la nature humaine et de la société* (1811-1812), *Souvenirs de vieillesse, Considérations sur la doctrine et l'ésprit de l'Eglise orthodoxe, Mémoires du voyageur malgré lui.*

Sturdza (Alexandru A. C.)— Publicist, născut în Iaşi la 10 Maĭ 1867. A făcut studiile sale parte în ţară, parte în străinătate.

A publicat: *Marcu Aureliu* studiu istoric, arheologic şi filosofic (1890), *Les facettes*, versurĭ în limba franceză (1891) *Elza*, roman în limba franceză (1892), *Sophocle, Oedipe rege*, traduceriĭ în versurĭ (1894), *In lumea socialistă* (1895), *Unde duce socialismul*, traducerea satireĭ luĭ E. Richter (1895), *l'Internel Clavier*, versurĭ (1896).

Al. Sturdza a fost sub-director al Muzeuluĭ naţional de antichităţĭ şi şef de cabinet la Ministerul Instrucţiuneĭ Publice.

Sturdza (Dimitrie). — Om de stat, istoric, numismat, financiar, publicist, născut la Miclauşeni (Roman) la 10 Martie 1833.

A făcut toate studiile sale în Germania şi cu deosebire la Münich, Bonn, Berlin, unde a studiat ştiinţele de stat.

A intrat în viaţa politică la 1857, când n'avea de cât 24 de anĭ, ca secretar al Divanuluĭ ad-hoc, însărcinat cu facerea proceselor verbale. Apoĭ în 1858 şi 1859, a fost secretarul comisiuneĭ interimare care a precedat alegerea luĭ Vodă Cuza.

Dupĕ alegerea acestuia ca Domn al Moldoveĭ, Dim. Sturdza îndeplini cât-va timp funcţiunea de secretar particular al Domnitoruluĭ, şi apoĭ fu Ministru în Moldova. Până la 1866 se ţinu departe de viaţa politică oficială, fiind însă amestecat în mişcarea ce se pregătea contra Domnitoruluĭ Cuza, şi redactând ziarul *Clopotul*, dimpreună cu Petre Mavrogheni.

Dupĕ abdicarea Principeluĭ Alexandru Ioan I, Dim. Sturdza face imediat parte din guvernul întocmit de Locotenenţa Domnească la 11 Februarie 1866, ca Ministru al Lucrărilor publice şi conservă această demnitate până la 2 Martie 1867.

La 1870, sub preşedinţia luĭ Ioan Ghika, ia portofoliul Financelor până la 11 Martie 1871; apoĭ de la 1876 până la 1888, este rênd pe rênd Ministru de Finance, Lucrărĭ publice, Externe, Instrucţiune publică în cabinetele de sub preşedinţia luĭ Ioan Brătianu.

Dim. Sturdza a fost unul din principaliĭ întemeetorĭ aĭ Societăţeĭ creditului funciar rural, al căreĭ director este până în present.

In urma morţeĭ luĭ Ioan Brătianu, congresul liberal din Iaşĭ l'a ales şef al partiduluĭ liberal în 1892.

La Octombrie 1895, dupĕ retragerea partiduluĭ conservator de la cârma statuluĭ, Dim. Sturdza a compus un cabinet liberal sub preşedinţia sa şi a deţinut puterea până la 21 Noembrie 1896 când a venit în locul sĕŭ P. Aurelian. La 31 Martie 1897, Dim. Sturdza a reluat preşedinţia consiliuluĭ.

Membru şi secretar al Academieĭ române, numismat şi scriitor de mare valoare, Dim. Sturdza a dirijat publicarea documentelor istorice cunoscute sub denumirea: *Colecţiunea Hurmuzachi;* de la 1888 a început publicarea uneĭ lucrărĭ ce poartă titlul: *Acte şi documente rélative la istoria regenerăreĭ Românieĭ,* din carĭ aŭ apărut deja 7 volume.

In afară de aceasta, între principalele opere ale luĭ Dim. Sturdza, trebuesc semnalate: *Ajutorul comerciantuluĭ, agricultoruluĭ şi inginerului* (1873) în colaborare cu I. Ghika, *Uebersicht der Münzen und medaillen des Fursténthums Romänien Moldau und Wallacheĭ* (1874), *Memoriu asupru portretelor Domnilor românĭ* (1874), *Financele Românieĭ de la 1871 până la 1875, Eudoxie Hurmuzachi* (1877), *Convenţiunea cu Rusia* (1877), *Numismatica română* (1878), *Besarabia şi Dobrogea* (1878), *Discursurĭ pedagogice* (1888), *Europa, Rusia şi România* (1890), etc, etc.

Sturdza (principe, **Grigore. M.**) —

Născut în Iaşi la 1821, fiul fostului Domn al Moldoveĭ Mihail Sturdza. Şi-a făcut studiile in Francia şi la Berlin. Apoĭ a intrat în armata otomană şi dupĕ ce a ajuns la gradul de general sub numele de Muklis-paşa, a trecut cu acelaş grad în cea moldovenească. Candidat la tronul Moldoveĭ în 1859, a renunţat la această candidatură spre a se face unirea principatelor, şi de la acea epocă până în prezent, a făcut necontenit parte din parlament fie ca deputat fie ca senator.

A publicat : *Legile fundamentale ale Universului* (1894).

Sturdza (principe, **Mihail**).—Fost Domn al Moldoveĭ, născut la 1795 fiul mareluĭ logofĕt Grigore Sturdza, încetat din viaţă în Paris la 8 Maĭ 1884. A ocupat sub domnia luĭ Calimachi şi Mihail Sutzu maĭ multe funcţiunĭ publice, până când sub administraţia luĭ Kisselef a fost numit Ministru de Finance al Moldoveĭ. Chemat să facă parte din comisiunea însărcinată cu elaborarea Regulamentuluĭ Organic, el plecă în 1830 la Petersburg dimpreună cu Vilara ca să reprezinte Muntenia spre a înfăţişa Impĕratuluĭ noua Constituţie.

La 1834 graţie sprijinuluĭ Rusieĭ, fu numit Domn al Moldoveĭ şi domni până la 1849, când în urma convenţieĭ de la Balta-Liman, tronul fu încredinţat nepotuluĭ sĕŭ Grigore Ghika.

Retras în Paris, a trait acolo până la 1884 unde a şi încetat din viaţă, lăsând o avere colosală. Impărţirea acesteĭ averĭ a dat nascere la un mare proces între copiĭ principeluĭ Mihail, proces care s'a judecat atât în Francia cât şi în România.

Sturdza (**Vasile**).— Mare om de stat, fiul vorniculuĭ Const. Sturdza din Bêrlad, născut la 8 Noembrie 1810, încetat din viaţă la Ianuarie 1870. A făcut studiile în strĕinătate şi s'a întors în ţară la 1833. Până la 1849, s'a ocupat maĭ mult de agricultură, cu toate că era amestecat în luptele politice din acele vremurĭ.

La 1849 a fost numit judecător la Divanul Domnesc din Iaşi şi a stat în această funcţiune până la 1850 când a fost numit Ministru de Lucrărĭ publice pentru Moldova. La 1856 reintră ca prezident al Divanuluĭ Domnesc şi la 1857 trece comisar al guvernuluĭ pe lângă Banca naţională a Moldoveĭ.

La 1858 Septembrie, este ales membru al Locotenenţeĭ Domnescĭ din Moldova şi desvoltă toată activitatea sa pentru ca, deschizându-se Adunarea naţională, să se proclame unirea Principatelor.

La 1859 Ianuarie 15, formându-se cel d'întêiŭ minister sub domnia luĭ Vodă Cuza, Vasile Sturdza figurează ca Ministru de Interne şi preşedinte al Consiliuluĭ din Moldova. Atuncĭ în şedinţa Adunăreĭ de la 20 Ianuarie, dupĕ propunerea luĭ M. Kogâlniceanu, se votează următoarea moţiune: «*Adunarea electivă preţuind patriotismul şi curajul cu cari d-nu Vasile Sturdza şi A. Panu foştĭ Caimacamĭ, au apărat demnitatea noastră în contra lovirilor şi înrĕurilor din lăuntru şi din afară, declară că aŭ bine meritat de la patrie. O medalie va fi făcută pe compta Statuluĭ, pe care va fi înscrisă încheerea Adunăreĭ precum şi data căt aŭ o cărmuit d-niĭ Vasile Şturdza şi A. Panu*».

La 14 Februarie 1862, înfiinţându-se înalta Curte de casaţie, V. Sturdza este numit primul eĭ preşedinte. A ocupat această ultimă funcţiune până la 1868 Octombrie 19 când s'a retras în viaţă privată.

Suliotis (**Christodul. J**).—Publicist şi avocat, născut la Brăila în 3 Martie 1854. Elev al şcoalelor din Brăila şi Bucurescĭ, a terminat studiile sale juridice în Paris, Bruxelles, obţinând apoĭ titlul de doctor în filosofie şi litere, şi de doctor în drept. Intrat în magistratură la 1874, demisionează la 1879 şi scoate în 1881 un ziar cotidian cu titlul *Curierul României*, colaborând tot de o dată la revistele *Convorbirĭ literare*, *Revistă literară*, *Dreptul* şi la ziarul francez *Journal du droit international* care apărea în Paris.

Principalele sale scrierĭ sunt : *Compendium de psicologie*, *Iliada luĭ Omer*, *cartea* I-a (traducere), *Regulele ortografice ale limbeĭ române*, *Elemente de drept coustituţional*, *Elemente de drept administrativ*, *La réforme judiciaire en Roumanie*, *Le droit naturel*, *ou philosophie du droit*, *Nicolae Blaramberg*, *omul şi faptele sale*.

Ch. Suliotis a fost în maĭ multe rânduri ales deputat al Brăileĭ.

Sutzu (**Alexandru**). —Fost Domn al Munteniеĭ de la 1812 până la 1821, încetat din viaţă la 18 Ianuarie 1821.

Adversar al mişcăreĭ eteriştilor, înlesnită

de Vodă Caragea, Grecii aŭ pus pe căpitanul Iordache să omoare pe Sutzu. Acesta lasă însă să'i cadă pistolul din mână, în momentul când era să comită crima.

Atunci revoluționarii recurg la otravă și pun pe medicul lui Sutzu anume Cristasi, să'i otrăvească fântâneaua ce o avea la braț. El a și murit la 18 Ianuarie.

Sutzu (Alexandru). — Doctor în medicină, născut la 1837, profesor de medicină legală și clinică mentală la facultatea de medicină din București, numit la 1881. A dirijat ani îndelungați ospiciul de alienați de la Mărcuța și a înființat în București o casă de sănătate pentru căutarea boalelor nervoase.

A publicat: *Considerațiuni asupra epilepsiei și manieĭ epileptice* (1868), *Ospiciul Mărcuța* (1869), *Alienatul în fața societățeĭ și a sciinței* (1877), *Despre mecanismul alienațiuneĭ mintale* (1880).

D-rul A. Sutzu este membru în consiliul sanitar superior.

Șutzu (principe, **Mihail**).—Fost Domn al Moldoveĭ, născut în 1792 la Constantinopole, încetat din viață la 24 Maĭ 1864. Era de douĭ ani interpret pe lângă Divanul Moldoveĭ, când fu chemat la 1819 să înlocuiască pe Domnul Scarlat Calimachi.

Fiind afilat eterieĭ, el pregăti și înlesni năvălirea luĭ Ipsilanti de la 1821, dar fu nevoit să fugă din causa ostilităților generale ce se iviră, și se duse în Besarabia. Autorizat să treacă prin Austria spre a se așeza în Italia, fu totuși arestat la Brünn și condus la Goritz, unde fu închis patru anĭ. Cerând și obținând împământenirea grecească, a fost maĭ târziŭ în diferite rânduri Ministru plenipotențiar al Greciei la Petersburg și Paris.

In 1854, a întocmit și prezidat în Atena vestitul Comitet de salut public, care aprinse insurecțiunea din Epir și Tesalia.

Șutzu (Nicolae).—Om politic, născut în Constantinopole la 1799, încetat din viață în Focșanĭ la 20 Ianuarie 1871.

Emigrat în Transilvania la 1821, în vremea invaziuneĭ luĭ Ipsilanti, se reîntoarce în Moldova, unde sub administrația luĭ Kiselef, deveni secretar de stat, iar maĭ târziŭ fu Ministru la diferite departamente sub Vodă Mihail Sturdza. El este cunoscut și ca publicist prin studiile sale economice, între altele *Statistica Moldoveĭ* (1850), apărută în limba franceză, elenă și română.

T

Tack (Jules). — Inginer belgian, născut la Woumen (Belgia) în 1847. A făcut studiile la Gand, dobândind de la școala de poduri și șosele din acel oraș, titlul de inginer. Terminând studiile, a fost angajat la 1871 de către compania engleză Barklay ca inginer pentru construirea podurilor de fer peste rîurile din România, concesiune dată încă de sub domnia luĭ Vodă Cuza.

La 1879, terminând această lucrare, a intrat la uzina Lemaitre din calea Văcărești, ca director al acestuĭ stabiliment (Lemaitre înființase încă de la 1866 o fabrică de mașine agricole, locomobile și treerători).

Sub direcțiunea luĭ Tack, care în 1879 a luat chiar succesiunea luĭ Lemaitre decedat, stabilimentul ia o desvoltare din ce în ce maĭ mare, și el isbutește în parte, să nimicească concurența ce făceaŭ în țară fabricele streine.

Astă-zi maĭ tot materialul necesar primăriilor pentru igiena publică, agricultorilor pentru cultivarea pământuluĭ, ese din fabrica Lemaitre, de sub direcțiunea luĭ Tack.

Capitalul caseĭ a ajuns la 1,200,000 leĭ, în acțiuni cu dividende.

Țaciu (Toma). — Bancher, născut în Ploești la 1844. Dupĕ ce a terminat școalele primare, a făcut studiĭ la școala comercială din Brașov. Apoĭ a intrat la banca otomană din București ca funcționar de la 1862 până la 1870.

Eșind de acolo, s'a stabilit ca bancher în

Bucurescĭ strada Lipscanĭ la 1870, pe comptul sĕŭ propriŭ.

A fost ajutor de primar în consiliul comunal al Capitaleĭ la 1885.

Tacu (Dimitrie).—Jurisconsult, magistrat, născut în Iaşi. Terminând studiile juridice la Iaşi, a intrat în magistratură la 2 Noembrie 1868 şi a înaintat până la gradul de consilier la Curtea de casaţie.

Scrieri: *Dreptul de legislaţiune al poporuluĭ român* (1862), *Elemente de procedură civilă* (1868), *Dare de seamă către alegătoriĭ din Iaşĭ* (1866), *Discurs cu ocasiunea nouluĭ an judecătoresc* (1877—78), *Organizaţiunea magistratureĭ în România* (1881).

Tamara (Gheorghe). — Intendant general, născut în tîrguleţul Ocnele-Marĭ (Vîlcea) la 11 Iunie 1842. Intrat ca iuncăr în Reg. 2 de infanterie la 1858, înaintat sub-locotenent la 1860, locotenent la 1863, ia parte la lupta de la Costangalia şi la urmărirea Polonezilor până la Rînzeştĭ ca oficer în Reg. 5 de infanterie. La 1865 înaintat căpitan, e trecut în corpul intendenţeĭ, maior la 1868, lt.-colonel la 1875 (sub-intendant), e însărcinat în timpul rezbeluluĭ din 1877 cu serviciul intendenţeĭ divizieĭ a III-a. După căderea Plevneĭ, trece la marele cuartier general, şi este înaintat intendant la 1879.

Numit controlor general la 1883 şi intendant general la 1893, ocupă această funcţiune până la 1896, când demisionează din armată.

La 1892, intendantul general Tamara, a representat în Senat colegiul I-iŭ de Muscel.

Tăttărescu (Gheorghe).—Pictor, născut în Buzĕŭ la 1818 Octombrie, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 24 Octombrie 1894.

Rĕmas orfan, a fost crescut de un unchiŭ al sĕŭ, zugrav de la care a început a lua primele noţiunĭ de pictură. Episcopul de Buzĕŭ Chesarie, vĕzînd talentul luĭ Tăttărescu, ĭ-a dat o subvenţie şi l'a trimis la Roma în 1844, unde a urmat cursurile Academieĭ Sf. Luca. La concursul Academieĭ din 1848, el ia imediat premiul cel mare în pictură cu tabloul sĕŭ *Simeon şi Levi, scăpând pe sora lor Dina.*

La aceaşĭ epocă a trimis principeluĭ Stirbey tabloul *Renascerea Românieĭ.*

G. Tăttărescu a maĭ complectat studiile sale la Paris, Haga şi chiar în Rusia la urmă, spre a studia pictura religioasă bizantină.

Venit în ţară la 1852, el a fost numit maĭ întâiŭ profesor la şcoala militară, şi apoĭ a început lucrarea bisericeĭ Măgurele-Oteteleşanu; el a împodobit peste 50 biserică din ţară între carĭ Mitropolia din Iaşi.

G. Tăttărescu a fost profesor de pictură la şcoala de Bele-arte (1865) şi după moartea luĭ Th. Aman, director al acesteĭ şcoale.

El a lucrat nnmeroase portrete, tablourĭ originale, precum *Ţăranul de la Dunăre, Magdalena, Nemesis* şi multe altele, carĭ se găsesc în posesiunea Pinacotecеĭ naţionale, a familiilor Kretzulescu, Manu, Protopopescu-Pake, Bagdat, Mitropolitul Nifon.

Acest pictor era membru fondator al Ateneuluĭ.

Tăutu (Gheorghe).— Publicist, născut în Botoşanĭ la 1823, încetat din viaţă la Tîrgu-Frumos.

A colaborat la ziarele: *Steaua Dunăreĭ, Reforma, Nichipercea,* etc.

Scrieri: *Poesiĭ* (1862), *Un ajutor la timp* dramă, (1863), *Poesiĭ noue* (1864), *Epistole* (1871).

Tavernier.—Medic, venit în Muntenia, nu se ştie de unde, pe la 1820. Cronicariĭ istoricĭ ni'l înfăţişează ca un instrument al consululuĭ rus Rukman, introdus de contrabandă în sînul societăţeĭ filarmonice la 1838 în scop de a discredita această instituţiune si a provoca disolvarea eĭ.

Asupra acestuĭ Tavernier, A. Xenopol scrie în *Istoria Românilor*: «El veni într'o zi în sînul societăţeĭ şi învinui pe o persoană care provocase în duel pe Aristia, că'ĭ ar fi cerut odinioară otravă spre a ucide pe un pictor polon. După câte-va zile, pictorul muri cu simptomele otrăvireĭ, şi atuncĭ spunea Tavernier, eŭ acuz pe acel domn de otrăvire. Un strigăt de indignare generală isbucni, Voinescu se sculă şi spuse că nu maĭ poate face parte dintr'o societate de scelerаţi. Tot aşa făcură şi alţĭ membrіĭ şi ast-fel societatea filarmonică

peri, şi odată cu dênsa se desfiinţă şcoala şi se închise teatrul (1838)».

Teleor. (Dimitrie Constantinescu).— Publicist şi ziarist, cunoscut sub pseudonimul **Teleor**, născut la 1858 Maĭ 10, în comuna Atârnaţi (Teleorman). A făcut studiile sale în România şi a părăsit facultatea de medicină spre a se ocupa de literatură.

Ca ziarist a colaborat la *Binele public*, *Ghimpele*, *România*, *Naţiunea*, *Epoca*, etc., sub diferite pseudonime.

Teleor a publicat *Nuvele*, *Scene* şi *Portrete* (1886), *Florĭ de liliac*, *Durere*, *Icoane*, *Nuvele alese* (1894), *Schiţe umoristice*, *Realistele* (1896), *Aventurele unei soacre*, farsă (1896).

Fost cât-va timp funcţionar la Ministerul Cultelor şi instrucţiunei publice, acest scriitor colaborează apoĭ la *Viaţa* şi alte reviste literare.

Tell (Christian).—Om politic, general, născut în Braşov (Transilvania) la 1807, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 24 Februarie 1884.

A servit maĭ întâiŭ în corpul dorobanţilor cu gradul de căpitan, apoĭ a intrat în armata regulată la înfiinţarea eĭ în 1830. Când isbucni revoluţia de la 1848, era şef de batalion, şi unindu-se cu capiĭ mişcăreĭ revoluţionare, puse trupele sale la dispoziţia lor, semnând dimpreună cu Şt. Golescu şi Eliade, proclamaţia de la Islaz, semnalul revoluţiuneĭ. Membru al guvernuluĭ provizoriu care'ĭ conferi gradul de general, apoĭ locotenent domnesc, trecu graniţa după intrarea Ruşilor în ţară, şi se retrase la Smirna, unde guvernul otoman 'ĭ servi o pensiune de general.

Reîntors în România la 1857, generalul Tell face parte din Divanul ad-hoc şi este amestecat la toate evenimentele carĭ aduc unirea Principatelor, alegerea Domnitoruluĭ Cuza.

De la 30 Decembrie 1862 până la 26 Maĭ 1863, e Ministru al Cultelor în cabinetul N. Kretzulescu. Retras aproape din viaţa politică de la această epocă până la 1871, reintră la această epocă în cabinetul de sub preşedinţia luĭ L. Catargiu ca Ministru de rĕzboiŭ de la 11 Martie 1871 până la 14 Martie acelaş an, când trece la Culte, ţinênd cât-va timp şi interimul Justiţieĭ. La 1874 demisionează. Apoĭ la 4 Aprilie reintră ca Ministru de Finance în cabinetul generaluluĭ I. Florescu până la 27 Aprilie.

Teodorescu (Dimitrie. G.)—Profesor, publicist, născut la 1849 în Bucureşcĭ, licenţiat în litere de la facultatea din Paris.

A fost la început redactor la ziarul *Românul* de la 1868 până la 1875 şi apoĭ sub pseudonimul *Ghedem*, a redactat ziarul satiric *Ghimpele* de la 1869 până la 1875.

La 1891 sub Ministerul generaluluĭ Florescu, G. D. Teodorescu a ocupat câte-va luni Ministerul Instrucţiuneĭ Publice de la 21 Februarie până la 21 Iunie. A fost numit în 1878 profesor de limba latină la liceul Mateĭ Basarab, în 1881 profesor de limba română la acelaş liceŭ şi în 1894 director al Fundaţiuneĭ universitară Carol I.

Operile sale sunt: *Poesiĭ populare* (1885), *Despre obiceiurile şi credinţele poporuluĭ*, *Cercetărĭ asupra proverbelor române*, *Noţiunĭ despre colinde*, *Petre Creţu Şolcan*, *Eufrosin Poteca*, *Metrica*, *Prosodia latină*, *cu noţiunĭ de istoria literaturеĭ latine*, *Istoria filosofieĭ antice*, *Cronica din Nurnberg*, *Istoria literaturеĭ latine*, *Operile luĭ Anton Pann*, etc., etc.

Teodorescu (Florea).— Medic, născut la 10 Aprilie 1842 în orăşelul Mavrodinul din Telorman. După terminarea studiilor primare şi secundare, a intrat la 1861 în fosta şcoală de medicină şi chirurgie din Bucureşcĭ, apoĭ a plecat în Italia, de unde s'a întors în 1868 cu diploma de doctor în medicină de la facultatea din Turin.

La 10 Septembrie 1868 e numit prin concurs, medic secundar la spitalul Colţea, post pe care'l ocupă până la 1878, când e numit medic primar la spitalul Colentina. Iar la 1889 este transferat în aceaşĭ calitate la spitalul Filantropia, unde funcţionează şi astă-zĭ.

Publicaţiunile medicale ale D-ruluĭ Teodorescu sunt: *Memoriu asupra abcesuluĭ ficatuluĭ* (1870), *Studiĭ generale asupra pneumonieĭ* (1878), *Syfilisul pulmonar*, *Kystele hydotice pulmonare*, studiu prezentat la congresul medicilor spitalelor (1895).

Teodori (Juliu). — Medic militar, năs-

cut în Bucurescĭ la 1834 August 7. A făcut studiile în ţară şi le-a terminat în 1858 la Berlin, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină. La 1859 a fost primit ca medic de regiment clasa 2-a, la 1860 a trecut medic clasa I, la 1863 medic de divizie, la 1872 medic de corp de armată, la 1883 medic inspector general de brigadă. La 1898 fiind inspector general al serviciuluĭ sanitar al armateĭ, a demisionat spre a trece la pensie.

De la 1869, Teodori este profesor de patologie şi terapie generală la facultatea de medicină din Bucurescĭ, iar de la 1884 medic al caseĭ regale.

Scrieri: *De pellagre* (1858).

Teriakiu (Alexandru).— Om politic, încetat din viaţă la Martie 1893. Amănunte biografice lipsesc. A fost Ministru al şcoalelor în Moldova la 1858, şi Ministru plenipotenţiar la Athena dupĕ 1884.

A făcut parte din guvernul de sub preşidenţia luĭ Stef. Golescu ca Ministru de Externe de la 19 August 1867 până la 1 Noembrie acelaş an, şi Ministru de Interne de la 25 Iulie 1880 până la 10 Aprilie 1881. A fost membru şi în comisiunea Dunăreană pe la 1887.

Theodorini (Elena).—Primadonă, născută în Craiova la 25 Martie 1860. Încă de mică, arăta o mare predispoşiţiune pentru muzică; la vêrsta de 14 anĭ era deja o bună pianistă şi la 19 anĭ debuta pe o scenă din Cuneo (Piemonte) ca primadonă.

Primul eĭ succes l'a obţinut întrun teatru din Milan în opera *Evreica*. Angajată în urmă la «Scala» pentru stagiunea 1880-1881 şi a făcut un adevĕrat renume în *Ughenoţiĭ*, *Faust*, *Erodiada;* apoĭ dete numeroase reprezentaţiunĭ în Barcelona, Paris, Madrid, în America de Sud şi se reîntoarse la 1885 în Italia la Brescia, spre a cânta în opera *Gioconda*. Maĭ têrziŭ E.ena Theodorini reîncepe reprezentaţiunele sale prin oraşele principale din Europa, venind câte odată şi în Bucureştĭ, Craiova, spre a cânta principalele roluri din repertoriul sĕŭ.

Reputaţiunea sa de mare cântăreaţă, este fără îndoială universală.

Ţincu (Nicolae).— Publicist, autor dramatic, născut la Turnu-Severin (Mehedinţi) în 1846.

A colaborat la *Revista Contimporană*, *Revista Literară*, *Revista Nouĕ*.

A scris pentru teatru *Intâiŭ Aprilie*, *Intâiŭ Maĭ*, *Mărţişorul*, *Recunoştinţa*, comediĭ într'un act, *Iuda* 2 acte, *Douĕ mume* dramă în 3 acte, *Doamna Chiajna* în colaboraţie cu Niger, dramă istorică în 5 acte, şi un act din revista teatrală *Cer cuvêntul*, în colaboraţie cu P. Grădişteanu.

A maĭ publicat traduceri în versurĭ: *Monologurĭ*, *Comediĭ şi Monologurĭ*, *Mincinosul*, *Aventuriera* în colaboraţie cu Sever Moscuna, *Flibustierul*, *Jean Marie*, *In timpul baluluĭ*.

N. Ţincu era referendar la Curtea de Compturĭ până în 1897.

Tocilescu (Grigorie. G.) — Doctor în filosofie şi licenţiat în drept, profesor de istoria antică, şi de epigrafie, director al muzĕuluĭ de antichităţĭ, născut la 1845 în Mizil.

A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat la Praga (Boemia). A început prin a fi referendar statistic la Ministerul Lucrărilor publice, iar maĭ têrziŭ a îmbrăţişat cariera profesoratuluĭ. La 16 Octombrie 1881 a fost numit profesor pentru istoria antică şi epigrafie la facultatea de litere din Bucurescĭ.

Colaborator la revista *Românismul* în unire cu Hajdĕŭ, Vucici, Th. Rădulescu, a publicat acolo maĭ multe studiĭ între carĭ: *Documente istorice*, *Despre poesia poporală a Românilor*, *Despre juriu*.

A maĭ tipărit: *Despre familia luĭ Mihaĭ Viteazu*, *Petru Cercel* (1875), *Douĭ istoricĭ*, *G. Panu şi P. Cernătescu*, schiţe critice (1874), *Viaţa şi scrierile luĭ Bălcescu*, *Inscripţiunea de pe patrafirul de la Slăneştĭ* (1876), *Raport asupra uneĭ misiunĭ epigrafice în Bulgaria* (1878), *Doamna Stanca, soţia luĭ Mihaĭ Viteazu* (1878), *Istoria română* (1880), *Manual de istoria română* (1886), *Rapporturĭ asupra cátor-va mănăstirĭ* (1887), *Biserica episcopală a mănăstireĭ Curtea de Argeş* (1886), *Istoria ramână, cu naraţiunĭ, întrebărĭ şi resumate* (1890), *Monumentul de la Adam Klissi* (1895).

Gr. Tocilescu este membru al Academieĭ române şi a făcut parte din Senat de la 1888 până la 1895.

Toneanu (Vasile). — Actor, născut în oraşul Călăraşi la 1868. A urmat cât-va

timp cursurile de la Sf. Sava, fără a le termina şi apoi s'a angajat în 1888 în trupa de sub direcţia lui Caragiali.

A intrat apoi în teatrul naţional din Bucuresci care l'a admis ca societar în 1894.

Toneanu se distinge cu deosebire în comediile lui Molière, în rolurile lui *Scapin, Crispin,* etc.

Trăila (Elie). — Publicist, născut în Banat la 1844.

A făcut studii juridice în Oradia Mare.

Scrieri: *Vulturul mâhnit* (1864), *Poesii* (1866), *Fiica lui Menumorut,* nuvelă istorică, *Strigoiul,* poveste (1874).

Trandafiloff (Alexandru). — Supus rus. Amănunte biografice lipsesc.

A venit în ţară la 1843, dându-se ca reprezentant al unei societăţi miniere, cerând să i se acorde permisiunea de a întreprinde cercetări în Muntenia spre a face explorări.

El preciza în cerere că dacă proprietarii în pământurile cărora se vor găsi metaluri, în curgere de 18 luni legiuite prin regulament, nu vor avea mijloacele să lucreze singuri, saŭ nu se vor învoi cu societate, atunci dreptul societăţei pentru exploatare, garantat de Stat, se va întinde pe 12 ani.

Autorizarea în acest sens dată de Stat cu oare-care modificări, pricinui o mare nelinişte în ţară şi Adunarea, făcându-se ecoul neliniştei publice, ceru de la Vodă Bibescu, desfiinţarea jurnaluluĭ sfatuluĭ administrativ.

Domnul se opuse şi sfârşi din această cauză prin a suspenda Adunarea în virtutea unuĭ firman dobêndit de la Poartă.

Dar la urma urmelor, Domnitorul respinse concesiunea Trandafiloff.

Triandafil (Grigore). — Avocat, om politic, născut la 4 Februarie 1840. A făcut studiĭ juridice şi a intrat în magistratură, ocupând funcţiunele de procuror de Tribunal, membru, preşedinte, prim preşedinte la Trib. Ilfov, apoi procuror la Curtea de apel, procuror general, prim preşedinte de Curte.

A fost director al Ministeruluĭ Justiţieĭ de la 14 Innuarie 1866 până la 14 Decembrie acelaş an şi Ministru al Justiţieĭ de la 16 Noembrie 1890 până la 15 Februarie 1891.

Turnescu (Nicolae). — Medic, născut la 1819 în Bucuresci, încetat din viaţă la 9 Octombrie 1890. A făcut studiile la Sf. Sava şi apoi a fost secretar al comisiuneĭ doctoriceştĭ de la 1832 până la 1845. La această epocă pleacă în Paris, unde 'şĭ termină studiile în medicină şi chirurgie, întorcându-se în ţară la 1853. Atunci e numit medic secundar la Colţea (1854) şi înaintează chirurg primar (1858), profesor de medicină operatorie şi de clinică chirurgicală la Colţea şi la şcoala de chirurgie, membru onorific în consiliul permanent al instrucţiuneĭ publice (1865), membru în consiliul medical superior, membru în consiliul sanitar superior.

La 1869 este numit decan al facultăţeĭ de medicină şi profesor al facultăţeĭ de chirurgie până la 1884, când este trecut la pensie.

A publicat: *Du pouls* (1853), *Des luxations accidentelles en général* (1853).

Tzichindell (Dimitrie).—Fabulist, născut în Beicherecul-mic (Transilvania) la 1775, încetat din viaţă la 19 Ianuarie 1818. A făcut studiĭ în teologie la Temişoara până la 1801, după ce a fost învĕţător în Belintŭ la 1794. La 1805 s'a preoţit, îndeplinind mai întêiŭ serviciul pe lângă un regiment, apoi a trecut paroch la biserica din Beicherecul-mic, unde a slujit până la moartea sa.

La 1812 e numit profesor la o şcoală românească din Ardeal, şi scrie opera sa principală *Fabulele.*

Denunţat la Ierarhia sêrbească ca rĕsvrătitor, din pricina aluziunelor politice ce se găseaŭ în scrierea sa, cartea este confiscată şi Tzichindell este suspendat din funcţiune.

Atunci părăseşte Ardealul la 1815 şi se stabileşte în comuna unde se născuse şi unde era paroh. Acolo a şi murit, adus din spitalul de la Temişoara, unde zăcuse. Se zice că a fost otrăvit de Sêrbĭ.

Scrieri: *Sfaturile a înţelegereĭ ceĭ sănătoase* (1802), *Adunare de luminĭ moraliceştĭ* (1806), *Epitomeul* (1808), *Filosoficeştĭ şi politiceştĭ prin fabule moralnice învĕţăturĭ* (1814).

Tzoni (Miltiade).—Profesor, născut în Iaşi la 23 Iunie 1844, încetat din viaţă în Iaşi la Martie 1898. A făcut şcoala primară la Roman, liceul la Iaşi, şcoala de Poduri şi Şosele din Paris.

Reîntors în ţară la 1869, a fost numit îndată profesor de mecanică la facultatea de ştiinţe din Iaşi.

Ales deputat pentru prima dată la 1888, de colegiul al 2-lea de Iaşi, a făcut parte de la această epocă înainte, din toate legislaturele până la 1895, când a fost ales senator.

Scrieri: *Plaga* (1872), *Ţinta democraţiei române* (1876), *Universitatea din Iaşi* (1877), *Regimul liberal în faţa reacţiunei* (1879), *Regimul corupţiunei şi al teroarei* sau *guvernul d-lui Ioan C. Brătianu* (1888).

U

Ubicini (Jean. H.)— Publicist francez, celebru filo-român, născut la Issoudun în 1818 Octombrie 20, încetat din viaţă la Roche-Corbon (Francia) în 1884. Profesor timp îndelungat la colegiul din Joigny, întreprinse în 1846 o călătorie prin România şi găsindu-se în Bucureşci când isbucni revoluţiunea de la 1848, fiind prieten cu principalii capi ai mişcărei, i se încredinţă postul de secretar al guvernului provizoriu şi al locotenenţei Domneşti.

După intrarea trupelor ruseşti, părăsi România. In cea-ce priveşte interesele ţăreĭ noastre, el a scris şi publicat: *La question d'Orient devant l'Europe* (1854), *Provinces roumaines* (1856), *La question des Principautes Danubiennes* (1858), *Introduction aux ballades et chants populaires de la Roumanie* (1855). A colaborat la diferite ziare franceze, susţinênd într'însele interesele României.

Ulescu (Constantin).—Sub-locotenent, născut la 7 Aprilie 1846, mort la 30 August 1877. Soldat voluntar la 1864, e înălţat sergent la 1866, sub-locotenent la 1872. In timpul rezbelului Independenţei (1877-78) face parte din Regim. 8 de infanterie şi moare la 30 August 1877 pe câmpul de luptă, la atacul Griviţei.

Urechia (Alexandru) — Medic, publicist, fiul lui Vasile A. Urechia, născut la Iaşi în 1860. A făcut studiile sale în ţară şi la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină.

Scrierile sale sunt: *Sănătos or nebun? Anatomia şi fiziologia uneĭ conferinţe, Influenţa, Şarlatanismul în medicină, Ghiveciŭ, Duşmaniĭ noştri, Ereditatea fiziologică şi psicologică, Igienă.*

Ca ziarist, a colaborat la *Moftul român* (1894), *Viaţa* (1894-95) publicaţiuni ebdomadare, iar în 1896 a înfiinţat altă broşură, *Lumea vechie.*

Urechia (Alexandrescu Vasile). — Profesor, om politic, publicist, născut în oraşul Piatra-Neamţu la 27 Februarie 1834. El şi-a făcut studiile gimnaziale la Iaşi, iar cursurile facultăţeĭ de litere, ştiinţe şi filosofie la Paris.

Intorcêndu-se în ţară, fu numit la 1857 profesor de literatură la Universitatea din Iaşi şi director al Ministerului Instrucţiuneĭ publice din Moldova

Ca ziarist, V. A Urechia, a colaborat la *Zimbrul*, *Vulturul*, *Steaua Dunăreĭ*, şi a trimis corespondenţe ziarelor franceze *Le Temps*, *Le Siècle*, *La Presse*, etc, etc.

Numit definitiv profesor de Istoria şi literatura Românilor la facultatea de litere şi filosofie din Bucureşci, V. Urechia ocupă acest post de la 4 Noembrie 1864 până în prezent.

El a fost Ministru al Instrucţiuneĭ publice la 1881, de la 10 Aprilie până la 1 August 1882, precum şi în Ministerul Kogălniceanu de la 1860 până la 1861, şi a reprezentat aproape necontenit în Senat colegiul al 2-lea de Galaţi.

V. A. Urechia este de ani îndelungaţi membru al Comitetului teatrelor din Bucureşci.

El este preşedintele Societăţeĭ Liga culturală.

Eată principalele sale publicaţiuni: *Grinda de aur* (1851), *Şetrarul Gurluescovicĭ* (1854), *Mozaic* (1855), *Logofătul Baptiste Veleli* (1855), *Coliba Mariucăi* (1858), *Schiţări de literatură românească* (1859), *Vieriţa cea frumoasă* ((1859), *Balul mor-*

tului (1865), *Femeea română* (1865), *De clasicism, romantism şi realism* (1865), *Cronicele noastre* (1865), *Patria română* (1868), *Opere complecte* (1878), *Lugubre monumentum Besarabiae* (1878), *Discursuri academice* (1878), *Conferinţe şi discursuri* (1878), *Incercare bibliografică despre Istria şi Dalmaţia* (1878), *Album Macedo-Român* (1880), *Cartă etnografică a Românilor* (1882), *Schiţe de istoria literaturei române* (1885), *Miron Costin* (1886), *Istoria evenim. din Orient* (1889), *Documente relative la anii 1800—1831* (1889), *Despre bresle* (1889), *Monumentul lui Miron Costin* (1889), *Memorii presentate Academiei în 1887—88, Biserica din cetatea Neamţ* (1890), *Legende* (1891), *Istoria românilor* (1892), *Istoria Şcoalelor* etc.

Ursian (Valerian).— Profesor, născut în Rêmnicul-Vâlcei la Aprilie 1845. A făcut studii juridice şi a fost numit la 14 Noembrie 1880 profesor de drept internaţional la Universitatea din Iaşi; la 1883 a fost permutat în aceaşi calitate la Universitatea din Bucureşci.

A făcut parte ca deputat din Camera de la 1888–1895 şi ca senator din Senatul de la 1895 până în prezent.

Scrieri: *Despre importanţa dreptului internaţional* (1881), *L'Autriche-Hongrie et la Roumanie dans la question de Danube* (1882), *Amintiri, poesii* (1895).

Ursu (de **Margine, David**). — Baron, colonel, născut la 1815 în Făgăraş (Transilvania), încetat din viaţă la Sibiiu în 30 August 1897. De mic copil, dat în şcoala militară a grănicerilor, în 1848 a luat o parte activă în războiul contra honvezilor unguri conduşi de generalul Bem, şi în două rânduri a repurtat victorii cari l'aŭ pus în evidenţă ca strategic eminent şi comandant plin de curaj.

Curând apoi a fost avansat la gradul de maior.

In 1859, în războiul Austriei contra Italiei şi Franceĭ, maiorul Ursu s'a purtat atât de vitejeşte încât a uimit până şi pe dusmani. In celebra luptă de la Solferino, maiorul Ursu în capul a două batalioane româneşti şi în contra dispoziţiilor mareluĭ stat major, în chiar momentul când duşmanii eraŭ să împresoare Solferino şi să silească pe Austriacĭ să capituleze, a înaintat, în tăcerea nopţeĭ, la forturile de la Medole, cu gândul să zădărnicească o capitulare ruşinoasă şi să înlesnească retragerea cinstită a trupelor austriace.

Aicĭ, la Medole, maiorul Ursu cu două batalioane române, a susţinut o luptă vie de şease ore, în contra a 10,000 de italieni.

După încetarea luptei, generalul baron Blumencron de Guidizzolo, trimis de marele stat major austriac, a strigat maioruluĭ Ursu:

— Retrage-te d-le maior, căci eştĭ împresurat de toate părţile.

— Eŭ mĕ pot susţine încă câte-va ore; retrageţi-vĕ d-voastră din Solferino.

Şi maiorul Ursu a mai stat 26 ore în Medole, susţinênd cu oare care succes o a doua luptă şi isbutind să se retragă fără să se predea vrăjmaşilor.

In această luptă sîngeroasă maiorul Ursu a perdut 18 ofiţeri şi 622 de soldaţi.

Planul maioruluĭ Ursu a reuşit atât de bine, în cât când se întoarse cu restul trupelor la cartierul general, arhiducele Frantz Carol, generalisimul armateĭ de operaţiunĭ, a strigat:

— Aĭ salvat onoarea armateĭ!

Dacă maiorul Ursu nu reuşia în planul sĕŭ, ar fi fost împuşcat pe loc, de oare-ce intrase în luptă în contra avizuluĭ mareluĭ stat-major. Reuşind însă, a fost înaintat pe câmpul de rĕzboiŭ la gradul de lt.-colonel şi a fost decorat cu ordinul de rĕzboiŭ *Maria Theresa*.

După rĕzboiŭ, locot.-colonel Ursu a fost înaintat la gradul de colonel şi Impĕratul i-a conferit titlul de baron de Margine.

Distincţiunele pe carĭ le-a primit colonelul baron Ursu, i-aŭ făcut o mulţime de vrăjmaşi printre oficeriĭ unguri, carĭ nu-i puteaŭ erta victoriile pe carĭ le-a repurtat numaĭ cu soldaţi români. Şi cel maĭ aprig între vrăjmaşiĭ sĕĭ a fost generalismul ungur Gyulai, care a început să-l persecute şi să-l denunţe ca pe un agitator dacoromân.

Rezultatul a fost că colonelul baron Ursu şi-a regulat drepturile la pensiune în 1861.

Evenimentele însă l'aŭ rĕzbunat. In 1863 un noŭ rĕzboiŭ a isbucnit între Austria şi Italia. Colonelul Ursu a fost rechemat în fruntea regimentuluĭ sĕŭ 31, pur românesc şi i s'a încredinţat apărarea insuleĭ Lissa.

Când pe uscat armata austriacă a fost nimicită, iar pe mare flota austriacă era să fie îm-

presurată, baronul Ursu, din insula Lissa, în contra avizului mareluĭ stat major, care i-a ordonat să se retragă, a bombardat flota italiană. Lupta a durat 11 ore, în care timp amiralul austriac Tegethoff, a isbutit să scufunde câte-va vase italiane şi să se retragă fără perderĭ marĭ.

Această luptă a dat baronuluĭ Ursu titlul de *eroul de la Lissa* şi în amintirea eĭ s'a înfiinţat în comitatul Făgăraş, comuna românească Lissa, populată cu grănicerĭi în fruntea cărora s'a luptat baronul Ursu.

După rĕzboiŭ, generalismul Gyulai a făcut nouĭ intrigĭ în contra baronuluĭ Ursu, aşa că acesta plictisit de atâtea mizerĭi ungureştĭ, s'a retras din noŭ în viaţa privată.

Colonelul baron Ursu a lăsat întreaga sa avere de 50,000 leĭ pentru scopurĭ culturale româneştĭ.

De la 1865 şi până la moarte, Ursu a administrat fondurile grăniţăreştĭ şi a construit peste 120 localurĭ frumoase de şcolĭ cu câte douĕ etage, în comitatele Braşov, Făgăraş, Sibiŭ şi Huniedoara.

V

Văcărescu (Barbu).— Amănunte biografice lipsesc.

A fost spătar în Muntenia la 1782, mare vistier la 1821, caimacam la 1827.

Văcărescu (Constantin).— Om politic, născut la 1802, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 14 Martie 1887.

A făcut studiile sale în Paris până la 1825.

Intors în ţară, a intrat în administraţie şi a fost prefect de judeţ în Ialomiţa şi Buzĕŭ.

Descoperirea tesauruluĭ de la Pietroasa se datoreşte luĭ C. Văcărescu. Neşte tăetorĭ de peatră, lucrând la podul de la Călmăţuĭ, descoperiră tesaurul, îl sfărâmară, dispărând cu dênsul. Câte-va fragmente se găsesc la faţa locului de neşte trecătorĭ carĭ nu cunoşteaŭ valoarea lor şi sunt aduse luĭ C. Văcărescu. El se pune în urmărirea hoţilor, regăseşte tesaurul furat şi'l aduce guvernuluĭ.

Sub Vodă Stirbey, C. Văcărescu a fost membru la Inalta Curte.

La 1858 părăseşte funcţiunea sa, spre a călători şi nu maĭ ia nicĭ o parte la afacerile publice.

Văcărescu (Ioan). — Poet, născut la 1786, mort la 1863. El era reprezentantul uneĭ familiĭ ilustre, strĕnepotul mareluĭ ban Enache Văcărescu.

Incă din copilărie se făcu cunoscut prin versurile sale, scrise în limba elenă şi la 1818, făcu o odă în contra luĭ Vodă Caragea. Sub Domniĭ de pe timpul sĕŭ, a ocupat funcţiunĭ înalte în Stat şi s'a distins tot-d'auna prin iubirea sa de patrie.

El a publicat: *Sfaturĭ patriotice* (1821). A tradus pentru teatru *Britanicus* (1827), *Ermiona* (1831), *Regulus* (1832) şi în acest an pentru prima oară, elevii de la Sfântu Sava, jucară în limba română, pe scena teatruluĭ din Bucureşcĭ.

La 1832 aŭ apărut şi poesiile sale sub titlul *Poesiĭ originale*.

I. Văcărescu, împreună cu G. Lazăr, a întemeiat şcoala Sf. Sava la 1821. El a refuzat să subscrie *Regulamentul organic*, şi luând cuvêntul, a protestat contra prezidăreĭ Adunăreĭ de către un consul strein pe când obiceiul ţĕreĭ cere ca Mitropolitul să fie în fruntea eĭ.

Pentru aceste cuvinte, I. Văcărescu este dat afară din Adunare şi surgunit imediat.

Cu ocaziunea înfiinţăreĭ oştireĭ româneştĭ, (1830) Ioan Văcărescu a făcut armateĭ, versurile sale :

La rând, Românilor eşiţĭ,
Mergeţĭ pe calea dreaptă,
Slava strămoşilor vestiţĭ
In cale vĕ aşteaptă!...

Văcărescu (Theodor. C.)—Născut în Bucureşcĭ la 17 Aprilie 1842. A început primele sale studiĭ la 1850, în pensionatele Monty şi Schewitz. La 1854 a plecat în

Germania, unde a fost admis cu autorizarea guvernului, în corpul de cadeți din Prusia și a urmat de la 1854 până la 1858, studiile școalei militare preparatorii din Potsdam și școalei militare centrale din Berlin. Tot de odată, în 1858 și 1859, a frequentat cursurile facultății de litere și filosofie din Berlin. La 16 Octombrie 1859, s'a înrolat ca soldat voluntar în armata românească, a fost numit la 1 Ianuarie 1860 sub-oficer și înaintat la 24 Ianuarie 1861 la gradul de sub-locotenent.

T. Văcărescu a fost chemat la 1863 în statul-major domnesc al lui Vodă Cuza, ca oficer permanent de ordonanță; la 1864 a demisionat din armată și intrat în viața civilă, s'a ocupat cu literatură și politică. In 1865 a publicat în *Trompeta Carpaților* și în *Opiniunea națională*, articole asupra literaturei germane. Impreună cu Aurelian, Urechiă, Esarcu, Alex. N. Lahovari, etc, a fondat atunci *Ateneul românesc* și cu un grup de tineri a făcut parte din comitetul de redacțiune al ziarului *Revista Dunărei*, înființat în Decembrie 1865, spre a combate cu cea mai mare energie regimul loviturei de Stat.

A doua zi după revoluțiunea de la 11 Februarie 1866, Th. Văcărescu e numit prefect la Prahova cu însărcinarea de a trece peste fruntarie la Brașov, pe detronatul Domnitor Cuza.

In 1870 Iulie, guvernul a trimis pe Th. Văcărescu în misiune la Berlin, comisar extraordinar în cestiunea drumurilor de fer Strusberg, și acolo a descoperit și a raportat guvernului dispariția depositului de $37^1/_2$ milioane lei, capital garantat de guvernul român, care trebuia să serve la terminarea construcțiunei aceluĭ drum de fer și care se deturnase de la destinațiunea luĭ. La 20 Iulie 1871, Th. Văcărescu e numit agent diplomatic al țărei în Serbia.

In Septembrie 1872, cu prilejul înființărei miliției, prevĕzute de legea organică a puterei armate, Th. Văcărescu, în calitate de fost oficer, fu numit locotenent în miliția călări, iar în Iunie 1873, M. S. Domnitorul Carol, 'l chemă pe lângă persoana sa, în funcțiunele de mareșalul curței Domnești. In Octombrie 1876 Th. Văcărescu însoți, ca reprezentant al curței Domnitoruluĭ, pe primul Ministru Ioan Brătianu și pe Ministrul de rezbel, colonel Slăniceanu, în misiunea pe lângă Impĕratul Rusiei Alexandru II-lea la Livadia, unde se stabilirĕ bazele înțelegerei pentru trecerea oștirilor rusești prin România.

Iar când isbucni rezbelul din 1877, Th. Văcărescu luă parte la el în calitate de căpitan milițian, atașat mareluĭ cartier general al armatei române, trecu Dunărea și participă la luptele din jurul Plevnei.

La 8 Aprilie 1881, Th. Văcărescu fu trecut ca locotenent-colonel în rezervă și la Octombrie 1882, fu numit Ministru reședinte pe lângă curțile din Bruxela și din Haga.

La 28 Ianuarie 1885 fu numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Roma, de unde demisionă pentru motive private la 31 August 1885. In 1886 publică volumul 1-iŭ și în 1887 volumul al 2-lea al scrierei istorice *Luptele Românilor în rezbelul din 1877—78*, operă care a fost premiată de Academia română.

La 1 Iulie 1888 este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar pe lângă curtea din Viena, post în care funcționează până la 1 Iulie 1891.

A făcut parte în nenumĕrate rênduri din parlament, ca deputat și senator.

Vaillant. — Profesor francez, data nascerei și încetărei din viață necunoscute. A fost adus în țară la 1829, sub ocărmuirea luĭ Kisselef, spre a organiza pe o nouă bază colegiul Sf. Sav. din Bucuresci. La 1831 este numit director al acestei instituțiuni și școala prospera, dar Rukman, consulul rusesc, vĕzând cu ochi rĕi ideile liberale ale profesoruluĭ, ceru în 1834 să se retragă luĭ Vaillant catedra de litere și direcția colegiuluĭ. I se satisfăcu cererea, însă Adunarea, ca semn de simpatie, votează să se cumpere 500 exemplare din *Dicționarul francezo-român* al acestuĭ profesor. Rukman cere și obține de la Vodă, nesancționarea votuluĭ.

La 1841, Vaillant este implicat în mișcarea dintre Sêrbi și Bulgari, care se zicea că era combinată cu un complot în Muntenia, spre a aduce rĕsturnarea luĭ Vodă Ghika. Vaillant scapă de arestare, grație intervenirei consululuĭ francez, însă este expulzat.

Se reîntoarce în țară la 1862 și ține la Ateneul vechiŭ, un curs gratuit de *Istoria antică*.

De la această epocă înainte, urma lui se perde.

Scrieri: *Grammaire valaque à l'usage des français* (1836—1840), *La Roumanie*, 3 vol. (1844), *Poésies de la langue d'or* (1851), *Turquie et Russie* (1854), *Les princes Ghika, hospodars de Moldo-Valachie* (1855), *Nationalité et patriotisme* (1855), *L'Empire c'est la paix* (1856), *Histoire vraie des vrais Bohémiens* (1857), *Glasul poporului, glasul lui Dumnezeŭ* (1858), *Origina agriculturei şi desvoltarea ei la Români* (1862), *La lanterne magique* (1868).

Valbudea.—Sculptor, (adevĕratul nume **Ionescu Stefan,**) născut în Bucuresci la 1859.

A făcut studiile liceului din Bucuresci şi a terminat în 1882 şcoala de Bele-arte, când a obţinut premiul pentru străinătate. Apoi a stat trei ani la Paris în şcoala de Bele-arte, atelierul lui Falguière, iar în urmă a lucrat sub direcţiunea lui Fremiet. A luat parte la trei expoziţiuni; în anul al treilea a avut o menţiune onorabilă cu statua lui *Mihaĭ Nebunul*. Apoi a plecat în Italia şi a stat un an la Roma, unde a făcut statua *Gladiatorul*, proprietatea Ateneului român, şi un an la Florenţa, unde a lucrat *Copilul care face bae; Prima lecţie, Copilul dormind, Frica de apă*. Pinacoteca posedă statuele *Mihaĭ Nebunul* şi *Copilul dormind*.

La expoziţia universală din Paris (1889), Valbudea a avut ca recompensă o medalie cl. III-a.

Valentineanu (Ioan. G.) — Ziarist, născut în Piteşti la 1834. A făcut studiile liceului Sf. Sava până la clasa 5-a. Amestecat în mişcarea revoluţionară de la 1848, a fost arestat de Ruşi şi trimis în închisoarea de la Kiew.

Pus în libertate, s'a reîntors în ţară la 1856, a colaborat la mai multe ziare, între cari la *Secolul, Timpul, Concordia, Românul, Steaua Dâmboviţeĭ*. La 1859 a fondat ziarul *Reforma*, care a apărut în primiĭ ani regulat, iar cu vremea, a încetat de a mai apare, şi apoi s'a tipărit în anume împrejurări, o dată saŭ de douĕ orĭ pe an, după ce nu apăruse câţi-va ani în şir.

Scrieri: *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic*, pamflet, (1859), *Documente relative la administraţia guvernului interimar din 1856, 1857, 1858, Despre administraţia guvernului de la Balta-Liman, Evreiĭ în România* (1886), *Cugetări, macsime, proverbe* (1890), *Misterele scopiţilor* (1891), *Ucigaşiĭ lui Barbu Catargiu* (1897), *Alegerea, viaţa şi detronarea lui Vodă Cuza* (1898).

Valery (Nini).—Artistă dramatică, născută în Focşani la 1 Mai 1835, fiica unor artişti francezi Valery-Momenet, stabiliţi în ţară pe la 1833.

A debutat pe scenă la 1846, jucând roluri în limba franceză, în localul de teatru Talpan din Iaşi. La 1848, în timpul direcţiuneĭ lui Mateĭ Millo, a jucat pentru prima dată în limba românească, rolul *Ingerul păzitor* din *Baba Hârca*.

Apoi a urmat creaţiunele sale în *Trântorul 'cât zece, 'Pensionul fetelor, Viaţa unui jucător de cărţi, Bădăranul boerit, Plăeşul român, Luluţa* din *Chiriţa la Iaşi*, etc., etc.

La 1852 Nini Valery pleacă la Bucuresci, unde debutează în sala Slătineanu, şi în acelaş an face parte ca gagistă din personalul teatrului naţional, participând la representaţiunea de inaugurare a nouluĭ teatru, unde a jucat opt ani de a rândul.

Principalele sale creaţiuni la această epocă sunt: *Sergentul Frederic, Linda, Maria Rosa, Vicontele de Letourier, Strengarul din Paris, Veneţiana, Regele insulelor, Bărbatu văduv, Uite-te, dar nu te atinge, 'Banii, gloria şi femeile, Primele arme ale lui 'Richelieu, Romeo şi Marieta, Margo, Tuzu Calicu, 'Portretele, Urîta satului*, apoi în operete, ca: *Două fete p'un flăcău, Nichon lăptăriţa, Fiica regimentului, Curcănăreasa, Vraja de iubit, Scara femeeĭ, Smeul nopţeĭ, Scara măţeĭ*, asemenea în feeriĭ, ca: *Fata aerului, Lampa minunată, Roza magică, 'Preţioasa, Steaua păstorului*, etc.

La 1859—60, Nini Valery joacă în teatrul din Craiova, sub direcţiunea Teodorini şi se căsătoreşte în acel oraş la 1875, cu poetul căpitan Ioan Gănescu.

După moartea soţului eĭ, Nini Valery se retrage de la teatru în 1883 şi se stabileşte în Iaşi, unde trăeşte şi astă-zi.

Vardalah. — Profesor, de origină din Grecia, venit în ţară pe la 1810, a deschis în Bucuresci prima şcoală grecească, unde preda retorica şi explica elevilor poesiile autorilor greci. A predat cursurile sale de

la 1816 până la 1820, când a încetat din viață. Școala sa a fost însă în curând părăsită, îndată ce Gheorghe Lazăr a înființat școala Sf. Sava.

Varnav (Constantin. V.) — Doctor, născut la Hilișaŭ (Dorohoĭ) la 21 August 1806, încetat din viață în Iași la 21 August 1877.

A făcut studiile la Lemberg, apoĭ la Viena, unde a dobândit diploma de doctor în medicină și chirurgie, cu dreptul de liberă practică în imperiul austriac.

Intors în țară la 1835, s'a stabilit medic în Moldova. Era un fervent adept al cureĭ cu apă rece și a făcut cure carĭ păreaŭ în adevĕr extraordinare, pe acele vremurĭ.

Protomedic al Moldoveĭ sub domnia luĭ Grigore Ghika, a desfășurat în 1848 o activitate escepțională, în timpul ivireĭ epidemieĭ de holeră.

Rĕmăsese singur dintre doctoriĭ din Iași.

A reprezentat județul Dorohoĭ la Constituanta din 1858; a maĭ fost în maĭ multe rênduri, deputat și senator al județuluĭ Dorohoĭ.

A lăsat maĭ multe scrierĭ medicale, asupra cureĭ luĭ Prisnitz, asupra holereĭ asiatice, etc.

Varnav (Scarlat. C.)—Inginer, născut în Iași la 22 Septembrie 1851, fiul doctoruluĭ Varnav. A făcut studiile la liceul Louis-le-Grand din Paris și tot în acest oraș a dobêndit diploma de inginer al școaleĭ centrale de Arte și Manufacturĭ.

Intors în țară la 1876, fu numit inginer al linieĭ Iași-Ungheni și însărcinat cu mișcările importante ale trupelor rusești din campania 1877—78. In 1881 e numit director al aceleĭ liniĭ, apoĭ succesiv director al construcțiuneĭ linieĭ Bucuresci-Cernavodă, director al Societățeĭ de construcțiunĭ, director al Școaleĭ naționale de Podurĭ și Șosele.

In 1891 părăsi cariera sa și intră în Cameră ca deputat al județuluĭ Putna, făcênd parte din grupul constituționalilor.

Varnav (Scarlat. V.)—Născut la Hilișaŭ (Dorohoĭ) în 1801, încetat din viață la Bêrlad în 1868.

Destinat de mumă-sa la preoție, fusese încredințat de tînĕr arhimandritului Sofronie Miclescu; dar neputêndu-se împăca cu cerințele preoțieĭ, fugi la Cernăuțĭ la rudele părinților sĕĭ, de unde apoĭ plecă la Paris. Acolo și-a făcut studiile, și a stat până la 1848, fondând cu spesele sale biblioteca română în localul în care s'a făcut maĭ têrziŭ capela ortodoxă românească. In legăturĭ la Paris cu republicaniĭ francezĭ, a făcut parte chiar din guarda națională din acel oraș. Puțin timp dupĕ aceasta, se întoarce în țară cu consulul francez Thions.

La 1850 intră în religiune și se călugărește sub numele Sofrenie, la mănăstirea Neamțuluĭ, unde fu ales staret.

Om cult și de o inteligență superioară, de la intrarea sa în tagma bisericească se consacră la acte de pietate, îngrijind cu deosebire despre soarta copiilor săracĭ.

In 1868 muri subit la Bêrlad. Fiind antisemit înfocat, încetarea luĭ din viață fu atribuită uneĭ otrăvirĭ, făptuită de evreĭ. O revoltă isbucni în Bêrlad, cu ocasiunea înmormêntăreĭ sale; surescitațiunea populațiuneĭ a necesitat intervenirea trupelor trimise din județele limitrofe, pentru a păzi pe evreĭ, a căror viață era amenințată.

Vartic (Toma). — Publicist, născut în Iași la 1814; data încetăreĭ din viață necunoscută.

A făcut studiile sale în Basarabia de la 1821 până la 1835. Apoĭ s'a întors în Iași, unde a ocupat diferite funcțiunĭ administrative până la 1870.

A publicat: *Treĭ surzĭ și doŭ gheboșĭ* (1858), *Poesiĭ* (1870). A tradus și numeroase scrierĭ din limba germană și franceză.

Văsescu (Alexandru). — Om politic, amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministru de Finance în cabinetul Kretzulescu de la 2 Martie 1867 până la 19 August acelaș an.

Vasiciu (Pavel). — Medic, născut în Temișoara la 1806, încetat din viață. A făcut studiile gimnaziale la Segedin, Oradea Mare și medicina la facultatea din Pesta. A fost medic de carantină la Orșova (1832) și director la carantina Temișuluĭ, maĭ têrziŭ.

A publicat: *Despre orientalĭ* (1832), *Antropologia* (1832), *Macrobiotica* (1844), *Ca-*

techismul antropologic (1870), *Catechismul sănătăţeĭ* (1870).

Vasiliu-Năsturel (Ioan).—General de brigadă, născut la 16 Noembrie 1845. Intrat în şcoala militară la 1864, e înălţat sub-locotenent la 1866, maior la 1879, colonel la 1889 şi general de brigadă la 1896.

Vasiliu-Năsturel (Petre).—Colonel de artilerie, născut la 1854 Aprilie 7. Elev al şcoaleĭ militare, înălţat sub-locotenent la 1874.

Scrieri: *Opérations de l'armée roumaine pendant la guerre de l'Indépendance* (1880), *Curs de balistică esterioară şi stabilirea tablelor de tragere* (1885), *Curs elementar de artilerie* vol. I. *Artileria de câmp* cu un atlas (1886), vol. II. *Fascicula I. Tragerea şi efectele projectilelor. Organizaţiunea şi serviciile artilerieĭ* cu mai multe figurĭ în text, (1887), *Descrierea amănunţită a turelelor de 37mm. Md. 1887* (1888), *Descrierea amănunţită a turelelor cu eclipsă de 53mm. Md. 1887* (1888), *Descrierea tunurilor, afetelor şi muniţiunilor de 150mm Md. 1887*, (cu 23 planşe) după *Crucişatorul «Elisabeta»* al marineĭ regale (1889), *Pulberĭ de rezbel, Diferiţĭ explosivĭ şi balistica interioară* (1889), *Descrierea amănunţită a turelelor cu eclipsă de 120mm. şi a localurilor cuirasate a mortierelor sferice din bateria-tip Schumann* (1891), *Jubileul de 25 anĭ de domnie a M. S. Regeluĭ Carol I. «Stema României»* versurĭ, (1891), *Stema României*, studiu critic din punct de vedere eraldic, cu numeroase figurĭ în text (1892), *Istoricul Pirotechnieĭ armateĭ* (1893—1894), *Curs elementar de artilerie* vol. II, Fascic. II, *Armele portative* cu planşe (1893), *Eraldica în faţa prea sf. Episcop al Rîmnicului nouĭ Severin* (1895).

Veissa (Teodor). — Jurisconsult, om politic, născut în Iaşi la 1826 Maĭ 8, încetat din viaţă la 5 Decembrie 1880.

A fost profesor la facultatea juridică din Iaşi, şi intrând în magistratură, a ajuns până la demnitatea de membru la Curtea de casaţie, demisionat în 1877. Membru în Senatul de la 1871, Th. Veissa a fost autorul moţiuneĭ de devotament către Tron, votată la 13 Februarie 1871, în urma interpelăreĭ motivată de publicarea scrisoreĭ principeluĭ Carol I către Auerbach.

Scrieri: *Constituţia, legea electorală şi organizaţia judecătorească în Belgia* (1857).

Velescu (Petre).—Artist dramatic, născut la 1846 Martie 21 în Bucureşcĭ.

A debutat la teatrul Bossel în 1864 sub direcţiunea luĭ M. Pascali, apoĭ a trecut la 1866 în teatrul cel mare.

Stagiunele 1870—71 şi 1872—73 a jucat la teatrul din Iaşi.

La 1874—75 a făcut parte ca societar din asociaţiunea dramatică naţională, pentru a da reprezentaţiĭ în teatrul cel mare.

Constituindu-se societatea dramatică în 1877, a fost admis ca societar de cl. II la 1 Septembrie şi la 1882 Maĭ 6, a fost vansaat societar cl. I.

Roluri principale: *Don Cezar* din *Ruy Blas*, *Jacques* din *Două Orfeline*, *Jak Ranţau* din *Neamul luĭ Ranţau*, *Leuchoir* din *Moştenitorii*, *Magnus Verner* din *Hoţiĭ de Codru*, *Muhliner* din *Onoarea*, *Lazar* din *O crimă celebră*, *Caussade* din *Amicii falşĭ*, *Stîlpeanu* din *Boerĭ şi Ciocoĭ*, etc, etc.

Vellescu (Ştefan). — Artist dramatic, născut în Craiova la 1838. Intră în şcoalele din acel oraş, dar la vêrsta de 16 anĭ fugi din şcoală şi intră în trupa de sub direcţiunea luĭ C. Mihăileanu din Craiova. Luat de aci de către familia sa, fu trimes iarăşi la şcoală în Bucureşcĭ, dar în zadar. Peste puţin timp, intră la teatrul din Bucureşcĭ şi debută în micĭ roluri; apoĭ se angajă în trupa luĭ Millo, care juca în sala Bossel, şi peste 4 anĭ trecu în trupa Theodorini la Craiova, interpretând cu un deosebit succes rolurile din *Caterina Howard*, *Dama cu Camelĭi*, *Othelo*, *Fetele de marmoră*, etc.

Reîntors în Bucureşcĭ, trece la Iaşi, unde joacă pe *Don Cezar de Bazan*, *Figaro*, etc; vine în Bucureşcĭ, unde crează pe *Vornicul Bucioc* şi apoĭ pleacă la Paris, spre a'şĭ termina studiile dramatice, urmând cursurile artistuluĭ Regnier. După treĭ anĭ, reapare pe scenă şi se distinge în *Supliciul uneĭ femeĭ*, *Bastardul* şi *Strengarul din Paris*, ultimul rol pe care l'a jucat în 1877.

La 1873, el a fost numit profesor de declamaţiune la Conservatorul din Bucureşcĭ.

Şt. Vellescu a publicat *Istoria arteĭ dramatice* în «*Revista românească*», *Curs de de-*

clamaţiune în «*Revista literară*» şi diferite critici dramatice.

El a mai scris *Lăpuşneanul*, *Banul Craioveĭ*, *Prea tărziŭ*, *Mincinosul*, *Blond saŭ Brun*, *Hagi-Bina*, drame şi comediĭ, jucate pe scena teatrului naţional, apoĭ câte-va poesiĭ şi nuvele: *Din Floreştĭ*, *Moş Tudor*, *Schiţe din viaţa contimporană*, etc.

Şt. Velescu a fost consilier comunal şi delegat ca ofiţer al stăreĭ civile de la 1890 până la 1895.

Veniamin (Costache).— Mitropolit al Moldovei, născut la 1768, mort la 1846, Decembrie 18. In potriva voinţeĭ părinţilor sĕĭ, se călugări din tinereţe şi la 1792, fu numit Episcop al Huşuluĭ, apoĭ la 1796, Episcop al Romanuluĭ, iar la 1803, Mitropolit al Moldoveĭ.

El a întemeiat în 1803 seminarul de la mănăstirea Socola din Iaşĭ, şi a păstrat scaunul Mitropolieĭ până la 26 Ianuarie 1843, când silit să demisioneze, căzut jertfa intrigilor streine, fu dat afară peste bariera Iaşuluĭ, avênd în buzunar numaĭ nouĕ firfiricĭ.

Mitropolitul Veniamin a lucrat alăturĭ cu Asaky, pentru renascerea Românilor din Moldova.

El a scris: *Istoria universală bisericească* tradusă din limba elenă, *Pidalionu*, *Istoria desbinăreĭ bisericeĭ*, *Buna murire*, *Cronica Românilor a luĭ Cantemir*, *Mănăstirea Neamţuluĭ*, *Explicarea dogmelor*, *Octoihul*, *Chiriacodromul*.

Ventura (Grigore). — Ziarist, autor dramatic, născut la 1840. Şi-a făcut toate studiile în Berlin, unde a dobêndit titlul de licenţiat în drept.

S'a ocupat la început cu agricultura şi a reprezentat în Camerile conservatoare din 1871, pe alegătoriĭ din Galaţi. Perzênd însă toată averea sa, s'a apucat de ziaristică, debutând în Galaţi cu un ziar francez. Apoĭ a venit în Bucurescĭ, a colaborat la gazeta franceză *l'Orient* cu Galli şi maĭ târziŭ la *Indépendance Roumaine*. A maĭ scris la *Românul*, *Naţiunea*, *Epoca*, *Adevĕrul*, iar în urmă la *Timpul*, unde colaborează până în prezent.

Scrieri: *Cămătarul* comedie 2 acte, (1882) *Copila din florĭ* comedie 4 acte, (1885), *Curcanii* piesă militară, *Marcela* tragedie, *Traian şi Andrade* tragedie.

Pianist şi compozitor muzical cu mult talent, Gr. Ventura a compus romanţa *Doŭ ochĭ*, *Hora de la Griviţa*, *Cântecul gintelatine*, etc.

Verbiceanu (Vasile).—Sub-locotenent, născut la 16 Octombrie 1847, mort la 12 Ianuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1864, e înălţat la gradul de sub-locotenent la 1871. In timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ, face parte din Reg. 9 de dorobanţĭ şi moare pe câmpul de luptă, în faţa Smârdanuluĭ la 12 Ianuarie 1878.

Vĕrgolicĭ (Ştefan). — Profesor, publicist, născut în Bĕrlad la 1843, încetat din viaţă în Iaşĭ la Iulie 1897.

A făcut cursurile liceuluĭ din Iaşĭ şi a intrat în şcoala normală din Paris, de unde s'a întors în 1871 cu diploma de doctor în litere şi filosofie.

Imediat a fost numit profesor la catedra de limba elenă la Institutul academic şi de la 1876 a fost profesor de literatura neo-latină la facultatea de litere din Iaşĭ.

Principalele sale scrieri carĭ aŭ fost publicate în *Convorbirĭ literare*, sunt traducerile poesiilor maĭ însemnate ale luĭ Schiller, Lamartine, Byron, André Chenier. A maĭ tradus aproape toate elegiile luĭ Ovidiu, odele luĭ Anacreon şi romanul luĭ Cervantes *Don Quichotte*.

A publicat o *gramatică latină*, şi a redactat câte-va timp ziarul *Curierul de Iaşi*. Apoĭ a maĭ scris: *Florĭ de câmp*, poeziĭ şi *Recrutul* (1873).

Vericeanu (Alexandru). — Profesor, născut în Ploeştĭ la 20 Februarie 1839. A urmat cursurile liceuluĭ din Bucurescĭ şi a făcut studiile de drept şi economie politică în Italia.

La 1863 a luat în Geneva diploma de doctor în drept. Intors în ţară e numit la 16 Aprilie 1864, profesor de economie politică la facultatea de drept din Bucurescĭ, unde profesează până la 5 Septembre 1894. In 1868, a fost însărcinat cu suplinirea catedreĭ de drept civil a luĭ G. Costa-Foro. La 1864, e numit secretar general al consiliuluĭ de stat, post pe care'l ocupă până la 1865. La 1872, e numit procuror de secţie la Curtea de Casaţie, dar nu ocupă acest post de cât treĭ luni, şi demisionează.

Fost ministru al Comerciului şi Agriculturei de la 3 Noembrie 1891 până la 26 Noembrie acelaş an, Alexandru Vericeanu a representat în mai multe rânduri districtele Brăila şi Argeş în Cameră şi Senat.

Vermont (Nicolae. Is.)—Pictor, născut în Bacău la 28 Septembrie 1866. A intrat la 1882 în şcoala de Bele-Arte din Bucureşci, a absolvit Academia din Munchen sub profesorii Kaulbach şi Löfftz apoi în 1895 a intrat la Paris în atelierul Maillart.

Principalele sale tablouri sunt : *Orfelinele*, cumpărat de stat (1890),*Emigraţii*, cumpărat de stat (1891),*Târgul Moşilor*, cumpărat de Stat (1894). A zugrăvit catedrala din Cernavodă, bisericele din Rucăr şi din satul Fundeni (Ilfov)

Vermont-Ventura (Lea). — Artistă societară a Teatrului naţional din Bucuresci născută în 1864 la Moineşti (Bacău) din părinţi izraeliţi, încetată din viaţă în Bucuresci la 24 Noembrie 1895. Elevă a conservatorului, s'a distins cu deosebire în tragedie.

Rolurile sale de căpetenie aŭ fost : *Medea*, *Phedra*, *Polyeuct*, *Andrada*, *Tatiana*, *Repina*, *Sapho*, *Heimath*, *Greva* etc.

Vernescu (George).—Avocat, om politic, născut în Buzĕŭ la 1833. A făcut studiile sale liceale în Bucuresci iar cele universitare în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept şi a îmbrăţişat îndată cariera de avocat. La 1859 s'a ales deputat în divanul ad-hoc şi la 1865 26 Ianuarie a intrat în cabinetul prezidat de Bozianu ca Ministru al Justiţie şi Cultelor. Peste 5 luni (14 Iunie) a demisionat.

Aliat cu partidul liberal, face parte din coaliţia de la Mazar-Paşa şi alegându-se deputat, în Ministerul de la 27 Aprilie 1876 cabinetul Manolache Costache, ia portofoliul Internelor, pe care 'l păstrează şi în cabinetul Ioan Brătianu până la 27 Ianuarie 1877. La această dată se desparte de liberali, spre a forma un grup separat, *Sinceriĭ liberali*, întemeând ziarul *Binele public*.

La 1883, disidenţa din partidul liberal accentuându-se din ce în ce mai mult şi formându-se mai târziŭ opoziţia-unită, G. Vernescu este unul din ceĭ treĭ şefi aĭ acesteĭ coaliţiuni, dimpreună cu Lascăr Catargiu şi Dim. Brătianu, cu carĭ formează aşa zisul partid *liberal-conservator*.

In cabinetul Th. Rosetti din 1888 Noembrie, G. Vernescu ia Ministerul Justiţieĭ pe care'l păstrează până la 29 Martie 1889, când în formaţiunea cabinetuluĭ Lascăr Catargiu, trece la Finance până la 5 Noembrie acelaş an.

La 1891, sub Ministerul generaluluĭ I. E. Florescu, ia portofoliul Financelor şi adinterim la Justiţie până la 27 Noembrie acelaş an.

Atuncĭ, disolvându-se partidul liberal-conservator, G. Vernescu se pune iarăşĭ în capul grupuluĭ sincerilor liberalĭ, acum mult maĭ şters şi fără nicĭ o înrâurire asupra celor-l-alte douĕ partide.

Vilara (Alecu).— Om politic, grec de origină, data nascereĭ şi încetăreĭ din viaţă necunoscute.

Amestecat în mişcarea eteristă de la 1821 şi cunoscut ca devotat Rusieĭ, consulul otoman, dobândi la 5 Aprilie 1823 arestarea şi extradarea sa de la principele Ghika, sub cuvênt că ar fi comis jafurĭ şi răpirĭ de banĭ, dar în realitate pentru că adusese serviciĭ Rusieĭ între 1806—1812, în timpul ocupaţiuneĭ.

A fost condus sub escoltă la Silistria şi închis la Ezki-Zagra, unde a stat până la 1824 Aprilie.

Pus în libertate, se reîntoarce în Bucuresci şi este numit sameş, apoĭ nazir al vistieriei la 1827.

De la 1834 până la 1837, a fost mare vistier.

Vilara a făcut parte din Comisiunea alcătuită în Bucuresci pentru Muntenia, pentru întocmirea *Regulamentuluĭ organic*, apoĭ din deputaţia care a mers la Petersburg spre a supune la modificărĭ regulamentul, înainte de a fi votat de către Divanul ad-hoc, (1829—1830).

Maĭ târziŭ (1846—1848), Vilara a fost Ministru al Dreptăţeĭ în Muntenia.

Vioreanu (Dimitrie. P.)—Jurisconsult, om politic. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat în streinătate.

Fost profesor de drept la facultate de la înfiinţarea eĭ şi până la 1881, Vioreanu a fost Ministru al Justiţieĭ de la 15 August 1863 până la 11 Octombrie 1863, apoĭ de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie

acelaş an, şi de la 5 Aprilie 1876 până la 22 Aprilie acelaş an.

Intrând iarăşi în magistratură, a fost procuror general la Curtea de casaţie până la 24 Octombrie 1881, când a murit.

A publicat: *Munca şi funcţionarismul* (1878).

Vitzu (Alexandru. N.)—Doctor, profesor, născut în Sevineşti (Jud. Neamţu) la 21 Noembrie 1853.

A făcut studiile primare la şcoala Domnească din oraşul Piatra (1861—1865) cele secundare în seminarul Veniamin din Iaşi (1865—1872), cele superioare la Universitatea din Iaşi, facultatea de ştiinţe (1872—1876), apoi la Paris facultatea de ştiinţe (Sorbona) şi cea de medicină (1877-1882), de unde a dobêndit diploma de doctor în ştiinţele naturale.

La 1882 prin concurs, a fost numit profesor de zoologie, anatomie şi fiziologie comparată la facultatea de ştiinţe din Bucureşci, iar la 1892, separându-se catedra, a rĕmas profesor de fiziologie generală şi comparată. E director al Institutului de fiziologie pe care l'a dirijat de la fundaţiunea luĭ, 1883.

A fost inspector general al şcoalelor de la 1885—1888, membru în Consiliul permanent al Instrucţiunei publice (1888—1892).

E membru al Societăţeĭ de zoologie din Paris şi membru corespondent al societăţeĭ de biologie din acel oraş.

A scris: *Anatomia şi fisiologia crustaceelor, Doctrina secreţiunelor interne, Noua funcţiune a Pancreanului, Secreţiunea internă a rinichilor, Regenerarea creerului la maimuţe, Studiu asupra învĕţămîntului secundar* cu o statistică; şi numeroase alte lucrărĭ asupra sistemului nervos, fiziologieĭ creeruluĭ, etc., publicate în ziarele ştiinţifice franceze.

La 1895 Vitzu a fost ales deputat al colegiuluĭ al II-lea din judeţul Neamţu.

Vizanti (Andreĭ).—Profesor, născut în Roman la 1844. A făcut studiile în Iaşi şi de acolo a mers la Madrid, unde a terminat facultatea de litere.

Reîntors în ţară la 1868, a fost numit profesor de limba şi literatura română la Universitatea din Iaşi, post pe care'l ocupă şi acum.

Scrieri: *Principiul unităţeĭ în Istorie* (1869), *Discurs funebru la înmormîntarea principeluĭ Cuza* (1873), *Importanţa şi utilitatea învĕţătureĭ pentru popor* (1874) *Importanţa şi utilitatea studiuluĭ limbeĭ române* (1878), *Constantin Negri* (1881), *Veniamin Costache, Mitropolitul Moldoveĭ* (1881), *Abecedarul luĭ Gheorghe Lazăr* (1883), *La réforme de l'enseignement public en Roumanie* (1887), *Era nouă* (1890), *Diferite discursurĭ* (1891).

Vlădescu (Mateĭ).—General de divizie, şeful stat-majoruluĭ regesc, născut la 2 Februarie 1835, elev al şcoaleĭ militare la 1854, sub-locotenent la 1856, maior la 1866, colonel la 1873.

A comandat în timpul rezbeluluĭ Independenţeĭ (1877—1878), brigada 1-ia de infanterie din divizia 2-a a corpuluĭ 1-iŭ de armată, făcênd recunoaşterea de la Cetatea, şi a participat apoĭ la luptele din Bulgaria.

Inaintat general de brigadă la 1883, a fost Ministru de rezbel de la 5 Noembrie 1889 la 15 Februarie 1891.

Apoĭ a fost înaintat la gradul de general de divizie în 1893, ca şef al stat majoruluĭ regesc.

Vlădicescu (Alexandru).—Artist dramatic, născut la 1842.

Fiind funcţionar la Ministerul Justiţieĭ, părăseşte serviciul, cerênd un concediŭ la 1859 şi pleacă la Ploeşti cu Pascali, unde joacă pentru prima oară.

Apoĭ se angajează cu fratele sĕŭ maĭ mare şi pleacă cu dênsul, spre a da reprezentaţiunĭ prin provincie.

A jucat adesea şi prin Basarabia şi Transilvania, iar în ultimiĭ anĭ se stabileşte în Galaţĭ, unde locueşte şi astă-zĭ.

De şi nu a avut talentul fratelui sĕŭ, totuşĭ Al. Vlădicescu a avut oare-carĭ succese însemnate pe scenă, în rolurile de *Père noble* şi *Jeune premier*.

Vlădicescu (Ioan). — Artist dramatic, născut la 1826, încetat din viaţă în Galaţĭ la 24 Martie 1895. A urmat cursurile şcoaleĭ Sf. Sava până la 1849 şi apoĭ a intrat într'o trupă de actorĭ, împreună cu Dimitriadi şi Pascali.

Peste puţin pleacă la Craiova, unde stă până la 1854, când arde teatrul şi vine în Bucureşci.

La 1856 se stabileşte iarăşi în Craiova, unde începe a se distinge cu deosebire în rolurile comice.

In tovărăşie cu fratele său Alexandru şi cu artista Fany, el cutreeră de la 1869 înainte mai toate oraşele din ţară şi se stabileşte în ultimii ani la Galaţi, unde a murit.

Vladimirescu (Tudor).—Revoluţionar celebru, născut în comuna Vladimir (judeţul Gorj) la 1770; mort la 1821.

El învăţase puţină carte la preotul din satul lui, mai târziu fusese la şcoală în Craiova. După ce fusese cât-va timp îngrijitor la moşia unui boer de peste Olt, Tudor se puse cu prilejul războiului dintre Turcia şi Rusia, dintre anii 1806 şi 1812 în slujba acestei din urmă puteri, înrolând sub el mai multe sute de volintiri. Se vede că Ruşii făcură să-i se dea un rang de boerie, întru cât îl aflăm curând după 1812, arătat cu titlul de sluger. El mai fu decorat şi cu ordinul Vladimirului şi ridicat la rangul de parucic, saŭ oficer, în armata rusească. Compromis prin participarea lui cea energică la lupta contra Turcilor, el trebui să fugă la Viena, după încheerea păcii. Intorcându-se mai târziu în Muntenia, devine în 1815 vătaful plaiului Cloşanilor. Până la această vreme, Tudor adunase ceva avere şi anume o casă cu vie în dealul Govorii, două mari case şi prăvălii în Cerneţ, moşie şi alte acareturi la Vladimir, aceste din urmă, moştenite de la tatăl său, şi mai multă avere mobilă, preţuite toate împreună prin testament, făcut de el pe la 1817, la suma de 12,350 de lei. Averea lui şi-o mărise, atât prin prada dobândită de la Turci cât şi prin comerţul de boi în ţara ungurească.

Indată ce muri Vodă Suţu Domnul Munteniei, Tudor plecă cu vre-o 25 de panduri peste Olt, spre a răscula populaţia de acolo în conta boerilor şi a pune capăt abuzurilor. Ajunsese stăpân peste cinci judeţe, dar armata lui era compusă în mare parte de oameni răi, liberaţi de prin puşcării şi cari jefuiaŭ pretutindeni în mersul lor.

Tudor, văzând că oştirea lui ameninţa a se preface într'o bandă de hoţi, începu a pedepsi cu asprime abaterile ei, ucigând pe mai mulţi din căpitanii lui pe cari îi prindea cu jafuri, între alţii pe doui căpitani bulgari, ale căror capete le trimite boerilor ce fusese prădaţi de ei, şi cari se adăpostise în satul Buceşti. In scrisoarea de îndreptare cu care Tudor însoţeşte trimiterea capetelor căpitanilor ucişi, el spune că de şi nu este din sînge evghenist, totuşi simte durerile celor evgheniştî, că cugetul său nu a fost nici este a se urma unele ca acelea, că a tăiat pe aceî duoi, trimiţându-le capetele, spre încredinţare, şi că are să poruncească a le pune capetele la răspintii pilda şi a altora.

Mulţi din tovarăşii lui Tudor, văzând măsurile luate de el, spre a menţinea orînduiala între ei, se desfac de corpul lui şi se apucă de prădat în voia lor, în toate părţile. Tot aşa fac însă şi panduriî ocîrmuirii, trimişi sub căpitanii Iordache şi Farmache, spre a combate răsvrătirea lui, cu atât mai mult că aceşti căpitani însuşi fraternizează cu Tudor. Tot pe atunci înaintând şi oştirea eteristă sub Ipsilanti, în hotarele Munteniei, se încinge în toată ţara un foc cumplit, dinaintea căruia fuge din toate părţile populaţia înspăimântată.

După ce puse stăpânire pe judeţele de peste Olt, Tudor porni spre Bucuresci, inspirând o groază cu atât mai justificată prin faptul că atunci Ipsilanti coborea din Moldova spre Capitala Munteniei.

La 16 Martie, el intră în Bucuresci, arătând printr'o proclamaţie, că boerii patrioţi i'aŭ îmbrăţişat cauza, căci în realitate şi Tudor, care începuse o mişcare contra boerilor, îşi schimbase purtarea, îndreptând revoluţia contra fanarioţilor, ast-fel în cât dînsa era acum naţională şi politică.

Intrând Ipsilanti în Bucuresci la 25 Martie, se opri la Colentina, pe când Tudor era la Cotroceni, iar Sava la Mitropolie. In urma intrevederei lui Ipsilanti cu Tudor Vladimirescu, intrând Turcii în ţară, Tudor fu silit să se retragă spre Piteşti.

Inainte de a pleca din Capitală, el puse pe boeri să subscrie un protest către capetele încoronate, ce se aflaŭ întrunite pe atunci în congresul de la Laibach, contra încălecărei Munteniei de Turci şi a jafurilor comise de eteriştî, într'o ţară ce nu avea nimic de împărtit cu dînşii. După acea, plecară cu toţii în ziua de 15 Mai şi anume Tudor către Piteşti, iar boerii spre hotarele Austriei, unde căutaŭ adăpost contra loviturei turceşti ce se aştepta pe fie ce zi.

Sava destăinui atunci lui Ipsilanti pro-

ectele lui Tudor, iar Ipsilanti însărcină pe unul din şefii mişcărei eteriste, cu prinderea revoluţionaruluĭ.

Căpitanul Iordache ajungênd în tabăra luĭTudor mai desprinsese pe ultimiĭ ofiţeri ce mai ţineaŭ cu Vladimirescu, arătându-le corespondenţa luĭ cu Turciĭ, cea-ce hotărî pe toţi să dea pe capul lor pe mâna eteriştilor. Iordache luă prins pe Tudor din mijlocul oştireĭ sale, fără ca un singur glas să se ridice pentru el, şi-l duse sub pază la Târgovişte. După miezul nopţeĭ îl scoaseră afară din Mitropolie, îndreptându-se cu el afară de şanţurile cetăţeĭ. Ajunşi lângă iazul uneĭ morĭ, aicĭ îl aşteptaŭ douĭ grecĭ: Varnava şi Parga, carĭ trebuiaŭ să îndeplinească sarcina de omorîtorĭ. Când i se spuse să'şĭ facă ultima rugăciune, Tudor văzêndu-ĭ înarmaţi numaĭ cu săbiĭ şi pumnale, ĭi întrebă : «N'aveţi măcar un pistol.» Dar abia sfârşise, şi ca fiarele se repeziră asupra luĭ ceĭ douĭ sicarĭ, lovindu-l fără alegere în toate părţile, fără ca nicĭ una din loviturĭ să curme nodul vieţeĭ. Corpul luĭ Tudor era forfecat în bucăţi şi el tot încă răsufla.

Cu Tudor se stinse mişcarea revoluţionară română, rămâind lupta între Grecĭ şi Turcĭ.

Vlahuţă (Alexandru). — Poet, publicist, născut la 5 Septembrie 1859 în Pleşeşcĭ (Tutova).

A colaborat între 1886—88 la ziarul *Epoca* pentru partea literară şi a publicat în acel ziar mai toate scrierile sale, adunate în urmă în volum.

La 1894 a fondat împreună cu D-rul Urechia revista *Viaţa* (1894—1895), care însă n'a apărut de cât un an.

Scrieri : *Nuvele* (1886), *Poesiĭ* (1887), *Din goana vieţeĭ* (1894), *Dan* (1894), *Un an de luptă* (1895), *Iubire* poesiĭ, (1888—1895), *In vîltoare* (1896).

Vogoridis (Ştefanaki),—Fost prinţ al Samosuluĭ şi caimacam al Moldoveĭ, încetat din viaţă la Samos în August 1859. A venit în Moldova sub domnia luĭ Scarlat Calimac, care'l numi prefect al Galaţilor de la 1812 până la 1819. După moartea luĭ Mihaĭ Sutzu fu numit caimacam al Moldoveĭ la 1821, dar după alegerea luĭ Ioan Sturdza ca Domn, plecă înTurcia. La 1834 fu numit de Imperiul otoman, prinţ al Samosuluĭ şi conduse această provincie până la 1849, când fu nevoit să fugă în urma nemulţumirilor adunate contra sa şi fu înlocuit.

Vogoridis-Konaki (Nicolae). — Fiul luĭ Ştefan Vogoridis, fost caimacam al Moldoveĭ, născut în Iaşi la 1821, încetat din viaţă în Bucureşcĭ la 23 Aprilie 1863. Căsătorindu-se cu fiica mareluĭ logofăt Konaki, care nu avu copiĭ de sex masculin, adaogă numele Konaki la al său. Sub căimăcămia luĭ Teodoritză Balş, a fost Ministru de Finance al Moldoveĭ la 18 Decembrie 1856 până la 7 Martie 1857, când fu numit caimacam şi combătu din toate puterile, facerea unireĭ Paincipatelor.

Alegerile făcute sub dênsul, în vederea Unireĭ fiind contestate ca ilegale, comisariĭ europenĭ protestară şi dânşiĭ şi puterile deciseră să se facă nouĭ alegerĭ, al căror rezultat aduse alegerea luĭ Alexandru Ioan Cuza.

Voinescu (Eugenie). — Pictor, născut în Iaşi la 26 Maĭ 1844. A făcut studiĭ de literatură şi drept la Atena şi în urmă la Paris, unde s'a împrietenit cu celebrul pictor Courbet, fondatorul şcoalel realiste moderne.

A ocupat cât-va timp funcţiunĭ în diplomaţie: Consul general al Românieĭ la Buda-Pesta (1879), la Constantinopole (1882), la Odesa (1883—1888).

El este întêiul pictor român care a pictat marea sub toate fazele eĭ.

Tablourile sale principale sunt : *Un port de mare*, *Un moment suprem*, carĭ se găsesc la Banca naţională, *Portul Constanţa*, care se găseşte în pinacoteca din Bucureşcĭ, *Marea Neagră*, medaliată la expoziţia din Paris (1869), *Stâncile de la Constanţa*, *Rada din Odesa*, *Naufragiu pe Marea Neagră*.

E. Voinescu a fost cât-va timp profesor de pictură la şcoala de Bele-arte din Bucureşcĭ.

Voinescu (Ioan).— Om politic, publicist, născut în Bucureşcĭ la 1816, încetat din viaţă în Paris la 1855 Decembrie. A făcut studiile sale în Odesa (Rusia) şi apoĭ a intrat în armata română la 1830, înaintând până la gradul de maior, adjutantDomnesc în 1840.

In timpul când era în armată de la 1836

până la 1838, a tradus pentru teatru mai multe comedii din repertoriul lui Molière. La 1843 Voinescu intră în magistratură şi ajunge procuror al Curţei de revizie.

La 1848 el este Ministru sub guvernul provizoriu şi face parte din locotenenţa Domnească. Exilat, se stabileşte la Paris, unde publică *Les Arabesques* (1852) şi traduce în limba franceză *Doinele* poetului Alecsandri (1855).

Voinov (Nicolae).—Om politic, născut la 1834 în Focşani. A făcut toate studiile sale în ţară şi după terminarea lor a intrat în magistratură ca procuror şi apoi preşedinte al tribunalului Putna de la 1862 până la 1864.

Colaborator al ziarelor *Zimbru* şi *Steaua Dunării*, de mult înainte, avea mai mare tragere de inimă pentru politică de cât pentru magistratură, ast-fel în cât peste puţin timp a părăsit postul de preşedinte al tribunalului, spre a'şi pune candidatura la alegerile pentru Corpurile legiuitoare. In diferite rênduri a fost ales deputat şi senator, iar de la 15 Noembrie 1883 până la 14 Ianuarie 1885 a făcut parte din cabinetul Ioan Brătianu, ca Ministru al Justiţiei.

La această epocă, părăseşte rêndurile partidului liberal şi după ce face parte din opoziţia-unită, intră în grupul Constituţional de sub conducerea lui P. Carp.

Vulcan (Iosif). — Născut în Holod (Crişana) la 19 Martie 1841, din o familie originară din România. A studiat gimnaziul la Oradia-Mare şi dreptul la Universitatea din Buda-Pesta, luând diploma de avocat, fără însă a face practică.

Colaborând la mai multe reviste şi ziare, la 1865 a fondat în Buda-Pesta revista literară *Familia*, care de atunci apare neîntrerupt şi azi la Oradia-Mare. Este cea mai vechie revistă literară română şi a avut de colaboratori pe Cipariu, Bariţ, Alecsandri, Haşdeŭ, Papiu, Tocilescu, Hodoş şi Eminescu. A mai redactat *Umoristul* apoi *Gura satului*, în urmă foaia poporală *Şezătoarea* şi biografiile celebrităţilor române sub titlul *Panteonul român*. A publicat trei tomuri de *Nuvele* şi unul intitulat *De la sate*; patru romanuri: *Sclavul amorului* 3 vol., *Ranele naţiunei* 2 vol., *Barbu Strâmbu în Europa* 3 vol., *Fata Popei* 2 vol., un volum de *Poesii* şi altul intitulat *Lira mea*. A scris piesele poporale: *Ruga de la Chiseteŭ*, *Sărăcie lucie;* comediile: *Alb saŭ roşu*, *Chiriaşul fugit*, *Mireasă pentru mireasă*, *Soare cu ploae*, *Gărgăunii dragosteĭ* şi tragedia *Ştefan Vodă cel tinĕr*, premiată şi jucată la teatrul naţional.

E iniţiatorul înfiinţăreĭ unuĭ teatru românesc în Transilvania şi e preşedintele societăţeĭ care conduce această mişcare, adunându-se până acum un fond de peste două sute de miĭ de leĭ.

Academia română l'a ales membru corespondent la 1879, iar membru activ la 1891.

W

Wachmann (Ioan. A.) — Născut la Pesta la 1807, mort în Bucureşcĭ la 1863. A făcut studiile liceale la Viena. S'a angajat în diferite oraşe marĭ din Austria ca şef de orchestră de opera germană, apoĭ a venit în Bucureşcĭ, angajat la opera germană între aniĭ 1830—33. De atunci nu a mai părăsit România.

La 1844 fu numit profesor de piano al principeselor fiice ale Domnitoruluĭ G. Bibescu şi apoĭ profesor de muzică la internatul colegiuluĭ Sf. Sava, timp de mai mulţi aniĭ.

A fost director al teatruluĭ naţional în unire cu C. Caragiale, în 1850—1851, şef de orchestră al teatruluĭ naţional sub direcţiunea luĭ M. Millo în 1847-1859, apoĭ până la 1863.

Ca şef de orchestră de operă germană, a scris mai multe opere, dintre carĭ cea mai însemnată fu *Braconierul*; aceasta a fost reprezentată şi în Bucureşcĭ de opera

germană, sub conducerea sa la 11 Martie 1833.

Mai tot repertoriul teatruluĭ național a fost compus de Ioan Wachman. Prima sa operă scrisă în limba română fu *Zamfira*, executată de artiștiĭ opereĭ italiene în limba țăreĭ, la teatrul cel vechiŭ, fiind directoare celebra cantatrice Henrieta Carl; în această operă era refrenul: *Dîmboviță apă dulce*, singurul care s'a transmis până la noĭ, de oare-ce toate operile dramatice scrise până la 1847 fură consumate de incendiul cel mare din acest an; refrenul de mai sus, fu reconstituit în urmă de Ioan Wachmann, dupĕ cererea publiculuĭ. Tot pentru teatru a mai scris diferite opere dramatice precum: *Mihaĭ Viteazul la Călugăreni*, cuvintele de Eliade, apoĭ muzica din *Meșterul Manole*, rămasă neinstrumentată, etc.

In total a scris pentru teatru 67 opere, 15 operete, 32 vodeviluri, 10 mari melodrame cu cântece și coruri, 10 melodrame cu coruri.

A mai scris diferite piese pentru orchestră, executate în public sub direcțiunea luĭ L. Wiest.

Pentru eleviĭ internatuluĭ Sf. Sava a scris *3 leturghiĭ complecte*, cântate de eleviĭ internatuluĭ în biserica Sf. Sava, primul tractat de muzică în limba română: *Principiurĭ generale de muzică europenească modernă* (1846).

A mai scris 2 *Leturghiĭ* pentru parochia catolică (a 2-a neisprăvită).

Ioan Wachman a fost cel d'întâiŭ care a creat un stil de muzică națională. A făcut cunoscute în străinătate *melodiile populare române*, publicând 4 caete de aceste melodiĭ, înainte de 1848 (Viena. Müllers W-ve Kohlmarkt).

Wachmann (Eduard). — Născut la 1836, fiul luĭ Ioan A. Wachmann. Instrucția muzicală i-a făcut'o tatăl sĕŭ, pentru teorie și piano și L. Wiest pentru violină. La vêrsta de 17 anĭ (1853) fu angajat la Craiova ca șef de orchestră al teatruluĭ de acolo, sub direcțiunea luĭ Pera Opran și a luĭ Th. Theodorini până la 1856. In cursul acestuĭ angajament, făcênd o practică întinsă de orchestrare, se ocupă mai ales cu aranjarea și orchestrarea repertoriuluĭ de vodeviluri, operete, etc., pe carĭ le nota de pe auz. De la 1856 până la 1858 funcționă în mai multe rênduri la Bucurescĭ ca șef de orchestră și începu cariera de profesor de piano. De la 1858-1860 studiă la Viena armonia și piano cu profesorul Iosef Dachs. De la 1860-63 'și urmă studiile la Paris cu profesoriĭ H. Reber și Carafa (compoziția), cu Marmontel (piano), cu Benoit (orgă). Obținu premiul 1-iŭ de armonie și 1-a medalie de contra punct și fugă. Rechemat de moartea tatăluĭ sĕŭ, veni în țară la 1863.

In Bucurescĭ ocupă locul tatăluĭ sĕŭ ca șef de orchestră la teatrul național, sub direcțiunea luĭ M. Millo. Tot în 1863 fu numit profesor de piano în locul tatăluĭ sĕŭ, la Conservatorul din Bucurescĭ, înființat în acel an. In 1864 i se oferi catedra de armonie de la Conservator, pe care o ocupă și azĭ.

La 1865 fu numit membru în Comitetul teatruluĭ, din care face parte neîntrerupt până azĭ. La 1867 fu ales membru al Ateneuluĭ, la 1869 fu numit director al Conservatoruluĭ, unde funcționează și azĭ. La 1874 fu membru în consiliul general al Instrucțiuneĭ. Tot în acest an fu numit profesor de armonie al principeseĭ domnitoare, Elisabeta.

A scris pentru teatru, muzica la următoarele piese: *Spoelele Bucuresciului* în 5 acte, (1863), *Duelurile* 2 acte (1863), *Bădăranul boerit* scena finală, (1863), *Agaki-Flutur* vodev. 3 acte, *Esmeralda* cuplet cu cor, *Contesa Butoiŭ* vodev. 2 acte, *Hapurile Dracului* feerie, *Aurul și victemele luĭ* 1 act, (1865), *Ruinele* dramă, cuplet cu cor (1865), *Ioan Cucerul* cuplet cu cor, *Gură-cască* șansonetă, *Paraponisitul* șansonetă, *Paraclisierul* șansonetă, *Țiganul, Columb* (dantul sĕlbaticilor), *Corabia Salamandra* (1866), *Viața unuĭ comedian* cuplet și cor (1866), *Păunașul codrilor* vodev. 3 acte (1867). A compus 2 *Leturghiĭ* pentru cor mixt și diferite alte *imnurĭ religioase*, un mare numĕr de *Coruri pentru voci bărbătești*, diferite *Compozițiunĭ pentru piano*. Ca muzică didactică, a publicat o teorie: *Exerciții practice de intonație*.

La 1865 făcu prima încercare de muzică corală bărbătească, întrunind pe eleviĭ cei mai capabilĭ aĭ Conservatoruluĭ.

La 1866 fondă *Concertele simfonice*, carĭ aŭ contribuit mult la formarea artiștilor și la desvoltarea gustuluĭ pentru muzică în public.

Până azĭ concertele simfonice aŭ ajuns

la numĕrul de 106. Statistica numelor de artiști români, carĭ figurează pe programele concertelor de la fondare până azĭ, arată un contingent tot maĭ mare de artiști români.

Wallenstein (Gheorghe). — Pictor, născut în Iași. Data nascereĭ și încetăreĭ din viață necunoscute. A făcut studiile în Paris și Roma.

La 1849 a fost numit conservator al muzeuluĭ din Bucurescĭ și apoĭ conservator al galerieĭ de tablouri, înființată de Vodă Ghika.

Tablourile sale principale sunt: *Visul lui Mihaĭ Viteazu* (1845), *Cina cea de taină* (1845), *Războiul de la Călugăreni* (1846).

Wallin (Henri).—Inginer francez, născut în Francia la 1856, încetat din viață în Bucurescĭ la 25 Octombrie 1891.

Fost elev al școaleĭ centrale din Paris, locotenent în rezervă din corpul de geniu al armateĭ franceze, a venit în Bucurescĭ la 1890, unde a fost însărcinat cu facerea lucrărilor de parapete la forturile din jurul orașuluĭ. Făcênd experiențe la fortul Otopeni a unuĭ ciment impermeabil, descoperit de dênsul, s'a produs o exploziune și nenorocitul descoperitor a fost ars de viŭ (12 Octombrie 1891).

Warthiadi (Dimitrie),—Medic, născut în Macedonia la 11 Iulie 1807, încetat din viață la 30 August 1862 în Bucurescĭ.

A făcut studiile la Pesta, unde a dobêndit diploma de doctor în filosofie la 1828. Apoĭ a trecut la Viena, unde a obținut la 1831 diploma de doctor în medicină.

De la 1834 până la 1847 a fost medic al spitaluluĭ Colțea; la 1849 a fost numit medic șef al armateĭ și al spitaluluĭ ostășesc, iar la 1850 i s'a adăogat și însărcinarea de medic al școaleĭ militare. La 1853 a trecut inspector al spitalelor județene și a ocupat acest post până la 1860, când a trecut la pensie.

A publicat: *Mica chirurgie* (1850).

Warthiadi (Panait).—General de brigadă, născut la 16 Martie 1847.

A intrat în școala militară la 1862 și a fost înălțat sub-locotenent la 1864. Maior în 1877, ia parte la rezbelul Independenței (1877-78), comandând bombardarea Smârdanuluĭ și a Inoveĭ. La 1888 a fost înălțat la gradul de colonel și la 1898 general de brigadă.

Weigand (Gustav). — Publicist german, născut la 1 Februarie 1860 în Dinsburg (Germania). De la 1871 până la 1876 a urmat cursurile gimnaziuluĭ din Giessen, la 1876 a intrat în seminarul din Benoheim, iar la 1878 e numit învĕțător la o școală din Dărmstadt. In 1881 trece examenele în științe de stat și este numit profesor la gimnaziul din Mainz. După ce termină în 1874 facultatea de teologie din Lipsca, Weigand face o călătorie prin Balcani la 1887, spre a studia dialectul Românilor de acolo, apoĭ merge cu acelaș scop în Macedonia și publică lucrarea sa: *Die sprache der Olimpo-Walachen.*

La 1889 pleacă în Turcia, unde stă până la 1890, studiând țările locuite de Români. Acuzat că lucrează contra Grecilor și Sêrbilor în favoarea Românilor al căror spion ar fi, se atentează la viața luĭ.

Din fericire scapă și se reîntoarce în Germania, stabilindu-se în Lipsca, unde e numit la 1891 profesor la Universitate pentru limbele romanice.

A maĭ publicat: *Nouvelles recherches sur les Roumains de l'Istrie* (1893), *Die Aromunen* (1895), *Iaresbericht des rumän:* (1894), lucrare care a contribuit mult la cunoașcerea limbeĭ noastre în Germania.

Wickenhauser (Adolf. Franz).—Publicist, financiar, născut la Wurmbach (Austria) la 1809, încetat din viață în Cernăuți la 6 Aprilie 1891. De origină austriacă, s'a așezat încă de tînĕr în Bucovina, unde a ajuns consilier financiar și s'a ocupat în special, în decurs de 30 anĭ, cu studiĭ asupra istorieĭ Moldoveĭ.

El a publicat: *Crisoavele mănăstireĭ Moldovitza* (1862), *Istoria orașuluĭ Cernăuți* (1874), *Istoria documentată a mănăstireĭ Solca* (1877), *Horecza, adaos la mănăstirea Cernăuțuluĭ* (1880), *Istoria mănăstirelor Homor. Sf. Onufrie, Horodnic și Petrouți* (1881), *Coloniile germane în Bucovina* (1885-88), *Istoria mănăstirelor Voroneț și Putna* (1886-88), *Istoria episcopieĭ Rădăuți* (1890-91), *Câmpulungul rusesc și moldovenesc* (1890).

Wiest (Ludovic). — Celebru violonist, compozitor muzical, născut în Viena la 25

Martie 1819, încetat din viață în Bucurescĭ la 19 Ianuarie 1889.

A făcut toate studiile sale muzicale la Conservatorul din Viena, sub renumitul profesor Böhm, distingêndu-se din copilărie prin talentul sĕŭ, obținênd în toți anii premiul întâiŭ și medalia de aur.

La 1838 Vodă Ghika, voind să înființeze o orchestră a palatuluĭ sub organizarea statuluĭ, a trimis pe adjutantul sĕŭ colonelul Gramont la Viena, spre a găsi acolo o celebritate muzicală, capabilă de a organiza această muzică. Directorul Conservatoruluĭ din acel oraș recomandă pe Wiest, care nu avea de cât 19 anĭ și care veni în Bucurescĭ și organiză îndată muzica palatuluĭ Domnesc.

Această instituțiune a ținut până la 1859, când a fost desființată de Vodă Cuza, care a acordat luĭ Wiest drept recompensă, o mică pensie. Dupĕ aceasta el este angajat ca șef de orchestră pentru opera italiană de către toate trupele cari veneaŭ în Bucurescĭ, spre a da reprezentațiunĭ. Prima operă italiană venită în Bucurescĭ a fost adusă chiar de Wiest, dupĕ însărcinarea ce 'ĭ-a dat guvernul.

La 1863 Wiest a fost naturalizat și la 1866 a fost numit profesor de vioară la Conservatorul din Bucurescĭ.

Până aproape de sfêrșitul vieței sale, el a fost *primă vioară* în orchestra teatruluĭ național, fermecând publicul prin agerimea arcușuluĭ sĕŭ.

Iată principalele sale compozițiunĭ muzicale: *Les Hirondelles, Rêve d'Italie, 3 Concerte, 2 Suite, Carnaval roumain, Danse de fées, Steaua Dunărei, Le rêve du diable, Scène de ballet, Grande rapsodie russe, Tarentelle, Perpetuo mobile*, apoĭ numeroase fantazii asupra operelor: *Hughenoți, Guillaume Tell, Faust, Puritani, Aida, Cenorentolo* pentru Monocordul, etc., etc, muzica pentru drama *Moartea luĭ Constantin Brâncoveanu*, baletul *Ispita*, etc.

Winterhalder (Enrich). — Publicist, născut în Austria la 1808, încetat din viață la Krintzendorf (lângă Viena), la 1889 Maĭ 14.

Venit în țară pe la 1829, a servit — de și strein — în armata română pe la 1833, dimpreună cu C. A. Rosetti. Aicĭ pare-se că s'aŭ strâns între amândoĭ legăturele de prietenie, și ast-fel regăsim pe Winterhalder amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, când guvernul provizoriu 'ĭ acordă împământenirea ; apoĭ este exilat.

De aci înainte, el este tovarășul luĭ C. A. Rosetti în toate întreprinderile sale ca librar și tipograf, apoĭ redactor la *Pruncul Român* și la *Românul*. Sub pseudonimul *Ernescu* și *Contimporanul*, Winterhalder a publicat în aceste ziare numeroase articole financiare, studiĭ comerciale, criticĭ dramatice, etc.

La 1860 a fost cât-va timp director al Ministeruluĭ de Finance.

El a introdus în România stenografia, făcênd cursurĭ gratuite.

Principalele sale publicațiunĭ sunt: *Florĭ de scaeță* poesiĭ, (1845). *Bătălia de la Călugărenĭ* operă eroică în 3 acte, *Triumful amoruluĭ* comedie, *Vina* tragedie.

In poesiile sale se găsesc versurile cunoscute :

Dâmbovița apă dulce
Cine bea nu se maĭ duce

și *Rĕndunică mititică*
De ce fugĭ din țara mea...

X

Xenocrat (Constantin)—Filantrop, de origină elenă, încetat din viață în Bucurescĭ la 1876. Amănunte biografice lipsesc.

A lăsat maĭ toată averea sa pentru a se clădi în Bucurescĭ un spital care poartă numele: *Spitalul fraților Xenocrat* și care a fost administrat de executorul testamentar D-rul Kiriazi.

Spitalul s'a deschis la 1881.

Xenopol (Alexandru. D.) — Profesor de istorie, născut în Iași la 1843, unde și-a

terminat studiile liceale. La 1870 plecă la Viena, unde absolvi studiile de drept şi apoĭ la Berlin, unde termină cursurile de filosofie. La 1868 a debutat ca publicist în *Convorbirile Literare*, publicând o serie de studiĭ şi critice asupra *tradiţiunelor naţionale*, asupra *instituţiunelor noastre*, etc, etc.

La început Al. Xenopol a intrat în magistratură şi a fost cât-va timp procuror la Iaşĭ, dar mai tărziŭ s'a sacrificat cu totul studiilor istorice. De la 1883, el este profesor de istoria universală critică la Universitatea din Iaşi, facultatea de litere.

Scrieri: *Despre învĕţămîntul şcolar în genere şi în deosebi despre acel al istorieĭ*, *Studiĭ economice* (1879), *Istoria Românilor* (1879), *Rĕzboiul dintre Ruşĭ şi Turcĭ* 2 vol. (1880), *Teoria lui Rösler* (1884), *Les Roumains au moyen-âge* (1885), *Memoriu asupra învĕţămîntuluĭ superior în Moldova* (1885), *Etudes historiques sur les peuples roumains* (1887), *Istoria Românilor din Dacia-Trajană* 6 vol. (1888-1893), *Mihail Kogălniceanu* (1895), *Industria mătăseĭ* (1896).

Al. Xenopol este membru al Academieĭ române de la 1895.

Xenopol (Nicolae).—Publicist, avocat, născut în Iaşi la 1859. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat în Liège.

A colaborat mult timp la ziarul *Românul* sub direcţiunea luĭ C. A. Rosetti, iar la 1885 a intrat ca prim redactor la ziarul *Voinţa Naţională*. De la 1885 până la 1888 a fost şef de cabinet al luĭ Ioan C. Brătianu la Interne.

In 1895 s'a ales deputat al coleg. al 2-a Olt.

Scrieri: *Braziĭ şi Putregaĭ*.

La 1897 părăseşte redacţia *Voinţeĭ Naţionale* şi trece la ziarul *Drapelul*.

Z

Zăhăreanu (Ignat).—Bancher, de origină izraelită, născut în Bucurescĭ la 11 Septembrie 1854, naturalizat la 1897.

A urmat patru clase la gimnaziul Lazăr, apoĭ a intrat în 1869 ca funcţionar la casa de bancă Marmorosch, unde a stat până la finele anuluĭ 1888. In urmă avea acolo conducerea afacerilor sub titlul de reprezentantul caseĭ.

La 1888 s'a stabilit singur bancher în Bucurescĭ cu concursul socruluĭ sĕŭ; de la 1896 a luat singur conducerea afacerilor.

Este comanditarul mai multor asociaţiuni industriale precum al fabriceĭ de olărie Katz, al fabriceĭ de hărtie din Scăeni, şi membru în consiliul de administraţie al Societăţeĭ de petrol.

Zăgănescu (Pavel).—Colonel de pompieri, născut în R.-Sărat la 1815, încetat din viaţă în Bucurescĭ la 1896. Şi-a început studiile la un dascăl grecesc, apoĭ la 1831 a intrat în ostire ca iuncăr.

Sub-locotenent în 1840, e mutat în corpul pompierilor poliţieĭ la 1844 şi la 1847 e înaintat locotenent. Cu acest grad, ia parte la 13 Septembrie 1848, la lupta contra Turcilor din Dealul Spireĭ, având comanda pompierilor, carĭ în număr de 180 oamenĭ formaţĭ în două plutoane, fură trimişĭ în ziua de 13 Septembrie de la poliţie la cazarma Alexandria. Cavaleria otomană, care ocupa comunicaţiile pe la Curtea-Arsă, voĭ a le opri trecerea, dar după stăruinţa pompierilor, Turcĭĭ fură siliţĭ a'ĭ lăsa să'şĭ continue mersul. La podişca de lângă cazarmă fiind postată infanteria şi artileria otomană şi spaţiul de trecere fiind strimt, sub-locotenentul de pompieri Bălşan, atingând cu cotul pe un artilerist turc, acesta căzu în şanţ. Un major otoman de artilerie văzând aceasta, loveşte cu latul săbieĭ pe sub-locotenentul Bălşan; acesta ripostează cu pistolul şi omoară pe major. Cu al duoilea pistol vizează pe Cherem-paşa şi 'ĭ ucide numaĭ calul. De aci isbucneşte încăerarea între Turcĭ şi pompieri cu o mare vioiciune; glonţul şi baioneta aŭ de o po-

trivă rol. Două tunuri pe cari Turcii le aşezaŭ la poziţie ca să tragă în pompieri, sunt luate de aceştia şi descărcate în Turci. Lupta urmă încă cu învierşunare, dar copleşiţi de superioritatea numĕrului inamicului, pompierii se retraseră în desordine; o parte din ei intrară în cazarma Alexandria, unde se găsea un batalion din reg. 2 de infanterie. Câţi-va pompieri fiind rĕmaşi în învălmăşeală în mijlocul Turcilor, fură somaţi a se da, după care depuind armele, fură împuşcaţi.

Pompierii avură în această luptă 2 oficeri şi 47 soldaţi morţi şi mai mulţi răniţi. Pierderea inamicului fu însă cu mult mai mare.

Zăgănescu, închis mai târziŭ un an la Văcăreşti pentru motive politice, este reprimit în corpul pompierilor şi înaintat căpitan la 1852. Apoi este maior în 1857 şi colonel în 1859. In această calitate este însărcinat cu organizarea grănicerilor.

Demisionat din armată, e prefect de poliţie în Bucureşci la 1868, inspector general al guardei naţionale în 1872 şi în acelaş timp vice-preşedinte al Senatului.

De la această epocă înainte, a trăit cu desĕvârşire neamestecat în luptele politice.

Zalomit (Ioan). — Profesor, născut în Bucureşci la 1810, încetat din viaţă la 1885 în Bucureşci. A fost bursier al Statului şi a făcut studiile sale în Germania şi Francia.

Intors în ţară la 1849, e numit profesor de filosofie şi morală la Sf. Sava şi apoi la facultatea de litere din Bucureşci de la înfiinţarea ei şi până în 1885. La 1861 I. Zalomit a fost director al eforiei şcoalelor până la desfiinţarea acestei instituţiuni, când a trecut în consiliul superior al Instrucţiunei publice. El a mai fost rector al Universităţei de la 1871 până la 1885.

A publicat: *Logica şi morala* traducere, (1853).

Zamfirescu (Duiliu).— Publicist, născut la 30 Octombrie 1858 la Plagineşti (R.-Sărat).

A făcut studiile sale în ţară. Intrat în diplomaţie la 1885, după ce a fost cât-va timp procuror pe lângă tribunalul Dâmboviţa, e numit la 1888 secretar de legaţiune cl. II şi înaintat clasa I la 1893. De la 1894, D. Zamfirescu e la legaţiunea din Roma.

Colaborator al revistei *Convorbiri Literare*, el a publicat: *Fără titlu* poesii, *In faţa vieţei* novele, *Alte orizonturi* (1894), *Lume nouă şi lume vechie* roman.

Zamfirescu (Mihail). — Poet, născut în Bucureşci la 1839, mort în Septembrie 1878. Aplecarea sa pentru literatură a început să se arate încă din timpurile când se găsea pe băncile şcoalei şi primele sale încercări răspândite prin diferite publicaţiuni, aŭ fost adunate de dânsul la 1859, într'o broşură întitulată *Aurora*.

Funcţionarismul, boala secoluluĭ nostru, a împedicat negreşit pe Zamfirescu să dea talentuluĭ sĕŭ tot avêntul. Impiegat la Eforia spitalelor civile din Bucureşci, colabora din când în când la *Revista Carpaţilor*, *Buciumul*, *Scrânciobul*, *Revista contimporană*, etc.

Cea mai însemnată parte din operile luĭ M. Zamfirescu a apărut la 1881, după moartea poetuluĭ, graţie îngrijirei fratelui sĕŭ, sub titlul *Cântece şi plângeri*.

Satira literară *Muza de la Borta rece*, îndreptată contra şcoalei junimiste din Iaşi şi redacţiunei *Convorbirilor literare*, este opera luĭ Zamfirescu.

Zanne (Alexandru).—Publicist, inginer, născut în Bucureşci la 20 Iulie 1821, mort în Bucureşci la 7 Noembrie 1880.

Elev al liceuluĭ Sf. Savaĭ până la 1842, urmează cursurile şcoalei de inginerie, conduse de Lalanne şi la 1844 sub conducerea ingineruluĭ Marsilion aşează prima canalisare de apă în Bucureşci.

La 1847 colaborează dimpreună cu D. Bolintineanu la ziarul *Poporul suveran*. Trimis de guvernul revoluţionar la Piteşti în calitate de comisar al guvernuluĭ în 1848, este exilat îndată ce intrară trupele turceşti în Bucureşci şi internat întâiŭ la Constantinopole, apoi la Brusa, unde lucrează ca inginer al Statuluĭ până la 1856.

La 1856 Ioan Ghika, pe atunci bey de Samos, 'l cheamă în această insulă, unde dirijează lucrările până la 1859, când se întoarce în România.

Aci el este numit şef de divizie la Lucrările Publice (1859), apoi inginer şef al oraşuluĭ (1862-1863), director al Ministe-

rului Cultelor (1863-64), efor al spitalelor civile (1862-64) şi director al acestei instituţiuni (1866-67).

A. Zanne a scris: *Din prelutările* (1845), *Aritmetica elementară* (1863), *Monetarul* (1868), *Sistemul metric* (1878). El a mai tradus dimpreună cu Bolintineanu şi Costinescu *Les misérables* de V. Hugo (1862) şi singur, din *Catilinarile lui Cicerone* (1875), prima catilinară. A mai colaborat la *Albina Pindului*, *Calendarul geografic şi literar*.

Zanne (Iuliu).—Inginer, născut la Brusa (Asia mică) la 11 Iulie 1855. Elev al liceului Louis-le-Grand din Paris, a urmat apoi şcoala centrală de arte şi manufactură, de unde a eşit cu diplomă în 1880.

A fost inginer la căile ferate (1880-87), sub-director la serviciul technic al primăriei (1887-88), apoi iar la căile ferate (1890—94) şi actualmente la serviciul de poduri şi şosele.

A publicat două volume interesante: *Proverbele Românilor* (1896).

Zappa (Constantin).—Născut în Epir la 1820, încetat din viaţă la Menton (Francia) la 20 Ianuarie 1892. A venit în ţară la vêrsta de 30 ani şi s'a asociat cu vêrul sêu Evanghelie, care murind în 1865, i-a lăsat prin testament usufructul întregei sale averi, cu condiţiune ca după moartea sa, această avere să devie proprietatea statului grecesc şi în special a mai multor institute culturale din Grecia.

Acesta la rêndul sêu, a lăsat tot statului grecesc averea sa proprie, dobândită în afară de acea a lui Vanghelie Zappa.

Averea Zappa compunêndu-se din imobile rurale în România, şi constituţiunea ţărei opunêndu-se ca streinii să poată deveni proprietari de pământuri în România, tribunalele aŭ respins cererea de punere în posesiune a statului elen.

Din această pricină s'a ivit un conflict diplomatic între ambele state, conflict care a pricinuit rechemarea reprezentantului Greciei din Bucuresci la 1887 Octombrie 28 şi ruperea relaţiunelor diplomatice cu România din partea Greciei la 1892.

In proces intervenind şi rudele lui Zappa mai târziŭ, instanţele judecătoreşti aŭ dat in urmă câştig de cauză acestor rude.

Zappa (Evanghelie).—Milionar grec, născut în Epir la 1800, stabilit în Bucuresci, unde a adunat o avere foarte mare pe care a lăsat'o prin testamentul sêŭ mai toată, în cea-ce priveşte usufructul, afară de câte va legate vêrului sêŭ Const. Zappa cu condiţiune ca după moartea acestuia, averea să se întoarcă la epitropia Olimpicilor din Atena şi altor institute culturale din Grecia.

Evanghelie Zappa a încetat din viaţă la 1865.

Pentru alte amănunte, a se vedea *Constantin Zappa*.

Zefkari (Alexandru). — General de brigadă, născut în Bucuresci la 1830, încetat din viaţă.

A intrat în armată cu gradul de iuncăr la 1849 şi a fost înălţat sub-locotenent la 1850. Maior în 1863, este comandant al garnizoanei Bucuresci, când se urzeşte complotul militar contra Domnitorului Cuza.

Inaintat colonel la 1869, e numit general de brigadă la 1875.

In timpul rezbelului Independenţei (1877-78) a fost ataşat pe lângă marele cuartier general al comandamentului rusesc.

Zerlendi (Christofi).—Bancher, născut în Bucuresci la 1844, fiul lui Leon Zerlendi care era un mare comerciant de import şi export pentru România. A făcut studii comerciale în Syra (Grecia), apoi s'a întors în Bucuresci la 1862. La 1863, murind părintele sêŭ, s'a desfăcut tovărăşia care ecsista cu Sechiari, şi Christofi Zerlendi a luat dimpreună cu fratele sêŭ Achille, astă-zi decedat, administraţia importantei case de bancă din strada Smârdan.

La 1888 a fost ales în Capitală senator, îndeplinind acest mandat până la 1895; în acelaş timp a fost consilier comunal în Bucuresci.

A dăruit comunei Capitalei o proprietate în valoare de peste 250,000 lei, spre a se înfiinţa azilul pentru infirmi, care poartă numele sêŭ.

E fondatorul Societăţei de asigurare *Naţionala*.

Zosima (Leria). — Primadonă, profesoară de cântec, născută în Bucuresci. A făcut studiile muzicale la Conservatorul din Paris. A jucat pe scenele principale din

Europa şi pe scena teatrului naţional din Bucuresci.

Căsătorindu-se cu inginerul Zosima, a renunţat la cariera artistică.

De la 1892 este profesoară de canto la Conservatorul din Bucuresci.

Zsiga (Nicolae).—Filantrop, născut la 1792 în comuna Sf. Nicolae românesc, aproape de Oradea-Mare.

Terminând 4 clase gimnaziale în Oradea-Mare, se apucă de comerciu şi deveni un negustor foarte bogat. Din multele sale acte filantropice, însemnăm două: Înfiinţarea unui internat sub numele *Fundaţia Sf. Nicolae* pentru băeţi gr. or. români de la gimnaziul din Oradea-Mare, în care astă-zi se întreţin 23 de studenţi: şi fundaţiunea de 3000 fl. pentru ajutorarea studenţilor gr. or. rom. ni de la gimnaziul românesc din Beiuş.

A murit la 5 Noembrie 1870 în Oradea Mare.

APENDICE

Alexianu (Gheorghe).— Medic, (vezi pagina 9). Incetat din viață la 1897.

Asaky (Gheorghe).—Medic, (vezi pagina 14). Intors în țară la 1897, i se dă printr'o lege specială direcțiunea institutului de gynecologie, creat printr'o lege specială.

Băjenaru (Ioan). — Tenor, născut la Păscani în 1863.

După ce a terminat studiile muzicale în Conservatorul din Bucuresci, a debutat la 1887 pe scena Teatrului național în opereta *Giroflé-Girofla*.

Apoi a plecat la Milan, spre a'şi complecta studiile. Intors în țară, este angajat ca prim tenor al operei române din Capitală şi debutează în opera *De'aş fi rege;* apoi cântă în *Carmen, Lucia, Ernani, Traviata, Faust, Cavalleria Rusticana, Aida,* etc.

In mai toate aceste opere, Băjenaru a cântat împreună cu cele mai renumite cântărețe române precum Darclée, Theodorini, Nouvina.

In cursul lunei Martie 1898, a jucat dimpreună cu Darclée la Constautinopole în fața Sultanului care 'i a conferit pentru meritele sale decorația otomană *Medgidie*.

Beldiman (Alexandru).— Ziarist, (vezi pagina 25). A încetat din viață în Bucuresci la 1898.

Beldiman (Alexandru. A.) — Diplomat, născut în Iaşi la 16 Mai 1855. A făcut studiile în streinătate şi a dobêndit la 1877 titlul de doctor în drept de la facultatea din Berlin, fiind în 1876 laureat cu medalia de aur.

A intrat în diplomație la 1878 ca secretar al agenției din Berlin şi la 1879 a trecut cancelar al agenției diplomatice şi consulatului general din Sofia. Gerant al acestei agenții de la 1879 Septembrie până la 1880 Decembrie, trece la această epocă prim secretar al legațiunei din Viena. La 1881 este transferat la legația din Berlin. In timpul conferinței internaționale pentru cestiunea Dunărei, este delegat pe lângă Legațiunea din Londra de la 1883 Februarie până la Martie acelaş an. La 1883 vine în Bucuresci şi este însărcinat provizoriu cu funcțiile de şef al diviziei politice din administrația centrală a Ministerului de Externe.

De la această epocă înainte, este la 1883 şef al diviziei politice din Minister; la 1883 Iulie, însărcinat cu afacerile Legațiunei din Berlin până la August 1883; la 1883 Septembrie, ataşat pe lângă prim-Ministrul I. C. Brătianu când a mers la Gastein spre a se întâlni cu principele de Bismark până la Octombrie 1883; la 1884 Octombrie 29 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 4 Decembrie 1884; la 1885 Ianuarie 14 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 7 Februarie 1885; la 1885 Martie 1, agent diplomatic şi consul gene-

ral la Sofia; la 1885 Martie 4 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 24Maĭ 1885; la 1885 Iulie 11 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 31 August 1885; la 1885 Octombrie ataşat pe lângă prim-ministrul I. C. Brătianu, când a mers la Friedrichsruhe şi Viena, în urma revoluțiuneĭ de la Filipopole; la 1886 Februarie este trimis în misie la Berlin pentru negociările comerciale; la 1886 Maĭ, trimis din nou în misie la Berlin până în August 1886; la 1886 August 25, însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 2 Septembrie 1886; la 1887 Ianuarie, trimis în misie la Berlin pentru încheiarea tractatuluĭ de comerciu cu Germania până la Februarie 1887; la 1888 Iulie 1, trimis extraordinar şi Ministru plenipotențiar la Belgrad până la 1 Octombrie 1888, când a demisionat.

Demisionat la 1888 în urma retragereĭ guvernuluĭ liberal, de şi fusese rugat de noul guvern să'şĭ păstreze situațiunea, n'a reintrat în diplomație de la 1895.

Atunci la 9 Octombrie e numit secretar general ai Ministeruluĭ de Externe şi la 1 Ianuarie 1896 Ministru plenipotențiar la Berlin, post pe care 'l ocupă până în prezent.

Beller (Arnold).—General de brigadă, născut la 8 Iulie 1844. Elev al şcoaleĭ militare în 1861, sub-locotenent în 1863, maior la 1875.

E înălțat colonel la 1884 şi general de brigadă la 1897. Toate gradele le-a dobândit în arma cavalerieĭ.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, (vezĭ pagina 25). La 1888 demisionează din funcțiunea de Ministru plenipotențiar la Bruxelles.

Brătianu (Ioan. I.) — Inginer, fiul luĭ I. C. Brătianu. A făcut studiile în țară şi le-a terminat la Paris, unde a urmat cursurile şcoaleĭ politechnice şi şcoaleĭ de poduri şi şosele. Intors în țară a intrat ca inginer în serviciul căilor ferate, unde a ocupat cât-va timp funcțiunea de şef de secție. La 1897 Martie 31, a intrat în Ministerul de sub președinția luĭ Dim. Sturdza, luând portofoliul Lucrărilor publice.

Candiano (Constantin).— General de brigadă, născut la 5 Septembrie 1843. Intrat în şcoala militară la 1861, este înălțat sub-locotenent la 1863, maior la 1875, colonel la 1890 şi general de brigadă la 1898.

Cantucuzino J. A. (Zizine).—Om politic, (vezĭ pagina 43). A încetat din viață în Bucuresci la 1898.

Ferdinand de Hohenzollern.— Principe al Românieĭ, (vezĭ pagina 73). A fost înălțat la gradul de general de brigadă în 1898.

Flechtenmacher (Alexandru).—Compozitor muzical, (vezĭ pagina 76). A încetat din viață la 1898.

Grandea (Grigore).— Publicist, (vezĭ pagina 92). A încetat din viață la 1898.

Marcu (Samuel).— Inginer mecanic şi electrician, născut în Bucuresci la 1864, de origină izraelită. A făcut studiile la şcoala politechnică federală din Zurich şi la Viena.

Intors în țară la 1890 după ce făcuse timp îndelungat practică în stabilimentele Schwarzkopf din Berlin, Luther din Brunswig, a început să se ocupe cu electricitatea industrială. Acestuĭ inginer sunt datorite primele instalațiunĭ de electricitate în Bucuresci, precum la şoseaua Kisselef, Bulevardele Academieĭ, Colțea, Elisabeta, grădina Cişmegiu, palatul Cotrocenĭ. Acum a luat pentru compania *Continentala* concesiunea iluminăreĭ cu electricitate a orașuluĭ Iaşi.

Negrescu (Leonida).—Arhitect, născut în Bucuresci la 1857. In acest oraş a făcut studiile liceale şi şcoala de poduri şi şosele. Apoĭ a plecat la Paris, unde a urmat de la 1879 până la 1888 cursurile şcoaleĭ de Bele-arte, obținând diploma de laureat. In acest interval, în ultimiĭ anĭ aĭ şederei sale la şcoală, a fost numit de guvernul francez sub-inspector la lucrările clădireĭ şcoaleĭ centrale din Paris şi apoĭ inspector

general al clădirelor imobilelor din cuartierul Luxembourg.

Intors în țară la 1888, a fost numit arhitect-şef la căile ferate, de unde a trecut în aceaşi calitate la Ministerul Instrucțiunei publice.

Principalele sale lucrări sunt : *Gimnaziile din Dorohoĭ, Vasluĭ, R.-Sărat, planurile tip pentru şcoalele comunale şi rurale*, apoĭ mai multe clădiri particulare între cari, casa *Procopie Dimitrescu* din Bucuresci, casa *Ghiță Ionescu* din Ploeşti, monumentul funerar al bancherului *Rosenthal* la cimitirul izraelit, etc, etc.

Şallmen (Dimitrie).— General de brigadă, născut la 1836 Aprilie 23. A intrat în oştire, arma cavaleriei, la 1856 cu gradul de sergent, a fost înaintat sub-locotenent la 1858, maior la 1869, colonel la 1880 şi general de brigadă la 1893.

Sion (Constantin). — Publicist, născut pe la 1795, încetat din viață la 1858. A făcut studiile în Iaşi şi a publicat *Menehmele* în limba elenă, comedie (*1803*), *Elisabeta*. Dar principala sa lucrare este manuscriptul cu titlul : *Arhondologia Moldoveĭ*, pamflet rĕutăcios, plin de venin, scris într'un limbagiŭ foarte trivial şi prin care sunt batjocorite toate familiile boerescĭ din Moldova.

Tătărescu (Nicolae). — General de brigadă, născut la 1850 Februarie 10. Elev al şcoalei militare la 1867, este înălțat sub-locotenent la 1869, maior la 1884, colonel la 1892 şi general de brigadă la 1898.

VERIFICAT 1987

ERATA

Pag : **17**, *rêndul 41*. In loc de : *nu se putea tămădui înainte* de *că*, citeşte «*de căt*».
Pag : **18**, *rêndul 54*. In loc de : «*Han-Makart*» citeşte «*Hanz Makart*».
Pag : **36**, *rêndul 4*. In loc de : «*2 Iunie 1881*» citeşte «*2 Iunie 1821*».
Pag : **58**, *rêndul 26*. In loc de : «*14 Iunie 1809*» citeşte «*14 Iunie 1869*».
Pag : **72**, *rêndul 20*. In loc de : «*unde termina*» citeşte «*unde terminâ*».
Pag : **80**, *rêndul 24*. In loc de : «*Dioisie Fotino*» citeşte «*Dionisie Fotino*».

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREŞTI